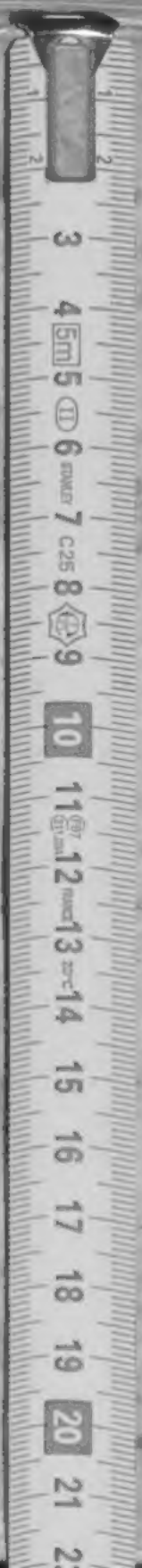

Handwritten text, possibly a signature or note, located in the center of the page.

BIBLIOTECA
SEMINARIO V.
PORDENONE

A

A

151 E 2

huc

mo ac fidelissimo Indice.

T I I S. M D C.

heredes Melchioris Sessæ.

BIBLIOTECA
SEMINARIO V.
PORDENONE

A

A

DI E 2

R. P. F.
PHILIPPI DIEZ
LVSITANI.
ORD. MIN. REG. OBSERVANTIÆ
PROVINCIAE SANCTI IACOBI,
CONCIONES.

DOMINICARVM, AESTIVARVM, QVÆ A
Dominica in Albis, vsque ad Pentecosten, & in Rogationibus, &
à Pentecoste vsque ad Aduentum, in omnibus Dominicis
in Sancta Dei Ecclesia habentur.

Hac postrema editione, summa cura emendatæ & excusæ.

Tomus Quartus.

Cum Authorum citatorum, Materierum, & sacrorum locorum
locuplerissimo ac fidelissimo Indice.

V E N E T I I S. M D C.

Apud Hæredes Melchioris Sessæ.

R. B. F.

PHILADELPHIA

ESTABLISHED

1840

CONCISE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

FR. PHILIPPVS

D I E Z.

Christiano Lectori Salutem.

SCRIBENS Diuus Paulus Epistolam primam ad Thessalonicenses cap. 2. dicit, Facti sumus in medio vestrum tanquam si nutrix foueat filios suos: ita desiderantes vos cupidè volebamus tradere vobis non solum Euangelium Dei, sed etiam animas nostras: quoniam charissimi nobis facti estis. Hæc erat illorum cœlestium Apostolorum, nostræq; sanctissimæ fidei patrum charitas. Et licet ego miserrimus, ac maximus peccator sim, his tamen cœlestibus excitatus exemplis animarum salutem studiosissime concupiscens, hoc opus in lucem edere curavi: in quo laborum, quos in toto vitæ meæ cursu, atque in literarum studijs toleravi, flores illucescunt. Intelligentesque plurimi viri eximæ probitatis, literarumque splendore non mediocriter illustrati hunc librum maximæ animarum ædificationi esse futurum, meum hoc desiderium adiunxerunt, me sæpenumero sollicitando, mihiq; persuadendo, maximum fore malum si res tam viles, ac necessarias, cum ad explorandos quàm plurimos Euangelicæ doctrinæ, totiusque sacrę paginæ fontes, tum ad hominum mores, vitamque prorsus in officio continendam, quas triginta annorum spatio prædicaui, literis non mandarem: quæ quidem diuina cœlestis numinis aspirante gratia maximè luci futuri temporibus esse possunt. Quæ cum ita sint, Christiane lector, per viscera misericordiæ Dei nostri te deprecor, ne tot thesauros, quot hic tam in multis, nimisque profundis considerationibus, quàm lite-

ralibus innumerabilium obscurissimorum locorum diuinę scripturę declarationibus inuenies, absconditos delitere patiaris. Quos vt rectę intelligas, maxima cum attentione, & simul cum puritate cordis, piaque intentione legere debes, quod ex his spiritualibus admonitionibus fructum percipias: ne meum pium desiderium finis sui immune remaneat. Quod cum feceris, labores, quos Deus a me suscipi voluit, multum tibi conducent, & per quam paucissimis libris indigebis, quos antea tibi diligenter euoluere necessum erat. Etenim tot, tamque notabilia in hoc quadruplici quadragesimali mysteria reperiēs, vt quamuis plurimos annos viuas, concionandi potius tempus, quā illa tibi defutura sint. Præterea super Euangelia, quę in reliquis anni temporibus tam in Dominicis diebus, quam in Sanctorum solennitatibus a Sancta Ecclesia decantantur alia tria volumina (si Deus Optimus Maximus faxit mihi que valerudinem cum vita concedat, ad quod impetrandum tuę pię preces maximē proderunt) a me componenda sunt. In quibus omnibus quicquid dixerō, sacrosanctę Matris Ecclesię correctioni volo submitti. Nec verō vitio vertendum censeas, librum hunc implicatis, nimiumq; curiosis linguę Latinę phrasibus, ac decoris rhetoricę elocutionis floribus carere. Neque enim eis indiget. Imo velim tibi persuadeas, eum ita plano, atque communi sermone consilio fuisse compositum, videlicet ne tot, tamq; diuina mysteria, quot lucido, ac perspicuo dicendi modo meridiana luce clariora comperies, intricatę, atque obscurę orationis tenebris deliteſcant. Vale.

INDEX OMNIUM CONCIONVM.

Quæ in hoc Quarto volumine continentur.

- D**ominica in Albis, Euangelium, Cum esset sero die illa, &c. Ioan. 20. pag. 1. & pag. 7. & pag. 13
- Dominica secunda post Pascha, Euangelium. Ego sum Pastor bonus. Ioan. 10. pag. 19. & pag. 25. & pag. 30
- Dominica tertia post Pascha, Euangelium. Modicum & iam non videbitis me. Ioan. 16. pag. 35. & pag. 41. & pag. 46
- Dominica quarta post Pascha, Euangelium. Vado ad eum qui misit me. Ioan. 16. pag. 51. & pag. 58. & pag. 64
- Dominica quinta post Pascha, Euangelium. Amen, Amen dico vobis, si quid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Ioan. 16. pag. 69. & 75. & 81
- Feria secunda, in Litanij's maioribus, Euangelium. Quis vestrum habebit amicum. Luca 11. pag. 88. & 95
- Feria quarta, in Litanij's maioribus, Euangelium. Subleuatis Iesus oculis in cælum. Ioan. 18. Concio vnica. pag. 102
- Dominica infra octauam Ascensionis Domini, Euangelium. Cum venerit paracletus quem ego mittam vobis a Patre. Ioan. 15. pag. 109. & 125. & 135
- Dominica secunda post Pentecosten, Euangelium. Homo quidam fecit cenam magnam, & inuitauit multos. Lucæ 14. pag. 125. & pag. 131. in cuius sermonis fine, nempe. pag. 135. de Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento agitur.
- Dominica tertia post Pentecosten, Euangelium. Erant appropinquantibus ad Iesum publicani & peccatores vt audirent illum, Luc. 15. pag. 138. & 141
- Dominica quarta post Pentecosten, Euangelium. Cum turba irruerent in Iesum, vt audirent verbum Dei. Luc. 5. pag. 150. & 156
- Dominica quinta post Pentecosten, Euangelium. Amen dico vobis nisi abundauerit iustitia vestra. Matth. 5. pag. 162. & 168
- Dominica sexta post Pentecosten, Euangelium. Cum turba multa esset cum Iesu, nec haberet quod manducaret. Marci 8. pag. 174. & 180
- Dominica septima post Pentecosten, Euangelium. Dixit Iesus discipulis suis, Attendite a falsis prophetis. Matth. 7. pag. 187. & 193
- Dominica octaua post Pentecosten, Euangelium. Homo quidam erat diues, qui habebat villicum. Lucæ 16. pag. 199. & 207
- Dominica nona post Pentecosten, Euangelium. Cum appropinquaret Iesus Hierosolymam. Luc. 19. pag. 214. & 222
- Dominica decima post Pentecosten, Euangelium. Dixit Iesus ad quosdam

- qui in se confidebant. *Luce 18. pag. 229. & 236*
- Dominica undecima post Pentecosten, Euangelium. *Exiens Iesus de finibus Tyri. Marc. 7. pag. 242. & 249.*
- Dominica duodecima post Pentecosten, Euangelium. *Beati oculi qui vident quae vos videtis. Luca 10. pag. 256. & 263*
- Dominica decimatertia post Pentecosten, Euangelium. *Cum iret Iesus in Ierusalem transibat per mediam Samariam. pag. 271. & 275*
- Dominica decimaquarta post Pentecosten, Euangelium. *Nemo potest duobus dominis seruire. Matth. 6. pag. 286. & 293*
- Dominica decimaquinta post Pentecosten, Euangelium. *Ibat Iesus in ciuitatem, quae vocatur Naïm. Luc. 7. pag. 302. & 310*
- Dominica decimasexta post Pentecosten, Euangelium. *Cum intraret Iesus in domum cuiusdam principis Phariseorum. Luc. 14. pag. 319. & 327*
- Dominica decimasextima post Pentecosten, Euangelium. *Accesserunt ad Iesum Pharisei & interrogauit vnus ex eis legis doctor. Matt. 22. pag. 336. & 344*
- Dominica decimaoctaua post Pentecosten, Euangelium. *Ascendens Iesus in Naueculam. Matth. 9. pag. 353. & 361*
- Dominica decimanona post Pentecosten, Euangelium. *Loquebatur Iesus principibus Sacerdotum & Phariseis in parabolis. Matth. 22. pag. 369. & 377*
- Dominica vigesima post Pentecosten, Euangelium. *Erat quidam Regulus. Io. 4. pag. 389. & 401*
- Dominica vigesima prima post Pentecosten, Euangelium. *Simile est regnum caelorum homini regi. Matth. 18. pag. 414. & 425*
- Dominica vigesima secunda post Pentecosten, Euangelium. *Abeunte Pharisei consilium inierunt, &c. Matth. 22. pag. 438. & 450*
- Dominica vigesima tertia post Pentecosten, Euangelium. *Loquente Iesu ad turbas, &c. Matth. 9. pag. 461. & 472*
- Dominica vigesima quarta post Pentecosten, Euangelium. *Dixit Iesus discipulis suis, Cum videritis abominationem, &c. Matt. 24. pag. 484. & 494*

INDEX AVTHORITATVM SACRAE SCRIPTURAE.

Quae ipsarum in hoc volumine ab A. M. re explicuntur, iuxta ordinem
veteris, ac novi Testamenti.

Ex Genesi.

<p>1 <i>Illud est vobis & mane
dies vnus. p. 173. a, col. 1</i></p> <p>2 <i>faciamus hominem a magi-
nem. p. 16. a, col. 2</i></p> <p><i>Et factus est homo in animam viuentem. p.
9. a, col. 2</i></p> <p><i>Tulit Deus vnā de costis Adam. p. 19. c,
column. 1</i></p> <p><i>Formatis dominus Deus cunctis animanti-
bus terra. p. 27. c, c. 2</i></p> <p>3 <i>Cur praecepit vobis dominus. p. 15. a, c. 2</i>
<i>Quia fecisti hoc. p. 120. d, col. 1</i>
<i>Timui eo, quod nudus essem. p. 190. b, col. 2</i>
<i>Adam vbi es. p. 224. b, col. 2</i>
<i>Inimicitias ponam inter te, & mulierem. p.
251. d, col. 2</i></p> <p><i>Fecit dominus Ada, & uxori eius tunicas
pellieas.</i></p> <p>4 <i>Possedi hominem per Deum pag. 104. a,
column. 1</i></p> <p><i>Sanguis fratris tui Abel clamat. pag. 204.
c, col. 1</i></p> <p><i>Respexit dominus ad Abel & ad munera
eius. p. 234. a, column. 2</i></p> <p><i>Nomen tuum & gentem recipies, & c. p. 382.
a, col. 2</i></p> <p>6 <i>Fac tibi arcam de lignis leuigatis. p. 2. d,
col. 2</i></p> <p><i>Non perminebit spiritus meus in homine.
p. 205. a, col. 2</i></p> <p><i>Non misisti mecum te cum & impedietis
arcam tu & filii tui. p. 226. b, col. 1</i></p> <p>8 <i>Aedificauit Noe altare domino. p. 96. a,
column. 1</i></p> <p>9 <i>N. quia quam ultra interficietur omnis ca-</i></p> | <p><i>ro, pag. 206. c, column. 1</i></p> <p>13 <i>Erat Abraham diues valde. pag. 258.
d, col. 1</i></p> <p>14 <i>Da mihi animas, cetera tolle tibi. p. 28.
c, col. 1</i></p> <p>15 <i>Scio quod peregrinum futurum sis. pag.
411. c, c. 1</i></p> <p>17 <i>Tu ergo custodies pactum meum. p. 21.
d, column. 1</i></p> <p>18 <i>Scio quod praecepturus sis filiis suis. pag.
70. b, col. 1</i></p> <p><i>Quia enim, & c. p. 11. c, c. 1. 1</i></p> <p><i>Clamor Sodomorum multiplicatus est. pag.
204. b, col. 1</i></p> <p><i>De scendam & videbo vtrum clamorem. p.
204. b, c. 2</i></p> <p><i>Nunquid perdes iustum cum impio. pag.
226. b, column. 2</i></p> <p>20 <i>Redde viro suo uxorem & orabit pro
te. p. 107. b, col. 1. & 219. c, col. 1</i>
<i>Et ego scito, quia in simplici corde feceris.
p. 247. d, col. 2</i></p> <p>21 <i>Non tibi videatur asperum super pue-
ro. pag. 61. b, c. 2</i></p> <p><i>In Isaac vocabitur tibi semen. p. 76. a, col. 1</i></p> <p><i>Exaudiuit autem Deus vocem pueri. p. 84.
c, col. 1</i></p> <p>22 <i>Creuit igitur puer & ablactatus est. p.
57. c, col. 1</i></p> <p><i>Expectate hic cum asino. p. 76. b, c. 1</i></p> <p>25 <i>Si sic mihi futurum erat. p. 87. d, col. 2</i></p> <p><i>Deprecatus est Isaac dominum pro uxore
sua. pag. 100. c, col. 1</i></p> <p>26 <i>Quare imposuisti nobis. p. 219. c, col. 2</i></p> <p>29 <i>Videbantur pauci dies pra amoris ma-
gnitudine. p. 36. b, c. 1</i></p> |
|---|--|

INDEX

1. *Simon & Loui fiores vifa iniquitatis*, Fa. l. i. c. l. i. in no. 7. modis p. c. i. f. d. m. i.
 2. *Ec. pag. 452. d. col. 2*
 3. *Quia necos in la. h. c. i. b. i. d. m.*
 4. *1. a. m. b. i. d. m. i. d. i. p. c. i. d. m. i. p. d. i.*
 5. *Ec. m. i. 2*
 6. *Re. oua b. c. m. b. i. c. r. a. i. f. i. d. i. a. m. c. p. 4. 8.*
 7. *d. col. 2*
 8. *31. Inm. i. q. i. m. e. r. c. e. d. i. m. e. a. n. p. 155. b. c. i.*
 9. *32. Si. c. o. n. t. r. a. l. o. c. a. m. t. o. t. i. t. u. p. c. i. d. m. i.*
 10. *37. Ho. c. v. d. m. i. c. i. p. c. i. d. m. i. 2*
 11. *42. Non. d. p. m. a. c. t. f. l. a. s. m. a. s. r. c. i. d. m. i.*
 12. *p. c. i. d. m. i.*
 13. *43. N. u. v. i. d. e. n. t. i. s. f. a. i. m. e. a. m. p. 79. d. m. i.*
 14. *47. C. o. n. t. r. a. l. o. c. a. m. t. o. t. i. t. u. p. c. i. d. m. i.*
 15. *48. Ho. c. v. d. m. i. c. i. p. c. i. d. m. i. 2*
 16. *49. Si. c. o. n. t. r. a. l. o. c. a. m. t. o. t. i. t. u. p. c. i. d. m. i.*
 17. *50. Si. c. o. n. t. r. a. l. o. c. a. m. t. o. t. i. t. u. p. c. i. d. m. i.*
 18. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 19. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 20. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 21. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 22. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 23. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 24. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 25. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 26. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 27. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 28. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 29. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 30. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 31. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 32. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 33. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 34. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 35. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 36. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 37. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 38. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 39. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 40. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 41. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 42. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 43. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 44. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 45. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 46. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 47. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 48. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 49. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 50. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 51. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 52. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 53. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 54. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 55. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 56. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 57. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 58. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 59. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 60. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 61. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 62. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 63. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 64. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 65. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 66. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 67. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 68. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 69. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 70. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 71. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 72. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 73. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 74. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 75. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 76. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 77. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 78. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 79. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 80. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 81. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 82. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 83. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 84. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 85. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 86. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 87. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 88. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 89. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 90. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 91. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 92. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 93. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 94. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 95. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 96. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 97. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 98. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 99. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*
 100. *1. d. p. 308. i. c. o. l. u. m. i.*

A V T H O R I T A T V M.

430. b, colum. 2
- 5 Sacrificium ab oleo & incensa immune fit. p. 232. d, c. 2
- 6 Quem nutrias sacerdos subiiciens ligna. p. 31. c. colum. 1
- 10 Sanctificabor in his, qui appropinquant mihi. p. 22. b, colum. 1
- Oblata est hodie victima pro peccato. p. 35. d, col. 1
- 14 Si propter est pro deli To assumat agnū. p. 8. d, c. 2
- 26 Non enim hominum sum in tabernaculo. p. 86. a, colum. 2
- Quod si non audieritis me. pagina 93. d, colum. 2
- Ex Numeris.
- 16 Nunquid paruum est tibi, quod eduxisti nos. p. 177. a, col. 2
- Et omnis globus tuus stes contra dominum. p. 311. a, colum. 1
- Proindeat Dominus hominem. pag. 28. a, col. 2
- 24 Et si men illius eris in aquas multas. p. 405. c, colum. 2
- 26 Pactum est grande miraculum, &c. p. 412. b, colum. 2
- 32 Fili autem Ruben Gad, habebant peccatum. p. 412. b, col. 1
- Ex Deuteronomio.
- 2 Neque dabo vobis de terra filiorū Esau. pag. 79. c, col. 1
- 6 Eruntque hec verba, quae ego precipio tibi. p. 192. c, colum. 1
- Diliget Dominum Deum tuum, &c. pagina 261. vsque ad pagina 263. & pagina 266
- 7 Deus magnus & terribilis, &c. p. 273. a, colum. 1
- 8 Quia non est dominus qua triginta annos. pag. 27. d, col. 2
- 13 Non est alius deus propheta illius. pag. 192. d, colum. 1
- Si audieritis in iudicium tuum dicentes aliquos, &c. pag. 315. a, colum. 1
- 19 Non arabis boue simul & asino. pagina 23 b, col. 1
- 23 Ingressus vineam proximi tui comedes vvas. p. 81. a, col. 1
- 24 Memento, quae fecerit dominus Deus vestester Maria in via. pagina 54. b, colum. 2
- 28 Si audire nolueris vocem Domini Dei tui. pagina 91. c. columna 1. & 222. c, colum. 1
- 29 Custodite ergo verba pacti huius. p. 57. d, col. 2
- 32 Videte quod ego sum solus. pag. 77. v colum. 1
- Vtinam saperent & intollerent. pag. 93. c, colum. 1
- Inuenit eum in terra deserta. pag. 149. d, colum. 1
- Ex Iosue.
- 2 Innoxii erimus a iuramento hoc. p. 258. b, col. 2
- 6 Vociferamini, tradet enim vobis dominus civitatem. p. 97. d, col. 2
- 7 Iosue respondit ne timeatis. p. 92. a, col. 2
- Achan filius Charmi regulam auream fuit furatus. p. 383. c, col. 1
- 10 Sol contra Gabaon ne moueatis. p. 71. d, col. 2
- 14 Nosti, quid locutus sit dominus ad Moy sen. p. 198. d, col. 1
- Ex libro Iudicium.
- 2 Fecerunt filii Israel malum, in conspectu domini. p. 27. d, col. 1
- 4 Addiderunt filii Israel facere malum in conspectu domini. pagina 222. d, columna 1
- 5 Quia habitabit inter duos terminos. pag. 99. a, col. 2
- 7 Cum uenerintque gradus domini & Cedeonis. p. 98. a, col. 1
- Indebatur nobis quasi submeritis. p. 111

I N D E X

nis pag. 137. c. colum. 2

Ex 1. Regum.

1 Et de cetero non erat amplius in die illa

17. b. c. 1

2 Et cum fuisset aperatus est. pag. 22. b.

In tenebris centis Gen. pag. 120. c. colum. 1

11 Inuasisit in Domini populum. p. 226. b. col. 1

12 Nolite recedere a tergo Domini pag. 184. b. col. 2

13 Et de castris Philistinorum p. 93. a. c. 1

15 Apprehendit summum palmetus. p. 84. a. c. 2

16 Et Dominus est cum eo. pag. 20. a. c. 2

17 Quasi genies es, o adolescens. p. 39. a. c. 1

18 Acceptus in oculis omnium. pag. 75. a. c. 2

Animam nathæ conglutinata est an. me. tra mid p. 2. c. col. 2

23 Saul et viri eius in modum corona an. gebant. pag. 4. d. col. 2

25 Nobiliter, et cum, et malitiosus p. 105. b. c. 2

Ex 2. Regum.

2 Recede, et noli me sequi. pagina 235. a. colum. 1

7 Inuenit seruus tuus cor suum. pag. 102. a. colum. 1

8 Fuit autem David sacerdotes erant pag. 17. b. c. 1

9 Nunquid superest aliquis de domo Saul. C. p. 42. c. colum. 2

22 Manu actudo mea multiplicauit me. p. 3. d. colum. 2

23 Non est manus postea in Israel, p. 4. c. c. 2

Igo iniqui fecisti, et ego inique egi pag. 158. b. c. 2

Ex 3. Regum.

2 Sed et de matris tua matris pag. 92.

5 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

8 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

8 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

9 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

17 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

Ex 4. Regum.

1 Homo Dei Rex precipit ut descendas. p. 89. b. colum. 1

2 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

4 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

7 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

17 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

6 Audi preces, p. 10. a. c. 1

16 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

28 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

36 Peccati super nomen tuum. p. 7. a. c. 2

7 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

8 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

Ex Tobia.

3 Benedictum est nomen tuum Deus p. 4. b. c. 1

12 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

14 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

14 Et cum in via tua. p. 3. c. 1

scilicet

tentatio prohibet. p. 139. c. col. 2

Ex Iudith.

1 Si leſeris tibi iſta. p. 76. b. colum. 1

4 Scitote quod exauget dominus orationes vestras. p. 92. b. colum. 2

15 Perit mens, & consilium eorum. p. 59. c. col. 2

Ex Iob.

2 Manus tue fecerunt me. p. 78. a. colum. 2

11 Erat in terra Hus, nomine Iob. p. 12. 63. d. col. 1

Circum terram & perambulauit eam, &c. p. 292. a. col. 1

Frater vir sum. p. 169. a. c. 1

130 Ausi sunt res nuntia em tibi. p. 209. a. col. 2

3 Quasi effodientes thesaurum gaudent quod p. 29. b. colum. 1

5 Insuperbis in abundantia sepulchrum. p. 153. b. col. 2

Eructe de manu gladij in bello. p. 214. d. colum. 1

8 Si dimculo surrexeris ad Deum. p. 81. c. colum. 2

17 Si quis loqueris talia p. 237. c. colum. 2

11 Dilectus securus dormiens. pag. 215. c. colum. 1

13 Minum tuum longe fac a me. p. 246. b. colum. 2

14 Tu quidem gressus meos dinumerasti. p. 246. c. col. 1

Fenum quasi bos comedit. p. 388. d. col. 1

15 Antequam dies eius impiantur perire. p. 31. d. col. 2

18 Rurum me dixerunt testimonium contra me. p. 214. c. col. 1

19 Maledixi me quia manus domini te. p. 246. c. col. 2

Adiungit os meum caui me. p. 442. d. c. 1

20 Cuiusmodi hyppocrite id in la panti. p. 50. colum. 2

Non videt rivus os fluminis torquentis melius & butyri. p. 133. d. col. 1

21 Quoties lucerna impiorum extinguitur. p. 126. d. col. 1

Quis est omnipotens deus? seruamus ei. pag. 204. a. col. 1

24. Tu in diuini elenati sunt, & non subfuerunt. pag. 394. col. 1

28 Semitam ignorauit aus nec intuitus est oculus vultus. p. 145. a. col. 2

Omne peccatum vultus eius. p. 196. d. colum. 2

30 Quasi rupto muno & aperta ianua. pag. 57. c. col. 2

Pharetram suam aperuit. p. 223. b. col. 1

31 Quis mihi tribuat auditum? p. 98. b. c. 1

Ab infantia creuit meum miseria. pag. 182. a. colum. 1

32 Non accipiam personam viri. p. 4. d. c. 1

33 Nunquid noli ordinem esse. pag. 180. a. colum. 1

Per somnium in visione nocturna, &c. pag. 380. a. colum. 2

41 Hiculus eius prius ardere fecit, &c. p. 56. c. col. 1

Corpus illius quasi scintilla fusilia. pag. 346. b. colum. 1

Non igitur eum vir sagittarius. pag. 495. d. col. 1

I x P salmis.

1 Erit tanquam lignum quod plantatum est. p. 195. d. col. 1

Et statum eius non detrahet. p. 235. d. col. 1

2 Apprehendite diuersimodum, nequando natiatur deus. pag. 584. d. c. 1

4 In tribulatione me distasti mihi. p. 41. b. c. 1 & pag. 161. a. col. 1

Interdixi & non fecerunt. p. 161. a. col. 1

Quoniam in domine singuliter in se constituti me. pag. 185. d. col. 1

5 Mane stabo tibi & videro. p. 81. c. c. 2

6 Quoniam non est in me. te qui memor sit tui. p. 314. c. colum. 1

8 Nonne dominus nosse quam admirabile. p. 29. c. col. 1

I N D E X

- 3364-

INDEX

- 68 Item in altitudinem montium. p. 58. b. c. 1
 Item in altitudinem montium. p. 58. b. c. 1
 71 Domine civitate tua imaginem ulorū
 ad nihil rediges. p. 50. c. 1
 72 Annuntia ied. et sum, et ne, mi. p. 2.
 23. c. column. 2
 Prodit ostia ad peccata eorum. p.
 110. d. c. 1
 73 Ne iudas beatus animas contemnes si-
 bi. p. 8. d. col. 1 et 215. a. col. 2
 74 Cum accipere temens ego iustitias iudi-
 cabo. p. 6. d. col. 1. et 196. a. c. 2
 75 Quotum cogitatio hominis conturbatur
 tibi, et reliqua cogitationis, et. p. 3.
 117. a. c. 2
 76 Deus in sancto via tua. p. 367. d. col. 2
 77 Ille. David. et iun. suum. p. 3. a. c. 2
 Panem Anglerum manducavit homo p. 4.
 137. a. col. 1
 Filii Ephraim intendentes, et mittentes ar-
 cum. p. 2. c. col. 2
 Immissi. p. 4. non. malos. p. 224. a. c. 1
 78 Et custodiam vias meas. p. 453. d. c. 1
 79 Si ulvis foris deputus est eam. p. 1.
 16. c. col. 2
 Qui deductus velut ovem Ioseph. p. 21. d. c. 1
 He. pice. domine. vna. et. p. 28. a. c. 1
 83 Cor meum et caro mea exaltaverunt in
 te. p. 1. b. column. 1
 Ibunt de virtute in virtutem p. 38. a. col. 1
 84 Intuitus patris mei sunt. p. 14. d. c. 2
 85 Iterum cor meum ut videat nomen
 tuum. p. 87. c. d. 2
 88 Si derelinquerint filii eius legem meā,
 p. 190. d. col. 1
 89 Non profanabo testamentum meum. p.
 21. a. col. 1
 90 Quomodo ipse liberavit me de laqueo ve-
 nantium. p. 476. a. col. 1
 Scapulae eius obumbravit tibi. p. 15. a. col. 1
 93 Quia respexit dominus faciem suā,
 et. p. 416. a. col. 2
 97 Qui regis Israel intende. p. 133. d. col. 2
 100 Genitrici ad nobiles terra. p. 140. a. c. 1
 101 Et. p. 141. a. col. 2
 102 Benedicam tibi. p. 169. d. col. 2
 103 Quia magnificata sunt peccata tua. p. 412. a. c. 1
 Draco. p. 1. a. col. 1
 104 Et. p. 1. a. col. 1
 106 Et. p. 1. a. col. 1
 107 Et. p. 1. a. col. 1
 108 Et. p. 1. a. col. 1
 109 Et. p. 1. a. col. 1
 110 Et. p. 1. a. col. 1
 111 Et. p. 1. a. col. 1
 112 Et. p. 1. a. col. 1
 113 Et. p. 1. a. col. 1
 114 Et. p. 1. a. col. 1
 115 Et. p. 1. a. col. 1
 116 Et. p. 1. a. col. 1
 117 Et. p. 1. a. col. 1
 118 Et. p. 1. a. col. 1
 119 Et. p. 1. a. col. 1
 120 Et. p. 1. a. col. 1
 121 Et. p. 1. a. col. 1
 122 Et. p. 1. a. col. 1
 123 Et. p. 1. a. col. 1
 124 Et. p. 1. a. col. 1
 125 Et. p. 1. a. col. 1
 126 Et. p. 1. a. col. 1
 127 Et. p. 1. a. col. 1
 128 Et. p. 1. a. col. 1
 129 Et. p. 1. a. col. 1
 130 Et. p. 1. a. col. 1
 131 Et. p. 1. a. col. 1
 132 Et. p. 1. a. col. 1
 133 Et. p. 1. a. col. 1
 134 Et. p. 1. a. col. 1
 135 Et. p. 1. a. col. 1
 136 Et. p. 1. a. col. 1
 137 Et. p. 1. a. col. 1
 138 Et. p. 1. a. col. 1
 139 Et. p. 1. a. col. 1
 140 Et. p. 1. a. col. 1
 141 Et. p. 1. a. col. 1
 142 Et. p. 1. a. col. 1
 143 Et. p. 1. a. col. 1
 144 Et. p. 1. a. col. 1
 145 Et. p. 1. a. col. 1
 146 Et. p. 1. a. col. 1
 147 Et. p. 1. a. col. 1
 148 Et. p. 1. a. col. 1
 149 Et. p. 1. a. col. 1
 150 Et. p. 1. a. col. 1
 151 Et. p. 1. a. col. 1
 152 Et. p. 1. a. col. 1
 153 Et. p. 1. a. col. 1
 154 Et. p. 1. a. col. 1
 155 Et. p. 1. a. col. 1
 156 Et. p. 1. a. col. 1
 157 Et. p. 1. a. col. 1
 158 Et. p. 1. a. col. 1
 159 Et. p. 1. a. col. 1
 160 Et. p. 1. a. col. 1
 161 Et. p. 1. a. col. 1
 162 Et. p. 1. a. col. 1
 163 Et. p. 1. a. col. 1
 164 Et. p. 1. a. col. 1
 165 Et. p. 1. a. col. 1
 166 Et. p. 1. a. col. 1
 167 Et. p. 1. a. col. 1
 168 Et. p. 1. a. col. 1
 169 Et. p. 1. a. col. 1
 170 Et. p. 1. a. col. 1
 171 Et. p. 1. a. col. 1
 172 Et. p. 1. a. col. 1
 173 Et. p. 1. a. col. 1
 174 Et. p. 1. a. col. 1
 175 Et. p. 1. a. col. 1
 176 Et. p. 1. a. col. 1
 177 Et. p. 1. a. col. 1
 178 Et. p. 1. a. col. 1
 179 Et. p. 1. a. col. 1
 180 Et. p. 1. a. col. 1
 181 Et. p. 1. a. col. 1
 182 Et. p. 1. a. col. 1
 183 Et. p. 1. a. col. 1
 184 Et. p. 1. a. col. 1
 185 Et. p. 1. a. col. 1
 186 Et. p. 1. a. col. 1
 187 Et. p. 1. a. col. 1
 188 Et. p. 1. a. col. 1
 189 Et. p. 1. a. col. 1
 190 Et. p. 1. a. col. 1
 191 Et. p. 1. a. col. 1
 192 Et. p. 1. a. col. 1
 193 Et. p. 1. a. col. 1
 194 Et. p. 1. a. col. 1
 195 Et. p. 1. a. col. 1
 196 Et. p. 1. a. col. 1
 197 Et. p. 1. a. col. 1
 198 Et. p. 1. a. col. 1
 199 Et. p. 1. a. col. 1
 200 Et. p. 1. a. col. 1
 201 Et. p. 1. a. col. 1
 202 Et. p. 1. a. col. 1
 203 Et. p. 1. a. col. 1
 204 Et. p. 1. a. col. 1
 205 Et. p. 1. a. col. 1
 206 Et. p. 1. a. col. 1
 207 Et. p. 1. a. col. 1
 208 Et. p. 1. a. col. 1
 209 Et. p. 1. a. col. 1
 210 Et. p. 1. a. col. 1
 211 Et. p. 1. a. col. 1
 212 Et. p. 1. a. col. 1
 213 Et. p. 1. a. col. 1
 214 Et. p. 1. a. col. 1
 215 Et. p. 1. a. col. 1
 216 Et. p. 1. a. col. 1
 217 Et. p. 1. a. col. 1
 218 Et. p. 1. a. col. 1
 219 Et. p. 1. a. col. 1
 220 Et. p. 1. a. col. 1
 221 Et. p. 1. a. col. 1
 222 Et. p. 1. a. col. 1
 223 Et. p. 1. a. col. 1
 224 Et. p. 1. a. col. 1
 225 Et. p. 1. a. col. 1
 226 Et. p. 1. a. col. 1
 227 Et. p. 1. a. col. 1
 228 Et. p. 1. a. col. 1
 229 Et. p. 1. a. col. 1
 230 Et. p. 1. a. col. 1
 231 Et. p. 1. a. col. 1
 232 Et. p. 1. a. col. 1
 233 Et. p. 1. a. col. 1
 234 Et. p. 1. a. col. 1
 235 Et. p. 1. a. col. 1
 236 Et. p. 1. a. col. 1
 237 Et. p. 1. a. col. 1
 238 Et. p. 1. a. col. 1
 239 Et. p. 1. a. col. 1
 240 Et. p. 1. a. col. 1
 241 Et. p. 1. a. col. 1
 242 Et. p. 1. a. col. 1
 243 Et. p. 1. a. col. 1
 244 Et. p. 1. a. col. 1
 245 Et. p. 1. a. col. 1
 246 Et. p. 1. a. col. 1
 247 Et. p. 1. a. col. 1
 248 Et. p. 1. a. col. 1
 249 Et. p. 1. a. col. 1
 250 Et.

170. *A*, column. 2
Et meditabar in mandatis tuis, quæ dilexi,
p. 365. a, col. 2
Fines peccatorum circumplexi sunt me. p.
166. a, col. 2
Iniquos odio habui. p. 166. a, col. 1
Da mihi intellectum, & scrutabor legem
tuam. p. 43. c, col. 2
Reverti oculos meos & considerabo. pagina
4. b, col. 1
Nisi quod lex tua meditatio mea est. p. 35.
d, col. 2
Erravi sicut ovis quæ periit. p. 147. b, col. 2
& 148. a, col. 1
Longè a peccatoribus salus. p. 144. a, col. 2
Omnis cōsummationis vidi finē. p. 46. d, c. 2
Preveni in maturitate, & clamaui. pagi.
81. c, column. 2
Nam mandatorum tuorum cucurri. pagi.
87. d, col. 2
Cantabiles mihi erant iustificaciones tuæ,
p. 176. d, col. 1
Tunc non confundar cum perspexero in om-
nibus mandatis tuis. p. 19. c, col. 1
Intende, & domus omnium sanctis cum,
p. 14. a, col. 1
Hereditate acquisivi testimonia tua in æter-
num. p. 199. c, col. 1
120 Levavi oculos meos in montes. pagina
8. a, col. 2
Dominus custodit te ab omni malo. p. 372. c. 2
121 Rogate quæ sūt pacem suam Hierusa-
lem. p. 1. d, col. 1
122 Ecce sint oculi servorum in manibus
dominorum suorum. p. 294. a, col. 2
124 Qui confidunt in domino sicut mons
Sion. p. 6. b, col. 2
127 Labores manuum tuarum, quia man-
ducabis. p. 45. d, col. 1
128 Dominum iustus concidet ceruces pec-
catorum. p. 121. c, col. 2
129 Sustinuit animus meus in verbo eius. p.
76. c, col. 1
130 Domine non est exaltatum cor meum,
p. 230. d, col. 1
132 Ecce quam bonum, & quam iucun-
dum. p. 15. a, col. 1
133 Ecce nunc benedicite dominū omnes
servi domini. p. 201. c, col. 2
Benedicat tibi dominus ex Sion. p. 202. a, c. 1
136 Filia Babylonis misera. p. 339. b, col. 2
138 Omnes vias meas prævidisti. p. 425. a, c. 1
Cōfiteor tibi quia terribiliter magnificatus
es. p. 413. a, col. 1
140 Dirigatur domine oratio mea. pagina
79. d, col. 2
141 Effundo in conspectu eius orationem
meam. p. 85. b, col. 2
143 Immitte manū tuā d' alto. p. 246. c, c. 2
144 Prope est dominus omnibus invocati-
bus enim. p. 47. d, col. 1
Voluntatem timentium se faciet. p. 79. c, c. 2
145 Nolite confidere in principibus, &c.
p. 475. a, col. 2
147 Lauda Hierusalem dominum. pagina
271. a, col. 2
150 Iudica domum in sanctis eius. p. 1.
227. a, col. 1
Ex Proverbiis.
1 Filii nisi te lassaverint peccatores, pag.
407. c, col. 1
2 Qui ambulat fraudulentè revelat arca-
na, &c. p. 442. d, col. 2
4 Iustitiam, unita quasi lux splendens. p.
170. a, col. 1
5 Quia si duceris fili mi ab aliena, & so-
ueris in sinu alterius. p. 371. b, col. 1
6 Fatus meus composita verba. pagina
64. d, column. 2
Luceis quasi auris de manu aucupis. pag.
497. d, col. 2
7 Vade ad fornicam, & considera vias
eius. p. 276. d, col. 2
Nos pecces in multitudinem civitatis. pa.
412. d, col. 2
8 Legem ponebat aquis ne transirent fines
 suos

- suos. pag. 114. 4. colum. 2
 20 Subjuncta dicitur v. 55. 1. ceterudinis eius. p. 130. a. col. 1
 11. 1. Cui dolore miscbitur p. 50. d. col. 2
 v. b. n. n. me boues praesepit vicinum eius. p. 244. 1. col. 1
 15 Mel u. est vocari ad olera cum chari. tate. p. 176. 1. col. 2
 O. fane rubeat et dicit m. d. 424. a. c. 1
 10 Qui aequus oculis. mita praesepit. p. 176. 1. col. 1
 18 Subjuncta dicitur qui si minus vilidus. p. 472. c. col. 2
 Tarris fortis. ma nomen domini. &c. pag. 476. a. col. 1
 21 Desideria occidit pigrum. p. 157. c. c. 1
 22 Ibius & pauper obliuiscuntur. p. 46. b. colum. 1
 25 Fili praebe mihi cor tuum. p. 151. a. col. 1
 28 Beatus homo qui semper est pauius. p. 22. a. col. 2
 Qui de hinc virem suam ne audiat legem. p. 79. b. col. 1
 29 Qui ad inlagindum fidelis est. p. 168. a. col. 1
 31 Mulierum fortem quis inueniet. p. 56. b. colum. 2
 Considerauit semitas domus sua. &c. pag. 467. 1. col. 2
 I x Ecclesiaste
 1 Generatio praeterit & generatio aduenit. pag. 39. a. col. 1
 Ad hanc vnde exeunt flumina reuertuntur. p. 71. d. col. 2
 2 Omnia quae in terra uenerunt oculi mei. p. 66. d. colum. 2
 4 In eo simplex d' facile rumpitur. p. 96. d. col. 2
 6 Amicus fidei nullae comparari. pag. 185. c. col. 1
 9 Nescit homo finem suum. p. 59. d. col. 1
 35 1. 1. Fumus non habebit in illis putentiam. p. 213. a. col. 2

Ex Canticis . . .

- 1 Betrus Cypri dilectus meus mihi. p. 174. a. col. 2
 Filij matris meae pugnaverunt contra me. p. 56. a. col. 1
 Trahe me post te. p. 8. a. col. 1
 Vineam meam non custodiri. p. 57. a. col. 1
 Equitanti meo in curribus Pharaonis. pag. 152. a. col. 1
 2 Dilectus meus qui pascitur inter lilia. p. 20. c. col. 2. & pag. 135. d. col. 2
 Vox turturis audita est in terra nostra. p. 80. d. col. 1
 Introduxit me rex cellam vinariam. p. 51. b. col. 2. & p. 349. a. col. 2
 En ipse stat post parietem nostrum. p. 42. d. c. 2
 Sicut lilius inter spinas. p. 380. c. colum. 1
 Sicut lilius inter spinas. p. 380. c. col. 1
 Dilectus meus mihi & ego illi. p. 192. b. c. 2
 Vox turturis audita est. p. 246. a. col. 1
 Ordinavit in me charitatem. p. 262. d. c. 2
 3 Egredimini filia Sion. p. 51. d. col. 1
 Tenui eum nec dimittam. p. 60. c. col. 2
 Num quoniam dicit anima mea. p. 251. c. c. 1
 Veni. p. 470. b. col. 2
 4 Fauus distillans labia tua. p. 82. d. col. 1
 Veni coronaberis de capite Amana. p. 138. c. col. 2
 Sicut vita coccinea labia tua. p. 19. a. col. 2
 Sicut fragmen mali punici gena tua. pag. 234. d. col. 2
 5 Venter meus intremuit ad tactum eius. pag. 434. b. colum. 1
 Mammam adstrinxerunt My. h. m. i. b. i. c. ipis eius aurum optimum. &c. pag. 495. c. col. 2
 Totus desiderabilis. p. 11. a. colum. 2
 In cunctis diebus meis in lectum nonui. pag. 198. d. col. 2
 Manus eius ornatae. pag. 243. b. col. 2
 Crura eius columna marmorea. p. 283. a. c. 1
 6 Pul-

- 6 Tunc si quis hunc p. 37. d. col. 2
 Et ceterum in hunc modum. p. 111. c. col. 2
 7 Quid videtis in summate nisi chorus ca
 thedralis. p. 274. c. col. 1
 Ceterum spiritus sanctus p. 366. d. col. 1
 8 Quod est in qua est in de deserto, etc.
 p. 66. d. c. 1. & 290. d. col. 2
 Tunc est in more dicitur. p. 251. a. col. 2
 Quod habitas in domibus, antea auferantur. p.
 72. d. c. 2
 Fuit de cetero et offundit capitea hunc
 legem. p. 17. b. c. 2
 Ex libro Sapientie.
 2 Et si quis in multis contrariis
 rum. p. 244. d. col. 1
 Tunc in multis cogitantes apud se non ce
 fte. p. 29. c. c. 2
 In die diaboli manus intrant in orbem ter
 rarum. p. 141. d. col. 2
 Ceterum nos iustis. p. 66. b. col. 2
 3 In paucis rebus et multis bene dispo
 nentur. p. 45. a. c. 1
 5 Invenimus in multis quid nobis
 prodest. p. 3. d. col. 2
 Finitur in multis transierunt. p. 72. d. col. 2
 In finem in multis iniquitatis. p. 15. b. c. 2
 6 Invenimus sapientia in multis et discipula
 na concupiscentia. p. 157. c. col. 1
 7 Corpus quod corrumpitur et gignat am
 miam. p. 53. d. col. 1
 10 Transierunt illos per aquam nigram.
 14. d. col. 1
 Sed ex multis per vias rectas. p. 152. d. c. 1
 11 Et ceterum in multis pater. &c. p. 412.
 d. col. 1
 Ex Ecclesiastico.
 1 Timent Dominum bone erit. p. 53. d. c. 1
 2 Servatum est Dei, & in illo veterasce.
 p. 197. d. col. 1
 3 Plurimum super sensum hominis ostensa
 sunt tibi. p. 190. d. col. 2
 Qui dicitur etiam et ab ipso pro peccatis.
 p. 1. c. 4.
 p. 4. c. col. 2
 Quod in multis et in multis. p. 1. c. 1
 p. 9. b. col. 1
 Locus in multis et in multis. p. 70. c. 1
 4 Ceterum in multis et in multis. p. 416. b. col. 2
 5 Non est in multis et in multis. p. 295. b. col. 1
 7 Non est in multis et in multis. p. 251. a. col. 2
 col. quoniam eius quasi. p. 1. c. 1
 56. c. col. 1
 10 Principatus sensus. p. 1. c. 2
 d. col. 2
 Invenimus in multis et in multis. p. 3. d. col. 1
 11 Non est in multis et in multis. p. 256. d. col. 1
 Est qui completatur pater agendo. p. 200.
 d. col. 2
 12 Ponderas super se tollit qui honesti non se
 communicat. p. 142. c. col. 2
 13 Pater in multis et in multis. p. 200. d. c. 2
 Omnis caritas sunt in multis. p. 393. d. col. 2
 Ante mortem non est in multis. p. 19. d. col. 2
 17 Populus in multis et in multis. p. 254. d. col. 2
 Misericordia in multis et in multis. p. 143. c. c. 1
 18 In multis et in multis. p. 24. d. col. 1
 Non est in multis et in multis. p. 252. d. col. 2
 cum in multis et in multis. p. 2. d. col. 1
 Non est in multis et in multis. p. 194. d. col. 2
 21 Non est in multis et in multis. p. 59. d. col. 2
 Quod in multis et in multis. p. 414. b. col. 1
 23 Gloria in multis et in multis. p. 302. d. col. 1
 Anima callida quasi. p. 413. d. col. 1
 24 Spiritus meus super me. p. 7. d. c. 2
 p. 1. c. 1

reptu. p. 390. b, c. 1

Ephraim quasi avis aduolauit. p. 138. c, c. 1

Arca & torcular nō pascet eos. p. 94. c, c. 1

Noli letare Israel, noli exultare. p. 46. d, c. 2

10 Ephraim vitula docta diligenter naturam. pag. 211. a, col. 2

Seminate vobis in iustitia & metite in opere misericordie. pag. 172. d, col. 1

11 Ego quasi nutritus Ephraim. p. 19. d, c. 1

12 Manibus prophetarū assimilatus sum. pag. 31. b, col. 2

Et innauit ad Angelum. p. 71. a, c. 1

14 Eius qui in te est misereberis populi, p. 281. d, c. 2

Ero quasi ros Israel germinabit sicut lilium. p. 202. d, col. 2

21 Dives effectus sum. p. 129. d, col. 2

Ex Ioel.

1 Vocate catū cōgregate senes. p. 96. d, c. 2

Gens ascendit sup terrā meā. p. 235. a, c. 2

Residuum erucæ comedit locusta. &c. pag. 394. a, c. 1

2 Scindite corda vestra & non vestimenta vestra. p. 326. d, c. 1

Effundam spiritum meum super omnē carnem. p. 94. d, col. 2

Filii Sion exultate in domino, &c. p. 207. d, column. 1

Ex Amos.

3 Si eruat pastor de ore leonis. p. 26. a, c. 1

6 Vt qui opulenti estis in Sion. p. 301. a, c. 2

8 Occidat sol meridie. pag. 53. d, c. 1

Emittam famem in terram non famem panis. p. 150. d, c. 2

Ex Michea.

2 Pueri & iuuenes. p. 365. b, c. 1

Neque quoniam boni eritis. p. 37. d, c. 1

4 Et nunc quare merore contraheris. p. 4. b, col. 2

6 Indicabo tibi o homo quid sit bonum, &c. p. 455. d, c. 1

7 Vnde dicitur fides sicut fides quæ co-

ligit racemos vindemia. pa. 291. a, col. 2

Domini. Tom. 4.

Ex Nahum.

1 Dominus patiens & magnæ fortitudinis. p. 17. c, col. 2

Ex Habacuc.

1 Vae qui congregat auaritiā malam domui suæ. p. 180. d, c. 1

2 Si moram fecerit expecta eū. p. 5. c, c. 2

Ex Sophonia.

1 Vlulate habitatores pile. p. 158. a, col. 1

Scrutabor Hierusalem in lucernis, &c. p. 491. c, column. 1

3 Vae pronocatrici, & redempta ciuitas, &c. p. 216. d, col. 1

Ex Zacharia.

1 Reuertar ad Hierusalem in misericordiis. p. 180. b, column. 2

11 Si bonum est in oculis nostris asserite in coram. p. 17. d, c. 1

Sume tibi vasa pastoris stulti. p. 26. a, col. 2

Sumpsi mihi duas virgas. p. 222. d, c. 2

12 In die illa proteget dominus habitatores Hierusalem. p. 425. a, col. 2

Effundā sup d nū David, etc. p. 496. b, c. 1

14 In die illa erunt lebetes in domo Domini. p. 426. b, c. 1

Ex Malachia.

2 Labia sacerdotis custodient scientiam. p. 191. a, col. 2

3 Ego Deus & non mutor. pag. 70. a, col. 1

Ex Matthæo.

3 Sic enim decet nos implere omnem iustitiam. p. 231. b, col. 2

Omnis arbor quæ non facit fructum bonum excidetur. p. 485. c, column. 1

6 Quærte primum regnum Dei, & iustitiam eius. p. 202. d, col. 1

Silum quod in te & in ceteris sunt. p. 103. a, column. 2

9 Non veni vocare iustos, sed peccatores, p. 146. c, col. 2

10 Excute foras excutite puluerem, & non sacrificium. p. 326. a, column. 1

†† 3 pag.

I N D E X

- ## 9 Scimus

AVTHORITVM.

- 9 Scimus quia peccatores non exierunt . p. 111. a. col. 1. et in fine . p. 107. d. c. 1. et in fine . p. 107. d. c. 1.
- 10 Qui pater est omnium propter as omnes . p. 27. d. c. 2.
- 11 Petrus p. 21. d. c. 2.
- Ego sum lux mundi . pag. 43. d. col. 2.
- Simile p. 309. a. c. 1.
- 14 p. 28. d. col. 1.
- Ego p. 28. d. col. 1.
- Pater p. 2. c. col. 1.
- 15 p. 34. d. c. 1.
- 16 p. 14. d. c. 2.
- 10 p. 3. d. c. 1.
- Venit hora ut omnis qui interficit vos . pag. 43. d. c. 1.
- 17 p. 14. d. c. 1.
- 18 p. 28. d. c. 2.
- 20 p. 7. b. col. 1. et 343. a. c. 1.
- 21 Cū esses iunior cingebas te . p. 36. b. c. 2.
- 1 p. 41. b. col. 1.
- 3 p. 22. b. col. 1.
- 5 p. 123. d. c. 1.
- 8 p. 4. d. c. 1.
- Inf p. 4. d. c. 1.
- 9 p. 8. c. col. 2.
- 1bat per viam gaudens . p. 122. d. c. 2.
- 15 p. 22. d. c. 2.
- 20 p. 9. d. c. 2.
- 1 Qui factus est ex semine David . p. 20. a. c. 2.
- Tradidit illos Deus in desideria cordis eo- rum . p. 21. d. c. 2.
- Sicut p. 176. b. col. 2.
- Non est acceptio personarum apud Deum . p. 4. d. c. 1.
- 1 p. 4. d. c. 1.
- 2 p. 4. d. c. 1.
- 3 p. 4. d. c. 1.
- 4 Traditus est propter peccata nostra . p. 9. c. c. 2.
- 5 p. 4. d. c. 1.
- 6 p. 4. d. c. 1.
- 7 p. 4. d. c. 1.
- 8 p. 4. d. c. 1.
- 9 p. 4. d. c. 1.
- 10 p. 4. d. c. 1.
- 11 p. 4. d. c. 1.
- 12 p. 4. d. c. 1.
- 13 p. 4. d. c. 1.
- 14 p. 4. d. c. 1.
- 15 p. 4. d. c. 1.
- 16 p. 4. d. c. 1.
- 17 p. 4. d. c. 1.
- 18 p. 4. d. c. 1.
- 19 p. 4. d. c. 1.
- 20 p. 4. d. c. 1.
- 21 p. 4. d. c. 1.
- 22 p. 4. d. c. 1.
- 23 p. 4. d. c. 1.
- 24 p. 4. d. c. 1.
- 25 p. 4. d. c. 1.
- 26 p. 4. d. c. 1.
- 27 p. 4. d. c. 1.
- 28 p. 4. d. c. 1.
- 29 p. 4. d. c. 1.
- 30 p. 4. d. c. 1.
- 31 p. 4. d. c. 1.
- 32 p. 4. d. c. 1.
- 33 p. 4. d. c. 1.
- 34 p. 4. d. c. 1.
- 35 p. 4. d. c. 1.
- 36 p. 4. d. c. 1.
- 37 p. 4. d. c. 1.
- 38 p. 4. d. c. 1.
- 39 p. 4. d. c. 1.
- 40 p. 4. d. c. 1.
- 41 p. 4. d. c. 1.
- 42 p. 4. d. c. 1.
- 43 p. 4. d. c. 1.
- 44 p. 4. d. c. 1.
- 45 p. 4. d. c. 1.
- 46 p. 4. d. c. 1.
- 47 p. 4. d. c. 1.
- 48 p. 4. d. c. 1.
- 49 p. 4. d. c. 1.
- 50 p. 4. d. c. 1.
- 51 p. 4. d. c. 1.
- 52 p. 4. d. c. 1.
- 53 p. 4. d. c. 1.
- 54 p. 4. d. c. 1.
- 55 p. 4. d. c. 1.
- 56 p. 4. d. c. 1.
- 57 p. 4. d. c. 1.
- 58 p. 4. d. c. 1.
- 59 p. 4. d. c. 1.
- 60 p. 4. d. c. 1.
- 61 p. 4. d. c. 1.
- 62 p. 4. d. c. 1.
- 63 p. 4. d. c. 1.
- 64 p. 4. d. c. 1.
- 65 p. 4. d. c. 1.
- 66 p. 4. d. c. 1.
- 67 p. 4. d. c. 1.
- 68 p. 4. d. c. 1.
- 69 p. 4. d. c. 1.
- 70 p. 4. d. c. 1.
- 71 p. 4. d. c. 1.
- 72 p. 4. d. c. 1.
- 73 p. 4. d. c. 1.
- 74 p. 4. d. c. 1.
- 75 p. 4. d. c. 1.
- 76 p. 4. d. c. 1.
- 77 p. 4. d. c. 1.
- 78 p. 4. d. c. 1.
- 79 p. 4. d. c. 1.
- 80 p. 4. d. c. 1.
- 81 p. 4. d. c. 1.
- 82 p. 4. d. c. 1.
- 83 p. 4. d. c. 1.
- 84 p. 4. d. c. 1.
- 85 p. 4. d. c. 1.
- 86 p. 4. d. c. 1.
- 87 p. 4. d. c. 1.
- 88 p. 4. d. c. 1.
- 89 p. 4. d. c. 1.
- 90 p. 4. d. c. 1.
- 91 p. 4. d. c. 1.
- 92 p. 4. d. c. 1.
- 93 p. 4. d. c. 1.
- 94 p. 4. d. c. 1.
- 95 p. 4. d. c. 1.
- 96 p. 4. d. c. 1.
- 97 p. 4. d. c. 1.
- 98 p. 4. d. c. 1.
- 99 p. 4. d. c. 1.
- 100 p. 4. d. c. 1.

INDEX

[illegible]

INDEX

- [illegible]

A V T H O R I T A T V M.

Sur bibulus, rufescens et uulnosa. p.

6; ...f...2

Deuter. 10. Deuss, v: penitent. and 23. 1st. p.

127.4.2

37 comm. trigula r. l. ant. calidus p. 238.

• 7, 10, 2

Swadlow told me a me an iron. p. 275. c

4 112. 3

Trigonometria: 14 h, 16:2

Vitellina *in* la p^ana oculis ante O
retro. pag. 441. d, col. 2

Eccc (dis) tinctus supra sedem, e
dens. p. 206. c, colum. 1

5 *Helleborus viridis* L. in sanguine tho. f. 34
a, colum. 2

Dignities of the Assured Nobles, p. 7.1
 10.1

611 cont. ab. copiosius. n. 2. c. c. 1

Vide *Stenus albicollis* inter p. 1, n. 2, etc.
§ 402.6, c. n. 2

711 - ont pu y recevoir des contributions m.
Rég. 27, 1904

12 ! *Arcto magnus infus*, etc. p. 453

C. C. L'AMARZ

(1) u^1, u^2, \dots, u^m are linearly independent in \mathbb{R}^n .
 (2) u^1, u^2, \dots, u^m are linearly dependent in \mathbb{R}^n .

[illegible]

Lat. et lon. potestas facere nomen, p. 193.
b₃c. m. 2

[illegible]

Tom. 1, p. 133.b, column 1

p. 132, b, col. 1

Литература: *Литература*, *Литература*, *Литература*
pag. 21.4. col. 1

Ficus verna, *Antennaria equiana*, etc.

2. *Et* *am* *et* *ca* *tus*, qui habet *p* *tem* *m*

21 I, [illegible] do hereby certify that

Et ait, regit deus omnem labyrinthum. p.

INDEX RERVM ET SENTENTIARVM
MEMORABILIVM.

Quæ toto hoc volumine continentur, ordine Alpha-
betico digestus.

Instrumental folio p. 56 v
column 1

60.d, col. 2

...the ...

7.5 $\frac{1}{2} \times 10^{-2} \times 10^{-2} \times 10^{-2}$

... ..

THE ...

Prüfung in: Mathematik, C 111, 1. Halbjahr 01

 $m \in \{1, \dots, d, c, d, 2\}$

Abſtinentiam ad legis divinae obſervantiam

Abstinentia libitum facit in. p.

Aut vero: puta lex non est libertas est,

А. 100. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 8

...debe procurarse...

... ab ...

- ## Amoris

Propter beneficium redemptionis magis
quam propter alia suo gratias reddere
tenemur. p. 224. c. col. 1. & 9 b. col. 2

Beneficia dei sunt praeiudicia, pag. 255.
b. col. 2

Beneficentiam si sua, bonis a deo acceptis
essent, non a deo, non a bonis, p. 23. 3. 2.
a. col. 1. propter quod non possunt bonis re
gis ab ipso, regis regis, ibid. m.
b. col. 1. & effectus & ex omnium er
rorum, ibidem b. col. 1

Summa si non sunt, summe tenemur. pag.
289 b. col. 1

Pro bonis non acceptis nemo se iudicare,
sed committere de re, & quare. p. 418. b.
column. 1

Belump sium, tenentur, & sumis,
p. 418. b. col. 1. & 419. c.
column. 2

Belump sium, si inferentes non consen
diunt bonitas praeiudicia peccata vi
ci. n. 7. c. col. 1

Belump sium, si non bonum oratione, sed ar
m. p. 419. b. col. 1

D. B. in re peccatorum conuertit sua prae
dicatione miro pro modo. pag. 151.
c. col. 1

B. n. h. u. s. vita veni licet aeterna vita
b. ad hunc modum. p. 126. d. c. 2

Bonitas utemur in unum habet, alterius
pro bonum ut nequeunt menjurari. p.
55. c. col. 1

Bonitas utemur in unum habet, alterius
pro bonum ut nequeunt menjurari. p.
55. c. col. 1

Bonitas utemur in unum habet, alterius
pro bonum ut nequeunt menjurari. p.
55. c. col. 1

Bonitas utemur in unum habet, alterius
pro bonum ut nequeunt menjurari. p.
55. c. col. 1

Bonitas utemur in unum habet, alterius
pro bonum ut nequeunt menjurari. p.
55. c. col. 1

bonum malorum esse fontem p. 23. 16 d.
column. 1

Bonorum huius vite inconstancia, & muta
bilitas. p. 48. b. col. 1

Bonorum tenentur, ut cupiditas desiderium
aeternorum impedit. p. 129. 15. 1

Bonorum & malorum sortis, & sortis de
men. p. 45. c. column. 2

Boni communis desiderium laudatur. pag.
242. d. c. d. 2

C

C. Apres & huiusmodi ceruorum proprie
tas, in iugundo venatore. p. 117. b.
column. 2

Caro spiritui repugnat. p. 103. a. col. 2. & p.
239. a. column. 2

Qui & uni seruit plurimis dominis seruit.
pag. 288. 1. c. 1

Qui & uni seruit plurimis dominis seruit.
pag. 288. 1. c. 1

Caro etiam in iustis rebellis est, & immun
da. p. 328. d. c. 1

Capharnaum & ciuitas dei nuncupatur,
& quare p. 354. a. column. 1

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

Celi & lucas quodammodo ex huius vita ac
tione cognoscere possunt. p. 120. d. co
lumn. 2

388.a, col.2

Cogitatio mala fons omnium malorum. p.1.

181.c, col.1. & p.365.d.c,1. earumque
expulsio a charitate pronenit, ibid.

Cogitatio rerum celestium necessaria. pag.
81.a, col.2

cogitatio morosa peccatum e mort. & in-
crepatur. p.365.a, col.1

cogitationis praua primus motus non est
in manu nostra, & si illam illico expel-
lamus non peccamus, sed meremur. pag.
365.a, c.2

cogitationibus bonis Deo ligamus. pa.366.
a, col.1

cogitatio morosa bona, laudatur. pag.365.
a, col.1

cognoscere potest aliquis probabiliter ex
seipso quatis habeatur a Deo. p.192. d,
column.1

cognitio sui per humilitatem homini maxi-
me necessaria. p.9.b, col.1

communio est inter nos, & Christum sicut
inter corpus, & caput eius. pag.355b,
column.2

communio est inter sanctos ecclesiamque
triumphantem, & inter ecclesiam mili-
tantem, ibid.

A 11 c 2 communio inter sanctos respectu
bonorum operum. p.356.a, col.1

conueniunt labores & defectus. pagina
131.a, col.1

contolor a imponendis penitentis pruden-
tia indiget. p.18.a, col.2

confessoris finis non propria utilitas, sed glo-
ria Dei esse debet. p.134.d, c.2. & pag.
162.d, col.1

confessio annis intemperantis frenum e l.
p.19. a, col.1

conscientia peccata & cum conscientia
examine maxime vtilis pagina 18.a, co-
lumn.1

concionator cum Deo conuersari debet, nec
totum tempus consumere in studio libro
Dominic. Tom.4.

rum mortuorum. pag.113.c, col.1

concionatoris finis, quis esse debeat. p.118.
c, col.1. m.2

concionator est legatus Dei. pag.151.a, co-
lumn.1

concionator oblata occasione nimis, idest
largo in concione esse potest. pag.153.c,
column.1

concionatoris constantia quanta esse debeat.
p.375.c, col.2

concionatoris munus. p.54.a, col.1

concionator scelera communia, vt propria
sentire tenetur. p.54.d, col.1. & non de-
bet defatigari in concionando. p.159.b,
column.1

concionatores se mutuo adiuuare debent. p.
161.a, column.2

concionatores oportet esse vere imitatores
sobrietatis & paupertatis Christi. pag.
328.c, column.1

concionatores curare debent bonis operib.
& exemplis nomen & authoritatē com-
parare. p.135.b, col.1

concionatores quoniam nullum fructum faciunt.
pag.155.c, col.1

concionatores iis temporibus non recte mu-
nus suū obire, signo quodam demonstrat.
pa.383.b, col.1

concionatoris, qui gentilibus & alicuius hu-
iusmodi librorum, verba & modos lo-
quendi furantur, increpantur. p.383.d,
col.1. & p.446.d, col.1. & qui subtilia
& non vtilia predicant. pag.446.b, col.
1. & qui quaslicet scholasticas exagi-
tant, & stultos rhetorica adducunt. p.
383.a, col.2

In concionatoribus vitium curiositatis sum-
me odibile. p.446.a, col.2

concionatoris virtutes sunt septuaginta. p.187.
b, col.1

concionator verba operibus, & opera ver-
bis equare debet. p.135.b, col.1

concionatores omnes quare unus num-
cuius

†††

I N D E X

- [Faint handwritten notes in Latin script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]*

Danna

D

Damna spiritualia non sentire stulto
rum est. p. 46. d. col. 2
Damnatorum dolor. p. 38. a. col. 2
Damnatorum maximum tormentum p[er]na
damni. p. 38. d. c. 2. & 197. b. c. 2. huius
toror est Deus. p. 38. d. c. 2
damnati patiuntur in inferno per pocas co-
sas. p. 38. b. c. 2
dæmones non habent fidem. pag. 462. a. co-
lum. 1
dæmon cum aliquem t[er]rat p[re]cipue Deum
ignominia p[er]cutit. p. 245. a.
col. 1
dæmones Deum odio habent non secundum
quod Deus est, sed secundum quod p[un]i-
tor eorum est. p. 286. d. col. 2
dæmon conatur, ut iugum Dei non suave,
sed arduum nobis videatur. pag. 290. c.
colum. 2
dæmonis onus ingens. pag. 293. a. col. 2. &
non potest saluare nec iurare portat[em],
ibidem. b.
dæmonis conditio qua. p. 328. a. c. 2. quam
improbi sequuntur, ibidem.
dæmonem plurima polliceri, & nihil dare
nisi crudelissima tormenta. pag. 358. d.
col. 1
dæmon nunquam tentandi officium intermit-
tit, nunquam lassatur. pagina 451. a. co-
lum. 2
dæmonis mos est si quempiam persequi inci-
piat eum velle omnino perdere, si Deus
permiserit, ibidem, & mos iniquorum.
pag. 117. d. col. 1
dæmon monachi habitu indutus p[re]dicatio-
nem habuit ad populum. pag. 157. c. co-
lum. 2
dæmonis vultus horror. p. 198. b. c. 1
deceptio maxime abominanda est. p. 120. d.
colum. 1
delectatio conseruat operantem in opere. p.
177. a. col. 1. & 300. d. col. 1

deliciarum huius mundi breuitas conside-
randa. p. 232. c. col. 2
desiderium Christi Domini moriendi pro
hominibus. p. 51. b. c. 1
desiderium operandi sancta exercitiam xi-
me conducit ad ea operanda. pag. 57. a.
colum. 1
desiderium verum & fraudulentum, ibi-
dem. c.
desideria floribus comparantur, ibid. b.
Ut desiderata homines obtineant, maxime
se exponunt periculis. pagina 8. b. co-
lum. 1
desperatio est maximum omnium peccato-
rum. p. 245. a. col. 1
detrahtio, et murmuratio in feminis commu-
nis morbus. p. 443. et 444
detractionem p[re]cipue fugere tenentur ma-
iores reipublica. p. 143. a. colum. 1
deus omnibus adest eorum desideria, et ne-
cessitates cognoscens antequam illum de-
precantur. p. 43. b. colum. 2
Nomen Deus vnde d. catur. pagin. 349. b.
colum. 2
deus qui est vera lux consulendus est in no-
stra t[ri]stitia. p. 117. d. col. 1
Nomen dei vnde d. catur. p. 117. d. col. 1
deus asperitate inuenitur. pag. na 49. a. co-
lum. 2
deus solus diligere vult. pa. 61. a. col. 2
deus quare orare velit. pagina 70. a. co-
lum. 1
deus Leo, Vrsus et aliis huiusmodi nomini-
bus appellatur ad insinuandum irā suā,
homo vero ut inducet amorem, et huma-
nitatem. p. 126. a. col. 1
deus quare dicatur pars hereditatis beato-
rum. p. 126. b. colum. 1
deus dedit filium suum ut esset doct[or] et
interpret sue voluntatis, pagina 207.
b. col. 1

de, & subd. simul gerere non possumus.

p. 450. a. col. 7. & seq.
Deo contradicere gravissimum malum, pag.
452. a. col. 1
Deo quantum debeamus explicatur. p. 457.
c. col. 1. & seq.
Deo gratias facissimum verbum est, & ex
ore Mariæ prolat. p. 237. d. col. 1
devotio ipsam reddit iustitiam in suis tribula-
tionibus p. 160. b. col. 1
dies hominis quare suus & non Dei appel-
letur. p. 220. a. col. 1. & si q.
dies quos nuntiavimus, dies nostri appellan-
tur. hic vero rationis, dies Christi discen-
tis, & quare p. 276. i. col. 2
dies spiritualis in liquidis, unde incipiat,
& ubi terminetur p. 173. a. col. 1
diffidentia inceptum p. 371. b. col. 2. vide
etiam in re hofiditatis.
diffidentia de hominibus detestabilis, et quã
severius supplicius ab eo puniatur. pagin.
360. d. col. 2
diffidentia in episcoporum conuincuntur. p.
300. b. col. 1
diffidentia sensus est omnium scelerum p. 76.
b. col. 2
diligentes facientes vii reuolunt, insipien-
tes vero p. 208. a. col. 1
diligentia, unde etiam verba amor, & chari-
tatis.
in dilectione proxima quis vult seruandus.
p. 262. d. col. 2
dilectionis precepta tamini leri summi Deus
desiderat. p. 170. d. col. 1. summius adim-
plere nequit gratia aut gloria conse-
qui. p. 267. a. col. 1
diligere Deum ex tribus vniuersis quid sit. pag.
222. a. col. 2 ex tota virtute, ibid. & ex
omni mente, & ibid. p. 25. d. col. 2. et
ex toto corde p. 261. d. col. 1. & 224. c.
1. & cum additio ex toto corde tuo. pag.
261. a. col. 2 & p. 341. d. col. 2
diligere proximum nonne quoniam quid sit.
p. 262. d. col. 2 & p. 62. d. col. 2

Domini. c. Tom. 4.

Modus diligendi Deum & eum diligere fi-
ne non p. 352. d. col. 2
de dilectione de p. a. epistolam, in hunc modum
teit & simpli. p. 123. c. a. col. 1. & 2
perfectio. ibid. d. 1. & 115. d. col. 1. & 116. d. col. 1
adon. p. 116. d. col. 1
Circum dilectionem Dei circumtrahitur prae-
cepta sint a te conuicta, circa dilectionem
vero proxima est. p. 25. d. col. 1
diligere proximos debemus. & 116. d. col. 1
ut in eum amore conuincatur. p. 13.
340. d. col. 2
diligendus est magis communis quam ex-
transeus. p. 262. b. col. 1
diligendum dilectionis quod non uult ad
Dei dilectionem p. 199. a. col. 1
Circum dilectionem dilectionis quod non uult
de diligendo nos. p. 267. b. col. 1
dilectione qua Deus atque omnia diligunt ele-
ctionem precedit, unde bene dicitur. p.
69. d. col. 1
diligere ad filios attinet, timere ad sanctos.
p. 350. b. col. 2
dilectio Deum sub iustitia proximi quod libet
tempore fieri, & non statuto. p. 322. a.
column. 2
Id quod diligimus nimis, plerumque Deus
a nobis tollit ut ipsum solum diligamus.
p. 305. b. col. 2. & 318. a. col. 1. & 61. a.
column. 2
diligentia seruicium Dei. p. 306. b. col. 1. &
unde praecantant, ibid. c.
diligentia pro salute spirituali proximi,
& in virtutum operatione, amonitabi-
benit p. 25. d. col. 1. & 111. d. col. 2
dilectionis tenet & ex eum munus est, & in
de purgatione, illi a humantur. p. 15. a.
column. 2
dilectio temporalis, unde etiam in re. ibid.
num. temporale vult, & 116. d. col. 1
nullis. p. 129. d. col. 2
dilectio temporalis non sunt p. 116. d. col. 1
sed in quibus affectus est a quo. p. 129. d. col. 2

††† 3 gina

qum 133.2.col.1. & nimia earum solici

L... ..
L... ..
L... ..

L... ..
L... ..

D... ..
D... ..

D... ..
D... ..
D... ..
D... ..
D... ..

D... ..

D... ..

D... ..

D... ..

D... ..
dimitus.p.203.2.col.1

D... ..
D... ..

D... ..

D... ..
D... ..

D... ..

D... ..

D... ..

D... ..

D... ..
D... ..

E

E... ..
E... ..
E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..
col.2

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..

E... ..
column.2

E... ..

E... ..

E... ..

INDEX

...and immunitatem suam ...
p. 325. a. col. 2

Ingratus feli assimilatnr. p.94.a,col.2

Ingratos qua ultione Deus punit. p. 259.
a, col. 1

In 5. tit. ad matrem Deo inimicabili. p. 13.
258.c, col. 2. & p. 285.a, col. 2

*Inimici quare utiles sine p. 418. b, col. 1 et
456. d, col. 2*

Ph. n. 2. 3e jour & fl. g. l. : Des. p. 437.
c, col. 1

*Inimici dilectio præminet dilectioni ami-
ci, & de excellentia huius dilectionis. p.
427.2. col. 1. & seq.*

1° Formis benefactum considerationes.
p. 465.c, col. 2

*Iniciorum dilectione perfectio Christiana
constituta. p. 466. c. col. 1*

Inimicorum ac rationis obceptum, ut ob-
seruetur, Deus se obligat opem ferre. p.
426. a, col. 1

Inimicis, qui parcere nolunt non solum in
vita eterna, sed in hac, a Deo puniri pro-
bit. p. 47. a. col. 1

*Inimicos diligēdos effe. p. 321. a, c. 1. p. 425.
a, col. 1. & seq.*

Innot. cor. 2. in multiplici & quare permittit Deus. p. 418. 2. col. 1

*Inueniuntur in tabula d. i. gero, f. 1 b. n. p. l. l.
afficere de mus, & quare. p. 46 s. d. col. 2*

436.a, col. 2. & seq.

est hominum cum Christo spiritualiter
resurrexisse. p. 6. a. col. 1

ad Iniuriarum remissionem faciendam no-
tanda exhortatio. p. 437-c, c. 2. & seq.

Cum iniuria afficimur magis dolendum de
peccato proximi, quam de iniuria nobis
illata. p. 414. d. col. 2

In iuria, proximo remittendi nullus est nu-
merus p 41 §. 2, col. 1

Inimicas proprias maxime dolēt boīcs, Deo

vero illas parum sentiunt. p. 60. a, c. i

*Inurias improborum, iusti verborum man-
suetudine superant. p. 146.d.c.2*

Innocentia excellentior est, quam peniten-
ria. p. 149. d. col. 2

Inspiraciones diuinas admittere filiorum
Dei est. p. 192. d. col 1

Jur. H. c. d. pub. licis pingu nentia aduer-
fatur. p. 40. r. col. i

p. 320. c, col. 2

Intensio bonitatis non facit opus aliquod
laudabile. p. 168. d. c. 2

ntentio depravata, bona opera, in illa red-
dit, bona merita in regna & accepta
Deo efficit. p. 320 d. col. 3

b, col. 2

nuidia definitur. p. 141. d, col 3

invidia a diabolo ortum habet, ibid.

1660 m. de um milão, p. 166. d. c. 1

p. 376.b, col. 1

magis peccatum est eorum, quæ in pro
ximum committuntur, ibid.

instrumenti et virtutis . p. 166. d. col. 2

cium, sed zelus honoris Dei. p. 167. 4. c. 1

fei in fratrem, & uasce in uia fratris
non sunt idem. p. 166. a, c. 1

in principio cōprimēda est p.167.d, c.2

in Deo esse non potest, nisi translativè, et
analogice. p. 376. a, col. 1

in neo iudicium rectum dicitur, ibid.

ind. name con, no index, p. 182.
1, col. 2

... Ino fuerit a domo Abra-
m. p. 168. b. col. 1

63. ... d m 2

[illegible]

miser cordia adornati. p. 224. d. col. 2

Index

- Index iniquus qui dicatur.* p. 62. d. col. 2
Index condemnare aliquē nō debet, nisi admissi prius rei confessione. p. 204. c. c. 2
Index non debet esse pauper, nec cupidus. p. 205. a. col. 1
Index eligendus non est, qui non est ināsus. p. 206. b. c. 1
Qui indicat intentiones, et cogitationes suorum proximorum munus Dei usurpat. p. 364. d. col. 2
Iudices prætendere debent, ut timeantur non tanquam homines simpliciter, sed tanquam homines Dei auctoritatem habentes. p. 226. a. col. 1
Index non debet esse acceptator personarū. p. 225. d. col. 2
Iudicium facere quid. p. 455. d. col. 2
Iudicium temerarium. p. 205. a. c. 2. & p. 364. a. col. 2
Iudicium diligēs examinatio pcedere dēt. p. 205. a. c. 2. nec pceptus dēt esse, ibid.
iudiciū finale futurū nix iniqui sibi p̄suadere possunt. p. 63. c. col. 1. & p. 64. c. col. 1
in iudicio finali quantum trepidandum. p. 213. a. c. 1. & p. 318. d. col. 2. & p. 420. b. c. 1. & p. 311. d. c. 2
in iudicio finali quam arcta sit reddenda ratio. p. 420. b. col. 2
in iudicio finali quanta erit ira Dei. p. 416. d. col. 1
iudicare idem quod declarare. p. 68. d. col. 1
iustificationem, quam nobis dominus moriendo meruit resurgendo largitus est. p. 9. c. col. 2
ad iustificationē peccatoris requiritur propria fides & propria dispositio. p. 364. a. c. 2. & p. 367. a. c. 2
iustificationem impiorum Deus desiderat. pag. 146. a. col. 1
iustitia variae definitiones. p. 70. b. col. 1
iustitia alia vera alia falsa & simulata. p. 169. c. colum. 1
iustitia aliquando significat omnes virtutes. p. 170. a. col. 1
iustitia triplex ad Deum, ad nos, ad proximum, ibidem.
iustitia non fit nec iudicium quando iustus cum impio punitur. p. 226. b. col. 2
iustitia & misericordia sunt duae Dei manus. p. 246. d. c. 2
iustitia ministrorum virga et purpura quid significant. p. 388. c. col. 2
iustus viscerib. Dei dominatur. p. 346. b. c. 2
iustus dignius meretur spiritualem & corporalem consolationem, quam mercenarius mercedem. p. 110. a. c. 2
iustus non cogitat se aliquam peculiarem gratiam habere, quam alii non habeant. p. 238. a. col. 1
iustus habet virtutem in omnibus suis actionibus. p. 194. c. col. 2
iustus arbori comparatur, ibidem & nuci comparatur cum tribulationibus est oppressus. p. 111. c. col. 2
iusti spiritualia pascua animae suae omni tpe praeberē contendunt. p. 23. a. c. 1
iusti quo magis morti appropinquāt rectius operantur & viuunt, peccatores vero e contra. p. 29. c. col. 2
iustiores quam sunt, tunc ferunt. p. 41. b. c. 2
iusti uerē et realiter sūt reges. p. 287. b. c. 2
iustus qui modo tristitia conuertitur in gaudium. p. 45. b. col. 2
iusti non faciunt iustitiam suorum scelera latrunciantur. pag. 47. a. col. 1
iusti cum peccatoribus omnium discrimen. p. 116. a. col. 2
iusti quare Deus mittit tribulationes. pag. 121. a. col. 1
iusti in p̄ciis et in p̄ciis vultibus apprimē comparantur. p. 386. a. col. 1
iusti in aliorum iustorum conversatione, & communicatione requiescunt ac delectantur. p. 142. a. col. 1
iusti cum peccatoribus libenter conuersantur, ut eos lucī faciant, ibid.

I N D E X

lace-

Lacc-

ē.col.2. & pag.20.c.col.2

Mīa in pauperes fructuosa.p.134.a.col.1

Misereris his ope tantum & tunc patriam
conferunt in hac vita. ibidem.b,

Misericordia exercēda est cū letitia. ibi.d,

Misericordiē Dñi multa, quēdam procedē-
tes, quēdam sequentes.p.160.d,c.1

Misericordiā affectum Deus prācordis ho-
minum infixit. p.379.b,c.2

Misericordiam efficienti innumera Deus
pollicetur bona.pag.357.b.col.2

Misericordia & pietas insignis Codri A-
theniensim Imperatoris erga patriam.
pag.20.c.col.2

Misericordia, vide Eleemosyna.

Modicum vocat Christus dira tormenta,
qua pro nobis passus est propter singula-
rem amorem erga nos.p.36.a.col.2

Modus seruādis in postulandis, & obtinen-
dis a Deo rebus necessariis. p.88.b,c.2

Monachus, vide Religiosus.

Mors per peccatum Adā in omnes homi-
nes est ingressa.p.312.d,c.2

Qui mortui sunt mundo, et viuunt cū Chri-
sto quo signo dignoscantur. p.205.a,c.2

Mors Christi apta fuit ad redemptionem
totius mundi, quo ad sufficientiam, &
non quo ad efficaciam. p.23.d,c.2. & p.
34.a,c.2

Mors civilis, calix, melle & iter a patrem
appellatur.p.58.a,c.1

Mors iusti leprosa, mda p.41.a,c.2 & pag.
317.1.col.1.c.7 quare, ibid peccator au-
tem qui in peccato obiit multo magis de-
plorandus. ibidem.c,

Mortem quare desiderāt iusti, damnati ve-
rō eam abhorrent. p.52.d,c.2. & seq.

Ad consanguineos, & amicos in morte ali-
cuius consolandos.

Mors ex placentum est penitentis, pro pec-
cato inflata.p.53.b.col.1

Mortis pparatio necessaria est. p.59.d,c.2

Mortis tempore plures peccatores dolore
Dominic. Tom. 4.

mortis perculsi proclamant, sed Deū
obsecrare nesciunt.p.59.b.col.2

Morte sua Christus Dominus nobis iusti-
tiam attulit.p.67.c,c.1. & p.161.d,c.2

Mors Christi causa fuit supremi honoris
quem in celis et terris hēt. p.108.d,c.1

Mortis hora continuo re praesens aduerien-
da.p.206.a.col.2

In mortis hora quantū perhorrescit anima
peccatrix.p.227.a,c.1

Mors est amicus fidelis.p.385.b,c.1

Mortis hora in opportuna est, ut sicut decet
Dei recordemur.

Morti. memoria quam utilis. p.308.a,c.
1.309.a,c.1

Mortis consideratio sensualitatem reprimi-
t.pag.308.d,col.2

Morte praenit Deus aliquando bonos an-
tequam conuincantur, & impios prius
quā in deterius dilabantur.p.317.c,c.2

ad Mortis extremum instans non est diffe-
rentia peccatorum per. tentia p.92.b,
colam.1

Mortis debitum variis atatib. nos persolue-
re voluit Deus, & quare. p.313.a,c.2

Mortis exemptio nullis sanctorum conces-
sa est, & quare.p.312.d,c.2

Moyse quare terram promissionis ingres-
sus non fuerit. p.89.a.col.1

Moyse, lenitas, et patientia, p.206.a.col.1

Mulieris conuersatio fugienda. p.56.b,c.1

Mulierum conuersatio fortitudinem homi-
nis tollit.p.19.c,c.1

Mulieris cuiusdā mirabilis euentus ex ho-
minis conuersatione. p.56.d,c.1

Mulieres olim magis estimari quam nunc.
p.421.a,c.2

Pro mulieribus cum quibus nubere vole-
bant homines, aliqua reddēbāt, ibidem.

Mulierum compus, & ornatus huius tem-
poris increpatur.p.483.b,c.1

Mundus datus est mēse Septemb. & quare.

Mundi omnes res nihil sunt. p.73.b.col.2.

†††† & 127.

RERVM ET VERBORVM.

- imitate peccati detinet. p. 167. d. colum. 2
 Quod eum qui odit, aut nocet, nos nūquam
 velimus scire. pag. 411. b. col. 1
 Offensio proximi etiam verbo vitanda. pa.
 173. a. c. 2
 opus bonitatem habet a fine. p. 163. b. c. 1.
 & ab intentione. p. 328. c. c. 2. & vide
 Intentio.
 opus bonum publicum plurimos mouet ad
 aliud simile faciendum. pa. 172. a. col. 2
 opera pœnalia, & flagella iusti, signa sunt
 æternæ latitiæ. p. 173. c. c. 1
 opera nostra non sunt accepta a Deo sine di-
 uina gratia. pag. 671. b. col. 2
 In operibus nostris magis attenditur amor
 & deuotio quibus fiunt quàm carū mul-
 titudo. p. 82. a. c. 2
 opera nostra nisi a corde exeant nihil sunt.
 p. 260. d. c. 2. Ex quo meritum operum
 præcipue oritur. pag. 408. a. col. 1
 opera nostra tantum valent quantum operi-
 bus Christi conformantur. p. 354. a. c. 2
 opera nostra aliquando predicanda, aliquan-
 do tegenda. p. 171. b. col. 1
 opera bona meritū hñt a gr̃a. p. 144. d. col. 2
 opera bona facta reminiscere licet, si non
 tanquam propria opera, sed vt Dei bene-
 facta consideremus. p. 234. b. col. 1
 opera bona a deprauata consuetudine prodeun-
 tia Deo sunt ingrata. p. 234. a. c. 2
 opera nostra tantum valent quātum ponde-
 ris in amoris statera habēt. p. 269. a. c. 2
 opera interiora pluris Deus facit quam ex-
 teriora. p. 326. d. c. 1
 opera omnia nostra debent regulari volun-
 tate Dei. p. 328. d. c. 2
 Quā opera laudabilia facimus corā Deo nos
 esse, & cum eo conuersari. p. 156. b. c. 2
 operari bene semper expedit dum tempus
 datur. p. 194. a. c. 2
 in operibus intentio, vide verbo Intentio.
 operari, ut sit opportūm tempus.
 p. 195. d. c. 1. ex opib. dignoscitur Chri-
 stianus non ex solis verbis. p. 198. d. c. 2
 opus exterius ab interiori valore accipit.
 p. 326. c. col. 1
 opitulatur Deus in se confidentibus. p. 177.
 d. col. 2
 orationis fructus. p. 70. a. col. 1. & 73. a. c.
 2. et 254. d. c. 1
 orationis efficacia. p. 71. a. c. 2. et 95. d. c. 2
 orationis effectus. p. 75. a. c. 2
 oratio hominē cū Deo iniungit. p. 70. a. c. 2
 oratio assimilatur catena qua a Deo homi-
 nes trahuntur, ibid.
 oratio beatorum est noua mentis explica-
 tio. p. 70. b. c. 2
 in oratione mens cum omnibus suis poten-
 tiis disponitur ad maiora beneficia reci-
 pienda. p. 70. d. col. 2
 in oratione cor potius quam genua flecten-
 dum est. p. 71. c. col. 2
 in oratione non curat Deus verborum ele-
 gantiam. p. 87. a. c. 2
 oratio vnius, multos aliquando iuuat. pag.
 72. d. c. 1
 orationis assiduitas necessaria. p. 72. c. col. 1.
 & p. 399. a. c. 2
 orationis, ut dicantur communem. pag.
 408. d. col. 1
 orare alios pro nobis non sat est, sed nosmet-
 accedere ad orandum debere. pag. 404.
 c. col. 1
 in oratione que est in vltimo spirituum, eo
 Deus differt ut in oratione persistamus.
 p. 100. c. col. 2
 in oratione quid petendū est. p. 73. b. col. 1
 in orando seguities & negligentia magna-
 tum & aliorū. p. 83. a. c. 2. & 84. a. c. 2
 in oratione vulnera nostra Deo sunt mani-
 festanda. p. 86. a. col. 1
 in oratione plusquam alibi tentantur homi-
 nes a dæmone. p. 86. a. c. 1
 in oratione cor colligi debet. p. 85. d. col. 2
 orationi omne tempus est opportūm. p.
 237. a. col. 1

I N D E X

- Oratio per se non apud Deum, & quare, ibid. m. c.
- Oratio quare inter dona Spiritus sancti connumeretur. p. 74. a. col. 2
- Oratio perfecta quatuor habet conditiones. p. 72. c. 1. & p. 74. c. per totum.
- Oratio fieri debet in nomine Christi domini. p. 87. a. col. 1
- Orationi hominis obedit Deus, quia homo obedit Deo, & quia homo amat Deum. p. 91. c. 2
- Oratio coniuncta laetitia, iucunda nimis Deo est. p. 80. d. col. 1
- Oratio nimis congrua est naturae rationali. p. 80. d. col. 1
- Oratio maxime iucunda est Deo, ibid. c. & p. 104. a. col. 1
- Orationes & preces iustorum quantum proficiunt. pag. 401. a. col. 2
- Oratio conservat bona opera, ac sine ea marcescit virtus. pag. 83. a. col. 1
- Orationi alterius omnino fidendum non est. p. 84. a. col. 1
- Oratio propria magis prodest quam aliena, & quare, ibid. m.
- Oratio Dominica septem continet petitiones, in quas omnes nostrae necessitates referuntur. p. 80. b. c. 2
- Orationis dominica verbum panis nostrum quotidianum explicatur. p. 327. a. c. 2
- Oratio non debet esse proprietaria. p. 83. a. c. 2
- Oratio debet esse attentiva. ibidem.
- In oratione qualiter cor hominis sedendum est. p. 46. b. col. 1
- Oratio tentatio coniungi debet ut demonis tentationes superentur. p. 90. b. c. 1
- Oratio simul cum istis actionibus multum iuvat ad comparanda Dei dona. ibid. c.
- Oratio duas habet alas quibus ad Deum conscendit, ieiunium et elemosinam. p. 90. c. col. 2
- Oratio optimum armorum genus est ad vitandum, & p. 93. d. col. 1
- Oratio plurimum potentissima est. p. 96. a. col. 2. p. 98. a. col. 1
- Oratio finis cuius est quo Deum minus ligimur ut de peccatoribus vindictam sumat. p. 96. d. col. 2
- Oratio tentationem fugat. p. 99. d. c. 2
- Oratio pretium est quo aliquo modo beneficia Dei eminus. p. 104. a. c. 1
- Oratio ut sit accepta Deo ab amico fieri debet. p. 104. d. c. 1
- Oratio iusto siccitas et tedium et sepe contingit ex divina permissione ad maius illius meritum. p. 105. a. c. 1
- Oratio alterius querenda & postulanda est, dummodo sit iustus. p. 107. a. c. 1
- Oratio vocibus sonoris decantata deuotionem pronocat & tristitiam expellit. pag. 107. c. 2
- Oratione interveniente decrevit Deus beneficia conferre hominibus. p. 108. c. col. 1
- Oratio efficax cum conscientia puritate ac iustitia. p. 108. c. col. 1
- Orationes a peccatoribus factae absque eo quod exeat a peccatis non exaudiuntur. p. 108. c. col. 1
- Orationes ut proficiant cum amor & deuotione debent offerri. p. 104. d. col. 1
- Ordo maxime diligitur a Deo. p. 179. c. c. 2
- Olium amplissimum Sathanae & multorum malorum aduersus est. pag. 36. a. c. 2
- Olium peccatorum lingua fons. p. 443. a. c. 1
- Olium ex creatur. p. 443. b. c. 1
- Ovis animal timidum nimis. p. 22. a. col. 7.
- Eadem animal sociabile. pag. 22. d. col. 2
- Ovis a pastore inuenta humanam naturam significat. p. 147. a. col. 1
- Ovis nomine appellantur homines & Angeli. p. 147. d. col. 1

Panem appellare quemcunque cibum videntur, & iustis est tribuere linguam.

g.c.p. 317.d, col. 1

*Pars definitiones. p. 346. b, col. 1

Pax anime cum Deo fructus est iustifica-
tionis. pag. 146, col 2

Pax duplex genus pax Dei & pa. mundi.
p. 2. 6, col. 1. & utriusque effectus. ibid.

Pax, filia est charitatis, & unitas a charitate procedens. p. 2. d. c. 2.

*Pax est antiquus et iunior bonum omnium
bonorum pa. i. d, col 2*

*Pacem querunt in omnibus suis actionibus
creatura, irrationabiles & rationales. p. 1.
d. col. 2. & p. 2. i. col. 1*

Taciturnitas enim bona similes intelliguntur.
sur.p.14.b, col 2

Propter pacē venit dominus Iesus in mun-
dum. p. 1 a col. 1

quoniam pater erga Deum vivunt etiam erga
proximum eam habent. p. 15. a. c. 1

ex pace cum Deo duplex effectus admira-
bilis circa proximos oritur ibid. b.

parentes habere pueros ex mera gratia &
liberalitate Dei est. o. 159 b, col 2

pauca in educandis suis negligentia. p.
251. a, c. 1. c. p. 406 d, c. 1

parentibus quare inditus est tam efficax et
genuus amor. p. 405. a. c. 2. de hoc que a.
more vide. p. 465. c. col. 1

parentes quibus in domibus & quibus ma-
gistris pueros educandos tradant aduente
c. p. 354. d. 2.

parentes Deus aliquando si ys orbat, &
quare. p. 318.2. col. 1

parentum bonorum orationes erga filios plu-
rimum in conspectu dei valere, & im-
probum parentum peccata filijs multo-
rum laborum esse causam probat p. 318.
d. 2. col. 1.

parentes relinquendi sunt qñ impediunt ob
servantiam divina legis p. 371. c. col. 1

quales pures tales nre, quales domini tales
 per al. p. 412 b, c. 1

Dominic. Tom. 4.

pater eternus quare dicitur homo in Tunn-
g. 1. p. 37 1. c. col. 1

partes alpinas: f. u. s. v. u. s. c. u. s. p. 116 c. c. l.
p. u. c. f. r. o. m. a. s. a. m. a. n. t. i. b. u. s. m. i. c. e. s. p. 1.
373.1.1.2

purem no tam esse deum summa d' gu-
stus et orig. 78. v. ol. 1

passio quicunque inordinata humanam ex-
cellat mentem. p. 41 d, col 2

passionum hum. in a. v. s. pag. 68. d. col. 2
s. patientia sanctorum in persequendis tormen

pacientes et in quacundo inflo. n. p 71. d. 101.2

in patientia dignetur seruum dei p. o-
batio. p. 13. d. c. 2

in pauperes esse permittit Deus, ut egi in
dentes pietate utantur, & hac est ingēs

Dei m. 2. 2a d. m. 2. pag. 361. c. 2
paupertatis vi l. m. 2. p. 449. c. 2

a- paupertas est sponsa et corporum Christi.
p. 449. a, col. 2

Et pauperes appositissime agasombus compa-
rantur. p. 714. a, col. 1

p. pauperibus quantum Deus faueat & qui-
bus afficiat honoribus. p. 358 a. c. i

a. quia co sanguines sunt, si d quia locu e bre

ma. pauperes mundus contemnit & Deus ma-

pauperi dantur habundantia perf. ita charitas

erga pauperes oblivio maxima est, & erga

plu iumentu in bona memo. 11. pa. 4. 2. col. 2
im- peccata odio magno persequitur Deus. p. 13.

488.2, col. 2
48. peccata & calamitates nob. nū fratribus.

тттт 3 рсс-

I N D E X

Peccata omnium verum domini maie-
stem violans. p. 254. d. col. 2

Peccatorum graue pondus chr peccatores
non sentiant. p. 248 a, col. 2

Peccat: singul: quibus hominum statibus
sunt impia p. 273. col. 1

Proceedings, p. 16 S. a. c. 2

*Peccata ufi? tunc magis meretur veniam
quam: 1. hum. 2. 3. 17. d. c. 2*

Peccatum est! nu d p. 367. b. col. 2

Peccatum quam grande sit malum ostendi-
tur. p. 319. b, c. 1

Peccatum venenum est quod opera licet de
se studiosa sint inficit et Deo odibilia red
dit. p. 319, d. c. 2

Peccata alii peccatis semper sunt coniuncta,
p. 320. a. l. 2

Telli a. n. i. i. multa remedia. p. 368. d. c. 2

Propter peccata futura magis timetur dam-
natione christi ino prudenti, qui in pro-
prietate peccata peccata. 3. 72. b. c. d.

Peccat. oculi. et aurium, sunt difficilissima.
p. 290. d. 1. 1.

Peccata per mortuum nostrum sunt excu-
sanda non autem peccata per. 333. b. col. 1

Ритмическая рессансация, ритм, 5-й класс р.
166 с, кол. 1

peccatum mortale vocatur debitum ab ijs
et in p. 417. a. c. 1. et ouer ratione. d.

p. 417. a, col. 2. & 419. a, col. 2

quanto maiores gratias et fauiores acce-
perunt. p. 47. c. 12

eccatum et effectus statum et expul-
sum. p. 48. a, col. 1

etiam ex illa gratia de meritorie. p.
q. 8. a. 1. c. 1. n. 2

pana damni, conuersio an-
te mortem, &c. uti, & peruen. l. ibid.

cat. of basidiomycetes comparan-
in p. 420. b, c. d. 2

...enti a loco recessum quia voluntas

rum p.431.c,col.2

Pecunia, ubi avarorum super reges & gubernatores ac super omnem populum incidere. p. 2.9. b, c. l. 2

Peccata quibus mulieres precipue damnantur
in quatuor. p. 12. b. col. 1

Peccata nostra etiam sunt quibus a demone
opugnatur. p. 91. 2, (cl.)

Peccata mea derisus est et Deum exci-
tat ut de eis, in obsequium suum, p. 92 a. c. 1

Peccatum voluntatem malicia, et intelle-
ctum esse de se ut. p. 116. b. col. 1.

Peccata mea f. d. ja. illis quam oblata u
santur. p. 129.2. l. 1

Рис. 1а прив. из книги Хесслера, р. 189. а,
col. 1

Peccatum est malum quomodo intelligatur per se!

peccatum quod est in principio est com-
municandum. 1. 8. 2. 1. 1.

eccellente di me per un pigo a col 2
e per una di me al n. 1 des amari.

sur ex pte me amana. p 191.6, col. 1
 ropter p. na labores et colat. nates

Lit. f. ad d. p. 214. c. 1. 2. et p. 222. 1.
C. l. v. h. u. x. e. o. m. m. c. p. n. s. t. r. i.

1. $\frac{1}{2} \leq x \leq 1$

1994, p. 101, 102.

and lateral substituents equal to
compressive stress = $4^{1/2} \times 10^2$

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities related to the project. It emphasizes the need for transparency and accountability in financial management.

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1947 - 1948 - 1949 - 1950 - 1951 - 1952 - 1953 - 1954 - 1955 - 1956 - 1957 - 1958 - 1959 - 1960 - 1961 - 1962 - 1963 - 1964 - 1965 - 1966 - 1967 - 1968 - 1969 - 1970 - 1971 - 1972 - 1973 - 1974 - 1975 - 1976 - 1977 - 1978 - 1979 - 1980 - 1981 - 1982 - 1983 - 1984 - 1985 - 1986 - 1987 - 1988 - 1989 - 1990 - 1991 - 1992 - 1993 - 1994 - 1995 - 1996 - 1997 - 1998 - 1999 - 2000 - 2001 - 2002 - 2003 - 2004 - 2005 - 2006 - 2007 - 2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 2013 - 2014 - 2015 - 2016 - 2017 - 2018 - 2019 - 2020 - 2021 - 2022 - 2023 - 2024 - 2025 - 2026 - 2027 - 2028 - 2029 - 2030 - 2031 - 2032 - 2033 - 2034 - 2035 - 2036 - 2037 - 2038 - 2039 - 2040 - 2041 - 2042 - 2043 - 2044 - 2045 - 2046 - 2047 - 2048 - 2049 - 2050 - 2051 - 2052 - 2053 - 2054 - 2055 - 2056 - 2057 - 2058 - 2059 - 2060 - 2061 - 2062 - 2063 - 2064 - 2065 - 2066 - 2067 - 2068 - 2069 - 2070 - 2071 - 2072 - 2073 - 2074 - 2075 - 2076 - 2077 - 2078 - 2079 - 2080 - 2081 - 2082 - 2083 - 2084 - 2085 - 2086 - 2087 - 2088 - 2089 - 2090 - 2091 - 2092 - 2093 - 2094 - 2095 - 2096 - 2097 - 2098 - 2099 - 2100 - 2101 - 2102 - 2103 - 2104 - 2105 - 2106 - 2107 - 2108 - 2109 - 2110 - 2111 - 2112 - 2113 - 2114 - 2115 - 2116 - 2117 - 2118 - 2119 - 2120 - 2121 - 2122 - 2123 - 2124 - 2125 - 2126 - 2127 - 2128 - 2129 - 2130 - 2131 - 2132 - 2133 - 2134 - 2135 - 2136 - 2137 - 2138 - 2139 - 2140 - 2141 - 2142 - 2143 - 2144 - 2145 - 2146 - 2147 - 2148 - 2149 - 2150 - 2151 - 2152 - 2153 - 2154 - 2155 - 2156 - 2157 - 2158 - 2159 - 2160 - 2161 - 2162 - 2163 - 2164 - 2165 - 2166 - 2167 - 2168 - 2169 - 2170 - 2171 - 2172 - 2173 - 2174 - 2175 - 2176 - 2177 - 2178 - 2179 - 2180 - 2181 - 2182 - 2183 - 2184 - 2185 - 2186 - 2187 - 2188 - 2189 - 2190 - 2191 - 2192 - 2193 - 2194 - 2195 - 2196 - 2197 - 2198 - 2199 - 2200 - 2201 - 2202 - 2203 - 2204 - 2205 - 2206 - 2207 - 2208 - 2209 - 2210 - 2211 - 2212 - 2213 - 2214 - 2215 - 2216 - 2217 - 2218 - 2219 - 2220 - 2221 - 2222 - 2223 - 2224 - 2225 - 2226 - 2227 - 2228 - 2229 - 2230 - 2231 - 2232 - 2233 - 2234 - 2235 - 2236 - 2237 - 2238 - 2239 - 2240 - 2241 - 2242 - 2243 - 2244 - 2245 - 2246 - 2247 - 2248 - 2249 - 2250 - 2251 - 2252 - 2253 - 2254 - 2255 - 2256 - 2257 - 2258 - 2259 - 2260 - 2261 - 2262 - 2263 - 2264 - 2265 - 2266 - 2267 - 2268 - 2269 - 2270 - 2271 - 2272 - 2273 - 2274 - 2275 - 2276 - 2277 - 2278 - 2279 - 2280 - 2281 - 2282 - 2283 - 2284 - 2285 - 2286 - 2287 - 2288 - 2289 - 2290 - 2291 - 2292 - 2293 - 2294 - 2295 - 2296 - 2297 - 2298 - 2299 - 2300 - 2301 - 2302 - 2303 - 2304 - 2305 - 2306 - 2307 - 2308 - 2309 - 2310 - 2311 - 2312 - 2313 - 2314 - 2315 - 2316 - 2317 - 2318 - 2319 - 2320 - 2321 - 2322 - 2323 - 2324 - 2325 - 2326 - 2327 - 2328 - 2329 - 2330 - 2331 - 2332 - 2333 - 2334 - 2335 - 2336 - 2337 - 2338 - 2339 - 2340 - 2341 - 2342 - 2343 - 2344 - 2345 - 2346 - 2347 - 2348 - 2349 - 2350 - 2351 - 2352 - 2353 - 2354 - 2355 - 2356 - 2357 - 2358 - 2359 - 2360 - 2361 - 2362 - 2363 - 2364 - 2365 - 2366 - 2367 - 2368 - 2369 - 2370 - 2371 - 2372 - 2373 - 2374 - 2375 - 2376 - 2377 - 2378 - 2379 - 2380 - 2381 - 2382 - 2383 - 2384 - 2385 - 2386 - 2387 - 2388 - 2389 - 2390 - 2391 - 2392 - 2393 - 2394 - 2395 - 2396 - 2397 - 2398 - 2399 - 2400 - 2401 - 2402 - 2403 - 2404 - 2405 - 2406 - 2407 - 2408 - 2409 - 2410 - 2411 - 2412 - 2413 - 2414 - 2415 - 2416 - 2417 - 2418 - 2419 - 2420 - 2421 - 2422 - 2423 - 2424 - 2425 - 2426 - 2427 - 2428 - 2429 - 2430 - 2431 - 2432 - 2433 - 2434 - 2435 - 2436 - 2437 - 2438 - 2439 - 2440 - 2441 - 2442 - 2443 - 2444 - 2445 - 2446 - 2447 - 2448 - 2449 - 2450 - 2451 - 2452 - 2453 - 2454 - 2455 - 2456 - 2457 - 2458 - 2459 - 2460 - 2461 - 2462 - 2463 - 2464 - 2465 - 2466 - 2467 - 2468 - 2469 - 2470 - 2471 - 2472 - 2473 - 2474 - 2475 - 2476 - 2477 - 2478 - 2479 - 2480 - 2481 - 2482 - 2483 - 2484 - 2485 - 2486 - 2487 - 2488 - 2489 - 2490 - 2491 - 2492 - 2493 - 2494 - 2495 - 2496 - 2497 - 2498 - 2499 - 2500 - 2501 - 2502 - 2503 - 2504 - 2505 - 2506 - 2507 - 2508 - 2509 - 2510 - 2511 - 2512 - 2513 - 2514 - 2515 - 2516 - 2517 - 2518 - 2519 - 2520 - 2521 - 2522 - 2523 - 2524 - 2525 - 2526 - 2527 - 2528 - 2529 - 2530 - 2531 - 2532 - 2533 - 2534 - 2535 - 2536 - 2537 - 2538 - 2539 - 2540 - 2541 - 2542 - 2543 - 2544 - 2545 - 2546 - 2547 - 2548 - 2549 - 2550 - 2551 - 2552 - 2553 - 2554 - 2555 - 2556 - 2557 - 2558 - 2559 - 2560 - 2561 - 2562 - 2563 - 2564 - 2565 - 2566 - 2567 - 2568 - 2569 - 2570 - 2571 - 2572 - 2573 - 2574 - 2575 - 2576 - 2577 - 2578 - 2579 - 2580 - 2581 - 2582 - 2583 - 2584 - 2585 - 2586 - 2587 - 2588 - 2589 - 2590 - 2591 - 2592 - 2593 - 2594 - 2595 - 2596 - 2597 - 2598 - 2599 - 2600 - 2601 - 2602 - 2603 - 2604 - 2605 - 2606 - 2607 - 2608 - 2609 - 2610 - 2611 - 2612 - 2613 - 2614 - 2615 - 2616 - 2617 - 2618 - 2619 - 2620 - 2621 - 2622 - 2623 - 2624 - 2625 - 2626 - 2627 - 2628 - 26

2. 4. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 8

...in confessione propter su
orem suam p. u. i. c. d. l.

pro-

pro-

propter pudorem occultant peccatum
quoddam in consuetudine, p. 11. a. c. 2
Peccatum infame aut turpe non reputatur
in mundo omne quod est contra regem
Dei, p. 164. d. col. 1
Peccare est propriam voluntatem, Dei vo-
luntati antepone re, p. 336. c. c. 2
quando peccator contra Deum iuravit pe-
nitenti, quando vera contra proximum iurata
hoc requiritur restituere, p. 353. c. col. 1
Peccandi assiduitas cor impetens reddit,
p. 12. d. column. 2
Peccandi occasiones non minori studio
quam peccata ipsa fugiendę sunt, pagi.
272. b. col. 2. & p. 252. d. col. 2. et pagi.
247. a. col. 1. & p. 251. c. c. 2
in peccatis commemoratio signum est repro-
bationis, p. 12. b. col. 2
peccatis initio medendum est, p. 168. a. col.
1. & a. col. 2
qui peccandi occasionem non fugit dignus
est, ut Deus in eis permittat cadere, pagi.
253. a. column. 1
nō peccare ex licite occasionem donum Dei
peculiare. ibid.
peccatores quos plus diligunt, insierunt ma-
gis, p. 271. a. c. 2
peccatores publicos si parandos ab homi-
num consortio esse, gubernatorem in-
duit, p. 272. d. col. 1
peccatorum laudare magnum malum, pagi.
256. d. col. 1
peccatoribus mouesse se et iustorum laus,
p. 257. a. col. 1
peccatoribus confessionem parere deberet
se in contemptu Dei peccata committere.
p. 273. c. col. 2
peccatores sua deprauata voluntate diaboli
serui efficiuntur & ei famulantur, p. 287.
a. column. 1
peccator seruus est tot dominorum quot vi-
torum, p. 287. c. col. 2
peccatoribus plerumque vitam Deus abbrevi-

uat ne deteriores fiant, p. 317. a. col. 2
peccatores iustificare magis est, quam es-
lum & terram creare, p. 367. c. c. 2
in peccatore omnes brutiorum bestiarum
sunt imago, p. 332. b. col. 2
peccatorum iniquitas qui iustis ne appropinque com-
paratur, p. 359. i. col. 1
peccatores cum sint innumerabiles quare
vnius nomen colunt, p. 387. i. col. 2
peccatores non aut suis peccatis colunt, sed
alios sicut autem et aduersarios, p. 200. a. col. 1
ut peccatores iustis & meritis aliena profint
ipse ex parte sua se disponat oportet, p.
356. d. col. 1
peccatores remedio a Deo instituto ad con-
donandū peccata adiunguntur ad non con-
donandū, p. 359. c. c. 2
peccatores in unum conueniunt & conu-
luntur, p. 345. d. column. 2. que concordia
constantiores in suis sceleribus facit, p. 1.
346. b. column. 1
peccatores semper, etiam quando proximos
offendunt, Deum principauer offendunt,
p. 419. a. col. 1
peccatores de iudiciis, p. 420. a. col. 1
non peccatores tantum, sed et iustis eius com-
plices & adiutores eterne flammis
cruciandos, p. 421. b. col. 2. & p. 422.
b. col. 1
peccatorum testamentum non dū, p. 471. c. c. 2
peccatorum timor quantus erit aet, p. 422. c. c. 1
peccatorum a peccatis se excusare quam
malum, p. 423. b. col. 1
peccator ubi ingrati tudinem grauius puni-
tur in inferno, p. 425. b. c. 1
peccatorum inhumanitas, p. 29. a. c. 1
peccatoris debiti quia grade, p. 437. b. c. 2
peccatores se mutui iurant ut malum in-
ceptum compleant, p. 432. c. col. 2
peccatorum congregationes quo remedio
inunda p. 453. a. column. 1
qui peccatori fauicat nunquam deest, pagi.
474. d. col. 2. & seq.

INDEX

[illegible]

INDEX

- Prælati primi conditiones, p. 27. b. c. 1. &
 2. a. col. 2
 Prælati non dant pro omnibus suis bona
 et alia a se ipsis dant vitam, p. 27. b. c. 1
 Prælatum contra suam voluntatem a sua
 dignitate laicizant, p. 161. b. c. 2
 Prælatum & principum obsequium in remu-
 neris indiget equis sibi exhibitis, pag.
 165. d. col. 1
 Prælati in conventu suo pacem habere
 non possunt si ne per omnia animi acceptor, p.
 4. d. c. 1. asseruntur centri circumje-
 rentes ibid.
 Prælati non residentia necessaria, p. 27. c. 2
 Prælati ex officio predicare tenentur, pen-
 ge si ex comminatione, p. 27. b. col. 2
 Prælati quidam non sunt tales sunt im-
 pios & ex compati, & remedium ad-
 habere tenentur, p. 217. a. col. 2
 Prælati magis ducere de re arduam
 suba totum, quam de non, temporari-
 um ante non, p. 213. a. col. 1
 Prælati auctoritate indiget per studium, pag.
 33. d. col. 1
 Prælati subditorum regne gubernare de-
 bet, p. 152. d. c. 1 & p. 153. c. col. 1
 Prælati obsequium et obsequium, et ipsum
 spernere et percontare, p. 311. a. col. 1
 Prælati non est cogendus, qui non est
 in iudicio, p. 151. c. 1
 Prælati illi qui & auctoritate destruccio
 nisi subest, p. 181. c. col. 1
 Prælati & compati, p. 311. b. c. 1
 Prælati & auctoritate, p. 310.
 et 311. et p. 445. c. c. 1. q. 311. c. c. 2
 Prælati non effluunt illis, p. 311. b. col. 2
 Oportet prælatum in Iesu Christi sequela
 sube, p. 311. c. c. 1
 Prælati aut d minus temporali licet
 per non sit, et obediunt & obsequium
 præter Dei auctoritatem datur, & id
 non licet, p. 197. b. col. 1
 Prælati debent uti a peris rebus, p. 445.

100.c, colum.1

Quare vult Deus, vt ab eo petamus
aliquid, p. 102.d, col.2
Quæstio, quid in toto orbe terrarum maius
sit, p. 62 d, col.2

R

Racha quid significet, p. 167.c, col.2
Rô archa Deo reddenda, p. 201. c. 2
ad Rationem reddendam diuersis modis ho-
mines vocat Deus, p. 434.a, col.1
Razie amor erga populum Hebræum, p. 25.
c, col.2
Reconciliatio cum fratre leso ante Euchari-
stia sumptionem quomodo facta, pag.
174.a, col.1
Reddit Deus bonum pro malo, p. 143.a, c.2
Regni colorum nomine quid intelligatur,
p. 449.c, col.1
Religio conseruat virtutes, quæ in seculo
marcescunt, p. 83.b, col.1
Religiosus status quâ securus, p. 431.b, col.2
Religiosi maxime sūt venerandi, p. 96.a, c.2
Religiosi suis orationibus seuera Dei suppli-
cia de peccatoribus sumenda detinent,
ibid. d, col.1
Religiones quare fundatae fuerint, p. 113.c,
col.2. & p. 115.a, col.1
Religiones aliam habent interiorem religio-
nem, scilicet cōtemplationem et conuer-
sationem cum Deo, p. 114.a, col.1
Religionis et mūdi cōgressus, p. 113.d, c.2
Religionis se dedicare relicto mundo quam
bonum, p. 264.b, c.1. & seq.
Religiosi deprauati mores lanceæ sunt eius
oculos affigentes, p. 114.b, col.1
Religiosorum scali quæ, p. 265.a, c.1
Religionis rota frēnt sunt quibus passiones
mortalium cōhibentur, p. 114 a, c.2
Religiosi premi si vota dīcē se iurare te-
netur, nec voluntatem propriam habere,
ibidem b,
Religiosi etia secularia interduta sunt, Dege. ieiunium subdito mē mē ita mē re-

pag. 296.a, colum.1

Religiosorum habitus & capilli rasi quid si-
gnificent, p. 388.a, c.2
Religiosi præcipuum habitum est, soli Deo
placere & fugere mundi oculos, p. 264.
a, col.2
Religiosorum in tentationibus remedium,
quod sit, p. 265.b, c.1
Reprehensio & reprehensor semper in hoc
seculo odio prosequuntur, p. 345.a, col.1
Reprehensio vt præsit non debet, se semper
uore & ira, p. 167.a, col.1
Reprehensio q̄ necessaria sit, p. 345.d, col.1
In reprehensione oportet modum seruare,
& qualem, p. 345.d, col.1
Reprehensio est potissimum signum ad di-
gnoscentiam mortificationem alicuius.
p. 318.d, col.2
Reprehensio omnibus amara, sed præcipue
magnatibus, p. 329.a, c.1
Reprehensionis singularis modus quo Deus
vtitur, p. 467.b, col.2
Resurrectio Christi domini quomodo nos ius-
tificauerit, p. 10.a, col.1
Resurrectio Christi domini non solum fuit
causa exemplaris nostræ iustificationis,
sed efficiens, ibid.
Resurrectio Christi domini duplicem in no-
bis resurrectionem operata est, ibid.
Resurrectio nostra nisi a legum mē mē mē sit
operari hominem contra carnis inclina-
tionem, p. 10.b, c.2
Regi licet tyranno tributū debetur, p. 447.
a, c.1. quāto magis catholico, ibi. b, & c,
Regibus incumbit tyrannitates senere pu-
nire, p. 435.d, c.2
Quæ sit regū maior infelicitas, p. 499.a, c.1
Rex in suo regno pacem habere ne qui si sit
personarum acceptor, p. 4.c, col.1. affini-
latur contrā circūferentia, ibid.
Reges iusti vocantur in sacra pag. & qua-
re p. 287.b, col.1

ra conferre debent, ibidem.
 Reus n. f. audita eius confusione condemna-
 ri non debet. p. 204. b. col. 2
 Reus n. f. square t. c. p. c. c. b. e. n. t. u. r. q. u. i.
 tuor dantur cause. p. 89. b. col. 2. & seq.
 S
 Sacerdos p. c. c. t. u. m. c. u. r. i. n. d. i. e. D. o. m. i. n. i. c. a.
 fuit transiitum.
 Sacerdos de p. c. c. n. e. & p. u. o. r. u. m. n. o. b. i. l. i. t. a. t. e.
 curare non debet. p. 303. d. col. 2
 Sacerdotis de remittendis peccatis dignitas
 quam magna sit. p. 368. c. col. 2
 Sacerdotis nomine aliquando illustis ex-
 cellensq; vir designatur. pag. 17. b. col. 1
 Sacerdotes noua legis praestantiores sunt li-
 cerd. tibus praece legis, sanctioresq; esse
 d. o. m. i. n. i. c. a. p. 17. b. col. 1
 Sacerdotum indumentorum significatio.
 ibid. d.
 Sacerdotes noua legis Christi personam a-
 gunt. p. 17. a. col. 2
 Sacerdosum est non solum iudicare, sed etiā
 sanare spūales aīa morbos. p. 274. b. c. 2
 Sacerdotes improbi aut discolori & Camē-
 leoni comparantur. p. 284. c. col. 2
 Sacerdotes cur. d. m. i. n. i. t. i. n. d. i. g. n. i. t. a. t. e. p. r. i. m. i.
 ēt in reuerētia esse dēnt. p. 304. b. c. 1
 Sacerdotib. quanta reuerentia & obediētia
 debeatur. p. 17. b. c. 1. & p. 304. a. c. 2
 Sacerdotes quales ēē oporteat. p. 204. c. c. 2
 Sacerdotes oportet virtutib. & bonis exem-
 plis esse insignes. pag. 305. a. col. 2
 Sacerdoti contradicere quam perniciosum
 sit. p. 322. c. 1
 Sacerdotum peccata non esse detegenda. p.
 465. a. col. 2
 Sacerdotis lux quā excellens. p. 482. d. c. 1
 Sacra scriptura certitudo, & infallibilitas.
 p. 100. c. 2
 Sacra scriptura & diuinę legis cognitio ad
 obferuationē eius ordinatur p. 40. c. col. 1
 Sacra scriptura exigit ad sui intellētionē,
 ut exponatur a Christo per p. d. i. c. a. t. o. r. e. m.

an. l. i. c. e. m. p. a. c. t. c. i.
 Sacra scriptura cogniti extirpatione vitio-
 rum acquiritur. ibidem. d.
 Sacra scriptura afflētā corda consolatur. p.
 41. d. c. 2
 In scriptura sacra numerus dualis parum,
 septenus autem multum significat. pag.
 382. a. col. 2
 Sacerdos n. f. c. b. i. s. q. u. i. s. a. c. h. i. & s. a. n. g. u. i. n. i.
 renunciant uult Deus p. 185. d. col. 2
 Sacerdotum invocatio quanti p. i. m. e. n. t. i. p.
 402. a. col. 1
 Sancti omnes tā Angeli quā beati & homi-
 nes virga appellantur p. 89. a. c. 2
 Sancti parui pendunt ea, quę propter Deum
 patiuntur, Deus ē contra ea extollit. p.
 36. c. col. 2
 In iunctum orationibus quas pro nobis,
 fundunt p. c. c. t. u. m. B. Maria magna fidu-
 cia est habenda. p. 402. c. col. 1
 Quę n. f. i. n. a. m. p. o. r. a. i. n. t. e. r. r. i. s. v. s. q. a. d.
 v. n. i. u. e. r. s. a. l. e. r. e. s. u. r. r. e. c. t. i. o. n. e. m. m. a. n. e. r. e. D. e. u. s.
 voluerit, notanda causa. p. 492. a. col. 2
 Sapientia donum est Dei. p. 68. c. c. 2
 Sapientia vera p. c. d. i. t. i. n. u. s. i. n. d. u. b. i. s.
 l. i. u. e. n. t. e. n. t. u. m. l. i. g. e. r. e. d. e. b. e. m. u. s. & q. u. i.
 sunt isti libri. p. 337. a. col. 2
 Sapientia sine d. o. i. f. f. a. i. p. e. r. i. a. i. n. s. i. p. i. e. n. s. f. i. t.
 p. 337. c. col. 1
 Sapientia vincit malitiam. p. 326. b. col. 2
 Sapientes sine virtute & amore Dei eccle-
 sia. p. 326. b. col. 2
 Sapientia hoīes efficit potentes ad frēnan-
 das passiones et appetitus p. 326. d. col. 2
 Sapientia p. c. i. t. & q. u. e. d. i. t. v. i. r. t. u. t. e. m. a. n. t.
 e. l. a. m. i. n. i. s. v. i. a. t. i. o. n. e. q. u. i. s. a. p. i. e. n. t. i. a. m. o. r.
 tua est. p. 326. d. col. 2
 Sapientes grat. s. i. n. a. t. u. m. i. n. e. r. i. t. u. m. s. u. p. e. r. a. n.
 tur. p. 337. c. col. 1
 Satanus v. c. a. r. u. m. i. n. i. s. t. e. r. i. s. q. u. e. p. r. o. x. i. m.
 mū suū inmerito conturbat. p. 3. b. col. 1
 Satan per antonomasiam, vocatur peccator.
 p. 435. b. col. 2

Satisfactio quid sit . p. 289. b. col. 1
Scandalum quid quid sit p. 251. c. c. 1
In eo qui scandalizant Dei comminatio .
p. 22. 51. c. col. 1
Sciendum vide in rebus ex multis malis .
Scientiam et item finem ad omnia num-
quam vitam eternam consequenturos spe-
remus . p. 270. b. col. 1
Suffragis sententia de iudicis qualitate . p.
205 b. column. 1
Scribarum, advocatorum, & procuratorum
vitium pernicietis summum . p. 334. d. col. 2
¶ p. 395. d. col. 2
Seminitio dicitur aliter istum bonum
rum, alijs singulis inter se oppositum . p.
172. d. column. 1
Senex non de ingratitude . p. 434. d. e
Senex si pernitens de solitudine bonorum
temporalium p. 297. v. col. 2
Suavia non solum ipse permissione
aliam amittunt, ut in ipso dem-
ritum non contingit . p. 105. b. c.
Silentia potius est locuta . p. 144. c. e. l. m
Silentia et amorem cum sit in ipso
ta, sed id ipsum tranquillitate prode
p. 411. l. ol. 2
fiant, imo, ut in verbo linguarum.
similes, imo, ut in corpore, ut in integro
167. d. c. 1
fidei dicitur una, in hac pagina nimen-
tat . p. 417. l. 1
singula et in vita et in me. hoc non or-
namentum, sed cadere probandum
28. d. column. 2
societas dicitur antea, et tunc magist-
perit . p. 45. l. c. col. 2
societas potentia de recipiendis hoj-
par. 32. l. 1
societas dicitur, et id. fam. . p. 328. d.
solent et querenda et quaerit . p. 263
societatem et precibus amatoribus Le-
dona communat . p. 5. d. c. 1

Superbi

I N D E X

[illegible]

DOMINICAE

AE S T I V AE

QV AE A DOMINICA IN ALBIS

*Usque ad Pentecosten, & à Pentecoste usque
ad Aduentum in Ecclesia celebrantur.*

DOMINICA IN ALBIS.

CONCIO PRIMA.

Cum esset sero die illa, &c. Ioannis 20.

M N F S, qui de Aduentu filij Dei in mundum facti hominis loquuti sunt causam eius præcipuam hanc fuisse dixerunt, ut nos æterno patri suo recon-

ciliaret, pacemque inter homines constitueret. Atque ita Sanctus Isaias dixit. Vocabitur princeps pacis. Et Dignus Paulus. Ipse est pax nostra, qui fecit uitaeque unum, & medium partem maceræ soluit. Vbi illud, & efficit huc sensum. Ipse est pax nostra qui fecit utraque unum, quia medium partem maceræ, id est, peccatum soluit. David etiam homines hortabatur, ut hanc ipsam pacem a Deo poscerent, dicebat. Rogate quæ ad pacem sunt. Hierusa-

lem. Eandem postulabat Propheta Isaias cum garaba. Vbi. p. x. A que ita nascente domino Iesu Christo in præsepe Bethlehem Angeli suauiter cecinerunt: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Vbi. Quid & (ut pa-

Domini. Tom. 4.

A tolerantiam causam denotat, & est sensus Gloria in excelsis Deo, quia pax datur hominibus & illud, bonæ voluntatis ad pacem, & non ad homines referendum est. Ita notauit S. Cyprianus, qui ut amphibologiam auferret, sic inueniunt: Pax bonæ voluntatis datur hominibus. O rem excellentissimam pacem: siquidem propter eam dominus Iesus in mundum uenit, eam hominibus prædicauit, ac eadem ob eam morti dignatus est. D. Augustinus inter huius ut & bonæ salutis, suauis, et pretiosius pacem esse. Hinc. Ac si quis inquit noli uideat, qui & ratione naturaliter non exoptat, ita nullus est, qui pacem ardentius studio non desideret. Rationem huius rei non assequitur Sanctus Doctor, quoniam eum prudentibus agebat: sed hæc potest esse, quia ut pax, & lætitia sunt idem, aut sunt adeo coniunctæ & uicinæ, ut una sine altera esse non queat. Creaturae tam insensibiles, quam irrationales, pacem querunt. Interrogate quæso, lapidem, qui tanta uelocitate ex alto in profundum descendit, quid per illum descensum in-

B tur hominibus. O rem excellentissimam pacem: siquidem propter eam dominus Iesus in mundum uenit, eam hominibus prædicauit, ac eadem ob eam morti dignatus est. D. Augustinus inter huius ut & bonæ salutis, suauis, et pretiosius pacem esse. Hinc. Ac si quis inquit noli uideat, qui & ratione naturaliter non exoptat, ita nullus est, qui pacem ardentius studio non desideret. Rationem huius rei non assequitur Sanctus Doctor, quoniam eum prudentibus agebat: sed hæc potest esse, quia ut pax, & lætitia sunt idem, aut sunt adeo coniunctæ & uicinæ, ut una sine altera esse non queat. Creaturae tam insensibiles, quam irrationales, pacem querunt. Interrogate quæso, lapidem, qui tanta uelocitate ex alto in profundum descendit, quid per illum descensum in-

C fuerit inquit noli uideat, qui & ratione naturaliter non exoptat, ita nullus est, qui pacem ardentius studio non desideret. Rationem huius rei non assequitur Sanctus Doctor, quoniam eum prudentibus agebat: sed hæc potest esse, quia ut pax, & lætitia sunt idem, aut sunt adeo coniunctæ & uicinæ, ut una sine altera esse non queat. Creaturae tam insensibiles, quam irrationales, pacem querunt. Interrogate quæso, lapidem, qui tanta uelocitate ex alto in profundum descendit, quid per illum descensum in-

D sunt idem, aut sunt adeo coniunctæ & uicinæ, ut una sine altera esse non queat. Creaturae tam insensibiles, quam irrationales, pacem querunt. Interrogate quæso, lapidem, qui tanta uelocitate ex alto in profundum descendit, quid per illum descensum in-

A ten-

Isa. 62. 9
Eph. 2

Ps. 124.
Mat. 27.

Cypri in
se. de na
tiu Dñi.

D. Aug.
lib. 19. de
Ciu. Dei

hociussit. Hæc arx non solum u. i. i. A
his Ecclesiæ, sed etiam cuiusunque repu-
blicæ, aut congregationis recte constitutæ
typum gessit. Ac sicut ligna illius arcæ
oportuit dolari, ex eis, ut optime conui-
gerentur, nodo certisque proscindi,
ita, nisi nosmetipsos ascia poliamus. *Y nos
desbastesmos de nuestras iras ambiciones e im-
perfectiones.* Proximus nostris in unitate
pacis, & amoris uticulo coniungi impos-
sibile erit. Atque his omnibus firumen-
charitatis interioris & exterioris accedere
maxime oportet, uolumus dicere, quod
saluter diligamus proximum, ut exterior
hunc amorem operibus exhibeamus. Vo-
leas Salomontemplum Domino ædifica-

3. Re. 1.

redixit: Nunc non est Sathan, quam-
obrem cogito ædificare templum in nomi-
ne Domini Dei mei. Per illud, non est Sa-
than, intellexi se non habere hostem,
bellum, uel aliquem inimicum, qui eum
ab illo sancto opere deterretet. Iure opu-
mo Sathaniani uocauit inimicum, qui pro-
ximum suum immerito conturbat, tam
in tali Sathanas regnum tenet. Propter

Apo. 6

quod Dominus Ioannes ait te equamutam
uidisse. Et qui sedebat, inquit, super eum,
datum est ei ut sumeret pacem de terra, &
ut inuicem se interficerent. Equus iste, di-
scordes, iracundos, atque illos qui nimio
furore, uelut sanguis, rubicundi efficiun-
tur, significat. Equus uero, qui in eo se-
det, demon est, qui quidem huiusmodi
improbos homines gubernat, & cuius est
proprium munus pacem de medio tolle-
re, ac discordias inimicitiasque, unde mors
oriatur, seminare. O nimium infelices, si-
quidem tã terribilo equi uos ipsos sub-
iugasti, quibus postquam desisti atque ab
oneribus eius fatigasti uentus, æterni ignis
& innumerabilem tormentorum præmiū
paratum est. Quo circa, sicut Salomon ad
ædificandam Dei domum pacis tempus
opportunitate inuenit, ita nobis pacem
cum omnibus habere, ut in nostra republi-
ca templum Deo uiuo ædificetur, maxime
opus est.

Ad hanc uirtutem nos, totius nostri esse
modus inuocat, uix enim repenter animal,
cui natura in defensionem sui, & offensio-
nem aliorum arma non concesserit. Aliis
minime, cuius alia dentes, alia ungues,
auius rostra, apibus etiam ac muscis sti-
mulos in sui propugnaculum dedit, ubi

ut o. o. lomo, non cornua, sicut boui, non
ungues, sicut leoni, non dentes, ut canis, nec
stimulos sicut apibus, quibus proximo no-
cere possis, sed imaginem ac similitudi-
nem tuam, qui illum imitans, qui sum-
ma pax, & tranquillitas est, Deus Opti-
mus Maximus donauit. Sed, prohi do-
lor, ò Deus infinitæ maiestatis, concede
obsecro mihi uerba, quibus multorum hu-
ius ex pectat. *Omnia uerba de pectatū
ut ueni g. u. s. p. e. p. e. d. e. r. e. x. g. g. u. a. r. e. &
ut de c. e. t. p. o. s. s. i. m. a. r. g. u. e. r. e.* Iam non est, cur
homines, leones, uisores, lupos, aut alia fero-
cia animalia timeat, sed alios sicut terri-
B. *fos homines perhorrescant.* Leones enim
non ita homines sunt crudeliter, sicut ipsi ho-
mines in seipsos. Continuè namque in con-
ficiendis armis in interitum fratrum suo-
rum occupantur, atque ex cauernis terræ
ferrum depromunt, ut animas corporibus
inclusas interiment.

Iam totus mundus in repugnantia, ex
contradictorio est, ac non deo um pax
inter ex rancos minime reperitur, sed uix
inter parentes, filios, aut fratres, nec dum in-
ter uirum & uxorem eam inuenies. In pæ-
nam aliorum peccatorum, nos hæc pax
C. *præuare Deum permittere credo, quoniam
cum Christus Saluator noster natus est,
Angeli impiorum gloriam, & honorem
Deo ac pacem hominibus reconerunt. At,
quia homines gloriam a Deo suis abomi-
nationibus, quantum ex se est, auferunt,
ideo Deus illos pacem amittere sinie. Per
immentam igitur Iesu Christi charitatem
fratres charissimi uos or. i. a. q. u. e. o. a. l. e. c. o.,
nec non antipodis corda tenetis, in o-
eam totis uiribus corda u. i. s. t. r. a. p. o. e. n. i. t. e. n. t. i. a.
uera purgantes inquirere contendite,
& à Deo magna cum efficacia postulare.*

D. *Auream Diuus Iacobus (Iacobus) Iacob. 1.
optimum, & omne donum perfectum de-
sursum est, descendens a patre luminum.
Ac, si quidem pax donum est optimum,
desursum, tam magna cum fiducia expe-
ctamus. Pax enim habet & Deus pax est. 2. Co. 13
uobiscum: inquit Sanctus Paulus dominū,
Deum pacis uocat, quoniam ipse est præ-
tor uos erit amor & hic op. e. n. d. a. c. t.
ipsique gratiæ pro ea sunt referendæ. Ve
autem uirtutem hanc ardenti studio in-
quiramus, magnopere nos scire oportet,
Redemptorem nostrum Iesum Christum*

moneri sicut passer? Potest est enim Deu-
sine aliquo alarum adminiculo ab his
omnibus meliorare, ac denique ut confi-
dit, incolumis euasit. O quanto otio,
quiete, ac tranquillitate uiuit anima illa,
quæ hanc uirtutem diuino fauore conse-
quitur. Nam sicut perfecta Charitas, (ut ait
Beatus Iohannes, foras mittit timorem, & a
perfecta fiducia inanem formidinem, &
anxias curas ab animo depellit.

Ioan. 1
Cano. 4

Tim. 3.

Ideo charissimæ fratres eam seruienti o-
ratione, sanctissimis exercitiis, ac bonis o-
peribus totis uiribus ad piscem contendite.
Dixit enim Diuus Paulus: Qui bene mi-
nistrauerint, gradum bonum sibi acqui-
rent, & multam fiduciam, quæ est in
Christo Iesu. Ideo Dominus uisum cum
resurrexit discipulis non apparuit, ut sci-
licet, eis tantam fiduciam, ac maiorem meri-
ti præberet. In diuinis literis legitur
Deum Patriarchæ Abraham imperasse, ut
filium suum Isaac primogenitum immo-
laret, & quatuor puerum a morte, & se-
nem ab illa magna afflictione eximere
uoluisset, tamen, nec cum ad montem si-
num accessissent, neque cum Patriarcha
filium suum super altarem lignorum po-
suit, neque quando eum ligabat, sed cum
brachium iam ad puerum intesi sciendum
elevationem patebat, ipse Deus uoluit sub-
uenire. Quæ omnia, ut duo ille sancti
uiui plus præmiis mererentur, & ut mundus
uere seruorum Dei fiduciam intelligeret,
acta sunt. Merito igitur Abacæ prophe-
ta ait. Si moram fecerit expecta illum,
quia ueniens ueniet & non tardabit. Qua-
propter dilectissime frater, si cum labor ali-
quis te opprimit, auxilium tuum uisitati
uideris, ne deficias, domiaus enim tempus
quo tibi subueniet, & quod uultus est, non
ignorat.

Gen. 22
Abac. 2.

Abac. 2.

Dominus in uisitatione condescendit in
discipulis singularia beneficia Cum seros
essent clausa ingressus est domum, ubi erant
congregati. In hoc docemur Deum,
quietis amatoribus, ac & is, qui sen-
sus suos ocludere sciunt, & non disso-
luti, qui omnia uidere, audire loqui, ac
tangere cupiunt, dona sua communicare.
Narratur si quis ille patriarcha Isaac
hæreticum uisitationem in excelsis sta-
tueret. Quicumque fidelis Christia-
nus, uel est doctrina Diuus Hieronymus
omnium bonorum, suorum Iesum Chri-

Gen. 27

stum hæredem facit, & ut seipsum suaque
omnia illi tradat, oculos ac sensus om-
nes rebus uisibilibus claudere ualde oportet
Cum esset cæcus sanctus Isaac fragran-
tiam odoris filii sui Iacob sentiens inquit
Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni,
cui benedixit dominus, o quam suauita-
tem sentit anima illa, quæ huius mundi
rebus sensus suos obruat, & interiori ui-
su operans res Saluatoris nostri Iesu Chri-
sti suauissime pertractat. In topiarum
uitis arboribus consitum, & odoriferis
herbis plenum ingredieris, & tanta animi
uoluptate ibi afficeris, ut inde discedere
tibi sit grauissimum. O uita suauissima
Redemptionis mei, tu campus spatiosus,
& plenus suauissimis herbis, tu hortus in-
cunditate repletus, illis saltem, qui, ut de-
ceret res tuas pertractant, quibus tanta est
dulcedo, ut nullus ab eis ualeat separari.
Quod, quæso, gaudium sentit anima Iu-
sti, in dulcissimi Iesu Christi nauitate,
arque in altissimis ibi celebratis mysteriis?
Quid in eius ad Aegyptum peregrinatione
Quid semper in illis, quæ in toto us-
que cursu usque ad sanctam suam resurre-
ctionem, ac in celos gloriosam Ascen-
sionem operatos est? O quam recte di-
cere poterit. Ecce odor hæredis mei, sicut
odor agri pleni, cui benedixit Dominus.
O uinam, charissimæ fratres, uos ipsos
ad omnia mundi cæcos faciatis, sensusque
uestros ocludere uelitis, atque ab huius
miseriæ uitæ tumultibus alieni, uiua si-
de, odoriferi filii Dei opera, gere, atque
animo euoluere gaudeatis: certe equidem
ab hoc suauissimo horto nunquam disce-
dere semperque tam diuinum exercitium
habere cupetis. Postquam igitur domi-
nus dixit eis

P

C

D

Pax uobis, ostendit eis manus & latras.

Hec ille Dominus Iesus Christus, ubi,
dominus eis stupore turbatus (existima-
bant enim se spiritum uidere) dixisset:
Veni, & uide, & palpare, & uidere, quia spi-
ritus non habet, & caro habet, & caro
ego ipse sum, palpare, & uidere, quia spi-
ritus non habet, & caro habet, & caro
uideris habere. Quare domine uulnera
tua manibus contrita & ostendis: Non
ne uides dolorem denuo tibi exercitum? Nō
equidem corpus namque meum post Re-
surrectionem gloriosum est. Inter præci-
pua signa, quæ hominibus cum Christo
ipsum esse ostendit, esse debet hoc

A 3 uinum

Deum in T. m. 4

unum est, & patienter contradictiones pro
ximi, & iniurias illatas perferit. Non dico
est, sed te & omnes admonitos uolo, quod
taliter res transiui sentias, ut eas propter
Dei amorem, qui si non sentiendo liben-
ter patiaris. Postquam Diuinus magister
Iesus Christus cetera nauigare uisum de-
dit, atque eius intellectum illuminauit,
mentemque iustificauit, tanta patientia
prædatus fuit, ut cum ei Pharisæi diceret.
In peccatis natus es totus, eumque a sin-
goga uelut excommunicatum denude-
rent, non ideo indignatus fuit, nec ue-
ram lucem Iesum Christum confiteri, &

Lucæ 7. Pharisæus Magdalenam peccatricem, di-

Lucæ 10. perditio illa, in qua facta est, & soror
eius uisum esse dixerunt, ipsa tamen se
ad gratiam fuisse uisum, hæc omnia paci-
co animo perferendo, clarissime ostendit.
Propheta etiam Dauid huius spiritus

Psal. 1. & resurrectionis singulæ specimen
dedit, cum dixit: Factus sum tanquam
uis perdurum, quoniam audiri uiu, era-
tionem commemorantium in circuitu. O
admirandam sanctissimi uiri patientiam,
& admirandum ad seipsum uincendum
artificium, quia enim ab inimicis multas
inurias, & opprobria ipsi interuentibus se
obscundi uidebat, ideo tanquam uis fra-
trum quod non nisi ad recipiendus totius
domus immunitas deseruit esse putabar.
Quasi dixerit: Quot es ignominias ac
dedecora in me audiebam apud me pa-
tienter dicebam, illos uera dicere, meque his
omnibus & multo pluribus dignum esse.
Si neis facis per saluosos montes,
uidebis forsan rupem magnam, per quam
rapido cursu torrens aquarum fluit, &
arientem contemplatus diuersiorem illarum
duarum iterum, aquæ scilicet, quæ indefi-
nenter & continuo sunt, & rupis per
quam tanta copia aquarum labitur, ipsa
perpetuo in se permanente, atque inde,
ut prouidens labores seruo uni Dei & pati-
tia qua illos perferunt, animo euoluas.

Simile.

Cum enim labores, & agnitiones ignomi-
niæ, ac persecutiones sint uelut aquarum
torrentes, qui per uiros iustos incessan-
ter percurrunt, ipsi tanta constantia quie-
te ac patientia permanent, ac si rupes es-
sent insensibiles, quod quidem eorum

A. Propter quod Diuus Paulus sic ait: in Rom. 6
bulatio patientiam operatur, patientia
autem probationem. Offendit eis manus &
la. & cetera. & cetera. & cetera. & cetera.
minus tanta gloria resurgens uoluit in g
uoluo corpore suo sanctissimi uera te-
lingui?

Atque inter eas quæ adduci solent ra-
tiones, unam uobis tantummodo propo-
nam. Omnes pro comperto habetis bene-
ficium incarnationis filii Dei, & sanctissi-
mæ mortis eius immensam esse, taleque
ac tantum, ut nec linguae huius intellectus
humani, aut angeli illud ualeant explicare.
Vt autem nullum tempus, uel occasio ali-

qua tibi
minus Iesus Christus ineffabile sui corpo-
ris, ac sanguinis sacramentum usque ad fi-
nem seculi duraturum instituit. Atque ita
D. Paulus ait, quotiescunque manducabi-
tis panem hunc & calicem bibetis, mon-
domini annuntiabitis donec ueniat, scilicet
ad iudicandum uiuos, & mortuos.

Sed quoniam post huius seculi finem, hoc
sacramentum amplius non erit, quid in fa-
cie ad faciem sponsum illum qui sub ac-
cidentibus continetur, aspiciemus. Idem
dominus aliud suæ sanctissimæ passionis
ac mortis perenne memoriale ordinauit,
ut beati uiuant semper, ac recentem tanti
beneficii memoriam habeant. Hoc autem
memoriale ipsa sunt uulnera, quæ in suo
sanctissimo corpore in crucis continuo
suis uiuenda reliquit. O sancta Ma-
ria Sænera. Quid beati illi in caelis
sentient, quando scriptus absque gloriæ
fluente contemplati fuerint atque uulne-
ra illa, unde eis tot, & utraque bona ema-
nunt intueantur? Quis gratiarum
actiores, eo quod tale remedium eis ad-
hibuit, Deo reddent? Et harum lau-
dum occasionem innumerabilis damnato-
rum, inter quos ipsi uitam degeerunt, uisus
numerus augebit. Beati namque de cae-
lis ubi sunt, reprobos in inferno uident,
ut Sanctus Ihs in Dei nomine loquens Isa. 66.
testatur. Egredientur, inquit, & uidebunt
cadavera uiro-um qui prauincati sunt in
me, uerum eorum non morietur, &
ignis eorum non exstinguetur, & erunt
ad uisionem omnium carum. Animaduerti-
te fratres charissimi, quo amore domini
glorificatur, & perire, quod deus in in-

tu malis eripueris, quibus oculi mei non
ma illa uulnera, per quæ eis tot bona flu-
xerunt, iustitiam. A que ita Dignus es domine accipere librum, & pe-
træ signacula eius quoniam occisus es, &
redemisti nos Deo in sanguine tuo ex om-
ni tribu, & lingua, & populo, & natione,
fecisti nos Deo nostro regnum: hoc est, ele-
gisti nos ex tot hominum, qui perierunt,
multitudine. Quid teneat Sanctus Jacob,
cum fratrem suum Elau uno eo eodemq;
partu editum damnatum & se diuino con-
spectu fruuentem uiderit. *Gauisi sunt ergo*
discipuli uiso domino. Ecce iam quod pro-
miserat adimpler. Dixerat enim. Iterum ui-
debo uos, & gaudebit cor uestrum.

101. 16. O utinam uerba promissa Deo, sicut
quæ ipse nobis promittis, seruaremus. Dic
mihi peccator, qualiter nunc promissa
præstas, quæ ad pedes confessoris proie-
ctus, ei fidem tuam obligans te amplius
cum femina, cum qua antea consortium
habueras, non loquuturum. semper uera,
& non falsa dicturum, nunquam iururum
nec iuraturum, summo Deo, & immorta-
li, qui decipi non potest, reddidisti? Hæc
omnia quæ iter proditor adimplesti, si qui-
dem statim post sanctissimam pascha ad sce-
lera, quæ antea patraueras rediisti? Qui per
plateas urbis nocte incedit pulsato cymba-
lo, quo nocturno tempore uagari prohibe-
tur, si enssem precio sum secum portar, eū,
de alistoribus capiat, amico suo absque
ad mane seruandum tradit: ut uero opti-
mo mane illum omni cura, & sollicitudine
ab amico reperi. Sic tempore Quadragesi-
mæ omnes prædicatores, prælati, ac confes-
sores proclamant. *Yrannen a queda de pe-*
cador, euntesque admonent dicentes. Re-
linquere concubinas, omittine usus, depo-
nere enses. Secundo autem dicit. *Per*
utro propter fontem uocum resonantiū
deponit enssem concubinam deserit, didis-
clamantium obtemperat, sed primo mane
id est, transacta Quadragesima enssem suo
latenti reponit, & sine Dei timore tandem
ad seortum redit.

Statim illa quæ uidit Nabuchodonosor,
ac tota illa auri, argenti, ferri, atque eius
machina in iusto fictili fundamentum ha-
bebat, & ideo primo istu cecidit: ita om-
nia nostra desideria bonæ intentiones, ac
uitæ, dum hanc miseram uitam degimus

in hunc & corporis nostri in hunc mundum, at-
ideo minima quaque tentatione diabi-
li, & hominum, atque malorum ho-
minum ergo cœlestem, qui tantum
promittit, sed de eo, & in eo
bonum, & in eo, & in quo
terat, quibus maximo spiritus seruire ei
deseruit, & incipimus, ita ut, perseverantes
in gratia perueniamus ad gloriam
Amen.

IN EAD. DOMINICA in Albis.

Concio Secunda.

Cum esset sero die illa, &c.
Ioan. 20.

Dominus Deus noster in Apo-
calypsis habet, & in iohanne.
Ego sitienti dabo de fonte
aque uitæ gratis. Et alibi idē
dominus inquit. Si quis sitit
uenerit & bibat. Si quis sitit
dominus uocat. Unde inferat admirari
ad quod Deus deus sit, & quod ille,
ea ipsi magnopere exoptari, efficax enim
desiderium, ut in eo, & in
quirit, sequens opiter ad ea consequen-
dum, disponat. Ideo re. enter conu. ius
Deus spiritualibus gaudiis, ut in finem bon-
nam amorem crescat, sicut præuenire bon-
nam enim spirituali, quo magis quis gustat
eo plus appetit. Atque ita dicit dominus,
Si quis sitit, perueniat ad uiam
desiderii, & ad uiam, & ad uiam

Apo. 21.

Ioan. 71

Eccl. 24

Simile.

desiderii, & ad uiam, & ad uiam
adhuc esuriat, & qui b. bunt me adhuc si-
tuerit. Quando aliquis uenator ab alio canes
accommodatos ac ipsi, eos quia domo exi-
re nolunt, funibus, aut catenis ligat, uolens
ut in eis, & in eis, & in eis
memoria uenatoris aperta cognoscunt, a
nullo possunt derinere, sed huc atque illuc
feras per ualles, & cacumina cussantes se
in spinis tributos, atque aspera montis lo-
ca conserendo, indagant. Ita maximus ue-
nator Iesus Christus, ut homines a demō-
nū potestate eripiat, eos catenis minaturum,

suppliciorum, promissionum, ac quodam
modo perit. & deinde in a s ta-
ne domo auferre contendit. Postquam
autem a peccato sunt liberi, & diuinas
res, ac misericordias domini degustare
incipiunt, ita earum desiderio inflammantur,
ut per spinas currere, hoc est, om-
ni libenti animo perficere ad tantum præ-
mium consequendum, eis suauissimum
esse uideatur. Hoc ad litteram ab sponso

Cam 1. postulabat sponsa, dicens. Trahe me
post te, euremus in odorem unguento-
rum tuorum. Trahere uim quandam, &
uolentiam denotat. Vbi apertè signifi-
catur, quam necessarium sit, ut homines a
peccatis exeant ac rectè operari incipiant,
Deum diuinis artificibus eos uiolenter (si
ita dici potest) trahere & impellere. Sed
ubi primum ipsi spiritualia pertingere in-
cipiunt, statim dicere poterunt. Cure-
mus in odorem unguentorum tuorum.

O quam parum huius rei hodie in mun-
do inuenitur quam parum scimus, quam
parum diuina dona concupiscimus. Que-
ro a uobis, charissimi fratres, quoties plo-
raueris, & ab intus uisceribus suspiria
transmisisti Deum deprecantes, ut uos casto
corpore, & animo, humiles corde, pau-
peres spiritu, & in proximum misericor-
dies continuo efficiendo seruaretis. For-
sitane neque alicui uestrum hoc in men-
tem uenit. Contra uero quæ confusio,
& quam lachrymabile est corda uestria
improbus, & in honestis desideriis incen-
sa uidere? In qua pericula, ut ea ope-
re completis auer-
Ma. 32. ben, & Gad (ut in libro Numerorum le-
gitur) habebant pecora multa, & erat il-
lis in iumentis infinita substantia. Cum-
que eas regiones iordanem ad pascen-
dam pecudes percurrerent, iactum Mo-
yses, ut eas ipsis inbuere, precibus exor-
tarunt.

Existimans autem uir sanctus eos ad
uitandum belli laborem hoc pacisci uel-
le, noluit eorum dictis acquiescere, ne for-
tè egerit propter hoc ad pugnam igna-
ui fierent, eisque animus deieceret. Ipsi
uero, ut uotis suis satisfacerent dixerunt.
Armari, & aciem pergemus ad prælum
ante filios israel, donec introducamus
eos ad loca sua. Satis melior portio, &
quæ minoris starei quam illa, quam po-
tebatur, his postea in diuisione terre pro-

A missionis contingeret, nemo enim illos
obligaret, ut primi essent in exercitu, & in
aduerso bello collocarentur, ipsi tamen
hunc se periculo committere uoluerunt,
solum ut optata sua adimplerent. Hæc
est cuiusque hominis infirmitas, qui ut com-
pos sui uoti fiat, suæque desideria licet
e aduca, & ad rem non pertinentia com-
pleat, multis se laboribus exponitur, cum-
que facilius diuina consequi possit, terre-
na semper ac misere infecta. Per infinita
ergo huius liberalissimi domini misericor-
diam uos obsecro, ut sanctis consideratio-
nibus, orationibusque seruidis uos san-
ctis desideriis dicere contendatis. Surre-
xistis enim auctor alia Christus dominus ma-
ne & a. aruit u. pau. ius cam feru. esse
dia. Ho. ter. i. m. d. ut. i. f. i. c. d. d. e. t. a. p. u. l. u. s. d. e. s. i. d. e. r. i. u. m. i. p. s. u. m. u. i. d. e. n. d. i. a. u. g. e. r. e. t. In quo docuit se tanto citius nouis fauo-
ribus ac delictis suis afficere, quanto ar-
dentius ab his se detrahere uoluit. Quanta
cuius quanti reser homines celestia ac diui-
na appetere.

Vinit eis pax uobis. Et cum hoc dixisset ostendit eis manus, & latus. Valde no-
tandum est dominum Iesum Christum
corpus suum uicariis, & gloriosum, sicut
in monte Thabor discipulis non ostendisse,
imo in humilibus, utpote in uulne-
ribus clauorum ac lanceæ manifestare uo-
luisse, sicut (ut notat Sanctus Chrysostomus)
cum ad diuinum Patrem descendit. **Ad. 9.**
proiecit Paulo in terram, & interrogan-
ti. Quis es domine, non respondit. Ego
sum uerbum diuinum, Dominus Ang-
lorum, ego sum qui ad dextram Patris su-
per omnem principatum, & potestatem
consisto. Quod per humilia ab illo cogno-
sci uoluit, dicens. Ego sum Iesus Naz-

D renus, quem tu persequeris, hoc, ad timu-
lum, quem in cruce habueras, referens,
placuit enim ei, & uoluit, quæ uita
sanctissima humanitate passus est, cogno-
sci. O caelestem erga omnes doctrinam,
beatus ille qui eam, & perdidit, & secus
uicem. Cui sancta ecclesia in cano- Gene. 4.
nicis scribit. Et per uiam istam pe-
ditem per campum decumbulantem ui-
deret, ab eis, a quibus sedebat de. i. u. l. l. e. l. e. g. i. t. u. r. quæ cum uia cerneret Sanctus
Patriarcha statim sponsam recepit. Om-
nes nos supra camelos superbis, arrogan-
tibus, & inanis gloriæ ambulamus, sed ui-
dentes

desiderantes sponsum Iesum Christum pedire, & humi tanque possit, omni tam estur rectionem profundissimam summam gloriam suam ostendit, a nostris superbis, atque insolentis camelis descendamus oportet, & et assimilamur, sicut tanquam uero sponso uolumus coniungi, excellencias uero, si quæ in uobis fuerint ostendere nolite, imo quoad potius defectus & necessitas uestras quibus submittamini ab omnibus cognosci laborate. Aquila licet in altum uolet, & in nubibus commoretur, tamen in terram descendere opus habet, quoniam in ea & non aere alimenta inuenit ita licet homo in altum uolet, quam uis sit nobilissimus, sapientissimus fortissimus, ac pulcherrimus, tamen in his omnibus animæ sustentationem non inueniet. Et igitur in cognitionem sui per humilitatem descendere maxime conuenit. a nos monet Ecclesiasticus, dicens. Qui uero magnus es, humilis te in omnibus, & cor in Deo inuenies gloriam, quoniam magna potentia Personæ, etiam ab humilibus honoratur.

Quemadmodum enim arbores in montis circumine consistunt procellis ac uentoribus sunt subiectæ, ita homines in summitate dignitatum, diuitiarum, bonorum, se manifestant, uocant augebitur & insolentia uentis concutuntur. Ideo ueram esse censeo illam sententiam, quæ ait. Rara humilitas honorata. Et Diuus Bernardus diuinum magis quam humanum putat efficillium, qui inter epulas optime conditas, una laeta, atque opipara conuiuia sobrietatem seruat.

Sic huius nominis gloria æque dignus erit ille, qui in honoribus, & dignitatibus omni efficacia humilis & abiectus esse studeat. Adeo Sanctus Ioseph humilis, ac de multis turis censetur, ut patet ex eo, quod familia sua ad Aegyptum peruenientes in mores fratrum suorum quinque uiros uiribus & corpore debiliores, forniæque præsertim deformiores, coram rege constituti sunt, eisque (ut præcedenti capite apparet) hæc uerba dixerit Cum uocaretis uos Rex & interrogaretis Quod est opus uestrum? respondebitis. Viri prælores sumus seruiti, & patres nostri. In quibus omnibus satis apparet, Iesum uirum ueram magis, quam humiliaretur, quam ut exaltaretur, quæsiuisse. Subiebat namque superbiam

malum esse ingens, & nixit sanctis delectatione.

Dicitur igitur Dominus uisiterum. Pax uobis, addidit scilicet sicut misit me pater, & ego misit uos. Hæc cum dixisset, insufflauit.

Hæc insufflatio domini nouam dignitatem homini concessam significat. Postquam Deus (ut legitur in sacra pagina) corpus primi parentis. Adam de limo terræ formauit, insufflauit in faciem eius spiraculum uitæ, & factus est homo in animam uiuentem. Nunc uero iterum in hominem insufflauit, ac sicut antea limum in hominem uiuentem suo flatu mutauit, sic modo eodem spiritu hominem in Deum certo quodam modo conuertit. Illic Dei flatu, terræ lutum factus homo, hic uero homo uelut factus Deus sursum: Deus enim est, qui spiritu Dei plenus existit. Ex his apparet nos Deo propter redemptionem multo plus quam propter creationem debere: nam quia nos creauit esse homines, quia uero redemit, esse uiuimus ei debemus, cum eius gratia participes facti simus. Propter quod Diuus Irenæus ait: Deum diuina tua dona nobis dedisse, ut per hoc efficieremur diuinæ consortes naturæ.

Et dicit eis. Accipite spiritum sanctum, quod uero misit in uos, & ego misit in uos.

Et Hic solus in uos, & ego misit in uos, est uero Diui Patris, & ego misit in uos.

per hoc, & ego misit in uos, propter iustificationem nostram. Quæ quidem uerba magnam uidentur habere difficultatem. Nam cum Christus Acceptor noster sua passione ad sacratissima morte nobis gratiam & iustificationem plenissime meruerit, atque in reuersione suam iam non potuerit mereri, quia iam non erat uiuor, cuius est posse mereri: qualiter uerum esse potest, ad quod in prædicamentum Beatus Apostolus adducit, scilicet, reuersionem Iesu Christi fuisse nostræ iustificationis causam? Locus iste, qui prima facie difficiis uidetur, optime per alium eiusdem Apostoli exlicetur. Vbi postquam ad eorum firmandum resurrectionis articulum, multas acutè rationes, hoc addidit: Si mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit, quod si Christus non resurrexit, uana est fides uestra, adhuc enim estis in peccatis uestris. Sed quare adhuc in peccatis essemus? Quoniam iustificationis gratia peccatorum remissio, ac dona

Eccle. 5.

B

C

Gen. 47.

D

Gen. 2. c

2. Pet. 1

Rom. 9.

1. Cor. 15.

illos Deus punit, nihil putanda sunt ielpe-
ctu suppliciorum, & penarum, quas ob no-
uas complacentias de praeiis iniquita-
tibus habuit, addentes quotidie peccata
peccatis, iustissime merentur. Principes fi-
liorum Ephraim, malum hoc cognovisse
in sacra Scriptura manifeste apparet. Di-
xerunt namque Non introducetis huc ca-

2. Pa
21.

ptiuos, ne peccemus domino. Quare nul-
tis adhaere super peccata nostra, & uetera
cumulare delicta? Grande quidem pecca-
tum est & ira furoris domini immen-
sa. Videte qualiter in scelus, non im-
ponentes finem peccatis, exaggerant. Multi
autem ex uobis, ad uiam peccatorum in-
delessis, atque cum in eis ita continui-
tis, si aliquando bonum aliquod opus
aggredi uultis, in eo uix per spatium unius
diei commoramini. O quot huius uerna-
tus testes fortassis hic erunt, qui cum crimi-
na sua hebdomada praeterita expiuerint,
sanctissimumque co- pus Iesu Christi sum-
pserint, iterum in abominationibus, &
scelerum suorum multitudine contegun-
tur. Solent pueri exercere ludum, quod uo-
cant ludum Maurorum, & Christianorum.
Hispani (Lugo de Moros, y Christianos) &
ita in eo alii cum aliis decertant, ut adin-
uicem seipso odisse uideantur, finito ue-
ro ludo, omnes simul esse, magno cum gau-
dio ridentes, seque amplexantes uidebitis.
Nonne antea, o pueri, inter uos dimicaba-
tis, qualiter modo tanta amicitia coniu-
getis? Omnia illa ioco, & non serio se-
gisse respondebunt. O miserandi pecca-
tores! aeternas poenitentias, ieiunia, & con-
fessiones, pueroi um ludia possumus com-
putare. Numquam potest reperire, &
suspici ab intimo corde trahere, ac cum
crimina conf. lsi estis promittere nunquam
amplius in ea reuersuros esse, uideret, cer-
te uos ea uehementer detestari, maximoq.
odoprosequi exstinaret. Sed i. g. n. i.
terres se habet, nam transierit paschate, i.
benter iterum ea amplexi estis, & in illis
maxima cum uoluptate delectati. Profe-
cto omnia per deuisionem quodammodo
uoi fecisse significatis. Non ergo (fratres
mei) Deum illum summum, & immorta-
lem, cui non amplius uos iniuriam factu-
ros promissistis, ita offenditis, sed potius
continuum magis poenitentiam, gloriosum
hunc discipulum imitari canones qui ta-
cis uulneribus illuminatus diuina clari-

ate, fideliter credidit, & se ad dominum
uoluit conuercere. Deniq. in diuino amo-
re fidelissimè tandiu perseuerauit, quous-
que plenus gratia migravit in caelum fini-
turus gloria, ad quam nos perducatur Iesus
Mater filius. Amen.

IN EA D. DOMINICA in Albis.

Concio Tertia.

Cum esset sero die illa, &c.
Ioan. 20.

Vemadmodum pia mater simile.
intumis uisceribus, commota
infantem suum diu plora-
re non patitur, quin potius
cum primum uidet, ad eum
amplexandum eiusque lachrymas pre deli-
ciis, atque amore detinendas accumit, ita
Christus R. N. amore, teneritudine, ac pie-
tate, matres omnes longe superans, disci-
pulos suos dolore ac tristitia ob ipsius
mortem multo tempore confici non est
passus, imo eo die quo resurrexit, ut illos
consolaretur, eorumque lachrymasque san-
cti. simae resurrectionis letitia cohiberet,
inuisit. O quanta ratione iustitiam in hac
uira illud prophetae dicere poterit, Tran psal. 65:
suimus per ignem, & aquam, & eduxisti
nos in refrigerium? Tribulationes S. Pro-
pheta in praesenti, ignem uocat. Sicut n.
ignis lignum, & paleas inflamat, & com-
burit, aurum uero emulat & purificat, ita
improbita quam lignum aridum tribula-
tionum igne consumuntur, iusti autem tan-
quam aurum in fornace illius, & purgantur,
& perficiuntur, atque inde argumentum su-
munt, Dei manum, si in hac uita grauis
est, multo magis in futura uoluerit esse. Et
ita ubi nos legimus Cognoscetur dñs iudi-
cia faciens, aliter anstulerunt. Cognoscitur
dominus iudici faciens, & scitum est in
contextu Graeco, ac paraphrasi Chaldaei
cal. b. C. i. n. s. e. l. t. u. r. u. s. u. c. o. f. a-
ciens. In quo rigorem ut uonit Domini
non solum in finali iudicio cognoscen-
dum, sed etiam in praesenti uita a predesti-
natis

Simile.

C

D

Similia.

(Imo)

Am, uiam pacis appellauit, qui de fine aduentus filii Dei in mundum loquens, illum ad dirigendos pedes nostros in uiam pacis uenisse, testatur. O quam dulce, quam que suaue homini esse debet, Deum amicum habere, quia tranquillitate cor eius perficietur: Vnde Regius Psalmes postquam dixit, Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei cœli commorabitur, de huiusmodi uerba faciens inquit, Scapulis suis obumbrabit tibi, & sub penis eius sperabis, id est, *(Alia Dicitur la bara spaldas:)* ac sicut pullus sub matris alia, ita sub protectione Dei atque auxilio fouebit. Benedictus ergo sit talis pater, glorificatus talis Dominus. Beati iusti qui tantam pacem, quietem ac tranquillitatem etiam in hac uita consequuntur. Qui erga Deum in hac pace uiuunt, etiam erga proximum inueniunt bene in quibus facit illud Dauid, Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in unum, experiri uideamus: in quo Psalmo statim duæ ex effectibus, qui a pace oriuntur, similitudines elegantissime describuntur. Quarum altera est, Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in orem uestimentis eius, id est, Magnates Reipublicæ, ubi pax fuerit, uirtute Dei reprobentur, & suo exemplo tanquam pietate fo unguento cunctam ipsam Reipublicam suauissimè unguent. Altera est: Et sicut os Hermon, qui descendit in montem Sion, hoc est, sicut rores ac plues, quæ de cœlis in montes, & alia cuncta ceciderunt, inde præter labentes umbrosas ualles irrigant, ita procerum Reipublicæ, iustitia, & iustitia ac recte uiuendi exemplum in minores confluit, ideo sequitur, Quoniam, illi mandauit dominus benedictionem, & uitam usque in seculum.

Omnia hæc ex eo nascuntur, quia ubi pax reperitur, ibi nidus & domicilium misericordie Dei, ac uitæ, quæ est eius diuina gratia, existunt. Quis est igitur (fratres mei) qui tot tantæque pacis excelsum nasauit, eam totis uiribus, ac li. et d. scissimis uis adipisci non cōtendat? Et quis est, qui uitam potius, quam singularem hanc uitam nolit amittere? Faxit Deus ut & oculi uestri illuminentur, & corda uestra ad hæc opere complenda excitentur. Ut autem negotium hoc in dies in melius au-

geatur, Reipublicæ gubernatores, ac prelatos omnes conuocet, ut in illos, qui discordiam & dissensionum causa sunt, seu re animaduertant: istos namque merito possumus dicere improbum Sathanæ uisum uelle usurpare: qui (ut legitur) primum mulieri fallaxiter dixit: Cur præcepit uobis Deus, ut non comedereis de omni ligno paradysi? O infernalis astutia. Tantum prohibuerat Deus arborem scientiæ boni, & mali, & humani generis hostis, uidere qualiter rem amplificat? Non enim ait, quare Deus præcepit ne ex illa arbore comederetis, sed ut rem uerbis magis ampliaret, per eum cunctis loquutus est. Cur, inquit præcepit uobis dominus, ne comedereis ex omni ligno?

Hoc etiam est sequacium eacodæmonis pessimum ingenium, id scilicet, quod paruspendum erat, nimis exaggerare, atque amplificare. Si quis (uerbi gratia) uerba ignominiosa in alium siue absentem siue presentem profert, statim infamis delator, domum illius in quem dicta fuerunt, pergit, ac suis execrandis seimonibus efficit, ut miser homo in alium indignetur, & quo magis ira incendiatur, eo plura uerba improbus susurro addit dicens, Hoc ne absque ultione terendum est? *(Como y fulano es auia azer tal y tal agrauis?)* O maledicta Sathanæ instrumentum: nonne attendis, quam seminas tuis uerbis discordiam? Ego nomine Beatissimæ Trinitatis uos omnes, in quos uisum est uas in uobis, hodierna die aduro, ut istos imitatores diaboli impune abire non permittatis. Si uero congent (quod Deus aueat) ut adhibitis, et cetera se non cōtineant, uigam recipere noluerint, illos tanquam pestem à Reipublica expellere conemini. Apud Prophetam Ionam legitur, cum in mari tempestas excitaretur, nauem, quam ipse, & alii conscenderant, in magno fuisse periculo. Cum autem uir post se apparet, propter Ionam nauem procellosum mare turbatum que uiderent, hæc, ut nauis incolumis ad portum perueniret, eorum animis sententia stetit, scilicet, sanctum Prophetam ab ipsa naui exturbare, & in aquas proicere: quo facto tempestas cessauit.

Ita cum Reipublicam, cœcœ nobium, aut congregationem aliquam corripuit, optimū remedium est, eum ab illo hominum cœtu, ut reliqui pace fruatur, deuocare. R. st.

Psalm 92.

Psalm 133.

Gen. 3.

Simile

Ionæ 1.

erant, sic unus & idem diuinus status suis fauoribus in omnes infat, sed alitauquam excellentes nauis tam prospere navigant, ut securissimum Paradyfi portum censeat, alii autem in purgatorio hyemant, alii denique quia cupiditatibus, affectionibus, atque huius secularibus uelut nauis onerati se mari committunt, tandem in profundum inferni demeriti sunt. Quamobrem unusquisque uestrum (charissimi fratres) diligenter animaduertat, qualiter diuino status uatur.

Es dicit eis, Accipite Spiritum sanctum, quorum remisistis peccata, remittuntur eis. *Gr.* O admirabilem hominum dignitatem! O rem admirationem dignam! Adeone Deus hominem magnificare uoluit, ut in eius manibus ore, ac uoluntate animarum remedium comparauit? Tanto honore ac reuerentia apud Hebræos, Græcos, & Romanos olim sacerdotes habiti sunt, ut si aliquem illustrem excellentemque uolebant appellare, eum sacerdotem nuncupauerint. Ita intelliguntur aliqua loca sacre scripturæ, in quibus sic legitur, filii autem Dauid sacerdotes erant. Nec potest intelligi illos sacerdotes munere fungi, quoniam eis qui erant ex tribu Iuda, hoc prohibitum erat, ut ex Diuus Paulus patet, atque ita ibi diuina Scriptura significat filios Dauid illustres, excellentes, atque in magna æstimatione habitos fuisse ut in nostro modo loquendi, crudelis Neronem, dilectos Senecas, & sapientes Salmones uocamus. Si igitur eo tempore ita uenerabantur sacerdotes, quanto maiori honore nunc digni illi debent esse, quibus Dominus potestatem supra uerum ac mysticum suum corpus concessit? Hinc etiam inferitur, illos puriores ac sanctiores antiquis sacerdotibus esse debere, atque hoc ornamenta, uestesque, quibus induuntur significant, nec uacuas ceremonias esse putatis, nam, Amictus pudorem, Alba conscientie puritatem, Cingulum castitatem, Stolla ob diuinitatem, Manipulum, temperantiam, Casulla quæ eorum contemnit, charitatem, quæ Iulij et omnes uirtutes eminet, innuntiat & representant. Cum aliqua comedia nobis ob oculos proponitur, in qua alius personam Regis iustinet, alius uero pastoris personam induit, unusquisque horum uestes illius personæ, quam agit, sumit. Decetne

A esset ut ille qui pastoris personam representat, sermone concinno, eleganti, atque urbano, alter uero, qui Regis personam induit, rudi ac pingui loqueretur? Certe sic representationis ordo perueniretur, decet eam unumquemque loqui sicut iudicat. Ita etiam rationi consentaneum est, ut sacerdos quemadmodum uestitum, quibus ornatur, dignitas postulet, loquatur & operetur, continuoque ei ob oculos obuerteretur, se summum sacrum doctorem Iesum Christum filium Dei, cuius personam in terris gerit, debere imitari. Regius Propheta Deum sic antea, rogat, domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo? Et ipsemet respondit, Qui ingreditur sine macula, & operatur iustitiam, qui loquitur ueritatem in corde suo. Verum is est confirmatus rei ad intellectum, & ite loquitur ueritatem in corde suo, qui qualis optet exterius apparere, talis interior esse nititur. Quapropter, siquidem, o sacerdos, exterius Iesum Christum representas, atque in bona æstimatione ab omnibus haberi desideras, pro uirili labore debes talis interior esse, qualis a cunctis exterius uideri exoptas.

C Sed dicit aliquis. Quare cum summa ueritas sacerdotibus dicat, Cum remisistis peccata, non uereis, quando ipsi nos a peccatis absoluum, penitentiam nobis inponunt? Ad hoc tacite responderetur illis singularibus uerbis Prophetæ Nium, quæ sic habent, dominus patiens & magnus fortitudine & mundans, non faciet innocentem. O admirandum mysterium! Quid sancte Propheta ais? Si datus

D aliquem emundat, qualiter eum dinnatum finit, & si damnatum, qualiter purgat? Ad hoc respondeo, quod sacerdos ex parte Dei delinquentem, ut oponeat dispositum a culpa ita absoluit, ut pena eterna, quam propter peccatum meruerat, in temporalem maneat commutata, exceptio, si tantam emendationem afferat, ut propter Alim ab omni pena esset immunis. Verum est tamen, ut uere absoluitur, alium etiam penæ partem remitti, ideo salutariam me non parum conducere uidetur eadem e iurata se penam confiteri, totumque ea quis potest confiteri, ut uirum absoluitur, ab omni pena liberetur. Sed pro hoc dolo, qui aliter eadem pe-

Psal. 114

Nium 1

x R. 9.

8 Pa 18.

11 Iob 7.

Simile.

ferrius rogare pro conis uoce cauam
esse iusserunt, ne quies eorum sub poena
capitis Codrum imperatorem, licet inter-
mus in medio exercitus inueniretur, in-
terficeret. At ubi Codrus hostium præco-
nium intellexit, ne sui uincerentur, habi-
tum mutauit, & indutus pauperis agric-
le uestibus, falcemque lignorum in hu-
meris portans, se in hostium copias in-
te ficiendum contulit. Quod quidem ita
euenit, nam cum à nemine cognoscere-
tur, uita priuatus est. Sed (dictu mirabile)
statum post mortem eius, victoria quæ
antea dubia erat, in ipsius partem incli-
nauit, ac tandem hostibus profligatis, eum
ab ipsis obuiuerunt. Singulari profecto
amore princeps hic suos prosequutus est,
siquidem maluit mortem oppetere, quam
eos in uitæ discrimina, periculumque uo-
care. Ego siquidem Ethnicus Princeps,
suos sic charos habuisse ostendit, multo
magis ineffabilem Christi Redemptoris
nostri bonitatem decebat, amorem exi-
mium ouibus suis, uitam omnium præ-
tiosorem offerendo, ostendere. Aduer-
tite, quæso, qualiter postquam dixit. Bo-
nus pastor animam suam dat pro ou-
ibus suis, paulo inferius concludit, di-
ctus. Animam meam pono pro ouibus
meis. Non ait, se obtulisse uitam, pro om-
nibus, quantum ad efficaciam, uel effi-
cientiam, sed solum pro ouibus suis, quæ
sunt electi & prædestinati: hinc enim me-
rito oues, quarum naturam quodammo-
do sequuntur, appellantur. Et in primis
inter alia illis in obedientia imitantur,
est enim ouis animal nimis obediens, &
quod facit à pastore suo duci patitur. At
que ita cum Propheta David obedientiam
sancti Ioseph amplificare uellet, sic ait.
Qui deducis uelut ouem Ioseph, hoc est,
qui ducis Dominum. Imperat uir, ubique
inquam ouis pastori suo obtemperat, &
hoc ex iis, quæ Deus à suis postulat, præ-
cipuum est.

Psal. 79

Gen 17.

Psal. 89.

Postquam Deus Patriarchæ Abraham
dixit. Et statui pactum meum inter me
& te. Addidit statum. Tu ergo custodies
pactum meum, idest Licet ego ex propria
mea uoluntate beneficia hæc in te conse-
ro, & tædus hoc tecum in eo: ratio postu-
lat, ut quantum ex te est, pactum & fidem
hanc non frangas. Non prophanabo te-
stamentum meum, & quæ procedunt de
Dominic. Tom 3.

labiis meis non faciam inita, aut idem
Dominus. Ac si diceret: Siquidem ego
promissum tibi præstito, tu etiam pro uir-
tute, quæ pollicitus es obserua. Ego Deus tuus
ero, in quo omnia bona includuntur ideo
ut promissis stes, meæ ut litan & obedi-
tiæ adhaerendo maxime operier. Ad hoc Rem. 1
Diuus Paulus, se sociisque suos gratiam
& Apostolorum accepisse tacetur Accepi-
mus, inquit, gratiam & Apostolorum ad
obediendum fidei in omnibus gentibus:
hoc est, ut omnes gentes rebus illis quas si-
des docet, obtemperet, pro nomine eius
(quod exponit Beatus Ambrosius) tan-
quam vicarii Christi uices eius gen-
tes in Ecclesia. E hoc est, quod antea 1. Co 4
idem Beatus Apostolus dixerat: Pro Chri-
sto enim legatione fungimur. Theophy-
lactus uero sic interpretatur. Pro nomine
eius, idest, pro exaltatione nominis Chri-
sti, ut uirtus ipsius nominis, per totum
mundum diuulgetur Deus ouibus, dici
potest illud Psalmi, Herodis domus dux
est eorum. Ps. 113

Gryphis, animal est habens erura agri,
dorsa uero leonis ac pectus, caputque
Aquilæ similitum, & ideo nomen Gry-
phis optime Christi Redemptori nostro
quadrat, fuit enim in passione uia, sicut
agrus in resurrectione ut leo & in Ascen-
sione uelut Aquila. Domus autem huius
diuini Gryphis Ecclesia sancta est, quæ
dux & gubernatrix eorum, qui saluandi
sunt, existit, inueniuntur homo, quicumque
ille fuerit, ab Ecclesia ducatur & guber-
netur, nunquam Dei faciem uidebit. In
hoc celestis pastores Iesu Christi oues co-
gnoscuntur quod non solum ei obediunt,
omnia quæ ipse in sacro Evangelio im-
perat obseruantes, sed etiam Ecclesie san-
ctæ morem gerere conantur. Ouis si of-
fendatur dicit, ual. si uideretur, ual. si
cit, ual. denique tam in prosperis quam in
aduersis semper dicit, ual. Animal est man-
suetum, cornu non habens sicut taurus,
nec dentes ut canis, nec ungues tanquam
leo, nocenti haud nocet, quibus omnibus
mansuetudo ac patientia uiri uult qui om-
nia placido ac sereno uultu suffert, signi-
ficatur. Et quemadmodum uepres, atque
spinae, propter uicium, per quod in
coopaciam, in uia per uicium, in uia
uenerunt & in uia reseruantur, in uia
bonis operibus conteguntur. A. C. de

Simile

B 3

Dominus dicit, huiusmodi pastorem ex-
cum oculo dextro, & brachio dextro pra-
uandum, innuit, in eo nihil rectum, sed
omnia sinistra futura esse. Sententia eius
sinistra, opera eius similiter sinistra, ac de-
nique quidquid fecerit aut construerit,
sinistrum erit. Itaque quemadmodum
potestate gubernandi, & scientia sibi con-
cessa abusus est, ita hæc omnia ei in ma-
lum uertentur. Quamuis autem sanctus
Propheta non explicuit brachium dex-
trum, sicuti & sinistrum oculum: tamen
cum absolute dicit, Gladius super bra-
chium eius, per antonomasiam dextrum
esse recte liquet, quia quæ capitis est
ut sapere in bonum, inopiam in bonum
prælatorum in hoc mundo diuina sapien-
tia significauit, cum dixit. Quis putas est
fidelis dispensator, & prudens, quem con-
stituit Dominus super familiam suam, ut
de illis in tempore iudicii mensuram? Cum
dicit, Quis putas est fidelis dispensator?
docuit, paucos reperiendos esse, quibus
hæc omnes essent conditiones. Quorum
prima est, fidelis esse: hoc est, ut non
quærit quæ sunt, sed quæ Iesu Christi. Se-
cunda, quod sit prudens: Prudentia,
clerus scientia operandorum, atque ira
non solum est lux intellectus illuminas,
sed etiam uoluntas affectum inflama-
re. Non solum quid quomodo, & qua-
liter sit agendum ostendit, sed etiam uo-
luntatem ad bonum operandum, & ad
malum fugiendum mouet, qui uero hac
ditus moderator.

Cum Ierho Moysi focer ei ostendit, ut
ex populo euadutores eligeret, inter alias
quæ ei conditiones appositæ, hæc quæ hic
a Domino ponuntur, fuerunt. Prouide,
inquit uitro potentes, & timentes Deum,
in quibus firmitas, & qui odent auariti-
am ubi ueritas, rectitudinem, & ipsam
intellectus ueritatem significat. Per illud
utro, timentes Deum, & qui odent auariti-
am, fidelitas commendatur. In hoc
scire quod Dominus dicit, quem con-
stituit Dominus, ostenditur, prælatum
non ambitionibus, ac largitionibus, sed
a solo Deo constitui debere. Idem docet

Thimus Paulus dicens. Dedit (scilicet, Spi-
ritus sanctus) quosdam pastores, & do-

tores. Et in Actis Apostolorum dicitur
Attendite uobis, & uniuerso gregi, in

quo Spiritus sanctus possit nos episcopos
regere Ecclesiam Dei. Cum ait, Supra fa-
miliam suam subditos non seruos, sed fi-
lios Prælatorum, Prælatum uero, pædago-
gum patrem, & gubernatorem eorum,
per amorem, & caritatem esse debere,
nos admonet. Ut det illis in tempore tri-
tici mensuram, hoc est, ut subditis prin-
cipue spirituali cibo provideat. Si autem
querimus, an plures quam ipsi prælati præ-
dicent, et hoc debet ut in hoc, et hoc
Dicitur in Actis, quod cum ex ecclesia, con-
uenit congregatis, et electis autem, ex cen-
tione Ideo Beatus Ambrosius sic ait: 127. art.
Oculorum etiam officium in corpore, id
est in Ecclesia, uoluntarius acceptum, ut re-
Ambros. lib. de di-
beret. Episcopus uero in corpore, ut re-
tamen uero in corpore, ut re-
ne censis (si tamen actio nomini con-
corder, & nomen se actioni societ) nam
quid aliud interpretatur Episcopus, nisi
super inspector? Ideo postquam Domi-
nus dicit. Ego superstitus, et cognosco
& cognosco oues meas. Vbi excellens du-
comentum præstat, uidelicet, pastorem:
id est Prælatum subditos debere cognosce-
re. In Actis hanc sic legitur. Formatus

Dominus Deus cunctis animantibus ter-
re, & uniuersis uolantibus cæli, adduxit
ea ad Adæ, ut uideret quid uocaret ea. Ex
quo scilicet, cum Deus Adam primo pa-
renti iussit, nomina bestiarum, & ani-
malium imponere ex oculis prius uidere
uoluisse, aperuissimè significatur. Quod
igitur magis ipse Deus uellet, ut pastor
oues suas, & cognoscat, & uideat, & pro-
priis nominibus uocet? Quis pastor est
ouium (an Dominum proprias oues uo-
cat nominatim, & adducit eas? Ouala
me la sanctissima Trinitas. Quan-
die a multis Prælati hoc fit, siquidem
quamplurimi, oues habent quampluri-
mæ, et in eis, et in eis, et in eis
uideant. Struthio ouis sua aspiciendo so-
uere, suoque solum aspectu sacrum ab-
ouis haurire legunt, quæ sunt ueni defi-
rat, inania, & stentia redduntur. Sic sub-
ditu oculis prælatorum sunt fouendi eo-
um, et in eis, et in eis, et in eis
per quam necessarium est. Ideo sancta
Tridentina Synodus tantopere residen-
tiam Prælatorum, sub totæ impa-
rat. Inter hiundines, & mæstos hoc
disti-

D Tho
2. 2. q
127. art.
5. ad 2.
Ambro.
lib. de di-
beret. Episcopus uero in corpore, ut re-
tamen uero in corpore, ut re-
ne censis (si tamen actio nomini con-
corder, & nomen se actioni societ) nam
quid aliud interpretatur Episcopus, nisi
super inspector? Ideo postquam Domi-
nus dicit. Ego superstitus, et cognosco
& cognosco oues meas. Vbi excellens du-
comentum præstat, uidelicet, pastorem:
id est Prælatum subditos debere cognosce-
re. In Actis hanc sic legitur. Formatus

Gen. 1

Joan. 10.

Simile.

Coc. Tri

23. c. 1.

Simile

uissimus lapidaris, gemmam cetum mille aureis emeret, inde profecto in cognitionem quis posset uenire, pretiosum cum lapillum magis aestimationis esse atque ualoris: talem, o homo, tibi persuade esse animam tuam, siquidem eius Creator seipsum pro ea donauit. Eam igitur magis uende, nec pro minutis huius mundi rebus eam commutes. Si Christus Seruator nollet, uas sui sacratissimi corporis sanguine plenum tibi seruandum traderet, qualiter, ne effunderetur, attenderes? Animaduerte ergo (ut ait Diuus Bernardus) plurius aestimasse Christum Redemptorem animam tuam, quam sanguinem suum, siquidem illum pro ea abundantissime largitus est. Quare igitur eam parui pendendo di pergis? Sicut aqua (dicebat Iacob filio suo Ruben) effusus es, sic tu, o peccator, sicut aqua effunderis: per oculos enim, per os, per aures, per quos omnis sensus miteris mens tua effunditur, & id, quod uidisti, & audisti, insequitur. O nimium infortunus, qui tam uili pretio, rem in pretiosam amittis! Qui finis maiestatis Deus, propter ineffabilem elementum tuam huiusmodi cecum illumina, ut suorum scelerum magnitudine conuictus, uera poenitentia mentem suam recuperet.

Item diuinus Magister ait: Ego sum pater et filius, & cognosce uos meos, & ego sumis me meos, si uos nouis me Patrem, & ego cognosce Patrem. Hoc est, quemadmodum ego eo modo cognosco Patrem, ut cognoscendo auem, ita oues meas ea ratione cognosco, ut cum cognosco eas auem & hunc amorem in hoc sciendo, quod uiam pro eis pono: ita etiam oues meae taliter me cognoscent, ut cognoscendo me diligant. Et in eis uis proprietatis, quod quanto magis dies declinat, tanto celerius pabula sumis, sic iusti uiri mors est, quantum uixit si x hinc appropinquat, tanto magis cum de genere iustorum, recte copiam. Atque ita in hoc ecclesiasticus. Cum consummaverit huius mundi incipiet. Et si uis Iob de iustis agens. Quia, inquit, est dies interitui meo, gaudentque ueniente reuocant meum. Et si uis. Ad mirabiles certe tunc modo, ad ligandum per uiam & efficaciam, quam uis ad occidendum uix in recte iustis se

Job 1.

Simile.

exercit. Quemadmodum illi, qui spe

A inueniendi atrum cuniculos agunt, quo alius effodiunt, & auro appropinquant, eo amplius, ut ipso fruatur accellerant: ita iusti, quo magis sepulchro, & morti appropinquant, eo celerius glorie thesaurum promerere conantur. Inter motum naturalem, & uolentem hoc inest, quod naturalis dum ad suum finem accendere intendit, tunc uelocior est. uolentis uero semper lentior. Quoniam autem Arist. 1. si, uelut motu naturali in uicem tendunt, cum ad uicem finem appropinquant, tunc uelociori impetu recte operantur. Si quando uero propter humanam naturam fragilitatem ad malum mouentur, statim (ut motus ille in ipso uolentis est) a scelerate deficient. Quod quidem in oppositum improbis euenit, quibus uita fugiuosa deprauatumque uiuendi genus, motus naturalis quodammodo est, atque ha quo magis ad motum meram appropinquant, eo ad scelera, & flagitia, atque abominacionis celerius scilicet. Ideo et illis diuina sapientia inquit, Dixerunt uiripii cogitantes apud se non recte. Exiguus, & cum rapido est tempus uix nostris, & transibit uita nostra tanquam uelut nubes. Venite ergo, & seruamus bonis, quae sunt, & utamur creatura tanquam in uentura celeriter. non praetereat nos hic temporis, coronemus nos uos antequam marcescant, nullum pratum sit, quod non pertranscat luxuria nostra. O Deus bonus, quae caritas, & nequitia hominum? Animaduerte, quot mala hic impij se ostendunt. In primis enim bonis temporalibus tanquam ueniunt hunc uicem, beatitudine, ac si non esset aliud expectandum nisi uolunt, quod summam perueritatem esse certum est. ut cum pio loquitur Diuus Augustinus ait. Nonne pueri peccator, tam impij in deum, sicut est uoluptas, pecunia, aut ueneri, uenerari? Deinde dicunt Tanquam in uenire. Ex quo colligimus, illos qui haec loquebantur uices fuisse & scelerate sua tanquam ad uicem uoluisse: Tertio uis omnibus celeriter potius cupiunt. Nunquam Pharaon tam audax fuisse legitur, quam cum suae euerfione propinquior erat. Nam tunc (ut testatur scriptus Moyses) quasi furor correptus, dixit inimicos persequar, & copie hendam, diuidam spolia, in plebura mea mea, euagabo gladium. n. c. m. in

Arist. 1. de celo

Sap. 2.

Exo 14

ut si.

Domine pater animam suam das pro uni-
versis. Super haec verba sic inquit Dominus

Mercenarius autem, & qui non est pastor;
quis non querens propriam, mercedem re-
nientem, &c. Mercenarius dicitur, qui
 propter solam mercedem temporaria em-
 pto, sibi in capite beneficii non habet, quod
 multis hodie, idemque, quod filius Iacob.
 Quibus, cum ob tota se debeat, et
 innumeris Aegypti regis, emperandam
 fuerit, neque dixit, amicum autem meum Gen 46
 Patria, & sciam quod est opus vestrum?
 respondit, Vni patris sumus servus
 tu. Hoc autem dicens, ut laborem possitis
 in terra scire. Si quamplurimi sunt, qui
 licet nobiles, tamen propter unam im-
 piam sustentantiam iteant, & terra a pa-
 tria de se canonice pater, & facultates
 in terra, dicitur esse, cum aqua Repes
 a deo per se, &c. & quod adhibuit
 tot primates intercessores adhibere, qui
 in ditione, & opum, & laudis, & bea-
 tie locis eis, fortunatissimas potiones ac
 populentissimas prestantas, quo eorum appeti-
 tu in eo magis, qui Christi pauperes pa-
 scantur

ſcantur impetrent, & obtineant. Heu, quomodo reperiantur, quas hodie nec nos enſe, poſt die uero quaſtor uel quinque mille aureorum redditus Eccleſiaſticos poſſidentes uidebimus, qui totum ſtatuſuſ aliquid aliud inuenerunt, niſi neceſſitatis honori, ſic ut ſine die ad eum *Quæſtu* uel zelo, ac charitatis ſeruitore iſti ſibi credas oues deſcendat? Dominus per inſtiam ſuam clementiam deprauatas huiusmodi in entiores in meliorem ſortiam redigit, ut poſt hac, ſiquidem paſtores Eccleſiaſtici ſunt, uerum illud celeſtium leſum Chriſtum paſtorem diligentiffimè inueniatur. Legre ſi ſtam, ubi in igne ad hoc exemplum haberetur. Nam cum quidam homines alium regem uoluiffent conſtituere, ei ſic dixerunt, uel ſimentum habet, princeps eſto noſtri, ruina autem habet ſub manu tua, id eſt, tu, qui uirtutis ſtudioſus es, nobis qui quaſi penitus, mederi poteris. Ille uero Non ſum inquit, medicus, & in domo mea non eſt panis, nec uel ſimentum, nolite me conſtituere principem populi. O cæcitate uine diuini reſponſori em. O uerba mirifica. Noluſt principatum accipere, animo per peccata fieri non poſſe aliorum peccatis medicinam adhibere, quia ei doctrinæ panis, & charitatis uel ſus ad ſe huius penitus deficiebat. Non ſic ſi nouit de quo prius modo uerba fecimus.

Mercenarius nuda, lupum venientem, & dimittit oues, & fugit. Multo certe peior iudicandus est ille, qui quantum lupum venientem non uideat, aut ingit, ille uidelicet, qui nec pacis tempore subditos sibi inuitat. Quid impiorum pestis, aut aliter calamitatis tempore esse efficit, qui non uisum fugit, & oues defendit, multo celerius eo uisus erga uener? Inter Spiritus sancti do-

1012

na B Apostolus hoc enumerat, scilicet.
 Qui præest in sollicitudine Quasi diceret,
 Donum Spiritus sancti est, ut qui præest
 cum sollicitudine prædicaret Quamobrem
 non solum prælatis ecclesiasticis, verum
 etiam omnibus, qui temporali imperio
 præstant, à Deo summis precibus contine-
 re oportet, ut donum sollicitudinis, ne sibi
 commissum munus, lente ac negligenter
 exerceant, conferat Hæc autem sollicitudo
 duplex esse debet, altera qua quisque sibi
 propriam, altera vero, quæ sit omnium
 iam diligenter considerat, ac de rebus
 Dominic. Tom. 4.

A eorum tam spiritualibus quam corporali-
bus ut valde sollicitus. Nam de David Psal 17
Rege recte non prelarus sed dominus tem-
poralis fuit, sacra pagina refert. Elegit
David seruum suum, suscipit eum d. gre-
gibus ouium, pascere Jacob seruum suum,
& Israel hereditatem suam, & punit eos in
innocentia cordis sui, & in intellectibus
manuum suarum deduxit eos. Pascere po-
pulum cum coram innocentia nihil aliud
est, quam ipsum sic gubernare, ut si quid
ei imperaret, iustum rationique esset con-
sentaneum, ita quod Rex iubendo pecca-
tum non committeret, sed cor eius, quia iu-
sta precipiebat, innocens quiesceret, & tran-
quillum remaneret. Et intellectibus ma-
nuum suarum. Ille precepta in manibus
suis, & non in lingua dicitur habere, qui &
sunt precipere, & quod precipit, factis exe-
quitur.

Loquens dominus de Scribis & Phari-
sæis sic ait. Dicunt & non faciunt. Hoc
est, intellectum non amplius quam in lin-
gua habent; Opumi vero prelati simili-
ter. David debet, quasi aliquid
populo imperabat, id prius opere com-
pletur. S. Hic non innotat Chri-
stus Saluator noster, siquidem hæc omnia
compleuit, & ultra hæc animam suam
pro ouibus posuit. Maxime vero nota
dum est frater meus, si iam hæc non
esse luporum, tigridum, aut leonum,
sed non ducem, aut regem, aut
auaritiam, luxuriam, atque alia id ge-
nus uicia, quæ homines feræ can-
dides efficiunt, nos oportet relinquere, at
quæ iniquum inuicem & inuicem
ter, ut Christus ecclesiæ pastor dux ue-
stris, possit se dicere id quod Rex us-
que per Dominum & eum & hunc
hic & illud. Hæc omnia

Dominus pastor meus. Et a ibi, ubi nos
legimus. Qui regis israel intende, idem
uenit, p. 180. israel ausculta. Inter mani
festi signa, quæ ouem huius diuini pasto
ris ostendunt, mansuetudo & in aduersita
tibus patientia præcipuum signum est.
Loquens inelytus Moyses populo suo
ait; Adduxit te Dominus, quadraginta Deut 8
annos per desertum ut affligeret, atque
tentaret, ut nota fierent omnia quæ in
animo tuo uersabamur utrum custodires
mandata eius. annon Bonitas ensis ac fides
eius. in te uiam, & aliam patientiam sic

significauit mihi. Quid sibi uult sanctus A
Apostolus cum ait: Deposito tabernacu-
li mei, nisi id quod propter Deum passu-
rus erat, parui faceret? Ac si dicere. *Nō es
fimo munda causa*. Itaque Deus illud exagge-
rat, ipse uero paruipendit, cuius rei amor,
quo ipsum prosequeretur, in causa erat.
Si quis magna necessitate oppressus esset,
& aliter ut ei subueniret, rapidissimum flu-
men, eo quod eum tenere diligit, cum ui-
tę periculo transiret, cum uero ille huic
gratias referre uellet, ipse periculum, quod
propter eum subierat, paruifaciens dice-
ret, se uitę discrimen, cui se obrulerat, pro-
nihil habere, nonne hoc singularis amo-
ris est? *Non testis sum fortis?* Plane
qui cum Sic eum Christus Redemptor no-
ster Beato Petro quamplurimos labores,
crudelissimamque mortem propter se ob-
oculos proponeret, ille constanter sic re-
spondit. Hęc omnia depositionem taber-
naculi mei uoco, quoniam propter meum
erga te amorem mihi carua uidentur.
Hęc, fratres mei, quam aliter nobiscum se-
seres habet. Nam cum fere nihil agamus,
omnia iam tecisse nobis persuademus,
quod certe ex magna Deum amoris ino-
pia oritur. Inter conspicilia, quibus senes
utuntur, & illa quibus adolecentes, hoc
discrimen est, quod illa eo modo confecta
sunt, ut res maiores quam sunt repræsen-
tent, exiguos enim characteres magnos ap-
parere faciunt, hęc uero è contra sunt fabri-
cata, nam quę sunt magna, minora esse
ostendunt. Sic inter amorem magnum, &
paruum, hoc differt, quod magnus, in quā
adulescentem conspicilia, res minores quā
ipsę sunt, repræsentat. Difficillima enim la-
cilia esse persuadet, ueluti, si quis in alium
quem in modo prosequi ut amore, in gratia
beati referat conferat, ei omnia minima esse
existimat. Contra uero opus amoris sicuti D
senum conspicilia, res maiores quam sunt,
repræsentat. Licet in qui lente diligit, in al-
ium minimi beneficia cōferat, ea magna
esse arbitratur. O miser! si i Adę qualiter
Deum parum diligere non credis siqui-
dem quidquid propter eum facis, illud, li-
cet minimum sit, magnum esse commen-
datis?

Discipulos etiam dominus consolatur,
dicens *Modicum, & iam non nidebitis me.*
Quasi diceret. Ego meæ mortis tempus
hinc iabo, ut uos celerius consolatione af-

Dominic. Tom. 4.

ficiam. Atque ita quauis summa ueritas
Christus dominus tribus diebus ac nocti-
bus in corde terrę futurum se esse promi-
serat, tamen propter singularem erga eos
amorem uoluit, ut fide non fracta, dios no-
stresque integri minime essent, sed eos ab-
breuians duas partes duorum dierum, &
duas totidem noctium, ut cinis discipu-
los consolaretur, assumpsit.

Esiterum modicum, & nidebitis me. Et
hoc erit tempus, quod post resurrectionem
meam uobiscum ero, quum uis e-
nim per quadraginta dies uobiscum in
terris commoretur, tamen, quia uobiscum
diu esse cupio, eos parum uoco. Parum
est, respectu uehementis mei erga uos a-
moris sed ita nunc esse oportet, quia uado
ad Patrem, hoc est, quia Pater ut in celos
ascendam, seilicet ius ad dexteram eius, his
quadraginta transactis diebus, mihi im-
perat. O uere hominum amator Christe
Redemptor noster, ut quid talibus uerbis
singularem erga nos amorem ostendenti-
bus, nos ipsos confundis? Tibi domine,
cum hominibus quadraginta diebus com-
morari parum uidetur, nobis uero tecum
per spatium unius horę esse, longissimus
annus apparet. O infelices illi, qui una
duraxathwa coram uisitantur uel
contemplationis uacantes, annum inte-
grum esse putant. Dies, & anni, & se-
culi uis uisum ad colloquendum cum
eo, quem diligis, uobis breuissimi ui-
dentur, tempus uero quod rebus diuinis
consumitur licet breuissimum sit, longis-
simum esse iudicatis. Cum celesti igitur
hoc domino conuersari incipite, quem
gustantes, diuini eius amoris du cedine
inflammabimini. Pulchra ut luna uocatur
in Chintis ibi spatio me standi. Pul-
chritudo lune tunc augeri, cum duo
eius cornua in altum e celsa appere, & uo-
usque ipsa totum suum orbem compleat,
cum uero decreuerit, duo cornua in terram
demitit, atque progredietur, quousque
lumen, & claritatem amittat. Simili
etiam modo animi proficit, uel in
detenus uertitur. Nam cum duo cor-
nua, scilicet intellectum, & uoluntatem
in celum mittit, cogitationes, & affe-
ctiones in Deo collocando, ipsamque sua
uiter amplectendos, & amoris efflu-
petraetando, tunc spiritali pulchritu-
dine concrescit, & augetur, & sicut

C 3 luna

Simile.

Simile.

Chint 6.
Simile.

Iob. 24. parte comparentur. Loquens B. Iob de reprobis, inquit: Ad modicum eleuati sunt, & non subsistent: humiliabuntur, sicut omnia, & auferentur, & sicut summitates spicarum conterentur. Cuiuscunque peccatoris cor, dum appetit suo turpiter satisfaci, in corpore prae gaudio consistere non potest. Sed hoc ad modicum est. Nam licet superbus, cum opatum honorem coniequitur, exaltatur, carnalis, cum uoluptate fruitur, gaudeat: auarus, cum pecuniam lucratur, quodammodo fauoratur, ad modicum tamen isti eleuati, & non subsistent, quoniam in momento haec omnia euanescunt. Humiliabuntur sicut omnia, id est, consummabuntur, & auferentur. Haec uerba difficillima uidentur, quoniam Ecclesiastes inquit. Generatio praeterit, & generatio aduenit, terra autem in aeternum stat.

Quod idem de aliis elementis, quia perpetuo permanebunt, dicendum est. Ergo non consummabuntur, & auferentur omnia. Quare igitur peccatores sicut omnia consumendos esse, atque auferendos diuina Scriptura testatur? Hic, meo iudicio, declaratur modus, quo improbi ac damnati in aeternum permanebunt. Nam sicut eleuata aliquibus qualitatibus quas modo habent, spoliata manebunt, materiae ac forma eorum aliis accidentibus ornabuntur, sic mentes, & corpora infidelium damnatorum, omnibus gaudiis & uoluptatibus priuata, & aliis longe dissimilibus accidentibus, scilicet tormentis, quibus in perpetuum cruciabuntur, cooperta remanebunt, & sicut summitates spicarum conterentur. In spica grana inter casulas inserta quae uentus uoluit auertere, recto tamen ordine collocata uidemus. Aliae uero sunt tumores, uidelicet, quaedam stipulae, & aristae procerae, quae separatae, & uicissim dissunt, asperae sunt & acriter pungunt. Conuenienter sacrosancta Ecclesia spicae comparatur in qua grana, id est uirtutes, tanquam in carceribus, laboribus, calamitatibus, & afflictionibus conuentiontur, & si ueluti grana recto ordine suauissimi, atque maxime beneuoli sunt stipulae uero peccatores sunt adinuicem sibi nocentes, asperi, crudeles, inordinati, & tanquam aristae in spica, ab aliis separari. At sicut spicae in area trita, granum a palea immune remanens in horreo seruatur, & palea in

ignem comburenda mittitur, uel ad iam torum pabulum custoditur, ita in diuina dicta area, iusti in coelorum horreis collocabuntur improbi uero ab infernis beluis deuorandi aeternis ignibus consumuntur. Quis igitur adeo amens & insanus est, qui haec audiens, non contremiscat? Quis uoluptatum breuitatem animaduertens, & aeternitatem poenarum quae de impiis sumuntur, animo euoluens, non omnes huius mundi illecebras contemnit & pro nihilo ducit? Deos mentium illuminator, uos, & fratres mei, illuminet, ut quae facienda sunt peragatis.

Item modicum & uidebitis me. Si in coelum ascenderitis, & ineffabilia bona quibus beati perfruuntur, contemplaremini, merito omnia quae in hoc mundo passifuerunt, si cum istis quae ibi possident, compararentur modica fuisse iudicabitis. Quapropter nomine cuiusque eorum in sacra pagina dicitur. Modicum laboraui, & inueni multam requiem. Quamuis enim uirtutum iustus, omnia martyrum tormenta, & omnium mortalium labores passus fuisset, si cum bono, quo fruatur, conferantur, modica esse ducit. Meritis igitur uestris, fratres mei, concipite, Deum unicuique uestrum sic dicere, En homo, adest gloriis, uoluptatibus, & omnium rerum aeternarum abundantia, quibus frueris, si parum laboris hic patiaris. Vel Ecce conuentiontur, & iustis si parum in hoc mundo recesseris, ne dubio torqueberis. Quod nam horum eligentis, penitus ignoto, unum tan in certo scio, omnes, qui uoluptates huius mundi elegerint, in aeternum fore, ut illos poeniteat, & eis nunquam poenitentiam profutura esse. De aliis enim qui hanc uiam secuti fuerunt, sic in inferno clamasse, diuinæ literae testantur. Errauimus a uia ueritatis, quid nobis profuit superbia? Aut diuinum iustitiam, quid contulit nobis? Transiunt omnia illa tanquam ombra, in malignitate autem nostra consumpti sumus. Et infra dicitur. Spesio paratam habeo, quae a uento tollitur, & tanquam spuma gracilis quae a procella auferretur, & erit quae sumus, qui a uento diffusi sumus. O digna uerba quae aeternae memoriae traduntur. O uirtutes, quae nobis fructum conferunt, ut rerum huius mundi paruitate animaduertentes, illa ob qua impii in infernum deruduntur, intelligamus. Dixerunt enim illi, & non

Ecd. 51

Sapientia

ferretur, ac denique et omnia ex de. si mi
tormenti materia erunt. Ante sententiam
tormentum, et post sententiam solatio
nem tormentum, tormentum, inquam,
quod finem aliquem non habebit. Labo
res vero huius mundi, ad experiendum in
stos suamquam Deus iustos probat, ut vir
tus, fortitudo, valorque eorum claritas ap
pareant, pluriq. apud Deum & homines
abeantur. Quis etiam his laboribus, ple
rumque aliqua consolatio adheret & con
iungitur. Tonsor, cum aliquem nouacula
vult radere, prius eius vultum odouferat
aquis, ne radendus egredatur, abluat. Omnes
seculari calamitates, nouacule quidam sunt,
quibus Deus culpas, si xquo animo prae
ferantur, aufert. Quando vero piissimus
Pater his nouaculis nos tondere, vult prius
spiritualibus consolationibus mentem so
let ablucere, manumque leniter ac suauiter
ne tanto dolore afficiamur, superponit.

Simile.

Psalm.

4 A quia a deo es egredis. In tribulatione
et afflicti mihi alia translatio habet: In tri
bulatione dilata sit mihi cor. Vbi insinuat
cor tribulationibus, & consolatione,
quam illis Deus iungit disponi, & ad pa
tienter tolerandum alias multas dilatare.
Cumque dilatatur, capacius afficitur diui
nae graue, qua comparatur gloria, ad
quam nos perducit Iesus Christus filius.
Amen.

IN FAD. DOMINICA Tertia post Pascha.

Concio Secunda.

*Modicum, & iam non videbitis me,
& iterum modicum & videbi
tis me, quia uado ad Patrem.
Ioan. 16.*

Nec omnes diuinæ Scripturæ
efficitur in uoluntate ac pæci
dus est, afflicti et eidentium
corda et felicitate testatur D.

Rom. 15

Paul. dicit. Quicunq. scripturæ sunt, ad no
stram doctrinam scriptæ sunt, ut per pauen

uam & consolationem Scripturæ ut ipse
habeamus. Atq. inter officia Christi Re
demptionis nostræ, & ob quod ipse ab æter
no Patre in mundum missus fuit, hoc unū
est, ut, uidelicet, consolatoris munere suū
geretur. Sicut docet S. Isai. Misit me, ut cō
solaret, omnes lugentes, ut ponerem soliti
tudinem lugentibus Sion, & darem eis o
leum gaudii pro luctu. Ideo cū doctus
morti appropinquaret, inquam sui obli
tus & in agere peritus, ut eos discipu
los dulcissimam sermonem habuit, in quo
quamplurimas solaminis rationes eis attu
lit. Profecto inter illas, quæ maximè deple
randa sunt, iustorum mors est, illorum n.
absentia, uobis magnam nocuentum af
fert. hec plerumq. nos uelut amētes etiam
non sentiamus. De quo merito S. Isai. con
solatur, dicens. Iustus perit, & non est
qui recogner in corde suo, & uix miseri
cordiæ colligamur, quia non est qui intel
ligat, a facit enim malitiæ collectus est iu
stus. Omnes sensibiles mortales siquidem iu
stos de medio tollit, & nefarios in mundo,
quorum sceleribus æterni denatur, manere
uidemus, & uix hoc sensu percipimus.

Quam aliter hoc cōtemplabatur Prophe
ta Jerem cum dicebat. Viquequo lugebit
terra & herba omnis siccabitur. Et ipse me
respondet. Propter malitiam inhabitantiā
in ea. Quia si hoc esset, deus non de
derunt, nam cum ille Deo inferuunt,
omnia in eo seruitutem domino adhibere
contendunt. Cum autem improbus dia
boli sit seruus, omnia quæ ei seruiunt, dia
bolo in eo famulantur. Ideo S. Propheta
per exagor. Vnde inquit, uix n. luge
re, quoniam ab iniquis habitat, & uix
uix compellitur. Hoc loquēdi modo uti
tur Paul. cum dicit. Oportet uita
tura ingemiscit, & parturit usque adhuc.

Per rationem reddēs, addit. Vanitati enim
subiecta est, id est, ingemiscit quia peccato
rum uanitati subicitur. Quod si monē
cuiuscunque iusti, non sentire, insensibile
est, n. uix magis profecto absentiā, & mor
tem iusti iustorum Iesu Christi non luge
re esse inf. & ut uix culpa dicitur
mum. Quod cum ita sit, quare dominus sa
eros discipulos tam tristitia ac mœ
rore affectos consolatur? Ad hoc respon
des, deo eos domini consolatione uoluisse,
quoniam ipsorum tristitia nimia erat, quæ
homines perturbare solet, ne id, quod de
bent,

Jerem. 12

Rom. 8

25

Pfal. 48

discipuli, ut clara, & manifesti tuis obicura uiderentur. Quapropter deus quæ antea dixerat, sermonem faciens dominus inquit Hæc in proverbiis loquutus sum uobis. Non erant proinde res istæ, quas dominus discipulis suis dicebat, sed ingenii tarditati, atque habetudini eorum obicura proverbia uidebantur. Idem cõgita sancto David, qui cum manifestissima quedam, & omnibus clarissima (qualia erant, stultus, & insipiens simul peribunt, & relinquent alienis diuitia suas, & sepulchra eorum domus illo um) explanaret, tamen quia coram hominibus terrena amplectentibus, & rerum cœlestium experibus, Hispanæ, *Hombres en clauados en la tierra, y sumidos en el cielo*. De mundi contemptu acturus erat, quod ipsi, quoniam secundum uota, & desideria sua non erant, parum intellegebant, ideo inquit, Inclina bo in parabolam aurem meam. Vel ut alii transulerunt, Loquar in ænigmatibus. Licet enim ea que loquebatur, quæ erant, tamen improprie ænigmata, parabolæ, atque difficilissima proverbia uidebantur. Hoc idem aperte quoudie in concionibus contingere uidemus.

De iudicio namque de inferno, de præmio, de bonorum gloria, de beneficiis a Deo acceptis, de morte sacratissima Redemptionis nostræ, de eius sanctissima Resurrectione, ac de bonis per illam comparatis copiosissime uerba facimus, & hæc omnia parabolæ, atque ænigmata esse existimamus, & tam parum cordibus uestris adherent. Quid obsecro, horum est, quod si attente, & sedulo consideretur, non sufficiat ut sancti efficiamur?

Insignis ille Philosophus Plato, homines, si Deum unum seruum omnium gubernatorem, & qui improbos punit, bonos uero præmio afficit, esse cederent, nõ posse diu in peccatis perseverare pro comperto habebat, existimabatque mortalium malitiam ex ignorantia harum rerum oriri. Quid ais Plato? Ecce sunt quamplurimi in Ecclesia catholica, qui id omne, & multis plura credunt. Nam Deum factum esse hominem, mortuum fuisse, & resurrexisse, firmiter tenent, atque hæc omnia quoti die in concionibus, & extra illas, ne obliuiscerentur audiant, & illi homines toto usque sue cursu in peccatis, & abominatibus persistunt. Causa harum rerum

A fortan est, quia eis hæc obicura uidentur, nec ut oportet, in memoria atque intellectu eorum resident. Aliter enim, ne tantis bonis priuarentur, aut tantis malis punirentur, quid non efficerent.

Cognonis autem Iesus, quia uolebant eum interrogare, & dixit eis, &c. Attendite, obsecro, qualiter possumus dominus solis desiderii correspondere. Nondum enim discipuli eum interrogauerant, cum eorum uoluntatem intelligens, satisfaci. O infinitam dominæ uoluntatem? Quis tam lapideus est, qui cum uehementi amore non profectetur? Tanta est enim misericordia tua domine, ut non potentes prembeas, & non interrogantibus obuiam exas. Non solum uiuit hic benignissimus dominus, ut nomine suo sanctus Isaias. Hebræo populo diceret. Si uere conuenitis, tunc Isai. 58. inuocabis, & dominus exaudiet, clamabis & dice, Ecce adsum. Quis unquam simile seruus tam diligenter uocibus heri sui obtemperauit, sicut dominus uocibus seruum suorum hic te ad suorum esse possit cetur?

Non solum, inquam hæc uoluit, sed quid, et eundem Proprietatem ponatur, Isa. 63. attendite. Antequam clamet ego exaudia. Quidam stimulantibus, que inuocant. Per pietatem ac desiderium, & os illius recte illis subueniens clarissime ostendunt. Ego (et alii) habentes in nobis diffidit, ut ac dicit, hanc, & stimulantem, ut nos illius, & exaudiat, & cum Regio Proprietate precemur. Dan. 9. inuocet, & tenet, & opem tuam, & cultus, & inuocet, & inuocet. Quia uocantibus terarum studii operam demus, & cum uiris doctis, ut oportet, uersetur, id tamen, quod præcipuum est, non relinquamus. scribet, cum, quia ego sum, & inuocet, & humiliter in oratione interrogare. In eo dem namque Psalmo dicitur, intellectum dat paulis. Abiectionis enim, & parum de se cogitantibus, Spiritus sanctus intellectum luce clarissima, quæ uocet, & inuocet, & Deum diligit, & quidquid eius amorem impedit abhorreat perillustret. Quantum autem hæc diuina luce opus sit, ex hoc patet, quod iuuenis uitæ Christianæ summa in Dei amore super omnia, & in peccati odio consistit. Et ut hoc fiat, oportet, intellectum humanum a diuina bonitatis, & puritatis cognitione illumi-

Pfal. 118.

100. 112.

nam,

dissonantia, neminem vult esse, qui non aliquid patitur, sed non omnes uno modo, perfectiores, si plus, impe. sedulo uero minus, ne impatienter desperent, A. q. hoc

1. Co. 10 D Paulus insinuat, cum ait. Fidelis Deus, qui non patietur uos tentare, supra id qd potestis, sed faciet etiam cum tentatione prouentum, ut possitis sustinere. Qui autem prouentus, seu quæ utilitas hæc sit,

Sap. 3 manifeste ex eo apparet, quo in sapientia scriptum est ubi sic dicitur: In paucis uexati, in multis bene disponuntur. Quoniam Deus tentauit eos, & inuenit eos dignos se, tanquam aurum in fornace probauit illos, & quasi a hostium accipit illos, & in tempore erit respectus illorum. Vbi Deum patientiam in laboribus tanquam holocaustum acceptare, quod melius ac magis iocet ueteris legis oblata sacrificium erat, aperit. n. constat. Hoc autem sacrificium (inquit) tempore suo, i. opportuno, non solum in cælo, sed etiam in terris Deus sapientissime persoluit, sicut patientia sancti Ioseph, & Regis David, illis tanquam gratus fuerunt, quibus in magnos honores temporales, & in æternam quietem, quo nunc fruuntur, ascenderunt. Maxime notandum est, Christum Redemptorem nostrum post cristitiam, gaudium iustis futurum esse, non solum hic p. omittit, sed etiam eadem tristitia in his p. gaudium ac. f. tu. te esse pollicetur. Qualiter autem possibile est tri-

Simile, stitit in gaudium uenit. Vult lo. n. dicere, eandem tristitiam eis gaudii & uoluptatis materiam futuram esse, quemadmodum si. enuo equiti, qui de hostibus uictoriam reuocauit, circa rices uoluptatis materiam esse solent. Numos, quos filii Iacob in Aegypto Regi pro frumento tribuerunt, postea dum reuerterentur, sinul cum frumento in sacculis inue. rerunt, itaque & tri. cum & numi apud ipsos remanserunt. Ita labores ipsi, quos sancti pro gloria pertulerunt, & speculans gaud. i. erunt incitamento. Atque hoc uideri. Regius

Gen. 44 Propheta significare, cū ait. Labores manuum tuarum quia manducabur, beatus es, & bene tibi erit. Quis unquam uidit aliquem qui labores ede et? Non labores, sed id quod in his acquiritur, manducatur. Inquit autem sanctus David, iustum labores sedere, quoniam ipsimet in gaudium conuertuntur. Nam, ut inquit sacra nos

A Euangelicæ, Si uer cum pain, &c. Si legitur filii edui in lucem, eximio doloris parus obliuionis causa est, quanto magis æternæ gloriæ uoluptas præteritorum laborum obliuisci faciet, & immensi gaudii erit principium. Deum igitur (fratres mei) continuis laudibus efferte, cum uos laboribus & afflictionibus affecerit, animoque euoluite, si patienter hic eos perferatis, uos ab æternis futuri mundi tormentis esse liberandos. Sanctus Ieremias Deum depre-

carari solitus erat, ut a laboribus, quos ei inimici inferebant, eriperet. Dominus uero sic respondit. Si cum pedibus currere laborasti, quomodo poteris contendere cum equis? id est si cum pedibus, & gregariis, atque debilibus dimicando defessus es, quomodo cum fortissimis equitibus contendere poteris? Voluitque his uerbis insinuate, labores perferri, ut mens a uitis purgetur, ual de necessarium esse. Purgatur autem, siue in hac uita, siue in purgatorio. Si uero uniusque labores comparentur, huius, scilicet uitæ & purgatorii, hi profecto comparatione illorum facillime apparebunt. At si cum ita parui sint, tantopere torquere solet, quid obsecro, purgatio plures efficiet? Quocirca quo animo paruos huius uitæ labores, siquidem propter illos ab æternis futuræ libertatis partem contende. In eructum & in proborum sortem, hos discernen ueritatur, quod illi hic labores perferunt, ut postea æternis præmiis munerentur, hi uero momentanea læticia, & uoluptate in hoc mundo perfruantur, ut postea continuis supplicis torqueantur. Duarum sortium quotannis in arboribus, atque in herbis effigies nobis a natura depingitur. Hyberno namque tempore, arbores siccas sine foliis si. f. u. d. & s. p. a. c. i. n. u. p. u. a. t. i. s. & c. u. n. u. e. r. o. & c. o. n. n. u. e. r. b. a. n. t. u. e. u. i. d. e. m. & p. e. r. p. u. l. c. h. r. a. m. u. i. t. e. m. u. s. & c. e. n. t. r. o. i. n. q. u. a. n. t. o. a. r. b. o. r. e. s. f. o. l. i. s. u. i. d. i. b. u. s. s. u. a. u. i. s. s. i. m. i. s. f. l. o. r. i. b. u. s. & p. u. l. c. h. e. r. i. m. s. f. r. u. c. i. b. u. s. u. e. s. t. i. u. a. t. u. r. f. æ. n. u. m. i. p. s. u. m. a. t. q. u. e. o. m. n. i. s. h. e. r. b. a. t. a. m. a. n. d. a. & s. i. c. c. a. m. a. n. e. t. & i. n. i. g. n. e. m. c. o. m. b. u. s. e. n. d. a. m. i. t. t. a. t. u. r. S. i. i. n. h. u. i. u. s. u. i. t. æ. h. y. e. m. e. i. u. s. t. i. d. e. b. i. l. e. s. & p. r. æ. a. b. s. t. i. n. e. n. c. i. a. m. o. r. t. i. u. s. l. a. b. o. r. i. b. u. s. q. u. e. a. f. f. l. i. c. i. a. t. q. u. e. o. p. p. r. e. s. s. i. s. u. n. t. O. m. n. i. b. u. s. D. i. u. s. P. a. u. l. u. s. a. i. t. M. o. r. t. u. i. e. n. i. m. e. s. t. i. s. & u. i. t. a. n. e. s. t. r. a. a. b. s. c. o. n. d. i. t. a. e. s. t. c. u. m. C. h. r. i. s. t. o. A. t. h. u. i. u. s. m. u. n. d. i. h. y. e. m. e. t. r. a. n. s. a. t. a. & c. u. i. n. q. u. i. t. D. e. u. s.

Simile?

Mat. 13 D. Matth. fulgebunt auri sicut sol in regno patris eorum, peccatores uero, qui in hoc seculo tanquam for. um, urides, pulchri, & letabundi sunt, in alio siccitate aresecerunt, & aridi, atque omnis consolationis expentes, in crudelissimas inferni flammis mittentur. Quamobrem loquens de peccatore S. Mattheus: Gloria, inquit, eius, stercus, & uermis. Hodie extollitur, & cras non inuenietur, quia conuersus est in terram suam, & cogitatio eius perit. Omnia peccatorum in immundissimam, stercus factorum, & uermes tendunt, hac purpurea uelut, delicati cibi, atque diuitiū malorum perueniunt. Vnde recte sapiens Salomon inquit. Diues, & pauper obitauerunt sibi, utriusque operatorem est dominus. Id est, alteri in hac uita temporalium bonorum abundantiam, & alteri laborum multitudinem tribuit. Sed obitauerunt sibi, scilicet, in morte, nam iustus ex illis laboribus in eternam requiem, impius uero ex eaduca uoluptate in continuos labores transiit. Item de o. p. domi diuiti, & sancto Lazaro conigit. Illum namque ut afflatus S. Lucas ex tractu A. d. h. m. a. n. o. quutus est. Recordare fili, quis recipisti bona in uita tua, & Lazarus in morte tua, nunc uis em bico. i. s. m. u. t. u. u. o. c. u. e. r. a. n. s. Maxime admirandum est nobis, sanctum Patriarcham aliam damnationis diuitis, & gloriæ tractu. L. a. m. i. c. i. u. m. n. u. l. a. m. i. t. a. t. u. m. d. e. n. i. t. h. a. d. u. o. n. i. s. b. u. n. d. a. n. t. i. u. m, & sancti pauperis inopiā. Quod quidem S. Basilus, & D. Gregorius super hunc locum eleganter adnotarunt dicentes, Patriarcham Abrahā in hoc uoluit sic afficere uoluptatem, cum, i. e. h. a. s. & temporalium, bonorum abundantiam, uoluit fontem fuisse unde nateret inopia, ut omnia malorum genera promitteret, labores u. o. & pauperiam, inquit, sancti pauperis, tanquam abundantiam, & uoluit principium, ex quo ei bona cuncta fluxerunt, & omnia uicē uita, in uoluit huius mundi uices, in magno p. u. l. o. e. d. e. c. o. n. s. i. d. e. r. e. t. u. s. u. s. u. o. p. a. u. p. t. e. r. e. t. u. b. u. l. a. t. i. o. n. i. b. u. s. o. b. n. o. x. i. c. o. n. t. e. m. p. l. e. m. i. n. i. m. a. r. i. t. a. m. o. c. c. a. s. i. o. n. e. m. h. a. b. e. r. e. a. d. p. r. o. m. e. r. e. n. d. u. m. d. i. u. i. n. a. m. g. r. a. t. i. a. m. q. u. a. c. o. n. s. e. q. u. e. m. i. n. i. g. l. o. r. i. a. m. a. d. q. u. a. m. n. o. s. p. e. r. d. u. c. a. t. I. e. s. u. s. M. a. t. t. h. e. u. s. f. i. l. i. u. s. A. m. e. n.

1 Mac. 2 Pro 22

Luc. 16

Mat. 13 D. Matth. fulgebunt auri sicut sol in regno patris eorum, peccatores uero, qui in hoc seculo tanquam for. um, urides, pulchri, & letabundi sunt, in alio siccitate aresecerunt, & aridi, atque omnis consolationis expentes, in crudelissimas inferni flammis mittentur. Quamobrem loquens de peccatore S. Mattheus: Gloria, inquit, eius, stercus, & uermis. Hodie extollitur, & cras non inuenietur, quia conuersus est in terram suam, & cogitatio eius perit. Omnia peccatorum in immundissimam, stercus factorum, & uermes tendunt, hac purpurea uelut, delicati cibi, atque diuitiū malorum perueniunt. Vnde recte sapiens Salomon inquit. Diues, & pauper obitauerunt sibi, utriusque operatorem est dominus. Id est, alteri in hac uita temporalium bonorum abundantiam, & alteri laborum multitudinem tribuit. Sed obitauerunt sibi, scilicet, in morte, nam iustus ex illis laboribus in eternam requiem, impius uero ex eaduca uoluptate in continuos labores transiit. Item de o. p. domi diuiti, & sancto Lazaro conigit. Illum namque ut afflatus S. Lucas ex tractu A. d. h. m. a. n. o. quutus est. Recordare fili, quis recipisti bona in uita tua, & Lazarus in morte tua, nunc uis em bico. i. s. m. u. t. u. u. o. c. u. e. r. a. n. s. Maxime admirandum est nobis, sanctum Patriarcham aliam damnationis diuitis, & gloriæ tractu. L. a. m. i. c. i. u. m. n. u. l. a. m. i. t. a. t. u. m. d. e. n. i. t. h. a. d. u. o. n. i. s. b. u. n. d. a. n. t. i. u. m, & sancti pauperis inopiā. Quod quidem S. Basilus, & D. Gregorius super hunc locum eleganter adnotarunt dicentes, Patriarcham Abrahā in hoc uoluit sic afficere uoluptatem, cum, i. e. h. a. s. & temporalium, bonorum abundantiam, uoluit fontem fuisse unde nateret inopia, ut omnia malorum genera promitteret, labores u. o. & pauperiam, inquit, sancti pauperis, tanquam abundantiam, & uoluit principium, ex quo ei bona cuncta fluxerunt, & omnia uicē uita, in uoluit huius mundi uices, in magno p. u. l. o. e. d. e. c. o. n. s. i. d. e. r. e. t. u. s. u. s. u. o. p. a. u. p. t. e. r. e. t. u. b. u. l. a. t. i. o. n. i. b. u. s. o. b. n. o. x. i. c. o. n. t. e. m. p. l. e. m. i. n. i. m. a. r. i. t. a. m. o. c. c. a. s. i. o. n. e. m. h. a. b. e. r. e. a. d. p. r. o. m. e. r. e. n. d. u. m. d. i. u. i. n. a. m. g. r. a. t. i. a. m. q. u. a. c. o. n. s. e. q. u. e. m. i. n. i. g. l. o. r. i. a. m. a. d. q. u. a. m. n. o. s. p. e. r. d. u. c. a. t. I. e. s. u. s. M. a. t. t. h. e. u. s. f. i. l. i. u. s. A. m. e. n.

IN E A D. DOMINICA Tertia post Pascha.

Concio tertia.

Medicum, & iam non uidebitis me,
& iterum medicum, & uidebitis
me, quia uado ad Patrem.

Ioan. 16.

Sanctus Osee Propheta de Osee 7.

Rege Ieroboam uerba faciens, inquit Ephraim quasi columba seducta non habens cor. Vbi Septuaginta accipit e euenit. Ephraim quasi columba insipiens, & amens, & sic legit Theodorus. Non habens cor, id est intelligentiam. Vocat autem Regem illum Ephraim, quoniam ex tribu Ephraim originem trahebat, qui non aquilæ, non accipitri, uel cuiuslibet ani comparatur, sed columbæ amenti, & stultæ. Nam reliquæ aues pullos suos, etiam cum uitæ disamine tueri solent.

Cum enim colubrum, aut aliud quoduis animal ad nidus suos appropinquare uident, rostro, & unguibus ea expellere, prostribus conatus, cum utro pullos priuare dolore uoce querulæ stantur. Sola columba ablatis pullos non dolet, neque quærit inno suæ de loco nidificat. Id est, columba quæ non habet sensum, & intelligentiam non habens, euerisionem populi sui minime doluit. His uerbis Spiritus sanctus uoluit uari. i. e. l. o. c. o. s. p. r. i. u. a. l. i. a. d. a. m. n. a. n. o. n. s. e. p. o. s. t. q. u. a. m. l. e. t. a. l. i. t. e. r. p. e. n. i. t. & D. Gregorius iterum eam in istam amissam credidit, tanta letitia perfunditur, ac si nihil in se eorum quæ euenit. Nam, amens, amens, & amens esse expellit. Huius conditio. Osee 7. illi quædam idem Propheta ait. Noli letari in uia tua, sicut populi, quia for. m. i. t. a. t. u. s. D. e. o. t. u. o. A. c. s. i. d. i. c. e. r. e. t. Q. u. a. l. i. t. e. r. t. e. s. t. e. s. t. u. t. u. f. i. d. e. q. u. a. m. h. a. b. e. s. m. u. n. i. t. u. s. i. d. q. u. e. q. u. o. d. c. r. e. d. i. s. c. r. e. d. e. n. s. s. i. c. u. t. g. e. n. t. e. s. u. s. q. u. o. b. c. o. m. m. i. t. a. p. e. c. c. a. t. a. q. u. a. p. e. c. c. a. t. a.

peccata esse non existimant, letantur, gaudio afficiantur? At iusti non solum scelera, quae patrantur, & suorum mentium damna, sed proximorum iniquitates, atque incommoda spiritualia flere & lachrymari assuescunt. Atque ita, meo iudicio, uerba illa domini, scilicet, *Plorabitis & flebitis* uos, non tantum de calamitatibus corporalibus, quas patiuntur, sed de tristitia, quam pro hominum peccatis, & spiritualibus damnis, Apostoli acceperunt erant, intelligenda esse censeo. Hoc idem ex Divinis

1. Co. 2. Paulo colligitur, qui aliquos uobis Corinthios, ut incolae peccata esse intelligens, uehementer eorum scelera lugebat, dicens. Ex multa tribulatione & angustia cordis fuisse uobis per multas lachrymas, ut sciam, quam charitatem habeam abundantius in uobis. Non solum iusti Deum propter aliud quod facinus amissis, lachrymantur, sed etiam absentiam Dei a suis cordibus, ipsos spiritualibus gaudis, & consolationibus privantis flebiliter lamentantur, perui mecum enim ne ob sua demerita illos hoc contingat. Ideo uerba haec, quae dominus discipulis inquit, scilicet *Modicum & iam non uidebitis me*, de quibus agimus, applicari possunt. Nam moriturus ille dominum quam diuissimae esse soleat, maxime cum suis defectus corrigunt, ipsamque Deum spiritus sanctum. Hic enim iustis eorum. Notandum tandem est, ubi nos legimus *Modicum & non uidebitis me*, aliam terram a Ierusalem habere. *Modicum & iam non uidebitis me*, & sic est in contextu Graeco. Id est, *Heredem meum qui non morietur*. In hoc de emur, nos cum aliquam calamitatem, uel laborem perhorrescimus, immo illis esse delere, animo concipere multos. Nam si iusti faciendo, ne cum nos inuoluerit, non paratissimus, sed eos labentissimae patiamur.

Nescimus quid loquitur. Amor & bene uolentia, qui iacti Discipuli celestem magistrum pro equebatur eos obsecrabat, ne clarissima haec intelligerent. Inter ea, quae nobis magis impediunt cognitionem eorum, quae maxime conducunt, hoc unum praecipuum est, scilicet, passio, & inordinata affectio. Hec enim est, sicut Dalila Sanfonis uxor, quae cum Philistis unanimis effecta, non cessauit quousque uinum suum inimicorum manibus fraudulenter prodidit, qui ut sacra pagina do-

acet, cum multis contumelias ac dedecore affecerunt. Sic demones affectionibus nostris, quibus tenebras nobis offendunt, nos Iud. 16. quae multes Deum offendere faciunt, tanquam insulamento utuntur. Quamuis autem numorum amor, & cupiditas potens sit, ut quemadmodum homini melle delibuta, omnia quibus accedit, inuiscantur, id est, *Todo se le pega*, Sic uoluntati dentibus simile. tae adherens acquirendi opes multas, omnia adherent & coniunguntur, etiamque mendacium, fraudem, dolus, atque alia id genus faciera commiscuntur. Sed multo sane potentior, & efficacior carnis libidinosus amor est. De quo Regius Propheta sic ait. Supercecidit ignis & non uiderunt Solem Psal. 17. hoc est, En gnata carnis libido ita homines obteclat, ut Sole clariora non uideat. Nam si tanta afflictio corporalis praesentis Christi Redemptoris nostri adeo facios discipulos obsecrabat, ut illa, quae ab eo clarescebantur, non intelligerent, quanto magis

At inter remedia, quibus ad euellendam tantam pestem ex cordibus nostris uti debemus, hoc unum potissimum est, ut scilicet per se, quam illi. Atque quibus illi oculos persona, animo conspiciunt, nos eam corruptam scilicet uideamus. Quando morum eorum cadentia in sterquilinis affluunt, uelut uentem. Sed forsasse mihi aliquis uestri obieciat, dicetque Pater, ea praesentia quae modo docuisti ad ungrem sapientiae facio, nihil tam commodi, & utilitatis depercipio. Charissime haec, si diligentia haec adhibita, & itaque consideratio nihil proluent, Deum qui benignus est, his autem illis uerbis mente deprecare. Qui si me bonitatem de excelsionis impente Deum si iustitia excelsa

etque Pater, ea praesentia quae modo docuisti ad ungrem sapientiae facio, nihil tam commodi, & utilitatis depercipio. Charissime haec, si diligentia haec adhibita, & itaque consideratio nihil proluent, Deum qui benignus est, his autem illis uerbis mente deprecare. Qui si me bonitatem de excelsionis impente Deum si iustitia excelsa

Simile.

Psal. 17

479

Talem proficiente tuum caput illo percuti-
rent, uti tu a facie eius, postea
vero quam facies, te percutit il-
ludicram, te facies & in ore scripti,
do et ille profecto, hinc & un & vo-
luptatibus te tu maxime, peccatum
erogant, benedictiones peccatis. Om-
nes obmitti peccata quod, commu-
ta, pibus, quoniam uel, ad hunc acta-
fieri facies, ad id, ad hunc, ad hunc
mur, immenso Deo debitores sumus. Sed,
quoniam, propter peccata, in eterna
la poena nobis condonetur, platurque
tamen quia continuo nostra tam perfecta
& inuenta, ut oportebat, non est, nobis in
temporalem poenam, ut in hoc mundo,
suo in purgatorio persoluamus, eterna
illa poena commutatur. Cum autem no-
bistrubulationes eueniunt, *Vengan de don-*
de vinieram, in animum inducere debe-
mus, illas marisupium aureo plenum esse,
quibus licet caput nostrum infringatur,
ita tamen, peccata, percutitur, quod
debemus persoluimus, & immunes a
nostris debitis reddimur. Quod propter
recte dicebat S. Tobias: Beneficium est
nomen tuum Deus patrum nostrorum,
qui cum iratus fuisset, misericordiam fac-
ies, & in tempore tribulationis peccata
dimittis, ut qui inuocant te. Hinc obscu-
ra, tamen, haec, *Domine, percutitur*,
getis, quae sic habent; Exquisiuit te facies
mea faciem tuam Domine requiram. Vbi
apertè innuitur, Deus faciem & contra fa-
ciem Hispanè *Haz y enues, habere*. Idem et
nos nostra hēt. Facies animae uoluntas est,
diuina gratia & uirtute adornata. Emisti
pretiosum pallium, eo animo, ut pulchritu-
do eius Paschalibus festiuitatibus, solummodo
uideretur, ac uero cum assidue & quoti-
die eo usus fuisset, tam breuiter ut, itam est
& consensuit, ut quae sit facies, aut contrafa-
cies penitus ignores. Sic mēs tuos in Pasche
festiuitate per poenitentiam quam egeras,
instar recentis pilij praelara uirtute pul-
cherima erat, sed cum eam diu noctuq; in
seclera & peccata immergeris ipsā eo mo-
do contriuiti, seu quod potius dicam, ne-
glexisti ut faciem & contrafaciem eius fun-
ditus nescias, adeo uersa corrupta & per-
dita remansit. Cum autem S. Propheta in-
quit: Exquisiuit te facies mea, innuat uo-
luntatem desiderijs & attentionibus san-
ctae illustratae, Deum inquirere.

Domini. Tom. 4.

No. *facies est res, haec ex*, *facies*
guberna, *facies est res, haec ex*, *facies*
quoniam, *facies est res, haec ex*, *facies*
uirtute, *facies est res, haec ex*, *facies*
Dicitur, *facies est res, haec ex*, *facies*
facies, *facies est res, haec ex*, *facies*
cum gausupium uulgò, *Terciopele* cuius
altera pars aspera, & altera lenis, uultus. &
suauis est. Sic pars aspera Dei uulgò *Deos*
de Deos est operatio ipsa uirtutum quibus
sancti uirt, castitate, humilitatem, *his* us
paupere, tolerantia in laboribus, *his* dura-
te in ieiunijs, & orationibus quae oia aspe-
ra uirt, seruando perficiuntur. Ex quauis in
clitus Rex Deum exquisierat, & inuen-
ratque tñ per asperam partē, quem admo-
dum pñ uirt in hoc mundo reperire solēt,
adiuenit. Ideo ait, Faciem tuam Dñe re-
quiram. Ac si dicat, Siquisem Dñe te mi-
hi per contrafaciem ostē distare oro, atq;
obsecro, ut per faciem suauissimam mihi
te quāstū permittas uidere. Facies Dñi est
gloria ipsa gaudijs & uoluptatib. plenissi-
ma, ubi nihil adue sum, nihilq; molestē te
rendū, sed oia sunt gaudium & voluptas.

Denique cum suis sacris discipulis & in
illis omnibus iustis Dominus inquit, *Un-*
us autem gaudetis, nos uerò contristabimur,
sed tristitia uestra conuersetur in gaudij,
Perinde est ac si diceret. Vnum hoc pro co-
pito habete, nos prius ne per asperā par-
tem, hoc est, per diuos & contrarios la-
res reperire uos esse, postea uero per suauē
consolationisque repletam partem inuen-
turos, mundum autē ac perditū, qui in hac
uirt omni uoluptatum genere perfructū ur,
postea in alia continuo ploraturos se esse
certo sciunt. O utinam haec oia nobis ante
oculos ostēdē obuersentur, profecto in
cordibus nostris oclitus ac diuinitus ope-
rantur? Omnis confirmationis uirtū si-
nem, latum mandarū tuum nimis protulit
Sāctus, ac Regius Propheta Ratio ob q̃ in Psal. 113
ta sancti iustiq; uiuendi id nobis aspera,
angusta, & insipida uidetur, est q̃a gloria,
q̃ cōsequutur sumus, & uirt ex qua nobis
omnino eedē dū est ac iudiciū & tormēta
q̃ impios manent, nō contempnamur. Nā
si haec paulo altius animo euoluere uisus;
oia nobis facillima atq; amplissima appa-
rerent. Ideo S. David ait, Latum mādā tuum
enū nimis, hoc est, Lex tua lara, suauis &
iustitia tua, oia nobis facillima appa-
rent. Iudiciū id est, cōtempplatus sum finem.

D O impie

celo in eternum permanebit. Ideo Dominus ait: *Gaudium nostrum nemo tollet a nobis.*

Relinquamus ergo, fratres, vana huius miserrimæ uitæ gaudia, ploramusque, ut que labores nunc patiamur, ut postea hilares & ridentes perfruamus iugiter æterna gloria, ad quam nos perducat Iesus Mariæ filius, Amen.

DOMINICA QVARTA post Pascha.

Concio prima.

Vado ad eum qui misit me. Ioan. 16.

Vm Christus Redemptor noster, teste sancto Evangelista Luca, de sacratissima morte sua ageret, inquit: *Patris meo habeo baptizari, & quomodo coarctor usque dum perficiatur? Quibus verbis vehementissimum pro hominibus moriendi desiderium aperte nobis ostendit. Aduertite, quæso, attentissime verba ista: Quomodo coarctor vis que iam periturus. Hic est, Finis desiderii moriendi pro vobis. Vado baptizari me in propria sanguine. Ardeat, & inflammor, ut mihi ipsi præ nimia cupiditate huius mortis, videat velle distrumpi, & euiscerari. Quia cupit inflammari, terrorem Iude dixit. Quod facis, fac citius. Quod etiam significauit, cum protulit Deum ad terram, hoc Pascha magnificatorem obsequii, aut quia parat. Hic est illa diuina sponsæ exaggeratio, quæ sic ait: Egredimini de Syria, & inter Regem Salomonem in diademate, quo coronauit eum mater sua in die desponsationis illius, & in die lætitiæ cordis eius. Die mortis diuini sponsi, diem lætitiæ cordis illius sponsa nuncupat, non enim nobis illius aliquid adolescens, licet amore æstuaret, virginitatem quam diu ardeat, adamaunt, sponsam habere iam sititit, quantum dulcissimi Iesus sanctissimæ pectus pro filius Adamini uitæ offerendi desiderio exardebat. Atque ita ex proposito Regius Prophetæ in Psalmo, qui incipit: Deus Deus meus respice in me, crudelissima morte, & opprobriis filii Dei ageret, Spiritus san-*

ctus titulum illius Psalmi pro susceptuone matutina, id est pro ius, quæ tempore matutino Christus pro nobis suscepit, apponi voluit. Sed, o diuine Spiritus, cum Christus Redemptor noster mendicæ cruci affixus fuerit, & in ea usque ad vespertinum quæ. Ioan. 19. in æterno Patre diuina, steterit, quare dicis, p susceptuone matutina? O admirabile mysterium, o profundum sacramentum. Quamuis Dominus vespertino tempore in cruce mortuus est, tamen quia in instanti suæ conceptionis ante lucem ad patrem pro nobis surrexit, & tam multos labores libenter suscepit, adeo inquit, Pro susceptione matutina, ut insinuaret se instar surgentis ante lucem, ad consequendum id quod vehementer cupit matutino tempore ad crudelissimam volendam tormetis surrexisse. Hunc deducit singularis intellectus ad illa verba Cant. 2. b. Cauterum, scilicet. Introduxit me Rex in cellam vinorum, ordinavit in me charitatem. Sed prius notandum est, angelus. D. Th. cum Doctorem D Thomam pro non per quæ anto habere, adque probare, tum sanctorum testimonio, tum etiam rationibus tanto magis, sacram Scripturam sub una littera piures posse comprehendere literales sensus. Ac circa hunc locum ita se res habet, cui inter alios hic communiter assignatur, scilicet, sponsam ab sponso fuisse edocam, ut charitatem ordinaret. Alio vero sensu literalis etiam est, videlicet. Introduxit me Dominus in intima cordis, ac viscera suorum & ordinauit in me charitatem, id est, omnis charitas sua atque amor in me refulsit, & dixit O verba dulcissima & omnisuauit te referat, ubi tam lapideum cor inuenietur quæ illis non emolliatur? Adeone Deus hominem magnificauit ut in ipsum, cum sit vilis & abiectus uermis iudici uni amoris torrentem dirigit & ordinari sacra pagina testetur? Atque hic amor adeo ipsum Deum ad moriendum pro hominibus inflammavit, ut eisdem verbis, quibus de monem cum ab ipso petunt, latius adornaui nem, a se expulsi. Eiusdem prorsus Apo. Matt. 4. stolorum principem Diuum Petrum, quia sine peccato non uidebat, ut emolliat e atque acerrime reprehendit. Nam diabolo dixit Vade Satana Arctum Beati Petri non quoniam naturali quod unum est Mat. 16. propensione ipsi de morte sua agenti dixerat:

D. 2. xerat:

periculosissimum bellum, tandem victo-
ria reportata captique præda, spolia diui-
dit abundantissima. Multo ignis his om-
nibus iustus ac pius vir morte detentus ,
maiores capiet animo lætitiæ volupta-

Simile . tem. Quando propter aliquod peccatum
alicui poenitentia imponitur , ut magni
ponderis ferri massam, uel grauem crucem
de Veneris sancto in humeris omnes Ec-
clesias peragando portet, postquam poe-
nitentiam adimpleuit , qua animi lætitia
& alacritate domum reuertitur ? Profecto
liber à tanto onere , non poterit non ma-
gna affici iucunditate . Mens nostra cor-
pus hoc mille ferri massis grauius secum

Sapient . affert, quia (ut in Sapientia dicitur) Cor-
pus quod corrumpitur, aggrauat animam,
atque huius poenitentia laboris, ob primi
parentis peccatum (nisi enim peccatores
essemus, corpus nos suo pondere non gra-
uaretur) tutum uitæ cursum peragit . Siqui-
dem autem huius poenitentia explemen-
tum est ipsa mors, qua a tanti graui mole,
& quæ nunti nulli ex peccandis maxi-
ma occasio, liberamur: merito atque opti-
me eam ingenio studio desiderare, &
cum ad ipsam peruenimus, magnopere ex-
ultare debemus. Saus hoc electionis nās
Rom . Diuus Paulus intelligebat, cum postquā
dixit: Video aliam legem in membris, eam
repugnantem legi mentis meæ, & capti-
uam me in lege peccati, ab inumo cor
de suspiria trahens, addidit: Infelix ho-
mo, quis me liberabit de corpore mortis
huius? id est, de hoc mortali corpore.

Hoc etiam confirmat Spiritus sanctus,
dum ait: Timenti dominum bene erit, &
Ecc . in diebus cōsolationis illius benedictur.
Diem cōsolationis iusti, diem mortis e-
ius appellat. Quamuis enim aliqui malitia
adducti, eum dum uiuit, uerbis læserint,
omnes tamen mortis die ipsam bene pre-
cantur, eiusque uitutem ac recte factorū
sunt præcones.

Vado ad eum qui misit me, & nemo ex
nobis interrogat me, Quo uadis? Sed quia
hæc quæuis sum nobis, tristitia implens cor
meum. Nimia tristitia quanquam animo
cadere facit, quā nec manus ad operandū
nec lingua ad loquendum quod oportet,
sunt aptæ: Iis quos tristitia occupat, illud
prophetæ Amos mystice euenire, possu-
mus dicere Occidas inquit propheta So-

Amos . mendic, & tenebre faciem tuam, terram in
Domine. Tom 4.

A die luminis.

Si quis cum ruri operam daret, uideret **Simile .**
solum, qui erat in Meridie occidit, & diē
ita obtinebrefcere, ut stellæ clarissime in
cælo apparent, nonne obstupesceret, &
pię admiratione ita animum desponde-
ret, ut ulterius ad laborandum progredi
non posset? Sic tristitia nimia homines pusil-
lanimes, cum labor aliquis eis aduenit, op-
timis Impleuerat tristitia cor Apostolo-
rum, eo quod Dñs ille, p. q. quē ipsi oia q. possi-
debant iam reliquerant, eos tantis labori-
bus oppressos deferere uolebat, ut id q.
paulo ante dixerat, t. f. Venit hora, ut omnis
qui interficit uos, arbitretur obsequium se
præstare Deo, iam adimpleri eis uideretur.
Existimabant nāque se, dum cum illo
essent, omnes labores facillimè superatu-
ros, si uero soli manerent, & tantis calamita-
tibus immersi, hoc eis ingentis tristitiæ cau-
sam esse futuram, quaturbati eum non in-
terrogabant, quo uadis?

Sed ego ueritatē dico nobis. Id est, Quan-
uis intelligo, hæc uobis tristitiam & mœ-
rorem allatura esse, non ideo ueritatem
si c. no prætereo. O cælestem ac diuinam
doctrinam, qua superius magister nos
docet ueritatem, licet icarius cum odium **Simile .**
esse paritiam, semper fratribus nostris cū
opus fuerit, dicendum esse. Atq. quam
uis dulce, cum tamen uulneribus adhibe-
tur, dolorem facit, ita ueritas, licet quid
excellens & eximium sit, iniquos tamen
sceleribus uulneratos uerit. O quam mul-
tis illud propheta Isaiæ exprobare pos-
sumus? scilicet. Filii mendaces filii uolentes
audire legem Dei, qui dicunt uidentibus,
id est, prophetis Nolle uidere, lo-
quimini nobis placencia. O m. scri conio-
natores, qui absque sp. uis seruire, au-
ta. populi me. & n. s. g. u. g.

D cupidi, placencia humano gustui prædi-
cant. Quantum autem hos nequias sit, ex
eo patet, quoniam Deus ob illud grauis Hier. 5.
sine conqueritur dicens. Supor & mira-
bili facta sunt in terra. Prophetæ prophe-
tabant mendicium, & sacerdotes applau-
debant manibus suis, & populus dilexit
talia. Quid igitur fiet in nouissimis
eius? Maxime notandum est, Deum hic
suporem & mirabilia uocare prædica-
tores, non ita ut d. es, ut ioret. v.
impio. & sceleratos homines. Admira-
tionē uobis & suporem, & d. g. u. g. u. g.

git, qui in ipsa Deo luce priuatur, & in
Philip. 1 monem rapiuntur. Beatus ille Paulus non
Simile. formidat, & non timet, utram
 eum efficiat studio appetitur. Acque ita,
 Deum in uinquit habeo dilectum, & esse
 eum Christo Accipiet, postquam arduam
 aem cepit, si eam colit; & uingibus de-
 lacerare contemnit, ab aucupe impeditur,
 & capite contectis pedibus ligatus in per-
 tica collocatur, ipse tamen hirsutus pen-
 nis honestat, & capite uingibus aulere co-
 natus: ac uix, dum preda recordatur, po-
 test quiescere. Sic Beatus Apostolus, dum
 illis que in rapto uidit, priuatus est, seque
 eo potest perire, & in ipse perire, & in
 miserabili uita positus, a nemine poterat
 donari, & omnia constringere ac rumpe-
 re, ut Christum donum obtineret, uelie
 uidebatur. Nec mirum est, eum qui talia
 uiderat, tali desiderio afflatus esse. Anie-
 quam celorum tanua pateret, sanctus ille
Tobie; Tobias, sic domino dixisse legitur. Et nunc
 domine secundum uoluntatem tuam fac
 mecum & precepe in pace recipi spiritum
 meum; expedit enim mihi magis mori,
 quam uiuere. Vbi alia translatio habet,
 Fac mecum misericordiam, & sic est etiam
 in translatione Syriaca. Sanctissimus hic
 uir, nondum ea que Diuus Paulus uide-
 rat, expertus fuerat, tamen uerba illa pro-
Adi. 5. ferre ausus est. Et omnes beati Apostoli ut
 in sacra pagina legitur. Ibant gaudentes
 a conspectu Concilii, sicut etiam Diua
 Agatha libonissimè & glorianter in carce-
 rem pergebat, & quasi ad epulas inuitata,
 agonem suum precibus domino commen-
 dabat. Quod si nos eo amore, quo ipse san-
 ctus, Deum prosequimur, profectio in nobis
 ipse eandem esset, eum quem in illa opera-
 retur, seque ita mortem minime pertime-
 sceremus.
 Vado ad eum qui misit me. Non ait, uado
 sed uado. Hoc idem unusquisque uestrum
 (fratres charissimi) dicere debet. uado, &
 non uadam. Id est, iam nunc ad mortem
 me præparo, nec dicere deberis, me præ-
Eccle. 9. paro. Contemplamini id quod Ecclesia
 res ait. Nescit homo finem suum, sed sicut
 pisces capiuntur hinc, sic homines ca-
 piuntur in tempore malo. Quibus horribi-
 lus, & eis apertissime si non fiat, quam
 plurimum non alter impetret, cum si
 buta essent, a morte uocandos essent qui
Eno. 1 totam uitam suam dicentes, uadam, per-
 gerunt. Factum esse (inquit sacra pagina)

in die sabbato, percutiuntur, & percutiuntur
 primogenium in terra Aegypti. Et paulo
 inferius. Scilicet in die sabbato, & de die
 nes seruicius, castisque Aegyptus & or-
 tus est clamor magnus in Aegypto. His uer-
 bis nobis docet, & proponit, non per-
 taretur huius mundi, adeo obsecrat, & ob-
 nebris inuenire, ut quid remedi capiam
 illud postremo uice tempore, penitus igno-
 rent, quod quidem eis in penam a mea &
 negligentia, a iusto iudice imponitur, Ae-
 gyptios, facit hic textus ait, proclamasse
 quidem sed non obsecrasse dominum. Ita
 per speculatio. In die domine percuti si,
 proclamant, sed Deum in suorum crimi-
 num penam orare, neque obsecrare sciunt.
 Deum, in quo & in die percutiuntur
 huius Regis Nabuchodonosor commaban-
 tur, in diuinis literis sic legitur: Fugit
 mens, & consilium eorum. Ita quampluri-
 mus nunc quidem in mortis articulo
 euenit.
 O iherosolima, quam cito modo
 fueris qui uisus, & uisus, dum perfluit,
 remedi uenire non adhibet. Ipse denarius
 nos illuminet ut uisus, dum perfluit, &
 euenit, clamantes, orantes, ac misericordi-
 a uerapenitentia posuissent, & deper-
 limus. Vado ad eum, qui misit me, &
 nemo ex uobis interrogat me, Quo uadis
 Paulus an ea dona, & uenire, & uenire
 interrogat, domine quo uadis? Et ipse
 respondit. Quod uado, non potes
 modo, & equi sequi, & uenire per illa.
 Quare ergo nunc dominus inquit. Ne-
 mo ex uobis interrogat me, Quo uadis?
 Ad hoc respondeo, dominum cum a diuo
 Petro interrogatus fuerat, respondisse, se
 subduum esse monem, de quo licet A-
 postoli omniam iustitiam acceperant, ta-
 men non tanta fuit, ut eis sensus ac uires
 ad interrogandum, quo nec omnino defi-
 cerent. At post hæc addidit. Venit ho-
 ra, ut omni qui interficit uos, arbitretur
 obsequium se præstare Deo. Quibus uer-
 bis in tanto ceciderunt, ut attenti & stu-
 peti & remanere, inquit, & uenire ab eo
 non querebant. Quo uadis? Dicitur enim
 in hoc, & uenire. Non est se, & uenire
 amaritudo. O humanam insolentiam. Eccle. 1
 Ita modo omnes tantis miseriis submer-
 si sumus, ut in die & in die Deo
 illas, & uenire, & uenire, & uenire
 uero

Tudith.
 150

D

Eccle. 1

Isai. 42 que ut natus fuisset licet heri. Non A
descender filius meus uobiscum, si quid ei
adversitatis acciderit in terra, id quod per
gitus, deducens canos meos cu dolore ad
infirmitatem. Deinde cum uictus precibus eum
ab se permisit, anima ab eis euasit, nec
lachryme ei in illo modo poterant exsic
care, quousque puerum redeuntem rerum
aspectu. O immensam uere Deum diligere
mus. Quod si ita esset, omnia quae nobis
aduersa evenirent, facillime toleraremus:
nam sola abscessus huius superni Benta
min sanguinis lachrymis ploratu ac ten
tatione palorum tristitiam leniret, et sic ac Expe
dit uobis, ut ego uadam. Discessus meus uo
bis commodum, mihi uero morte eiude
lissimam reparat, quae quidem etiam uobis
utili ac erit, illa namque aduentum spi
ritus sancti paracleti uobis ipsis mereat

*Si enim non abiero, Paracletus nū uenies
ad nos* O immensa bonitas, ac summa in
nocentia. Christe Iesu nunquid inter te, &
spiritum sanctum carum inimicitiae sunt
concretae, ut simul esse non possint? Sa
cra Discipulis sanctissimum Magistrum
suum quantum amnia quae requiruntur,
ut quis diligatur, in ea partem distime con
currebant, amore nimio, & sequebantur,
erat enim Iesus praesens in hominum specio
sus dulcis. Sine colloquebatur, gessit diu
no Psalmogi ipso de eo asserent, Diffusa
est gratia in labus tuis. Erat liberalissimus,
& in omni re liberalis

Psalm. 44

Simile.

Quibus rebus nunc amabilis erat, &
sancti Apostoli ita praesentia illa pulcher
rimum corporali capri erant, ut amor ille
spiritus sancti aduentum in eos impedi
ret. Ideo inquit *Nisi ego abiero, Paracle
tus nū uenies ad nos* Mater quoque filium nu
tur cum tantum lac infanti non sufficere, et
pauorem cibum, et licet carnem exagare
conatur ut autem hoc esset puerum ab
lacte studet. Nunquid lac carni contra
rium est? Minus profecto, sed si puer u
lud dequirit, eius dulcedine ita capitur
ut carnis uere nequeat, & ideo abacta
tur, ut illius saporem nobilius, cibum po
torem libenter inducet. Sic filius Iesu,
quantum lac carnis in matrem
suam ut diceret los leuassit, sic, si iam
minime sufficere uidetur, eos abactare
concedit. At in quod si distimul Chri
stus amantissimus & pater sanctus conua

lucet, in uocem datur. Spiritum contra
nua plena exiit, sed quia illius conuer
sionis dulcedine adeo abiorpe erat disci
puli, ut in ea omnem fere amorem suum
collocarent. At si Dominus ab eis discede
ret, eius absentia obuiationis causa esset,
quo modo ad recipiendum cibum potio
rem, uidelicet spiritum sanctum, diligen
tius se se disponerent. O uelutabilem Dei
charitatem, qui tota res, tamque ex quali
tas rationes, ut suos perfectiores reddat,
continuo quaerit. Perante enim illo,
quod nimis diligimus, ut solum ipsum di
ligamus, nos priuat, sicut Patriarcha Abia
ha fecisse legimus, quem oischa uxores Ag
gar, ac filio eius Ismaele orbauit, et impe
rans ut ancillam de filium eius domo eu
ceret. Quod sanctus Patriarcha adeo mo
leste tulit ut fieret ibi rex ut referat. Dicit
Gen. 21 accipit hoc Abraham pro filio suo. Tanta
que tristitia illius mentem occupauit, ut ab
ipso Deo consolationem accipere opus fue
rit. At sic cum Dominus est alloquutus:
Nō tibi uideatur asperum super pueris, &
super ancilla. Hoc idem S. Patriarcha Ia
cob carnalis legimus, cuius filius Ioseph,
quod ab ipso nimia indulgentia habebatur,
Dū in Aegyptum uendi permittit. Quā
mater infante abactare conatur, amantissima
quoque suis pectoribus adhibet, quod ubi puer e
uā atque enā degustauit, amaritudinis ēserēt,
dulcissimi lactis sapore paulatim obliui
scitur atque ei quod ad nutriendum inagis condu
centia sunt, sumere rō recusat. Quis huius
mundi labores, quos homines ad se sequē
dum diuitias, honores, & voluptates patiū
tur, sunt uelut amantissima aloe Hispanae,
exhibet, quam pinissimus Iesus tulla tener
nitatis matris pectoribus huius mundi adhibet,
ut lac eius, id est lac carnis, & dulce uide
re eum in lac carnis, & dulce uide

Gen. 21

Simile.

D remio ipsum Deum, & in ea, quae ad ill
lum ducunt conserentes.

Et cum uenerit ille, auget mundum, &c.
Vt quid domine spiritum sanctum inquisi
torum uulgo perquisitorum in mundum mi
tere contendit? Inquisitorum non solum per
nax, sentit ut suae adhaerens, quique in
neutrā partem animi uellicet, esse de
beant, ut in se non possint. Quia
chymorum gutta, & in nimio suspensio te
uinci. & ut alius manus suas ligari per
mit. At in quo. Tanta oischa. Pater
omnipotens magis. Quam spiritus sancti
ele.

Simile,

fram & potestatem non nisi in pauperib. A
exercent. Hi sunt uelut pala seu compla-
natorum caementariorum, quod calcem
mollem in pariete complanat, si uero ali-
qui lapides extra planitiem ipsius parie-
tis foras eminent, eos minime explanat.
Ita multi iudices ac ministri iustitiae hu-
ius infelicis tempestatis, in debiles mites,
ac pauperes animaduertunt, proceres ue-
ro diuites, ac potentes quoniam illis in qui-
tatibus ac secleribus in faciem prodeunt
immune, & impune abire permittunt.

Isai. 3. Quos oēs Isaias propheta acerrime mi-
natur, dicens: Dominus ad iudicium ue-
niet, cum senibus populi sui & principi-
bus eius. Et licet. D Thom. ac B Augst.

D. Th i
add. 3 hunc locum sic interpretentur, scilicet:
p. q 89 Deus ueniet ad iudicandum uiuos & mor-
ar. 1. & tuos multis uiris senioribus conuatus, ali-
in 4. diff. ter tamen uidetur intelligendus, uidelicet,
57 q 1 Dominus iudices ac primates populi sui
in iudicium uocabit. Statim enim cum il-
B. Aug. tus loquitur, d cēs. Vos enim depasti estis
su. Ps. 49 uitaeam, (ubi alia translatio simul cum
periphrasi Chaldaica, ac Beato Hiero-
nymo addiderunt, meam) & rapina pau-
perum in domo uestra. Quare acrius po-
pulum accit, & fortius conueniat, totū C
cet, alapis. De his igitur atque aliis mul-
tis in istis mundis agitur & repelen-
di iure optimo potest, non autem de ius-
titia. Quare ergo Dominus inquit. Ar-
gue mundum de iustitia? Non ait Spiritū
sanctum homines propter iustitias, quas
in alio exercebant, reprehensurum esse, sed
propter iustitiam eiusdem Christi Salua-
toris nostri, qui cum iustus fuerit, & uitam
iustitiae & sanctitatis plenam duxerit, cre-
dentes in eum iustitiam hanc, quam ipse
operatus est, imitari noluerunt. Atque ita
adicit *Deum iustum uero, quia uado ad Pa-
trem*. Sed qualiter iustitia eius probatur, D
quia ad Patrem proficiunt? Quoniam
Patres non nisi iustos recipi. Princeps
reus quā plurimos nefarios hoies, quibus
peruenit illo cet, saepenumero sibi socios
adiungunt Mirum enim uidetur esse, diu
cum impiis conuersari, & non perueni-
nec deprauari. Idcirco sacra Scriptura de
Iob agens hoc exaggerat, dicens: Vir-
erat in terra. Huius nomine Iob, & erat uir
ille simplex, & rectus, ac uenerans Deum &
recedens a malo. Vbi illud, & magnam
emphasim habet: idem enim significat,

ac si diceret. Et ualde mi inuicem est hu-
iusmodi uirum apud tam impiam natio-
nem, qualis erat Idumeorum, in istis
me uitam degere. Et in Apocalypsi dicitur Apoc 2
tur Angelo Pergami Ecclesiae, scribe. Scio
ubi habitas, ubi sedes est Sathanae tepes no-
men meum, & non negasti fidem meam.
Magnus laudibus Spiritus sanctus uigilan-
tissimum hunc praetatum esset, cum ait,
eum dum apud impius haereticos, ubi Sa-
tanā sedens domicilium erat, habitare, no-
men Dei tenuisse & non negasse fidem,
nec se sicut illi impudentissime fecerunt,
deprauasse. Hinc uos, o mundi principes
& magnates, intelligens quanto se pericu-
lo illi committant, qui peruersos & solu-
tos homines ad suam conuersionem ad-
munt. At uero pater eternus solus iustos
admittit. Si ergo Dominum Iesum Chri-
stum recepit, & credere fecit ad dexteram
suam, eum iustum esse iustissimum, ac re-
uissime sequitur.

Et arguit mundum de iudicio. Hoc est
iudicium futurum esse, ostendet. Nam im-
pii minime sibi persuadere possunt, ut cre-
dant omnium rerum, quas egerunt, ardis-
simam esse reddendam rationem, seu uerum
quo iudicium futurum. At qualiter hoc
probabit? Quia princeps huius mundi
iam iudicatus est. Si essent quam plurimi
homines, qui atrocissimi aliquid scelus
simul cum principe suo admittissent, vi-
dissent quae eum supplicio damnatum,
qui a latere Regis erat, quid existima-
rent possent aduersus ipsos iudicium non esse
habendum? Proh acio mentis expertes &
infantes essent, si hoc cognarent. Lucius
cum a Deo amantissime diligere, pro-
pter unum tantum uoluntatis uerū acri-
us poenis ac supplicio damnatus est, er-
go peccatores cui quotidie multa cum in-
na peccantes, se iudicandos non esse
sibi persuadere ualent? Ideo Dominus
ait: Spiritus sanctus probabit iudicium
habendum esse, quia princeps huius mun-
di iam iudicatus est. Quapropter merito Iob 19
Beatus Iob nos admonet dicens. Et que a
facile gladius, quoniam iniquitatum ultor
gladius est.

Et sciatis quia iudicium est. Vbi alia tras-
latio habet. Quoniam ultor iniquitatis
gladius est. Gladius hic iustitiam, iram
atque ultionem Dei significat. Et cum
ait, ultor iniquitatum, & iniquitatis, insi-
nuat,

Simile

Iob :

non sufficere cuiquam de se et de non
quam plurima peccata, & ideo pu
modo sceleris uitio est. Denique dum Spi
ritus sanctus nos monet, ut à facie huius
gladii fugiamus, idem est ac si nobis dice

ut non timemus, sed eum timemus.

Omnes
etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

ere ut & uigilaret maiori doctrinæ lumi
ne : quo credentes illuminati, a scelerat
bus separantur, & quam noua scelerat
haec bona opera agant, quibus in hac ui
ta mereantur gratiam, & postea consequi
tur gloriam, ad quam nos perducit Iesus
M. & N. Ius, Amen.

IN EAD. DOMINICA Quarta post Pascha.

Concilio III.

Prælo ad eum qui misit me.
I. ad. 10.

Quia cum
etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

etiam
etiam
etiam

S. 10

S. 10

B

C

Ad 10

D Tho.

D Tho.

Pro 10

D

f

Ius

nam animi, & nihil permanere sub sole. **A** At mens sancta, requirere rerum huius mundi non ad quiescendum in eis, sed ad illas contemnentis scrutatur. Atque ita inquit: In omnibus requiem quesivi, & in hære ditate Domini morabor. Hoc est. Consideravi omnia, quod in hoc nobis, diutius, pompa, aut uoluptatibus huius aeternitatis esse potest, & in his omnibus non requiescedo, sed in hereditate Domini, & in rebus in uirtutibus, quibus acquiritur, usque ad eternam Dei hereditatem moratur. **I**tem.

Cum de uirtutibus, arguit mundum de peccato
A Argere aliquem, est. Iam tunc in incere pare, ut aperte stationibus eorum scelerum corum erant. Et e spiritus sanctus infideles proprio ministerio Apostolorum opera quod in ultimo uoluit, & ausu seu Christi Stationis nostrae, adra fuerunt de infidelitatis peccato aperuit, & corripuit.

Et est ualde notandum. Bibimus bene cor rectus, ubi nos legimus. *Quia non credidimus*, alium translatum et habere. Quia non crediderunt in me. & sic B. Augustinus legit. Vbi infidelium per uix perseverantia in sua infidelitate manifeste ostenditur.

Et de iustitia. Pro intellectu horum uerborum aduertendum est. Deum aduentum Christi Redemptoris nostrum mundum, dum hominibus legem faciliorem tradidit, & eos maioribus beneficiis ditauit, & erga ipsos creatum tuum plus iustitiae.

Nam ante legem gratie homines aliqua habuisse uidentur, quibus aliquo modo seles poterant excusare. Inter quos multi-

Ad. 15. tudo praeceptorum erat, de quibus D. Petrus ait, Iam quod reque nos neque patres nostri portare poterant. **I**tem.

Galat. 4. & his per praecepta deierat. Ideo ea Apostolus regere atque uacua elementa appellat. Neque enim habebant grauiam, neque conferebant, sed unusquisque eam pro ratione dispositionis, ac propter charitatis effectus merebatur. Omnia igitur haec inconuenientia (si ita dici possunt) filius Dei legem in amorem, & charitatem redidit. Ita ut eorum D. Paulus testatur, dicem. Qui diligit proximum legem impleuit. Quia propter Prophetam Isaiam inquit. Consummatio abrenuntiata mundabit iustitiam. Id est, breuitas, & facilitas legis gratiae efficiet, ut in mundo iustitia circumfluat, & reddat. Atque huius legis praeparata, uidetur, sacramenta, quae ex opere

operato conferunt gratiam plenam. **I**tem. **A** gratia. Ideoque Euangelium lex gratiae nuncupatur. Nam ut accurate D. Thomas non. **D. Th. 1.** ut res potissime nominatur, ab eo, quod principaliter efficiunt, & quoniam potissimum nouae legis est collatio gratiae, quae per eius sacramenta datur, idcirco uocatur lex gratiae. Cum sanctus Ioseph (ut ex Gen. 45. era pagina constat) pauperem suum Iacob in terram Aegypti adducere uellet, curus, & banna, & omnia itinere necessaria ad eum munere curauit. Ita superius Ioseph Christus Dominus, dum nos ad se ne imperat per mandatorum uiam, nobis gratiam, provisionem, & fauorem ad id exequendum clargitur. **R** g. ac princeps est eam in nora quae ex propriis redditibus tibi offeruntur minime gratia reputant. Deus uero, ea quae ex suis diuitiis sibi praestantur, libentissime pro munere accipit. **I**tem. si ei homo, quod suum tantummodo est, si ne diuina gratia offerat, illud acceptare non uult, ut autem murmurat ostia traxerit, nobis gratiam suam impatitur. Atque haec est iustitia, quam Christus Redemptor noster mundo morte sua sanctissima attulit. **M**erito ergo spiritus sanctus illum arguet de iustitia ab improbis neglecta quam si uellent, facillime possent negotio consequi.

Quia ad parentem. Soluit per mortem, hoc est, arguit mundum de iustitia, quam ego nunc et morte mea porto. Nam Dominus morte sua sanctissima legi ueteri finem imposuit, caelum aperuit, & grauis sacramentorum ulus est.

Quia uado ad Patrem. Et iam non uidebitis me. Quod penitus est ac si diceret. Haecenus omnes messiam expectabant, ecce iam ueni, iam ad moriendum pergo, iam in mundo praedicans non uidebor, iam denique non est cur Messias, aut Redemptor expedietur. Si igitur tantis beneficiis acceptis mundus non excutatur quod aliud ei remedium adhiberi potest? Veniet dies, quia ille qui Redemptor, & reparator eius fuit, iudex erit seuertissimus. Quae ergo, o miseri peccatores, excusandae purgaberis? Profecto legem tibi impositam grauem fuisse, minime poteris causari. Quid enim tibi praepararetur, quod proximum diligere uel quid facilius, si qua medicina peccatis adhibenda erat, quam ea ipsa confideri? Ergo, o iustitia, si hoc nunc minime accipis, & que opere complies, quid tunc respondere

D **E** 2 pore.

Rom. 13.

Isai. 10.

Rem enim inquit & semel ipso. Hoc est, Non aliam doctrinam, nisi eam quam ha-
ctenus erudit, inquit diuinus Magister,
homines docebit, & hanc mirabilib. por-
tentis ac miraculis confirmabit.

Ille me clarificabit, quia de meo accipiet.
Id est, de iis q̄ scripta sunt de me. Et annun-
ciabit vobis Quoniam diuinatam scriptu-
rarum, quas prophete sancti de me prædi-
xerunt, sufficientissimam vobis intelligen-
tiam præbebit. Igitur, charissimi fratres, di-
uinum hunc Paraclerum spiritum obse-
cremus, ut siquidem nos fidei mysteria do-
cuit, mentesq. nostras sanctissima sua le-
ge illustrauit, voluntates nostras actuat
& alliciat, quo, sicut credimus, operemur,
atque ita locupletati gratia, consequamur
gloriam Amen.

DOMINICA QVINTA post Pascha.

Concio prima.

*Amen, amen dico vobis, Si quid petie-
ritis Patrem in nomine meo, dabit
vobis. Ioan. 16.*

Minium beneficiorum, quæ
quotidie in nos Deus con-
terit, fontem & originem di-
uinū eius amorem esse cer-

In Th 2
2. q. 117.
art. 6.

in hominibus aliter esse solet. Nam (ut ait
D. Thomas) In hominibus radix beneficio-
rum communiter liberalitas est, & non
amor, liberalis enim ac magnificus ho-
mo, eodem modo utitur, & quem amore non prosequitur, sua elargi-
tur, eum enim liberalitas, & non ille cui
erogat, mouet. Itaque ipsa efficit, ut libera-
lis id quod donat, patri faciat, & pro nihilo
habeat, & ideo impatiatur. At vero Deus
dona non patitur, quia non meminit
enim propter liberalitatem principaliter,
licet optat, liberalitatem, sed propter
amorem eo elargitur. Atque ita idem D.

D. Th. 2 Thomas dissensens de ordine 2. q. 117.
art. 4. nes est, inquit, electionem in nobis amorē
Dominic. Thom.

A præcedere. I. ut quis a quem sibi in ge-
nerum, ex qua electione in animo eius a-
mor oritur. Sed in Deo idē aliter sese res
habet, prius namque Deus quempiam dili-
git & quia diligit, eum eligit, & beneficiis
afficit. Si queris, quare Deus B. Petrum
glorificauit, apte respondetur, quia iusti-
ficauit. Et quare iustificauit? quia uo-
cauit. Quare uocauit? quia prædestinauit. Eph. 1.
Et quare prædestinauit? quia amauit. Qua-
re denique amauit? Non ultra progredi
possumus, ibi sistimus, nec alia potest sed
di ratio. Prædestinauit nos secundum pro-
positum voluntatis suæ, ait B. Apostolus.
Et Regius propheta, Saluum, inquit, me
fecit, quoniam uoluit me. Itaque amoris uo-
luntatis, hi duo sancti omne bonum tri-
buunt. Et illa uerba D. Paulus statim adie-
cit. Qui operatur omnia secundum consi-
lium voluntatis suæ, in solo Deo infinitā
perfectiōnem denotare, aduertendum est.
Nam quia homo uult a qua ratione uolū-
tas suæ non deo bonum est, siue quia
iudex pro arbitrio suo sententiā profert,
non ideo erit iusta, sed tunc huius nomi-
nis digna erit, cum secundum rationem
prolata fuerit. Quemadmodum Rex in
urbibus gubernatores instituit, qui, licet
sint magnates ac proceres inter omnes to-
tius regni, leges tamen & iura quibus iu-
dicare debent ignorant, & ideo eis iurispe-
riti dantur a seſſores, per quos ipsi ducun-
tur, sic in regno animæ uoluntas guberna-
trix est, sed quoniam dominatrix hæc cę-
ca est, ei ratio tanquam assessor adiungit-
ur. Tunc uero uoluntas recte procedit,
cum a ratione gubernatur. At in Deo sola
eius diuina uoluntas remiſſam efficit,
& quidquid ipsa uult, quia suo proprio co-
nsilio ducitur, bonum est, ideo Deus opar-
tur omnia secundum consilium uolunta-
tis suæ. Est etiam notandum Deum, sicut
ab æterno sua infinita sapientia omnia in-
tellexit, sic admirabili prudentia sua, om-
nia quæ singulis daturus erat, disposuisse.
Si igitur infallibilis uentus est, Deum om-
nia propter amorem elargiri, & ab æter-
no construxisse ea, quæ præbiturus erat,
quorsum nobis impetrat, ut ab eo efflagne-
mus, & ab eo impetremus. Præterea in
non tantum datur, sed etiam in omni-
tiones nec ad ostendendum et illud, q̄ ab
æterno cognouit, nec ut animus eius ad
nobis erga gratiam inſeſſe uideret esse ui-
E 3 den-

Simile.

Simile.

Itaque in oratione totus homo perficitur. Omnes namque eius potentie in optimum obiectum, scilicet, Deum tendunt. In illam diuinæ maiestatis & fragilitatis nostræ cognitionem devenimus. Idcirco luctamen i. lud. quod Patriarcha Iacob cum angelo habuit, cum ei dixit, Si contra Deum fuisti, quanto magis contra homines præualebis? Propheta Oseas sic explicat. Et inuoluitur ad Angelum (scilicet Iacob) & confortatus est, fleuit, & rogauit eum. Ex quibus omnibus colligitur lucta hæc, inter Angelum, & Iacob planctus, gemitus, & cordis tribulationes ipsius Iacob fuisse. qui tunc temporis, eo quod cum fratre suo Esau, quem magnopere timebat, congressurus erat, præ nimio angore affligebatur, quo timore perculsus, gemitibus auxilium postulans, sese coram Deo in oratione prosternit. Vide super hoc Beatus Gregorius in suis Moralibus.

Finita autem lucta & oratione, cum Angelus sic alloquutus legitur. Nequaquam Iacob quod luctaueris contra me, sed id est, iudens Deum, quod propter magnam Dei cognitionem, & ineffabilem eius misericordiam, qua cum eo ibi usus est, eue-

nitur ad Deum, ut eum in seipso consequi solent, contemplantes Deum ad omnibus laudum paratum esse, ut optime Sanctus Iudas perpendit, dicens. Ad vocem clamoris tui, statim exaudient, respondebit tibi. Non ait, Ad uerbum tuum, sed, Ad clamorem tuum. Vix peractam orationem pronuntias, & cum loquereris, statim exaudietur & libenter faciet.

Peractam autem qua de pro So-

A Christus Redemptor noster, qui sic orasse legitur. Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans & dicens. Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste. Et in iaculis literis Moyses cum Pharaone sic loquutus fuisse dicitur. Descendent omnes serui tui isti ad me, (scilicet affligi ingentibus Dei flagellis) & adorabunt me, dicentes. Egredietur tu, & omnis populus, qui subiectus est tibi. Vbi alia translatio habet. Orabunt me, & sic est in translatione Syriaca, & in paraphrasi Chaldaica. In quo manifeste conspicitur, cultus & obsequantia, qua Ethnicis illi orationi operam dabant, & sanctum Moysen deprecabantur, siquidem eorum oratio a sancto uno adoratio nuncupatur. Quod si in tantam mortali homini adhibebant reuerentiam, qua obsecro obseruauit, & humilitate nos infinitum Deum orare oportet. Itaque humilis oratio tantam habet efficaciam, ut de ea in sacro eloquio dicatur. Oratio humilitatis se nubes penetrabit, & non discedet, donec Altissimus aspiciat. O uerba uim abiectionis & humilibus consolationis plena in quibus diuina Scriptura, eorum orationem uacuum non dediscere donec Altissimus aspiciat, pollicetur? Sed forte obiciet aliquis nobis, se ægrotum esse, nec posse genua flectere, & ut decet, orationi uacare. Cui ego facile respondebimus ante oculos orationem Regis Manassis 2 Paral. in Babilonia capti proponens. Qui (ut ex capti. fin. diuini literis constat) sic ad dominum orauit. Peccavi super numerum alienarum matris, & nunc flecto genua cordis mei ad te domine. Si ergo tu, o homo, genua corporis flectere non potes, uiscera, & cordis genua inclina, parum enim prodesse nobis, si corporis duraxat & non cordis genua flectemus, plerumque Deus innotuit. Cuius sanctissimi uisus sue, dum eques cum hostibus dimicet (ut patet in sacris literis) accepta sunt oratio, quam his uerbis habuit Sol contra Gabaon ne moueatis. q. d. O sol, ut quiescas, & ne occidas, nec ab hostibus uictoria reportem, te obsecro. Cuius sanctissimi uisus oratio tantæ fuit efficacæ, ut quod postulabat, obtinuerit. Ex quo manifeste apparet, Deum orantis cor magis, qua uerba, & corporis dispositionem attendere, siquid loque non flexis genibus orationem habuit, sed in equo sedens, non lachrymas profundens,

deus, ab aliis obsecraretur, ut eos orandi modum doceret, responderet, se quidē a pauperibus, qui oīstium petentes, uulnera sua iterum, atque iterum ostendunt, & indefesse ab illis, qui eis subuenire possunt, obsecrantes, postulāi eleemosynam, fuisse edoctum, a quibus et, ipsi doceri poterant. Inter Deum & homines, praeier alia hoc discrimen est, quod homines a uilo modo

Lucę 11 importunis praeiis ab aliis uigere uolūt. Deus utro hoc magnopere cupit, imo & ad id nos monet, ut aperte ex parabola amici nocte petentis a suo amico panes, de docetur.

Denique inquit. Si quid petieris Patre. Ex quo colligimus, cum hic cum filius, scilicet iustus, uerba facere. Nam peccatores filii dormonis sunt, de quibus apud Diuum Ioannem ait quidam cecus; Scimus quia peccatores nō exaudir. Nam (ut ait Diuus Hieronymus) sicut nullum proficit in uulnere medicamentum, si adhuc sit in eo ferrū inclusum ita nihil proficit oratio illius, cuius adhuc peccatū minet in marte. Quapropter S. David ait S. ibidius esto domino, & oracum. Et ibidem. Delectare in domino, & dabit tibi petitiones cordis tui. Delectare in domino, uidelicet, per pium amorem. Sic ut tanquam amantissimus filius dominū diligere, & in eo delectari contende, & dabit tibi petitiones cordis mei.

Ioan. 9. 10 annu ait quidam cecus; Scimus quia peccatores nō exaudir. Nam (ut ait Diuus Hieronymus) sicut nullum proficit in uulnere medicamentum, si adhuc sit in eo ferrū inclusum ita nihil proficit oratio illius, cuius adhuc peccatū minet in marte. Quapropter S. David ait S. ibidius esto domino, & oracum. Et ibidem. Delectare in domino, & dabit tibi petitiones cordis tui. Delectare in domino, uidelicet, per pium amorem. Sic ut tanquam amantissimus filius dominū diligere, & in eo delectari contende, & dabit tibi petitiones cordis mei.

Psalm 36. Postremo inquit, In nomine meo: id est, per merita mea. Quod si ita fecerimus, dabit tibi petitiones cordis tui, quae cōspirant gloriae, ad quam uos perducatur Iesus Martae filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA Quinta post Pascha.

Concio Secunda.

Amen, amen dico uobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit uobis. Ioan. 16.

Odierna huius sacratissimi Euangelii lectio, est etiam pars illius suauissimi sermonis, quem piissimus Magister ad sacros discipulos post ultimam cenam habuit.

A In supra habuit concretibus ratiocinationibus, quibus uocatus ipse sortum ratiocinationem obdi scissum sanctissimi Magistri leniuit, adducta fuerunt, in hac uero sacra lectione agi Iudi. 10 tur, qualiter idem dominus eis singularem rationem adleuandam etiam eorum molestiam ac in nostram consolationem tribuit.

Nam uerba ista, scilicet Amen, amen dico uobis &c. totius eius Ecclesiae diriguntur. In quibus perinde est ac si diceret. Quid plumbus opus est? Hoc unum, licet aliud non esset, in uestrum leuamen sufficeret, ui delictet, quod, Et quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit uobis. Quid dulcius, quid suauius, aut quid hoc liberalius exco 2. Par. 2 gulari possit? Solus sapientissimus Salomō postquam sacrificia Deo obtulit, sequenti nocte ab ipso domino uocatus fuisse legimur, eique dixisse, postula quod uis, ut dem tibi. Nunc autem omnibus fidelibus Christianis, licet tot sacrificia non obtulerunt, piissime dicitur. Si quid petieritis Patrem, fiet uobis. Olim congregatio fidelium apud Iudaeos Synagoga uocabatur, nunc ut caput ecclesiae dicitur. Ratio, em discernimus assignat optimē Beatus Augustinus, uidelicet. quia Synagoga a verbo Graeco synagogeō, quod Latine congrego significat, deducitur, at uero Ecclesia ab alio etiam uerbo Graeco, caleo, id est, uoco, deriuatur. In quo insinuat, Iudaeos tanquam animam tota propter uocem congregari.

Olim eos dominus bellis, morte seipetibus, ac bonorum temporalium promissionibus ad se trahebat, eis dicens. Bona terra comedetis Christianos uero amore & celestium bonorum promissionibus conuocat, ut aperte his suauissimis uerbis appareret. Ut autem maiorem huius ineffabilis promissionis, fiduciam conciperemus, ea summa ueritas duplici iuramento confirmat, dicens. Amen amen dico uobis. Nos, cum dicimus Amen, siue in ueritate iurare non intendimus, quia de humana ueritate intelligimus, sed Christus dominus per infinitam ueritatem, quae est idem quod eius essentia, se iuramento astringit. Ego magis a infidelitas est nostra, si promissionibus a persona infinitae bonitatis editis, & iureiurando confirmatis non credimus. Qualiter autem Dei uerbis sit confidendum, appositissime nobis exemplum Abraham Patriar

Patriarcha praebeat. Qui postquam ei do-
mum suam ostendit, Moyses ab eius prole ne
esse nasciturum, adeo his verbis credidit,
ut cum ei filium suum mortis sacrificio of-
ferre iuberetur, statim (ut subulis ad-
notat) ut pro se posuisset, ipse fili-
um suum postquam igni traditus esset,
diuino auxilio resurrexerit, ut id, quod
ei antea dominus promiserat, adimple-
retur.

Quamobrem egregie Dominus Paulus an-
te Thymotheum ait, in quo susce-
perat repromissiones (ad quem dictum est.
Heb. 12. In Isaac benedixit, &c.) quia & a mortuis suscitare potest est Deus.

Gen. 21. Abraham ait ad Isaac, &c. & Isaac
luis suis dixit. Expectate hic cum alino, e-
go & puer illic properantes, postquam

Gen. 22. a Iherosolymis. &c. Quid
ais Patriarcha sancti ignem & ligna ad co-
burendum filium tuum portas, & inquis.

Ego & puer reuertemur ad es. Iste
prophetia est, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac
ait, &c. & Isaac ait, &c. & Isaac ait, &c.

occur, verum etiam omnia in Deo confide-

re debere manifestum est, ubi ipso docemur, in
eo enim remedium facillime inuenien-
dum esse ait. In hominibus plerumque re-
medium, sed non uitam repentes. Di-
ues pauperi uirgini numos praebebit, ad
hoc ut eam uirginitatis thesauro spoliaret.

O quam multi in hac misera uita sunt,
qui proximo suis in aduersitatibus opem
ferre non possunt, sed seculum in se
fuerant? Quod quidem diuersis modis ac-
currere fieri solet, aut ad iniurias uelocen-
dum, aut ad dignitates obtinendas, aut
ad scelus aliquod perpetrandum. Hi resu-
rgunt, sed non uitam dici possunt, at ue-
ro Deus uirginitatem semper in seculo ui-
uam in eis conseruat. De his uero scribitur
Ps. 124. Quia in domino sicut mons Sion.

Hoc est, propter fidu-
ciam quam quis habuit in domino, stabili-
tatem in bono ad instar montis Sion
consequens, quae uident est. &c. & res
ait, &c. & res ait, &c. & res ait, &c.

Cor. 13. & res ait, &c. & res
ait, &c. & res ait, &c. & res ait, &c.

Cor. 13. & res ait, &c. & res
ait, &c. & res ait, &c. & res ait, &c.

Cor. 13. & res ait, &c. & res
ait, &c. & res ait, &c. & res ait, &c.

Cor. 13. & res ait, &c. & res
ait, &c. & res ait, &c. & res ait, &c.

Cor. 13. & res ait, &c. & res
ait, &c. & res ait, &c. & res ait, &c.

Cor. 13. & res ait, &c. & res
ait, &c. & res ait, &c. & res ait, &c.

nieris In diuinis ueris Deus fuit. May
fi Psalmum (in quo peccata quæ eo mor
tuo perpetranda erant, & ultiones quæ ob
illa iurandæ erant, referuntur) scribere
iussisse legitur: ad cuius Psalmi finem
idem dominus imperauit, et post an
themiam istam, quæ in cantu He
braico, et Latino, et Graeco, et Syriaco
dicitur, et quæ non habet, nisi in

[illegible]

Similar:

[illegible]

P. 2. 49
 aut necessaria ibus uos commenderet
 michi, d. in est. Nam idem d. minus
 per se, d. in est aut inuota me, d. tri-
 butarius, et in e honorificabis me.
 O iurabis em amplia iocendi Poterissi-
 mus, & magnificatissimus Deus, qui nul-
 lus uonore indiget, dicit, te ab eo, qui
 & tuam opē & auxilium in necessitatib &
 laboribus imporat, honor affici. Quo-
 rum iungi uerba summa uernas dicitur. Vel
 quod si pereribus huiusmodi nollit,

Simile. Quis enim princeps t multo suo iubet,
ut ea, quae ipse, regere non uult, ab eo po-
tiuslet. Quamuis autem memoria nostro-
rum celerum induciam quam habuere de-

A
 te cordia oportet continuo adhibere.
 Insignis philosophus Seneca, quendam
 hominē in infimo loco natum ab Alexan-
 dro magno, parum postulasse comen-
 rat, cui ille urbem quandam magnā, fien-
 tissime donavit. At cum istius homo te-
 indignum putaret, Alex. de-
 alloquutus fuit; Vt ipse beneficia con-
 feram, non quaeris, aut quibus, quibus,
 sed quid melargui conveniat, atten-
 do. Si ego hanc magnā fecerim, ver-
 meretur beneficium, quid per eum li-
 trum Deum ac piissimum, facitum exi-
 stimas? Quapropter quando ab eo pe-
 tua, sed eius infinitam clemen-
 tiam & pietatem ante oculos mentis po-
 nere debemus. Memoria etiam preter-
 itorum beneficiorum, spē & fiduciam,
 quod maiora conferet (siquidem Deus
 nunquam mutatur, nos aliter. Quod si
 praeceus temporibus Dominus exiit
 usissimus est. Hoc significat illud Exo-
 di, cum Hebræorum populo aduersus
 Amalechitas dimicante, sanctus Moyses
 ungam Dei in manibus habens, orabat:
 Quid obsecro, orationi fac tuum unga-
 fauere poterat? Sed absque mysterio fa-
 ctum fuisse non est credendum. Vnga, hec,
 qua Deus tot mirabilia operatur, quae
 accepserat, in eorum memoriam revoca-
 re; atque ipsa spes illorum, & fiducia, ad
 multo maiora accipienda confirmaret.
 In quo ipse dominus nos docuit, ut oran-
 tes, beneficiorum acceptorū recordemur,
 quibus firmamur in Deo, ut nos ab illo
 nos ab illo qui ea contulit, multo maiora
 esse accepturos. In hoc etiam innuitur,
 orationes nostras in meritis crucis Redē-
 ptoris nostri, cuius ungā illa typum ge-
 rebat, niti debere.

Anignitur liberalissimos Dominus. Si
quid perieritis Patrem Quid in uenerabi-
lis Dector, hunc locum sic interpretatur.
Diuinus Saluator noster a Patre suo, & non
a se, nec ab Spiritu suo, donum post da-
re quoniam Patris liberalitas tribuitur, ipse
est qui dedit, & nihil ab aliquo recipit. Non licet ueram
in quodammodo, & in dactilo uenerabili

44, 573

nam quam a Patre accipit, communicat,
& a Patre accipit, & a Filio, & a Spiritu
Sancto, quod alteri eam communi-
cet, accipit tamen solus Pater essentiam
a Patre, & a Filio, & a Spiritu Sancto nihil ab eis
accipiens communicat, ideo merito ei li-
bera a Patre, & a Filio, & a Spiritu Sancto
vita sapientia precipit, ut a Patre aeterno
aliquid petamus. Sed certe nec illud.
Pater enim omnia in se habet, & in se
tissimam Trinitatem (quae fons, & origo
est omnium bonorum) significat, a quo
in nomine Christi, id est, per merita eius
postulare debemus. O uerba dulcissima!
Quare fratres mei, corde nostra amore
non liquefunt, cum ab eo, qui decipere
minime potest, Deum unum, & unum,
nostrum esse Patrem audimus? Multos fi-
lios Dei facit unus filius Dei (inquit Bea-
tus Augustinus) emit sibi fratres suo san-
guine, & ita dixit Ascendo ad Patrem
meum, & Patrem uestrum. Quid obsecro
maioris consolationis, aut dignitatis repe-
ri potest, ut optime Divus Ioannes per-
pendit, dicens. Videte qualem charitatem
dedit nobis Pater, ut si in Dei nomen
et sumus. Scitis profecto esse, nos filios
eius vocari, sed non solum voluit, ut filii
nuncuparemur, verum etiam, ut essemus,
nec ab aliquo cognitum est, nomen hoc
tantae dignitatis uacuum esse. Summi
Pontifices, Imperatores, ac Reges, & per u-
mero, quia pauperes sunt honorificos ti-
tulos. Et quod tu, inquit, et habu im-
ponunt: uelut cum Episcopos annulatos
summus Pontifex creat, & Rex ducem ali-
quem a se componit, sicut quae quidem
dignitates nomine sunt honorificentissi-
mae, uacuae tamen diuinitis Deus uero non
ira facit, nam cum Abram uocauit Abra-
ham, & dicit, uoluit gentium patrem,
cum ingentis progeniei patrem fecit,
& cum gloriosum Baptistam Ioannem
nuncupauit, cum per dicitur non esse, tum
designat) repleuit. Denique cum Simone
Cepha, siquid linguit Syriaca, ut Petro
Hieronymo placet, Petrum, uel petram, si
gossicui uoluit appellari, cum firmissimum
Ecclesiae suae fundamentum posuit. Ergo
si nos filios, & se Patrem nominat, ratio
postulabat ut in amore, beneficiis & soli-
tudinibus e Patrem se exhiberet. O utinam
hoc continuo in nostrorum resideat me-
moriam? Qualiter in laboribus unusquisque.

A diceret, se patrem & potentem patrem;
qui nimio amore filios prosequitur, ha-
bere. & ideo magna fiducia ab eo iusta po-
tens potuit. Quod si cum ab eo suffi-
caciter rem petimus, quam ipse concedo-
re non uult, id nobis magis conducere cre-
dendum est.

Adiecit deinde Dominus. In nomine
meo. Sed quæro, cum a Deo aliquid petere
intendis, quo iure id facere cogitas? Di-
ces fortasse. Ergo coram eius diuina maie-
state prostratus, creaturam eius, & opus
manum suarum me esse propono, & hunc
titulum sanctus Iob ei afferebat, dicens: Iob. 16.
Manus tuas fecerunt me, & plasmauerunt
me totum in cunctis. Bene quidem ait.
Sed illud contra te esse non dubites, qui
eius creatura es, & opus manuum
ipsius, ei ut debebas non seruauisti, & ad-
uersus eum multoties rebellando defeci-
sti. Ideo alio ubi opus est titulo, hic eum
testem ducit, qui cum eo agant u-
do tuo, peritissime ostendit. Ergo me
ad imaginem, & similitudinem eius fa-
ctum esse adducam, ideo siquidem tam
per te esse mihi communicauit, fa-
uorem eius, & auxilium a te peto, o im-
plorare Opune, inquit, te id etiam ad-
uertit, ut per te, & in te, & in te, & in te
ita deformasti, ut uix imago Dei es, uides
tur. Itaque panem eius sanctissimum me
inuiduas, & per te, & in te, & in te, & in te
lux, qui hero aliquando seruauit, obicere
solet, cum ab eo aliquid postulare cõre-
dit. Concede, inquit, hoc domine famulo
tuo, siquidem me panis tuus sustentauit,
tus optimum in peritiam suam affert.
Nam cum quis dicit, se panem domini
fuerit, & in te, & in te, & in te, & in te
me ad id, quod postulare illi posse addu-
cere, inuit huiusmodi famulus, cum do-
mino famulabatur, pacem quo uesceba-
tur, seruauit. Tu ut a quem Domini
tot annis abundanter aluit, qui panem
suum ab eo, & in te, & in te, & in te, & in te
ter id, quod manducaui merui. Ideo
et in te, & in te, & in te, & in te, & in te
ante diuinum tribunal poteris allegare.
In facie tua Domine, o Domine, & in te
superius magister Christus Dominus eru-
dit dicens. Si quid petieritis Patrem in nom-
ne meo dabit uobis. O admirabilem titulum,
o summum ius: Scilicet cum a patre
aeterno aliquid postulamus illud peti Do-
minum

Ioa. 20.

Ioa. 14.

Distin-
le.

Gen. 17

minum nostrum Iesum Christum postu-
lare ac dicere: Deus in fionæ maiestatis, ex
parte mea ad hoc quod petere intendo .
Necne quid possim præter hoc penitus
ignore . Nam si creaturam tuam & opus
manuum tuarum me esse assero, id in
meam uerigæ damnationem, quoniam
aduersus creatorem meum impudenter re-
stui, si imaginem tuam in me in sculptam
esse pro ciculo allego, puderet illa ubi osten-
dere siquidem ipsam tot immunditiis for-
dani si uero assero panem tuum edidisse id
nunquam merui . Igitur nullum aliud mi-
hi refugium est ad petendum, nisi per do-
minum nostrum Iesum Christum, per pri-
mogenicum illum, per illam bonorum
summam, per mediatorem inter te &
nos, per illum denique, qui tibi solus pla-
cuit infinite, & hoc ius coram te potero
adducere . Ideo semper a te petam per do-
minum nostrum Iesum Christum filium
Oecum-
menum . Oecumenius insignis Doctor
Græcens, super hæc uerba inquit Christum
Redemptorem nostrum uerum Deum
esse, in hoc ostendisse, quod nomen infini-
te uirtutes, per quod omnia comparan-
tur, quodque non nisi habenti infinitam,
potestatem uidelicet, soli Deo conuenit,
obtinuerit . Ideo sanctus Dauid ait . Domi-
ne dominus noster, quam admirabile est
nomen tuum in uniuersa terra . Ex quo
apparet, ad Christi Redemptoris nostri
gratiam pertinere æternum Patrem pro-
pter nomen sanctissimum unigeniti filii
sui, ac propter eius innumera in nos be-
neficia conferre . Venissime enim in sacra
Exo. 20
Scriptura dicitur . Deus honorauit Patrem
in filiis, uidelicet, quando propter menta-
pateu transiit in ignem, hoc ait uerbis .
Ipsæ enim ait, Ego sum dominus Deus
faciens misericordiam in millia, iis, qui di-
ligunt me, & custodiunt præcepta mea .
Deut. 2
Atque ita Hebræis in Deuteronomio di-
xit . Neque dabo nobis de terra filiorum
Esau, quantum potest unius pedis calcare
uestigium, quia in possessionem Esau de-
di montem Seir, quia filius Isaac Patriar-
chæ uniuersituerat . Et inferius adiecit .
Non pugnes contra Moabitas, nec iocas
aduersus eos prælium: non enim dabo ti-
bi quicquam de terra eorum, quia filius
Lot heredi dedit eam in possessionem . Si igitur
cum Idumæis licet idololatriis domi-
nas post quad. ingentia annos, quia filii

Esau primogeniti sanctissimi Isaac erant,
hanc habui rationem: quid cum filius ac
membri Iesum Christi uultorum iussim,
propter meritum ipsius æternum Patrem a-
cturum putatis? Ergo quotiescunque os
nostrum, ad orandum aperimus, uti oculo-
los in celum leuamus, itaque et nobis gra-
tissimus hic æterni Patris primogenitus
est oderendus . Sanctus Ioseph frater
suos horatus est, ut coram ipso sine Be-
niamin eorum fratre non appareant .
Alioquin, inquit, non uidebitis faciem
Cen. 43
meam, nisi fratrem uestrum minimum
adduxeritis uobiscum . Hoc idem nobis
Patrem æternum dicere cogitare debe-
mus ut, scilicet coram eo abique dulcissi-
mo fratre nostro Beniamin Iesu Christo
Hebr. 5
non compareamus . Sed ad hoc notanda
sunt uerba Domini Pauli, uidelicet, Factus est
omnibus obediens sibi causa salutis
æternæ Obedientibus, ait, & non moram
gerere uolentibus . Nam in Proverbiis di-
citur: Qui dedinat aurum suum, ne au-
dit legem, oratio eius erit execrabilis .
Ideo hic statim summa ueritas inferius
inquit: Ipse Pater amat uos, quia uos in
amatis, & credidistis quia a Deo exiit . Et
D. Creg.
Diuus Gregorius ait . Si obediemus
Deo, obediunt Deo orationibus nostris .
Atque etiam in eo, quare in iustis
filiis, ac pijs uirginibus obtemperabat, ut si
precabantur, domine pluat, statim ipse
dominus eorum deprecationibus faue-
ret . Ut enim Regius propheta testatur,
Rf. 144
Deus uoluntatem mentium te faciet, &
deprecationem eorum exaudiet . Atque
hoc significatur mysterium in illis uerbis
eius eiusdem sancti Dauid, ait . Dinga-
tur Psal. 140
tur domine oratio mea, sicut incensum in
conspectu tuo . Thus seu incensum in
thuribulo positum, nisi euagis applicetur,
odorem effundere non potest: ita in
censum orationis Deo odoriferum, aut
gratum non est, nisi cor, unde illa exiit di-
uini amoris igne non ardeat . Quapro-
pter apud sanctum Esaiam ipse Domi-
nus hæc protulit uerba . Cum multiplica-
ueris orationem, non exaudiam, ma-
nus enim ustræ sanguine plene sunt .
Qualiter o scelerate, te Dominus exau-
diat, cum lingua tua orationem Domini
Esai. 1
dicam, pro ut uale cor tuum abis, quæ
ibi postulantur, longissime absit? Si enim
ore proferis . Pater nostri qui es in celis.
Deus

Lucę 12

consentaneum est. O'um hoc iussit domi-
nus: Ingressus uineam proximi tui come-
des uuas quancum tibi placuerit, foras au-
tem ne efferas tecum. Postea uero Chri-
stus Redemptor noster sic apud D. Lucę
ait. Ignem ueni mittere in terram, & quid
uolo nisi ut accendatur illa quo, mundum
ante aduentum ipsius, frigidum & absque
diuini amoris igne esse significauit. Sed
proh dolor! quamuis filius Dei tot benefi-
ciis uelut flammis incēti, corda hominum
in sui & proximorum amore inflammare
conatus est, multum tamen aliquo modo fri-
gidiores quam antea remanserunt. Nam
seco tempore pauper in alienam uineam
ingredi, uuasque comedere atque alia id
genus licebat, nunc non solum ad mandu-
candum racemum in alienam uineam in-
gredi minime licet, absque pœna & sup-
plicio, sed etiam aliæ quamplurimæ in mi-
seros pauperes et adueritates excidentur, ob
huius tempestatibus patimur. Equum est enim
& rationi consentaneum, ut tibi, qui cum
uilius diuitiarum domini tui esse debe-
res, eas omnes tibi usurpasti, & nunquam
filiorum Iesu Christi, uidelicet, pauperum
recordatus es, cuncta quæ possides, ipse
dominus auferat. Igitur (charissimi fratres)
quandoquidem uultus, ut erga uos Deus
seculi liberaliter exhibeat, uos etiam liberali-
tatem erga pauperes ostendite. Quo non
solum obligationi uestræ satisfaciatis, sed
diuinam gratiam merebimini, qua compa-
ratur gloria, ad quam nos perducatur Iesus
Marianæ filius, Amen.

IN EAD. DOMINICA
Quinta post Pascha.

Concio Tertia.

*Amen, amen dico uobis, Si quid petie-
ritis Patrem in nomine meo, dabit
uobis. Ioan. 16.*

Merito, atque optimo iure vete-
res philosophi hominem ar-
borem inuersam appellauerunt.
Simile. ille enim in cælo agere, fru-
Dominic. Tom 4. o

A Num uero in terris, uidelicet in hac ui-
ta, præbere debet. Et quemadmodum
omnis cura & sollicitudo olitoris irrigan-
dis nouis arboribus, ut radices altius mit-
tentes uberrimos fructus ferant, sita est,
ita præcipua cura hominis Christiani,
de uetere in cogitandis rebus & effi-
bus, ut ea cordis cogitatione, quæ ra-
dix hominis est, uirtutem celestem at-
trahat, qua honorum operum fructum
ferat abundantissimum. Sic faciebat
Sanctus Dauid, qui ait. Leuaui oculos meos in montes, unde ueniet auxi-
lium mihi. Et Ecclesiasticus inquit. Iu-
stus cor suum tradidit ad uigilandum di-
luculo ad Deum, qui fecit illum, &
in conspectu. Altissimi deprecabitur.
Perpendite uerba illa: Tradidit cor
suum, ubi iustus cor suum famulum
huius sancti exercitii efficere significa-
tur. Nam sicut olitor ante lucem sur-
git ad arbores irrigandas, ita uir iustus,
ut cor suum ad Deum illa crepusculi
matutini quietudine erigat, surgit. Iob 8.
Atque Sanctus Iob inquit: Si diluculo
surxeris ad Deum, & omnipotentem
fueris deprecatus, statim euigilabit ad
te, & peccatum reddet habitaculum ius-
tiæ tuæ. Dauid etiam licet Rex, &
non solum in pœnitentiis, dixit.
Mane astabo ubi, & uidebo, quo-
niam non Deus uolens iniquitatem tu-
es, Pro quo Beatus Hieronymus ex
Hebræo uerit. Mane astabo ubi, & con-
templabor, & alius Doctor uerit. Ma-
ne instituiam ad te orationem meam &
suscipiam. Et pro eo quod nos legimus,
Præueni in maturitate, & clamaui, alii
ex Hebræo uerunt, Præueni diluculum
& clamaui. Et ubi nos habemus, Exur-
gam diluculo, alii uerterunt, Excitabo
Auroram, id est, non expectabo ut Au-
rora me exsuscitet, imo ego matutino tem-
pore surgendo illam suscitabo: Et ita ip-
se Rex Dauid dicebat; In matutinis me-
diabor in te, quia fuisti adiutor meus.
O magnam multorum confusionem.
Nescio quomodo talia audientes pado-
re non conficiuntur illi, qui cum uiginti
quatuor horis diei naturalis in misero &
mortali corpore indulgendo integras con-
sumant, faciem uero in diluculo ad
nitentem remedium non impendant. Quod
si uirtutis cor suum tradidit ad uigilan-
dum

cellis huius mundi brachia nostra nata de
concuramus, si caput in altum non erigi-
mus, id est, si cogitationes nostras, ab-
dicationes, atque portionem superiorem in
Deo habere, & ei propius accedimus, non
figimus, profecto in peccatorum sinu nunc
subiaceamus. *Ubi* Magna enim & mirabi-
lis generis fructus (uulgo *Cydras* & *limo-
nos*) diu incorrupti cultu dñi nequeunt,
ideo, saccaro deibuti (*Hispane en conferva
de acucar*) longum temporis spatium re-
tento pulchro colore, uelut recedat, & reser-
uantur. Sic omne opus studiosum diu a
se solummodo absque sanctissimo ora-
tionis exercitio coarctatum non potest, ubi
que oratione enim statim uirtus marce-
scit, cum illa uero omnia conseruantur, &
recentia ac suauissima Deo uidentur. Quo-
circa quidam sanctus frater nostri ordinis,
nomine *Aegydius*, dicere solitus erat,
uene se potius in fructu, & in genere unum
dantur uirtutem quam ex uirtutibus in se-
culo decem habere, nam decem in se-
culo marcescunt, & facilius dantur,
in reliquo uero uirtute conseruantur, &
multiplicatur sancto orationis exerci-
tio.

Coelestis igitur magister Iesus Christus
et animum nostrum ad utendum hoc mi-
raculo remedio excitaret, nos in sacra E-
vangelii lectione hodierna hortatur, di-
cēs: Amen, amen dico vobis, si quid peti-
tis a Patre in nomine meo, dabit vobis. In diu-
niis literis Rex Ezechias obfessus ab Assy-
riorum copiis hoc fecisse legitur. Operus
est sacco, ingressusque est in domum do-
mini, & misit senes de sacerdotibus ope-
ratos saccis ad Esaram prophetam filium
Amos, ut eum in suis orationibus Do-
mino commendaret. Attendite, obse-
cro, ordinem, quem Rex hic sanctus ob-
servavit. Non solum enim orationibus
sancti prophetae contentus fuit, verum ip-
se & omnes fuere ieiunio prius induti sunt, &
cooperiti. Cumque epistolas ad Assyri-
um misit blasphemantem, & neque pe-
nas vidisset, ipse ascendit in domum do-
mini, & expandit eas coram domino, &
oravit in conspectu eius, dicens. Domine
Deus Israel, tu es Deus solus Regum om-
nium terræ, tu fecisti cælum & terram,
inclina aurem tuam & exaudi, aperi domi-
ne oculos tuos, & vide, & audi omnia ver-
ba Sennacherib, quæ misit, ut exprobra-

A ret nobis Deum uiuentem, & cetera. Nunc igitur domine Deus noster, saluos nos fac de manu eorum, ut sciant omnia Regna terræ, quia tu es dominus Deus solus. O quam multa exemplo huius sancti Regis docemur, quorum primum est, se non solum orationibus sancti Prophetæ commendasse, uerum etiam se suosque simulos cunctis cooperari sic. & propheta sancto orante, ipse simul orans exauditus est. Nunc uero in hoc miserrimo temporum statu, pii & religiosi uiri propter totius populæ necessitates instanter orationi uacat, principes autem, magnates ac duces, scelera & a peccatis non uicentes, læuitia ac uoluptate afficiuntur. Qualiter ergo dominus eorum preces audiet, siquidē pro tam nefariis hominibus deprecatur? Prophetam Ieremiā dominus alloquutus sic ait. Noli orare pro populo hoc, quia nō exaudiat te. Nonne uides quid isti faciunt in ciuitatibus Iudæ, & in plateis Ierusalē? Filii colligunt ligna, & patres succendunt ignem, & mulieres conpergunt adipem, ut faciās placentas Reginæ coeli, & libent diis alienis, & me ad iracundiam prouocent. Quasi diceret: Parentes, matres, ac filii omnes diabolo seruitutem adhibent, & tu pro illis me deprecaris? Parum profecto illis tua proderit oratio. Igitur fratres mei, a peccatis uestris & uis impis ad Deū conuertimini, & pro uobis ipsi eam orate, & ita uobis seruatorum Dei orationes erunt emolumento. Sanctus Moyses cum in montis cacumine oraret, Iosue insignis Hebræorum dux, aduersus Amalechitas dimicasse, & uictoriam consequutus fuisse, legimus. Aequumne esset, ut Hebræi dicerēt. Siquidem Moyses in monte pro nobis orat, non sumamus arma, nec aduersus hostes præliemur, ipse enim solus ad uictoriam reportandam sufficit? Certe hoc insania & uecordia iure optimo diceretur. Sed quæro, unde ad bellum gerendum sibi arma Hebræi parare potuerunt? Nam licet in sacro textu dicatur. Armati ascenderunt filii Israel de terra Aegypti, non tamen tot armis, quod eis opus erant, siquidem captiuitate opprimebantur, ex Aegypto moniti euenit. At in deserto arma nullo modo conficere poterant, ergo unde illa habere potuerunt? Huic quæstioni satisfacere uolens ait. Aegyptios, quando fueros illas. Ipsi autem sunt operti

Jerem.

Exod 7.

Exo 13

si dicere: Domine, si hanc populi multitudinem petre iubes, luc linea, & progetur uenturi Messia figurat. Quod si ipse non nasciturus est, parum mihi proderit ex numero esse predestinatorum. Nam si ad redimendum mundum minime uenturus est, gloriam mihi promissam non ingrediar, Atque ita his omnibus persuasibus, omnia cessabunt. Hinc est, quod sanctus Nae, licet ingentem multitudinem uitam finisse atpexerit, non tamen pro illa deprecatus fuisse legitur, in ara enim sem filium tuum, a quo Messias tecundum carnem originem ducturus erat, secum incolumem retinebat. Iam si quidem multis ante incarnationem temporibus, eternus Pater Messiae uenturi in mundum tantam rationem habuit, ut propter cum Israeliticum populum multis periculis inuenire, quid nunc propter sacratissimum Messiam Redemptorem nostram salutem crucifixam, & per opem precum & orationes eius nomini oblatas cum factum putatis, cum ipse Dominus nobis iurcurando se adstruxerit, dicens, Amen amen dico uobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit uobis. Hanc summam uenturam promissionem in magnam certam spem ac fidem innotatam, qui freti ad eternum Patrem postulaturi oportet accedamus, & hoc efficax remedium est ad orationem. Ideo S. David dicebat. Audiam fac mihi mane misericordiam tuam, hoc est, Fac Domine, ut quam celeriter tuam in me sentiam misericordiam. Quo iure id, o Rex sancte postulas? Quia in te speravi Et adiungit istam. Notam fac mihi uiam in qua ambulem, quia ad te leuavi animam meam. Attendne obsecro duas, quas in suam causam rationes affert. Quis ergo talis parenti preces fundere, & ab eo necessaria petere non audebit? Magnum in nos Deus beneficium contulit, cum erga nos paternum amorem habere dignatus est. Sed idem Dominus uult, ut nos etiam erga illum filiorum fiduciam habeamus. Quod Diuus Proclustellanus dicens. Quia in te filii Dei, misit Deus spiritum filii sui in corda uestra clamantem. Abba pater, id est, facientem uos clamare filiorum affectu fiducia, & amore, atque opem illius fidenter implorare & ita Christus Redemptor noster modum orandi nos docens,

Dominic. Tom. 4. o

A inquit. Cum oratis, dicite Pater noster qui es in caelis Deum infinitae maiestatis Patrem uocare non auderemus, nisi ad id unigenitus filius eius nobis facultatem praeberet. Nam licet olim multi Patres eius ac prophetae extiterint, nullus tamen eorum sibi tantum tribuere ausus est, ut Deum ipsum Patrem suum appellauerit, Solus sanctus Esaias dixisse legitur. Tu Domine Pater noster, & Redemptor noster. Quia obrem Ecclesia Catholica omnem si tam non ne ait, Diuina institutione formari audemus dicere. Pater noster qui in caelis Quasi dicat. Si unigenitus filius tuus, nos, o immense Deus, non erudiet, te Patrem inuocare minime auderemus. Valde etiam notandum esse, omnes petitiones illius orationis, quam ecclesiis magister nos docuit, communes esse. Non igitur Dominus uult, nostrum quempiam in oratione esse proprietarium, id est, neminem soli, sed abundantia charitatis suis etiam proximo a Deo petere debere, qui quidem charitate pleno ore dicamus, & inesthetur nomen tuum, ad ueniat regnum tuum, & digne nobis deora nostra, Sanctus David ad Dominum ait. Dicat. Quando in conspectu eius orationem meam. Vbi uerbam illud, effundere, quod significat, extra aliquid profundere, maxime ponderandum est. Aque ita effundere orationem in conspectu Dei, idem est, quod pro us qui extra Deum sunt, uidelicet, pro peccatoribus deprecari. Hac igitur charitate dominus nos orare precipit, uultque, ut orationibus nostris amicos & inimicos, notos atque ignotos comprehendamus. Cum ergo dominus ait. Petieritis Paterem. Nisi te diuinos magister uocetiam eorum, & omne uiam in qua ab eo petere debemus, admonet. Si quando cum Regibus terrae sermones habetis, magnam attentionem ac diligentiam in uerbis adhibere contenditis, & quidquid proferitis lingua, animo diligenter ponderatis. Multo maiori attentione, cura ac uigilantia, uos coram Deo esse ratio postulat, in cuius conspectu potestates caelorum prosternuntur & omnis creatura contremiscit. Non me lateat, cor hominis super naturam inquietum esse, & multo magis in oratione. Expetentia uidemus, auct. dum Simile.

F 3 libe-

Esa 63

Psal. 41

Psal. 43

Galat. 4

Sæpe multos non exaudi Deus ad uoluntatem, ut exaudiat ad salutem. Si iustus ac mentis inops, ab amico suo enem potestularet, si ipse uerus eius amicus est, et illum negaret eo quod existimaret, enim se ipsum uelle interficere. Ita Dominus nobis petentibus, quamprimum negare solet, eo quod nos tanquã fideus, & ratione carentes cum illis nobis mortem & damnationem allaturos esse certo scit.

Vsq; modo non pensis quidquam in nomine meo. Nō ait Dominus eis. Hactenus orationi non dedistis operam, nec etiam ait tantummodo, Hactenus non petistis,

Luc. 11 nam tunc iam. c. 10. Ap. 11. orauerant atque ita diuino magistro dixerant, Domine, doce nos orare: sed addit, in nomine meo, tum quia eousque cœlestem magistrum suum secum habentes in aduersitatibus & in usque opus erat eum magna cum fiducia consuēbant, tū etiam quia usque ad id tēpus eis, Dominus ineffabilem sui sanctitatem & nominis uirtutem non ostēderat. Quapropter Magister a uindicta C. 11. iusserat ne orarent, nisi si mi norum, quando ad Patrem ire uolebas patescere, & indicare uoluisti? Quomodo pietatis medi a uindicta non morbis adhiberi solent, & in magnis necessitatibus plenissime indulgentur conceduntur, ac magnæ reliquæ, & magna estimatone habetur, in magnis calamitatibus in lucem extrahuntur, denique ut in prouerbio est, frater & amicus in diebus infaustis opportunus, id est, *El amigo y el hermano para el dia malo*. D. Thomas inquit, diuini auxilii proprium esse, in maioribus angustis & afflictionibus uisens subuenire. Sed quoniam inter maximas angustias, quas sacri discipuli ferre poterant, una erat sui diuini Magistris absentia, ideo ipse Dominus nomen suum, quod uices presētiæ, quas supplet & requirit, ad uentum eius sunt absconditi, uoluit relinqueret, utque ad salutem suam reseruat nomen coram æterno Patre discipuli ponentes, merita eiusdem Dominis pōnebāt.

Similia.

D. Tho. sup. 10.

Item igitur liberalissimus Dominus sacris discipulis ait. *Petite & accipietis*, Et, ut eos in maiorem spem engeret, sortito resq; in id redderet, adiunxit. *Et gaudium uestrum plenum sit*. Id est, ut ex beneficiis que proppter orationem consequimini, gaudium plenissimum habeatis. Nam (ut

A D. Paulus docet) *Fruſus spiritus est charitas, gaudium, pax*. Ac de hoc gaudio sanctus Dauid uerba faciens, inquit: *Beatus populus, qui scit iubilare*. Quare beatus? Rationem innuit, dicens, Domine in lumine uultus tui ambulabūt, hoc est, dum clara: issima luce tua, in nomine uestro exultabunt, id est, ex te gaudia mirabilia & uoluptates deprimont, & inuictissimæ exaltabunt, id est, in lege tua maximis progressus facient, & in maiorem perficiōnem ac uirtutem accrescent. Hoc autem gaudium non solum humanas uoluptates expellere solet, sed etiam ad perferendum labores recreat, & animum red dat. Si

B cui enim uersi alucaria inuadentes fauorem dulcedine alleſti, facile apud aculeos & stimulos patiuntur, ita du'cedo cœlestium gaudiorum efficit, ut nō solum omnia, quæ in mundo habentur preciosa, cōtemnantur, sed ut ardua & difficilia hac dulcedine quis recreatus aggrediat, hęc etiam duicedo in mentē, sanctum easterum que timorem ad non peccandum generat. Ideo sanctus Dauid dicebat: *Legitur cor meum, ut timeat nomen tuum*, Nam, qui Deum gustauit, & ei placere studet, si cui ipsi maxime obtemperare & inferre optat, ita illū uel leuissima in re ostēdere possimuset. Atque hoc gaudia precēs & orationes acſe effluunt coram Deo redduntur, ut idem, sanctus Prophetas, *Psal. 36* facietur, dicens, *Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui*. Libentius enim Dominus eas precēs audit, quæ ab hilaritate deuoto corde, quam quæ a languore & tristitia sunt, & proppter efficaciam & seruitutem, inquit ipse, dabit tibi petitiones cordis tui. Denique hoc gaudium, nos per diuinorum mandatorum uiam celeris cursu facit incedere, sicut

D uidē Regius Prophetas testatur, cū ait. *Viam mandatorum tuorum cucurram*, & dilataſti cor meum. Ecce igitur quā multa bona Dominus sola sua quantitate gutta in fidelium suorum cordibus operatur. Si uero in eis minus potuerit, quo in loco potest homines portissimum hęc accedat, et nāque talis est idem Dominus per Isaiam de iisdem deuotis hominibus, *Isa. 56* *bus i uenit hic populus, & sanctificatus est in nomine domini*. Quod si hoc contemneris, ut uis coram deo, ut ipse adeo inimicus est, ut hęc audiens, *F. 4* scilicet

nam abundantia, quanta multitudini huic opus est, exire quomodo poterit? Hinc sã

S. Aug. Quis Moyses de promissione Domini cepit dubitare, & ideo terram promissionis ingredi non meruit. O Propheta sancte (ait Beatus Augustinus) quam immentè dubitasti? nam licet lapis hic natura sua non intelligi, id tamen cuius typum ge-

1. Co. 10 rit, nõ solum uerba percipit, sed interiora cordis scrutatur. Christum enim Redemptorem nostrum significat, de quo D. Paulus inquit. Petra autem erat Christus, quæ licet in humanitate parua sit, in diuinitate tamen maxima est, & ab ea flumina (sicut aqua maris operientis) promanare possunt. Quamuis autem uerum sit, quod si petra hæc graui superbiæ ictu tangatur, ignis ex ea prodit, tamen si leui humilitatis ictu tangitur, consolationis & refrigerii aqua ab ea eximitur.

Quidem seruus Ocoziæ Regis Israel, Eliam propheta in monte commorantem comprehendere uolens, superbia elatus, ei dixit Homo Dei, Rex præcepit ut descendas. Quasi diceret, licet uelis noli ego te inuicem ad Regis conspectum traham, siquidem ipse ira imperauit. Cui uir sanctus. Si homo, inquit, Dei sum, de scelerat ignis de celo, & deuoret te & quinquaginta tuos. Et statim descendit ignis de celo, & deuorauit eum, & quinquaginta qui cum eo erant. Iterum autem uenit ad eum alius, totidem sicut prius hominibus comitatus, quos etiam ignis deuorauit, quoniam ictu superbiæ lapidem tetigerunt. Denique tertius uenit, & genua contra Eliam curauit, & precatus est eum, & ait: Homo Dei, noli despicere animam meam, & animas seruatorum tuorum quas mecum sunt. Quasi diceret. Inuicem & coacti ad te uenimus, Regis imperium nos coegit, nec nostrorum mercede. Tunc Angelus qui ibi erat, loquutus est ad Eliam, dicens. Descende cum eo, ne timeas. Ecce igitur quantum differant status, qui in Deo, & in uicibus car. humilitate sunt, ab illis qui cum superbia atque elatione efficiuntur. Nam ex his tribus solus tertius, quoniam Dei seruum humilitatis ictu tetigit, incolumis cum sociis euasit. Cum ergo Dominus Moysi ait. Tolle uirgam & loquere ad petram coram filio Israel. & illa dabit aquas. Modum quem seruare debemus in necessitatibus a Deo po-

stulandia, & obcinendis significauit, sili- cet, debere nos piis ac deuotis orationibus, petram, uidelicet Christum, alloqui & eam uirga (id est, intercessione sancto- rum) tangere ac percutere. Sancti autem conuenienter & appositissime uirga appellantur, nam uirga propter molliuicem, & clementinam facillime flectitur, ita Sancti præ nimia charitate sua, ad misericordiam proximorum subleuandam, facillime commouentur. Atque ita apud Iere. 10

S. Jeremiam dicitur, Israel uirga hereditatis eius. Et quem admodum hic S. Pro- pheta omnem Israel uirgam nuncupauit, sic oēs Angeli & cœlestes incolæ, ob singularem amoris unitatem in qua uiuunt, possunt uirga appellari, qua in his rogationibus supernam illam ac diuinam pe- tram percussimus, ut nobis aquas suorum donorum & misericordiam impertiat & elargiatur. Si autem quæritur, quare potius hoc tempore, quam alio hac hinc ro- gationes, quatuor uobis causas assignabi- mus, Quarum prima est, ut hoc opportu- no tempore, carnalis concupiscentia quæ nunc magis augetur & quodammodo ebullit, ieiunio & oratione mortificet, Rogari

C & quasi extingatur. Atque ita allegamus ones de- textus, qui in ipso Rogationis nos ad hoc cōferta- nt, ut hoc potissimum tempore, nos totos d. 3. To- rionibus & orationibus adiuuamus. A. ges. d. x. 12. lus Raphael cum S. Tobia sermonem ha- bens, cum sic allocutus est. Bona est ora- tio cum ieiunio & elemosyna. Sicut enim simile.

accipitur eū ieiunium est, celerius, & expedi- tius aduolat, ac maiori cum impetu ardeā inuadit, ita cor homines cum corpus eius ieiunium est, & ipsa sensualitas debilis, ma- gis ad nolandum in cœlestem contem- plationem aptum est. Ex quo aperte cōi- citur, ieiunium duos præcipuos effectus operari, alterū scilicet, orationi sanare, al- terū uero sensualitatis passiones reprimere & mortificare. Idcirco Diuus Basilius. B. Basi- illud tantopere laudat, ut in altera concilio huius.

num, quam de eo habuit sic dicat. Custodes Angeli libenter ac studiosius eorum animas curant, qui per ieiunium purga- ti, loquunt. 1. Pan. o. i. d. i. s. sic ait. An- geli per singulas Ecclesias, eorum qui le- ieiuniis purgantur, catalogum fa- ciunt. O admirabile sanctissimi iei- unium laudem! Videte qualiter glorio- sus Doctor ieiunium efficit, dicens An- gelicos

Domini deprecemur, ueni transi am-
eiga nos lenue ac munge, nosq. prout
scelera nostra mererentur, non puniat, &
bella ac seditiones, quæ his maxime tem-

1. Re. 11 poribus oriri solent, comprimere dignetur.
Nam (ut in laeta P. gina dicitur) tantum
uenerit tempus est, quo Reges ad bella fore
procedere. Quod si uis ac uoluntas fieri
opacibus in protel. temporibus cala-
mitatibus pennis, multo magis necessa-
rium est, si quidem dicitur Respublica
Christianam tantum M. uisum multo uo-
do, tot hæreticorum copiar, ac tot exerci-
tus Turcarum quondie constare & acer-
rimè pugnare uidemus, ita ut undique
nostros obideret, & circumuallare ui-
deantur. Et ratioq. conuenientium est ut
non eorum uires, non multitudinem,
non potentiam, sed scelera nostra, quæ ip-
si contra nos ut reusculissima asserunt,

Simile.

peruicaciam. Cum quidam exercitus
aduersus alium dimicat, si alius alterius
adipositi uisus, inedia omnia in
facile reportabit. Igitor qui aduersus
nostros peccata quæ committimus, pro ar-
mis portant, si apertis arma, hæc sustine-
mus, ceruissima pro nobis uisoria erit,
uerum autem inquituratum nostrorum po-
tentiæ scilicet eos his a nobis facili-
me exuemus. Cum sanctus M. vi. sicut
I. et in populum dicitur, hæc in

Deu. 2 De uerbum in dicitur legitur. Si audi-
re uolueris uocem Domini Dei tui, ut am-
studias & facias omnia mandata eius, ne-
nient super te omnes maledictiones istæ,
& app. chenndere. Et inter maledicta
quæ ibi in filios Israel conuocuntur, hoc
unum est, uidelicet. Tradit te Dominus
corruentem ante hostes tuos. Et statim
infrat. ut Adducet Dominus super te
gentem de longinquo, in similitudinem
aquar. uolantes cum impetu. Et infra.

Jerem. 5

Opprimet te hostis tuus. Propheta etiam
Jeremias quoniam Deus in urbe Ierusa-
lem iustos minime inuenit, sic inquit. Id-
circo percussit eos leo de Iylua, lupus ad-
uepe am uastauit eos, pardus uigi ansu
percutietas eorum. Omnis qui egredi-
tus fuerit ex eis, capietur, quia multæ sunt
præuicacitæ es eorum. Per seras istas
Domini tuum, & hostis inuicem,
qui eos iussu Dei ob ipsorum flagitia per-
ditur atque euersum erant intelligit. Ideo
sanctus Jeremias de hoc agens, sic lamen-

A tatur Peccatum peccauit Ierusalem, pro-
pter quod instabilis facta est. Peccatum
peccauit, id est. Peccata peccatis accumu-
lauit, uerminis peccauit. Propter quod
instabilis facta est, id est, fragilis & non
potens aduersus resistere. Quid igitur
cognatus, fratres mei, nos illis maxime cu-
m maior obligatione nunc astricti sumus, he-
ritate antecesserit. Credo quidem, imo
& pro certo habeo nos illos uicem meam
metopenare. Ergo ore ne miremur, si quo-
tidie nos torhe dicitur. Ihesus uidet in
ueram penitentiam agentes, tanto ma-
facile diuino fauor meditabimur. Do-
minus Hebræorum populum sic mini-
tutus fuisse, à diuina pagina commemora-
tur. Ecce ego (inquit) conuertam balsa bel-
li, quæ in manibus uestris sunt, & quibus
uos pugnatu aduersum Regem Babylo-
nis. Hoc est, eadem tormenta bellica uos
displodent, unigo, Los miseros uros dispa-
ra contra nos, & cognata hostibus uestris
noctæ propius armis perueniemini. Et
adicitur ita. Poteris faciem meam super
eruntatem hanc in malum, & non in bo-
nam. Rex nefarium proditorem & fidelis-
simum ducem eidem exterius oculis con-
templatur, sed illum ut puniat, hunc au-
tem, ut muneribus ac pæmiis officiat. Sic
Diuinus in præsentiarum ait. Sic in ur-
be uisus in peccatorem, ut in ipsam fere
se animaduertat, ita oculos conuersum
esse ad puniendum, sicut iustos ut præmiis
eos muneret & condecoreret, aspiciere solet.
Postquam autem Dominus sic toties mi-
natus est, ut tantam supplicio Dei puni-
ri, eiusque flagellum in ipsos in minere
uideretur, eos iterum S. Propheta eius-
dem Dei nomine, ad attentionem ipsius
Dei inuocat, dicens. Audite uerbum Do-
mini domus David, hæc dicit Dominus.
Iudicare mane iudicium. Quasi diceret.
Animaduertite diligenter, & cauete. Ecce
ego uos ipsos continuo expecto. Igitur co-
uocamini ad me, ne forte egrediantur ut
ignis indignatio mea. O ineffabilem Do-
mini clementiam & misericordiam, scilicet
cessit illi, qui eam totis uiribus appren-
dunt Nos ergo ipsam, siquidem sese tem-
pora occasio offert, uersecerum nostrorum
pœnitentes, diligentissimè appre-
herdimur, quæ non solum à pœnis æter-
nis, sed à temporali. flagellis eripiemur.
Nam expectata patet, nubibus turba

Thre.

Jerem. 2

Simile.

Simile.

Topic 1

itis temporibus hoc fecit multo mag
 nunc facere ei opus est, maxime cum se
 undique tot tamque immanibus hosti-
 bus circumdatus sit. Quod quidem ob
 ingenia scelera nostra evenire, maxime
 peremeritis debemus. Dominus enim
 Hebræorum populum per Ieremiam pro-
 phetam sic minatus est. Ecce ego conu-
 ocabo omnes cognationes Regnorū Aqu-
 lonis, & venient & ponat unusquisque
 fratrem suum in introitu portarum Jerusa-
 lem, & super omnes muros eius in circuitu,
 & super universas urbes Iadæ, & loquar
 iudicia mea cum eis, super omnem mali-
 tiam quam fecerunt in conspectu meo, &
 bilem & admirandam comminationem.
 Cogitatisne, o peccatores, eos qui nobis
 bellum inferunt, homines esse? Scitote utas
 Deo esse, ipsumque Deum esse perpetuum
 adversus nos hostium convocatorem? Ii-
 spani, & les el munia principis, que man-
 da munendo las vander as de los enemigos co-
 tra nosotros. Ut apene S. Propheta hoc si-
 gnificat, cum ait. Ecce ego convocabo om-
 nes cognationes regnorum. Exannuntate vo-
 bis cum verba illa: Loquar iudicia mea, in
 quibus dominus linguam suam, vocesque
 que reprobationes efflagella, quibus
 nos cedit, manifeste infirmat. Cum ego, in-
 quit, convocavero & inclusero in domos
 vestras hostium vexilla, & ad portas ve-
 stras eorum tentoria castramentatus fue-
 ro, ipsique adversarii vobiscum infestissi-
 mum bellum gesserint, tunc loquar iud-
 cia mea cum eis. Infes illorū tela, tormen-
 ta bellica, machinæ, ac munitiones erunt
 voces meæ, & alutioni præones, qui, qua-
 les vos estis, prædicabunt. Et idem S. Pro-
 pheta se alibi inquit, Cogitavit dominus
 dissipare murum filie Sion, tendere funi-
 culum suum, & non avertit manum suam
 a perditione. Hic sanctus propheta osten-
 dit, flagella, quæ hominibus inferuntur,
 non casu evenire, sed ab immenso Deo mi-
 ratu. Et ad eum sanctus propheta dominum,
 & supplicium de eis sumeret, fusticulum
 suum, hoc est, iustitiam suam tendit, &
 videlicet, animadversio & puniatio pro
 ratione criminum fieret. Vg vx, & ac mil-
 res uæ vobis, si d minus secundum pec-
 catorum vestrorum mensuram nos pu-
 nit. O infirmæ mentis. Durasti super se-
 ra nocturna, fusticulum tuum, & ac mil-
 res, & sicut iniquitates vestras avertentur,
 Dominus. T. p. 4.

[illegible]

- Purum numero loqui, unit enim, ut omnes simul clamores edunt, & ad dominum corde uociferantur. Inlungebat namque uir sanctus, concordiam in clamoribus ac multorum uocibus apud dominum multum ponderis ac momentum habere. Atque a Christo Redemptor noster apud Sanctum Mathzumi sic ait: **Mt 18.** Dico uobis, quia si duo ex uobis consenserint super terram, de omni re quamcumque petuerint, fiet illis à Patre meo qui in cœlis est. Quid igitur erit, quâdo mille aut duo mille consenserint? An credendum est, quod quemadmodum, cum Hebræi contra Madianitas duce Gedeone arma ceperunt, gladius dominus & Gedeonis clamauerunt ita uoces illæ, quibus Hebræi clamabât gladius domini & ducti totius fortissimi erant. Vbi innuitur, quod clamor fortissimus est gladius Dei, id est, potentia Dei & Iesu Christi. Quid enim mundus uel infernus, contra Dei & Iesu Christi filii eius potentiam facere poterunt? Ideo, fratres mei, uos obsecro, ut ad hunc supernum Patrem, per cœlestis eius filii meritâ ipsi ita uociferemini, ut uobis in tot aduentibus & pressuris opem ferre ac fauere dignetur. Vbi nos legimus apud **Sanctus Iob 31.** Quis mihi tribuat audientiam, ut desiderium meum audiat omnipotens alii transfulerunt: Quis mihi tribuat adiutorem? & sic etiam Beatus Gregorius legitur, cum iniquorum deus non considerabat, nâ nos habemus, uidelicet Christum Redemptorem nostrum, qui coram æterno Patre ino continuo nos adiuuat, ideo nobis præcipit, ut in nomine suo petamus. **Daniel 9.** Propheta Daniel calamitates, quas Hebræus populus uidebat, & de his patiebatur, animaduertens, oratione deuotissima dominum deprecatus est, ac postquam eum populum iustissimè puniri confessus est, dicens: Tibi domine iustitia, nobis autem confusio faciei, sicut est hodie habitatoribus Ierusalem & omnis Israel. Et postquam etiam dixit: Propter temetipsum inclina Deus meus auctem tuum, & audi, a periculis tuos, & uide deus Israel in misericordia nostra & ciuitatem, super quam uocatus est nomen tuum, statim ad eum. Nec enim in istis precationibus nostris prosterimus preces ante faciem tuam, sed in istis precationibus nostris & ora-
- A** tionibus aliquid amplius addideri sumus. Nam sic dicere debemus: Non in iustificationibus nostris prosterimus preces ante faciem tuam, sed in miseracionibus multis, atque in filiis tui domini nostri Iesu Christi meritis. Id autem, quod ad res bellicas oratione comparatur, aperte in sacra Scriptura conspicitur. Vbi cum aduersus Iosapha. Hebræorum Regem ingens infidelium copia aciem duxerit, Rex ipse timore penetratus, totum se ad dominum deprecandum contulisse legitur, & prædicauit (aurum sacre litæ, & uerbum uero Iosapha, congregatusque est Iudas ad deprecandum dominum sed & omnes de uiribus suis uenerunt ad obsecrandum eum. Et paulo infra. Cum enim Rex in terra Iudam a domino postulasset, sic dicitur. In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possumus huic multitudini resistere, quæ inuicem super nos. Sed cum ignoremos, quid a te debeamus, hoc tuum, habere non relinquit, ut oculos nostros dirigamus ad te. Ante exercitum suum, cum iam ad hostium conspectum appropinquauit, prudens Rex canores qui Deum in terra plebis canebant, mandauit tolli, ut, ut antecedentes exercitum, uoce confocti & exultantes, in terra, quoniam in æternum misericordia eius. Cum que cœpissent laudes canere, uertit dominus insidias eorum in semetipsos, filiosque, scilicet, Ammon, & Moab, & montes Syon, qui in Ierusalem, ut pagani contra Iudam, & percussi sunt. Itaque Hebræi laudes Domino decantantibus, ipsi hostes in semetipsos uersi uicinis concidere uulneribus. Iosaphat uero & omnis populus cum eo spolia inimicorum ac diuitias eorum per tres dies auferre & portare non poterat, tantum erat prædæ inueniunt. Et his potest optime intelligi ratio, ob quam Balach Moabitarum Rex, cum ad præliandum contra filios Israel exierat, cum comparare deberet, huius rei immemor, uinuos ad Baalam misit, ut uerbis & orationibus impetraret, ut superaret, atque in hostes propulsaret ac uinceret, & ipse a periculo in quo erat, liberaretur. Quod (ut Origeni uero sapientissimo placet) sex ille Ethaicus fecit, eo quod populum Israeliticum orationibus magis quam

2 Pars.
lib. 20.

Num. 22.

armis h' fletu fupere iudicat idcirco ipse etiam uerbis aduersus eos pugnare contendebat. Vt autem hoc ita esse (inquit Origenes) intelligatur, ex sacra Scriptura intelligite id, quod ego a quodam magistro Hebræo (qui relicta sua secta ad Christianorum fidem se conuertit) accepi Scri-

Simile. prum est (inquit) quod dixit Moab ad iuniores Midian. Nunc ablinget synagoga hæc omnes qui in circuitu nostro sunt, sicut ablinget uirulus herbam campi. Cur (ait) tali usus est exemplo? Propter hoc absque dubio, quoniam uirulus herbam campi ore contemnit & euellit. lingua uero tanquam falce omnem quam inuenit, secat. Ita populus hic labus & lingua contra hostes præliatur, & pro armis uerbis uirtur. Hæc Origenes. Satis aperte hoc, quod narrauimus, in sancto rege Iosaphat & exercitu eius apparuit. Licet autem ubi orationibus duntaxat filii Israhel hostes uicerint, uictoriamque ab eis repertauerint, tamen non decet, nos eo modo in orationibus fiduciam nostram collocare, ut id quod in nobis est, ad eam conseruamus prætermittamus. Quemadmodum sanctus Ezechias rex fecisse legitur, qui cum Sennacherib regem Assyriorum contra se aciem magnam dirigere cerneret, muros ciuitatis munit ac refici curauit, & fecit uniuersi generis armaturam, & clipeos, & conuocauit uniuersum exercitum, & loquutus est ad eos, dicens Viriliter agite & confortamini, nolite timere, nec paueatis regem Assyriorum, & uniuersam in fortitudinem quæ est cum eo, multo enim plures nobiscum sunt, quam cum illo. Cum illo enim est brachium carnis nobiscum dominus Deus noster, qui auxiliator est noster, pugnaturque pro nobis. Animaduertite, obsecro, hunc sanctum Regem ita in Domino spem habuisse, ut id, quod ex parte sua ad defendendum, & propugnandum se ab hostibus facere posset, non fuerit oblitus Iudas etiam Machabæus multis postquam eos ad præliandum contra ingentem hostium copiam præparauerat, sic dixisse legitur. Nō in multitudine exercitus, & fortis belli, sed de cælo fortitudo est. Ipsi ueniunt ad nos in multi uidere contumaciam & superbiam, ut disperdant nos, nos uero pugnabimus pro animabus nostris & regibus nostris, & ipse dominus contraque eos an-

A te faciem nostram. Quapropter non solum ponet nobis lanceæ. Ecce etiam nostris orationibus hoc tempore fauere, uerum etiam illos, qui uerbis potenter personant contra interfectores & uictores, nō det nostræ hostes ad præliandum ire, instillimum est.

Quod ut intelligatur, quam sanctum & coram Deo meritorium sit, sciendum est, quod (ut ex ciuitatis lucis constat) postquam Hebræi a quodam crudeli tyranno nomine Salsar qui eos ingenti uictoria copiam inualerat, uictoriam reportarunt. Delibata Prophetis. Spiritus sancto admonita, omnibus tribus quæ ad fauendum illi prælio pugnaturi uenerant, summas dedit benedictiones. Tribui uero Ruben, qui eo quod gregem suum pascebat, suis fratribus uicem in iudicio dedit. Quare habitat inter duos terminos, ut audias sibi los gregum. Et paulo inferius adiecit Maledicite terræ Meror, dixit Angelus Dei, maledicite habitatoribus eius, quia non uenerunt ad auxilium domini. Vbi ualde ponderandum est, hanc sanctam mulierem auxilium domini appellare, cum seruis eius subuenit, quoties a tyrannis atque infidelibus opprimuntur. O nimium sceleris, ac perditos illos, qui sanctissimæ filie nostre zelo contra infideles & hereticos se contemnit, quod eadem scilicet in hoc est, in auxilium domini pergere. Sed heu, heu, quam multi in auxilium domini ad bellum pergunt, ut sensus suos in scelibus pascant, & suis uoluptatibus atque abominatombus satisfaciatis. Hi uitam suam in seruitute Sathanæ, potius quam in seruitute Dei consumere uolunt. Dicite, quæso, mihi, o miseri & infelices peccatores, nonne satius esset, uitam uestram quæ hodie aut cras minima quaque egritudine consumitur, in præliis perire, quam per fidem catholicam Domino offerre? Prole & si cetera uestra, uos tamen in honore indignos reddunt. Ratio etiam ostendit eum est, nos maxime hoc tempore, quo carnis incentimenta cum spiritu magis contendunt, orationi uacare, illa enim telum est præcipuum, quo uictoria reportanda est. Atque Christus Redemptor nostre salutis discipulis dixit. Orate ne intretis in tentationem, non ut non tentemini sed ut intretis in temptationem, ne ab illa uincamini. Et quemadmodum fur cum uocis illius quem

Iudic. 5

2. Pa. 32

1 Mac 3

Luc. 22

praedari conatur, addu, statim terga uer-
tit, quoniam intelligit, uictos uocibus al-
terius uictis clamantis ad lauendum adde-
se: sic oratio daemones fugat, & angelos
sanctosque ad lauendum oranti prouo-
cat. Et quem idmodum seruus, qui lauo-
nem domum heri sui spoliante uidet, si
non uociferatur, confectus, & prodior
censetur, ita ille, qui tentationem in corpo-
re suo sentit, si auxilium orando non im-
plorat, Dei & animae suae prodior esse iu-
dicatur. Lacedaemones gloriosius esse pu-
rabant, hostem arte potius quam uiribus
superare. Nam uires hominibus & bruius
communes sunt, ars uero & sapientia so-
lus hominis propria est. Quapropter cum
uirtutibus uincebant, gallum gallinaceum
Manu offerebant cum uero arte, bouem,
inuicentes in hoc, plus secundo uictoris ge-
neri, quam primo debent.

Sic passionibus nostris, daemone, &
mundum, atque eueniem ante, & stratage-
mate oportet superare, nam illos solis uiri-
bus nostris nos uelle superare, est impossi-
bile. Inter praecipua autem stratagemata,
& artes ad uictoriam comparandam, si uis
laus est oratio. Hac Sanctus David usus
est, qui sic ait. Tu domine, custodiet nos a
generatione hac in aeternum, in circuitu
impii ambulant. Hoc est, Tu Domine
que circundas, ut damnum inferat, cupies.
Quod si tu, quemadmodum uallasti Iob
ac domum eius per circuitum, eos etiam
no diuino auxilio & protectione circun-
das, qui nobis poterit nocere?

Modo etiam, nos pro fructibus terrae
cum cordis puritate ad dominum opor-
tet orare, Cordis inquam) . . .
nam Sanctus David ait. Pluuiam uo-
luntariam segregabis Deus haereditati tuae.
Id est, Si homines iusti, & haereditas
tua sunt, eis pluuiam quotiescunque uo-
luerint, & pro uoluntate ac placito
concedes. Si uero fructuum abun-
dantiam nobis Deus elargitur, et pro his
summas gratias agere orando debemus.
Horridi & lutescentis fues, dum sub fructu
sa . . .
abundantiam . . .
sentur, oculos nequaquam erigunt, in o-
culis . . .
tantum quam scriptos abundantiam . . .

re, ac cibo deficiente, statim oculos sub-
leuant, quasi ab ipso opem ac uictum po-
stulantes.

Hoc mirandum non est, quippe cum
isti irrationales sint belluae. Quod uero
in magnam admirationem nos rapere de-
bet, est uidere homines qui instar porco-
rum, dum a domino rerum temporalium
abundantia recreantur, oculos in caelum
leuare, ipsique Deo ob accepta benefi-
cia debitas gratias agere, penitus obliui-
scuntur, quin potius (ut regius Propheta
inquit.) Oculos suos struunt decli-
nare in terram. Omnes cogitationes suas,
curam, & sollicitudinem in terram, uide-
licet in prospera, in uentura, in con-
terita, cum proximis suis, & in alia ter-
rena conferunt. O ingratas spes, ita ne do-
mino destitit summas rerum omnium opi-
fici propter gratias acceptas nos gratias
exhibeas isti autem, qui in abundantia
crescentibus hoc est dum necessitate aliqua
deficiente, non sic inhi, non sic, sed in abun-
dantia, uel inopia continuo donum
grati in caelum aspicunt. Atque ita sa-
cro sancta Ecclesia, uel cum temporum fle-
uilitas, uel cum abundantia rerum est, sem-
per has orationes remedium, postulans,
cum necessitas est, & Deo gratias refe-
rens cum abundantia, celebrat. In illis
uero huius fieri Euangelii lectio propo-
nitur, in quo similitudo cuiusdam amici
in precibus, et in orationibus . . .

In qua diuinus magister, nos perseue-
rantia a Deo necessaria postulare debe-
re, et in ut ipse enim dominus ardenti-
bus obsecrationibus uult a nobis urget.
Si qui nobilis & illustis uir in Regni coe-
lestis eo animo proficiscitur, ut ab ipso
munus aliquod obtineat. Rex uero praesen-
tia ei praeuidens, et quae multa alia benefi-
cia ei conferat, et in longius tempus prorahit e-
am si statim negotium eius absolue-
rit, ipse etiam illico inde proficisci uel-
let. Sic cum dominus intelligat nos ne-
cessitate oppressos, & dolore afflictos,
eius & coram eo ad imporan-
dum

Simila

Psalm.

Psalm.

Simile

Am eius opem & auxilium interesse debere, ut diutius coram diuino eius conspectu commoremur, nobis beneficia, & auxilia, licet ea uel conferre, sepe numero distinet, & procrastinat. O benedictus & glorificatus sit talis Deus, qui tot modos, totque inuentiones ad ostendendum suum erga nos amorem, & ut mentes nostrae diuina eius gratia durentur, quaerit atque inuestigat.

Est autem maximè notanda, omnibus quædam insignis orationis præstantia, uidelicet, quod non solum uim ac uirtutem impetrandi, id quod petitur, habet, sed etiam (sicut & ceteræ uirtutes) efficax est ad merendum. Atque ita, si ea quæ a domino postulamus, non obtinemus, (fortassis enim nobis minimè expedit) meritum tamen orationis non amittimus. Quod quidem immensam Dei bonitatem nimis explicat, qui pro obsequio reputat, misericordiam a se postulare. A qua profectò bonitate longe satis absunt hi homines, qui ab amicis, a fratribus obsecrari, multisque precibus urgent, ut aliquid eis concedant, grauius ac molestè ferunt, Dominus uero in presentiarum ait: Propter improbitatem dabit ei. Non solum enim id non grauius fert, uerum illud pro obsequio sibi præstato ac memoriam seruatur. *Psalm. 115.* Sed et a deo uerum est, ut propheta David quaerens aliquem modum, quo multorum beneficiorum, quæ a Deo acceperat, posset se gratum exhibere, eaque aliquo modo persolvere, hoc oblationis genus inuenit. Atque ita inquit. Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi?

Et ipse respondet. Calicem salutis accipiam, & nomen domini inuocabo, id est, uirtutem Dei implorabo. Vbi apparet, eum tibi persuasum habuisse, ob memoriam & gratitudinem antiquorum beneficiorum, quæ a domino acceperat, se, alia denuo postulare. Quis spiritus fratres mei, hæc audiens, liberalissimi domini amore non inflammat? Perseuerantia enim orationis, ad multiplicationem beneficiorum uia de necessaria est. Nam una duntaxat oratio, ea omnia non mereatur. Huius rei exemplum nobis in sacra Scriptura exemplum est, ubi propheta David, cum in uicè Cella commoraretur. *Tom. 4.*

A terui, petiti deosque ipsam ab eis conueniatis Saul esse tradendum, orationem habuisse, & a Deo hæc duo postulasse legitur. Alterum, scilicet: Si tradent me in manus Saul. Alteri mercedem. Si ueniet Saul, sicut audiuit seruus tuus. Dominus autem respondit. Descendet, scilicet, Saul. Nonquid Domine in hac oratione, quam seruus tuus David fecit, duo non postulauit? ita profectò. Quare ergo alteri tantum eorum respondet? Quoniam una sola oratione, unum tantum beneficium meruit, atque ita iterum orare ei opus fuit. Dixitque rursum, Tradent. Quo audito ut iherusalem de abiit, & in tutiorem locum se recepit. Atque in hoc capite manifeste apparet, sanctum prophetam inde discedere non casum fuisse, quin prius ad dominum precibus accederet. Terenim aut quater ipse in uia negotia, quæ a domino consequi uolebat ibi orasse legitur.

Maximè autem notandum est, diuinum magistrum, licet in hac parabola nos docere uoluerit, ut ab eo audenti studio aliquid postularemus eumque precibus importunis obsecrarenus, tamen in modo uerbis, quibus eam proposuit nos etiam misteria magna eranduisse. Nam cum ait in parabola, amici mei, aliter amicus tuus clausus in eis, atque seruus eius omnibus dormientibus eum uigilasse, aperte insinuat, Deum, licet omnes angeli dormiant, nullamque de fauore erga nos curam habeant (quod ipsi nullatenus efficiant, quia ut ait Dominus Paulus. Omnes sunt administraturi iniustitiae) nunquam dormituros esse in oratione, & auxilium nostrum, imo continuo ad fauendum nobis nimium exagilantem, atque paratissimum esse.

D Ait præterea, cum media uenisse nocte, tempore, scilicet, ad negotiandum cum hominibus importuno. In quo significauit, omnia tempora ad agendum cum Deo esse opportuna. Media nocte, etiam in hoc monetur, debere nos tranquillitatem, quietem, ac solitudinem quaerere ad orandum aptam. Nam ut sanctus Isaias in sententia & Isai. 30. spe erit fortitudo uestra. Magnam profectò uerba hæc quamplurimis Christianis in uicè Cella commorantibus, qui consumptis noctibus et e

accipere ferunt. Atque ita diuina Sapientia

Prober. cia aut Diues pauperibus imperat, & qui
12. accipit mutuum, seruus est feneratoris. Illi

Similia. qui suos hierarchicos actus alijs angelis

communicant. Solemniter plenitas,

Ecc1:16

Hebr. 10

Matt. 6

ti aut, Divus pauperibus imperat, & qui accipit munus, iustus est generantius. Illi angeli in cælis maiores esse reputantur, qui suos hierarchicos actus aliis angelis communicant. Sol etiam inter plenas, quoniam eos sui luminis participes facit, primarium tenet, alii vero planetæ quoniam ab eo lumen accipiunt, non dicuntur præcipui. Denique hæc duo distinctio ad adomando ea quæ habet, magis efficitur, sicut in magnificentiſſimo Deo, cuius proprium est & peculiare, omnibus tribuere, & nihil aliud accipere, nisi quod ei tribuitur.

tae operumque nostrorum est, & quæ
nos in ecclesia atque in ipsa uita ducere
debebat, cæca, fragilis, ac deprava-
ta est: quod ex carne exposcere poterimus,
quidquid ipsa mens tanquam uili-
us serua cupiditati ancillaretur, lentius
tamen ab externis rebus attrahitur, &
a uoluptate, quam ob illas accipiunt
allecti, spiritum ad se attrahunt. Quam
obrem Diuus Paulus nomine carna-
lium hominum, inquit. Non quod uolo
bonum, hoc ago, sed quod nolo ma-

Rom 7

Simile.

Nañ, 3

tum, illud factio Caeli omnes suos pro-
 prios motus habent. Vnumquodque
 enim eorum proprie ab Occidente in
 Orientem mouetur, uiolenter uero ab
 Oriente in Occidentem, quia uero na-
 turalis est motus, deinde fit, uiolentus au-
 tem celeriter atque uno die. Sic menses
 sua duas habet portiones, alteram, qua
 caelestis fit dilige, & contemplatiua, alte-
 ram, quae terrena propensio, & procliu-
 s est, at portuonem illam in penorem, quae
 est magis naturalis est, lente ac neg-
 genter extorret, inferiorem uero magno
 impetu, & seruire pertrahat. O laementu-
 sibilem, & commiseratione dignam filio-
 tam Adā mitem in Et ad caelestis, & u-
 cordes sumus, ut in tantum malum sen-
 tiamus. Ex quo fit, ut homines quoti-
 die in tot tamque intricata negotia
 quis quodammodo intratu, ut quiescant
 buccellam pams ad uitam utcumque tran-
 sigendam, immergantur. Quibus me-
 rito Propheta Nahū dici potest. Plures
 fuisti negotiationes tuas, quam stellae
 sunt caeli. Cui tanto maius ut mederi pos-
 simus, & ut fortunę casibus, qui euenire
 solent obuiam ne ualeamus, singulare re-
 medium est sancta oratio.

Arque nunc Christus electus magister noster suis tunc discipulis labore, quos passus eram, prædixisset, ait beatus Ioannes, *Hec locutus est Iesus, & subleuatis oculis in celum dixit: Pater noster, &c.* *Exa. 7. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.* Notandum est, Dominum oculis in celum fixis, sic ut & Ap. filii & nos intelligeremus inter remedia quæ contra recte rationes arque animæ peribunt, ad aduersitatem, & quam cæcitate in se habet, iungimus, cuius oculi recte uisunt nos, et cum oramus, id facere debemus.

crudire) orationem incepit. Quando Eua **A**
Gen. 4. peperit fratrem suum Caïn, sic diuinæ luc.
 ræ cam duxit, servat. Possidet hominē ē
 per Deum. Pro quo alia translatio, ha-
 let. Eum utrum in Domino. Hoc autem
 archat, quantum a Domino precibus &
 orationibus si sum impetrare at. Vbi ora-
 tionem preiūm hoc. sic videtur, pretium,
 inquam, quo aliquo modo dona Dei ac
 beneficia eius emuntur. Quantum vero
 diuinæ maiestatis gratia sancta oratio,
 eg egie regius Propheta significavit, di-
 ces Disparati Domine vincula mea, tibi
 facis. facio hostiam laudis & nomen Do-
 mini inuocabo. Sanctum regem Domi-
 ni laudare, eo quod vincula eius diru-
 pent optime cōgruit. Sed quorsum dicit
 est. Et nomen Domini inuocabo? Quo-
 nam intelligebat Deum tanusfacere pre-
 ces & orationes nostras, quibus ab eo ali-
 quod postulamus, quod etiam statim laudes,
 quibus eum, ut decet, effertur. Ideo Pro-
 pheta, etus nomen alteri a laudat, di-
 cens, se ut pro acceptis beneficis gratus
 appareat erga Deum, ipsum esse lau-
 daturum, multoque plura beneficia petu-
 rum. Tim ineffabilem gratia liberalitas:
 omnes celestes Hierarchiæ pro nobis ad
 id faciendum non sufficientibus benedi-
Apoc. 8. cant. Hoc etiam D. Iohannes confirmat, a
 quo orationes sanctorum odoramenta,
 quoniam in diuino conspectu sua-issi-
 mum exte odorem emittunt, appellantur.
 Nam cum Deus insigne sit bonus, &
 ad se communit indum alius sumptu natu-
 ra inclinatur, gaudet oblata ad benefaciē-
 dum opportunitate, magna vero tunc
 opportunitas est, cum creatura precibus &
 orationibus suo creatori, ut in eū benefi-
 ciis coneratur, subicitur, & humiliatur.
 Quod quidem intelligens S. David, ait.
 Benedictus Deus, qui nō amouit oratio-
 nem meam & misericordiam suam a me.
 Si enim orationem meam adiuuaret a
 me, suam etiam misericordiam aufer-
 ret: sed quoniam non abstulit orationē
 meam, sua misericordia non priuauit.
 Hoc autem intelligendum est, dum
 modo, ut oportet, oratio habeatur. Quod
 vero requiritur ad rectam orationem, est
 conscientia puritas, & animi integritas,
 & quod orans in Dei sit amicitia. Atque ita
 cum summus mundi magister Iesus
 Christus suos sacros discipulos orare do-

cuit, eos ita a se iungit, ut est. Quæritum
 habebat amicum & ibi ad illum media **Luc. 11**
 nosse, & dicit illi. Amice, commoda mi-
 habetres panes, &c. Vbi illum qui pete,
 amicum ei a quo pete debere esse signifi-
 cauit. O Christe Angelorum gloria, quo-
 rare & quanta ratione amice nomen tibi **Luc. 10.**
 quod dicit. In Ecclesiastico dicitur quædam
 diuinæ sapientiæ sententia: Amico fideli
 nulla est comparatio. Quæ uerba nulla
 tam conuenienter quam Christo Redein-
 ptori nostro ad ipsam possunt, qui adeo fi-
 delis noster amicus. est a deoque omnia
 quæ habet, nostra sunt, ut aliqua, quæ no-
 bis communicare non potest (quia nobis
 nō me coram, & statim non ha-
 bere dicit. Atque ita iudici finali diem
 se scire negauit, eo quod illius diem scien-
 tiam nobis ostendere & communicare **Mat. 13**
 nescit. sic ita quod in Matheo dicitur:
 tur: De deo autem illo uel heretico
 scire ecclesiam non potest. Probi tunc
 Ezechielis sententia, non poterat uir-
 tutem ullam facere. Hoc est. Non pote-
 rat in patria sua miracula edere, quoniam
 incolis eius propter ipsorum malitiam,
 contumacia & uilitati futura minime e-
 rant. Quis Dominus adeo liberalis an-
 mus est, ut pro nobis omnem sanguinem **Luc. 10.**
 suum funderet. Si quis libenter debuit
 aliquid solui, postquam nimos ex mat-
 supior erunt, illud, ut omnia quæ intus erāt,
 in publicum prodiret, excutere solet. Ita
 filius Dei, ut manifeste ostenderet, quam
 libenter ac liberaliter nos redimebat, pa-
 rum sanguinis, qui in eo remanserat, uul-
 nere lanceæ, quod in suo sacratissimo la-
 tere sanguinem habebat, excutit. Quod si quis
 tam liberalis acque fidelis amicus est,
 quorsum per hunc amicum, cuius offi-
 cium amicus (qui necessitate oppres-
 sus, opem auxilium ab eo postula-
 uerat) obseruari inuenit, & qui prius
 quam ei subueniret, ipsum moriens ser-
 monibus exhortatur. **Luc. 11.**
 11. At hoc respondeo, quod quamuis
 uerum sit, amicos secum huius talis in-
 genij & conditionis esse, ut cum nobis
 maxime necessarii sunt, maximeque il-
 lis egenius, tunc sanas eorum clauas,
 & viscera eorum oculos inueniamus, at si
 aliquando munus aliquod in nos consu-

ut et per istos nos infirmos et debiles et ceteros ostendimus. Tamen dulcissimus hic amicus noster Iesus Christus non sic est, qui per iannas clausas, & per asperas altius amici in altioribus responsiones, uoluit significare sinceritatem ac iudicium, quod sepe numero iusti, dum orationi uacant, ex diuina permissione sentiunt. Quod quidem tum ad exercitium, tum ad maius meritum eorum eis euenit, nam cum eam uoluptatem, quam solebant, orando non accipiant, in ipsa efficacius oratione perseverant. Atque ita Dominus per Ieremiam ait. Recordatus sum tui, quoniam secuta es me in deserto. Diuina namque maiestati mentes, quæ ipsum in deserto arido ac siccato insequuntur, (hoc est, quæ in sancta oratione, in eo non minus solatium quam in solitudine inuenientes perseuerant) magnopere placere solent. Similia, cum in nucem arborem ascendit, nubes eius colligens, & ipsarum amritudinem extinctis tenuens, statim eas ab ore proicit: ut uero prudens homo toleret corticem illum amarum ab ipsa nuce expellit, fractaque crusta, eius nucleum (apertissimum edat. Sic imprudentes, dum in orationem uoluptatem, & dulcedinem non sentiunt, eam statim relinquunt, pruden-tes uero in ea perseuerantes amaritudinem eius perferentes, ac difficultates ipsius superantes, tandem ingentibus postea spiritus consolationibus perfruuntur. Aliquando autem hæc siccitas, & ariditas orationis, propter demerita ipsorum orantium contingere solet. Quamobrem, cum tibi, o frater dulcedines ac suauitates, quas capere solebas in oratione defuerint, id quod Saul fecit, facere contende. Qui (ut Regum narrat historia, cum dominum consulisset, eique responsum non fuisset redditum, intelligens silentium illud Dei, propter aliquod a se in ipsum commissum scelus fuisse, constituit, ut ille ob cuius peccatum Dominus responsum negauerat, licet sonatus filius eius esset, mereretur. Sic pius ac deuotus uir, perperam se ad amicum esse Deum peruenisse, cogitare debet. Oportet igitur, ut illud peccatum siue imperfectionem, ob quam credis orationis dulcedine priuari, a te penitus euertas, atque ita solitas a Domino in ea dulcedines ac uoluptates rursus ac-

Iere. 2.

Simile.

ceptas. Vt ergo oratio nostra cum a Deo accepta sit, oportet sicut supra diximus, ut in ea non eos, quos Dominus & angelus annuunt esse. Quia quidam nomine Diacondes quamplurimos legitur in se habere uirtutes, qui tamen in ore hominis multum inclusus, eas omnes amittunt. Sic oratio, gemma multarum uirtutum pretiosissima est, sed in ore peccatoris, uidelicet, peccati, nonnumquam reponatur, eas omnes facillimo negotio deperdit. Propter quod dominus per Ieremiam ait. Cum multiplicaueris orationem, non exaudiam uos, manus enim uestræ sanguine plene sunt. Si a Rege seu Principe aliquo beneficium postulare uolueris, & manus te sanguine filii eius coram eo conspuerent essent, petitiō tua esset in conspectu eius accepta? Quin potius cum magis ad indignationem aliquid petendo perorares. O miseri peccatores, ut quid uos non pudet, cum manus rapinis, ac damnis pauperibus illatis plenas habeatis, a domino eorum patiente, fauorem, & auxilium postulare? Idecirco dominus statim ibi adiecit. Lauamini, mundi estote, & uenite, & arguite me. Hoc est, si uobis non fauero, & opem tulerō, de me conueniunt. Idem etiam Dominus apud sanctum Ieremiam, inquit. Venerunt ad me tergum, & non faciem, & in tempore afflictionis suæ dicent. Si uis nos: O terribilem filiorum Adæ abominationem? qui cum immenso Deo uelut cum uili seruo huius mundi agunt, & cum enim suis sceleribus, magis læsum, & effusum habent, tunc ab eo fauorem & auxilium postulant. Quam igitur, o infelices responsionem speratis, nisi eam quæ ibi a Domino prebetur, scilicet, ubi sunt diuites quos fecisti: surgant, & liberi te in die afflictionis tue. Vos ergo, fratres mei, per salutem uestram oro, ut uos a peccatis & abominationibus quibus infecti estis, maxime nunc, auertatis, si quidem tot laboribus oppressi, ac tot calamitatibus, & hostium contradietionibus obidemur. Quæ omnia non solum ab illicitis uoluptatibus, sed etiam a licitis, ut orationes nostræ puriores, & efficaciores coram Deo fiat, uobis abstine. dum esse mutant. Nam egregie Paulus cum coniugibus loquens, eos sic admonet.

Simile.

Isaia. 1.

Simile.

Iere. 3.

D

1 C.

Nolite

zimarum nostrarum dulcissime, qui in
tuis agonibus oculos in caelum levasti,
ac plerumque ex iis, quae magistrum verita-
tis esse consentient, in suis laboribus &
necessitatibus oculos in terram, unde eis
nullum remedium oriri potest, impude-
rissime figunt? Medere, obsecro, his perdi-
torum hominum infantis & uero cordis. Et
uos, fratres sorsum lenare corda, vestrum
que super eum ducem sequuntur, nec ue-
strum forum orationibus suis conterti, sed
iustus ac pios viros, ut ad Dominum pro
uobis preces tendant, & precantur. Nam

YACO. 5. ut ait Dominus Iacobus, multum ualet de-
precatio iusti. Cum Abimelech S. Patriar-
chae Abraham uxorem acciperet, cum Do-

Gen. 20. minus sic admonuit. Redde viro tuo ux-
orem, & orabit pro te, quia Propheta est, &
uius. Vbi ualde notandum est, nihil ei
orationem prodesse, quia alienam mulie-
rem, uel opes tenet. Ideo Dominus
huic Regi ait. Redde viro tuo uxorem. Ve-
lim etiam intelligam, Prophetam hic pro
iusto accipi, non enim quia Propheta est, sed
quia iustus, à Domino in suis precibus
erat audiendus. A quo ita ubi Dominus Lu-

Luc. 19. cas ait. Requiritur sanguis Prophetarum,
Dignus Mathaeus dixit. Requiritur san-
guis iustorum. Sed quæso Domine à te,

Mat. 23. quare hanc rem huic Regi imperas? Nun-
quid à Patriarcha Abraham dependet, ut
tu in Regem beneficium hoc conferas,
quia ait. Orabit pro te & uiues. Minime
profecto, sed uolo i hoc peccatores doce-
re, ut se iustorum orationibus quia mihi
gratissimi sunt, commendent. Huius rei
nobis sanctissimum exemplum sacra pa-
trona proponit. Vbi sanctus Loth, cum

Gen. 19. oraret, ait. Domine, si inueni gratiam coram
te, sicut & alix comburendus esset,
pro ea sic orasse legimus. Quæso, Domine
mi, quia inueni gratiam tuam, gratiam co-
ram te, ut saluares animam meam, nec
perissum in monte Suluam. Est ciuitas hæc
iuxta, & quæ in perissum fuit, & pama, &
saluator in ea. Nunquid non modica est,
& uiget anima mea? Non pro Sodoma,
uel Gomorra urbibus opulentissimis, &
ideo multo magis quam alix peccatrici-
bus, & iuxta dicitur, precor mihi est. Atque
ita cum pro Segor orauit, adiecit. Nun-
quid inueni gratiam coram te? Quasi diceret. Et
si in ea nefarii homines commorentur,
non tamen tot sunt, quot in aliis magnis

uiciorum. Sic, tot dolor, his in faustis tem-
poribus in maioribus ac magis populosis
ciuitatibus, maiores quam in paruis pec-
catoribus reperiuntur. Vix sanctus uir oran-
di finem fecerat, cum et Angelus nomine
Dei sic ait. Ecce etiam in hoc inscepi pre-
ces tuas, ut non subuertam urbem, pro
qua loquutus es. O ineffabilem immensi
Dei bonitatem, quæ sic ab amici sui uolun-
tate se superari permittit, ut plane uideas
tuas orationes seruorum Dei coram diu-
no conspectu, efficacissimas, ac maxima
esse momenta. Nec cogitatis iustorum
orationes tantummodò efficaciam quan-

tam illis temporibus habuerunt, non ha-
bere. Nam cum ad iteram Domus us per
sanctum Isaac de legis graui tempore
loqueretur, sic ait. Et antequam clament,
ego exaudiam. Adhuc illis loquens, ego
audiam. Quod quidem sacrosancta
Ecclesiastica eccles, huius rationes per
torum terrarum orbem celebrari instituit.
Nam si unus iustus plerumque ualet depre-
carlo, multo plus plurimorum acceptæ
erunt orationes, utitur autem diuino spi-
ritu illuminata multis orationibus, quæ
sonoris uocibus, ut Christiano, am corda
in deuotionem prouocent, tristitiamque
ac tepiditatem ab ipsorum canentium &
audientium mentibus auerant, solent
decantari. Nam Dominus Iacobus ita ait, Iacob. 5.

Tristitiam autem aliquis uultum? oier
æquo animo, & pialat. Notat et ait equo
animo, id est, bone & iusto, quia si ani-
mus iustitiam diximus, bonus non est, ori-
tio deprecantis minime à Domino acce-
ptat, sicut eorum animus non erat
iustus, de quibus summa bonitas ait:

Me inuocabunt, Deus meus, & cognouimus te Israel. Vbi paraphrasis Chal-
daica habet. Erant omni tempore, quo
adduco super eos angustiam & dicunt,
Deus meus, cognouimus te Israel. Et
adiunxit statim, Proiecit Israel bonum,
inimicus persequetur eum, Ac si diceret,
Quamuis populus hic multis ac durissi-
mis uerbis me deprecetur, ego tamen ab
ipsis iam exanimatus, & eorum non eu-
piam, quoniam proiecit bonum. Quocir-
ca oritur quæstio, statim equo uero & pialat.
Et sanctus David Propheta inquit.
Exultabunt labia mea, cum cantauero
tibi. Orat o etiam alius uocibus prolata,
numis utilis est, quoniam ad contentum plan-
dum

Isai. 65.

Iacob. 5.

Psalm. 8.

Psalm. 70

Is this

Concio Prima.

Judic. 3

[illegible]

illos amorem, satis esset dicere: Edducam
filios Israel, uel, educam populum meum,
uel educam exercitum meum, sed uoluit
omnia ista proficere, ut quantum eos faceret,
significaret, & ut in laboribus eorum ipsos
consolaretur. Ut autem dextera manu
possimus bene uti, ipse dominus prosperita-
tem cum afflitione, & laboribus solet

1. Co. 12

contingere, sicut cum Diuus Paulus fecit,
qui de se ait: Ne magnitudo reuelationū
extoliat me, datus est mihi stimulus carnis
meae. Angelus Satanae, qui me colaphizat.
Cum temporali uero prosperitate, ipsemet
Dominus aliquis amittit, quae sunt
uelut aqua temperans humanā uolupta-
tis unum, ne uos inebriet, & intellectum
facile amittere, immiscere consuevit.

Atque ita repentinis quosdam multis diui-
tiis affluentes, qui tamen suae infimae sortis
angustus oppellit, saepe numero prorump-
unt, dicentes.
O uirum nobilibus ortus fuisset na-
talibus, & illius protectio me posset solli-
cere, quare Aliquis, qui generis nobili-
tate, & in nobili familia clarescent, ta-
men suspit in uerbis, quibus (eo quod ho-
norem illum praegestare sustinere nō pos-
sunt) uolunt potius a nemine cognosci,
quam honorem suum tanta rerum inopia
ostendere. Alii sunt nobiles diuites, & ob
omnibus magni habiti honore, qui tamē,
quoniam placida ac sibi gratia conuigē-
rent, cum uxoria, & quasi aeterna uenietis,
miseriam atque amarissimam uitam du-
cunt. Alii denique diuitia, honores, ac u-
xorem sibi charissimam habentes, inuano
corde suspina tradunt, & lachrymantur, eo
quod filius priuauit, oper ac diuitias suas ex-
traneos esse, ostensuros existimant. Si au-
tem aliquis est, cui aliquid horum, quae di-
ximus, non desit, si prudens est, satis lachry-
marum potest profundere, secum animadu-
ertens, amrum atque infelicem huma-
nā prosperitatis finem, maxime in impio-
ris ac sceleratis.

2. sal. 67.

Quod secum euoluens S. Dauid, de ip-
sis improbis loquens, ait Sicut deficit fu-
mus, deficiant Fumus cum in altum ascen-
dit, in nitum redigitur, sic mundi gloria,
quo magis in sublime uehatur, eo plus in
maiorē confusionem possidentis eam ue-
hi solet. Quapropter sicut expertus nauta,
& diu in mari uersatus, cum tranquillum
mare, & tempus prosperum uidet, corde in

Simile

Simile

timore suspensa ducit, procellosas tempestates
pertimescens, ita prudens uir, in prosperi-
tate gemitus edere, & plorare debet, si aet-
erna uoluntatem, qui euenire solent, formidat.
Itaque cum uerum sit, quod quema dmo-
dum Deus consolaciones seruorum suo-
rum afflictionibus ac lachrymiosis, ne tri-
bia tumescant, solet immiscere, ita affli-
ctiones, & labores eorum aliquibus con-
solationibus, ne patimur amittant, tem-
perat.

B

Quocirca in illo celesti sermone, quē
summus praedicator Iesus Christus suis ta-
ctis discipulis post ultimam cenam ha-
buit (cuius etiam haec sacra Eucharistia hodie
diurna lectio est quodam pars) cum ingen-
tes labores quos passi erant, iam enarra-
set, quoniam multi alii ei ad narrandum
supererant, ne ipsi maiore ac uisitata pen-
tus exciderentur, ideo pusillius domus
in uarratione tot afflictionum, hanc singu-
larem consolationis periodum interuit, scilicet.
*Cum ueneris Peractis, quam ego nuntiabo
uobis spiritum ueritatis, qui a Patre proce-
dit, ille testimonium perhibebit de me.* O Chri-
ste nostram amaram amor dulcissime
benedicta sit ineffabilis tua sapientia, & tua
providentia, quia labores, quos amoi-
tui pro te patiuntur, scis temperare. Quae
cordis afflictio ac molestia tā superna pro-
missione non leniatur, ideo celestis ipso
sus egrotat. Cantus ait. Descendi in
hortum inuicem Quae uerba Beatus Ansel-
mus & S. Augustinus Theodorus, explicantes
dicunt, hos noces uiros sanctos esse, qui ue-
lut noces foris amaritudine persecutionū,
sanis ac pueris in suauitate, inuicem
to, mirabilem quandam dulcedinem in
cordibus suis ineluctam habent.

Canti 6
B An. &
Theod.
sup Cat
6.

Atque ita hortus nucū, sacrosancta Ec-
clesia est. Dominus etiam de aduersu spū-
tus sancti agit, cum de laboribus loquitur,
ut aperte doceret, inter tempora, quibus di-
uini spiritus fauor ac presenti magis ne-
cessaria est, hoc unum esse praeipuum, ui-
delicet, cum homo multas tribulationes,
& ingētes labores patitur. Ideo suis sacris Lucē 24
discipulis ipse dominus ait. Sedere in eius
tato, donec induamini uirtute ex alto. At-
que in gremio eius est quod Theodorus
diuina in mente habitat, cum ipsa pa-
uenter labores perfert. Qui longinque pe-
desiter facere uult, emit calceos duplici aut
triplici solea confutos, ita, ut magis ex se
quam

Simile

quam ex corio confecti uideantur, & tamen tribus, aut quatuor diebus uictis, rumpi, & lacerari sunt. Aium uero qui etiam pedestes sine calcibus tamen uer facit, quo magis iter continuat, eo plus corium pedum eius induratur, duriorumque calium obducit. Huius rei ratio discriminis est, quoniam corium calciorum mortuum est pedum uero uiuum, atque corii uiui natura est, ut quanto magis conteritur, & pedibus conculcatur, tanto fortius ac durius efficiatur lea omnes qui uita gratia spiritus sancti uiuunt, quo magis affliguntur, & laboribus opprimuntur, eo fortiores, & constantiores moriuntur. In hoc uero culpa peccati mortui, licet fortes, & constanter uideantur, tamen per laborem & afflictiones, eos rumpunt, ac per inuicem ad lacerant.

Domine agitur suis sacris discipulis ait: Cum ueneris Paracletus, quem ego misisti uobis a Patre, etc. Attendite, quo nomine spiritum Sanctum, etc. ait, ut uos confortatorem. Quasi diceret Ne animo cadatis christi discipuli, aut tristitia aliqua afficiamini, quoniam licet uobis grauissimos labores, & tribu auones pronuntiem, in illis tamen Spiritum Sanctum confortatorem uos habituros esse credite. Maxime uero notandum est, Christum Redemptorem non solum unumquemque, sed etiam laborum aliquam earum, quae post resurrectionem suam in mundo grassatae erant, haec enim destruxisse. Nam cum dixit, Quem ego misisti uobis. Aperte docet Spiritum Sanctum contra omnia in secula seculi, quae per uos uenerunt, praedictum de cetera saeculorum uenerunt, etc. Et cum ait, Misisti a Patre, Calce capiat, eundem filium esse eiusdem cum Patre substantiam, siquidem Pater, & filius tribunt unum Spiritum quod contra impium Arrium fortissime militat. Cum uero inquit, Quis a Patre procedit, Spiritum Sanctum non creaturam, sed Deum esse ostendit, contra eundem Arrium. Quod enim ex Deo procedit, Deus est, creaturae namque non ex subiecta Deo, sed ex nihilo factae sunt, in hoc uero, quod dicit, Ego misisti a Patre, eum aliam personam distans esse a Patre contra sceleratissimum S. bellum nos erudit.

De hoc autem diuino spiritu sic ait: Cum ueneris Paracletus, iste testimonium

A perh. bebis de me Testimonium certe insalubilis ueritatis fuit, quod Christus Redemptor noster uerus Deus erat, ipsum in mundum tam supernum donum misisse. In diuinis licet legatur, quod cum frater Ioseph patri suo Iacob dixerunt. Filius tuus uenit, & ipse demonstratur in omni re. A. Gen. 45

B Aggyptio princeps erat, multique gentibus dominatus.

A. Misisti a Patre, Calce capiat, eundem filium esse eiusdem cum Patre substantiam, siquidem Pater, & filius tribunt unum Spiritum quod contra impium Arrium fortissime militat. Cum uero inquit, Quis a Patre procedit, Spiritum Sanctum non creaturam, sed Deum esse ostendit, contra eundem Arrium. Quod enim ex Deo procedit, Deus est, creaturae namque non ex subiecta Deo, sed ex nihilo factae sunt, in hoc uero, quod dicit, Ego misisti a Patre, eum aliam personam distans esse a Patre contra sceleratissimum S. bellum nos erudit.

Quod enim uidisset omnis populus an Deum, etc. i. Deum, etc. Propter ignem, qui ex eo descendit, cum a quo mittebatur uerum Deum esse cognoscere. Sic cognoscere, etc. post uos dicere, sacratissimam Virginem Mariam post Ascensionem, etc. etc.

A. Misisti a Patre, Calce capiat, eundem filium esse eiusdem cum Patre substantiam, siquidem Pater, & filius tribunt unum Spiritum quod contra impium Arrium fortissime militat. Cum uero inquit, Quis a Patre procedit, Spiritum Sanctum non creaturam, sed Deum esse ostendit, contra eundem Arrium. Quod enim ex Deo procedit, Deus est, creaturae namque non ex subiecta Deo, sed ex nihilo factae sunt, in hoc uero, quod dicit, Ego misisti a Patre, eum aliam personam distans esse a Patre contra sceleratissimum S. bellum nos erudit.

illis sanctis feminis disponebat. Atque ita omnibus recto ordine constitutus, beatissima domina in medio eorum sita, eos (sicut Elias) aquarum abundantia perfunde-
bat. Talia enim, tamque admirabilia uerba & considerationes eius erant, ut omnes ad ingentem lachrymarum copiam profundendam commoueret. Hoc cautum uero, quod in hoc sacrificio offerebatur, erant contrita omnium atque humiliata corda. Et sic sanctissima Virgo simul cum illis Deum humiliter deprecabatur, ut ignem, uidelicet Spiritum sanctum, nutrire dignaretur. Qui uisibiliter descendit, eosque inflammauit, igne ipso, lapides scilicet, aliquas diuites & incredulitates, quas uiri illi sancti aliquando habuerant, pulueremque, alieuius uanitatis & ambitionis, qua ad inuicem seipfos antecellere uoluerunt, consumente, a qua etiam aliqualis inconstantia & pusillanimitas eorum consumpta est. Omnes denique desiccant, atque diuino incensi amore remanserunt. Atque igne hoc diuino de caelo descendente, Christum dominum, siquidem illum mireremur, uerum Deum esse, fuit cognitum & manifestum.

Et nos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum essis. O uerbum admirabile, & sententia profunda. Vos, ait dominus, qui mecum ab initio predicationis mee uersati estis, & qui experientiam uite atque operum meorum habuistis testimonium perhibebitis de me. Quod ubi dictum conuenienter, perpendite obsecro, iterum atque iterum horum uerborum altissimum sacramentum. Contemplamini dominum hic descendentem, illos duntaxat, qui cum eo ab initio, id est multo tempore fuerunt, de ipso testimonium esse prebituros. Videmus igitur, qualiter cum domino conuersamini. Quæro a uobis, quot horas quotidie in meditatione & diuinorum operum, sanctissimæque uite huius ætatis domini contemplatione consumitis? O Christe Iesu lux beatissima, illumina quæso omnes tui sacratissimi Iuuenes & iuniores, ut uere intelligant, non oportet eos omne tempus consumere in studio librorum mortuorum sed illis magis opere conducere in te, libro uite perfectissimo lectitare. Inter alias causas, ob quas illi, qui mundum relinquentes, se in sanctas religiones recipiunt, optimum sibi

Donauit. Tom. 4.

A uiuendi genus inuicisse dicuntur, una est, quoniam ibi ad diuinæ contemplationi uacandum & cum Domino conuersandum, expeditiores sunt, & ita efficacius de eo possunt testimonium perhibere. Circa quod S. David notabilissima uerba profert, dicens. Quoniam cogitatio hominis confortabitur tibi, & reliquæ cogitationis diem festum agent ubi, uouet & reddat domino Deo uictor, omnes qui in circuitu eius affectus muneat, terribili & ceteri qui aufert spiritum principum terribili apud Reges terre. Pro intelligentia horum uerborum notandum est, quod Christo Redemptore nostro crucem portante, descendo & frugato in Caluariæ locum iter faciente Iudei, quendam hominem qui cum adiuuaret, conduxerunt. In quo significatum est, hunc Christum mysticum (uidelicet populum Christianum) qui in hoc mundo mansurus erat, in multis membris suis lassandum & defatigandum fore; sicut uerè modo quamplurimis in Christiana republica, qui crucis mortificationem ac poenitentiam renunt, contingere uidemus. Cumque paucissimi essent, qui hanc crucem portare uellent, diuinæ personæ sacrarum religionum constitutores ad eam portandam, atque ad alios, ut idem facerent inuitandum conduxerunt. Dicimus diuinas personas religionum fundatores eduxisse, quoniam solus Christus Redemptor noster crucem locatione non portauit, id est, *Non llo la cruz por alquilar*. Nam per illam neque gratia, neque gloriam essentialem sibi meruit, accidentaliter uero, non erat sufficiens tot tantisque laboribus præmium. Reliqui autem nostri mercenarii sunt, & ideo de illis dicitur Conuentione autem facti cum operariis ex denario diuino, misit eos paterfamilias in uineam suam. Itaque religiones in sacrosanctæ Ecclesiæ ad hoc institutæ fuerunt, ut, qui in eis uitam agunt, non solum in humeris suis poenitentiae & mortificationis crucem portarent, sed etiam suis bonis exemplis, eos qui in seculo uiuunt, huius sanctissimæ crucis suauissimum iugo colla submittere, incitarent fortissimosque redderent. Huiusmodi tantum religio os carissimæ uite oportet. Quoniam quidam enim religio introiit in mundum, ut eos qui ibi erant, ab ipso educeret, sic mundus magno impetu religionem

Psal 71

Mat. 20

H

nem

platione uerba fieri, his enim dominus laudatur, & glorificatur. At quia hoc exercitum sancti spiritus est uos spiritus sanctus admonet, ut mundi illecebris delectis, in sanctas religiones ingrediamini, ibi que uota mittatis, ubi ad diuinę contemplationis uiscendum, maxima est opportunitas. In oratione uero, Deus mentibus ei operam dantibus festam agere solet, eis ipsi gaudia, & consolationes spiritalis imperit. Quod si alicui uestrum, festu hor tam celeriter non agit, nihilominus perseuerare debetis nam & in hoc mundo uani amatores, prę nimio amore illius, quā diligunt, neq. comedunt, neq. dormiunt, neque tranquillam uitam ducunt. Quin et, licet (ut aiunt) lituis in oculis percutiantur, nulloque fauore recipiant, nunquam in amando deficiunt, sed usque ad optatum finem perseuerant. Quare igitur fidelis Christianus in Dei amore non persister, quousq. ipse ei ostia, & brachia pandat, eumque dulcissime amplectetur? Ex hoc autem festo, quod dominus suis amicis agit, ipsi reliquias, quibus postea et etiam diem seculum agunt, depromunt, inde enim animum ac fetuorem sumunt, ut promissis plenissime satisfaciunt, uictoriaq. amplas de mundo, carne, ac diabolo reportent. Ideo Rex sanctus adiūxit Et reliquias cogitationum diem festum agere ubi. Soler aliquando contingere, ut princeps aliquis, seu nobilissimus uir, iter faciēs, in domo agrestis, & inculi agricolę diuersetur, ibiq. prauulum sumens, panem, uinum, carnes, & multa alia quib. uescebatur, superflua ei relinquit, totque reliquias ibi remanent, ut ipse pauper multis diebus habere uictus abundantiam. Sic homini cū domino agenti, eumque domi suę, uidei ceter, in inermis cordis uisceribus recipien, ipse dominus tot tantaq. dona, ac bonorū reliquias relinquit, ut enim illis postea ipsi Deo testium agat solenne, ei in us, quę se obtrahunt, occasionibus interueniens. Ecce igitur unum ex præcipuis finibus ad quos sacrosanctę fuerunt institutę religiones. Illi uero qui in eis sunt, efficacius de Christo Iesu in suis sermonibus testimonium perhibendi multo maiorem occasionem habent, cum i qui esca uocantur degunt, quibus tanta, licet ad hoc non sit opportunitas, ipsi tamen iusta omnino si se his sanctis in exercitiis non cediderint,

A excusatione careant. Nam Propheta David Ps 118 Rex erat, & multis ac magnis occupacionibus detentus, & tamen dicebat Quia dilexi legem tuam domire tota die meditatio mea est O Rex sancte? nõne tibi una aut duę sufficiunt hora? Minime, pfecto, sed tota die in lege domini meditabor. O magna nostrorum confusio! siquidem in toto tunc o die uix unam horam in hoc sanctis exercitio seminus consumere, atque na testimonia, quę de Iesu Christo summa bonitate a ois colloquis reddimus, repidi sunt ac parue utilitatis Incipiamus igitur, Patres mei, & charissimi fratres, incipiamus inquam, uos obsecro, per immensam Dei charitatem, hanc sanctissimā conuersationem exercere, ut ex eorū nostris uerba exeant, tanto amore incensa, ut corda audientium pessimus inflammare, eosque ad diuinam gratiā disponamus, quā comparatur glorię ad quam nos perducit Iesus Mariz filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA infra octauam Ascensione Domini.

Conciō Secunda.

*Cum uenerit Paracletus, quem ego
mittam uobis a Patre, &c.
Ioan. 15.*

I. quoniam Christus in hoc mundo aduenit Spiritus sanctus in hoc ultimo sermone repletur, contemplerur, magnam profecto nobis admirationē asseret Non solum, n. hie de aduentu eius egit, sed post eis dixit Si ego non abiero, Paracletus non ueniet ad uos, si autē abiero, mittam eum ad uos. Et paulo inferius adiecit. Cum uenerit ille uiguet mundum de peccato, &c. Postea uero iterū repetit. Cum uenerit ille spiritus ueritatis, docebit uos omni ueritatem. Hęc omnia diuinus Magister fecit, ad infirmitatem tanti domi excedentiam significandam & ut sancti Apostoli illud, ut æquum erat, mag. i. fecerent, Hic seque

simile.

*mentis eternæ gloriæ bonâ amittere uo-
lunt . Igitur uos , ô prædicatores , confes-
siones , ac ministri tam diuini muneris ho-
diernæ ære obsecro atque obsecro , ut
mentis oculos erigatis , eosque ieritensis re-
bus cõtempris , in summo illo atque inef-
fabili Deo , qui uos in tanta tamque sin-
gulari dignitate collocauit , figere conte-
datis , ipsumque solum pro laborum ue-
strorum premio uotis omnibus appetite .
Id quod & Isaias licet in aliud propositiũ
at , efficeretur : uiribus laborate Super
montem caliginosum leuate signum , exal-
tate uocẽm , leuate manum . Mons caligi-
nosus , seculum hoc terrarum , & ignorantis
plenum est , super quem exaltate sig-
num , scilicet crucem . Attendite queso , pœni-
tentia & mortificationis crucem in mun-
do nimis esse demissam , & neglectã , uos
eam erigere & eleuare contendite Exalta-
te uocẽm , uidelicet , ad hunc finem spiri-
tus feruore prædicantes , uirtutem docen-
tes , & uitia seuere increpantes . In magni-
centi admittite sapientiam , quam es Gen-
tium & Ethniconum scribas euoluimus , in
quib. uidere est , qua se uentilate , & quo rigo-
re Poeta , Plinius perfluitis ut in epistola non
debeat , nos uero Christiani . uix nisi ad
gloriam , potenter audientes , ubi qui
ad semper quod quidem patet in amo-
ris Dei e suis animis . Punitatem
ac delectationis & conuenientem culpã ,
honorem sine dolo e cum ignosces
se . me . Arqua Annouet bene te se-
ge et impio . itaque tuum . Id poene
non secus habet . Inquinatio peccatoris
omne et cetera . Et tamen ille
su paucis desiderio medendi , & succurren-
di animabus , exaltare queso uocẽm , le-
uate manum , s. bene operando . Et hoc li-
cet a sancto Propheta fuerit postenus di-
ctum , uos illud prius exequi oportet , ut
doctrina uestra in cordibus , audienuũ qui
uididerint uos , id quod docetis , opere com-
plentes , efficacius operetur .*

Hæc locutus sum vobis, ut non scandalizemini, obque synagogis faciat nos, &c. Vñ que. Arbitratur, obsequiū se præstare Deo. Dum ait dominus magister sacros discipulos de ipso testimonium esse reddituros, statim ingentes labores, quos in executione huius ministerii passuri erant, eis explicat. Ex quo aperius constat, præclaros illos & sanctitate excellentes viros, non

A blanditiis, uel bonorum temporalium promissionibus fuisse attractos, sed uel uel bonorum Christi Redemptoris nostri, & eiusdem miraculorum ac sacratissime uirginitatis eius, quæ adeo confirmati fuerunt, mediante Spiritus sancti gratia, ut omnes mundi persecuciones & calamitates, quæ eis evenerunt, ne sanctissimum hoc testimonium ab eis non redderetur, minime suffecerint. Ex quibus etiam liquido & manifestè apparet, quantum sit rationi consentaneum, nos omnes in fide, quam illi tradiderunt, & sacrosancta Ecclesia huc tenet, obseruari, firmissimos esse debere, siquidem tam clari, & aperte conspicimus, totum hoc negotium a Deo & non ab hominibus emanasse. Admirabile quippe omnibus uisum est, pauperculos homines, tantum animi rubor, & fortitudinem habuisse, ut toti terrarum orbis resistere ausi fuerint. Quapropter D. Paulus inquit: Habemus thesaurum istum in uasis fictilibus, ut sublimitas sit uirtutis Dei, & non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur, apertius in semper uictorem. *utrumo de la tribulationes.* Sed non declinamus. Quasi dicat: Stupendum est, cum pre totam tamquam in fictilibus thesaurum, qualis est domus argilla, hominibus inbecillis & fragilibus traditum & commissum fuisse, cumque debiles ac fragiles simus, tyrannos omnes atque huius seculi potestates a nobis facillimè superari. In hoc professio omnipotentis Dei magnitudo ostenditur, & apparet, quod uasa tam fragilia, & caduca in crudeles carere sepe numero proiecta, tot tantisque ictibus percussa, nec unquam fuerunt confusa, nec ab eis grana aliquo impatientie genere defluerit. O ineffabilem altissimi magni sapientiam, qui talia operatus est. Itaque quemadmodum omnes artes, & inuentiones, quas Laban ad opes rimendum, & molestia afficiendum sanctum Iacob excogitauit, in illius sanctissimi Patriarchæ commotum & utilitatem redundauerunt, sic omnes inuentiones, quas nefarii tyranni excogitauerunt, ut sacros Apostolos torquerent, ac tormentis afficerent, eis in gloriæ coronam, & ad maiorem ipsorum tyrannorum confusionem uersæ sunt. Nam propter crudelitatem, quas improbi in iustos exercent, Deus non solum in alia uita, uenit etiam in seculo eos punire solet. Atque ita domi-

re oculis nostris reuerentem libentissime obtulit. Vobis ergo idem facere maxime conducit, quia ut princeps Apostolorum ait. In hoc uocati estis, quia & Christus passus est pro nobis, uobis relinquens exemplum, ut sequamini uestigia eius. Ipsi eis in hunc modum respondere possent. Si Iesu Christus mortuus est, ac tot labores pertulit, licet uerus homo erat, simul etiam uerus Deus erat, & diuinum suppositum humanitatem illam, quod in uobis uult, ut in uobis ueritate mori uoluit, non mirum uideri debet, nam anima illa sanctissima, ueritatem, pro qua pauebat, ad oculum (ut aiunt) aspicebat, nos uero miseros, fragiles, & caducos pro ueritate, quam non uidemus, licet eam credamus, pati desideramus. Hoc igitur an Diuus Paulus, Christus Redemptoris nostri passioni deficiebat, quod, scilicet, purus homo, sicut ego, & alii quamplurimi insurgerent, & pro defensione ueritatis quam non intuebantur, licet eam crederent, hilare ac libentissime paterentur. Atque ita, cum ego in carne mea debilis, pro ueritate quam non uideo, licet eam credam, morior, tunc id quod Christi passioni defuit, adimpleo, nam Christus dominus pro ueritate, quam clare contemplabatur (si quidem anima eius ab instanti suae creationis uidit diuinam essentiam, & fuit beata) mortem obiit. Id uero quod ego patior est, pro corpore eius, quod est Ecclesia, quoniam mei ac sodalium meorum exemplo, multi alii uolunt uitam suam pro hac ueritate in discrimen uocare, uidentes ea, quae nos puri homines carne & ossibus sicut illi compati persequimur. Quoniam autem sacros Apostolos tot labores quot pertulerunt, pati maxime oportebat, ut, uidelicet, cunctis Christianis, qui usque ad finem mundi futuri sunt, tam gloriosum maneret exemplum, ideo Dominus in praesentiarum eos praedmonet & clementissima praeha ac consiliis, quos passus est, ante praedicens adhortatur, ut spiritibus ac uis scipos munirent, & prepararent, quibus armati hostium telis possent facilius resistere, cunctis namque de illis uictoriam habere. Sic etiam Diuum Paulum de grauissimis persecutionibus, quas in Ierusalem passurus erat, admonuit. Ideo Agabus propheta sicens zonam Pauli & alligans si

A arpeles & manus, dixit. Haec dicit Spiritus sanctus. Virum, cuius est zona haec sic alligabunt in Ierusalem Iudaei, & tradent in manus gentium. Suauissimos autem magister narrat sacris discipulis, multos, quos passus est a Ierusalem usque ad Iam, dulcedine plena inseruit, scilicet. Cum uenerit Paracletus, quem ego mitto uobis a Patre ille testimonium perhibebit de me, uosque ut idem faciatis, fortissimos reddet.

Haec ut intelligatis, uos nimis attentos esse uelim, nam licet ea, quae dicenda sunt ex se obicura fiat, ob minimam tamen expectatam quam, pro dolor, de illis habemus consolationem non est aliquid peculiare de quibus loquimur. Spiritus uero uos consolatur, ut in corpore et abundantius

Q. Admodum flumina cum per folios
C. no tempore crescunt, ita mundant & extra ripas diffundunt, ut etiam campos longe ab illis semore, ita uos, sic haec uirtutes operentur in sanctis, qui eas implet, & uos, ut, suas inundationes habere, ut uos non solum in mentibus uerum etiam in opere in eorum

quos per donum intellectus fidem ex
cernendo. Huius rei plenus fuit Funus ille, qui ut sacra referunt Apostolorum historia, postquam fidem acceperat, per uiam suam gaudens Spei iam plerumque uiua & gaudebat. Spiritus uero uos uolente esse solet, ut uos iam non futura sed uideatur, ac dici non potest, aut uerbis explicem gaudium & uoluptas, quod

1. Pet. 2

Act. 21.

Act. 9.

Rom. 12. modo Divus Paulus inquit. Spe gauden-
& Ro. 5. tes. Eisdem A. oculus omnium in spe glo-
rie filiorum Dei. Caritas denique, cum

Rom. 8. idem Apostolus ait, scilicet Ipse spiritus te-
stimonium perhibet spiritui nostro, quod
sumus filii Dei. Quod quidem testimoniū
habet nos aliquo timore recipimus, tamen
(ut ait Aristoteles) rerum maximarum,

pauit oblationem. Ecce igitur consolatio,
qua ille, qui in se nihil reperit, quod co-
suetudine accusat, perfruitur.

D. Aug. Qualis erat Divus Ambrosius, cum in
hora merus quædam protulit singularia
verba quæ Divus Augustinus laudibus ma-
gnopere extollit, scilicet. Non sic vixi, ut
me vixisse putaret, nec mori timere, quia
bonum habemus dominum. O scilicet ille,
qui sic vitam transigit, ut hoc dicere pos-
sit. Ille vero in exime notandum est, inter
dum in ea quæ in carnalibus voluptatibus

Cant. 7. Canticus dicitur. Quod videtur in Sunami-
re (id est, per se) risti choros castrorum,
pro quo alii choros venerunt. Sed quæ-
ro, quomodo chorus & chorea atque ca-
stra inter se conveniant? Nam castra exer-
citus militantium ac bellum gerentium
sunt, chorus vero est conventium congre-
gatio, denique chorus sunt hominum,
vel mulierum voluptatem capientium coe-
tus & malitudo, in quo ipsi saltando dele-
ctantur. Quis inter ego ludus & saltatio cū
bello conveniunt? Mulum profecto, quoniam
nihil est quod iustos tam fortes ad dimi-
candum, perseverandum, ac patiendum
reddat, quam cum iam ipsi suavitatem di-
ni. spiritus (quæ et illis ac tanta est ut om-
ni

ni. Dux hominis potentie ut delictet,
concupiscentia, quæ et in timore,
tum habet ipsi voluptas, & irascibilis, in
qua fortitudo fundatur, sic gemitus & con-
tinentia sunt, atque altera alteri correspon-
det, ut quo magis in concupiscentia volu-

pate inhammatur, & irascitur, tanto
magis in irascibilis fortitudo crescit, sive,
ut id quod operatur ei sequatur, sive, ut id
quo iam gaudet, non amittat. Quapropter
minime mirandum est, si de loco & suavi-
tas spiritus sancti, cum talis ac tanta sit, in
fortium mentibus tantam affert fortitudi-
nem, ut se omnibus laborum periculis,
& contradiotionibus exponat. Hæc suavi-
tate sancti in principio nascentis Ecclesiæ
maxime fruebantur de quibus in Aposto-
lorum Actibus sic legitur. Ecclesia ædifica-
batur, ambulans in timore domini, & con-
lacis Apostolorum præcipue in eodem libro
dicitur.

Ibani gaudentes a conspectu concili, quod
su contumeliam pati. Tantum abest, ut
laboribus, carceribus, flagellis, tormen-
tis, ac mortibus superarentur, ut potius il-
lis gaudio & voluptate afficerentur, talis
erat fortitudo, qua eorum mentes firmæ,
& solidatæ erant. Et quod magis est,
gaudebant, quoniam digni habiti sunt pro
nomine Iesu contumeliam pati. Magnum
profecto est in laboribus quempiam gau-
dere, sed multo maius esse reputatur,
non solum in laboribus gaudere, sed pro
Iesu Christo mori, & ignominia affici,
summam existimare dignitatem. Atque
ira divina dispensatione & providentia fa-
ctum est, ut sancti illi viri prius ab spiritu
sancto fortitudine muniti essent, quàm mun-
dus contra eos insurgeret.

Nam (ut ex sacro Evangelio colligi-
tur) licet antea prædicauerint, dominus
tamen non peccavit eos ab aliquo oppri-
mi & vexari, quousque ex alto virtute in-
durent. O benedictus sit talis Deus,
glorificatus talis pietas. Te domine cælo
rum angeli, & terrarum iusti benedicant
& collaudent, qui tuis sic faues, & auxilia-
ris. Merito ergo sanctus David ait. Tibi
delectus est pauper, orphanus tu eras adiu-
tor et in contextu Gæce, atque in para-
phrasi Caldaica habetis Orphanus tu eras
adiutor. In quo ostenditur quàm continuus
sit passim Dei favor erga illos, qui se a
mundi favoribus omnino abdicaverunt.
Ideo dum ait. Eras adiuutor, perinde est ac
si diceret, orphanus tu eras, es, & eris adiu-
tor, ut plane videatis, quæto pivo & secu-
ræ

zitate orphanus huiusmodi tutela ac prote-
ctione potest uiuere. Ea igitur (fratres
mei) quid facitis. Quare uobis hæc audien-
ribus, corda uestra desiderio eorum non
inflammantur? Et quare, cum mundus
tantis contradictionibus sit plenus, anima
hæc, quibus non solum minime uincen-
tis, sed grauim uictoriam reportabitis
diligentissime non queritis? Si autem a-
me queratis, quid remedi ad tot tanta-
que dona comparanda inueniendum sit?
ad hoc respondeo, summam ueritatem per
sanctus Euangelista in Lucam dixisse. Si
uos cum suis mali, nobis bona data dare si-
lis uultis, quanto magis Pater uester cœ-
lestis dabit spiritum bonum petentibus se,
hoc est, dona Spiritus sancti. Ergo hæc do-
na ab æterno Patre, per merita Iesu Chri-
sti filii eius consideremus ac summus preci-
bus efficiuntur, nam merita Iesu Christi to-
tius nostræ spei & fiduciæ debent esse fun-
damenta.

Mat 13. A ppetuabit nos egimus. Dominus
fundauit Sion, & in ipsa superabunt pau-
peres populi eius, alia translatio habet. In
ipso sperabunt pauperes populi eius, & sic
est in contextu Græco. In quo docemur,
quod quauis iure optimo spem habere,
& confidere possumus, Deum per merita
sacro sanctæ ecclesiæ, quam Christus ue-
rator Saluator in mundo fundauit, nobis
proprium fore, principaliter tamen in ip-
so, cuius merita infiniti ualoris sunt, nos
oportet confidere. Vnum tamen uos non
laudare cupio, uidelicet, orationem hanc, ut
id quod intenditis consequamini, cum cō-
suetudine puritate ac bonis operibus con-
iunctum esse debere. Idcirco Reatus Apo-
stolus orandi formam tradens, inquit. Vo-
lo uos orare in omni loco, tenentes pur-
as manus. Idem Apostolus ait. Templum
Dei sanctum est, quod estis uos. Vt autem

1. Ti 2.

1. Co. 3.

quilibet sciret, qualis esse deberet domi-
nus Salomoni iussu. templum edificare,
quod totius uitæ nostræ & actionum sin-
gulare esset exemplar. At inter præcipua,
quæ templum illud habebant, erant duo
altaria, alterum mens in oraculo, alterum
obstretur, in hoc animalia macrabantur
& immolabantur. Hoc autem propter
esse, scilicet, in interiori animæ, hoc est, in
pensione superioris quoddam altare esse

A debet, in quo thus deuotæ orationis igne
diuini amoris inflammare offeratur, in po-
tione uero inferiori, ubi carnis affectus
sunt, alterum esse debet, in quo bruta ani-
malia, uidelicet, inordinati appetitus ma-
crescant & sacrificentur.

Oportet gratia sacrificium domo
sit, quoniam gladio diuini amoris eius, om-
nes passionibus & afflictiones sue sanctæ uo-
luntati contradicentes macramus. Nemo
cogitet unum duxat horum altare suffi-
cere, nam duo esse maxime oportet, imo
& necessitudo nobis habenda sunt. Quam-
plurimum extant, qui inter ista habent altare,
leque orationi tradunt, & delicias illius
habere conantur, sed nulli, quod eos ali-
qua molestia afficiat, agere nouit, nec e-
nim ambitionem, nec superbiā, nec iram
aut cupiditatem suam mortificare & com-
primere contendunt. Quid uero isti a do-
mo dei sequeuntur? Quia minus igno-
ro, nam si gratiam ad te ipsum uiuendum,
& ad euellendas proprias passionibus, atque
ad fabricandam domum dei, tuamque cor-
pus & animam precibus non exposcitas,
quid obsecras? Oportet uos, qui in
potestate estis, ut in domo dei
ut in domo dei, ut in domo dei, ut in domo dei,
nec eos sacrificare uoluit. Conat igitur
(charissime frater) hæc duo altaria in te ha-
bere. Quia si in te non habueris, passibilis
sine o terre, hæc est enim regia uia, qua
dona & consolationes Spiritus sancti com-
parantur.

Deinde sacris discipulis dominus ait.
Hæc loquutus sum uobis, ne non scandalize-
mini. Hoc est. Labores, quos passuri eritis
predicari uobis, ne postea in illis offendatis
& ab ipso uos de deo deiciat.

Quoniam non solum absque synagoga facitis
nos sed etiam absque synagoga facitis.

Hoc est, quod diuus Paulus de se ac so-

ciis suis ait. Tempus est, ut etiam hu-

manis ad faciem nostram conuer-

tiatur, & uos faciem nostram con-

ueriatur, & uos faciem nostram con-

ueriatur, & uos faciem nostram con-

ueriatur, & uos faciem nostram con-

Co 4.

erat, ut tormenta tanto errore illata æquo animo patientur.

Et hæc faciens vobis, quia non nouerant Patrem, nec me. Ex hoc inferitur, nos multo magis nunc eos posse admirari, qui cum sint Christiani illuminati fidei splendore, iustos ac sanctos viros, eo quod ipsorum uita incipiant, odio habent & persequuntur. Nam illi, quoniam infideles erant, nec ueritatem intelligebant, arbitantes se obsequium præstare Deo, crudelitates illas horrendas perpetrabant, tu uero, o Christiane, qui scis, & intelligis, te in his grauiter Deum offendere, quare non eubecis, confundis, & amore in concipis, animaduertens terribilia, quæ ubi ubi tam grauem abominacionem imparata sunt tormentorum genera? O nisi utq; maiestatis Deus & Pater luminum per immentem clementiam tuam hos cæcos illumina, ut apertè uideant, quo eos malitia sua perduxit, & amea quam suauiter eos abluibent, tantis in diuideri, sequere in mentis frugem recipere conentur.

Sed hæc loquutus sum uobis, ut cum ueneritis hora eorum, remoueamini, quia ego dixi uobis. Magno enim solatio uobis erit, cum huius tanto tempore antea me prædictæ ueritatis memineritis. In quo me uerè Deum esse apparet, qui ea quæ uentura sunt, in alibi scio, qui quæ uobis in omnibus uestris laboribus adero, & opem feram, quousque ab illis eripiamini ac præmiis dignis donemini. Cum populus Israeliticus (ut nobis refert sacra pagina) in magna esset afflictione, dominus Prophetam Moysi apparuit, eique dixit. Vidi afflictionem populi mei in Aegypto, & clamorem eius audiui, & sciens dolorem eius descendidi, ut liberarem eum de manu Aegyptiorum, & educerem de terra illa in terram bonam. O infinite potentie Deus. Nunquid domine, si quidem te miseris illi & calamitatibus oppressi ad misericordiam prouocauerant, eos è cælis ubi eras, absq; eo quod in terram descenderes, non poteris liberare? O admirabilem omnipotentis Dei pietatem, qui afflictorum misericordiam ita comparatur, ut uel etiam, quod si intelligat, se cum eis in eorum esse afflictionibus. Cuiusmodi prece diu liberarem eum, singularis quidam amor, & indulgentia atque cordis teneritudo ipsius Dei erga illos, qui propter ipsum patiuntur, deuotatur.

Quocirca, fratres dilectissimi, cum nos laboribus & fortunæ casibus seu contradietionibus oppressi uideamus, ne deficiamus, aut animo cadamus, sed in hoc fidelissimo socio confidentes spem habeamus cum nos, si patienter persisterimus, diuites graui ad præmia perducat gloriam, ad quam nos perducit Iesus Mariæ filius. Amen.

AD LECTOREM.

PRO die Pentecostes, & ferie secunda, & tertia eiusdem solennitatis, in uoluntate ne quod de se ad uerbum edidimus, proprias conciones reperes, quatuor etiam conciones in festo sanctissimæ Trinitatis inuenies quod celebratur Dominica prima post Pentecosten.

DOMINICA SECUNDA post Pentecosten.

Concio I.

Homo quidam fecit cenam magnam, & inuitauit multos, &c. Luc. 14.

Nigenitus filius Dei cum in mundum non solum ad redimendum, uerum etiam ad erudiendum, uos uenisset (sicut eius Pater æternus per istam Prophetam promiserat, dicens. Face dedi eum ducem ac præceptorem gentibus), postquàm hoc negotium incepit, ab eo omni loco & tempore oblata opportunitate non destitit. Atque ita cùm introisset in domum cuiusdam principis Pharisæorum Sabbatho manducare panem, & occasione illius cœuiui, quidam ex inuitatis dixisset. B. qui manducabit panem in regno Dei, ipse parabola hæc elegit inuicem proponere, in qua cœlestis cœnæ magnitudine, & inuitantis liberalitatem, quæ eos quæ ab eis repudiari diu, qui que in ipsa admittendi sunt, commemorat. Incepit ergo parabola. Homo quidam fecit cenam magnam, &c. Per hunc hominem pusillimus Deus significatur, quod quidem nomen

Exod. 3

Ha 55.

non singularem eius clementiam, & be

4433

L. 5.19

Butac 4

P(3) 52.6

10021.5

CD181

M... ..
M... ..
S... ..

seipfos excusant, ut aliquid dicant; Non possumus venire, ac si plus utilitatis in eis quæ præ manibus habent, quam in iis quæ relinquunt, uidehcer, in cæna, ad quam inuitantur, essent percepturi.

Antequam autem de excitationibus, quas afferunt, agamus, uelim animaduertimus, res istas quæ hos, de quibus sacra Euangelii lectio agit, impediunt, non esse ex illis, quæ de se male autem diuina lege prohibita sunt, iustitia, adulteria, homicidia, sed ex illis, quæ communiter bonæ ab hominibus reputantur. Unde inferitur, non solū illa quæ aperte sunt deprauata, uerum etiā illa, quibus inuoluntate inferuire solemus (licet opus inuoluntate) si eis parce & moderate non utimur, posse nos eternæ gloriæ uoluptatibus priuare, & in perpetuis tormentis sepele. Atque (ut uera dicam) apud Christianos, in his aliquo modo maior quam in aliis periculum est. Nam adulteria, furta, & homicidia, & cætera

Como tenendacara desubieria, facillime cognoscuntur, & ab eis nos ipsos auertimus, ac uero damna, & incommoda, quæ ex aliis secundis rebus euenire solent, *Como nubi cubieros*, non tam facillime. Certum est enim, hominem tamen posse alienam mulierem non rapere, quam sua moderate uti facillimeque non furari, quā bonis suis bene uti, & sic de aliis. Idcirco utz spiritualis Reformator Iesus Christus, non solum ea quæ praua sunt, prohibet, sed etiā periculum, quod in bonis esse solet, in hac sacra Euangelii lectione nobis ostendat. Quid ita itaque ex inuitatis hanc præbuit excusationem; Viliam enim, & necesse habeo exire, & ualere illam, rogo te habere excusatum. Quasi diceret; Deo intime interuire, & eum tam de re familiariter habere, mihi difficile uidetur. Cum ait, uidere illam, innuit ex cupiditate oculorum, impedimentum ad bene operandum oriri. Auarus enim opes suas, ac facultates uidendo nunquam saturatur, & si quotidie eas non augeat, quotidie ei pauciores uidentur, quia cupiditate inflammatus, plures quotidie comparat, uineas emere, & domos edificare, contendit. Quapropter omnibus, qui hoc morbo laborant, sanctus isaias ait; Ve qui coniungitis domum ad domum, & agum ad agrum, copulatis usque ad ter-

Domine. Tom. 4.

Aminum loci. Nunquid habitabitis nos soli in medio terre? Ecce qualiter sanctus Propheta eos non propter latrocinia commissa, sed propter cupiditatem, qua multa superflua habere conabantur, reprehendit. Et ideo non ait; Ve qui furantini domos alienas, sed, ve qui coniungitis domum ad domum. Nam si res illis supererant, alius defuturas esse certum est, tum uel maxime, quia cum ad ecclesiā comparanda celestium nobis desiderio opus sit, eā quæ rerum desiderium impediunt, ipsarum etiam consecutionem impedire solent, cum uero meas in his temporalibus bonis effrænata quadam cupiditate immergitur, etiam ad eternā desideranda impeditur. Quemadmodum si quis ad splendidissimum conuiuium & pretiosissimis epulis adornatum inuocaretur, & paulo antequam illic pergeret, cepit, alius, atque id genus crassus cibis uentrem expleat; certe appetitus eius ac desiderium uescendi illis pretiosis epulis, hebetaretur. Nam (ut est in proverbio) ientaculum tenue prandio priuat opiparum. Et ad hoc refertur potest illud diui Pauli,

B quæ sunt spiritus Dei, id est, Homo, qui se totum appetitibus sensibilibus, & irrationalibus tradit, celestia & spiritualia contemnit. Hoc autem inconueniens ex mundis uoluptatibus generaliter oritur, quæ licet legitime possideantur, si tamen inordinatæ executioni mandentur gignunt in te hoc bonorum spiritualium fastidium. Quocirca homo non solum attendere debet, quales delicias capit, sed etiam quantum ex eis sumit, ut & secundum qualitatem iustus, & secundum quantitatem paucus moderatusque sit. Hæc uero intemperantia, licet in omnibus huius mundi bonis nocua sit, eam tamen diuine literæ maxime in diuitis damnant; istæ enim sunt uelut instrumentum quo omnia temporalia bona comparantur & quibus homo nitens ad satisfaciendum appetitibus suis accipit. Ideo ubi nos legimus, Diues effectus sum (scilicet, mea industria non Dei auxilio) inueni idolum mihi;

C Hebraicè est, Inueni uim mihi; Vbi diuitiæ, quibus erat affectus ille diues, quæ in nostra translatione idolum uocantur, dicuntur uis diuitis, illis enim diues ad id quod uult, animam recipit. Et idcirco

Simile: -

1. Co. 2.

Os. 18.

quæ in toto Deo homo habere debebat, in ipsis ab eo collocatur. A quædam Sui mon dicitur. Si bñt inia dñstis, ubi fortitudinis eius Adh'reat; taxit Deus / hæc,

Pro. 10 fratres mei, cordibus uestris coactis doctina, ut omnis cetera de solitudine cupiditatem hæc euellatis, quam Dñm Pau-

1. Tim. lus radice omniū malorum appellat. Possamus etiam & fortasse, conuenientius dicere, uillam emere, significare superbiam & ambitionem, qua homines, primatus & dominationes huius mundi acquirere cōtendunt, eosque celestibus gloriæ bonis an reponunt. **O** ingentem dementia, qua

B. Aug. uilla emptæ dominatio notatur, ergo superbia castigatur. Habere enim uillam & possidere, homines in illa subdere, & domi-

scrm. 33 nari delectat, utrum malum uitium primum: primus quidem homo dominari uoluit, qui dominum habere noluic. Quid est dominari, nisi propria potestate gaudere? Villam emi, habere excusationem. Inuenta superbia, ad carnem uenire noluic. Hæc ille. Conuenienti igitur superbia & ambitio in primo conuicia, qui se excusant, significat, sicut, qui grauius in peccatorum est secū dum suum genus, eo quod excedit in auersione, quæ formaliter peccatum complet, ut opus uel **B. Thomas**

2. Th. 2 art. 6. Maxime etiam hic ponderandum est.

Inueniuntur se non excusare, diendo. Castum, curiam aut regnum emi, sed uillam se emisse ait. In quo tanta esse auaritia & immodici cupiditas ostenditur, ut

lestem gloriam contemnat. **N.** in etiam infamia esset & a ratione alienum, tantum bonum pro totius mundi monarchia & imperio amittere, quia: ut ait dominus. Quid prodest homini, si uniuersum non habuerit, animæ uero suæ detrimentum patitur? Et quod perius est impius iustis se haberi excusatione exi linat ideo ait. Rogare habere excusationem. Quod perius se est ac si diceret, dominus sum, alicuius, & pluribus eum uxor, feruit Deo nequeo, uerbum Dei & se la-

stus instrum meduati, multis implicatus negotiis non ualeat. **O** stulte, stulte ita ne Deum, qui falli nō potest & cordium scrutator est, cogitas decipere? Vere tu ipse seducere. Quapropter non solum illa ineffabili cœna huius truci, uerum etiam eternis suppliciorum generibus in ueterno cruciaberis.

Es aliter dixit, Inga bonum emi quinque, & rapit. & c. **P.** Inga cupit & auidius, proprius significantur, qui nimia cupiditate totam uitam in emendis bobus, atque aliis amandis, ad terram subigendam consumunt. Hoc uero maxime mirandum est, quod tam ille qui uillam, quam quas bonos erant, emptiones illas antequam res emendat, & c. **S.** Inga cupit & auidius, est ex præcipuis hominum malis, scilicet, ea quæ ardentem cupiunt, & quorum amor flagrant, non contemplant. **O** mi-

seri, ac uoluptates, nec prius est, quod cupis & inuadit, & c. **S.** Inga cupit & auidius, est ex præcipuis hominum malis, scilicet, ea quæ ardentem cupiunt, & quorum amor flagrant, non contemplant. **O** mi-

seri, ac uoluptates, nec prius est, quod cupis & inuadit, & c. **S.** Inga cupit & auidius, est ex præcipuis hominum malis, scilicet, ea quæ ardentem cupiunt, & quorum amor flagrant, non contemplant. **O** mi-

Es alius dixit, Non est dñs, & i se non possum uenire. O sancta Maria, sponda, quæ res tam stupenda. Cum matrimonium a do. Heb 13 mino institutum fuerit, & neo prima ex opere operato, nisi aliquod impedimentum adsit, conferatur, ac de ipso **D. Paulus dicit. Honorabile concubium, & thoincinnac illos, eo demerit & humilia malum peccant. Quid quod in remedium amare, & in uia salutis concessi minime, in suam licentiam uerunt damnationem. Res quidem commiseratione digna est, es**

seruiant, persuadere uel, respondebunt, se quia uxoribus habere minime posse. O mirari? nonne matrimonium ad curandam peccata, & non in causa eorum sit, instructum est? Quare ergo dicitis uos quia coniugiu estis, non posse Deo seruire? Fors in respondebunt? O pater, cum sis in loco tuto, & hunc statum coniugalem nunquam experiri fueris, ad tuum placitum

scilicet

secure loqueri? Quid mihi prodest habere coniugem, quæ unus inconueniens sit remedium, si ipsa nec aliorum multum, quibus absque illa non uexaret, mihi est occasio? Illa enim tua senectute mihi multum necesse diarium, suis uicinis uelut cultus, quilibet torum sumptuum, suis dissolutionibus & impudicis malis uelut spirituum ac sollicitudinum, suis denique auaritiis, quibus

trouum causa est. *O uala me la fany, a Trinitad.* Tunc ac tantum sunt mulieres defectus? Ita prole elid, ac multo plures natio resque non omnibus, sed aliquibus. Ergo illas quæ in his moribus laborant, uos con

hoc enim Deus cum illis uos coniunxit. Matronæ Romanæ inter se non unus de honestate & pudicitia contendebant, quam uicinarum de pluribus. *Uxor uis reportatis,* bello, armis, ac uiribus decetabant. Atque ita tantum Deæ Honestati, in quod nulli sceminae alieni uis impudicæ nota infestæ, ingredi fas erat edificarunt. Si igitur honestas in illis Ethnicis mulieribus florebat, quanto maiori ratione in Christianis interficere oportet? Vnum tamen uelim, ut omnes sceminae diligenter perpendant, uidelicet, quidam castitatem mulieri non sufficere. Quid enim prodest castitas si alioquin superbia, inuidia, uix, contentio, loquacitas, atque cætera id genus mala cum illa coniungantur? Hoc ergo, uos coniuges, uxores uelut zelo animarum suarum erudi oportet: memento te parentem nostrum Adæ, ut uxoris sue appetit, & uoluntati satisfaceret, ex oblato cibo comedis & mortuum fuisse, quod si non comederet, uterque minime moreretur, sed propter uitam constantiā, mulierem remedium adhibetur. Cum uxore tua, quæ est altera Eua, ueritatem cupit, cum inquam, corporis ornamenta, uestium elegantiam, ancillarum pompam, atque alia multa impertinentia desiderat suamque desideria absque tuo consensu exequi non potest, si tu, ne eam molestia aliqua afficias, uoluntati eius assentiri, iam delibamentorum eius princeps facies es, cumque eam ab errore suo liberare deberes, mortis uirtutem, occasionem præbes. Postea uero excusationem affers. Vxor me doxi, non possum uenire, sicut Adam se excusauit, dicens: Mulier quam dedisti mihi, tuam, dedit mihi de ligno, & co-

medi Quemadmodum autem illi sua non profuit, sic nec tibi tua proderit excusatio. Quapropter per immensam Dei charitatem uos, tam uiros quam mulieres obsecro, ut in uos Deus continere uoluit, uelut & fragilitati sanctissimo matrimonio sacramento medendo cogasceatis, de hisque operam in eo ita uiuere, ut hic consuequimini gratiam, qua perueniatis ad gloriam, ad quam nos perducatur Iesus Mariæ filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA
secunda post Pentecosten,
in cuius fine de sanctissimo
Eucharistiæ
Sacramento
agitur.

Concio II.

Homo quidam fecit cenam magnam,
& inuitauit multos, &c. Luc. 14.

P'atus Ioannes ait, Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est & concupiscentia oculorum, & superbia uitæ. Hæc tria sunt communia mala summa.

Veritas aliis uerbis in hac parabola causam fuisse asserit, ob quam in uitam splendissimam cenam, uidelicet gloriam, ad quam uocati sunt, peruiui noluerunt. Per illum enim qui se excusando dixit. Villam enim superbi & ambitiosi, in quos superbia uitæ dominatur, significantur. Per eum uero qui ait Iuga bouum enim quinq, auaritiæ, in quibus oculorum concupiscentia regnat, designatur. Ac dum alter inquit. Eo uidere illam, Et alter, Eo probare illa, rogo te habere excusatum. simul & parui momenti excusationes, quibus improbi, ut Deo uocationibus non acquiescant, utuntur, aperte denotantur. Si alter diceret. Vendam quendam uillam, & iam publicæ præconis uocem subiecta est, antequam aliquis eam emat, ipsam uidere uolo, quam, si mihi placuerit, tu eam, hic idcirco excusatione usus fuisse uideretur. Alter uero, si etiam diceret. In

Gene. 3. mihi tuam, dedit mihi de ligno, & co-

te quæ eos aliquis emat, ibo, & uidebo illos, & tunc, si placuerint, emam, ideo habere me excusatur huiusmodi excusatio, si ista aliquo modo uideretur. Sed postquam a se ipsis uero bonis emat, non potest obsecro iactare, aut dispendi fieri, si id quod emerant, in sequenti die ad uendendum differretur, maxime cum iam sero esset, & hora cæne. Idcirco in hoc ostenditur, homines de quacunque minima re, ad non obediendum Deo, sicuti debent, occasionem sumere, atque ideo sunt cæci, ut hæc tam parui momenti ipsos excusare existant. O infami & ameter, tamen tam utili preuo æternam illam felicitatem amittere, & ab illa celesti cæna discedere conamini? Ob hoc p[ro]p[ter] quod uos alia mensima cæna dignos efficiatis, de qua D.

Apo. 19 Iohannes ait. Vidi unum angelum stantem in sole, & clamaue uoce magna, dicens omnibus auribus quæ uolabant per medium cæli. Venite & congregamini ad cænam magnam Dei, ut munda uocetis carnes regnū, & carnes tributorum, & carnes fortium, & carnes equorum, & sedentium in ipsis. O infelices peccatores, qui quomā celestem illam cænam, in qua diuina essentia æternus fuisset cibus uester, contempnitis, ideo uos in infernis æternis cruciatibus improbe cibus demonū epulæ, sicut huius S. Apostoli uerbis ostentum est. Suggerat

Arist. Ethic. 1. c. 2 Aristoteles Philosophus cum Aristotele conveniunt, qui ait Beatitudinem esse bonum, quod omnes appetunt. Et alibi. Natura, inquit, maxime fugi tristitiam, & appetit delectabile. Licet autem utrum sit, nullum eorum cognovisse, quia in re beatitudo consistit, si quis tamen ad manus fere huius ueritatis accessit, fuit ipsum omnium philosophorum princeps Aristoteles, qui in suis Ethicis ostendit, beatitudinem in speculatione ueritatis animi uirtutis studiosi deordinari consistere. Hic uero, quoniam Deū, in ei aperiret, ipsumque illuminaret, non innocuit, in tenebris mansit, & æternis cruciatibus, sicut cæci, in gehenna torquetur. De quibus omnibus S. David ait. Deum non invocauerunt & confusi

Ari. 10. Ethic. sunt quoniam Deus spreuit eos. Et B. Apo

Psalm. 73. sunt quoniam Deus spreuit eos. Et B. Apo

Rom. 1 sunt quoniam Deus spreuit eos. Et B. Apo

sus, & obscuratum est insipiens, cor eorum,

Quod autem hi ineffabile gloriæ bonum non fuerint consecuti, minime mirandum est, si quidem fidem non habuerunt, ut uero Christianos (quibus Deus sua diuina misericordia tantam lucem communicauit, eosque toties, ut æternis gloriæ bonis fruamur, uocauit, pro huius mundi rebus damnari, maxime dolendum est, & omni commiseratione dignum reputatur. Denique per eum qui se excusauit, dicens. Vixi enim dixi, & ideo non possum uenire, carnales & uoluptuosi, in quibus ipsa carnis concupiscentia dominatum tenet, significantur.

B Vbi maxime perpendendum est, tam primum qui uitiam emic, quam secundum qui iuga bouum, seruo patris familias more habere nos excusatos, uxoratum uero non ita, sed perfructu fronte dixisse. Non possum uenire. Ratio est, quia luxuria ita hominem occupat, ut non possit, & Deum sequi posse uideatur. Commune est omnibus peccatoribus, cunctas creaturas diligere, ut uideant in quibus melius se habeant, gustando tentare, cumque quas

C De quibus egregie D. Paulus ait. Tradidit illos Deus in desideria cordis eorum. Non inquit in desiderium, sed in desideria, quoniam plurimorum desideriorum semina sunt, atque expletis quibusdam, alia succedunt. Quamuis autem hoc peccatoribus commune sit, multo tamen luxuriosis communius est quos carnis & uoluptatis uaria desideria torquent, ut nullo modo cupia uis omnibus inquirere, & mutare pretermittant. Et ideo dicunt. Non possumus uenire. Deus optimus maximus, nec a tanta tyrannide eripiat, idque ab eo omnes summis precibus contendere & deprecari debemus. Si Propheta David Deum humiliter obsecraret, & sic ait. Ne tradas me Domine de

D ardenti studio precibus implare debemus, Ps. 138 ut a multis, quibus capti, & ligati sumus, nos eripiat. Itaque iste se excusauit, dicens. Vixi enim dixi, & ideo non possum uenire. Libido essentis hic taxatur & reprehenditur, & non status. Quemadmodum nullam emere, & iuga bouum commutare

parare nullatenus prolibetur, sed affectus
iniquus dominandi, & prava uoluntas in
diuitiis acquirendis damnatur, quæ ad ex-
am illam cælestem accedere prohibet.
Ergo intellige, de homo, non satis esse,
quod ad tuam uxorem accedas, memen-
to quod ait B. Augustinus, quod Noë non

B. Aug. ex aliena uinea, sed ex propria quam possi-
debat bibit, & nihilominus inebriatus est:
Si primus parens noster Adam Domino
dedit. Mulier quæ dedit: mihi sociâ, dedit
mihi delicto, & comedi: (quod perinde

Gene. 3. est, ac si diceret: Mulier quam dedisti mi-
hi decepit me) si inquam mulier, quam do-
minus Adamo dedit, tot tantisque donis
cælestibus adornata, ipsum fecisset, quid
obsecro, putas illam, quam tu elegisti, ut
appetitus tuo absque alia ratione diuini
cultus satisfaceres, lasciuiam esse? Quod
si legitima tua uxor ad gloriam comparâ-
dam tibi solet esse impedimento, quid cõ-
cordia tua, cum qua tot crimina contra
diuinam bonitatem committis, efficiet?
O infelix nimium, quam cito hæc tuæ bre-
uissimæ uoluptates, quam rãto studio qua-
sisti finientur. B. Ioannes angelum quen-

Apo. 18. dam se uidisse affirmat, qui magnis uoci-
bus, & clamoribus Babylonis sic dicebat,
Poma desiderii animæ tuæ discesserunt a
te, & amplius illa non inuenies. Hæc po-
ma uoluptates sunt quas miser homo in-
genti labore, & studio ex arboribus sæculi
decipit, & cum fructu in præteritum ibi
manibus surripiuntur. Sicut ille, qui ma-
gna sollicitudine, & uitæ discrimine in ar-
borem, u. fructu, capiet, nec deat qui
bus collectis, cum eos iam edere uellet, ita
privaretur, ut nunquam eos amplius uide-
ret, qui in tristis ac deceps iste pauper-
culus manebit? Sic, & absque aliqua cõpa-
ratione infelicius peccatori eueniet, cum
se omnibus uoluptatibus, quas tanto stu-
dio & labore acquisiuit, priuatum uiderit

Simile. & ob quas dignus factus est, ut de eo il-
lud Iob dicatur. Non uideat riuius flumi-
nis torrentis mellis, & butyri Hæc nõ ora
uolunt propheta est. ut quæ alia uia huius
habet. Non uidebit riuius, &c. Et sic etiã
est in paraphrasi Chaldaica. Perpendite,
quæ est quibus nominibus hic Spiritus San-
ctus æquæ g. o. q. du. illa bona appel-
let, gloriam namque flumen uocat, quod
multos riuius dulces & suauissimos ha-
bet, in quibus beati reficiuntur, & recreant

Iob. 10. Domus. Tom. 4

tur. Hic igitur ineffabilibus bonis, immen-
sus Deus homines iuuat & obsecrat, ipsi
uero tales sunt, ut ea contemnant, in quo
profecto diuine maiestati magnam iniu-
riam afferunt. Nam liberali & magnifico
cordi tunc magna sit iniuria, cum dona
uel beneficia quæ offert, non acceptantur.
Patriarcha Iacob ut ex sacra Scriptura cõ-
stat) munus fratri suo Elau offerebat consti-
tuit. Elegit (inquit Iacer textus) & separa-
uit de eis, quæ habebat, numerum t. i. fratri
suo, captas ducentas, hircos uiginti,
oues ducentas, & arietes uiginti, camelos
fortes uiginti cum pulis suis, & uaccae, &
alinas. Cui hæc omnia offerunt, tyrannus
frater respondit. Frater mi, sint tibi.

Gen. 33. Dixitque Iacob. Noli ita obsecro, sed si in-
ueni gratiam in oculis tuis, accipe munus-
culum de manibus meis. Quibus uerbis,
sanctum Patriarcham, iniuriam sibi fieri
existimasse cõstat, eo quod frater eius ob-
lata munera accipere noluit, quod (ut di-
ximus) liberalis ac magnifici cordis pro-
prium est. Multo igitur maiorem iniuriã do-
mino facimus, cum supernas diuitias, qui-
bus nos inuitat, cõtemnimus. Hoc D. Pau-
lus his uerbis inquit. An diuitias bonita-
tis eius contemnis? Quasi diceret, admi-
rans humani cordis ingratitude, & cõ
ipso loquens. Tantum nefas committere
audes, ut diuitias bonitatis Dei contem-
nas?

Intelligens itaque Dominus illorum
inuitatorum nequitia, dixit seruos suos.
Exi cito in plateas, & uicos ciuitatis, et pau-
peres ac debiles, & cecos, & claudos intro-
duce huc. Hic aperte docemur, quamplu-
rimos principes, magnates ac potentes
huius sæculi, qui ad epulas cœli sunt in-
uitati, in gehennam atque inferna loca
cœternaturos detrudi, qui ad id occasio-
nem de dominis, diuitis, honoribus,
atque aliis temporalibus bonis sibi a do-
mino liberalissime concessis, acceperunt.

De quibus in Deuteronomio dicitur. In-
crassatus est dilectus, & recalcitrauit, in-
crassatus, impinguatus, dilatars, dere-
liquit Deum factorem suum, & recessit
a Deo salutari. O summam filiorum
Adæ perfidiam, dignam profecto quæ
sanguineis lachrymis deploretur! Econ-
tra uero nobis hic ostenditur, quamplu-
rimos pauperes, afflictos, & ceteros tri-
stem laboribus seipsos disponere, ut in

Gen. 32

Gen. 33

Rom. 2

prolati. Compelle eos intrare. Quibus uobis imperat, ut tales opere & exemplo uos exhibearis, ut homines illis cōmoti, probe & uinculis iudicii esse compellantur. Exēpium enim alicuius principis, seu in aliqua Republica primarii magnam uim habet, ut & in uobis patet. Nam, cum

Gal. 1. simum est. Ideo D. Paulus B. Petrum re-
prehendit, dicens: Tu cum Iudæus sis, gen-
tes cogis iudaizare? Non compelebat D.
Petrus, nec uerbis Gentes, ut iudaizarent
docebat, sed quoniam Iudæorum cæremo-
nias coram gentibus obseruabat, ideo di-
xit a B. Paulo ipse ad iudaizandū com-
pulsus. In quo significauit, exemplū dun-
taxat D. Petri tantæ fuisse efficacię, ut gen-
tes ad id faciendum cogeret. Contēdamus
ergo (fratres charissimi) Israele populus, ubi cō-
cionamur, simul cum sancta doctrina exē-
plum præbere, ut homines uia relineque-
re, & cetera. n. sed, ut in agnitiōe di-

Simile. quo modo cogantur. Nam sicut monstra
ac prodigia saeculorum, ut, ueni omniem
linguam duorum cubitorum, manus ue-
ro exiguas ac iuxta humeros habere, ut
quolibet in uerbis nimium, openb. uero
breuissimum esse, ponendum est. Non sic
primiti illi parentes fidei nostrae erant, ut ap-
pente constat ex his quae D. Paul. ad The-
salonicenses scribens affirmat, cum ait: Vos
restes estis & Deus, quam sancti & iusti
& sine querela uobis qui credidistis, affir-
mus sicut letis, qualiter unanimumque
uestrum sicut patet filios suos, dep. ecan-
tes uos & consolantes restructi sumus,
ut ambularetis dignè Deo, qui uocauit
uos in suum regnum & gloriã. O uanam
uerba hæc Spiritus sanctus cordibus om-
nium ministrorum sacrosancti Euangelii
faciat adherere, ut per illa dignè sancti ssi-
mum hoc munus exercere dilcant.

Pro ineffabili sacramento Altaris.

Bertrando Augustinus hanc perabolam
aliter explicat, dicens: Quis est iste
homo, qui fecit carnem magnam,
et uocauit multos, nisi mediator Dei &
homo homo Christus hic est? hanc et
na magna fuit admirabilis sanctissimi sa-
cramenti Eucharistie institutio. Dicitur
carnis magna, propter ingentem cibum, qui

A n. ea fuit & nonne si ipse esset
ipsemet Christus. Atque ut cœlis illi Do-
minus cœnam hanc magno apparatu vo-
luit celebrare, ut manifeste colligunt, cū
ipse dominus sacros discipulos in ciuita-
tem Ierusalem miserit, et quæ necessi-
tati essent parari, dicens: Ipse demonstrabit
cœnaculum grande stratum, & illis para-
re nobis. Mirabile profecto est, dominū Mar. 14
Iesum in stabulo voluisse nasci, & in præ-
sepio rectam, & in monte Caluarie, lo-
co uidelicet infimo, & abrecto in cruce
morti & in angusto sepulchro sepeliri, ac
denique dum uixit, dicere solebat, Vulpes
foureas habent, & uolucres cœli nidus, fi-
lius autem hominis non habet ubi caput
suum reclinet Hanc uero cœnam uoluit
se, ut esset cœnaculum grande, stratum, &
pompa adornatum. In hoc singularem
magnificentiam, qua erga homines ureba-
tur uoluit ostendere, non contentus, pro
illis factus fuisse homo, sed præbens & ip-
si in eis in cibum, tam singulari uero odo ac
cibus amoris generositate, ut mentes eo-
rum mirifice sustentaretur, & in maxi-
mam perfectionem peruenire possent.

A que[m]da Concilio[n]e Tride[n]tino in hoc
altissimo sacramento loquens, ait; In quo
dum i[n] d[omi]ni tunc erga beatos, sanctos
uel ut effudit. Quae sententia maxima pon-
deratione digna est, in ea namque aper-
te, ostenditur, magnificentiis qua Domi-
nus, in hoc erga homines usus est liquide
uel ut effudit in eo sui amoris divinitas.

quod licet per Baptismum detur primus
actus vitæ spiritualis, per Eucharistiam ta-
men datur ei usque in finem

plementum. Et hoc significavit domi-
nus cū dixit, Ego sum panis uivus. Quid
est sum panis vivus, nisi vita hominū, hic

Debus laqueus? De hęc magna cœna sponsa
in Cantica ait; Dilectus meus, qui pre-
scitur inter illos, donec aspiseris dies id est,
Dilectus meus, qui nescitur inter illos. Cant. 2.

num est enim, meum, cum in mentem tuam ingrediar, novam quietem minime recipere, neque etiam antequam ingrediar, in Labore est. Sed ait, se requiescere, quoniam quietem meam, in quam ingrediar, præbet. Et in Apocalypsi dicitur.

Apoc. 1

Si quis vult aperuerit, cœnabo cum ipso. O immensæ Deas, ut quid possibile est, te, cum sis sanctas infinita, cum anima ista de nouo cœnare? Inquit, se cum ea cœnatum, quoniam ipsam reficiet, eique cœnam dabit. Ita impræsentiarum ait, pascitur, quia pascit, ut gaudium & lætitiā qua mentem iustam pascit, infundat. O benedictus & glorificatus sis, talis Deus, siquidem tot modis & rationibus suum erga nos amorem apertissime ostendit. Qui pascitur (ait) inter illa, quoniam nos inter milia angelorum, qui lacrimis suam illam mentem circumstant, depascit. Quapropter, siquidem cibis talis est, nobisque inter purus & ingentis spiritus præbetur, rationi contentum est ut ad ipsum angelica etiam puritate accedamus. Hoc spiritus sanctus insinuat, cum dicit. Sapientia miscuit vinum, & posuit mensam, & ait. Venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis. O mensa regia, o altare sanctum, ubi non cibaria corruptioni obnoxia, sed sacratissimum corpus, & sanguinem benedictum Regis æterni fideles manducant. Ut autem doceret, non omnes hoc sacratissimo convivio dignos esse, adiunxit. Si quis est parvulus veniat ad me, & inspicimus loquuta est Sapientia. Venite, comedite panem meum & bibite vinum, quod miscui vobis relinquit insipientiam, & uenite ambulare per vias prudentiæ. Ecce quomodo apparet, quod non homines rugidi & arrogantes inflati, hæc mensa & cœna magna digni sunt sed humiles spiritu, nec sapientes huius sæculi, qui gloriam mundi querunt. Ideo clamat beatus Apostolus:

1. Co. 3.

Qui sapiens est inter vos, fiat stultus, ut sapiens sit. Hoc etiam Divus Lucas in parabola filii prodigi significat, dum prius quam pater cibum filio, & epulas ministraret ait. Et dixit filio suo. Cœna proferte stolam primam, & induet illum, & decem milia annorum. Sic etiam mentum in pedibus eius. Et postea addidit. Et cum venisset filius, ait. Posset aliquis huic patri sic convivere; O pater

parens, nonne uides filium tuum itinere defectum, & tamen cœnæum uenientem? Iube ergo prius dari cibum, & postea his uestibus palearum induetur. Non ita futurum est sed prius, esset etiam & postea comederet. Itaque cum habet ipsum stolam primam in dextera, quædam peccatorum tantam dispositionem & contritionem seceum, ut cum postea habere, ut ad tantam gratiam perueniat, quantum, antequam peccata habebat cum uero præcipit, ipsum cœnare, pendere est, ac si doceret, cum affectionis tenax præstaret. Ideo per prophetam etiam inquit dominus. Pro. Iere. 2.

Ne permittas aequum duci cum tantam infirmis te, & agere. Amicus magis ad signandum, quam ad ornandum digne, inueniunt, & quædam similitudinem habent. Quoniam in sancta Ecclesia cum ipso in uicinis identitate, quam id in uicinis debent, in eæ constitutione. Episcopus etiam annulus imponitur, ad insigniendam illam, quam Ecclesie suis debent, fideliem obseruare.

Cum ergo huic filio annulus dari iubetur, fidelitas, amor, & obedientia, quam habere debet ille, qui uulvum signatum innoxia sacrosancti altaris manducatum est, apertissime denotatur. Quam etiam dicitur, & in uicinis identitate, quam id in uicinis debent, in eæ constitutione. Episcopus etiam annulus imponitur, ad insigniendam illam, quam Ecclesie suis debent, fideliem obseruare.

Cum ergo huic filio annulus dari iubetur, fidelitas, amor, & obedientia, quam habere debet ille, qui uulvum signatum innoxia sacrosancti altaris manducatum est, apertissime denotatur. Quam etiam dicitur, & in uicinis identitate, quam id in uicinis debent, in eæ constitutione. Episcopus etiam annulus imponitur, ad insigniendam illam, quam Ecclesie suis debent, fideliem obseruare.

Luc. 13

Parabola filii prodigi significat, dum prius quam pater cibum filio, & epulas ministraret ait. Et dixit filio suo. Cœna proferte stolam primam, & induet illum, & decem milia annorum. Sic etiam mentum in pedibus eius. Et postea addidit. Et cum venisset filius, ait. Posset aliquis huic patri sic convivere; O pater

lineis puritatis indumentis castitaeque honestas corporalis manifeste designatur, sacrilegium enim esset, ad sanctissimum & immaculatum agnum turpi corde & corpore accedere. Veritas Catholica est, hoc sanctissimum sacramentum, cum dignè accipitur, gratiam conferre, & spirituales vires augere, utinam hic est panis ille, qui cor hominis confirmat. Vnde pro eo quod nostris & illis habet. Panem angelorum manducauit homo, beatus Hieronymus ex Hebræo uenit; Panem fortium manducauit homo: Quod si ita est, quare hi, qui se penumero hanc diuinam escam sumunt, non aliquid uobis proficiunt ostendunt? Vbi incrementum & auctio spiritualis est? Vt quid celos non rumpimus? Vt quid mundum non conuertimus? Vt quid Sathanae machinas & insidias non euerimus? Vae, vae, vae, quam multum signum, signum inquam est, quod ad hoc sacramentum cum lapidatis conditionibus, non accedimus. Sepennumero soler euenire, quod etiam puer nimia indulgentia, cura, & solitudine alatur, & opus ac delicatis cibis sustentetur, ipse tamen macilentus, pallidus, ac tristi colore sit, quod si medicus de huius rei causa interrogetur, responderet, ipsum absque dubio terram comedere, & ideo licet gallinus atque opusculis epulis utatur, non melius se habere, nec uiribus proficere. Quare est ratio, charissimi fratres, quare cum frequenter hunc diuinum cibum accipimus, in moribus ac uiuendi ratione non proficimus, & tam prauum colorem habemus, uenit Christianas esse uideamus? Huius profectio rei causa est, quoniam terram edimus, hoc est in caducis & terrenis, huius mundi rebus usque ad oculos (ut ajunt) amore inordinato immergimus. Beatus Euangelista Marcus narrat quod cum Christus Redemptorem nostrum magna hominum ac mulierum multitudo comitaretur, mulier quae sanguinis fluxum patiebatur, ad eum plena fide accessit, dicens; Si uel uestimentum eius tetigero, saluus ero. Quare per multitudinem gentium prouampens, ipsum tetigit. Dominus autem ad eam conuersus, dixit. Quis tetigit uestimenta mea? Et dicebant ei discipuli sui. Vides turbam comprimentem te, & dicis, quis me tetigit? O quanta differentia ay de uocat a uocat. Mulier domi-

rum tangebant, Y lo atro e. lauan, Iste tamen interrogat, quis me tetigit? Quoniam illa duntaxat mulier cum illo fidei, spei, atque humilitatis, tetigit & hoc uocat dominus tangere. Sic quamplurimi modo ad hunc eundem dominum accedimus, & ipsum manducantes tangimus, Y lo aropellamos, si ita dici potest. Sed paucissimi sunt, qui ipsum tangunt, & ad eum humilitate, amore, atque fiducia necessaria accedunt. O bone Iesu gloria iustorum, equis se poterit, ut ad te dignè accedat, absque tuo fauore & auxilio preparare? Igitur pusillule Deus, da quod imprer. & postulas, postula autem & impetra qd uolueris. S. Ioseph (ut diuina scriptura commemorat) in sacco Benjamin nihil praeter aurum, quod ipse sibi posuerat, inuenit. Sic tu, o suauissime sponse, nihil in cordibus nostris inuenies praeter bonum, quod in illis collocaueris, tuum est nobis hanc dispositionem largiri, ad te peruenire, ad nos autem eam petere, & summus precibus postulare, ac tuis donis non abutentes, coadiutores tuos nos esse oportet. Denique per te ad te accesserimus tali dispositione, ut hoc tantum bonum nobis in malum minime uertatur, sicut ob sua demerita multis uertitur, de quibus S. Damascenus. Hanc causam uiciorum ipsius in laqueum, & in reuerberationes, & in scandalum. In libro Iudicum scripta reuerberationis, quendam non tam in castris Madian proximo suo somnum narrasse, sic dicentes. Videbatur mihi quasi subcinerit panis uolui, & in castris Madian descendere. Et respondens ei loquebatur. Non est hoc aliud, nisi gladius Gedeonis. Stupenda profectio res & admiratione digna. Ecce panis, ille gladius uisus fuit. Sed uideamus, qui digne summe res sortis reddidit, gladius in quo illum indigne sumunt & aeterna damnatio erit. Nam (ut ait D. Paulus) Qui cum manducat indigne, iudicium sibi manducat & bibit. O terribilia uerba. Attende peccator, quid agis? attende qualiter ad hunc terminum in meam accesseris, & uene accipiendo sacrosissimi Christi corpus, accipias aduersum te iudicium, hoc est, omne diuine iustitiae tribunal, (ueluti si dicas. Oē pretorium, uel omne cōcilium regium) nam hic iudex est, uidelicet, Iesus Christus, a quo te iudicari oportet. Est & tuus,

Psal. 77

Simile.

Marc. 5

L

C

D

Gen. 44

Psal. 68

Iudic. 7.

1. Co. 11

De cubilibus leonum, id est, corum, qui sunt, prædones, atque gñfultores existerūt, de quorum numero fuit Iatro, quem in crucis ipse dominus ad se conuertit. Demoni bus pardorum, scilicet, carnalium, & uoluptuorum, qui pedes suos ferè nunquam ab stercore auerunt, qualis Maria Aegyptiaca ante conuersionem suam exiuit.

De his omnibus fit corona, qua uniuersa lis Rex Iesus Christus coronatur, qui enim tam præclara facinora edidit, tali etiam corona dignus est. In quo significatur, inter ea quæ plura facit diuinus Saluator noster, hoc unum singulare esse, uidelicet, peccatores conuertere, & ad se per gratiam atque amorem attrahere. O benedictus, &

glorificatus sit talis dominus, qui tali tantæ pietate erga eos, qui ea munimè digni sunt, liberalissimè utitur. Fidelis sermo & omni acceptione dignus, (ait Beatus Apostolus) quia Christus Iesus uenit in hunc mundum peccatores saluos facere.

1. Tim.

Et magis peccatores, animam concipite, & a seculis uis uestris in Deum conuertimini, & quamuis a terribimo inimico Sathana nunc conculcemini, tamen diuino lumine luente illius Regis Regum Iesu Christi corona eritis. In iustificatione peccatoris duplicem Deus suum habet alterum honoris & gloriæ suæ, alterum uero utilitatis, & commodi ipsius peccatoris. Idcirco

Rom. 9.

Diuus Paulus inquit: Ut ostenderet diuinitas gloriæ suæ in uisâ misericordiæ, quæ præparauit in gloriam. Atque ita ex peccatore, donum uobis bonum hoc aliquo modo magis, quam ex iusto educt. Nam (ut ex perit) que dam res, si finem aliquem melior est alia, licet ipsam pretio, & ualore non adæquet.

Seriam autem, plurius quam ferream & simian nemo est qui dubitet, sed ad seriâ diligentiâ eum uobis non quam auream esse constat. Sic peccator scireus est, nec tamen in uisâ uirtutis, at uero in admirabilem efficitur iustificationis, quam Deus in ipso operatur, magis quam iustus.

Simile

Psal. 78.

qui in peccatis non incidit, conueniens est. Hoc Sanctus David ad poscendam misericordiam domino adducebat, atque ita inquit. Adiuua nos Deus salutaris noster, & propitius gloriæ nomini, tu Domine libera nos, & propitius esto peccatis nostris propitius nomen tuum.

A. Atque uisâ facinorosi & Euan gelisti, & et na lectio: Erant appropinquantes ad Iesum publicani, & peccatores. Publicani dicebantur illi, qui uisâ galia, & tributa publicæ exigebant, uel (ut an glossa ordinaria) redemptores, camplores, mercatores, & uenueuatores. Et communiter omnes qui hoc munere fungebantur, infames & utabantur, non quia similibus, mercatorum, camplorem, aut publicanum esse: nullum enim horum officiorum de se malum est, sed quoniam plerunque illi, qui hæc munera exerceant, deprauata conscientia homines esse solent, quique pauperibus mille extorsiones, & iniurias faciunt, ideo propter malitiam, & peruersam tyrannidem ea exequentium, ministeria, & officia hæc infamia esse iudicantur. Atque ita Sanctus Euan gelista, ut domini misericordiam amplificaret, inquit, ipsum publicanos, gentem uidelicet perditam, & in Republica perniciosam recepisse Status etiam Pharisæorum inter Hebræos perfectissimus erat, at cum illo homines deprauati ac dissoluti fungebantur, propter ipsos ad eo infamiam remansit, ut cum modo dicimus, Pharisæos, sub hoc nomine hypocritas, inuidos, malitiosos, tyrannos, atque ambiciosos intelligamus. Itaque Publicani, & Pharisæi suis sceleribus ac corrupto uiuendi modo status illos qui de se boni erant, fordidibus ac maculis igrominiæ afficiebant. Et nunc, pro dolor, idem scire in re publicis contingit, nam iurisperiti, scribæ, iudices, prætores, atque alii huiusmodi, quorum munera de se bona sunt, improba sua uiuendi ratione ipsis infamiam notam inuenerunt. Sed quid esset, si perditus ac deprauatus uiuendi modus, statim clericorum, uel monachorum infamiam nota coinquinaret? Hoc certe ingens ac detestabile malum esset, a quo Deus per infinitam misericordiam nos eripiat sicut Beatus Apostolus

D

admonet, dicens. Adiuuantes exhortamur ne in uacuum gratiam Dei recipiatis, nemi nisi dantes ullam offensionem, ut non ueniat periculus ministerium nostrum Gratiam Dei hic Beatus Apostolus tempus, & opportunitatem huius uitæ ad merendum, atque statum in quo nos diuina misericordia constituit appellat.

Horatur uero omnes, ut illum sanctè exerceant. Ad quod exequendum maxime opponet, gubernatores ad principes Reipublicæ.

Pharistarum & Scribarum dilacerante, ad innumerabiles se converterunt, dicentes. Hic peccatores recipit. O quam maxima ratione dominus noster factus & sceleratis hominibus dicit. Progenies viperarum quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? nam ex abundanti cordis os loquitur. Bonus homo, de bono thesauro suum proterit bona, & malus homo, de malo thesauro suo proterit mala, id est, ex di-

per os exiit. Inprobus ac scelestus homo, cum sit invidus, inacidus, superbus, & amantissus atque aia huius generis scelesti habeat, horum omnium thesaurum in corde suo retinet abundantissimum, a quo in iudicio thesauro verba malitiosa procedunt. Contra vero bonus ac pius vir, in corde suo thesaurum virtutum amplissimum retinet, a quo etiam singularia & magna edificationis verba proterit. Appellat autem illos dominus gemina viperarum: quoniam quem admodum catuli viperarum, nati sunt uiscere rumpunt, & illam, quae ipsos genuit, in se sicutur: ita hi ueneni Pharaonis, Christi Redemptoris nostri honorem mordentes, ipsum uidelicet factorem

communicat superbo, inducit superbiarum, & illud. Viri iustissimi tibi committentes. At propter malum suum non intelligebant verba haec, iustos ac perfectos viros minime tangere, quorum maxime in-

& cum illis conuersari, ut eos a delictis

A suis ad poenitentiam trahere possint. Idecirco Dominus Paulus aiebat. Omnis omnia iustus sum, ut omnes iustificerem. Maiorem tamen iusti capient animo legem uoluptatem, dum cum aliis iustis conuertantur. Atque ita Dominus Paulus Romanis (quorum sanctitate ita fectus erat, ut seipsum eo rum orationibus commendaret, his uerbis. Obsecro nos fratres per dominum nostrum Iesum Christum, & per charitatem sui dei Spiritus, ut adiuuetis me in orationibus uestris) sic dicebat. Veniam ad uos in gaudio per uoluntatem Dei, ut refrigeret uobiscum.

B Votaria translatio habet. Ut requiescat uobiscum, & sic etiam est in textu Graeco. In quo significatum est, iustos ac piros utros in aliorum iustorum societate non solum refrigerium, uerum etiam quietem, ac requiem inuenire, & ideo maximo cum gaudio in illam se conferunt, conuersationem autem peccatorum ideo quiescit, ut ipsos a uitiis & scelestis, in quibus uersantur, aueriant. Signum uero optimum est, cum ipsi peccatores iustorum colloquia admittunt, & multo melius, quando ea inquirunt, nam in Ecclesiastico dicitur. Pondus super Eccl. 12

Poterat, pertinere uan? Fragiles, & imperfectos cum peccatoribus minime conuersari, ne simul cum eis corrumpantur, maxime opponit. Ideo donatus populo Israelitico iussit, ne se his cum Chananeis intret. Nescite inquit peccare se faciunt in me. Hoc illis imperauit, quoniam cum in Aegypto diu Exo. 13 habu

Idem 7. mensuram : imò (ut idem ipse inquit , de
plenitudine eius omnes accepimus. Si igitur
unctio qui iacob lapidem unxit , nimis
abundans fuit (oportebat enim , ut ipsa ,
terram , quæ circumcisa erat , fluendo un-
geret) , & unctio diuini lapidis fuit abunda-
tissima , & crassissima est , omnes qui ad eum
fide , amore , & obedientia accesserint , diui-
næ eius gratiæ participes futuros esse .

Pl. 131 Quapropter optime impietatumum illud Prophetæ David mystice applicari potest, scilicet. Sic unguentum, quod delectum in barbam, quod descendit in oram ut sumus. Igitur Christus est Christus infans de

Eph. i.
 mētem Iesus. Caput est Christus Iesus. &
 quo Dignus Paulus inquit. Ipsum dedit &
 licet Pater eternus, caput super omnem Ec-
 clesiam, id est, super Ecclesiam triumphan-
 tem & militātem, & in hoc capite omnis

Simile. *Interpretatio.* In hac sententia ad
barbam, videlicet, sanctos Apostolos. Na
sicut barba hominem nobilitat, & hono
re afficit, ita sancti Apostoli suis uiribus
se recte factus, Christum unigenitum filiū
Dei honore condecorantur. Ab hoc uero
diuino capite in subuculam, videlicet in
Ecclesiam ipsius, eadem uirtus effluit.

Symile. Quoniam modum enim subucula in colla
ri multos sinus uulgo, *Phages* habet, per
omnes uniti, & coniuncti sunt, ita in primi
ua Ecclesia (quæ uelut subuculæ colla-
tiua erat) omnes fideles per amorem, &
charitatem unum arce conuulsi sunt.

Act. 4. Unitatem uniti atque coniuncti erant, ut in Actibus Apostolorum dicitur. Multitudinis autem credentium erat cor unum, &

gæ quanto magis ab ipso collasit ad infer-
os. Et quanto magis ab ipso collasit ad infer-
os & dilatanentur ita ut in ora nulli tam sint si-
cut in inferis. Et quanto magis ab ipso collasit ad infer-
os, tanto plus multat illius membra o-
diis passionibus, inimicis adinueniem se-
parantur. Denique sicut in simbris leu ora
tubucula, nullæ duplicationes, vel sine
sunt, aut aliquid, quod cum alijs se si con-
iunctum, sic in nobis, qui sumus in quos
sines seculorum deuenerunt, uix amons
uestigium aut chumais reperitur, imo
potius mutuo nos ad infarrabitorum ca-
num moridemus, & non solum proximis
nostris in rebus familiaribus nocere atque
officere contendimus, uerum etiam in sa-
ma, uita, & conscientia eos ledere, ac de-

A 10-⁶-mole fraction of U^{IV} does not

Memento ergo fimbria uestimenti appella-
mur, nam scelera nostra uique ad ulti-
mum terminum, quo peruenire poterant,
quodammodo accessisse uidentur, & uide
lominus si ad meliorem uiuendi modum
reduci, & ad hanc diuinam petram humi-
liter accedere uolumus ipse nobis aliquid
ex unctione sue diuine gratie impitue-
tur, quidem ait, ipsam usque ad oram
uestimenti accedere. Cum Iacobs Da-
uid dixit. Longe a peccatoribus talus, non
ibistis, sed adiunxit. Quia iustificatio
neatus non excludimus. In quibus c

In quo lignificauit, peccatores efficaciter quærentes Dei iustificaciones, non loqe a salute et se. Igitur / fratres mei, qui lethali macula infestati estis, & Dei iustificaciones quære re minime conamini, nec longe a laute esse intelligite, ac pro certo habebis uos

S. m. l.

1. The first part of the document is a list of names and their corresponding addresses, organized in a table-like structure. The names are listed in the first column, and the addresses are listed in the second column. The names are: John A. Smith, John B. Smith, John C. Smith, John D. Smith, John E. Smith, John F. Smith, John G. Smith, John H. Smith, John I. Smith, John J. Smith, John K. Smith, John L. Smith, John M. Smith, John N. Smith, John O. Smith, John P. Smith, John Q. Smith, John R. Smith, John S. Smith, John T. Smith, John U. Smith, John V. Smith, John W. Smith, John X. Smith, John Y. Smith, John Z. Smith. The addresses are: 123 Main St., 456 Main St., 789 Main St., 101 Main St., 202 Main St., 303 Main St., 404 Main St., 505 Main St., 606 Main St., 707 Main St., 808 Main St., 909 Main St., 1010 Main St., 1111 Main St., 1212 Main St., 1313 Main St., 1414 Main St., 1515 Main St., 1616 Main St., 1717 Main St., 1818 Main St., 1919 Main St., 2020 Main St., 2121 Main St., 2222 Main St., 2323 Main St., 2424 Main St., 2525 Main St., 2626 Main St., 2727 Main St., 2828 Main St., 2929 Main St., 3030 Main St., 3131 Main St., 3232 Main St., 3333 Main St., 3434 Main St., 3535 Main St., 3636 Main St., 3737 Main St., 3838 Main St., 3939 Main St., 4040 Main St., 4141 Main St., 4242 Main St., 4343 Main St., 4444 Main St., 4545 Main St., 4646 Main St., 4747 Main St., 4848 Main St., 4949 Main St., 5050 Main St., 5151 Main St., 5252 Main St., 5353 Main St., 5454 Main St., 5555 Main St., 5656 Main St., 5757 Main St., 5858 Main St., 5959 Main St., 6060 Main St., 6161 Main St., 6262 Main St., 6363 Main St., 6464 Main St., 6565 Main St., 6666 Main St., 6767 Main St., 6868 Main St., 6969 Main St., 7070 Main St., 7171 Main St., 7272 Main St., 7373 Main St., 7474 Main St., 7575 Main St., 7676 Main St., 7777 Main St., 7878 Main St., 7979 Main St., 8080 Main St., 8181 Main St., 8282 Main St., 8383 Main St., 8484 Main St., 8585 Main St., 8686 Main St., 8787 Main St., 8888 Main St., 8989 Main St., 9090 Main St., 9191 Main St., 9292 Main St., 9393 Main St., 9494 Main St., 9595 Main St., 9696 Main St., 9797 Main St., 9898 Main St., 9999 Main St.

ni affertant, prius ab illa tunc est
& clamoribus.

"Quidam propter, exire debet. At si me per
culpam mortui est, sicut ab illa ca'one
exire non potest, ita nec operibus con-
micari necesse est. Quod si non est,
non impartimur, a q'ta misera n'c'e.
tanquam terra Septentrionalis arida. &
seculis remanet, quoniam a vero mili-
tate nihil est. I. e. p'ccatorum. A
etiam non minus malum peccatorum
nec, ex eo quod a Deo se peccatori, Gili
cet, omnia, que Deus, ei minima iudici.

Simile. sunt nobis representari, ceruissimum est: illas uero, quas prope & iuxta nos uideamus, magis esse iudicamus. Sic peccatori, quoniam a Deo procul est & in mundi rebus summissus omnia mundi magna esse uidentur, & propter illa facillime in item oppelleret, illa autem quæ Dei sunt minima, & ideo ea parui facit & nihil ducit, uultque potius breuissima quàm in uoluptate, quàm illis omnibus frui. Non sic D. Paulus faciebat, sed quoniam cum Christo Iesu unitus, & corde separatus a mundo erat, dicebat. Omnia autem parua sunt uultu uultu. Quapropter, si quidem in tam infeliciter statu, omnes qui a Deo auersi estis, uer famini, & ipse uos suæ diuinae misericordiae expectat & inuitat, ut ad eum accedatis, quid moramini? Quis uos detinet, quominus a tanto periculo euadatis, tantumque beneficium accipiat? Ephraim (inquit S. Oseas) quid mihi ultra idola? Audite Ephraim ad idola sua, quæ ei Dominus pollicebatur, hæc uerba protulit. Quid mihi ultra idola? Et in paraphrasi Chaldaica habetur. Dicent prognati domus Israel, Quid ad nos atinet ultra seruire idolis? Deus iuxta statum eis alia longe maiora beneficia promittit, dicens. Ego exaudiam & dirigam eum, ut abiectum uiuentem. Paraphrasis Chaldaica explicat, Deum hic Israel promississe, se populum Israeliticum tanquam abiectum uiuentem futurum. Vel potest intelligi, quod ipse Deus tanquam abies frondola, quæ supereminet uiuens (id est, qui suis diuinis fauoribus & auxiliis eis faueret) erga ipsos futurus esset. Idcirco quandoquidem Deus modo peccatoribus sua cum conuertuntur, multo maiora & præclariora beneficia pollicetur, omnes puro corde dicite. Quid ad nos atinet ultra seruire idolis? Vere're inquam illa & ad summum bonum Iesum Christum accedamus, sicut isti faciebant, de quibus sacrosanctus Euangelii lectio ait. Erant appropinquantes ad Iesum Publicani & peccatores. Quis egrotus est, qui salutem non desideret? Quis est a carcere qui libertatem non optet? Quis nudus, quis uestes non cupiat? Quis famelicus, qui cibos nolit? O animæ induratae uos estis illæ quæ remedium contemnitis. O utinam omnipotens Deus his meis

Dominic. Tom. 4.

corda uellia transfigerent, quo omnes ad Deum conuerfi, statim hæc quæ non uultu ipsius nobis intimo, faciat.

Et mirrabans Pharisei, & Scriba dicentes. Quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis. Conuenientes de egero illo populo quæ sanctus Iob inquit, dici possunt, scilicet. Semitam ignorauit aui, nec intutus est oculus uultus. Vbi alia translatio habet. Non est intutus oculus uultus, & sic etiam B. Gregorius legit. Vultur acutissimo suo oculo, cæcias omnes aues facile antecellit, qui per aciem uolans, cadauera mortuorum longissime distans ostendit, & in ea celestiac uolans imperu descendit, non ut in ipso spatiatur, sed ut fami suæ satisficiat carnibus illis uicicens, & eas in se commiscens & incorporans. Non solum autem eas edere contendit, ut uim etiam ipsas in altis rupes atque asperas crepissimas, in quibus conuolant, conatur.

D. Ambrosius inquit, esse quoddam genus uulturum, quorum semine absque maris accessu concipiunt. Quapropter Christus Redemptor noster apic uultur appellari potest, si quidem mater facta. De hoc cælesti uulture improbe Hebræi dixerunt, Plus ualeat in manibus passer, quam uultur in acie uolans, ut uulgo dicitur. *Mesale paxaro en mano que buyre uolando* Venient Romani, & tollent locum nostrum & gentem. Habebant Iudæi in manibus passerem, hoc est, dominatum & impetum, & ne hunc minimum, passerem amitterent, supernum Redemptorem tantis miraculis ac tam altam destinationem uolantem contempserunt & aspernati sunt. Hoc etiam uultu quique

peccatorum inquit, scilicet, *Masquero paxaro en mano que buyre uolando* Quilibet uerbis illud non proferat, operibus tamen dicat, quandoquidem propter uoluptates, honores, atque alia temporalia bona Deum derelinquit. Iustus uero ecce trahit. Mito uolantem uulturem, quam in manibus passerem, hoc est, ut Christum Saluatorem meum sequar, & ei toto corde tenam, uoluptates & delicias humanas contemno, & pro nihilo habere uolo. Hic igitur diuinus uultur magno impetu uultu uultu, charitatis huma-

Iob. 28

Simile.

D. Ambrosius lib. 5. exham.

Ioã. 11.

K. n. n.

nuncius noster, quod propter culpam innotuam erat, ex coelo in terram descendere dignatus est, qui inter mortuorum cadauera recedebat, hoc est, cum publicanis peccatoribus uersabatur: Hebræus uero populi sui miramini ignorauit, & non intus est oculis uultus. Oculi intentionem alicuius significant, & oculos non intueri, idem est atque animum & intentionem non attendere. Ita Hebræi dulcissimum Iesum tanquam uulturem inter cadauera cum peccatoribus commorantem aspexerunt, sed intentionem eius atque animum, quod faciebat (uidelicet, ut fami suæ satisficeret) minime attenderunt. O quam maxime Deus iustificationem impiorum & saluationem animarum esurit. Quando aliquis fame (ut aiunt) enectus est, panis septem hebdomadarum coctus, licet durissimus sit, ei recens uidetur. Sic Deus ita salutem animarum esurit, ut peccatorem septem peccatis mortalibus durum uera penitentia contritum, ac si esset panis recens, deuoret & manducet. Hæc igitur fames ipsum quod immo Jo coegit, ut inter cadauera, hoc est, inter peccatores uersaretur, ipsosque ederet, & in se per gratiam incorporaret, atque in celorum ciuitatem

Simile.

Matt. 9.

Rom. 9.

ntuoca e iustos, sed peccatores. Circa quod notandum est, Dominum ita iustis quam peccatoribus ex coelis in terram uenisse. Dicit autem se præcipue pro peccatoribus uenisse, cum quia isti plus aduentu eius egebant, tum quia eius uirtus & potentia in his sanandis magis ostendebatur. Idcirco D. Paulus inquit: Inquit, nostra iustitiam Dei commendat Denique, ista scelera atque impij homines animum & intentionem qua possimus Iesus cum peccatoribus uersabatur, innotuam attendebant, & ideo impudentissime murmurabant. Hoc unum ex multis, quod innotuam habebat, in hunc mundum misit. Hinc uox illa resonat miræ suauitatis plena, nec dum eius desideratum aduentum, sed unctionem & prædicationem illius palam facit. Spiritus Domini super me, eo quod unxit me, ad annuntiandum pauperibus, & prædicandam captiuis indulgentiam & claudis redemptionem, ut præ-

A darentem fieri adiuuem lugentibus Sion, & annuntiare annuum placabilem Domino. Et paulo post: Et darent coronam Isai. 62. pro cinere, oleum gaudij pro luctu, pallium laudis pro spiritu mœronis. Quam prophetiam Saluator noster dignatus est de seipso explicare, ubi in synagoga petuit librum, & ledens uerba hæc ore suo sacro protulit, dicens: Hoc die impleta est propheta hæc in oculis uestris. & statim librum clausit. Quid precor commodius & nobis salubrius dici posset, qui captiui a tyranno Sathana tenebatur? Clausi in tetro carcere erant, & delictorum nostrorum tenebris, perinde atque aeris uinculis intecti, ueruntamen, Redemptor Christus Iesus cruce sacrosissimo suo latus disrupti, & mirabili sua uirtute libertatem nobis citi meritis donauit, sic oleum gaudij pro luctu, pallium laudis pro cinere humilitatis. Murmuratione igitur iustorum Pharisæorum, patientissimus Iesus sustulit, & in modum similitudinis ad superando eos, qui nobis calumniam infundunt, nos docuit. Narrat Plinius, egregius naturalium rerum indagator, in mari quendam esse piscem, qui cum toto perpetuam habet, contentionem, ut autem tamam belluam possit superare, uirum abominabilis feceris per os mittit, cetus uero ad se descendendum, summum quendam odoriferum, & anhelum maxime fragrantiam, qui ex ambrosio emittit, atque ita uenerum eductant nocere citius est potest. Sic cum improbi lethale uenenum iniuriarum & opprobiorum iniustos ac pios uiros eis nocere intendentes, conueniunt, ipsi uerbo hominum dulcedine, uultus mansuetudine, & uiræ sanctitate se non solum ab eorum iniuriis tuentur, uerum etiam illos hac admirabili arte, facillime superant. Ita D. Paulus apostolus, sicut ipse testatur, dicens: Signa Apostolatus mei facta sunt super uos in omni patientia. Inquit: In omni patientia, tum quoniam non deficiebat, nec desistebat ab incæpro, cum uidebat peccatores nolentes se convertere, sed una die atque alia patienter expectabat, tum etiam quia

Co 12.

quod aequo animo adteritantes potius
qui eum a laqueo propolito deterrere no
lebant, insiliebant, atque ita eos mansue
tudine vincebat. O charissimi fraues, quot
quantumque mala custantibus, si hanc coe
lestem doctrinam, quam hic diuinus Ma
gister nos docet, seruauerimus?

Inquit igitur sacra Evangelii lectio, *Quis ex vobis homo, qui habet centum oves, &c. Vique Congratulamini mihi, quia inveniens eam meam, quæ perierat.* Hæc oia, quæ bonus pastor hic facere dicitur, filius Dei Iesus Christus fecit, qui novem angelorum choros in cælo reliquit, & in terram quæsiturus ovem quæ perierat, scilicet, naturam humanam profundissime descendit. Si autem quæris, qualiter angelos reliquit, siquidem ab eis nunquam discessit quippe qui ubique est huc quæstioni Rupertus Abbas eleganter satisfecit dicens, hunc loquendi modum esse per comparationem. Veluti cum rex aut princeps aliquis in domo sua famulum habet quo familiarissime utitur, & in quæ maxima quotidie beneficia confert postea vero ad fe altium, quem plus diligit & maioribus beneficiis exornat, attrahit & benevolentia persequitur, tunc dicere solemus iam Rex illum, quem nimio amore charum habebat, reliquit, non quod in domo eius ut antea non habiteret, & in eum ipse Rex multa beneficia conferat, sed quia comparatione alterius, quem denuo recepit, & in minoribus beneficiis auxit, illa quæ erga illum consens, minima videntur, ita filius Dei nunquam Angelicos spiritus omisit, quin potius illos continuis beneficiis affecit, sed comparatione innumerabilium miraculorum, quæ pro hominibus, dum homo fieri voluit, operatus est, dicitur aliquo modo Angelos re-

A doctus in omni bonis, in me peccatorem. De
scribitur etiam, cælum summa Veritas appel-
lat, quoniam ibi id quod maxime opte-
diligebat, uidelicet homo, non erat. Cum
quis alium nimio amore prosequitur, li-
cet cum aliis quamplurimis eo absente
sit, in solitudine se absque uolente exstima-
mat. O ineffabilem Dei bonitatem, o im-
mensam diuini amoris magnitudinem. Ut
quid, fratres non confundimur? Ut quid
pudore talia audientes, non erubescimus?
Ecce, Deus locum in quo homo non est,
solitudinem uocat, cum tot Angelorum
millia cum eo sint, nos uero eorum lo-
cum in quo Deus est, uidelicet, ubi nego-
tia seruimus eius dicata agimus. Solitudi-
nem putamus, ac tunc multitudine comi-
tati nobis esse, uidemus, quando cum illis
sumus, cum quibus mormuramus, lude-
re, atque alia id genus scelera committere
facile possumus. Maxime uero perpenden-
dum est, an nihil onem hominis a Domino
comparari eum ouis israhel. Ideo S. David
inquit. Errauit sicut ouis, quæ perit. Quæ
ab aliis, ut parumpet in herba edat facile
errare contingit. Graduantur oēs finituli, &
ex illis quædam, ut unidem ramum, uel dul-
cem herbam manducet, cæteris ultra pro-
gredientibus, ipsi sola retrorsum manent.
Sic primus parietes, quoniam uentum fra-
ctum manducauit, a uia recti aberauit:
quod etiam nunc quamplurimis euenit.
Nā quid est illud, propter quod homines
pereunt, nisi parum herbe uiridis, quæ in
momento marcescit & consumitur? O mi-
seros ac cæcos filios Adæ quā studiosè pa-
rentis patris sui Creatorem pro uilibus
huius mundi rebus offendentes, uestigia
sequuntur. At etiam, se tanquam ouem
errasse, quoniam disertum est inter amif-
sionem ouis, & amissam. D. F.
pretio æ. Si enim in uiginti pretiosam
amissisti, in eo loco ubi eam amissisti, ipsam
inuenies: at uero si ouem perdidisti, ipsam
longe ab eo loco in quo remansit, cõpe-
ries cõmunio namque. eius perdidisti augere,
quia in dies magis in saluosa nemora &
in asperos montes sese immittit. Ita homo
nō tanquam inagritus, quæ quiescit ubi
remansit, sed tanquam ouis deperditus,
nam postquā unum scelus cõmittit, aliud
& aliud, atque alia multa perpetrare con-
tendit. Ovis amissa, in pacis loco subiecta
est, nec habet dentes, uel ungues, aut cor

Smile

Ref. 18.

Simile.

11cb.12

1024.16

in domum etiam veni. Sic peccator postquam gratiam amisit, arma, quibus a

Simile. habet. Canis aut felis, si aliquando a domo heni sui aberravit, in eam facile redit, ovis vero in gregem a quo discessit,

Ps. 118. reueri nescit, si a pastore suo non queritur. Idcirco S. David, postquam dixit, Erravi sicut ovis quæ perit, statim adiecit. Quære seruum tuum Domine. Quasi diceret. Non ad me Prophetæ, nõ Patriarchæ quærentes ueniant, ipsi enim a peccato multisimè haud poterunt erigere. Tu

Lucio Domine quærentes perierunt, perierunt quique ab his malis erigere uales, me quære. Hanc igitur errantem ouem filius Dei ex caelis in terram quæsiurus, descendit, atque ita per S. Euangelistam Lucam ait, Venit filius hominis quærere & saluum facere, quod perierat. O incommutabilis Deus quare cum in mundo tot perdit homines sint, quidam propter ludum alii propter uoluptates, alii propter superbiam, alii propter cupiditatem, inquit, esse unã tantummodo ouem perditam? Quoniam dicit, perierat, quæsiurus, ut si in toto mundo tu solus esses, propter te duraxat moreretur. Ideo unusquisque se ut omni illam perditam reputare debet, & beneficia Redemptionis, non ut uniuersalia, sed ut particulariter sibi facta existimet, eaque ut talia gratificetur.

Et uadis ad illam quæ perierat, donec inuenias illam. Hic immensa Christi Saluatoris nostri charitas denotatur, quanta cura diligentia, ac perseverantia nos diuina natura sua usque ad crucis montem labo es patiens. Vbi aperte nostrorum ingratitude reprehenditur, siquidem tam lente & igne hoc summum bonum inquirimus quod si aliquando illud quærere incipimus, statim laborando deficimus, cum aliis in perquirendis huius mundi rebus nimis eo stantes ad diligentes sumus. De hoc Dominus per Aggæum prophetam conqueritur, dicens. Quia domus mea deserta est, & uos festinatis unusquisque in domum suam, propter hoc prohibiti sunt celi, ne darent rorem, & terra prohibita est, ne daret germen suum. De cæmus igitur, fratres, a nostro diuino

A Ma illa quæ in cura diligentiæ & constantiæ, ea quæ nostra interest, efficit, ut nos omni sedulitate ac solitudine, ea quæ ad eius seruitutem attinent, agamus. Rex Iosaphat in sacra Scriptura sic iudices alloquutus fuisse legitur Sic timor Domini uobis, & cum diligentia cuncta facite. O admirabile consilium Spiritus sancti illud cordibus nostris, ut per ipsum ducamur, affigat.

Donec inuenias illam, O Christe Angelo rum gloria, quorsum Domine, tanta cura & solitudine, rem tam uilem, qualis est ovis, quære intendis? Ad hoc responde ne queruntur, non propter id quod in se sunt & habet, sed propter id quod esse possunt, alia uero propter id quod in se sunt tantum. Inquirimus aurum & argentum diligenter, eo quod res pretiosæ sunt, scilicet prius uero arboris truncum seu stiprem quærit, non quod de se pretiosum sit, sed quia ex eo sacrarium magni ualoris facere potest Sic Deus omni cura ac diligentia peccatorem inuenit, ut qui in se reuer

Simile les, sed tamen plurimum uiliter potest. En el uero del aca de rez, ay diferencia entre aq. y perzon que se aferran en la ta. y mas alto es el ar. ue el arsil y mas el ro. lo y mas el rey que el roque, y mas la dama que el rey, pero aunque son reder mayores que el roque ninguno puede subir a ser mas. El arsil no puede, subir a ser ca uallo, ni el cauallo a ser roque, ni el roque a ser rey, ni el rey a ser dama. S. lo el roque q. es menor en aca. es mayor en potencia, porque puede subir a ser mas q. arsil, y mas que cauallo y mas q. roque, y mas que rey, porque puede subir aunque con dificultad a ser dama. Ita En el aca de rez del uniuerso. Hoc disci men ueniat in rei creaturas intellectuales quod ex omnibus infimæ, sunt hoies, super quos dignitate & excellẽtia Angeli sunt, & super Angelos Archangeli, & ita usq. ad Seraphim ascendendo. Et inter eos Archangelorum, & Angelorum, ad

ad dignitatem Thronorū, nec Cherubim ad dignitatem Seraphim ualent ascendere Soli homines, qui infimum naturę gradum retineant, diuina grātia & fauore adiuti, ad dignitatem plusquā Angelorum, Archangelorum, Cherubim ac Seraphim ascendere possunt, sicut uere & realiter factissima Virgo Maria domina nostra ascendit. O nuncia filius Adę felicissima. Quocirca omnes peccatores & somno euigilate, capita uestra leuate, & hanc singularem libertatem ampetite, atque capessere incipite. Tempus, in quo ad tantam sublimitatem peruenire potestis, ne sinistra consumatis.

Es cum inuenieris eam, imponis in humeros suos, gaudens, O uere nostrarum mentium amator, qui cum eas tanto pretio emere ac redimere dignatus fueris, sicut

1. Pet. 1. B Petrus testatur, dicens. Scientes quia nō corruptibilibus auro & argento redempti estis sed pretioso sanguine, quāquam in-contaminati Iesu Christi, redempti estis, id est, iterum empti, quoniam pulcherrimus Iesus nos sepe numero emit, siquidem quod libet opus eius infiniti ualoris erat, cum inquam, animas nostras tanto pretio emere, quō dicit, te e inuenisse? Quin etiam loquens cum tuo æterno Patre dixisti. Manifestaui nomen tuum hominibus, quos dedisti tibi de mundo. O libera, fili me Iesu, id quod tibi tantū stetit, & propter quod tot labores tamque crudelem mortem passus es, donatum tibi esse uidetur?

Simile

O benedictus ac glorificatus sis talis amor? Cum quis rem quam magni prece exoptabat, etiam maximo pretio emit, postea amico suo ait. En domine mi, iam id, pro istud quicquam ueni. Ite-rogie profecto rem pluribus numis emit, & eam se inuenisse inquit, eo quod ipsam emisit, nimia lætitia & gaudio perfunde-batur. Sic filius Dei cum errantem hominem inuenit, tanta lætitia affectus est, ut omnia quibus illum emie, licet pretium emptionis proprius ipsius sanguis ac mors fuerit, prurpenderit & pro nihilo habue-rit. Et ideo postquam bonus Iesus dixit, Cum inuenieris eam. Adiunxit statim, Imponans in humeros suos gaudens. Loquens sanctus Moyses de populo Hebræo inquit. Inuenit eum in terra deserta, in loco hor-roris & uastæ solitudinis, circumduxit eū, & docuit, & custodiuit quasi pupillam

Domini. Tom. 4.

A oculi sui, & assumpsit eum, atque porta-uit in humeris suis. Hoc ait sacer rextus, quoniam Deus illis legem dedit, & eorum molestias, atque onera pertulit. Hic ue-ro, dum ouem in humeros suos imponit, aperte innuit, se humani generis peccata in humeris portasse, & pro illis in cruce debui ipsorum persoluisse, quia (ut ait 1. Pet. 2. Beatus Petrus) Peccata nostra ipse pertu- lit in corpore suo super lignum, ut pecca- tis mortui, iustitię uiuamus. Adiecit autē, Gaudens, quoniam cū mens eius secun- dum portionem inferiorem tristabatur, ta- men secundum superiorem, magnopere pendebar, quod quidem gaudium neque ita D. ipse uehementis dolor quem sanctissima eius Tho. 3. caro ut tormentorum pauebatur, unpedi pa q 46 re potuit. an. 8.

Et ait, Congratulamini mihi, quia inueni ouem meam qua perierat. Simile.

Quemadmodum pulcherrimus pastor, dā-mina & incommoda suarum ouium, ut sua propriamque & ex pluri quam optimec oues sentit, ita uigilantissimus pastor Ie-sus Christus, hæc omnia obseruans inquit, ut sibi congratulentur de oue quam in-uenit, ac tandem concludit illa mira-bili sententia, uidelicet: Dico uobis quod gaudium erit in celo super uno pecca- tore penitentiam agente, quam super nona-ginta nonem iustis, qui non indigent peni- te nia. Neque prius inquit, aut quid prius sumiser, an beati sumer- ga omnes admirabilem charitatem, an singularem uirtutem & dignitatem pœ-nitentia, quæ omnem celestem ciuitatem nouo gaudio lætificat, an peccati mali- tiam? Si quidem cum homo abiit, Deus ipse atque eius Angeli lætantur.

An denique uacordiam, pignitiam, ac cœ- citatem filiorum Adę, qui nec his uerbis uirtutem eximiam & singularem excellen- tiam pœnitentia intelligunt, siquidem ad illam agendam, sese minime applicare uolunt. O infelices illos, quos hæc omnia ad hanc supernam medicinam su- mendam non mouent? Pro intellectu ta- men istorum uerborum notandum est, quod cum excellenior sit innocentia, quā penitentia, maius gaudium fit in celo de innocente iusto quam de conuer- sione peccatoris, quia de maiori bono ma- ius gaudium dimanat, ut egregie Druus I hominibus inquit. Sed istam est p'us pau-

K 3 deie

urbis ciues regi infesti essent, ac propter
 Simile. grauisima crimina morti damnati Rex
 uero clementia commotus, non milites
 aut carnifices, qui penas in eos exerce-
 ret, sed legatos mitteret, qui ipsos ad ueniam,
 & amicitia inuitaret, etique nomine Re-
 gis noua ac magnifica beneficia promitte-
 rent, quo animo, quo gaudio, aut quo asse-
 ctione, cum eos ad legationem nuncian-
 da uocarent, eam audiri accederent? O
 uera in hac in re uerba dei sunt. Iste
 est, ac seruoiem, quo legatos Dei pax-
 demore faceret, & de deo suscitaretur.

2. Cor. 5 intelligatis. Ita nos Diuus Paulus admonet,
 cum ait. Deus erat in Christo mundum
 reconcilians sibi, non reputans illius deli-
 cta ipsorum, & posuit nobis uerbum re-
 reconcili rationis. Pro Christo ergo legatio
 nesungimur, tanquam Deo exhortante
 per nos. Obiecamus pro Christo reconci-
 liari Deo. O a iustissima uerba, ouer-
 ba digna quę pereunt memorię madden-
 ter. Ponderate quę non uero neque peccato-
 rum, quoniam omnia ponderatione ma-
 gna dignissima sunt. Non inquit Sanctus
 Apostolus. Rogamus pro Christo, sed ob-
 secramus pro Christo. Quasi diceret. Ad-
 pedes uestros proiecti uos uehementer desi-
 derio uestre utilitatis, Christi nomine pe-
 tinuis, ut reconciliemini Deo. Merito er-
 go summa. Veritas diuinam legem, Euan-
 gelium, id est, bonum nuntium appella-
 uit, & Diuus Paulus eandem in Actibus
 Apostolorum Euangelium gratię Dei,
 id est, bonum nuntium ad obueniendā gra-
 tiam & amicitiam erga Deum, nuncupa-
 uit. Quibus ergo uisceribus & quo amore
 talia nūcia audienda sunt? Sicut apes om-
 ni eu a, & solitudine pręta floribus ple-
 na circumuoluentes quęritant, ut flores ip-
 sos ad fabricandum dulce mel in interio-
 ri aluearis parte colligant, sic ac multo
 maiori diligentia nos ad diuina collo-
 quia colligenda, quę uelut flores sunt,
 quibus in intimo corde hominis celestis
 dulcedo gignitur aduola e oponent. De
 quibus diuinis sermonibus Sanctus Da-
 uid inquit: Quam dulciter faucibus meis
 eloquia tua, super mel ori meo. Cum ait.
 Quam dulciter, dulcedinem spiritus ser tiri

Pl. 118

Simile.

gnificat. Hyemis tempore cum frigus uig-
 get, uidere est qua uoluntate ad ignem, ut
 calefactus, accedat. Nunc ergo si qui-

Adem in diuino amore adeo frigesimus, &
 ipse dominus per Ieremiam ait: Nunquid
 non uerba mea quasi ignis, quare magna
 cum animi afflictione ad hunc celestem
 ignem non accedimus? Propheta Dauid
 huius rei causam assignat, dicens Ignitum
 eloquium tuum domine, & seruus tuus
 dilexit illud. Quoniam autem tu, o pec-
 cator, seruus Dei non es, sed diabolus, ideo
 eloquium ignitum Dei minime diligis. Simile.
 Si uis cognoscere an piscis sanus sit uel
 corruptus, ad aurem eius oportet adfice-
 re, qui si ibi færet, signum corruptionis
 eius est, si uero bene olet, signum sanitatis,
 & incorruptionis. Ita in aure, uidelicet, in
 affectione, aut in tepiditate, qua diuina
 uerba audiuntur, cognoscitur aliquo mo-
 do, an homo iustus sit, uel peccator. An
 enim summa Veritas: Qui ex Deo est, uer-
 ba Dei audit, propterea uos non auditis,
 quia ex Deo non estis. Ergo, o homo, si in
 peccati corruptione es, hoc esse certissi-
 mum iter, per quod si incedas, facile tuis
 vulneribus medeberis, pro comperto ha-
 beat. Vt uerba, uulgo 'Haron, cum infor-
 ueas cuniculorum ingreditur, ipsos ple-
 runque per aures inde extrahit sic ex quin-
 quaginta hominibus, qui ad Deum con-
 uertuntur, quadraginta, ex annis peccato-
 rum ipsorum Deus per aures (id est, quia
 diuina uerba audiunt) reducit. Cum ali-
 quando Diuus Bernardus in quadam ur-
 be concionaretur, quidam perditus pecca-
 tor uidens alios homines in Ecclesia im-
 diendi sermonis causa eūtes ipse etiam il-
 luc simul cum eis se contulit, ac ita ito ui-
 ro peccatores asperit incipere cepit plo-
 rare, & horum peccatorum poenitentiam
 habere. Quem cum Diuus Bernardus aspi-
 ceret, uidit catenam quandam multis an-
 nulis ipsam in faucibus habentem, & sin-
 guis in quoque catenę annulis dist. Ibi. Quod
 prodigium uir sanctus inuens, ma on ef-
 ficacia uita cepit decessant, peccator uero
 maiori amaritudine flebat, quousque om-
 nes annuli simul cum catena fuerunt con-
 sumpti. Porro finita concione, uir sanctus
 peccatorem illum uocauit & consolatus
 est, qui eius monitu crimina sua cōfessus
 est, & in posterum sanctissim. ē uixit. Si er-
 go tantum commodum & utilitatem ille,
 qui absq; aliqua tanta intentione concio-
 nē audit, ex ea reportat, qd obsecro ille re

Pl. 118

Simile.

Ioan 8.

Simile

ad epulas inuitavit, eis in ipso conuiuio ut A
zietate ciborum ministrata, in principio di
cere solet. Domine, noster est totus dies,
ut festinemus, sed lente, & paulatim his e
pulis fruamur, edendo enim nulla festina
tio esse debet. Nam prima decoctio ci
borum (ut aiunt Philosophi) inter dentes
fieri debet, quod mihi uerissimum uide
tur, quoniam si cibus dentibus bene conte
nitur, & (ut dicitur) fit optima mastica
tio, melius in stomacho ipse naturali exlo
re decoquitur, id uero quod satis deco
ctum est, in subtilitatem corporalem sub
tilius conuertitur. Sic ergo cum ad audien
dum sermonem Dei conuenis, animo per
pende, si leuissimum amicum uestrum le
uissimum, uobis lautissimum conui
uium preparet.

Quis igitur uos opprimit? quis uerat?
quis festinare facit? Sedete & omnem
temporalium negotiorum curam depoui
te, quæ pa uo temporis spatio occasio
nem uicinitatem, nam prima diuino
rum uerborum decoctio hic facienda est.
Sed nunc optime manducatis, & intelligi
tis sacrosanctam doctrinam, & si in corde
bus uestris diuina eloquia insident, facili
ter animi uestri proficient.

Mar. 4. *Et sedens docebat.* Vt ex Diuo Marco
constat, dominus sedens longissimam ha
buit concionem, in quo prædicatores ip
sius gloriam zelantes erudiuit, ut cum se
obtulissent occasio, prædicando non defati
gerent. Iuxta hunc sensum aliquid illud
Ti. 4. B. Apostoli explicat, scilicet. Prædica
uerbum, ista opponunt importune. Id est.
Cum uideris tempus opportunum, ipse
in tuis concionibus nimius esto, & (ut
aiunt) importunus. Ita faciebat idem
A. 24. Sanctus Apostolus, de quo in actibus A
postolorum sic dicitur. Protraxit sermo
nem usque in mediam noctem. Et paulo
inferius. Ascendens autem, frangeſque pa
nem, & gustans, satis alloquutus est usque
in lucem. O Sancta Maria seſore. Quæ
tempora elacerant, qui concionatores, &
qui diuini eloqui auditores? Nec illi diu
nocturne prædicando, nec hi audiendo
deficiebant. Nunc uero in hoc miserrimo
temporum statu, si prædicatos parum per
horam transgreditur, illico cum prolixum
& moleſtum esse dicunt, atque ab ipso iā
quam a peste fugiunt. Perpendite autem
sacrum textum, dicentem. Frangens pa

nem, & gustans. Et non inquit, mandu
cans, nam uir sanctus uir panem gusta
uerat, cum statim ad prædicationis mu
nus usque ad mane se contulit, gustus
enim diuini uerbi ac zelus salutis anima
rum, ipsum a gustu corporalis cibi pri
uabat.

Ut autem cessauit loqui, dixit ad Simonem
Duc in alium. Prius imperauerat, ut pusil
lum nauiculam a terra reduceret, nunc
uero iubet ut ipsam in alium traheret. In
quo aperte int. uauit, nos in eius te uiuo,
& obedientia a minoribus ad maiora de
bere procedere, non autem, sicut quam
plurimum modo faciunt, qui inuio suæ con
uersionis de magnis contemplationibus,
ac de uita illuminatiua, & unitiua agunt,
obliu operum pœnalium mortificantium
sensuales passionis, ac tandem nullam
autem exercitiorum humilitum, & piis
sumatum habentes, rationem. Igitur (tra
tes mei) si uultis rectè procedere, a mi
noribus incipite, & id quod Sanctus Iob
ait, attendite. Ingredieris in abundanti
sepulchrum, sicut inferat aceruus truci
in tempore suo. Quemadmodum sepul
chrum locus est cadaueris, ita diuina
contemplatio animæ deuotæ sepulchrum
est grauiſſimum. Ac sicut Ethnici mortuo
rum corpora diuina adornata humane
solebant, ita piſci illi sancti in diuinam
contemplationem corporalibus exercitiis
humilibus. piis, ac pœnalibus ornati in
grediebantur. Sicut inferat aceruus truci
in tempore suo quod postquam tritum
est, ita ut concidam, & palea puluere
que immune in granarium includitur. Id
eo Dignus Bernardus agens de modo, qui
ad uitam contemplatiuam attingendam
necessarius est, illa uerba Psalmographi:
Circuiui, & immotaui hostiam uocifera
tionis, cantrabo, & psalmum dicam domi
no, (in quibus Sanctus Propheta fateretur,
se prius circuiſſe, & sacrificia obtulisse ani
mali mastando, postea uero se contem
plationi & diuinis laudibus tradidisse) sic
explicat Quando accipiter ardeam inua
dit si recta uia contra illam adolat, anceps,
qui alias huius similes contentiones expe
tus est, sodalibus suis inquit. Hic accipi
ter cum uitæ periculo prædam aggredi
tur, ideo meo iudicio eam non capiet.
Debebat enim faciendo gyros, Y hœrien
do punit. In hanc, & in illam partem in al
tium

Iob 5

Simile:

D Bern.
Plal 26

Simile:

lucis, corpori sunt & non animæ, & esse es-
sentia, & confectio: O pater luminum
per tuum mercedem, am tuam hos, ob-
scuro cæcos illumina, ut aperte videant,
quanta infania, & hecordia sit, tot tanta-
que corpori quod minimo flatu compr-
mitur & pe-rit, si licet quærere, suum ani-
mum penitus immemores, atque ita a b
hoc seculo, tandem uacui, exeunt & iu-
nes I istu uero ac prius non ita segerunt Nam
sicut B. Petrus dicens: In uerbo tuo laxa-
bitur, & erit in uerbo tuo solutus & con-
clutur sic illi omnia in uerbo domini faciunt
& ideo licet quamplurimus putantur per-
fectiones, ex hoc seculo in eorum

60.31

luculenti egreduntur ut. Indiantis Irenis L. 1
ban generum suum iacob maxime perie-
curus fu. sic legitur, sicut ipse conquestus
est dicens, immutasti mercedem meam
decem meibus, ubi numerus determinatus
pro indeterminatione accidi debet. Quod per
inde est ac si diceret. Milles decepti me
Iacob tan en è domo sueni sui. Laba i cū
duibus filiis, cum pecoribus, cum came-
lis, ac denique cum omni bono commutatus
erunt, quæ ipso Laban minime potuit in-
perire, quoniam Deus ei terrorem incu-
sit. O iusti quam diuites ex hoc seculo e-
gredimur, licet in eo labimur, & ærum-
nis oppressi fuerimus: quoniam id quod in
hoc mundo melius est, iustorum merita
sunt, & his uos iustis omnia ab eo exitis, eo
quod in nomine Christi reba uestra laxa-
tis. O utinam Deus spiritum his meis uer-
bis imprimeret, ut illis cordi uestra sanctus
desiderius inflammaretur. Acta omnis il-
lis, qui ad capiendas muscas retia tendūt,
illos quæ ad capiendam diuinam gratiam
retia tendunt.

Predicatores etiam sacrosancti Euange-
 lii dicere possunt. Per totam noctem labo-
 rantes nihil cepimus. Res planè admirati-
 one digna est, uidere tot concionatores sin-
 gulis fere diebus concionantes, qui quam-
 parum cupiant, & quam puerili conc-
 eptibus a suo deo uocato procedunt, ob-
 sese in meliorem linguam recipiunt, maxi-
 me dolendum est. Huius rei causam esse
 reor, quoniam non in nomine Iesu Chri-
 sti, sed in nostra nomina recitamus, hoc
 est, nostris rationibus, nostris studiis,
 ac diligenter uicentes, & propter peculia-
 res fines predicamus: atque ita hoc nihil
 aliud est quam recita noctu absque graua

A lumine laxa re, ides nihil capimus. Quod-
que peris est (ut ex codē Dñus Mattheo,
qui piscatur tandem refert, colligitur)
et unus ea nocte piscatoris illi nihil cepe-
rit, eorum recta rupta fuerant, inquit enim
ficer textus. Erat et deficientes pena sua.

Hoc multus f. cri Euangelii prædicatoribus
euenit, qui studētes, laborantes sudantes,
& uiscera sua concionando fere rumpe-
ntes, nullum spirituale commodum repor-
tant, sed dilacerantur uerbis & immundis
quip quibusdam a. p. c. s. u. p. p. d. d. a.
studia contrahunt, conscientia ipsorū pro-
pter uanitatem sordidis manentibus. O z-

Be te resia laxare. Nunc ergo in nomine Dei,
Echo est laus. in nomine tuo, pro gloria
tua, pro zelo animarum, pro dei debito at-
trahendi multos ad poenitentiam, & an-
imorum tuum dulcissimum. Ita Patres con-
emendatores in nomine Christi piscari de-
beas, ut piscatura vestra fructuosa sit. Cum
Niaman leprosus (ut Regum narrat histo-
ria, & Syria in eum locum, ubi Elisæus pro-
pheta uenisset, ipse Sanctus Propheta non
exiit ad eum, sed misit nuntium, dicens.
Vade & lauare septies in Iordane. Tunc

C Nāman uenerat Regi ductus, exultauit
Sanctus Prophetas, & omnes prophetas,
ad domum prophetarum ipsam magni-
facturos esse, & intrus esse quod uir san-
ctus ad eum expiendum non egrediebatur,
atque ita in Iordanem uenit, sed
dixit Nunquid non nichols sum Abana,
& Phaphi flumens Danas, & omnes
quos Israel, uir lauerit eis, & mundi? Sed
tandem a suis famulis persuasus, in Iorda-
nem protectus se lauit, & a lepra sanctem
recepit. Quamplurimi in illo flumine Ior-
dine se abluerant, & ab aggritudine sua
mirum sanati fuerant, hic uero, quoniam
iussu sancti Prophetæ se lauit, a lepra mun-
datus est. In quo nobis aperte ostenditur,
D magnum discrimen uel si, si res sponte tua,
aut impetio Dei facias. Hæc namque, si ue-
re oportet fiant, maximum fructum adferunt
ipsa exequentibus.

Rumpebatur autem rete eorum: Præ mul-
titudine piscium, quæ eo fuerunt capti Vbi
significatum est quod ex eo quia multi co-
rum qui non sunt electi & prædestinati ad
fidem Christianam se conuerterunt, ex eo
iniqua et inordinata, ut in fide de
Reipublicæ Christianæ tot tantisque schis-
maibus

4. Recs.

D

tate concupiscere & in luxu haurida, quanto pluribus à Domino laboribus vexantur & concutuntur, tanto magis compunguntur, & ita atque impatientia condensantur & contrahuntur. His ergo Spiritus sanctus inquit. Violate habitatores p[er]u[er]i, id est, vos, qui estis in tribulationibus.

Simile. *desse nobis nō curatis, instar campestris ferarum ululate, quoniam id uestre damnationis signum est apertissimum.* Cum aliquis aegrotus maxima tristitia afficitur, & ab aliquo inuisus interrogatur, quē tantę tristitię causa sit, respondet, se p[er]u[er]ione amaram, quę tantum purgare sufficiens erit accepisse, & cā absq[ue] aliqua operatione seu commotione in corpore suo habere. O infelix peccator: qui in optimo iure sanguineas lachrymas po[te]st profundere, siquidem tam efficacia medicamēta, quæ huiusmodi labores a Deo misit, unum in tuo corde operantur.

In verbo autem suo laxabo rete, & cum hoc fecissent, conclusit piscem multo donem copiosam. Rationi consentaneum est, ut hoc loco promptitudinem, quæ Beatus Petrus Domino, in omnibus quæ ei iussit, obtemperavit, perspiciamus. Nam prius navicula a terra pusillum reduxit, postea vero ipsam in altum proraxit, ac tandem in nomine ipsius Domini imperantis retia tetendit, & ideo ex illa piscatura tot tantosque fructus percepit. Hic, fratres mei, præcipuus est nostrę saluationis punctus uidelicet, nos ad beneplacitum Dei & uoluptatem eius continuo incedere, atque in omnibus rebus ab eius diuino imperio gubernari permittere. Hoc

Pla 22. sanctus Diuus mag[ister], exequi contendebat, & se ipsum iactabat dicens. Dominus regit me, & nihil mihi deerit, id est, ego à Domino me ipsam duci suo, & tali d[ir]ectione ac duce quid mihi deesse potest? Non erabo cecus, quoniam me totum gubernationi eius commisi. Et statim eleganter & succincte bona, quæ a Domino acceperit, & accepturus expectabat, in preterponere, & narrare, dicens. In loco pascuæ ibi me collocauit, id est, Dominus me in suo um fidelium congregatione posuit, ubi spiritali pabulo pascus fui. Hæc, quidam pura & graui data graui est, quæ nullis meri-

tis præcedendæ potest tribui. Nam quid obsecro anima illa, quæ in corpus genitum in utero mulieris Christianę infusa est, plus meruit, quam ea quæ in corpus genitum in utero mulieris Gentilis & infidelis inclusa est? Quid, inquam, meruit, ut altera, cum in lucem prodiret, nunc in lege graui tacto sancti baptismatis sacramentum plenum gratia & sanctificatione, & in lege veteri circumcisiōe reperiret, altera uero minime? Et hoc si significat? In loco pascuæ ibi me collocauit, nam locus pascuæ est hæc sacrosancta Ecclesia, quam Dominus in terris habet & addit. Super aqua uelut flumen educant me hæc & alia singularis gratia est, uidelicet, Deum mihi patres, qui de Christi nā sãcta me usque ad annos delectationis educant, cōcedisse; & hanc doctrinam S. Prophetam aquam salutis appellat. Quoniam autem, licet, parentem habebat, qui ipsum doctrinę moribus imbueret, tamen crescente sensualitatis imperu, eum tanquam fragilem per deuia iunera, scilicet malitiam cordis ipsius turpiter secundo, atque appetitibus corporis satisfaciendo, incipientem aberrare, Dominus oculis misericordię aspexit, mentemque eius errantem, ne has fallaces uoluptatum umbras sequeretur, ne ex uno malo in alia deteriora incideret, conueniente dignatus est; idcirco adiecit statim, Animam meam conuertit. At quia parum prodest, hominem bene incipere, nisi in ipso bono perseveret, ideo ulterius altam gratiā, quam sibi Dominus communicauit, commemorat, dicens. Deduxit me super semitas iustitię propter nomen suum. Quoniam uero Deum ipsum ducem & fauorem in uisitutum exercitatione habuit, ei tanta fiducia ac uigor ortus est, tantasque uires atque animum recuperauit, ut adiceret; Nam si ambulauero in medio umbrę mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es. Adone Prophetam sancte, secutus es, ut errare, & in malum aliquod incidere, atque a bono te separari sit impossibile? Et quis is est qui his periculis non sit obnoxius? Fateor equidem me errare, & incidere posse sed, uirga tua & baculus tuus ipse me consolatus sunt. Correcisti & reprobasti me, sed non derelinquisti in peccatorem uirga, dulcia autem uerba quibus ipsum nomen Dei ad uocauit &

in te non habuerant fontem caritatis, & o
idem peccator, ne in diffideliuam labatur,
& ut a culpa remearet, sustinetur. Hec utia
est gratia extrema, quia Dominus electis
suis lauat. Vnde autem illis, quos tanquam

Psal. 27 perdidit Deus absque flagellis & correctione
relinquit. Quinobrem idem S. David ad
maximam altitudo hoc a Domino postulabat,
dicens: Ad te Domine clamabo, Deus
meus, ne sileas a me: ne quando taceas a
me, & (ideat, quia) aliquid labor descendens
tribus in lacum. Quod perinde est, ac si di
cere: Si tu meas scelera mea, uirga reple
he illo & ultio non est, cum in peccatum

B. A. incidero, ero uelut diabolus. Ideo B. Augu
stinus it, nihil interius esse tenebrarum
peccatorum, qui se sanctos putant, cum a
Domino non uapulant, nec reprehendun
tur. Denique quia Dominus in ipsum hec
omnia beneficia conferre non tuit, contē
tus, sed plura contulit, idē adiungit: Pa
tasti in conspectu meo mensam, aduersus
eos qui tribulant me. Hec Sacramentum scilicet
pietatum lectio est, in qua mens ipiusua
lem refectionem, qua daemones uincit, su
perat, & precipit suauissime accipiat, &
ex hac oritur alia gratia, uidelicet, deuotio,
quæ affectione cordis in omnia bona
corroborat, firmat, & impinguescit. Hec
iustos in medio tribulationum tuarum lae
tabundos reddit, atque ad currēdum per
rectas vias Domini uelocissimos. Hoc ui
num est, quod iustos inebriat, ipsosq. per
fectissime Deo coniungens, attonitos &
extra se terere relinquit. Hanc uero gratiam
sensit, cum dixit Impinguasti in oleo
caput meum, & calix meus inebrians quam
preclarus est. Quæ quidem gratia deuotio
ni, quoniam facile amittitur, & sepe
numero absque culpa, Deus hominem,
ne tūc deficiat in bono, sua misericordia
protegit. Et hoc est quod dicit Et miseri
cordia eius subsequetur me, omnibus die
bus uitæ meæ. Sed hoc contradicere uide
tur, et quod ipse S. David alibi dixerat, sci
licet: Deus meus, misericordia eius preue
nit me. Hic me iudicio nulla est contra

Psal. 58 dictio, quia ut idem Propheta ait Misericordie
tuæ multæ Domine. Et ex his mis
ericordiis quædam nos præueniunt, alie
uero nos sequuntur. Prædestinuit nos

Ps. 118 & sanguine suo lauit, hec & alie similes mi
sericordie præcedunt nos: ac uero nobis

nam confecti ac per temptationibus un
& auctum præcedit neq. & alie huius ge
neris uel tardior nos subsequuntur. Sed
quærit, & Rex latet, quoniam Deus has
omnes gratias & misericordias in te ope
rauit, & ipse statim explicat, dicens: Ut
inhabitarem in domo Domini in longitu
dinem dierum, id est, in æternum. Iam uig
tur (statim) mei obligationes ac rationes,
quas S. David habebat, uel Deum & uo
luntate se regere, & gubernare, et magna
in omnibus promptitudine obediens, au
dientes intellexit. Vos etiam ex his
multas gratias accepistis, quarum ali
que longe illis maiores fuerunt, siquidē
uos ipsos Deus in sua Ecclesia & in lege
gratias posuit. Quod si aliquis hactenus
ex his misericordiis non estis contecti,
id est, quæ uelut habendum est. Nam idē
circo D. Paulus uos admonet, dicens. Pa
cem sequimini ut

in contemplantes, ne quis delit gratia
te. Quod si quis in contemplatione
dit, gratiam Dei nemini deesse, nisi ei, qui
prius ipsi gratias dedit. Quoniam per im
mensam eius charitatem, uos fratres obte
cro, ut a tam recto dace & rectore uis gu
bernari sinas, & cum eodem S. David ai
cit, Ut iumentum factus sum apud te. Tu
domine equus esto, & ego equus, ero, tu
auriga, & ego currus, tu denique naucle
rus & ego naui. Disce ignitur, o homo, di
sce a brutis tibi subiectis obedientiam, &
illorum efficere discipulus. Interrogat, in
quit S. Iob, iumenta & docebunt te, atten
de quanta beneuolentia tibi inferunt,
quanta lenitate tibi obtemperant. Equos
nāque pulcher, licet ferax, tumidus, & lu
ribundus sit, atque piæ ferocitate huius
ab ore murrat, & quæcunque ac tenuissi
mis loris cohibetur, & in hoc atque il
lam partem trahitur, currit, & sistit, quæ res
cuncta tibi obtemperant. Quod si quis in
licet horridus sit, & cornibus suis terrore
incutiat, quam patienter iugo colla sum
mittit aurigæ, & quæcunque ac tenuissi
mi tibi placet, colla & proscindit. Animad
uerte, quam facile a tenero puero multi
tudo equorum & hominum custoditur. Ite
cas, quod uult, ducit, ad præa & ad oibem
dum trahit, & inde ipsas obtemperan
tias. Intuere curam & diligentiam, quæ ca
ritas

Heb. 12

Psal. 73

Job. 12

Similia.

nes domum tuam & pecora uigila, tes & noctu latrantes ad lupos latronesque terrendus obseruati, & suspensorum obliti, lapidibus, telis, & fustibus, ut ea quæ eis commisit, custodiant, felibenter exponant. Quæ quidem bruta licet tu non alues, neque eis esse, quod habent, dederis, tamen quia creatori eorum placuit, ea omnia tibi subicere, ideo tunc facile tibi atque efficaciter obtemperant. O homo multo peior animantibus, quanto magis & efficacius te creatori tuo submittere debebas, ei que obedire, a quo quid quid habes, & habiturus expectas, & quidquid tibi desit, te accipisti, & accepturum esse certum est. O durissimam ceruicem, o diabolicam hominum superbiam Ferendum est, ut bruta rationis expectati obtemperarent, tu uero tanta ratione præditus & ornatus, summo rerum omnium opifici non parcas! Dico, dico id quod S. David ait: Nonne Deo subiectus es tu nomen. Ab ipso enim saluare meum, nā & ipse Deus meus, saluator meus, & susceptor meus. Hoc est. Quare ego domino non obediā, siquidem ratio id exigit, & in lucrum hoc mihi uertitur? Disce etiam fratres a B. Petro, & cum eo in cordibus uestris dominum adloquentes dicite. In uerbo tuo laxa bo-
 P sal 61. *tere latus de manu, quæ pede, nec minuat tibi robur, ut ipse eo quod in se non habuit, tunc totum in gloriam & honorem Dei daret. Et hæc tunc qui in preteritum est in quibus methodus accipere iudicia, ut inquit tu quis, uenit in te per hoc, a quo modo cognoscere, te, quia te plures uiderunt, quæque hoc amore & affectu accipere. Ampletur autem uere etiam, & amplexantur, qui erant in alia, aut etc. In hac uero de uita nullus sibi soli facit, sed omnes adinuicem auxilio & fauore alio-
 i Co. 12 *tū egemus. Ideo D. P. uis inquit. Non potest oculos dicere manus. Opera tua nō in digeo, aut caput pedibus, non estis mihi necessarii. Atque ita maxime rationi consentaneum est, ut id, quod sacri Apostoli fecerunt, exequamur, qui lignis & nutibus intelligentes suorum fratrum necessitatem, statim eis opem & auxilium ferre conati sunt. Hæc est genuina & perfecta charitas, scilicet, non expectare, ut proximus ad aliquam sibi opem ferendam te audenti studio atque importune obsecret. In hoc est*
 Dominic. Ton. 4.*

A dominus significauit, piscatores animarum mutuo se adiuuare debere, maxima amoris conformitatem habentes.

Primi Euangelistæ faciunt predicationes, Christus Redemptor noster ac D. Ioannes Baptista dixerunt ad uicem, quo alter eorum conuersionabatur alter uice uicem e communi Lucæ dicit. Cæpit D. Ioannes. Facite Matt 4. fructus digiti os per uerbum, & Iesus Christus filius Dei sic incepit. Agite penitentiam, appropinquauit enim regnum celorum. Ad hanc amoris unitatem D. Iacobus nos hortatur, dicens. Fructus iustitiæ in pace seminatur facientibus pacem, nam si sacrum Euangelium inuidus, contentio nibus, & inuicibus seminatur, est operam perdere. Rursus notandum est in presentiarum, piscatores alios piscatores in auxilium uocasse. In quo prælati docentur, ut cum uiderint, se omnibus adesse non posse suumque munus erga omnia minime posse exercere, coadiutores sibi adhibeant, sicut sanctus Moy. Exo. 17. ses fecisse commemoratur. Sicut enim Simile manus ad suum munus exercendum non est minus apta ac fortis, eo quod in digitos diuidatur, qui potius ob id ad operandum aptior & dexterior est, ita non minus strenuus princeps aut prælatus est habendus, si negotia, quæ ipse perficere non potest, prudentibus uiris committat, quoniam sic Respublicæ melius reguntur & gubernantur, ipsi principibus aut prælatis ad res maioris ponderis expeditionibus manentibus.

Quodcum uideret Simon Petrus, proci-
 dus ad genua Iesu, dicens. Exia me, quia homo peccator sum Domine. Hic unus est ex fructibus, quos homo ex colloquio & conuersatione Iesu Christi percipit, uidelicet, seipsum ut abiectum peccatorem cognoscere, & summissè ac profundè seipsum prosternere & demittere. Ex hoc inferitur, manifesta fraus & perniciofa fallacia illorum, qui dicunt, nimiam sacrosancti sacramenti altaris assiduitatem contemptum parere. Apud homines uerum esse fateor, nimiam consuetudinem contemptum, & quæ propter nimiam consuetudinem, & rerum adinuicem cognitionem, miseras ac defectus alterius tandem intelligunt, unde conuersione per ipsos oritur. S. uero est in Dei conuersatione, nam quo magis
 L quis-

temque eius & gloriam dignetur. A. Iam ad
ueritatem Deum, si nobis iustitiam exercere
imperat, non id propter suam utilitatem
facere, bonorum enim nostrorum minime
indiget, sed id precipere, propter maio-
rem gloriam & honorem nostrum cerissi-
mum est. Solent Reges terrarum in homines
beneficia conferre cum honore, & absque
honore, aliquando Rex, alius uero nobili
diploma mittit, quo eum commendato, cu-
rus redditus quotannis stant quatuor mil-
le aureis, insigniuit, in diplomate scriptum
continetur, ipsum Regem et beneficium
illud donasse, eo quod in tali praelio ta-
lem arcem expugnavit, & in ea stre-
nuè se gessit. Alterum uero diploma ali-
eniam uero nobili mittit, in quo licet mu-
nus & beneficium, quo eum afficit, scri-
ptum continetur, tamen causam & ratio-
nem, propter quam illud in eum confert,
minime exprimit, non enim habet ali-
quid propter quod tantum beneficium in
illum conferat, sed duntaxat quia uoluit.
Primum beneficium cum honore esse cer-
tissimum est, hoc uero secundum, absque
honore.

Idcirco Dominus uult, nos iustitiam
operari, ut ipse in nos beneficia magnifi-
centissima cum honore conferat, ita ut di-
cere possit. Do uobis gloriam meam, quo-
niam uos ipsam auxilium meum & fauore
adiuti meruistis. O benedictus & glorifi-
catus sit talis Deus qui tot modos, totque
inventiones ad officiendum nos honore
& gloria condecorandum querit. Quis
igitur animum non recipiet, & in bonam
spem, inexcitabitur, ut tota se ad id
que animi conatus, tam pio, tamque gra-
to Domino inferuat, qui nunquam ser-
uicionem, & earum rerum, quæ pro eius
amore quis fecerit, obliuiscitur? Cum San-
ctus Ieremias à Domino interrogaretur;
Quid tu uides Ieremia? respondit, Vir-
gam uigilantem ego uideo. Et dixit ei Do-
minus. Bene uidisti, quia uigilabo eo su-
per uerbo meo ut faciam illud. Ecce qua-
liter Deus uigilat in te, ut peccata non in-
quam enim dormit, sed temper sibi ad ex-
hibita seruitia attendit. Reges uero prin-
cipes, ac prelati huius mundi, non uigile
uigilantes, sed potius dormientes egi-
minum se uirtutes dici possunt, per pauci
enim eas remmerant & compensant.
Quibus profecto debet esse magna con-

Domus. Tom. 4

A. Iusto, id quod sacra pagina de Rege Af-
lueto enarrat, qui cum noctem quandam
insomnem duxisset, iussit sibi astra histo-
rias & annales priorum temporum, ut ui-
deret, si qua erat seruitia sibi aliquo
tempore adhibita, quæ ipse non persolue-
rat, repensque singulare quoddam of-
ficium, quod Mardochæus ipsi exhibue-
rat, illud exactissime remunerauit. Quod
si Rex hic, cum Ethnicus esset, adeo gra-
tus & beneficiorum memor erat, qua-
re Christiani, quibus Dignus Paulus ait.
Pax Christi exulet (id est, exultare uos
faciat) in cordibus uestris, & grati co-
te, beneficia in se collata mutuo non
reddent? Ac si hæc gratitudo in homi-
ne infidelis reperta est, qualis in Deo re-
perietur? Notandum tamen est, quod
quamuis (ut diximus) iustitiam nostram
Pharizæorum iustitiam oporteat excede-
re (nam illis deerat finis circumstantia si-
quidem opera sua faciebant, ut ab homi-
nibus uiderentur) tamen licet eorum ope-
ra optimo fine essent facta, adhuc iusti-
tiam nostram eorum iustitiam superare
necesse est, illi enim falsam legis diuinæ ha-
bebant intelligentiam. Nam (ut inquit
beatus Augustinus) praua desideria cor-
dis, aut odium, peccata non esse existima-
bant. A qua ita cum Dominus dixit. A
men dico uobis, nisi abundauerint iustitia
uestra, &c. statim rei huius adiectionem
nem scilicet. Audistis, quia dictum est an-
tiquis, Non occides, qui autem occiderit,
reus erit iudicio. Vbi summa ueritas ex-
pressum est. stolam habere, & capere ha-
buisset. Sed quæro, unde eis tantus error
oriri potuit? nam in Leuitico præcipiebatur
Nō oderis fratrem tuum in corde tuo. Leuit. 19
Et S. David ait; Quæ dicit is in cordibus uest-
ris, & in cubilibus uestris cōpungimini.
Et S. Iheronimus inquit. Auserte malum cogita-
tionum uestrarum oculis meis. In qui-
bus locis aperissime docetur, esse aliqua
peccata & scelera, quæ corde duntaxat pa-
trantur, & quibus pernitentiam agere maxi-
me oportet. Ad hoc refert, unde, passionem
hominum adeo esse potentes, ipsosque
ita obscurare, ut id quod malum est eis
bonum esse uideatur. Cum autem illi mi-
seri Pharisei uariis passionibus pleni es-
sent in terra eorum exercebant eos, ut in
tan in eorum incederent, qui in elegit
ter Beatus Augustinus, & D. Thome asse-

L 3 tu-

futant. Ac præcipuus huius erroris confa-
tator, est ipsa Summa Veritas Iesus Chri-
stus Dei filius qui in huius sacri Euāgelii
lectione ait. Ego autem dico vobis, quia om-
nis qui irascitur fratri suo, reus erit iudic. c.
Dixit Augustinus atque alii nonnulli do-
ctores, iuxta Græcæ exemplaria, pro autē,
legūt enim, quæ quidē coniunctio aptius
cum præcedētibz videtur coherere. Vbi
etiam notandum est, vocem illam, fratris,
non uacare significatione aliud namque
est in fratrem nasci, aliud vero in fratris
uita nasci. Ideo inquit S. David, In-
quos odio habui, & legem tuam dilexi.

Psal. 118

In quos, id est, iniquitatem iniquorum, &
de hoc odio atque ira in uita intelligitur

Psal. 118

illud eiusdem S. Prophetæ scilicet. Irasci-
mini & nolite peccare. Ego autem, ut uos
a periculo iracundiarum in fratres uestros
liberi esse possitis, uellem potius, vos eorū
casus compati, quam in ipsos irasci. Nam
peccata binas facies habent, quarum alie
a nos ad compassionem, altera uero ad
indignationem prouocat & inuitat. Pec-
catum enim ut est offensā Dei, in iram cō-
uertit, at uero est casus hominis, in com-
passionem inuitat. Et quoniam ex iracun-
diā peccati, potest aliquādo euenire, ut in
fratrem peccantem irascaris, ideo tutius
est compati propter casum eius. Aduer-
te tamen in præsentiarum, nomine iræ,
non primum motum intelligi, quia (ut
theolog. testantur) primi motus non sunt
in hominis potestate & arbitrio, nec eis
subiacent: & ideo culpa uacare dicuntur,
non enim potest esse peccatum, quod non
est in potestate hominis. S. Augustinus de ira
deliberata, ad quam uoluntatis
consensus accedit, quia quis communis oc-
casionem fratris uel grauem lationem ap-
petit, de qua Salomon spiritu Dei assa-

D. Tho.

2. 2. q.

158. art.

ad 2.

tuus de ira deliberata, ad quam uoluntatis
consensus accedit, quia quis communis oc-
casionem fratris uel grauem lationem ap-
petit, de qua Salomon spiritu Dei assa-

Pro. 18.

27.

S. Tho.

2. 2. q.

10.

ar. 6.

2. 2. q.

72. ar. 3.

Psal. 26.

tum ad irascendum facilem quis potest
& sustinere? Et alibi, Imperium concedat spi-
ritus, quis se potest? Hec ira, sors &
origo multorum malorum est, à qua ho-
miciidum omni solet, quod (ut D. Thomas
ar. 6. & asserit) ex peccatis quæ in proximum com-
mittuntur, grauius est, quia maius nocu-
mentum infert, siquidem uita priuat. Qui
propter merito S. David quemlibet no-

strum admonet, dicens: Declina ab ira &
deterelinquere furorē. Arque hoc Christus
num adimplere, non multum est, siquidē
peractis id facere exierant. Nam (ut refert M. Tul-
lius) cum insignis quidam phil. sophus, i.
philosophus, e. Arcanastimus, suus sce-
lus, quoddam adiret, retercepitque ille, at
maduētēs se ira inflammatum, eos puni-
re noluit, sed in hæc uerba prorupit. Fortu-
nate es, quam dicit uerba. P. o. etiam
ut in uita ipsius narrat Lactius) interro-
gatu. quoniam iræ cogitationes, in uita
respondit, Sapiens, cum uituperatur, non irascitur,
irascitur, cum laudatur, non extollitur.

Quoniam uero in uita extollitur cum illa Eccl. 7.
Lactius habet, in uita, in uita, in uita, in uita
seu, & S. Iob. iratum uirum stultū vocat. Similiter
Quo circa fratres mei ut equis in ipso cur-
su non hæzant inuenit homo, sed longe an-
te, ita quia animo sunt in iram præcepti, &
ad res molestas facili mirabiles, rationi-
bus quibzdam diu ante præsumptis, in-
certamen sunt producendi.

Valde etiam notandum est, Dominum
hic nomen fratris posuisse ut nos doceret,
aliam esse iram in fratres, hoc est, æqualis
in æqualem conditionem, aliam uel patris
in filium, uel domini in seruum, uel præla-
ti in subditū, hi namq. subditos sibi con-
tere tenentur & non solum uerbis, sed uer-
bis uerbis coercere possunt. Sed uideant, qd
pro qualitate criminum sit castigationis
temperamentum, atque ut uerborum ac-
tionum, quibus interdum uis opus est, in-
ternam animi pacem atq. tranquillitatem
quantum fieri poterit, minime turbet.
Hoc enim modo iracundia non reprobis
sibi sed sanctis est. Qui succensus Bea-
tus Paulus euidim magis nomine Elimech. Ad 18
dicit. O plene omni dolo & omni fallacia
filius diaboli, inimice omnis iustitiæ, non de-

non uidens solem usque ad tempus. O ma-
lorum asperitas est in tam sancto uiro!
Hinc apparet, merito B. Augustinum di-
xisse in nostra disciplina non tantum ad lib. 9 de
tenditur, an animus Christianus ira com-
mouetur, quantum plus iræ causis spreta
tur, sicut non ante dicitur uirum aliquis mor-
tus sit, sed causa tristitiæ eius afluatur.
Nam qui contra peccatum aliquis ira-
scitur, ut ipse peccator in meliorem sin-

tum peccat, quantum ille, qui eadem uia

Christus Redemptor, noster processum, & diffusum peccati in ipso homine docet.

Pro 29

Indignandum, facili est, erit ad peccata

procurator. Ergo (fraus mei, ut cunctam

in principio & aliud quoduis peccatum,

antequam in alia maiora inciditis, com-

mittere, & uobis expe lece omni studio

conterdie. Neque enim ac perditus su-

dos, ex eo quia cupidus fuit, tandem iura-

tus est, & qui latro, murmurauit, ac de-

ceperat, dicens. Ut quid perdis hęc?

Denique per hęc scelera usque ad summum

flagitium uidelicet, usque ad traditionem

Simile. & uenationem magistrum sui ac Domini

nostri Iesu Christi peruenit. Puer nimis

ex crumena patris sui prius capere inci-

pit, postea ex marsupio vicini, ac tandem

ex domibus exterorum alieni rapit, & que

ita usque ad patibulum minime sistit. Ex-

plicans sacra pigra causam mouentem

Siram, ut a uro suo Abraham filius eius

Gen 21

Ismael e domo expelleretur inquit: Cum

que uidisset Sara filiū Agar Aegyptiū lu-

dentem cum Isaac filio suo, dixit ad Abra-

ham Ecce ancillam hanc, & filium eius.

Minabile certe: quia duntaxat udit cum

filio suo Isaac Ismaelem ludentem, tanta

ad id impetente Ismael e domo derase-

rit. Vbi perit dolo eius, quantum anima,

que intencra grare, cum puerum isma-

elium, ludi sunt quæ quidem, cum in pro-

uocatori ætate sunt usque, grauissima peccata

Monemini etiam in hoc facto, ut mino-

malis mederi & obitare contedamus, an-

teque, in in cordibus nostris altiores agant

radices, hincque aliorum maiorum causa,

& origo, ut eis remedium adhiberi dif-

ficultum sit. Regius psalmographus

peccata sues appellat, dicens: Sues pec-

catorum circumplexi sunt me. Quod si

(at ait Ecclesiaste Funiculus triplex diffi-

cile rumpitur, quanto maiori difficultate

tunica, ut circumplex rumpitur? Multipli-

cavit Israel inuocationes suas, recordis

Et quid inde secutum est? Propheta san-

ctus? Intamuit libidine super concubitum

eorum, quorum carnes sunt, ut carnes ali-

norum, & sicut fluxus equorum, fluxus

eorum. Ecce qualiter ex multiplicatione

peccatorum homines intamunt, & per-

uiciuntur, ac quodammodo bruta ani-

ma a reminent. Deus a tantis malis

per infinitam clementiam suam nos eri-

piat, ac nobis uigorem, & spiritum el-

giatur, ut statim ueram, & continentiam

consequamur, qua consequamur hic

gratiam, & postea gloria, ad quam nos

perducet Iesus Christus filius. Amen.

IN E A D. DOMINICA V. post pentec.

Concio II.

Amen dico nobis, nisi abundauerit

iustitia uestra, &c. Matth. 5.

Vm Christus Redemptor no-

ster modum quem in ex-

quendis bonis operibus, ob-

sequere debemus, pud B.

Lucam erudiet sic ait: Si

oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tu-

lucidum erit. Vbi aperire innuit, sanctam

intentionem, qua aliquis exercet opus,

ipsum illustre efficit, quod quidem in-

telli-

religuntur. duntaxat opus sit bonum, & in gratia Dei fiat. Idem namque Dominus cum suis sacris discipulis loquens, inquit: Veni hora, ut omnia qui interficiunt vos, arbitretur obsequi se prestare Deo. Ecce illi iustos et perfectos bonam intentionem habebant, & tamen opus eorum, videlicet, cum iustos odio prosequerentur, scelerosissimum erat. Ergo non sufficit, bonam duntaxat intentionem habere, ut opus lucidum sit & præclarum. Et uale notandum est, Dominum non fuisse comertum, cum dixit: Si oculus tuus bonus fuerit, sed uoluisse addere: Si oculus tuus simplex fuerit, quia uerbum simplex, Hebræis significat integrum & perfectum. Ita de sancto Iob sacra Scriptura dixit: Erat uir simplex. Vbi alii in Hebræo perissimam transulerunt. Erat uir integer, & aliorum translatio habet: Erat uir perfectus. Ita cum Dominus ait: Si oculus tuus simplex fuerit, nobis aperire ostendit, se uelle ut in intentione nostra, et in operibus nostris integra sit atque perfecta.

[illegible]

A tunc in mundo Phariseorum sunt dicti u-
li, talli atque appareant iustitia pleni, in
quo certe non paruam suo Creatori inu-
riam irrogant. Quid obsecro, nobilis uir simile
senuer, quando uxorem tuam seipsam
componentem, & ad ornatum uariis uel-
lus alperent, non ut ipsi, sed ut alius con-
placeat? Ceruissimum est, hoc ei maxi-
mè inultus & afflictionis causam esse, & a-
gnamque sibi inuiriā fieri huiusmodi
uir existimabit. O iustitiz maiestatis
Deus: quibus uerbis inuiriā & offensio-
nam tuā sanctissimæ celsitudinis illi inte-
runt, qui opera sua faciunt ut uideantur
ab hominibus aliquo modo poterunt am-
plificari? Quæ pena, si illam posses accipe-
re afflictiens, uides illos scilicet bonis ope-
ribus exterioribus adornantes, non ut ti-
bi, qui animarum ueris es sponsus, sed ut
aliis sibi similibus abiectis ac uilibus crea-
turis placeant? O scelus æternis suppli-
ciis dignum. Fugite, fratres mei, fugite
a tanta iniquitate, & id quod Dominus
ait, uidelicet, cum accipero tempus, ego
iustitias iudicabo, attentis animarum oculis
contemplamini. Nunc Deus, tempus hoc
in quo uitam degimus nobis concessit, sed
non in hora illa nobis auferet, & tunc
nec in iustitias iudicabit, illas que scue-
re puniet. Quocirca (fratres mei) bona o-
pera pura ac sancta intentione propter Dei
glorie solummodo, toto animi studio ac
uicibus facere contendimus. Ut autem in
æternæ & inani gloriæ facile resiliamus,
similes illis, qui templum ædificant, &
non esse oportet, de quibus sacre literæ
aiunt, Una manus sua faciebat opus, &
altera tenebat gladium. Sic nos parum
bene operari, parum uero contra i. æternam
inane gloriā, ac malam intentionem
pugnare debemus, & sic abundabit
iustitia nostra plus quam Scribarum &
Phariseorum, ac non solum ex eius, ue-
rum etiam interius (quod Deo magno-
pere placet) bonerimus. Ad hoc autem
lignitandum iussit Dominus sibi effri-
gi super altare pinguedinem æneis, quæ
iuxta uiscera est, & ipsa operit. Hoc S. Da-
uid Deo obtulit, cum dicebat, Pene c
anima mea Domino & omnia quæ intra
me sunt nomini sacro eius. Non solum ue-
ro studere debemus ut iustitia nostra abū-
det plusquam Scribarum & Phariseorum,
sed omni animi contentione & spiritus

7530.0

10.6.

Ob 2. Hebraeus significat integrum & perfectū.

Romio

PG. 74

Smile.

Pf 102.

man sua duntaxat infinita potentia creat. Sicut pictor, qui amplam tabulam mulus figuris ornatam in luce edere conatur, iubet discipulis suis, ut imagines, quæ in extremis partibus atque in angulis ipsius tabulæ futuræ sunt, depingant, quod ut melius efficiant, idem artifex manus eorum penicillo ducit, imaginem uero, quæ in medio apparere debet, & cuius pulchritudine omnis tabula decoranda est, ipse propria manu, ut perfectior sit, depingit. Hic mundus tabula quædam est uariis imaginibus, scilicet, diuersis creaturis, quæ in eo sunt adornata, ad conficiendas autem has imagines, omnipotens Deus artifices quosdam, uidelicet solem, lunam, & uos pastores, atque ceteros habet quæ omnia ad illarum generationem concurrunt, & ideo uocantur pictores imaginum huius tabulæ, scilicet, mundi. Deo ipso cum illis tanquam magistro (qui manum discipulorum pinguendo ducit) concurrente, effigiem autem, idest, animam, quæ in medio est, omnemque tabulam suam pulchritudine decorat, Deus optimus Maximus sui infinita sapientia solus scit depingere. Multis uero lachrymis, & maxima commiseratione dignum est, quod cum homo corpore uili & anima præuola constet, corpus nullo pretio commutat, animam uero breuissimam quæque uoluptate, uel paruo honore, aut minimo lucro libenter præbet. Quam obsecro, o infelix peccator, tuum miserum corpus, ut in unculis & captiuitate apud Turcas esset, uendideris? Ilud profecto centum mille aureis & pro totius mundi rebus minime traderes, quid enim mihi omnia ista prodesse, si ego miserum seruitutis obnoxius futurus eram? Ergo si corpus tantæ facis, quare meremur, quæ in æstimatione pretii est non plus æstimas? De hoc per Ezechielem prophetam Dominus conqueritur, dicens. Violabant me propter pugillum hordei, & propter fragmen panis. Illi, qui animam uendunt, sunt omnes, qui tam deprauate delinquant, & uix ita dediti sunt ac propè si, ut de correctione sua nunquam cogitent nec uiam relinquere, & ad Deum se conuerrere, aliquo tempore proponant, illi autem, qui eam pignorant, sunt illi qui peccantes, & multa scelera committentes, dicunt: Statim me corrigam, & in melio-

rem frugem perspiciam. Quibus ad instar illius euenit, qui pignus, aliquod in cauponam mittit, non eo animo, ut apud ipsum cauponem maneat, sed animo illud statim repignerandi, ut uini cupidus quotidie plus uini sibi mitti ad bibendum iubet, & quantum ipsius uini augetur cupiditas tantum super pignore debitum multiplicatur, ita tantum debito obligatus, dicat ipsi cauponi. Pignus, quod apud te pigneratur, siquidem debitum, quod super illo debeo, ita multiplicatum est, ut illud soluere minime possim, tuus sit. Sic aliqui sunt, qui aiunt se peccatum aliquod semel & non amplius uelle committere, postea uero illud atque alia multa admittunt, & taliter super pignore uidelicet, super anima debitum peccatorum onerant, atque in ipsis sceleribus ita ueterascunt, ut omnino impotentes ad penitentiam agendam sibi esse videantur, quos mox sic impetratos rapit, pignus uero uidelicet anima, remanet in dæmonis potestate. O æternè Deus, concede obsecro mihi per infinitam clementiam tuam spiritus seruiorem, ut hæc tanta flagitia, ut oportet, te iam amplificare. Qualiter, o miseri animas uestras omnipotenti Deo præbeatis, si ipsas a uobis alienatas, & ut quid uile, uenditis habetis? Quare non contemiscitis uos ipsos in tanto periculo positos contemplantes? Sed quædam uobis optima nuncia nunc significare uolo atque uinam ea capere, uobis que prodesse uelitis. Scitote uos, quam diu in hac uita commoramini, ibi etatem & opportunitatem habere, ut his uenditiones possitis irritas facere atque dissolvere. Nam publica huius Regni lege permissum est, ut omnes pupilli, & qui sub tutoribus sunt, possint quoscumque contractos, qui in ipsorum damnum facti fuerint, annullare. Dum hanc misericordiam uiram ducimus, omnes (ut ait D. Bernardus) pupilli sumus donec (sicut B. Paulus inquit) occurramus omnes in unitate fidei & agnitionis filii Dei in uirum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi, ut iam non sumus paruuli fluctuantes. Et tanquam pueri illis, Deum nobis Angelos tutores ac pædagogos tribuisse testatur Regius Psalmographus, dicens: Angelis suis mandauit de te, ut custodiant te in omnibus uis tuis. Idcirco modo quancunque

Simile.

Simile.

Eze. 13

Per
L. uel 4

Psal 90

Deus omnes dies fecit, numeraret, semper a vespere inchoasse. Factum est (inquit) vespere, & mane dies unus, idest, primus.

Gene 1. Et infertus factum est utipere, & mane
dies secundus. Ac sanctus David ait: Ve-
stra forma semper digne habet.

Psal 129 De illis duobus sanctus David ait: Ad vesperam demorabitur fletus, & ad matutinum lætitia. Nam in uita actiua, mens in deplorandis peccatis, atque in tollenda aliquid penale pro illis se exat, et, in uita autem contemplatiua, solet gaudia, & celestes consolationes accipere. Appellatur uero uita actiua uesp̄ et, & contempla- tiua mane, quoniam uesp̄ et solet esse ma-

Mat 16 celum et terram. A. quoniam in his
Simile. dixit F. Hoc est periculum. Serenum erit,
subicundum est enim celum. Nam sicut
rubedo vespertina. signum est ex quo col-
ligimus, venturum mane clarum, & ser-
enum futurum. esse sic disciplina, flagella,
edificia, ieiunia, atque alia opera pœnalis,
quibz uir iustus in uespere uite aditæ cor-
poris suum affligit, & macerat, signa sunt
atq; e. t. a, ex quibus colligi potest, mane uite
contemplandæ splendidum ac laudandum fu-
turum esse, & hoc modo arguendo progre-
di debet usq; ad perfectum diem s. usque
ad claram Dei uisionem Fecit igitur, tra-
ies. cha. ista i. qui licet iusti non loquimur
hunc, ut iustitia sua Phariseorum iustitiam
excedat: uerum etiam omnes qui ueram
iustitiam habent, præclaris uirtutum exe-

cris antene & superare conatur. Maxime
etiam oportet, ut iustitia nostra abundet
plusquam Scribarum, & Phariseorū, pro-
pter falsam, quam legis habebant intelli-
gentiam: iram enim, & odium cordis, pec-
catum esse non existimabant, quod hi sū-
ma. Veritas aperitissime reprobatur, & con-
demnat, inquit, *Audistis, quia dictum est
aniquis, &c.* Vsq; *Reus eris gehennæ ignis.*
Pylimus Dominus nec solo duntaxat ver-
bo, aut inordinata voce uult, ut nos pro-
ximis nostris offendamus. Plinius testis. Plin. 2.
gnis rerum naturalium indagator, inquit. c. 16.
B Regem apum, cum a natura pulchriorae Simile.
duplo maior ceteris omnibus, & colore
a. diod conditus fucit, tamen simulo,
quo reliquæ apes nocent, priuatum esse.
Vbi eiusdem naturæ auctor nos aperiti-
mè docuit, tanto aliquem debere plures
molestias, & iniurias pati, atque ad nocē-
dum aliis esse impotentior, quanto nobi-

[illegible]

Pl. 2.
C. 16.
Simile.

D. Chr.
14. Mat.
C. 5.

terra nisi quod quemadmodum inter ipsos ipsi mutuo coeantes & ingentes ardore feruunt, sic in imitationem totius homines in sacrosancta Ecclesia, ut digni sint coeant, conuulsio, se diligere debent. Voluit etiam dominus magister, ut illi homines, antequam saturarentur, sederent, ut intelligeremus, necessarium nobis esse, si futuritatem uolumus, unumquemque nostrum in loco, in quo Deus illum posuit, sedere, uidelicet, quod artifex in loco artificis, mercator in loco mercatoris, & nobilis in loco nobilis sedeat. Hoc Dominus

1. Cor. 7 Paulus exordium dicens. Vnusquisque in qua uocatione uocatus est, in ea permaneat. Seruus uocatus es, non sit tibi cura (id est, ne efficiaris molestus, nec sanguis, ut libertatem consequaris, in ipsa namque seruitute, gloriam potens adipisci) qui enim in domino uocatus est seruus, liberus est domini. Similiter qui liber uocatus est, seruus est Christi. Vultus (haec mei) causam, & rationem cognoscere, quare mundus tantam patitur diuinarum famem, ut uix in eo homines saturentur? Ratio (meo iudicio) est, quoniam ipsi in loco, ubi eos Deus posuit, esse nolunt. Artifices enim in se diu mercatorum sedere uolunt, hoc est, filios tuos docere, & se ad iustas mercatorum inducere uolunt, mercatores uero sedisse ingenuorum equitum cupiunt, equites communis, & ducum locum obtinere uolunt, comites denique ad ducum pompam, & Regum amplitudinem contendunt. Atque ita omnes fame & necessitatibus oppressi uiuunt, & ut si. tum suum, & nature condimento, quae nulli ipsorum satisfaciunt amplificent atque augeant, alii aliorum bona superant. Quibus uerba il-

Isaia, 2 la Prophetæ Habacuc optime quadram, scilicet Vix qui congregat auarum malam domum suam, ut sit in excelsu nidus eius, & in uertice se putat de manu mali. Cogitasti cor fissuram domui tuæ, concidisti populos in domos, & peccauit anima tua, quia lapis de pariete edificiorum est, respondebit. Mutu enim, ut secundum amplient & nobilient, proximo suis, quantum possunt, damnum inferunt, ut illis, quia proprie ipsorum diu tunc contra eos in die iudicii clamabunt. Igitur (fratres mei) qui se in loco, & sitit, quem dominus uobis dedit, in eo recto ordine

A uiuere, & gaudium ac saturitatem facillime habebitis, imo & uobis multa sapienterunt, quibus pauperias subuenire possitis, & mercedem diuinam gratiam, qua comparatur gloria, ad quam uos perducatur Iesus Mariae filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA Sesta post Pentecost.

Concio II.

Cum turbamultas esset cum Iesu, nec haberent, quod manducarent, &c.
Marci 8.

Andrus Propheta Zacharias Zach.
inquit, nomen Dei, sibi a quodam Angelo uerba hæc fuisse dicta. Reuertar ad Ierusalem in misericordia, domus mea edificabitur in ea, & per pediculum extendetur super Ierusalem. Ex quo apparet, per pediculum quo in terris domus Dei edificata fuit, & caelo descendit. Vbi diuina sapientia docuit, nos si domum ac domum eius esse cupimus, debemus in ea uelut in templo aeternus Pater nobis & caelo misit, uidelicet, per Christum Redemptorem nostrum, & unigenitum Filium eius, ipsum totius uiribus nostris, atque animi conatu, in uirtutibus quas in uita sua operatus est, imitantes, inter quas una ex precipuis, in qua euasilequi debemus, est in uenecordia. Cum dominus per prophetam Isaiam Hebræo populo, & in ipso nobis regulam ac normam, qua duci, & gubernari conducent, præberet, sic ait: Leuamini, mundi estote, auertere malum cogitationum uestrarum ab oculis meis. Quiescent agere peruenisse, discite beneficere, quærite iudicium, subuenite oppresso, iudicate pupillo, defendite uiduam, & uenite, & arguite me, dicit Dominus. Si fuerint peccata uestra uelut, ut coecum, quasi uix de uermiculus, uelut lana alba erunt. Ac si dice-

liceret. Si peccata uestra coram oculis meis sanguine fluunt, & ultionem contra uos postulant: si uultis, in me ad iram non prouocent, lauamini. Peccatum (ut inquit Scotus & Alexander de Ales) men-

Seco. li. 4
dist. 14
Alex. de
Al. 2. p.
Al. 2. p.
q. 14.
D Aug
8. saluta
rib. do-
cumen-
tis. 8. ca.

Simile.

dist. 14. tem quadam macula inficit, quæ (sicut Alex. de eisdem placet) est priuatio pulchritudinis spiritualis. At uero Diuus Augustinus q. 14. hanc maculam in Dei imagine, quæ in ipsa anima inest: est adterat collocat & salutare. Quemadmodum enim imago, quæ in lucum incidit, ita inficitur & sordatur, ut uix imago esse uideatur: sic anima quæ in peccatum mortale labitur, polluitur & maculatur. Ait igitur Deus: Si animas uestras peccatorum immunditiis inquinastis, lauamini. Mundus duo habet lauaera, uidelicet, numos, & fauores, nec aliud quod saponis genus ita maculas ex panis emundat, sicut hæc duo purgare solent. Ecce iniqua improbus ac nefarius sit, si numos fauoresque habet, in tribunalibus hominum facillime purgabitur: at coram Deo, impius non nisi uera pœnitentia mundatur. Et non solum (inquit celorum supernus Rex) oportet, ut peccatores lauentur, sed addit, Munda esto te. Hoc est, in ipsa perseuerare munditia, & ad hoc auferre malum cogitationum uestrorum ab oculis meis. Id est, cū in corda uestra cogitationes malæ iurare cœperint, omni cura & diligentia illas statim auertere: ipsæ enim sunt fons & origo omnium malorum. Non ait. Cogitationes improbas ne in corda uestra ingrediantur, hoc namque in manu hominis nequaquam est. Atque ita Dominus per prophetam Ieremiam dicit. Visque morabuntur in te cogitationes noxiæ? Morabuntur, inquit, & non ingrediantur, quia ut ait Beatus Gregorius, In D corda cogitationes malæ ne uent, sed morari prohibentur. Et in Apocalypsi Beatus Ioannes inquit, Se uidisse simile filio hominis, uestitum podere, & præcinctum ad mammillas zona aurea; caput autem eius, & capilli erant candidi, tanquam lana alba & tanquam nix. In quo significatum est, caput, uidelicet cor hominis, tunc capillos albos id est, cogitationes mundas ac licitas habere, cum uiscera & pectora charitate circumdata retinet. Nam quod noxiæ cogitationes diligenter ab humano pectore amoueantur, ut licet

Iere. 4.
P. Greg.
li. 17. mo
ral. c. 10
Apoc. 1

Dominic. Tom. 4.

in eo duntaxat remaneant, ab ipsa charitate prouenit. Ut autem Dominus magis hæc omnia peccatoribus persuaderet, adiecit. Qui scitis, agere peruersè. Quasi dicat, Aduerte in gere, n. laborum & afflictionem, quam peccatum ipsum se cum affert, & nolite cum laboribus eternam damnationem comparare. Sed quoniam non si sicut ad integritatem iustitig, desistere a malo, nisi etiam, id quod rectum est agatur, adiunxit. Discite bene facere. O celestem doctrinam, & omni studio amplectendam; foelices illi qui eam sequuntur. Ut quis theologiam

Simile.

sciat, aut eius pontificiū, seu civile, uel etiam medicinam, oportet unam quamlibet harum scientiarum multis annis addiscere, quod si eis non dat operam, nunquam profecto eas cōparabit. Multo igitur minus rectè operari, ac bonus esse sciet ille, quid non discit, & consequi omni studio conatur. O magnam filiorum Adæ cecitatem, qui absque studio & labore, boni se esse existimant. Dic mihi homo quot annos theologiæ uacasti? Etenim, quot annos iuri pontificio? Etenim, quot annos philosophiæ? Certe si plurimos annos in eis studiis consumpsisti, doctus euades. Tu uero quantum temporis ut bonus esses, impendisti? Nullum equidem. Ergo nunquam bonus eris. O charissimi in Christo fratres, quare cum tantum temporis in comparandis scientiis humanis consumitis, duas saltem horas dies in addiscenda scientia bonitatis non eligitis? Discite bene agere, discite uestras inclinationes superare, discite opprobria uestra non succumbere, discite passionem & inordinatas affectiones a cordibus uestris radicius euellere, & discite humiles, pii, & casti esse. O Christe Iesu uiræ reparator, & mundi magister, quin in sacratissima Cœnæ cathedram ascendisti, ut pauperiem, patientiam, humilitatem, mansuetudinem, obedientiam, & ineffabilem charitatem in ea doceres re oro atque obsecro, ut hos fratres meos has diuinas lectionem erudias, & foelices illi, qui eas a te omni cura & sollicitudine addiscere laborauerint. Hic, hic, fratres mei, discite bene agere. Sed ualde notandum est, quod cum Dominus uobis dixerit, Discite bene agere, statim uobis opera, in quibus nos exercere debe-

M 3 mus,

mus cepit numerare, dicens. Sebuenite oppressio, iudicate pupillo, defendite viduam. Quæ omnia sunt pietatis, & misericordie opera. O infinitæ sapientie Deus, nunquid omnia bona opera in opera misericordie resoluuntur? Minime quidem. Sed hæc in præsentiarum peculiariter referre uoluit, ut doceret nos, si in operibus misericordie exercemur, inde facile disponi ad obtinendum diuinum fauorem, ut alia omnia recte facta ac bona opera in misericordiam resoluamus. Quamobrem in principio huius concionis diximus, unam ex præcipuis uirtutibus, quæ Christus per deum potentem laudamus, sine inoponit, esse misericordiam. Beatus Iob de seipso sic ait. Ab infantia creuit mecum miseria, & de utero matris meæ egressa est mecum. Hic locus singularis est, quo ex sacra Scriptura, conuenitur, ponendas esse uirtutes infusus, siquidem sanctus Propheta huc ait. De utero matris meæ, egressa est mecum miseria. In quo aperte facitur, se illam diligentia sua minime comparasse, imo potius a potenti Dei manu obtinuisse, quæ in ipso, uirtute uiro prudenti, & grato, ab infantia in dies creuit, quod certe non parum bonum reputandum est. Nam plurimi sunt, qui insuper nata in bonum sunt propensis, & ut quodammodo illam optimam ingenii propensionem deperiant, & amittant. Quocirca, siquid in aliquam misericordiam esse, donum Dei & ualde necessarium est, illud instanter ab ipso summis precibus contendere maxime oportet, ut tandem illis suffulti, & ornati, non solum proximis in suis necessitatibus opem feramus, & diuina misericordia digni efficiamur. Menno Reab (ut sacra pagina refert) exploratoribus, quos domui suæ recepit postquàm ipsos a morte eripuit, dixit. Nunc ergo, iurare mihi per Dominum, ut quomodo ego misericordiam feci uobiscum, ita, & uos faciatis cum domo patris mei. Ita qui Domino in pauperibus eius, dum uixerit, succurrerit, & cum eo uisus fuerit, misericordia confidenter, & iusto titulo ab eo poterit misericordiam postulare. Contra uero (ut Dominus Iacobus asserit) Iudicium uero in die erit. Quis non facit misericordiam? O tonitruum terribile! quod deo stupens, & graui somno sopi-

tus est, qui non excitetur? Ex hoc inferatur, quanta obligatione Christiani ad dilectionem &ynam erigantur ad adiungantur, qui illam non perierint pernam æternam in misericordes. Hinc Beatus Ambrosius, & in cordibus nostris scribendam protulit, scilicet. Pasce esurientem, si non paupers, occidisti. Quis ergo hæc audiens, toris uirtutibus hanc uirtutem adipisci non contendit?

Quapropter (charissimi fratres) si in hoc uultis optime procedere, oculos in exemplum magistrum nostrum uertite, qui in sacro hodie nostro Evangelii lectione, illud mirabiliter docet, quæ sic incipit. Cum uirbanus esset cum Iesu, nec haberent quid manducarent, convocatis discipulis ait illis, Misere-

re tam grauitatæ que sena consilium audire. Hinc dicant Reges & prælati, quos Deus posuit in ecclesia, negotia, quæ magnam grauitatē habent, & consilium audire.

Salomō enim ait. Qui autem sapiens est, audit consilia. Ecce quomodo sapientis signum est, consilia aliorum audire. Idem etiam inquit, Erit salus, ubi multa consilia. Ergo ubi consilium defuerit, infirmus non deficiet. Et B. Bernardus dicit. Omnia illi defuerunt, qui sibi nihil deesse putat. Licet autem principibus, & prælati aliorum consilium sapere magis oportet (eorum enim negotia grauiora esse solent) tamen hæc scia-

do. Aliquis scilicet excusare solent, dicentes. Tanta iracundia, & furor in hac re inflammatus sum, ut consilium sumere non sicut in mea potestate. O egregiam excusationem. Imo potius quia ira exandescere, & iracundia in te dominabatur, illud capere debebas. Insanus enim, & mentis inops esset cæcus ille qui diceret. Nolō de cecitate quia non uideo, imo quia cæcus es, & non uides, ductore indiges. Sic qui præ furorē, & iracundiā cæcus est, & uelut torrens absque oculis factus tunc, quæ bene cecitate non capere.

Quantis Rex Assuerus ethiæcus erat, & quia regina Vasthi uxor sua imperium ipsius

Iob 13.

Pro 24
P o 24
& 11

D. Ber.

Iosue 2.

Iacob 2.

q uod quod uisera eius miser coram
commoucantur. Hi uero, qui ad elar-
gendum protulerunt & durisunt, ad acci-
piendum facillimos se præstant, ad uisita-
spo. giæ, quæ facile liquorem in se mis-
sum recipit: illum autem, non nisi
prius comprimat, a se emittit. Sic
istis opo ter premere, & precibus quo-
dammodo uexare, ut obolum pauperi-
geni præbeant. Alii etiam sunt, qui non
solum erga pauperes uia se gerunt, sed

quaque circumdolum, quod nullum
 foramen p[ro]pter tenuissimam simam ha-
 beret, H[ic] p[ro]p[ter]ea dicitur. In quatuor
 scriptis, ipsum quidem in se illos re-
 cipit, sed postquam intus sunt, nihil ab eo
 extrahi & educi potest, quamquam illud
 & illuc huc atque illuc inuoluas & inuer-
 sas itaque ut nun[quam] i[stis] huius, opus est
 ibi uas ipsum frangere, & postquam
 fractum est, nunc cinerem frangitur.
 Sic auar[us], qui nimia cupiditate &
 desiderio bona temporalia accepit, licet
 postea & cetera uasa in se repleat
 sionib[us] inuoluatur, & incipitur, atque
 a pauperibus concutiantur, nihil ad ope-
 randum aliquod opus pium commouen-
 tur, quon[iam] Deus illos morte confun-
 git, & tunc ipsis iniuriis, omnes opes &
 res multas eorum, per heredes, clericos,
 ac pauperes sparguntur & diuiduntur. O
 miseros uos, siquidem absque utilitate ue-
 stra, plurimum facultatibus & diuitiis, quas
 si forte nimio coimpagastis, fruentur.

Cap. 2. Amici suū propheta Tob , uidentē ip
sum in Aequinoctio sedentem, sederunt
cum in eo terra septem diebus & septem
noctibus , tantaque fuit immanitas eo
rum , ut nullus ei, nec pium quidem,
elo uir sanctus uulnera sua mundaret,
clarque. O terribilem inhumanitatem
hominum, qui uidet, res amicum suum re
fla sentem eademem ei in tam graui neces
sitate opem ferre & auxilium noluerunt.
Signum profecto erat, illos plus crudelita
tis quam compassionis habuisse, Deum
igitur (fratres mei) obsecrate, ut uobis cor
da compassiua praebeat, a que ita paupe
res contemplantur, eorum necessitatibus
subuenire cupiant. In sacra Regum hi
storia legimus, Regem Achab postquam
trece anni sterilitas transfusi sunt, & fames
adhuc in Israel increpauerat) dispensatori do

Amus fax dixisse Vade internam ad unives-
fos fontes aquarum, & in cunctis ualles :
si forte possumus inuenire herbam, & sal-
uare equos & mulos, & non penitus in-
menta intereant. Diuiseruntque sibi ro-
gationes, ut circumirent eas. Achab ibat per
uiam unam, & Abdias per uiam alteram
seorsum. Quid, o Rex, non sunt ubi alia
negotia, in quibus occupatus te exerceas?
Nuncne est melius dicere? Quis iam us-
itum, & necessaria uiduis, pupillis, at-
que a iis pauperibus, quam circuire ter-
ram ad quærendam herbam multis, &
eq. suis sustentandis? O rem lachrymis
& conuiciatione dignam, uide & Chri-
stianos quamplurimos, qui in quærenda
herbâ dâtes de equos & mulos, iasta
recitandis propriis scribis ac corporibus
suis oblii ferre percontantur, faciem, locum
u sunt & occupantur.

Adferat super turbam, quia ecce iam spiritus
sustinent me. Ex his uerbis sequitur, il-
los qui Iesum Christum in laboribus, &
necessitatibus sectantur, fiduciam ma-
gnam, & securitatem habere posse. Qua-
propter uobis hodierna die (fratres cha-
rissimi) id quod sanctus Samuel populo
Israhelico dicebat, in medium propono,
uidehæet. Nolite recedere a tergo Domi-
ni, & nolite declinare post bona, quæ
in oculis hominum sunt, sed in Do-
minis confidatis, sed Domino uere, &
ex animo seruire, atque in eo omnem fi-
duciam uestram collocare, & ita solatio
pleni uitam ducere. At, ut perueniat
hæc doctrina ad uos, præparet ex-
tremo. Quis enim afflictus & necessitate
oppressus in Domino sicut decet qua-
dam animi fortitudine confidit? Hoc au-
tem magis dolendum, & multis lacrymis
deplorandum est, quod cum in laboribus
hanc fidem iam penitus fere contemna-
mus ad perpetranda scelera et fortiter ac
miseræcordiæ Dei confidenter adhaeremus.
Itaque uix aliquid est, quod nos ita ad
peccandum ex parte nostra commoueat,
quam grandi miscuitio dicitur Dei fiducia.
Sæpe uero alicui solet euenire, ut cum
multa, quæ ad uitam præparandam ne-
cessaria sunt, in oculis hominum, &
præui scelera committendo, obtinere pos-
se existimet, ipse tunc minime recorde-
tur, se Deum Patrem habere, & in eo (sue-
ratio postulat) siquidem infinitæ miseri-

Psal. 21

condixit est, considerare debere. Quemadmodum S. David faciebat, qui sic ait. Tu autem Domine ne elongaueris auxiliū tuū a me. Vbi aia translatio habet. Ne elonga ueris auxiliū meum a me. Auxiliū Dei sūctus Propheta suum uocat quoniam ipse Deus, illud is qui (ut equum est) in eo confidit promissit, atque ita uelutem si debuit Regius propheta suum appellat. Hac igitur sancta fiducia destitutus, se totum in fraudibus & latrociniis aliusque inuictis exercet. O te infortem peccatorem, qui ad scelera committenda in Dei misericordia confidis, dicens. Licet peccauerim, infinita tamen est Dei misericordia, ipse mihi ueniam præstabit. Ut autem peccare desinas, & a peccato desistas, in eadem misericordia Dei minime confidis pro comperto habens illum tibi, si ulterius flagitium non committis, opem & auxiliū latuū esse. O cæce, cæce, qui te non peccata tua, sed eius misericordiam, & Dominum misericordem esse, & qui tibi scelerum tuorum ueniam condonabit, confidens, quare multo apertius non facis, illum tibi in necessitatibus tuis, ac laboribus, ab que hoc quod peccata committas profuturum? Eum misericordem erga flagitia tua reputas, & in necessitates tuas crudelem ac negligentem? O cæli, & terra, super tanto scelere ac perfidia obstupescite. Disce ergo (fratres charissime) discite, te totum actua diuinæ misericordie creaturæ & committite acquirati maiori bus aduersitatibus esse Regio Psalmogra phodices. Laus proinde ipsum diuinum & requiescat, qui in omni Domini cingula erit in spe c. stitisti me. Vbi B Hierony. uerū, singulariter in spe securum habita re fecisti me.

Psal. 4

Et responderunt ei discipulis. Vnde istos poterit quis hic saturare panibus in solitudine? A nec uo es Domine miraculum illud, quando quinque panibus saturauit quinque milia hominum, facere Beatum Philippum interrogauit. Vnde et memus panes, ut manducem is? Ipse uero respondit. Ducentorum denarium panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat. Non miror Philippi diffidentiam, qui quamuis alia Domini miracula uiderat, hoc tamen nouum miraculi genus, quo sine commensu populus erat reficiendus, nondum uiderat. Sed isti, qui

Ioan. 6.

A paulo ante uiderant, maiorem bonum turbam in deserto minor panum numero saturam, cui & ipsi panum & piscium fragmenta ministrauerant, & duodecim cophinos fragmentorum, ex his quæ saturati erant, quod ita dicitur, Non ito pueri, qui ego egerant, & in modo tam breui temporis mora interiecta, quod ipsi uiderant, manibusque traiecerant, obliui sunt: cur ad hunc modum non philosophari sunt? Qui potuit exigua annonator homines pascere, poterit unicus & idem modo lacere, quod antea fecit. Quam facile ergo erat, quærenti Domino respondere, Tibi Domine omnia possibilia sunt, sicut antea fecisti, fac modo. Quis quærit, fratres, adeo tardus atque habes ingenio esset, qui non hanc responsionem in promptu haberet? Non dubium, quin aperte hoc argumentum colligamus, non Philip-pum modo, sed omnes etiam discipulos, qui huic consilio interfuerunt, tam dissimiles ingenio fuisse, qui sic in Meridiana luce caligabant, ut nec hanc rem ideo perspicuam assequi possent. Quos Dominus ideo tales elegit, ut incomparabilem diuinitatis suæ potentiam hac ratione declararet, qui talibus instrumentis uniuersum potuerit mundum superare, tyrannorum uim attingere, aras & templa idolorum euertere, & dijs repudiatis, crucifixū inter lationes hominem pro illis Deum uerum mundi que conditorem prædicare. Volens igitur Dominus necessitati corporali suorum festatorum subuenire, ac sacros discipulos illuminare, quærit ab illis, quot panes haberent. At illi septem se habere dixerunt.

Es præcepit turba discubere super terrā. Omnibus discumbere imperauit, nemi nemque ab illo conuiuio excepit, inueniens in hoc se ex parte sua, uelle omnes saluos fieri. Atque ita Diuus Ioannes agens de fausto sacri Euangelii nuntio, inquit, Dedit eis potestatem filios Dei fieri. Nunquid magnatibus tantummodo uel Regibus aut principibus hanc potestatem concessit? Minime profecto, Quibus ergo? Illis qui non ex sanguinibus, nec ex uoluntate carnis, nec ex uoluntate uiri, sed ex Deo nati sunt, hoc est omnibus illis qui carni & sanguini renuntiare & Deum induere uoluerint. siue pauper, siue diues sit, uel nobilis, aut ignobilis. Ideo B Ap. Paulus

Paulus

Pau. respondens huic questione uidelicet Quis maius ius in sacrosancto Euangelio haberes, Iudæi utrum an Gentes? quoniam Iudæi affirmabant, illud sibi iure hereditario pertinere, siquidem & ad ipsos promissio facta erat, & ab eis Christus unicus natus dignatus fuerat. Gentes uero asseriebant, ad quidem uenisse, sed sufficere, illos ipsum Dominum crucifixisse, idcirco eis sacrum Euangelium nequaquam competere. Huic in-

Proulo. quam questionem satisfaciens, ad Romanos scribens a. 1. Nō est distinctio Iudæi & Græci, nam idem Dominus omnium, & uesit omnes, qui inuocant illum. Omnis enim, qui inuocauerit nomen Domini, saluus erit. O benedictus & glorificatus sit in his Deus, te omnes ecclesies hierarchæ collaudent, siquidem omnibus, qui efficaciter uoluntate ad te uenire contenderint, pussima uiscerum tuorum aperis. Igitur (fratres mei) per fidei, obedientiam, atque amoris uiam euntes, ut alius celestis conuiuii, cuius excellentiam omnes hominum lingue uel

Simile. Angelorum minime possunt explicare, participes esse possitis. Si in Regis palatium ingredieris, & in aula eius mensam pretiosis mappis instruatam, & delicatissimis epulis ornatam uides, cui muliones atque alij uiles serui domus famuli accumbunt, quibus postquam ille epulæ consumpta, præfatus dicitur, ut hic bucculae me ministrantur, diceret certe & iure optimo Deus bone, qualis erit mensa, ubi Rex cum filiis suis manducat, & quibus epulis erit ornata, siquidem huiusmodi mensa mulionibus atque infimis seruis paratur? *Qualame la beaustissima Trinitas.* Quam in censi & inflammata bonorum celestium delitescere essemus, si profunde & attente illud animo euoluereamus, cum iam uix boni ipsi, quod immo conferentes.

Quidem enim est mundus hic uisibilis tanta re uarietate decoratus, nisi quædam mentis a diuina potentia instrata? Quam, uelut mappæ sint campi, & præta munda herbium, florum & rosarum uarietate decorata? Quot epulæ in hac mensa sunt, id est quod sapidi gustus, pu-chrauitus, & olfactus odoriferi? Ex sicut in conuiuio, ablato uno cibo, alius apponitur, sic in hac mensa, finis qui buisdam fructibus, alij opportune maturescere incipiunt, quibus consumptis, alij atque

A alij succedunt. Quod idem in carnibus contingere uidemus, aliquando enim perditæ tempestiue sunt, alio uero tempore palatium dicitur a uocantur antine, alio denique aliæ carnes. Idem etiam de piscibus dicere possumus, quorum tempestiuitas non semper eadem est. Ad condiendas autem has epulas omnipotens Deus mulros quoque, uidelicet cælos, Solem, lunam, atque alios planetas habet, atque hæc tam excellens mensa uilibus solum mulionibus, uidelicet, ad uocis hominum corporibus sic adornata est. Si ergo talis est mensa, quam Deus miseris corporibus parauit, qualis erit illa in qua ipse Dominus & supernus Rex cum filiis suis, sit ceteris iustis manducat? Igitur qui adeo demens est, qui audent studio & cupiditate ei accumbere, non ex parte, a parte ad illam conequendum omnem curam ac diligenter

Es accipiens septem panes, gratias agens, sic sit etiam tuus, & contra agens, & opposuerunt turbe. O quam multa in his pauca uerba seculi, uobis consideranda offerunt. Primum est, quod Dei filius æterno Patri gratias agit, exemp'n suo nos erudiens, ut cum ad mensam accedimus tot diuinis beneficiis, quos seculis onustum, largiori bonorum omnium gratias agamus, qui uobis celestium atque terrestrium creaturearum munusculo, uitam quam degimus, & ad uitam usum necessariam, largimur suppeditat. Quo animi assensu sanctus Iacob Domino dicebat. Deus in cuius conspectu ambulauerunt Patres mei, Deus qui pascit me ab adolescentia mea usque ad presentem diem. Eodem ergo affectu nos ob id Dominum glorificare oportet ut de nobis, sicut de illis ingratis conqueat ut de quibus per Prophetam Ieremiam inquit. Et non dixerunt in corde suo. Memimus Dominum Deum nostrum qui datur nobis primum temporaneam & reuerentiam in tempore suo, plenitudinem annuæ messis custodit etiam nobis. *Dei filius, uerbi gratia, noster, qui*

D huiusmodi panem frangebat, & lacrimis discipulis suis turbæ distribuendum largiebatur, ad si per se, dum per gratiam non solum daret alij uitali, sed etiam corporali cibo, subditos debere recte esse. Cuius quod Diuus Ambrosius inquit. Aurum habet Ecclesia,

Gen. 43

Ecclesia, nō ut seruet, sed ut erogat, & tub
ueniat necessitatibus. Dominus per insi-
nitant clementiam suam illos illuminet,
ut ita faciant, ac suo bono exemplo nos
ad ipsum imitandū prouocent, atque ita
mereamur gratiam, qua comparatur glo-
ria, ad quam nos perducatur Iesus Mariæ fi-
lius An. ca.

DOMINICA SEPTIMA post pentec.

Concio I.

*Dixit Iesus discipulis suis, Attēdite
a falsis prophetis, &c. Matth. 7.*

Simile.

Vm filius alicuius Regis
aut magni principis educā-
dus ē, & cum a solitudine
ne nutren apitudo, videli-
cet, laetaseris, cor pīs di-
spolito, ac tēperies seu cōplexio solet ac-
tendi, lac eius appēditur in statera, & aliq-
quamplurimā diligentia adhibetur: q-
d. in capite, corpus est. ut tēperetur. Et
lo modo infans ei nutriēdus traditur. Sic
Christus Dominus Princeps Regum ter-
re, quoniam sciebat eos, qui uerbum diui-
ni, & sic uelut nutrices nutrien-
tes filium scilicet, populi Christianum
ideo enim D. Paulus ait. Tāquam paru-
lus in Christo lac uobis potum dedi) uult
et omnem sollicitudinem & diligentiam ad-
hibere ut hāc nutrices corruptū lac id est,
doctrinam qua populus Christianus per-
ueniat ad ueritatem.

Et ideo ait *Attēdite a falsis prophetis,*
non enim ueni ut destruar, sed ut aedificem. Qui
iste uere hominum amator, frustra uidens
de hoc nos admo. ere, siquidem id nobis
prodest, & est. Confistit illi pro-
pheta tanquam oues ueniri lunt, quid
amari debet, & et tēperat. Et siquidem tā
quam oues ueniri sūt si instat luporum
ululatus, eos hoc signo cognosceremus.
At si uenientes ut oues balant sicut oues,
qui eos potuit dignoscere, aut quis ab eis
se poterit ueri. & tamen quidem est illos

Simile.

sic esse ueruos, sed auertit, quod uel

le quadam ouina, licet magna sit, alius
lupū uellet cōcogere, rō posset illū na ope-
rio, qn ex alia parte auis ex alia iostu,
ex alia pedes, & ex alia cauda apparet,
ex quibus lupus esse ostēderetur. Ita li-
cet aliquis minus pūtai sit & religiosi
hominis uelut pūstare, licet loqui ut fan-
ctus, licet denique sanctus uelit apparere,
si minus nulla ei uirtus est, una aut alia uia
(quando id non cogitaueris) ubi nō uis,
sed lupus apparebit. Non uocat hic
Dominus falsos prophetas, hypocritas, li-
cet uerum sit hos etiam falsis ostensionibus
& fictionibus se ostendere, qui intus
lupi hominis cupidi sunt, illa autem simu-
lantes & mortificationes, quas faciunt,
sunt uelut esca ad decipiendos principū
animos, & ad consequendum finem inten-
tum. Nam sicut uulpes (ut fertur) uidens
agricolam portantem in curru multos

Simile.

pullos finxit, se esse mortuam iuxta uia,
& cum eam rusticus uidisset cupiditate
pellis commotus ipsam in curru periecit,
& illa ibra nemine impedia pullos
manducauit, quo fūto se non esse mor-
tuā, sed uiuam manifestauit, sic hypocri-
tae fingunt mortificationem, ut ubi deside-
rant, collocentur, sed statim ubi primum
id quod desiderant consequantur, cessant
dui sit non mortui, imo potius uiuos es-
se. His etiam contingit, id quod paup-
eribus & uagabundis, qui tempore quo lo-
lunt uxores ducere, eleganter & perpolite
induti, in longinquas urbes ubi a nemine
cognoscantur, se conferunt, atque na illo
apparatu miseris, uxores decipiūt, creden-
tes illos diuinis abundare. Sic hypocritae
externa ostensione & optimo apparatu Re-
ges & princeps fallunt, postquam uero
uxorem ducunt, id est, postquam opatu
suum adipsos uenerunt, statim cessant quā
pauca erant in facie. Alii uero uerbo

Simile

noiet ac dignitates non intendunt, hanc
mortificationem & optimam ostentatio-
nem propter mundi duritiam laues de-
mostrant, quae etiam porno temporis spa-
tio permanere potest. Nam inter cele-
stes naturales, & artificiales hoc discrimen
uersatur, quod illi non facile euanescent,
hi uero facillime. Effigies alabastrū licet si-
cetur, panno, & aqua abluatur, nunquam
candorem amittit, quin potius a puluere
excuti ut & mundatur, at uero ima-
go diuersis coloribus depicta, si aqua
abluatur,

ne, & intemperanti homines uersantur. Id adeo uerum est, ut in comitis Germaniæ habitis de restituenda Cæsaris legibus peccatorum confessione deliberatum sit, quod re ipsa animaduersum fuerit, abrogata confessione (quæ uelut humanæ intemperantiæ frænū quoddam erat) in omnia turpitudinum atque libidinum flagitia, & homines, & mulieres solutus habent iruisse. Hi sunt igitur fructus, qui ex faustissimo hoc Euangelio cōsecuti sunt, ut omniā interim tot cædes, tot homicidia, tot bella, quibus uniuersis pene Christianus orbis ardet, totque discordiarum seminari, quibus non modo priuatorum domos, sed etiam urbes, prouinciæ & regna intestinis inter se atque feralibus odus conflantur, adeo ut nec maria a sanguinolentis bellis, & assiduis direptionibus immunda sint. Ab his igitur fructibus noui istius prophete dignosci poterunt.

Nunquid colligunt de spinis uinas, aut de tribulis ficus? Meito quidem dominus hæreticos spinas ac tribulos appellat. Et certe multo deteriores illis sunt. Nam spinæ ac tribuli non pungunt, nisi cum qui ad ipsos accedit, hæretici uero ex Germania, & Britānia, atque Ungaria nos huc stimulant. Præua namque ratio, quam modo de animabus, quæ in purgatorio sunt, habemus, negligentia in explendis testamentis, paucitas potentum ac diuitem, qui relicto mundo in sanctis uicibus uicibus uentur, assiduas ciborum, uoluptates carnales, odia in sancta ac pœnalia exercitia, alia denique huiusmodi ex illis infeliciibus. Regnis, atque execrandis hominibus in nostram regionem promanarunt. Perimescamus ergo fratres charissimi, ac in pœnam nostrorum scelerum, & deprauationum dominas permittat, ut omnino ab illis decipiamur, fidem catholicā, ut multis contigit, amittentes. Loquens Deus: eū

psal 88

Regio Propheta ait: Si deliquerim fili eius, scilicet Salomons) legem meam uisitato in uirga iniquitates eorum, misericordiam autem meam non dispergam ab eis, nec nocebo in ueritate mea. Vbi aliter transtulerunt Nec decipiam in ueritate mea. In quo significatur, quod cum peccatores ex malitia, & cum assidue, delinquit, solet diuina iustitia eos aliquando decipere, id est, permitti eos decipi illorum autem, qui non ita deprauate, & ita frequen-

ter peccata committunt, uisitat dominus in uirga iniquitates, sed non nocet eis, nec decipit in ueritate sua. O stupendum Dei supplicium, quis tam lapideus est, ut illud audiens non perhorrescat, ipsumque omni cura, & sollicitudine uitare contendat? Peccatum per se solum ita meriti obnoxat, ut cum Adamus in statu innocentæ esset sapientissimus, (atque adeo, ut inde uideretur, quod quantum eius, coram eo animalis terræ, & aues cœli posuerit, ut eis secundum uniuscuiusque naturam nomina imponeret) statim postquam peccauit, tanta ignorantia, & cæcitate obtenebratus est, ut crediderit, sibi locum, ubi ab oculis Dei latere possit, minime defuturum esse, & ita audiens uocem ipsius Dei abscondit se ab oculis eius in medio ligni Paradisi. O miserabilis imbecillitas, quæ per uicissitudinem ignorantia, & cæcitas in prophetam Iohannem recidit.

Gen. 3.

Gen. 3.

Ioh. 1.

Cui postquam Dominus spiritum prophete communicauerat, ipse constitutus apud se diuino præcepto, quo in urbem Nini prædicta uia a quibusdam monent inebatur non obediens, ignorantia tenebris ita coopertus est, ut putaret, uisum ac potentiam summam Dei non nisi usque ad omnem Iudæam extendi. Ideo nauim conscendit uturus in Tharsum existimans sic a presentia, & potentia Dei posse liberari. Quid uobis tam graui tæcitas uidetur? Dominus nos a tanto malo eripiat. Quod si mens amissa gratia ita remanet cæca qualem amissa fide remansuram esse putatis? Nam, ut ait Dominus Thomas, inuisibilia Dei quantum ad plura percipit. Si-

D. Th. 2.

2. qu. 2.

Deum procedens. Atque ita ad eum in Ecclesiastico. Plurima super sensu hominis. Si ergo tanto lumine fidei ad uiam præcepti peccatorum tenebre obscuratur, qualis obsecro absque gratia, & fide remanet? Oportet ergo, ut in uia uisibilium amissa fide homines in tot tamque uarios errores

errores que non. et quod est ita. Ex his omnibus apparet, quam necessarium sit, nos, ut ab his falsis prophetis nequam decipiamur, & in eorum errores non prolabamur, a peccatis e. uere, & in conscientia pure uerere. Contra hos uoces lupos ualde etiam conducunt canes quicquid mordeant, & in fugam conuertant. In libris gentium legitur, quod cum Philippus Rex Macedonum Athenas uenit, illos, quosissimam obsequium teneret, misit ad gubernatores eius legatos, qui eis dicerent, ut si non diceretur decem oratores, quos ipse eligeret, quo facto eorum amicus esset, & ita iam ab obsidione desisteret. Cui Demosthenes insignis orator respondit, dicens. Scis, potentissime Princeps lupos pastoribus quondam dixisse. Omnis discordia, que inter nos ac nos uersat, est propter canes, si eos nobis dare uultis, erimus uobis amicitia maxima commissa. Quibus traditis & concessis, cum pastores somnum caperent, lupi oues inuaserunt, & eas incolumiter deuorauerunt. Hac quidem parabola uoluit hic philosophus inuere, Rempublicam illam, quae canes oratoribus, qui sua prudentia & singulari doctrina ipsam moderantur, & a tyrannis defendunt, multo in ualiori periculo esse, quam oues absque canibus, qui eas a rabidis luporum morsibus tuentur. Illud munus, quo olim etiam oratoresangebantur, nunc Christiani praedicatores excellentius & preclarior exerceant. Illi enim sunt ueluti canes qui nos ab inferni lupis protegent & tuentur. Idcirco nobis maxime conducit, a domino omnibus postulare, ut nobis corcionatores ipsius sermone efficaces concedat, & non tanquam illis, de quibus S. Eneas ait. Canes muti non ualentes latrare, dormientes & an. tibus somnia, sed similes maximo praedicatori D. Paulo, qui, cum intelligebatur oporere, tanta seueritate concionabatur, ut hominibus ingentem terrorem incuteret. Et ita inquit. Quod uultis? In uirga ueniam ad uos an in charitate, & spiritu mansuetudinis? Quidquid uenit in uirga, non uenit in charitate? Maxime profecto, sed quia homines non existimant esse charitatem, nisi quando eum ipsis blandem agitur, ideo, ut diceret, se ad eos seuerum aut mansuetum esse uenturum, id hoc modo ait in uirga, an in cha

ritate? O D. a. h. i. a. m. e. l. i. s. p. e. t. u. s. c. e. r. a. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. t. u. r. t. e. o. b. s. e. c. i. a. m. u. s. u. t. p. r. e. d. i. c. a. t. o. r. e. s. m. i. s. e. r. i. t. a. t. e. & e. l. a. n. g. u. i. s. q. u. i. c. o. p. u. s. f. u. e. r. u. t. u. e. n. i. a. t. a. d. n. o. s. i. n. u. i. r. g. a. & a. c. r. i. m. o. r. u. m. a. c. s. e. u. e. r. i. t. a. t. e. s. u. a. l. u. p. o. s. q. u. i. d. a. m. n. u. m. i. n. f. e. r. u. n. t. a. n. g. a. t. & e. x. p. e. l. l. a. n. t. A. p. u. d. S. M. i. l. a. c. h. a. m. d. i. c. i. t. u. r. q. u. a. l. i. s. d. e. b. e. t. e. s. s. e. i. l. M. a. l. a. a. l. e. a. q. u. o. h. o. c. d. i. u. i. n. u. m. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. e. x. e. r. c. e. n. d. u. m. e. s. t. L. a. b. i. a. i. n. q. u. a. s. a. c. e. r. d. o. t. u. s. c. u. s. t. o. d. i. e. n. t. s. c. i. e. n. t. i. a. m. & l. e. g. e. m. r. e. q. u. i. r. e. n. t. e. x. o. r. e. e. i. u. s. q. u. i. a. A. n. g. e. l. u. s. d. o. m. i. n. i. e. x. e. r. c. i. t. u. u. m. e. s. t. Q. u. o. d. s. i. A. n. g. e. l. u. s. e. s. t. o. p. e. r. a. a. n. g. e. l. i. c. a. d. e. b. e. t. e. f. f. i. c. i. e. r. e. C. u. s. a. n. d. e. u. s. p. r. o. p. h. e. t. a. e. l. i. a. s. a. b. i. m. p. i. s. s. i. m. a. R. e. g. i. n. a. e. z. a. b. e. l. c. o. s. p. e. c. t. u. 3. R. e. 19. f. u. g. e. r. e. t. a. t. q. u. e. a. d. e. o. d. e. f. e. l. l. i. s. u. t. u. l. t. r. a. p. r. o. g. r. e. d. i. n. o. n. u. a. l. e. n. t. s. e. d. e. n. t. i. b. u. s. u. t. i. n. u. i. p. e. r. i. u. m. & i. n. u. i. m. b. r. a. e. i. u. s. o. b. d. o. r. m. i. e. r. i. t. & e. c. c. e. A. n. g. e. l. u. s. d. o. m. i. n. i. t. e. n. g. i. t. e. u. m. & d. i. x. i. t. i. l. l. i. S. u. r. g. e. & c. o. m. e. d. e. r. e. s. u. s. p. e. x. i. t. & e. c. c. e. a. d. c. a. p. u. t. s. u. u. m. s. u. b. i. c. i. e. n. t. i. u. s. p. a. n. i. s. & u. a. s. a. q. u. a. c. o. m. e. d. i. t. e. r. g. o. & b. i. b. i. t. I. n. h. e. c. s. a. n. c. t. o. p. r. o. p. h. e. t. a. o. b. u. m. b. r. a. t. u. r. u. i. t. a. i. u. s. t. i. a. s. u. a. s. e. n. s. u. a. l. i. t. a. t. e. u. e. r. a. t. i. & o. p. p. r. e. s. s. i. M. u. n. u. s. u. e. r. o. s. a. c. e. r. d. o. t. u. s. s. i. q. u. i. d. e. m. A. n. g. e. l. u. s. d. i. c. i. t. u. r. e. s. t. p. a. n. e. m. c. o. e. l. e. s. t. i. e. m. i. n. i. q. u. e. c. h. a. r. i. t. a. t. i. s. c. o. c. l. u. m. u. i. d. e. l. i. c. e. t. s. a. c. r. i. o. s. i. n. d. u. m. s. a. c. r. i. a. m. e. n. t. u. a. l. t. a. r. i. s. & a. q. u. a. m. d. o. c. t. r. i. n. e. u. a. n. g. e. l. i. c. a. e. h. u. i. u. s. i. n. o. d. i. u. i. r. o. i. u. s. t. o. t. r. i. b. u. e. r. e. & e. r. o. g. a. r. e. q. u. i. b. u. s. r. e. b. u. s. a. d. p. r. o. s. e. q. u. e. n. d. a. m. c. o. e. l. e. s. t. e. u. i. a. m. u. i. r. e. s. r. e. c. i. p. i. a. t. & c. o. r. r. o. b. o. r. e. t. u. r. E. t. i. n. A. c. t. i. b. u. s. A. p. o. s. t. o. l. o. r. u. m. s. i. c. l. e. g. i. t. u. r. A. c. t. 1. 26. E. r. a. t. P. e. t. r. u. s. d. o. m. i. n. u. s. i. n. t. e. r. d. u. o. s. m. i. l. i. t. e. s. u. n. d. u. s. c. a. t. e. n. i. s. d. u. a. b. u. s. & e. c. c. e. A. n. g. e. l. u. s. d. o. m. i. n. i. a. s. s. i. t. u. t. p. r. e. u. e. l. l. o. q. u. e. l. a. t. e. r. e. P. e. t. r. u. s. e. x. t. r. a. u. i. t. e. u. m. d. i. c. e. n. s. S. u. r. g. e. u. e. l. o. c. i. t. e. r. I. n. h. o. c. u. i. a. h. o. m. i. n. i. s. q. u. i. i. n. p. e. c. c. a. r. o. p. e. n. s. i. s. t. u. t. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. a. e. s. t. O. m. i. s. e. r. p. e. c. c. a. t. o. r. q. u. i. c. a. r. c. e. i. n. c. l. u. s. u. s. d. o. m. u. s. i. n. t. e. r. d. u. o. s. l. e. t. h. a. l. e. s. h. o. s. t. e. s. m. o. r. t. e. u. i. d. e. l. i. c. e. t. & d. e. m. o. n. i. u. s. d. u. a. b. u. s. c. a. t. e. n. i. s. s. o. r. t. i. s. s. i. m. e. u. i. n. d. u. s. M. o. i. s. q. u. i. d. e. t. u. o. c. o. r. p. o. r. i. i. n. f. i. d. i. a. t. u. r. d. i. a. b. o. l. u. s. u. e. r. o. m. e. n. t. i. q. u. a. p. l. u. r. i. m. a. s. i. n. f. i. d. i. a. s. p. a. r. a. t. A. t. d. u. e. c. a. t. e. n. i. s. q. u. i. b. l. i. g. a. t. u. s. e. s. s. u. n. t. a. n. i. m. o. s. m. u. n. d. i. & a. n. i. m. o. i. u. i. p. s. i. u. s. Q. u. d. i. g. i. t. u. r. r. e. m. e. d. i. u. s. a. d. t. a. m. e. n. t. u. m. m. a. l. u. V. e. n. i. a. t. A. n. g. e. l. u. s. s. a. c. e. r. d. o. t. u. s. & t. a. n. g. a. t. r. e. a. c. s. a. n. c. t. u. s. a. d. m. o. n. i. t. i. o. n. i. b. u. s. & c. h. a. r. i. t. a. t. i. s. p. l. e. n. i. s. r. e. p. r. e. h. e. n. s. i. o. n. i. b. u. s. s. u. s. t. i. t. e. t. & s. i. c. a. c. a. r. c. e. n. e. c. u. l. p. a. e. i. n. q. u. a. e. s. t. e. s. a. c. i. e. t. e. x. i. t. V. i. t. a. h. e. c. A. n. g. e. l. i. c. o. n. t. i. n. u. o. c. o. r. a. d. i. u. i. n. a. m. a. i. e. s. t. a. t. e. a. s. s. i. s. t. u. n. t. & i. n. a. d. o. m. i. n. u. s. d. i. x. i. t. A. n. g. e. l. i. c. o. r. u. m. s. e. m. p. e. r. u. i. d. e. n. t. s. a. c. i. e. p. a. n. i. s. m. e. i. q. u. i. i. n. c. o. e. l. i. s. e. s. t. O. p. a. t. r. e. s. s. a. c. i. d. o. t. e. s. & c. o. n. c. i. o. n. a. t. o. r. e. s. a. t. t. e. n. d. i. t. e. d. i. g. i. g. e. n. t. i. s. s. i. m. e. s. s. i. q. u. i. d. e. m. A. n. g. e. l. i. c. u. s. h. o. c. e. s. s. e. m. u. n. u. s.

1. Sa. 5. 6.

1. Co. 4.

Mat. 8.

Ps. 16 ficare uidetur illud Psalmi. Com'sancto sanctus eris, & cum electo electus eris, & cum peruerso peruerteris, id est. Eris domine pius erga pios, parens erga filios, & seuerus in proteruos. Hoc idem ipse sanctus Dauid aperius alibi cum iam mortui appropinquaret, loquens cum filio suo Salomone, in ultimis uerbis dixit. Tu Salomon filium, scito Deum patris tui, & seruetur corde perfectio, & animo uoluntario. Omnia enim corda scrutatur dominus, & uniuersas mentium cogitationes intelligit. Si quisiers eum, inuenies, si autem dereliqueris eum, prouocet te in eternum, id est, qualis tu erga Deum fueris, talem erga te Deum experieris. Quocirca, siquidem hoc ita est, eum toto animi conatu, ac sincero corde diligamus, eiusque diuinam uoluntatem in omnibus adimpleamus, & sic certissimam habebimus in hoc mundo gratiam, & postea gloriam, ad quam nos perducatur Iesus Mariae filius Amen.

IN EAD. DOMINICA
VII. post Pentec.

Concio Secunda.

*Attendite à falsis prophetis, &c.
Matth. 7.*

Hodie hodierna sancti Euangelii lectione celestis magister scopolum quendam, in quo non nunquam innocetiz nauis alidit, nobis demonstrat, & ab eo declinare ualeamus, detegit. Arrigitur. Attendite à falsis prophetis, qui ueniunt ad uos in uesimētis ouium, intus secus autem sunt lupi rapaces, a fructibus eorum cognoscitis eos. Non calu sed alto Dei consilio in sancta Ecclesia hoc accidit. Nam per hos falsos prophetas, per uos Deus exprimit, utrum diligamus eum uerue.

Deu. 1 Hoc sanctus Moyses populo Israelitico ostendit, dicens. Non audiet uerba prophetæ illius aut somniatoris, quia tentat uos Deus uester, ut palam fiat, utrum diligamus eum, an non in toto corde & in

Dominic. Tom. 4.

A tota anima uestra. Cui uerue concipit id quod Apostolus ad Corinthios scribit. **1. Co. 10** Oportet (inquit) hereses esse. Cur ita Paulus sanctissime? Sane, ut qui probati sunt, inter uos manifesti fiant. Erat Dominus ait. Veniunt ad uos in uestimentis ouium, quia ueritatis zelatores se iactant dicentes, Verbum domini, uerbum domini, Euangelium, Euangelium sicut olim prophetae falsi clamabant. De quibus dominus per Ieremiam prophetam **con-** **1. Jer. 23** queritur, dicens. Ecce ego ad prophetas qui assument linguas suas, & aurent, dicit dominus, quia nauauerunt ea, & seduxerunt populum meum in mandacio suo, cum ego non misissem eos, ne mandassem eis. Hoc significauit bestia illa, quam **Apo. 19** Diuus Ioannes uidit ascendentem de terra, & habentem capita septem & cornua duodecim in agni, & loquebatur sicut Draco Cornua agnuitates Euangelii sunt, quas ubique preterunt heretici laudantes humilitatem, paupertatem, & modestiam agni incontaminati Iesu Christi. Veruntamen uox Draconis, sermo eorum est lethalis & uenenosus, quo animę inficiuntur. **A** fructibus eorum cognoscitis eos. Nūquid colligunt de spinis uuas, aut de tribulis ficus? De istis hodie apud uos plus agere mihi non placet. Cum enim totius Hispaniæ terminus Dei bene fixo ab hereticorum ueneno immunes sint, non est cur his obsecrare in leui clamare debeamus, qui etiam si praesentes essent nihil oratione nostra commouerentur. Quos enim ecclesiæ auctoritas, & conciliorum decreta, sanctorumque Patrum eo sensus, & totius antiquitatis uetusta religio a perfidia sua non reuocant, quomodo rudi hac oratione nostra reuocentur? **H**odie hodie, quod his penitus a Dymone subuersi essent eos ad finem mentem reuocet nempe sectarum confusa mulatudo, quas hodie zizaniorum seminatori Sathin inter eos sparsit. Numerantur enim à uicis dotis supra decem & octo centum sectarum nomina, quæ ab eis orta sunt, ut non fuerint plures lingue eorum qui rursum Babylonis edificabant. Quis igitur hoc argumento non aperte eorum errores & mendacia agnoscat? Veritas enim natura simplex est, & simplici ueritate tendit, mendacium autem serpens simum, quod

N in 5.

Videbis posteriora mea, faciem autem meam videre non poteris. Hoc est, effectus quidem bonitatis mee & misericordie, quæ omnipotentis & sapientis mee videbis, sed infinitam essentiam meam in hac mortali vita minime poteris videre. Sicut ergo in hac vita licet effectus Dei conspici valeant, tamen facies eius uideri non potest: ita non potest cognosci nec perfectè cerni facies peccati, sed eius dumtaxat effectus, per quos aliquo modo potest cognosci, per strages nempe, quas in animam facit, per agnitionem malæ, quæ offert, & per bonam, quod præstat. Ex quo intelligitur quantum beneficium in uos Deus confert, dum uos a tanto malo, quantum est peccatum, eripit, & uerale in sacra scriptura reconfertur, in qua magna præmia ei, qui omnem fiduciam suam in Deo collocat, proponuntur. Antiquæ Sanctus David. Non turbabitur Rex per multam uirtutem, & pigrit non turbabitur in multitudinem uirtutum suarum. Fallax equus ad salutem, in abundantia uirtutis sue non saluabitur. Id est, Vires diuini & fortitudo deficiere solent, & si fiduciam in Rege aut principe aliquo collocasti, cum magis tibi necessaria erant, tunc non ui, sed ecce oculi domini super inuoluunt eum, & in eis qui sperant super misericordia eius, ut eruat a morte animas eorum, & alios in fame. Postquam autem Sanctus Propheta recepit, quamplurima singularia bona, quæ dominus confideantibus in ipso largitur, concludit in fine sequentis psalmi dicens. Non derelinquent omnes, qui sperant in eo. Vbi aperte ostenditur, quantum sit bonum non peccare, si quidem illud pro ultimo premio præstat utitur, quale est hæretia, constituit. Omnibus igitur uiribus, fratres charissimi, contendamus, ut simus arbores bonæ, & quæ fructus optimos proferamus, si quidem in tam ferili loco, qualis est sancta Ecclesia, sumus plantati. Nam de unoquoque eorum, qui saluandi sunt, idem S. Propheta inquit: Erit tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo. Quis est fructus parere suo tempore?

Ad hoc resq. ostenditur quod quiescant, quæ aliquis ignominia & iniuria afficitur, tunc tempus est producendi fructum patientis, & cum carnis tentationes patitur,

tempus est proferendi fructum castitatis, eis loco animi conato resistens. Cum quis in sua potestate inimicum, qui eum grauiter læserat, habet, & de ipso uindictam sumere potest, tunc tempus est prebendi misericordiam fructum ei libera ei parcendo, & cum pauper nudus, & famelicus a te remedium postulat, tunc tempus pietatis est, ei opem & auxilium ferendo, ne terribilis illa Domini maledictio te comprehendat, scilicet. Ita maledictio in ignem æternum, esurui enim & non dedisti mihi manducare, nudus eram & non cooperuisti me. Beatus Mathæus narrat, quod cum Dominus famem patiretur, uidens fidei arborem, venit ad eam, & nihil inuenit in ea, nisi folia tantum, & ait illi. Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum.

Et arbor facta est continuo ficulnea. O Christe manifestissime agne, quid nocuit si arbor? ut enim ait D. Marci non erat tempus ficorum. Velut diuinus magister in hoc significare illud, quod inter pauperes ac diuites agendum erat. Quoties contigit piissimum Iesum Christum in suis pauperibus domum alicuius diuitis petere, & in eo nihil præter folia a bonis fieri, id est, uerba quæ per ipsam sunt inuent, O te tribu inhumane aciem. Cum diuitis miserum pauperem dulcissimis uerbis ac bonis operibus deberet consolari, cum diuitis sermonibus opprimit & uocat ei dicent. Vade piger & uagabunde ad laborandum, non enim dignus es cum elemosyna erogetur. Si ergo Iesus Christus in uobis o diuites, fructum pietatis non inuenit, sed folia tantummodo aspera, scitote maledictionem quam ipse in ficum deprecatus est, non fuisse propter illam, sed ad significandum id quod de uobis futurum est, qui quoniam in proximum crudeliter exiistis, eritis maledicti aridi & in æternum steriles, atque ad merendum & ad remedium obtinendum impotentes. Est etiam notandum, quod Regius propheta ait. Dabit fructum suum. Nam sicut in horto quilibet arbor secundum

suum proprium naturam fructum parit, pyrus pyra proferit, malus mala, & ficus ficos, ita in Ecclesia Catholica quilibet Christianus debet fructum secundum suam statum conditionem præbere. O emulatio sanguineis deplorandum. Videbis Chri-

Mat. 23

Matt. 23

Marci 12

Nam simile,

namque flumina tendunt) sic corporales
voluptates & cœnz gchennalis acerbitas
amarissima consequetur. Hec autem om-
nia peccata in publica pro sibi in ab om-
nibus coſpiciantur, q uod i am totam cõ-
fufionem & ignominiam committunt
ea cõder. Quia ſi quis mihi oſtendat : O pa-
ter, ego non ad aler ſum, nec tor acutus,
nec latio, aut hom ecidia acc der, que illa,
quę commemorati ſi t. gratia, commuto,
ideo recuſo ero : M. ante profecto, quo-
niam tam ueritas imp ſcientiarum aut.
Omnis ubi quæ non ſunt fructum boni
exiderit & in ignem mittetur O dura
& tremenda uerbi quare corda ipta au-
dientia non contemnitant, & terrore
liqueſcant. Quis hæc terribil. commina-
tione, licet deprauato animo ſit, ad do-
minum non conuerſetur, dicens : **Vx, vx,**
mihi peccatori, quando hanc penam tam
merui : Quod ſi ſiſtenſe eam domine in
me non exercebit, id certe tuę infinitę
elementę tui uer dunt eſt. Nam ſi ar-
bor non quia fructum in ſiſtum ſed quia non
bonum paxet meretur, ut eucl aruit & in
ignem mittatur, ego, qui in peſſ mos
fructus proſitui, quid meritor : Cum eucl
aruit, ſiſtum paxet. **Bartholomæus**

Dominic Toni 4.

A cursum ab eo non desistamus. Cum autem quis fundum seu aliam opum impelleret, ex qua ei munus proventus accrescant, licet et ceteras animas facultates & opes fundi spectet, iam tamen ut res igitur in fine autem summi observare contendit. Scilicet. Deum. Deum magis quod est, idcirco cum nunquam relinquere oportet, et ipse dominum in bonis abundare. Si impossibile, & cum eo placidum se habere non habebis. Idcirco in hoc aeternum, nam interius additur. Qui tamen dominum, inquit, quod placet sunt et Tunc ceteros Deum non solum ipsi seruitutem debitam offerunt, sed in querendis modis & inuentionibus quas ei magis placeant, perurgunt, & quamvis plurima bona operentur, nunquam si desiderio satisfaciant, nec illud adimplent.

At itaq dominus, Excidetur & in ignē
mittetur. In hoc duꝝ gehennales pœtæ,
uidebunt, damni & tenus expli. ar. m.

Et quidem pena dimittitur, quæ præcipua est
quemubet a sua iustissima Deo iustione, ac

infirmitate bona prout. Mater Tobie (ut
etiam refert sacra hystoria) f ebat lachrymis
inmedicabilibus arque dicebat Lumen
oculorum nostrorum, solarium uix re
stet, omnia tamen, ut uno habeas re
non debuius denuncie nobis O quam
to tunc & ratione diuini in inferno
hec uerba profere possunt. Vx nobis
qui ta exetique stultissimi, ut te ipso
nisi bonum proprietas nans & carnes
uoluptates, quam uelocissime tradentes
deceat querimus nunc de ore nostru
plena i percolamus Inter autem hoc
dicere incallit & abique aliqua utili
tate esset. Quispiam tu o peccator,
nunc magno cordis tui dolore ea profer

N 3 quot

2.M.1

Ecd. 2.

preſentemus ut in ieiunijs atq; orationib;
te exerceant, diuinaq; ſacramenta frequen
ter ſumant, & alia ſacra exercitia accipiat.
Ipſi tamen dicunt. Ego non eccleſiaſticus
aut religioſus ſum, nec huiusmodi operi
bus aliqua obligatione aſtingor, melin
ſtatus condicio talem perfectionem mini
me poſtulat. Hi loſan tanto auxilio egē,
ut latrones, aduerti, & homicidæ non
ſint, quanto alii, ut omnia, quæ poſſident
propter Deum pauperib; erogent. Non u
mihi uidetur opus maioris potentiz a ma
la eum prohiberi, qui in medio eorum im
merſus ſitum deſerui, pui miſeric, ut hic,
qui expeditus eſt a negotijs ſecularibus &
ſocialibus, quæ præſentium in uo
re ſolēt, ſemotus, ingentia bona opretur.

Co. 15 Quocirca merito D. Pau. omnes conforta-
tur, dicens. itaque (charissimi) estote stabi-
les & immobiles in omni opere domini.
Sicut in euangelio. ut optime fecimus.

Simile. *Et cetera* *cytharæque*, ut optimum faciat melodiam, omnes lyre chordas nulla excepta pulsât, sic Christianus omnes virtutes debet amplecti, seipsum in charitate, misericordia, castitate, patientia, atq. aliis exercens, & hoc modo suavissimum concentum in unis auriis efficiet. **Fœlix ille**, qui cū sancto David vere dixerit: *Hæreditas acquisivi testimonium tuum in æternum, quia exultatio cordis mei sunt.* Id est, quamvis tot tantaq. diuitias ac potentiam habeam, et omnia inania & caduca esse repuro, hæreditas mea & thesaurus meus in observantia tuorum mandatorum collocatus est, Quia exultatio cordis mei sunt. In hoc lætitia cordis mei consistit. Qui verè filii Dei sunt, licet aliquando a dæmone decipiantur, & ab eo ducantur, tamen clamore domini creatoris sui vocè ipsius dignoscunt & relictis scelèrib. ad eum obediunt, tan- tæ operando redeunt. Quamobrem de-

moni uerba illa Prophetæ Jeremię applicari solent, Perdix fouit quę non peperit, fecit diuitias & non in iudicio, in dimidio dierum suorum relinquet eas. Perdix aliena oua furari dicitur, eaque alius fouere, ac eisdem pullor excludere quibz mirro peccata reuerat, & ostendit. Iudeum uero & matrem, quę illos degnuit, audiuit, illam sequuntur, & adulterinam matrem deceptam relinquant, itaq. calor ille, quem illis mater perdidit, & pariter barba contranaturalis non erat, ad illos detinendos munus sufficiens fuit. Sic dæmon licet uari-

A tunc, ne de seis mundi quamplurimos ex
 filius Dei fallat & seducat, ipsi tamen, ubi
 primum vocem & inspirationem sui patris
 audiant, nefarium demonem omittunt,
 & se vera poenitentia ad Dei obsequium
 atque obedientiam recipiunt, & sic diuini
 gratia consequuntur gloriam, & ad quam
 nos perducatur Iesus Mariae filius. Amen.

DOMINICA OCTAVA
post Pentec.

Concio Prima.

Homo quidam erat dives, qui habebat millicum. Luca 16.

Reserunt sacre literę, quod cū
Rex Iosias decimū octauū
anum ageret, initio Regni
sui taceret Hezechias legis li
brum inuentū, qui propter

temper im praesentio um tribuas & calamitates azebat neglectus inter alia uenit
la templi . in quo & magnitudoissima
Dei promissa legis cultorib. proposita &
horrenda supplicia improbis constituta co
tinebantur. Huc ergo librum sacerdos Re
gi legedum misit. Cum ergo ad eum locum
uentum esset quo in aedra penarum a so
cietas improbitati & perfidiae a Deo propo
nbat. in qua uisum est . i . m . b . i . i .
ob sidionem . pestem esum & trunum fili
um . egeratq. elades complectabatur .
tao terrore atq. metu pii Regi animus & con
sternatus est . ut uestimenta scideret . & Ol
dam Prophetam . quae in tempore Ierosol
ymiserat . super ea re consulere . & omnium
publica peccata & Regno suo funditus ele
minauit . Huc timorem hunc a se sum .
hanc religionem & adimnationem lethalis
peccati grauius persequi in eius animo
peperit . Quoniam nos hodie fratres tanta
dicendi facultate peccati uolunt uobis an
te oculos poneremus . & diuini iudicii se
ueritatem ira uerbis amplificare possem . ut
ide terror . idemq. animus . idem peccati odiu .
est qui uos in uobis infestis perit . De
beneficio insullaretur . Celebris est . n . sen

obolus quidem potest. Sic quamplurimi Ecclesiastici ad accipiēda beneficia & officia paratissimi sunt, promptasque uoluntates suas habent; & licet quam multa in eos conferantur, ipsi tamen nunquam satari possunt. Si autem ab eis aliquid auferri uel accipi contendimus, hoc difficiillimū est, cum ipsi pauperibus bona sua debeant

Virb. 5. distribuire, sicut **Yschanus** quiritus sumus Pontifex testatur, dicens. Ipse res fideiū, quæ domino offeruntur, non debent in alius usus quam ecclesiastici & Christianorum fructum uel indigentium conuerti, quia uota sunt fidelium, & precia peccatorum ac patrimonium pauperum. Quamquam uero Imperatoris **Constantini** uoluntas, & inuenio facit sanctissima, & opus optimum quando ministris sacrosanctæ Ecclesiæ redditus impartitur est, hoc tamen multus perditionis causa exitit. Atque **Nicolaus Liranus** etiam **Hemicum de Gandauo**, inquit, temporibus, quibus **Constantinus** ministros Ecclesiæ his redditibus affecti, in aere audiri fuisse hanc uocē, **Hear in** scilicet, **Hodie** cecidit uenenum in Eccle quodlibet.

Cum igitur dominus hanc parabolam Pharisæis, qui erant illo tempore religiosi, quoniam auaritia dediti erant, proposuerit, licet omnes oporteat ab illa commodum elicere, multo magis re ipsos, & ecclesiasticis hoc conducit, quæ sic incipit. *Homo quidam erat diues, qui habebat militem.* Hic homo Christus dominus est, qui non hominis solum, sed etiam Dei filius est, & paternæ hereditatis atque gloriæ hæres. Qui licet in altissima paupertate in hoc mundo uirum egerit, natus in stabulo, nudusq. affixus patibulo, & alieno edidit tumulo fuerit, quatenus tamen Dei filius est, uniuersorum est hæres atque dominus. De quo **D. Paulus** sic ait. *Diues in omnes, qui inuocant illum.* In mundo nullus tam diues est, qui erga omnes abundet. Nam si maiori princeps totius orbis terrarum cuiuslibet homini unum duntaxat disponendum elargiretur, certe nihil ei remaneret, & pauperissimus omnium esset. At filius Dei, licet omnibus multa impartatur, tam diues remanet sicut antea. In quantum etiam homo est, meritis diuissimus est, quoniam ratione personæ diuinitatis, merita eius infinita fuerunt. Atque ita in omnibus alius sanctus, quamuis multum

A meracius, semper præmia, quibus a Deo afficiuntur, sunt maiora quam merita ipsorum. Si in cælum ascenderes, & ibi gloriam, quæ **B. Petrus** uel **B. Paulus** fruitur, uideres, profecto diceret nihil esse quidquid fecerit, aut passi fuisse, cum gloria, quam habent, compareret. Meritis autem Christi Redemptoris nostri nullum equale præmium tribuitur, semperque premium minus est, quam merita ipsius fuerunt, non enim habet hic cælestis Reparator in quo tot merita præstentur. Nam nec alii nulle mundi essent, non sufficerent ad omnia illius merita exhaurienda. Quis ergo uestrum, fratres, est qui ingenti letitia non perfruatur, sciens tot esse sui fidelissimi amici Iesu Christi diuitias, & quod si quilibet hominum tot peccata haberet, quot omnes mundi homines simul commiserunt, ueni. ipsorum omnium ab æterno Patre filio Iesu Christo deberi, si homines ex parte sua se ad illam recipiendam uolunt disponere. Si autem dixeris. Nunquid Christus filius Dei unum tantum militem habet? ad hoc respondeo, omnes homines esse illius uelicos. Dicitur uero unicuique habere, quoniam a quolibet nostrum adeo iet in d. peccata rationem exigit, ac si in mundo unus duntaxat esset uillicus. Gloriæ etiam retributio apud sacram scripturam in particulari ponitur.

B Et ideo sanctus **Dauid** ait. Ecce nunc benedicite dominum omnes serui domui. Quasi diceret. Tempore necessitatis ueni amici cognoscimini, & si quidem tot sunt modo, qui Deum offendunt, nunc etiam tempus est, quo amici eius se fideles exhibeant illum benedicentes & glorificantes. Hoc etiam sanctus **Matthæus** allegabat, dicens. Nunc confortata est superbia, nunc ergo d. fili, & imitatores estote legis, & date animas uestras pro testamento patrum uestrorum, & memento re operum patrum, quæ fecerunt in generationibus suis, & accipietis gloriam magnam, & nomen æternum. Nunc, ait, quando tot dissolutiones fiunt, tot peccata committuntur, ætatem pauca uirtus exercetur, nunc, quando tot mali & tam pauci boni existunt, nunc ergo uires sumite, & ad uirtutem bonitatem quædamam accipite. **Hoc** enim, ego (fratres charissimi), nomine Dei uobis dico; Nunc memento re operum patrum, quæ fecerunt in generationibus suis. O singularia

Pf 1+3

Mac. 2

Ac. 10.

D

o. storum, & memento re operum patrum, quæ fecerunt in generationibus suis, & accipietis gloriam magnam, & nomen æternum. Nunc, ait, quando tot dissolutiones fiunt, tot peccata committuntur, ætatem pauca uirtus exercetur, nunc, quando tot mali & tam pauci boni existunt, nunc ergo uires sumite, & ad uirtutem bonitatem quædamam accipite. **Hoc** enim, ego (fratres charissimi), nomine Dei uobis dico; Nunc memento re operum patrum, quæ fecerunt in generationibus suis. O singularia

in corde suo, Non est Deus. Quomodo autem hoc dixerit, exposcit protinus, cum subdit. Corrupti sunt & abominabiles facti sunt in studiis suis. Hac ratione improbi dicunt, non esse Deum, quando quidem nihil minus peccant, Deum esse credentes, quam si omnino non crederent, quod genus peccandi grauissimum est, quia maximum Dei contemptum praesentat. Talens erant illi qui Sanctus Iob sic diuise re-

Iob 21. scit Quis est omnipotens ut seruiamus ei?

Et in contextu Graeco, & in paraphrasi Chaldaica hebetur. Quid est omnipotens,

Gen. 18 ut seruiamus ei? Cum dicant. Quid aperitus eorum contemptus ostenditur, cum uero, Omnipotens, ipsum insana, & cecitas apparet, siquidem Deum omnipotentem uocant, & dicunt. Quid est? Si est omnipotens, quid amplius uultis? Ergo siquidem omnipotens est, qualiter ab eius potentissimis manibus absque ulla eua-

detis? Cum igitur sit Catholica ueritas Deum omnia inueni quid sibi uult. Hic diffamatus est apud illum? Ad hoc respon-

Gen. 4. deo ipsamet peccata delatoris officium coram diuino conspectu gerere. Atque ita idem dominus ad Cain dixit, Sanguis fratris tui Abel clamat ad me de terra, id est, opus execrandum, quod temere patrauit, accusator tuus est, & coram me clamat ultionem committit in te in agnitione. Et alibi, Clamor Sodomorum multiplicatus est, qui uenit ad me, qui etiam clamor oppressorum pauperum & uos penetrat, ut patet in eo quod dicitur. Ascendit clamor eorum, scilicet, filiorum Israel ad

Exo. 3. Deum. Quocirca peccatores attendite quid igitur, quoniam scelera, quae committitis, uos coram diuino iudice accusant, ac de uobis ultionem postulant.

Atque ita quilibet peccator potest dicere **Iob 16.** illud Sancti Iob. Ruga meae dixerunt testimonium contra me. Ruga, quae animam sedant, & debile reddunt, sunt ipsi peccati. Considerare etiam potentes caelum, terram, elementa, & creaturas, quae in eis sunt, & quae uobis continuo seruiunt, ut uos Creatori uestro seruiatis, esse quasdam linguas, quae iniquitatem uestram ostendunt & propter ea, uos iac accusant, & dedecore eorum diuina maiestate afficiunt.

Ut autem hoc melius intelligatur sciendum est, Aristotelem sic dixisse: Omnis

A substantia uiuens melior est non uiuente. Ex quo apparet formicam, muscam, & Antemurmiculum, quae uitam sensitiuam uiuunt, de aialihabere altiore, & nobiliorem naturam, quam stellas, coelos, atque planetas. At cum haec creaturae uiuentes tamque sint nobilitatis, & ualoris, quam plurimae ex illis uitam suam ut hominis uita conseruetur, amittunt. Quotidie namque uidemus pisces, aues, atque alia animantia mori, ut ipsi mortuis uita hominis sustentetur. O uita humana, quam pretiosa es, siquidem ad tuam conseruationem tot quotidie strages sunt in uitis animantium. Merito ergo homo animaduertere debet, qualiter uitam degat, siquidem aliis creaturis, quae nobiliores sunt caelo, & stellis tantum stat. Igitur iure optimo omnes istae creaturae hominem accusant, quando uitam suam seruiio Dei, ut obligatus est non dicat.

Gen. 18 At ulterius sacra nostri Euangelii lecto, Et uocauit illum, & ait illi Quid hoc audio de te? Quamuis (ut diximus) scelera hominis omnia Deo manifesta sunt, nihil tamen hoc in loco discernere uoluit, nisi prius reum ipsum conueniret & illius confessionem uideret. Sic in Genesi postquam dixit dominus Clamor Sodomorum multiplicatus est, & c. adiecit statim. Descendā & uidebo, unum clamorem, qui uenit ad me, opere compleuerint, an non. In quo omnes iudices docuit, ne contra iniquitatem partem sententiam aliquando ferant. Valde utiles ac necessarij sunt in Rebus publicis iudices. Ut autem recte munus suum praestent, oportet quamplurimis uirtutibus ipsos adornari. Idcirco sanctus Rex Iosaphat regnum suum componere & reformare uolens, atque ad hoc iudices creauit, eis dixit. Videte quid facitis, non enim hominis exercet iudicium, sed domini, & quodcunque iudicaueritis, in uos redundabit. Sit uos domini uobiscum, & cum diligentia curata facietis, non est enim apud dominum Deum non solum iniquitas, nec peccatorum receptio nec cupio numerum. Quod si diceret, Tales uos esse oportet. O diuina uerba, degat pfecta, quae licet a iudicibus in omnibus praestantur, & multo magis omnium iudicum cordibus scribantur. O domini nequam optime in uestris adibus procedens, si ista saepenumero mentium reperiens. Valerius Maximus insignis Titellu

2. Pa. 10 sed domini, & quodcunque iudicaueritis, in uos redundabit. Sit uos domini uobiscum, & cum diligentia curata facietis, non est enim apud dominum Deum non solum iniquitas, nec peccatorum receptio nec cupio numerum. Quod si diceret, Tales uos esse oportet. O diuina uerba, degat pfecta, quae licet a iudicibus in omnibus praestantur, & multo magis omnium iudicum cordibus scribantur. O domini nequam optime in uestris adibus procedens, si ista saepenumero mentium reperiens. Valerius Maximus insignis Titellu

beni Cæſus, & aliorum hiſtoriographus
narrat, ipſum cum uideret, non poſſe iu-
dices à cupiditate alienos inuenire, no-
luiffe illos, quos urbibus atque aliis locis
præſectat, crebro permutare. Interroga-
tus autem, quare hoc ageret, uſus eſt ap-
poſitiſſimo exemplo hominis uulnerati
Simile. muſcis cooperi, cuius miſeria commotus
quidam alius eas ab illo miſero abegit, de
quo uulneratus cōqueſtus eſt dicens. Qua-
re has à me expuliſti? he, enim quæ in me
aderant iam ſaturatæ erant, atque ita non
me adeo uexabant, ueniant nunc alie fa-
melicę, & me multo plus oppriment. Sic
poſtquam aliquis iudex urbem aliquā de-
predatus eſt, & ciues eius quodammodo
exuſcerauit, alius denuo in ipſam fameli-
cus ingreditur, & prioris veſtigia ſequens
idem faciet, ideo minus malum eſt, eū, q-
iam plenus in urbe erat, ibidem commora-
ri. Scipio etiam, cum ſenatus duos conſu-
les in quandam provinciam mittere uoluif-
ſet, dixiſſe legitur: Neuter mihi placet, quia
aliter nihil habes, alteri nihil ſat eſt, exiſti-
mans alterum illorum cupiditate commo-
tum, aliterum uero neceſſitate manus
ſuam, ut oportebat, non eſſe executionuros.
Inter has conditiones, quas iudices habere
debent, eſt etiam ualde neceſſaria hæc,
quam ſupernus iudex impieſentiarum
docet, ſcilicet, ut ſint efficaces iuſtitię
executores. Penuria enim huius rei maxi-
me Republicę nocet. Prophetam Iere-
miam Dominus ſic interrogare legimur.
Jerem. 1. Quare uidetis? Inſiſtiſtis ſuper
Vigiliam uigiliam ego uideo Et paulo in-
ferius iterum eum interrogauit. Quid tu
uideſti. Ille uero reſponſum præbuit. Ollam
ſuccenſam ego uideo. Prius itaque uigila,
& poſtea ollam ſuccenſam aſpexit. In quo
myſtice ſignificatum eſt, impium, & ſcele-
ratum hominem eſſe ueluti quandam ſeruē
D ollam, & quoddam domicilium ma-
lorum, eſſe denique domū, in qua impro-
bi, & nebalones ſeu ludis atque aliis ſti-
gijs exercent. Dicitur etiam improbus
eſſe ollæ ſuccenſa, & ſeruens, in qua animę
mulierum coquuntur, & conduntur, ut
eas ſatanas in ſtomacho, uidelicet, in in-
ferro deuoret, & abſorbeat, & prope has
ollas debet eſſe iuſtitię uirga, quæ illos, p-
natione delictorū puniat, ne penitus Re-
publicam euectant, & labefactent. Maxi-
me autem conducit, ut ante executionem

huius iudiciæ ſufficientiſſima examinatio
præcedat, quoniam præcipitatio, iudicii
nouerca eſſe dicitur. Antequam dominus
Patriarchę Noe ſementiam illam profer-
ret, ſcilicet, Finis uirgitiſ; carnis uenit co-
ram me, ait ſacer Textus, dominum apud
ſe dixiſſe. Non permanebit ſpiritus meus
in homine, quia caro eſt. Et iterū. Delebo
hominem, quem creauit, à facie terrę. Vbi
oēs iudices docuit, maturę, & paulatim an-
te prolationem ſententię eſſe proceſſuros.
Sic dominus, dicens. Quid hoc audio de te?
Non ſolum iudices, ſed etiam alios ad-
monet, ne facile aſſenſum detrahentibus
præbeant, cum non raro ex malitia magis
quam ex uero aliorum errata commemo-
rent, qui eo ipſo, quod detrahunt ſeipſos
produunt, & maledicos re ipſa eſſe conſen-
tur, atque ita ſeipſos fide indignos faciunt.
Quod ſi de aliis male iudicare non decet,
licet de illis detrachere audiamus, quanto
minus de proximis noſtris iudicare debe-
mus propter noſtrum duntaxat beneplaci-
tum? O diabolicam peruerſitatem, &
euidens ſignum cordis corrupti ac malitia
deprauati. Nabal (inquit ſacra pagina) 2 Reg.
erat peſſimus, & malinoſus. Sic hodie 29.
quamplurimi extant, qui, cum malinoſi,
& peſſimi ſint, exiſtimate, ſub uno quoque
lapide eſſe quendam ſerpentem, cui de om-
nibus male ſuſpicantur, quia per ſeipſos
alios iudicant. Arque ita dicunt in Ecce-
ſtaſtico. In uia ſtultus ambulans, cum ipſe
inſipiens ſit, omnes ſtultos æſtimat. Im-
puliſſimus Nero dixiſſe ſentur, omnes homi-
nes illa, quæ ego commito ſcelerata perpe-
trauerint, ſi quam ego poteſtatem habeo,
haberent, quoniam eis uoluntas minime
deest ſtultales eos, qui bene operantur, hy-
pocriſas reputant, exiſtiſt enim, nemi-
nem eſſe uirtutibus, & etiam exercitiis dedi-
tum, è contra uero uirtutis ſtudioſi de nullo
male iudicant, ſed de omnibus bene co-
gitant. Cum Dominus populo iuſſiſſet He-
bræorum, ne in montem Sinai aſcēderet,
iterum ad Moylem dixit. Deſcende, & cō-
teſtare populū, ne forte uellet tranſcendere
terminos ad uidendum. Reſpondit autem
ei S. Moys, Non poterit uirgus aſcēdere
in montem Sinai, tu enim teſtificatus es,
& iuſſiſti. Cui ait dominus iterū. Va de,
& deſcende. Eximabat uir ſanctus, iam po-
pulū non poſſe aſcendere ſiquidem domi-
nus ad prohibuerat, & ſicut uiciniſſime obe-
diens

sat, de mōte non agatis tanquam de re futura, sed tanquam de re præsenti, ac uera pœnitentia uos ipsos prępara e, facientes de facultatibus uestris amicos Christi pauperes, ut cum defeceritis, recipiant uos in æterna tabernacula glorię, ad quam nos perducatur Iesus Marię filius. Amen.

IN E A D. DOMINICA
Octaua post Pentec.

Concio Secunda.

Facite nobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant uos in æterna tabernacula.
Luca 16.

Nter pręclara beneficia, quę si beralissimus ille rerum omnium Dominus generi humano largitur, est principem locum obtiner, quod unigenitum Filiū suū non modo

Receptorem, & libertatem nostrę iudicem, sed etiam Doctorem ac uoluntatis suę interpretem nobis donauit. Quod beneficium non immerito Apostolus amplificat, cum ab hac sententia epistolam ad Hebręos scriptam exorsus est, dicens: Multānam multisque modis olim Deus loquens Patribus in Prophetis, nouissimē diebus istis locutus est nobis in filio, quem constituit heredem universum per quem fecit & secula. Huius autem beneficii grata exultare & gratias agere nobis Propheta Isaias iubet, cum ait: Filii Sion exultate in Domino Deo uestro, quia dedit uobis doctorem iustitię, & descendere faciet super uos imbrem multitudinis, & serotinum, ut, uidelicet, uerbi diuini semen ipsius opera in terra cordiū uestrorum iactum, & cœlestis gratię imbribus irrigatum fructus germinet uitę æternę. Munus autem hoc Saluator noster cumulatissimē pręstauit, sicut ipse loquens cum æterno Patre in psalmo ait. Annuntia ut iustitiam tuam in Ecclesiā magna, ecce labia mea non prohibebo, Domine tu sci fis. Quid enim aliud sacra Euangelia, nisi iustitiam Dei annuntiant? Iustitię autem

A nomine uirtutem omnem, & sanctitatem Hebręo more significauit. Quia enim ad iustitiam pręcipuē pertinet, unicuique sed de re quod suū est, & uirtus hoc ipsum cumulatissimē pręstauit, adeo non mirum, si iustitię nomen uirtutem omnem complectus est. Inter documenta uero uilia, & frivola, quę hic cœlestis magister nos docuit, unum est hodierni Euangelii sacra cōclusio, quę misericordię & beneficentię officiis continetur, quę facit, ut misericordiam apud Dominum in iudicio inueniat ille, qui misericordię officiis usus est.

B Ut autem uirtutis huius fructum, & salutem uiri commendaret, hanc nobis parabolam in Euangelica lectione proposuit, quę sic habet. Homo qui arat & sinit, qui habebat millicem, & hic dissimulans est apud illum, quasi dissipasset bona illius. Ex quę sequuntur usque in finem Hunc millicem, Dominus noster uult, ut in hoc imitemur, unde recte tenet ex arce in tempore celsitatis comparare, & acquirere, siquidem omnes diuine maiestatis milici sumus. Non solum quilibet nostrum boni naturalibus & gratuitis, quę a diuino manu receptus de re ui debet, sed ut ait Dominus

C Thomas) unusquisque obligatur ad exequendum officium, quod accepit. Sacerdos habet pro uelatione apsum facendum, iudex iudicatum, mercator mercaturam, seu negotiationem, & sic de aliis. Quem de ueritate illud Propheta Haba- cec dicere oportet, scilicet. Super costodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem, & contemplanor, ut uideam quid dicitur mihi, & quid respondeam ad arguendum me. Item tu porta

D Christus, teste Ezechiele, dicente. Et iunculus lineus, & calamus mensurę in manu eius, uidelicet, ad metiendum huius ædificii lapides, qui sunt fideles, & electi. Unde locussille Prophete ab Apostolo citatus in ea quę extat ad Romanos, epistola dicens. In omnem terram exiit sonus eorum, potest uerbi ex Hebręo In omnem terram exiit norma, siue amissus, siue suniculus, & directorum eorum. Quem locum Diuus Paulus de Euangelii prædicatione intelligit, in quo norma, per quā quilibet Christianus iuxta suam statum conditionem duci & gubernari debet, perfectissimē continentur. Hoc sapientes

Th 3
p 9.67.
art. 3.

Haba :

Eze 40.

Roma 10

Hebr 1

Isai. 2.

Psal. 99

unt intelligentes, munera & officia publicis atque omnes dignitates renuere totis viribus contendeant, cum autem illa per obedientiam compulsi accipiebant, hoc ma-

Iosue 1. timore affecti faciebant. Quod satis apparuit in sancto Iosue, quem cum gubernationem populi Hebræorum subiit, bis sanctus Moyses sic allocutus est. Confortare & esto robustus. Et statim iterum ei iuxta, Ecce præcipio tibi, confortare, esto robustus. I. o. i. metueret & solitum re, quoniam tecum est Dominus Deus tuus. Ex quo apparet, unum sanctum timore perculsum ac perterritum fuisse, tanquam inueneris sibi commissi magnitudinem, alias enim non fuisset necessarium toties ipsum ad munus acceptandum cogere. Et est notandum summam consolationem ei fuisse cum ipsi dicebatur. Quoniam tecum est Dominus Deus tuus. Hoc præcipuum est, quod in omnibus curare debemus, quoniam omnes huius mundi res absque Deo nihili sunt aut ualent. Cum sanctus David in sacra Scriptura a quodam laudaretur, sic laudatus est. *Sei qui ut* Viri tuum Hanc uicem potuit, & fortissimum robore, & unum bellicosum, & prudentem, & uirum pulcherrimum, & Dominus est cum eo. Hoc ultimum sigillum (*ut auar*) cunctis eius laudibus apposuit, quoniam omnes homines excellentiæ absque Deo magis noceant quam profunt. Insipientes uero, quoniam non intelligunt sibi onus impositum, cum munus aliquod aut dignitatem accipiunt, læticia afficiuntur cum ille præficiuntur, molestia uero, cum eisdem priuantur.

Seneca *De brevitate uitæ* in libro, quem de breuitate uitæ inscripsit, narrat, quod cum Senatori cuidam Romanus a Caio Cesare facultas daretur, ut iam nonagesimum annum agens otio uacaret, Reipublicæ que negotia relinqueret, ipse ubi primum hoc intellexit, se mortuum esse reputauit, ac suis famulis iussit, ut in tumulo tanquam defunctus poneretur siquidem officio publico priuabatur, sine quo nullo modo uitam se agere posse existimabat, adeo negotia ei sua uia & iocunda uidebantur. At postquam huius rei Imperator certior factus est, ei præcepit, ut illa Reipublicæ negotia usque ad mortem exerceret. Nec hoc ualde mirandum est in homine ætatis in maximam uero admirationem nos sapere debet, uidere homi-

A nos Christianos doctrinæ Euangelicæ laude nutritos, qui in quiete ac tranquillitate uisere minime sciunt, & negotiis implicari etiam in senectute magno opere delectantur.

Quamuis autem omnes uilicissimus, de multis tamen illud Propheta Osee dici potest: Dominum dereliquerunt in non custodiendo, scilicet, id quod custodie debent, & ita derelinquunt, ut ad publica infamia sua efficiant. Quamobrem deus illis etiam dici potest, quod uicarius idem Propheta testatur. Reuelata est iniquitas Ephraim, & malitia Samarie, quia operati sunt mendacium. Iniquitas, & malitia per ueritatem, & contumaciam significant: iniquitas enim ex uerbo Hebræico idem est, quod perversitas, & deuiatio, malitia uero, quod in Græcum malitia est, quamdam ægitudinem cordis, quæ foris exprimitur, significat. Quoniam ego tanto spiritus seruire polleam, ut efficiam, ut ceterum, & multum lachrymis deplorarem extenorem multorum Christianorum dissolutionem ac malum exemplum, quod qui dem omne ex interiori suorum cordium strage oritur, & procedit. Peccatum tantum malum est, ut non solum ipsum peccatorem illud committentem infamia afficiat, sed propter eundem peccatorem tota congregatio, & etiam integra Respublica infamia notatur. Quando Beata Magdalena super caput Domini unguentum profudit, Iudas duntaxat impius indignatus est, & murmurauit, sacer uero Petrus inquit, Videntes discipuli indignati sunt. Omnes autem illi, & congregacionem infamia indignationis, & murmuracione uicibus claudere uolent. Ideo totum peccatum illud Propheta Iseus dici potest. Tu populum tuum occidisti, quod dixit sanctus Propheta in Regem Nabucodonosor coniecit. Quapropter de quolibet peccatorum dici potest. Et hic Iseus est populus. Quam denigrata est fama cuiusque peccatoris, & quam pessimus odor ab illo dimanat. Utinam mens improba punedinem suam odoraret, suggeret mihi fallor, a seipsa, & ad Christi Iesu brachia conuolaret. Puerunt & corruptæ sunt cicatrices meæ a facie insipientiæ meæ, inquit sanctus David, quoniam pessimum odorem peccatorum suorum sentire corpi. O miser peccator,

Osee 4.

Osee 7.

Ios. 12.

Ios. 14.

Ps. 37.

editor, quare non confunderis animaduertens eam, cuius in Republica tuo deprauato exemplo causa es, corruptionem? Multas maledictiones dominus in mulierem coniecit, quoniam hominem ad peccandum prouocauit. Quid igitur expectas in te uenturum, si nō solum unum, sed plures te ro am Rem, uoluntarius

B Amb. manifestis delictis ab peccat. B Amb. li d para di. c. 6.

se, ipsam solā e paradiso a Domino proiciendam fore, & ut Adamus etiam simul cum ea eiceretur, ipsum ad peccandum cumouisse & sollicitasse, eo quod siquidē illa à paradiso expellenda erat, non sola, sed ch uisum sui coniugis proiectione comirata abiret, atque ita ad prouocandum uirum suum Adam, ut peccaret, aliquam occasionem habuisse uidetur. Sed te, o infaelix peccator, quid commone pōt, ut

Exo. 31. alios tuo malo exemplo perueritas? In Exo do dominus iubebar, ut si quis proximū percuteret, opera quæ sanus facturus erat, & impensas in medicos restitueret. Non solum supernus dominus uolebat, ut soluerentur ægroto omnes expensæ factæ in ægitudine, & curatione ipsius, sed etiam, ut persolueretur ei quidquid lucraturus erat. Vbi insinuat dominus, quod si sceleratus homo aliquem in aliquam ægitudinem spiritualem incidere fecerit, & alia qua culpa percuterit, persoluet nō solum illa seclera, quæ alius commisit, malo exemplo commemoras, sed etiam omnia, quæ ipse lucraturus erat si in peccato non esset. De

1. Re. 2. si uis Heli in sacra Regum historia sic legitur Erat ergo peccatum puerorum grande nimis coram domino, qui deus habebat homines à sacrificio domini. Nota reobsecro, fratres mei, Qualiter sacra scripturam illorum deprauatorum: hominum malum exemplum ponderat, siquidem ait, Peccatum grande nimis. Erant enim occasio illis, à quibus uidebantur, ut domino non inseruirent Idcirco ille, qui alios scandalizauit, ita in uirtute proficiendo festinare debet, ut suo bono exemplo damnum quod fratribus suis intulit, aliquo modo refarciat. Dominus per prophetam Habacuc conuenitur, dicens. Vē qui conuegitas in malum domum tuam in excessu nidus eius, & liberari se putat de manu mali, q̄ lapsus de pariete clauis, & lignum, quod inter iancturas ædificauit

Dominic. Tom. 4

A rum est, respondebit. Ex quo apparet, peccata non solum peccatores coram Deo accusare & infamia efficere, sed etiam edificia ipsa, quæ sanguine pauperum ædificauerūt, & ornamenta suarum personarum, atque omnia super leuitia eorum cōtra ipsos esse nociferatura.

Et uocatis illum Multifariam Deus peccatores uocare solet, ut mala ac scelera tua animaduertant, & ipsa, dum tempus habent, diligenter congat, Ex multis autem modis, quibus hoc facere solet, unus est conscientia commotio. In omnibus laboribus & iacturis quæ sancto Iob euenerūt, Iob. 1.

B semper unus remanebat, qui ei malum, quod euenerat, nuntiabat, atque ita in primo suolib. i capite dicitur. Nuntius uenit ad Iob, qui diceret Boves arabant, & asine pascebantur iuxta eos, & irruerunt Sabæi, tuleruntque omnia, & pueros percusserunt gladio, & uasi ego solus, ut nuntiarem tibi Idem contigit, quando eius oues concremaræ fuerunt, & cameli ipsius rapti, ac demique quādo uentus irruit, & domū, in qua omnes filii eius erant, percipirauit, eosque percussit, semper unus remanebat, qui diceret. Et fugi ego solus ut nuntiarem tibi.

C Sic in detrimētis spiritualibus peccatoris euenire solet, nam quoues instigantes Sathana peccatum committit, & dona Spiritus sancti gratiam, charitatem, ac merita amittit semper uermis conscientia mordens, & rationis synderesis clamans, & annuntians id, quod per peccatum amittitur, in eo remanet. Non ius etiam per concinnatores peccatorem uocat, atque ita Diuus Paulus ait Deo exhortante per nos obsecramus pro Christo, re conciliamini Deo. Quocirca unusquisque in sermone, quem audit, animaduertat illud, quod sibi magis conducit, & ad uocatio eius est.

D Non attendatis, fratres mei, illud quod alio, sed quod uos ipsos tægit Animo concipite sermonē, qui a concionatore delatatur, esse uelut diuissimā quandam narratum mercium officinam, in qua principes, nobiles, ignobiles, ecclesiastici, uxorati, domini, ac serui apruissimis sibi mercimoniis inueniunt. Nam, si nobilis in eam ingreditur, uident ibi aptam suo corporis ornicam, eam emere contendit, fascinatus, cernens ibi optimam curam, & de curat, si ingenua aliqua & curiosa femina, auratas ui-

O

tas,

2. Co 4

Sigile.

inmensi Dei iudicia, sæpenumero occulto licet iusto Dei iudicio contingere solet, quòd cum duo malefactores idem crimen commiserint, alter comprehenditur & punitur, alter uerò minime. Contra hos autem, qui in hac uita delinquant, & ea non puniuntur, loquitur D. Paulus eos admonens, ne ideo ab ultione Dei se liberos ac securos esse existiment, quia hic non puniuntur, quin potius magnopere timere debent. Nam hoc iniquum tolet esse iræ Dei signum, sicut S. David aperte testatur, dicens. Exacerbauit Dominum peccator, secundum multitudinem iræ suæ non quæret. Quid est, Non quæret, ait Beatus

Psal. 9

B. Aug.

Augustinus? Id est, Non punit in præsentia, quia multum irascitur, aliud in futurum seculum ad puniendum maiori cum seueritate reservans. Si autem mihi dicitur. Pater, quod remediū adhibebimus, ut a tantis malis liberi esse possimus? Id quod cælestis Magister Iesus Christus in præsentiarum præbet, uidelicet, ut hunc uiliū, quem uobis in sacra hodierna lectione proponit, non in iniquitate, sed in prudentia, quam in comparandis amicis necessitatis tempore habuit, imitari contedatis, non inquam in infidelitate atque iniquitate illum emulari oportet: quoniam in ea omnis peccati machina fundatur. Communis solet esse hominum cura, dare operam ut se a laboribus corporeis liberent, licet illos ad animam transferant.

Hoc uilius hic agere contendit, qui animaduertens se a uilicatione fore priuandum dicebat: *Fodere non uoleo mendicare erubescio. Scio quid faciam.* In uilissimum scelus committam, ita ut labor, quæ corpus passum erat in animam transferatur. Si habes domum seu uillam in qua animum a curis recreare, & reficere soles, quæ non plus ualoris habet, quam tua uoluntis, & curiositas præbet, tamen molestia afficiens eo quod censibus subiecta sit, & ut eam ab illo onere liberet, cæsum illum in aliam possessionem tuam, licet melior sit, ac maioris utilitatis, transferre conaris. Sic homo adeo ad corpus suum animum inclinat, ut quod melius est, uidelicet, animam contemnat & ideo censum unius patris in aliam transferre studet, scelera committens, ut corpus a laboribus liberetur, seipsum ob hoc obli-

Simile.

gans, ut illos mens in æternum patiaturs. Ephraim uirula docta diligere tituram, inquit Dominus. Id est, scitote populum meum esse uelut quandam uirulam, quæ aratrum renuit, & se ad aream, ubi triticum tenetur, iniurat. Nam labor aratri ipsi grauis & non fructuosus est, labor uero atque plus commodi quam saugationis habet.

O gen. miserique, non ut de aliud, a corporis laboribus liberari, quoniam hoc cum animæ pendio fiat. Longe aliter D. Paulus uos erudit, dicens. De spiritualibus autem nolo uos ignorare fratres, scitis, quoniam cum gentes effectis ad simula chra muta, prout ducebamini, euntes. Quasi diceret. Velsi sciatis quòd postquam lumine fidei illuminati estis, non sicut inter eos, debetis. Nunc tunc ex quo uis ligno aut lapide Deum unum faciebatis, & quodcunque uinum sequebamini, nunc uerò omnem curam & sollicitudinē in comparandis spiritualibus bonis collocare debetis, mentem magnificantes, & corpus aspernantes. De iusto namque S. Ieremis ait? Et erit ei anima sua quasi spoliū. Id est, Tanti faciet iustus animam suam, quanti diuissimum spoliū in crudelissimo bello acquisitum.

1. Co. 12

Iere. 21

Ceterum absque dolore nimio dicere nequeo id quod iam sequitur, scilicet: *Propter uirtutes sunt filij huius seculi filij lucis in generatione sua.* Id est magis astuti, & perspicaces sunt improbi in suæ perditionis negociis, quàm multi ex iustis in rebus suæ saluationis. Quandoquidem, charissimi romphæa his acuta sententiæ hæc est corda nostra percutiens, & (ut ingenuè fatear) quoties uerbi huius recordor, in me ipso ualde confundor. Proh dolor, quam expediti sunt filij Sathane huius seculi in hæresibus suis dispergendis, & ueneno suo diffundendo, nec nō ad dogmata sua lethalia prædicanda. Contra uerò quanta Catholicorum est tepiditas in ueritate & integritate sacre fidei diuulganda. Quid plura? Quanta etiam orthodoxi subeant pericula transferentes mania, ut aliquas diuitias congerant? Quot pericula & uirtute honoris, & diuitiarum ad uitium suum, & ad uitium perueniunt, & aliter non ultra patient ut carnis uile stamentis sint circumdantur, & uia uirtutis in uis eorum, & uiam pacis non co-

tionis metu percussus, penitendi spatium
perebat, dicens. Dimitte me, ut plangam
paululum dolorem meum, antequam uad-
dam ad terram tenebrosam & opertam
mortis caligine. Hoc postulabat, qui do-
mini testimonio neminem in terra simi-
lem habebat, hoc perebat, qui de se dice-
re potuit. Pater eram pauperum, oculus
fui cæco, & pes claudos, qui enā dicebat:
Nec reprehendit me cor meum in uita
mea. Denique hoc perebat, qui tot cala-
mitatibus a se sum de dem temporis mo-
mento inuenibus, sic se gessit, ut de eo
scriptum sit. In omnibus uis non peccauit
Iob labijs suis, nec stultum quid contra
Deum locutus est. Hic igitur tantus uir
usque adeo repudatione iudicii huius
augebatur, ut post tanta uirtutum & pa-
tientie merita paululum spatium a Domi-
no flagitauit. Et sanctus Dauid eodem
timore perterritus dicebat. Non intres in
iudicium cum seruo tuo Domine, quia
non iustificabitur in conspectu tuo omnis
uiuens. Hen me miserum si tales uiri, qui
ab Spiritu sancto certissimo ueritatis ma-
gistro erudiebantur & agebantur, sic time-
bant, quid nos miseri facimus, qui toties
peccata peccatis & scelera sceleribus cumu-
lamus? Vnde tantus hic stupor & tanta cæ-
citas? An hæc forte cæcitas noua peccati
pœna est? Sed cum qui tunc ex parte ait.
Puto quod iam magna sit pœna peccati,
metum ac memoriam futuri iudicii esse
deperditam, quæ enim saxa his tantis ex-
eptionibus a iudicio. Nam perterritus. Hic
ergo Dei utque hominum fidem implo-
ro, hic cælum, terra, maria testes aduer-
sus dementiam, & cecitatem nostram ad-
uoco, si hoc iudicium protinus a morte no-
bis imminet, quomodo rā secutē agimus?
quomodo nulla cura, nulloque metu angimur?
Quis nos ita fascinauit? Quis sic excē-
tauit, ut hanc tantam rem nec sentiamus,
nec nos ad illam opportunē preparamus?
Facite, obsecro, uobis, fratres, amicos de
mammona iniquitatis, ut cum defeceritis,
recipiant uos in eterna tabernacula. Hoc
idem propheta Daniel Regem Nabucho-
donosor erudit dicens. Peccata elemo-
sy usred me Nam (ut ait S. Hieron.) conu-
rte te a terra, fac ceteri. Quis est iste
propheta? Qui utique uidet, quomodo
oleo conpungit aut corinthi? Quin
potius (ut experientia patet) cum ipso con-

seruatur. Ad hoc D. Augustinus respon-
det dicens, quod iugum est potestas, &
dominum demonis. Dum aliquis mor-
taliter peccat, super se iugum Sathane im-
ponit, & hoc iugum computrescit a facie
olei, id est misericordie. Contra uero, ut
in Ecclesiastico dicitur. Fortissimus non
habebit in illis patientiam, ut conribulet
dorsum impiorum. Vbi alia translatio ha-
bet. Fortissimus non habebit in illis pacien-
tiam, quo usque cōtribulet dorsum impio-
rum, & sic est etiam in contextu Græco.
Vbi aperte ostenditur, quam celeriter do-
minus impros puniat. Et est & hic notan-
dum, quod loco impiorum in contextu
Græco habetur immisericordium. Consi-
deratione uero dignum est, quod quemad-
modum, hic uillicus in debitores Domini
sui hoc beneficium contulit, nemine ip-
sum importunis precibus obsecrante, ita
oportet uos non expectare, a pauperibus &
egenis multis, seu importunis precibus ur-
geri. Nam oleum, quod ex ipsis oleis ab-
que eo quo & premiatur effluit, melius est
& id plurima medicamenta uillicus quam
illud, quod per uim educitur & exprimi-
tur, id quod etiam in uino contingere so-
let. Sic elemosynæ, quæ uoluntariē &
absque molestia, seu importunis peten-
tium obsecrationibus fiunt, magis sunt
Deo acceptæ. Et sicut uillicus ille dixit.
Sed cito scribo, ita oportet uos non solum
libenter sed celeriter ac diligenter elemo-
synas erogare. Nam quemadmodum (ut
ait Diuus Paulus) hilarem datorem dili-
git Deus ita diligentiam amore profe-
quitur. Ideo in Proverbis dicitur. Ne
dicas, Vade, cras dabo tibi, cum statim pos-
sis dare. Et sicut hic uillicus pauperibus &
ar. Sed op. & sic dicitur. Vnde ait,
sic tu pauperibus & non diuitibus el-
gi debet. Hoc Spiritus sanctus aperte admo-
net dicens. Mune panem tuum super tran-
seuntes aquas, quia post tempore multa
inuenies illum. Aquas transeuntes, id est,
pauperes & afflictos. Vbi maxime perpe-
dendum est, non dicere in presentiarum.
Da panem tuum, sed, Mune panem tuum,
ut uelut gas, pauperes oleo uelut an-
fores Dei, uulgo Recueros de Dios. Qui bona
huius mundi, ut ea coram eius diuina
oculis representet in cælum portant. Simile
Qui in aliquo horto fructus arborum col-
ligit, & intelligit, se, cum emerit, ab oli-

Pl. 142

Dani. 4

Isa. 10.

Simile

Co. 9. Pro. 3.

Ecd. 11

Simile

tore ipsis penitus esse privandus, conatur
 illos per parietes extra hortum mittere, ut
 postea cum potuerit, eos in domum suam
 ad manducandum porter. Sic (fratres mei)
 nunc in horto huius mundi estis, quid quid
 in eo extraxeritis, quem hortulanus,
 videlicet, mors à vobis, cum ab hac vita
 exieritis, accipiet. Veneram ut Blos Na-
 dus egressus sum de utero matris meę, &
 nudas illic reperi. Valis in cœlo quid
 manducatis reperire? Nunc per parietes
 fructus pueri, elemosinas pauperibus
 tribuentes, quia nunc elemosina cura ex-
 terna necessitatem, non habentis, er-
 fluunt, præcepto non est, sed in consilio,
 ut optime D. Thomas docet. Sed quæro,
 cur diuini nomen inquiras dominus
 in potu? Resp. inde, quia sequenter ma-
 lis comparatur amibus, & ad malum, hoc
 est, ad falsum, iuxta, voluptates, atque su-
 perbiā multos mortalium animos al-
 liciunt. Quomodo, e.g. A, o totus con-
 cupiscentiam carnis tue foveat, quanta
 nos inter peccatum appetat, quia peccato
 primi patris originē suat, & ad peccata
 incitet, & diuitis. Dns inquit appelat,
 quod sequenter inuoluta & inquit pa-
 rentur, & ad iniquitatem inuoluit, non quod
 in diuitis iniquitas ulla sit, sed, & carum
 abusu. Cum enim ut in libro Ecclesiastes
 dicitur. Peccantia que sunt omnia, qui pe-
 cuniosus est, si diuino timore destitutus
 fuerit, ad que usque timora parata habet in-
 umentia, tandem dicitur, quia res re-
 ste dicuntur, quoniam solis iniquis diuites
 sunt inani. Beati Augustini in libro de ci-
 uitate dei, dicens, Iusti etiam illa possideant, ta-
 men diuites habent in cœlo. Quid mihi
 est in gloria tua, te quid uelut super terra?
 Deus cordis mei, pax mea Deus in æter-
 num, id est, in sanctis Patris? Et etiam est
 hæc uox iustorum, quibus uilescunt rem-
 poralia bona. Licet autem dominus est,
 qui misericordes in æterna tabernacula re-
 cipit, tamen pauperes dicuntur hic et ac-
 cipere, sicut etiam alibi dicitur. Misericordiam
 bonam dabit in finem uelut uni, & ceteris
 pauperes, quia ipsi, sicut etiam dicitur, uis dabi-
 tur hæc merces. Hoc etiam inquit, ut pau-
 peras honore efficiat, eosque fortis reddat,
 ut in teum patientia, diuites uero cum mi-
 sericordia gratiam mereantur, qua compa-
 ratur gloria ad quam nos perducat letitia
 Marti filius. Amen.

A DOMINICA NONA post Pentec.

Concio Prima.

*Cum appropinquaret Iesus Ierosoly-
 mam, uidens ciuitatem, fletu super
 illam. Luca 19.*

Angelicus Doctor D. Tho-
 doctissime probat, præsci-
 tiam mentis, non posse
 esse aliquam rationem præ-
 destinationis in communi

quia merita præscia cadunt sub prædesti-
 natione. Et præscientia peccatorum sit
 aliqua ratio reprobationis ex parte penę,
 quæ præparatur reprobis, in quantum sci-
 licet Deus proponit sepulchrum males
 propter peccata, quæ à seipsis habent &
 non ab illo, iustos autem proponit se præ-
 miaturum propter merita, quæ à seipsis
 tantum non habent. Et confirmat hanc
 sententiam illo Prophetæ Osee uaticinio,

C Scilicet. Perduo tua ex te Israel, tantum-
 modo in me auxilium tuum. Perduo tua
 Israel, idem est quod, tu ipse es causa pæ-
 tionis tue. Atque in Paralipoli Chanda-
 ca sic hæc uerba explicat. Cum uos depri-
 uatis opera uestra, o domus Israel, domi-
 natus in uos populi, sed quoties euerſi
 estis ad legem meam, uerbum meum fuit
 uobis præsidio. Vbi constat ab hac trans-
 latione, hunc locum laboribus ac Dei fa-
 uoribus in hoc mundo applicari. Propter
 peccata enim Dominus bella atque alia
 infortunia hominibus euenire permittit,
 at propter penitentiam ipsos ab eisdem

D laboribus eripit. Atque ita per eundem
 Prophetam ipse dominus is, qui se per
 ueram penitentiam ad Deum conuertere
 iungit, hoc ita quam singulariter benedicere
 pollicetur. Et percipit inquit, cum eis
 foras in die illa cum bestia agri, &
 cum uoluce cœli, & cum reptili terrę, id
 est, in eorum gratiam & utilitatem. Ita in
 libro Job dicitur. Ephraz Erue te de ma-
 nu gladii in bello, in ualitate & fame ride-
 bis, & bestias terrę non formidabis, sed
 eum lapidibus regionem pastum tuum,
 & bestias terrę pacificæ erunt tibi. Volu-
 eris

Osee 13

Osee 13

Job. 1.

D. Tho.
 2. q. 33
 art. 5.

Ecclesi. 10

B. Aug.
 de ciuitate
 Euang.

Psal. 72

Lucę 6.

- eres coeli uocat sanctus Propheta Reges su
Iere. 48. perbos, & ita apud sanctum Ieremiam de
 Repe Assyriorum dicitur. Quasi Aquila
 uolabit ad Moab. Et apud sanctum Oia
Osee 8 de Nabuchodonosor. Quasi Aquila super
 domum Domini. Sicut enim aues rapaces
 ut accipiter, dum uiuunt, in magna habent
 estimatione, atque in manibus magna
 tum maximis delictis gestantur & nutrian
 tur, post mortem uero in sterquilinum
Simile. prouersolent, ita potentes Tyranni dum
 in hac uita sunt, magnifunt & ab omni
 bus honorantur, ac corpora sua deliciis at
 que illecebris tradunt, at uero post mortē
 in inferni sterquilinum miserrime de rē
 dentur. Bestias agri uocat homines crude
 les, repulsa uero terref (quae sunt ueneno
 sae uiperę) appellat homines mordaces, ue
 neno malitia, & inuidia plenos. Denique
 omnia haec nomina Sanctus Propheta ini
 micis imponit, cum quibus Dominus fide
 les seruos suos pasturū inuitos esse polli
 cetur. Et adiecit: Et arcum, & gladium, &
 bellum conteram de terra, & dormire eos
Psalm 4. faciam fiducialiter. Sicuti cum sancto Da
 uid fecit, qui, cum se ab hostibus obsessū
 uideret, dicebat. In pace in idipsum dor
 miam, & requiescam. Atque ita sanctus
Iob. 11. Iob inquit. Si iniquitatem, quae est in ma
 nu tua, abstuleris a te, & non manserit in
 tabernaculo tuo iustitias tunc leuare pote
 ris faciem tuam a osque macula, & eris sta
 bilis & non timebis, detossus, securus dor
 mies, requiesces, & non erit, qui te exter
 reat. Quid est, Detossus securus dormies?
 Variabilis uertit: Iacebis securus, scilicet,
 ut fossa circumdatus, id est, in summa fidu
 cia dormies. Ad consuetudinem bellan
 tum alludit, qui fossis quibusdam, quas
 Hispani dicimus, *Trincheas* se ab hostium
 impetu, & insidiis defendunt. Nulla cer
 te fortior fossa, est, ut securi siuius, quam
 ad Deum conuersio. Atque ita ubi nos
Nu. 23. legimus, Non est idolum in Iacob, nec af
 fictio in Israel, Hebrę legunt, Non est la
 bor in Iacob. Et subdit statim rationem,
 dicens: Deus eius cum eo & clangor ui
 ctoriae. Vnde significatur, uelut qui creatu
 ras non adorant, nec idola uenerantur,
 in bellis, & contradictionibus a summo
 numine esse protegendos, & in hoc plan
 gor uictoriae auditur. Nam (ut ait San
 ctus Dauid in Deo faciemus uictorem),
Psalm 106 & ipse a nihilum deducunt tribulantes. E

contra uero Dominum per Prophetam
 Oseam Ierusalem imitatur, iniquitas.
 Comedet eam bestia agri, & uisitabo Ie
Osee 7 per eam dies Baalam, quibus accendebat
 incensum. Attendite, quod nomen Do
 minus in iudibus, qui Ierosolymam eue
 runt, imposit, non e. uincapat hostes, s. d
 bestias, & non qualescunque, sed bestias
 agri, & syluestres, quae crudeliores esse so
 lent, nec unquam domari consueuerunt,
 homines enim, qui tu alios homines cru
 deles sunt, indigni profecto sunt homi
 num nomine, sed potius bestiarum. Ita
 eos sanctus Dauid appellat. Ne tradas, **Psalm 73**
B inquit, bestias inimis confitentes tibi,
 bestiis, id est, crudelibus hominibus. Vbi
 Paraphrasis Chaldaica habet. Ne tradas
 populis similibus animalibus syluestribus
 animas discentium legem tuam. Milites
 etiam, qui Regnum Pharaonis euerfi
 erant per Ezechielem prophetam Domi
Ezc. 29. nus bestias appellat, his uerbis Bestias ter
 re dedi te id deuorandum. Hoc Plinius
 Philo opus magnopere ampliat, dicens **Plin li. 7.**
 Nec bruta animantia, nec pisces, nec a
 ues alia suae species animantia interficere
 solere uel contra illa crudeles fieri, non
 enim leo aduersus alium leonem dimi
 cat, nec Aquila contra aliam Aquilam,
 homines uero in seipfos quouidē uisici,
 & bellum gerere uidentur. Maxime cum
 tot rationibus cogantur, ut se ad inuicem
 diligant, quas quidem bruta animalia
 non habent. Et inter eas una est, ut Be
 tus Augustinus perperit Deum in uon **E. Aug.**
 di principio non multos homines simul, **li. 12** de
 sed unum duntaxat ex quo reliqui proce
 dunt, creauit. Hoc Deus ob ipsorum **cap. 16.**
 hominum peccata permittit, atque ita
 peccatores cum aliis peccatoribus pu
 nit, sicut uerba haec, Comedet eam bestia
 agri significant De quo manifestissimum
 testimonium in scriptura hodierni Euangelii
 lectioni habemus, in qua refertur, quā
 liter princeps clementis Christus filius Dei
 miserandam Ierosolymorum euerfionem
 propter ciuium ipsorum innumera pec
 cata plorans nunciauit. Erit autem ope
 repretum, quo potissimum tempore hęc
 Domini lamenta contigerit, explicare.
 Cum ignitiam tempus appropinquaret,
 quo bonus Iesus seipsum pro ge. cis
 humani salute in ara crucis immola
 re destinauerat, ad passionis locum

nomine dimittit gratias & opes in sanctus A
lucis significare non solum est. Aqua
namque lo desurgit terram fecundat,
calorem temperat, tum ex. gult. quæ
omnia in genere suo diuina gratia pre-
stare in mentibus priorum operatur. Qua
autem libertate & copia aqua istæ in mun-
dum per hanc uisitationem effusa sint, sa-
tis aperte hoc in loco uates sanctus inue-
nitur, occupandi, & replendi uerbis
declarauit. His enim ingenem humilimo-
di aquarum hoc est, omnium gratiarum
nisi & coram uoluit designare. Nec satis
Domina sunt, aditum hominibus ad hanc
tantam gratiarum inundationem parere
uoluisse, sed etiam ipse per te maximæ uo-
ce ad eas hauriendas conmutare dignatus
est. Sic enim apud D. Ioannem legimus.

Ioan. 7. In nouissimo die magnæ festiuitatis sta-
bat Iesus & clamabat. Si quis ita uelit
a me & bibat. In die magno testis es, is,
ubi prius fuit homines non con- tra de
familiaritatem non sedens. sed sitis mari-
timæ uoce clamabat. ad has ex ceteris aquas
inuitans. Quam enim Petri nostri conu-
tem o ineffabili emergit genus humanum
charitatem o perpetuis laudibus prædica-
dam atque celebrandam ben- uolentiam
Quæ tandem omnia, quamuis incredibili
humano sensui uideantur, credibilia ta-
men erunt, si personæ redimentis manes-
tem ac diuinitatem expendamus, quam
Ihs. 34. Ihs. Prophetam misit, eum dixit. Deus
ipse uenit, & saluabit nos. Quod enim ho-
minibus a tali Saluatore sperare non lice-
ret? Hæc enim sunt, quæ populus ille ag-
noscere debuisset, quæ tamen ab eius o-
culis abscondita esse dominus uehemen-
ter doluit.

Atque ita annuntians eis illud terribile
supplementum. *Poenitentiam date in te, & circun-*
dabunt te inimici tui uallo, & causam non
designat esse ingentia scelera & peccata,
quæ commiserunt sedant. Eorum non co-
gnoueris tempus uisitationis tuæ. Nam si co-
gnosceret, & ab illa cognitionem commo-
dum eliceret, non ita in hoc mundo, &
minus in alio puniretur. In hoc etiam di-
uina misericordia enititur, illos enim non
sciam, sed post quad. oñia annos, ut pe-
nitentiam agerent punire uoluit. Peccan-
te Angelo Luciferi statim Iuana iussu
in unum punire. Atque per Dominum an Vi-

Lue. 16 debant, Sathanam sicut fulgur de celo ca-

deant. Vnde etiam ueni, quæ sup-
in illam inferre creaturam atque om-
nes sequaces eius executus est, aperte si-
gnificauit, propter eorum paruam occa-
sionem, & propter maiorem in malum in,
quæ peccauerunt. Homines uero, quoniam
debueret & educi sunt, idem dominus per
aliquid breue temporis spatium, ut per-
nitentiam agant, expectare solet. Quocir-
ca in ecclesiastico dicitur. Ne dixeris, Eccl. 5.
peccauit, & quid mihi acciderit tunc alius
misericordia est patris, sed dicitur. Pater
eum non uidet, a diuina iustitia se puniri,
statim securum, & liberum te esse existi-
mat, ideo uerum illud & alia peccata cõ-
mittit, cograns simulationem. De sua
(ut aiunt) litem bonam facere. O stulte,
stulte, attende quod Altissimus est pater
sed dicitur, & quod magis expectat, si u-
ipsum, magis expectat, non expecta-
ris. eo maiori seueritate in te animad-
uerit. Quando aliquis aries cum alio
congradi contendit, quanto magis ab
illo retrocedit, tanto maiori. Quod cum per-
eunt, sic dominus quod plus punitionem
differit, eo ipsa seuerior erit.

Sed Iudeos multos faciamus, & ad nos
ipsum ueniamus, causamque nostram
cum illorum causa comparemus, constat
enim, hanc pacem, quam Dominus com-
memorat, (hoc est, hanc tantam felicit-
tatem, tantam coelestium donorum &
gratiarum ubertatem) non minus nobis,
quam Iudeis oblatam fuisse. Nam Iesus
Christus (ut Beatus Apostolus asserit) Heb. 11
hæc & hodie ipse in secula, id est, Iesus
Christus omnibus quæcunque in terra po-
mundi & quæcunque alique ad hunc ut
fidentissima merita habet. Sic enim per
Prophetam Isaiam ecclesiis pater cum al-
loquitur. Parum est, ut sis mihi seruus ad
suscitandas tribus Iacob, & feces Israhel
conuertendas, dedi te in lucem gentium,
ut sis salus mea usque ad extremum ter-
re. Vique igitur populo & Iudeorum &
gentium hoc. Cum a dominis uenit est.
Quid igitur minus nos quam illi perire,
nisi qui le. & est, huius super. Re-
demptoris doctrina, ac diuinorum sacra-
mentorum munera, quæ ad nostrum re-
medium sunt peruenire.

Ideoque peccatores (fratres mei) ne lacry-
mæ Domini multorum ex nostris egre-
tatem deplorent, peccatores, ne de nobis
quoque

simile.

Isai. 49.

quoque ipse dicat, Si cognouisses & tu, & quidem nunc dicit, quæ ad peccatum tibi fu-
 licet, data est, quam tamen percipere no-
 luisse. Plurimum enim inter fideles modo
 sunt, quibus penitus uenit Christus, quasi
 omnino non uenisset, qui nec eius doctri-
 na quicquam proficiunt, nec clarissima
 uirtutum eius exempla sibi ad imitandum
 proponunt, nec magnificentissima eius be-
 neficia mente reuerant, ut eis saniores ce-
 dendantur, nec ab sacramentorum eius me-
 dicamenta, & præsidia, nisi us coacti, acce-
 dunt. Quid autem mihi prodest, quod cor-
 lectus medicus tot secum medicamenta af-
 ferens in mundum uenerit, si ego nec illam
 audio, nec sacramentorum medicamenta,
 quæ ille mihi gratis offert, percipere uolo?
 Igitur si iudæi tam atroces rebellionis sue
 poenas dederunt, eo quod diaboli benefi-
 cia contempsissent, quæ nos tenere par est,
 quæ eadem beneficia percipimus, nec tan-
 to illis meliores esse credimus. An non
 æquum est, ut aut similem poenam, aut et-
 iam maiorem ueneri debeamus. Nam Deus
 aut iniustus, aut personarum acceptor est,
 ut in simili causa dissimilem ferat senten-
 tiam? Dominus Abimelech Regi Geraræ
 (ut sacra refert Historia) sic ait. Redde
 uiro suo uxorem, si autem nolueris red-
 dere, scito quod morte morieris tu, & om-
 nia tua, quæ tua sunt.

Gen. 20.

Omnia hæc uerba magnam emphasim
 habent. Et in primis uerbum illud, scito id
 est, pro certo habes, nec de illo dubites.
 Deinde non ar, simpliciter Moneris, sed,
 Mone moriens, hoc est dupliciter, & in
 corpore & in anima. Denique inquit Tu
 & omnia quæ tua sunt, id est, inferis causa
 perdis omnia, quæ tu habes. Ex quo col-
 ligitur, quod licet perierit, totum principis
 non sit populus perit, ipse uero opti-
 ceptus in omnium mortibus culpatur. Quod
 quidem optime Rex ille intelligebat, quo-
 niam cum Abraham loquens ei dixit. Indu-
 xisti super me & super Regnum meum,
 peccatum grande. Quapropter si quidem
 hoc ita est, minime uideamus tot la-
 bores, quot nos undique circumdant, quin
 potius in maiorem admirationem rapi de-
 bereamus, eo quod in his plures non pati-
 mur Dominus totum integrum Regnum
 euertere uolebat, quoniam princeps Ethni-
 cus alienam uxorem cepit, quare ergo
 nunc funditur cunctis non pertumescimus,

A si cum Christiani sumus, tam magnates quæ
 parat tot iniustitias committimus? Velim
 maxime perpendatis uerba quædam quæ
 Rex ille Saræ uxori Abraham dixit, cum eā
 uiro suo reddebat, scilicet: Memento te
 deprehensam. Quasi diceret. Ne iterum
 dissimules te uirum habere. Vbi Beatus
 Chrysostomus ex alia translatione sic le-
 git. Quocumque perixeris, uerum dico, id
 est. Dico uerum, te a me minime fuisse ta-
 ctam, & tuum ac meum honorem tuere, ut
 uideatur zelum, quem honoris sui Rex ille
 habebat, a proximo in dum exemplum
 non præberet. Si autem dicitur. Nunc di-
 uina graua adiuvante similia peccata in
 Regibus non uidemus, ut propter illos e-
 uertamus. Ad hoc respondeo, quod licet
 uerum sit, illa in Regibus non inueniunt, im-
 men in eorum subditis atrocia crimina esse
 reperimus, & hoc sufficit, ut merita a di-
 uina clementia destruantur. Cum Patriarcha
 Isaac in Palestinam pergens simulauit. Re-
 beccam non esse uxorem suam, eam Rex
 Palestine sic allocutus est. Quare imposu-
 isti nobis? Potuit contra quispiam de po-
 pulo cum exore tua, & induxeras super
 nos grande peccatum. Ecce qualiter Rex
 ille licet Ethnicus existimabar, sibi ac Re-
 gno suo damnum, & grande incommo-
 dum suum insequi perit cum altera u-
 xore delinqueret, cum etiam ignoraret, il-
 lam uxorem esse, cognoscens peccata
 subditorum super Reges & gubernatores,
 ac super omnem populum incidere, super
 Reges propter negligentiam quam habet,
 ne subditi delinquant, super populum,
 quoniam non curauit, ut tales punien-
 tur ac digno supplicio afficerentur.

Cæterum cum dicat Aristoteles, ser-
 mones uniuersales esse minus utiles, uni-
 cuique eorum qui circa mente in scien-
 tiis suis perstant, eidem Domini uer-
 bis dicamus: Si cognouisses, & tu, & qui-
 dem in hac die tua. Peruersa quippe ani-
 ma (ut Dñs Gregorius hoc in loco ait) D. Greg.
 rebus præsentibus dedita, in terrenis sup. Lu
 uoluptatibus resoluta, abscondit sibi ma-
 la sequentia, quia præuidere futura re-
 fugit, quæ præsentem lætitiā peruer-
 bent. Sed quæro, o Christus superne om-
 nium rerum Domine cum Sanctus Da-
 uid dicat, Tuus est dies, & tua est nox,
 tu fabricatus es Auroram, & Solem,
 quare tu inquis, in hac die tua, Si tuus est
 dies,

B. Chry.

B.

C.

D.

Psal 73

S. m. l. c.

Isa. 23.

Simile.

comparare. Si ergo, o homo, Cognovisses, & tu O quis rem in hac dicis tua, quæ alia
cemur. Idest, si cog novisses, dominum in
hac vita te pace, & uenia peccatorum tuo
rum iuuare, tu te ipsum in tempus tantæ
necessitatis præparares. Quia ueniens dies
in te, & circumdabunt te inimici tui nallo.
Quādo perdidit iub rubo inclusa est, & cir
cum circa se uidet multos canes ipsam de
uorare uolentes, & in aciem multos accipi
tres ad ipsam dilacerandam, & multos ho
mines iustis. & lignis rubum percutientes,
ut inde exeat, quo timore reuera concu
tie ut te ipsam sic circumdant am aspiciens.
O sancta Maria Señora, Quæ lingua aut q
uox poterit timorem, & per uerum explica
re, quo anima peccat ex moris huius per
honesti, inclusa adhuc in rubo corporis,
cum se peccatorum multitudinem circumda
tam aspexit, & animaduertens se etiā ab
hostibus, unde iter demonibus obfistam
tenet, & dolores quos patitur, esse quos
dam istos qui ipsam ad excundum ex illo
rubo compellant, ut in crudelissimas mu
nistros, & executores diuinitatis iustitiae
manus incidat, ubi æternis suppliciorum
generis. breuissimas, quib. nunc si uisur,
uoluptates persoluit. Et hæc est ratio, pro
pter, quam dominus præsentem ut a die
appellat. Tempus uero ultionis dies nuncu
at, dicens. Venient dies in te. O uiam tu
hæc, & c. Quæ huius, & c. Et c. Quæ huius
plorantes. Si quidem ergo Iesus uidens ci
uitatem, fleuit super illam, tu o peccator
conscientiam tuam intueri, & si mæte alie
nus non ea mala, quæ in ea sunt et luge
bis. Fac id, quod S. Isai. ait, f. Sumetibi cy
tharam, & circui ciuitatem meretrici obli
uini tradita, bene cane siue quæ cantu
cum, ut memoraui te. O diuina uerba,
Deus uobis spiritum confert, ut illa, sicut
oportet explicare sciatis. B. Hier. hanc
considerationem facit, quod quando mere
rix ad adolescentem aliquem maximo amo
re prosequitur, & aliqua inter eos iuxta seu
indignatio fuit, ipsa cythram in manibus
sumit, & canendo amatorem suum canus
suauitate ad se uerum attrahit, & in pristi
num amorem ipsum placendo adducit.
Meretrix est anima peccatrix Dei, & sui ip
sius obliu, cythra uero, quam præma
cipere est proprium suum cor, quoniam
eodem modo facti sunt, ut patet, cythra, i.
arpa, & ipsum cor, chordæ uero, quæ hanc

A cytharæ ligatur appendent, sunt culpæ con
tra Deum commissæ, quia de corde exeūt
homicidia, adulteria, fornicationes, furta,
&c. Hæc autem culpæ de corde exeūt, & in
ipso ligatur remanent, quoniam idem cor
illarum amore captum est. Idus, quib. ip
sas chordas atq. cythram tangere debet,
sunt dolores, & actus contritionis, canticū
denique, quod canere debet, est lachrymo
sa confessio. Quæ nō confitetur ueritate Eccl. 5.
ques, atq. optima esse debet ideo ait Bene
ca & huius, & c. Quæ uero O quæ uero
mum canticum canit suo amatori me
rit, cum eum ad suum amorem redire fa
cit Cupis, o anima sua uisissimum concen
tum taceret, quo Deum tuum mitiges, & de
coelo usq. ad sinum tuum attrahas, tuūq.
amatorum etheras, canticum quod supra
retulimus, et cane quod quide ad hæc om
nia efficacissimum est. Et circui ciuitatem,
uidelicet, conscientiam tuam, quæ uelut ci
uitas est diuersis uirtus plena Per omnes ui
cos tuos, nullo deprospiciat, & incolas,
qui in eis sunt, uidebis. Transi per uicem
oculorum & ibi diuersas aciem ornatus
tui inuentiones domus tuæ diuitias dissi
pantes conspicias. Et inde ultra progredere
in uicem gulæ, & ibi inuenies inordina
tas manducandas & bibendi curas, ibi iux
ta confecta, atq. alia, quam plurima ma
la, quæ secum ipsa gula affert, comperies.
Et non ibi quiescas, sed progredere ad u
cum linguæ, & ipsam plenam mendaciam,
assummatuonib. falsis criminibus, iurame
tis, atq. secretis aperis inuenies. Et ulterius
progredere in uicem olfactus & ibi odo
res, aromata, pulueres mille modis conse
ctos, aquas odoriferas, atq. alia delicatissi
ma Satanae artificio inuenta ad te aliosque
in turpia prouocandum deprehendes. De
in q. progredere ad uicem auditus, & ibi uo
luptatem, quam in audiendis defectibus
alienis turpissimis fabulis, atq. in honestis
cantibus coruū corruptentibus nanci
fecis. Atque hæc omnia mala in ea urbe
contemplans, si lapis aut diabolus non es,
si per illa per oras, & uicem tu
mione bunt, ad imitationem Christi Salua
toris, qui uidens ciuitatem fleuit super illam
f. hoc modum ad diuinā gratiam re
cipiendam dispones qua comparatur g. o
nia, ad quam nos perducas. Ite uis Maria
filius Amen.

DOMI-

tan enim ira Dei de celo super omni em
impietatem, & iniustitiam hominū In hoc
loco, & in omnibus sacre scripturę in qui-
bus ira Dei dicitur, per illam pœna, seu ul-
cio, vel supplicium intelligitur, in Deo eni-
m non est ira, quamvis illi effectus irę, ut
delictis ultio Et inquit, De celo, quoniam
ei Dominus revelauit, quasi et aliquoties
homines per Angelos bonos puniuntur,
sicut erant illi duo Angeli qui Sodomam
uenerunt, & ille qui aquam maris rubi sup-
per Aegyptios conuerit Aliquando uero
per Angelos malos iussu Dei puniuntur, ut
in Psalmo dicitur. Misi in eos iram, & in-
bulationem immisiones per Angelos ma-
los Ideo non de celo, sed de terra dicitur de
loempireo Deus Angelos bonos mittere
de celo uero acro Angelos malos A-
liquando etiam ira Dei de terra uenit, ul-
delictis, cum homines aliis hominibus puni-
tur Atque, ita de Lomprur Prophete Eze-
chiel dixit. Tu fili hominis uaticinare ad
uerbum Hog & dices: Hęc dicit Dominus.
Ecce ego super te Gog, principem capitis
Mosoch, & Thubal, seducam te, & alcen-
dere te faciam de lateribus Aquilonis, &
adducam te super montes Israel, & cades
eu, & omnia agmina tua. Et paulo inferius
de Hebræis loquens inquit. Depredabun-
tur eos, quibus pcede fuerunt, & diripient
uastatores suos. Vbi alia translatio habet,
Reducum te, & alia Educum te. Et est no-
tandum, quod Dominum permittere, ut
tyrannus ille cæcus ac passione sua decep-
tus deprauata ientione ad populum Is-
raeliticum iret, ut ab illo penitus eueriret-
tur, uocat ipse Dominus Seducam te. De
ulionibus autem, quę per homines in a-
lios homines fiunt, sunt quamplurima in
sacra scripturas testimonia, inter quę unū
přecipuum est hoc, quod summa ueritas
impręseueritum refert. *Circundabunt te iu-
mici tui uallo.*

Alterum, quod hic docemur est quod
ciuitas illa non tantum propter scelera,
quibus se fecdauit, euerfi fuit, quantum
eo quod non se mndari permisit, nec re-
medium se ferre uoluit cum uni p-
minusei offerebat, & ob hanc causam no-
dicit. *Eo quod non cognouerit tempus uisita-
tionis sue.*

Aliud etiā grande supplicium, quo Do-
minus per Regem Nabuchodonosor po-
pulo Hebręo intulit, sacre licet commē-

mo aut ex přecipua causa, quę assignant
hec est. Miratur Dominus Deus patrum 2. Pa 36
suorum ad illos per manum nuntiorum
suorum, de nocte consurgens, & quotidie
commonens, eo quod pauceret populo, at
illi subsannabant nuntios Dei, & parui
pendebant sermones eius, donec ascende-
ret furor Domini in populum eius, & es-
set nulla curatio Hęc fratres mei, est přeci-
pua querela, quam Deus erga nos habet,
non tantum: quia peccamus, conuenitur,
sed quia ad eum non conuertimur. Et ita Gen 3.
primo parente Adamo peccante, statim
Dominus ad ipsum uenit, dicens. Adam
ubi es? Quali diceret. Quare fugis conspe-
ctum meū? quihuius loci magis proprius
sensus est. Atque nam intelligens Adam ti-
bi a Domino dictum esse, quare přesentiā
meam fugis? respondit. Timui tu quod es
sem nudus, id est, tuam přesentiā decli-
nauit, quod dicitur etiam apud Ierem 3
timui faciem meam Domine, tu ingentia
scelera tua commisit contra me. Et dicit,
cum fecisset hęc omnia. Ad me reuertere,
& non es reueria. Vbi magni de hoc ul-
tio, quoniam de omnibus, quę supra narraue-
ris, Dominus conqueri uidetur. Et cum 3.
Zacharias refert, se amphoram uidisse, &
talentum plumbi mulieremque sedentem
in medio amphorę, de qua Angelus ei di-
xit. Hęc est impietas. Et cum přoieceret
eam in medio amphorę, misit massam
plumbeam in os eius In hoc omnium pec-
catorum perditio resolutur uidelicet, de
monem in eos na dominari, ut ipsi a se
nec unum unum expellere possint, non
aliter, quam si pondere plumbis os obtru-
sum haberent & sanguinem cordis ita, ut nec
ad Dominum uno uerę confessionis ver-
bo inspirare valeant. O Deus infans pę-
ratis, & pęter lumen, nos, obsecro, per
infinitam clementiam tuam illumina, ne
in tantum malum incidamus. Tertium,
quod dicitur de muliere, est, quod in
terro. Hoc pęteritio, quę la-
bere debet, qui alios rectorus, & guberna-
tus est, mirabiliter enitue uol. Plorauit
plurimum Dominus, quod quod de uisione,
quā de ciuitate Ierusalem sumptus erat, ver-
bas faciebat, & eodem die, quo plorauit, in
ipso delinquentes ab Ecclesia flagello ex-
pulsū In quo docuit, iudices & gubernato-
res debere esse iustitia, & misericordia
adornatos Iustitia in operib. ostēdenda
est.

est misericordia uero in corde regis & de
bet. Sed aliqui sunt iudices, qui quodam
modo latuit affici uidentur, cū malefa
ctores inueniunt, quos suspendendo aut
alio modo interficiendo puniunt. Valde
profecto necessaria est iustitiae executio,
sicutam Zeleucus Rex Locresis habuit.
Qui cum leges suis subditis ferret, inter
quas una fuit, ut adulterium committen
ti oculi eruerentur, filio autem eius adul
terium patante, ipse illum in muncula
conici iussit, & sententiam tulit, ut eius
oculi ostenderentur, congregatis uero
principibus Reipublicae ac regi illius ad
eum obsecrandum, ne tam crudelem poe
nam in principe filio suo exequi uellet ni
hil aliud ab eo precibus potuit obtineri,
quam ut si uis eius in poenam criminis
uno duntaxat oculo priuaretur, ipse uero
pater se sibi alterum ex suis euulsi, ut sic
legis norma penitus adimpleri uideretur.
Sed poterat haec ex parte regis cunctis
dis compassione coniungitur, quam in il
lis ultor minister suus uellet edo,
qui, ut illam exequantur, reuerentiā, quae
sacris locis debetur, non obseruant. Non
melius, esse aliqua crimina, ob quae hec
eum est, delinquentes a locis sacris, ut pun
iantur, extrahere. Dominus enim in sa
cro Exodi libro dixit. Si quis per industriā
occiderit proximum suum & per insidias,
ob altari meo auelles eum, ut moriatur.
At quando delinquentes Ecclesiae immu
nitate iure optimo possunt gaudere, ma
gna profecto diuinæ maiestati, irreueren
tia, sit cum priuilegia suae sacrae domus, ob
fringuntur: & multo minus ferendum est,
quod ad id, qui ad Ecclesiam se conferunt,
& sacrosanctae Eucharistiae custodiā am
plectuntur, inde per uim extrahuntur. Quod
quidem nefas diuina iustitia seuerè puni
re solet, sicut punit Elisodorus, quoniam
tyrannice, ut ex sacris lueris constat, in
templum uerbis Ierusalem ingredi tetrauit.
Quod si ita Dominus Ethnicum propter
irreuerentiam illi sancto templo habitam
punit, quid ipsum facturum expectet
Christianus ille, qui eodem ius ingredi
tur templum ubi ut dixi sacra sunt, est ut
ibi irreuerentius contra ipsum Dominum
utatur? Omnes delinquentes uerbis Ieru
salem, tam paruos, quam magnos diui
nus iudex puniunt, quoniam ipse pater
Dominic. Tom. 4.

non tam acceptior non est, uane au
tem nati in paruos animaduertitur, poten
tes uero licet nefarii & ioculati sint, nul
lus est, qui (ut auor) in suo clamidis simile.
pertingit, nec ipsos punire uelit. Quan
do flumen aliquod extra ripas exiit pro
pter aquarum multitudinem, sicut se
cum ligna atque arbores inter as ma
gno impetu fertur: tunc pauperes uncis &
harpagibus omnia ligna, quae possunt,
colligere conatur. Si quis autem eis di
cit. Heus ecce lignum magnum per flu
men labitur, aut ingens arbor, quae forsitan
pontem aut molina percipitabit, ma
gnasque faciet strages, & ante se alia quā
plurima ligna parua impellendo fert, re
& colligne illi ipsi respondent: Non pos
sumus uas te hoc, quia magno stu
pentes colligere, sed sola ligna parua, quae
non tantum habent ponderis, nec nobis
tantopere resistunt. O iustitiae ministri
qui uacos & harpagones ad capiendos
minimos pauperes per aquam habentes,
& in sceleribus suis immeritos habetis:
quod ego non quidem reprobo, sed qua
re magnas arbores & magna pontes preci
pitantia non capitis? Quare, inquit, ma
gnos ac potentes, qui suo deprauato exē
plo totam Rempubicam eueriunt, non
punitis? Qui non habemus uncas, id est,
Garamas, ad trahendas trabes derinendas. Hoc
est, non habemus animum ad puniendū
tam potentes homines, eosque a suis sce
leribus extrahēdum, atque ita illos impu
nere, quales, inquit, eos punire
mus sine quā manus nostras pecuniae & Ma. 1
lurgionibus implēt. Loquens S. Iudas de
Christo mundi Summo, dixit. Eructis
cingulum lumborum eius, id est, iusti
tia erit cingulū corporis mystici illius ca
lestis capitis, quod ē Re publica Christi
a. Et hoc cingulū per aliquas partes tor
quen solēt. Opor el peso de la escarcela, hoc
est, Por el interesse, Aut propter pōdus en
sis, hoc eū propter timorem ac minas ma
gno & propter non. Quia in multis in
Ecclesiastico dicitur. Noli querere fieri
iudex, nisi ualeas intuite intrinsece iniqui
tates, ne forte extimescas faciem potentis,
& ponas scandalum in agilitate tua: & in
contextu Graeco habetur in æquitate tua.
Et iuxta hanc iteram Spiritus sanctus
docet, hominem non habentem for iudi
cium ad resistendum sceleratis si minus
ali.

Exo 21

2 Ma. 3

Ecc. 7.

aliquod publicum ad iudicia tum intercipit,
 hoc pro, & equitatem ad iudicia, ut
 quod non dicitur ad iudicia. O Domine
 iudices Regum & iudices gentes, Deus
 obsecro te, ut ad iudicia iustitiam & aures conse-

Ps 118

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

1 Reg
11.

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

Nicol
de Ly.

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

Exo 35

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

ut apparere, & etiam ne bis ei dixit, Ego
 ero tecum. Idem ergo Dominus, qui nos
 multos suos docuit, nos enim in aeternum
 novum potentia eripiet. Sed quare, si qui-
 dem post advenit Spiritus in te in sa-
 cramentum multum. Hec ergo te docuit
 letare in aeternum. Domine, Hec Christi
 uenit saluare hominem de eo uenerunt, &
 fideles ac perfecti amarentur, faciant, nun-
 quid tam in eum & cum in nobis re-
 bus de aeternum in te fides est, quod o-

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-
 cras ad iudicia iustitiam & aures conse-

Gen 18

Exo 32

Tria millia, intelligitur ex præcipuis, nam
in fine capitis dicitur Perdidit Dominus
populum pro reatu vituli, quæ fecerat Aa
ron, atque ita ex aliis fuerunt illa viginti
millia. Brissonius, & Stobæus narrant Sco
lonem Solonem non fuisse interrogatū, quod
nam esset inclitum & excellens regnum.
Cui ille respondit, illud esse, in quo bonis
præmia, & proposita sunt, & improbi uero
na ac supplicio afficiebantur. Profecto il
le uerum dixit, infelix enim dici potest
Respublica, & regnum ubi hoc non serua
tur, quia non potius probi humiliantur, impro
bi uero sublimantur. Ideo Druus Petrus
ait, Dominum dedisse regibus, & guber
natoribus mundum potestatem ad uindictam
malefactorū, laudem uero bonorum. Ex
his omnibus colligunt ad propositā quæ
stionem responsio, scilicet, quod procul
dubio iusti in illa subuersione nihil mali
passi sunt, quoniam cœlitus admoneri se
ultra sordine in ciuitatem Pellam, ut re
fer Ezechielus, receperunt. Quia in re be
nignitas magna Dei eluxit. Sic de He
bæis in Aegypto, legimus quos tenebræ
non cruciabant. Unde sapiens ait. Sanctis
tuis maxima erat lux.

*Et ingressus in templum capitis ejus erexit
dentem in illo & ementes, dicens illis, Scitatis
ne, quia domus mea domus orationis est, vos
autem fecistis eam speluncam latronum.*

Ex his uerbis colligitur, & licet in omnib
locis orare, & Dominum laudare possimus
(ait enim S. David, in omni loco domina
tionis eius benedic anima mea Domi
no) tamen ad hoc peculiaris locus est templū.
Atque ita ubi nos legimus Laudate Do
minum in sanctis eius B Hieronymus uer
tit, Laudate Dominum in templo sancto
suo. Et ita literalis sensus horū uerborū,
in sanctis eius est, in locis sanctis eius: in
templo enim duo peculiaria loca erant ui

deret, scilicet, sanctus & sanctissimus. Et ubi
nos legimus, Mirabilis Deus in sanctis
suis, B Hieronymus uerit, Mirabilis Deus
in sanctuario suo, quoniam tunc nullum
aliud in mundo ad Deum obsecrandum
templum nisi illud erat, in quo ipse Deus
in beneficiis quæ ibi hominibus confere
bat se mirabilem ostendebat. Occasione
sumpta huius purificationis, fratres mei,
quoniam Dominus Angelorum in illo marte
habitem potest, ad rectitudinem se uertat
oratio. Ex illa namq. inferitur magna ob

ligatio, quam ut nos ab omni nequitia
purificemus, quilibet nostrum habet, si
quidem immensū Dei uera temp asumus,
quemadmodum in Beatus Paulus testatur,
dicens, Vos estis templum Dei uiui, sicut
dicit Deus, quoniam in habitabo in illis.

Atque ita loquens idem Beatus Apostolus 2 Co. 8
de Deo ait, Hic cœli, & terræ cum sit Deo 71
minus, non in manufactis templis habitat. 3 Ri. 8
Et Salomō in consecratione templi dixit:
Nec putandum est, quod uere Deus habi
tet super terram. Si enim cœlum, & cœli
cœlorum te cadere non possum, quanto
magis domus hæc, quam ædificauit: Q

tem admirabilem. Ac dissimulat hæc sa
pientissimus uir templum illud magnifi
centissimū, in quo ingentem nummorum,
& diuitiarum copiam confuserat. Am
mo concipite quas expensis facere poterat
ducenti mille homines qui in opere eius
per septem annorum spatium, quo ædifi
cium illud durauit, laborabant, præter la
pillos pœnosos, & aurum, quo totum
templum operiebatur, & præter innume
rabilia uasa aurea, argentea, atque alio
rum metallorum, quæ ad seruitum eius
fabricata fuerunt. Postquam autem con
fectum fuit factum Salomon, Deum in
templis materialibus non habitare. Insa
nus certe uidetur Salomō tam opulentam
domum, ædificasse ut Dominus in ea ha
bitaret, & postea diuise, ipsum ibi id ef
se habitaturum, Quorsum ergo illam tan
tis sumptibus o Salomon ædificasti. Ego
dicam dummodo & uos prius ad aliam
quæstionem respondeatis, uidelicet, Ad
quid Dominus cœlum fecit, siquid ille
hic & illic, & tunc in omni loco habitat
nec cœlis indiget? Ad hoc respondetur,
Deum fecisse cœlū, ut in ipso, seruius ha
bitarent. Scit ergo ait Salomon, templum

hoc ego ædificui, ut habitaret in eo
eo habitaret ipsumque Deum ibidem ue
neretur, & adoret, & ut homines, qui
propria templa sunt Dei per diuitias, orna
tum & puritatem huius templi materialis
seipso adornare, & purificare addiscant.
Quoniam hæc fratres mei, sapientia tro
nobi cum animo euoluemus, sanè men
tes nostras immundis peccatorum pol
luere, maxime perimelemus. Oflen
de domus Israel templum & confundetur
ab iniquitatibus suis, dixit Dominus: & d

Ezechielum Prophetam Ego autem tuā 120
p 2 dico

sunt in laudem & honorem Dei arg. pulcherrima, & diuina ornamenta, imaginesque magni valoris in eis reperiuntur. Hi sunt periculisissimi Christiani qui quotidie animas suas leuera conscientie examinatione impendant, & purificant, atque adu. diuinitatis sacris mysteriis, frequenter diuina sacramenta suscipiant, & corda eorum, tuar uelut chori, ex quib. continuis laudes Dei deuotissime prolantur exeunt, quod, quod Apostolus, monet, & adimplere student, huius, Cantantes, & psallentes in cordibus uestris. Pretiosa uero ornamenta sunt diuersae uirtutes quib.

Εγχε :

onatur. Denique et res ipsa, quae est im-
 agines, uidelicet, imago sanctissimæ Tri-
 nitatis, quae est libertas, quam tanto aliquis
 perfectiorē habet, quanto magis bonas a-

şimdi

proximus eu charitate distribuit: nam pater
ternus totum se fuso dat, filius vero
ac Pater totam suam essentia Spius sancti
conferunt. Atque . . . quia ex eorum
auctoritate, unde, ille, dicitur, et aliter,
& aliter, qui alia centum habet, tota, re-
gra ea pauperib. impanitur, hic pro etio
magis est similis Deo, quâ ille. Est etiam

Galat.

in illis imago Iesu Christi crucifixi, quae
ut ait idem Apostolus, Qui sunt Christi,
carnem suam crucifixerunt cum uicis, &
consecratis. Et sicut ille, qui cruci affixus
est, nec pedes, nec manus mouere po-
test, sed ad omnem morum imperatorem est:
ita iusti carnem suam, desideria, & cupidi-
tates cum clauis timoris, amoris, atque spei
crucifixerunt, ne in aliquid contra dignam
legem moueantur. Est etiam in illis imago
sacratissima virginis Mariæ, uidelicet pur-
rissima castitas. Denique in eis magno A-
postolorum reperitur, qui est uerus mundi

16.9.1.

6.1.

atque omnium rerum eius contemptibus, &
renuntiatione. Et ut in Decreto est quidam
textus de sacerdotibus monachis imagi-
nem Apostolorum gerentibus. Omnes
autem totis viribus conari debemus, ut
his principis templis assimilemur in om-
nibus, quæ poterimus iuxta cuiusque no-
strum status conditionem.

Concludit igitur sacrosanctum hodie
num Evangelium dicens. Eterat docen
quod in templo. Non erat bonus le
suscipit quicquid plerumque fidei huius tem
poris. Nam predicatorum, qui grandem labo
rem esset reputant, ostendit quomodo die
populum sermonem habere : & , (quo

DOMINIC. Tom. 4.

A peius est) ipsis conſignatoribus non eſt
tam laborioſum concionari, quantum
auditoribus, audire, qui ſi claſſantur, &
audiendo uniuersa ſcriptura in ſe in
ſanctificantur, ac ſi illa requireretur. Non
deditur mercedis illis, ſed ſi conſi-
cando nec auditores illius temporis admi-
rabilem eius doctrinam audientes laus, e-
ſecro, nunc uero incipiente conſignato-
re itatim quamprius inſeruiſſent acciperet.
De omniſpeſis uero diuinum ſpiritu &
teuore nobis communicet, ut euſuſtu, ſua
uitate, & affectu ſue diuina eius uerba au-
diamus, & per obedientiam ei ſeruimus, metea-
mur conſequi gloriam, qua compenſatur
gloria, ad quam nos perducatur Ieſus Mari-
plus. Amen.

DOMINICA DECIMA
post Pentecosten.

Concise I.

*Dixit Iesus ad quosdam, qui in se
confidebant, Ecce Luca 18.*

IN hoc hominide est uis gelio,
dicit illi, & ceteris. Mirabilis
est mirabili quadam in fine pa-
rabola, siue ut gelix histo-
ria, & superbia crimen dete-

statur. & humilitatis unquam commen-
dit. Tamen sublimis vir ut humilitas est, ut
vidēs Deus, in oīem non esse in gisti-
um qui eam ut oportebat, doceret, unigeni-
tum si iuniorum doctorem eius in terra
mittere dignatus est. Atque ut ipse Do-

munus ait. Dicite, si me quia mihi sum
& humilis corde. De insigni philosopho
Homero linguui, omnes urbes Græcie per-
gnaſſe, & inter ſe quamlibet contendiſſe
illum in ſciſſa fuiſſe, natum una quæ-
quæ ſe ſocietatem & nimio honore con-
coratam reputabat, ſi uir in Philoſophia
tam doctus, & in poeſi tam ſingularis
ea naſceretur. Ita dici poteſt, omnes uir-
tes liquod nō, dum ei ſe contēdere con-
libet et uirum dicere humiliatorem ſuum
eſſe: ſed quod propius peruenire tanta eſt
miliatus excellentia.

P. J. St.

agit, licet minimum sit, ei magnum vide-
etur, & magno pretio dignum. Humilitas
vero est tanquam conspicua adolescen-
tum, quæ res minores quam sunt refert,
quantis enim magna atque optima ope-
ra ille, qui humilis est, operetur, ei tamen
parua & imperfecta representantur. Di-
vini Bonaventura narrat, Dominum Ruf-
fino socio Patris nostri Francisci revelas-
se, se quandam singularem gloriæ coro-
nam sancto illi viro servatam habere.
Cupiens autem fratres Russinus scire,
quantam huiusmodi haberet, eum qua-
dam die sic interrogavit. Pater maxima
letitia afficeret si unum, quod scire cu-
pio, mihi patefeceres, videlicet, quid de
te sentis, & in qua existimatione te ipsum
habet? Cui Beatus Franciscus respondit:
Existimo, me omnibus mundi peccatori-
bus esse maiorem, & qui minus omnibus
Deo inferuio. Qualiter, d. pater (inquit
frater Russinus) ad vere dicere potes, si qui-
dem alii sunt latrones, alii homicidæ, &
adulteri, tu vero hæc minime habes? Tunc
sanctus uir respondit. Si tam liberali ma-
nu Dominus ipsis sicut mihi auxilium &
favorem præbuisse, certe magis grati
quam ego sese gratum esse deo, in-
super si ipse Dominus me deseruisse, ma-
iora quam illi simul crimina perpessus-
sem. O responsum profundissimum, &
tanto magis dignum. Sed tene illud non
est considerandum lumine naturali, nec
prudenter iudicandum, quorum videtur non
possibile esse. Nihil enim Dominus misit
se, ab alio sibi illis donis maiorem servi-
tutem esse adhibendam, illa ei dicit.
Sed perpendere debetis hanc huius sancti
viri humilitatem ab altissima Dei cogni-
tione processisse: quanto enim quis altius
in hanc divinam cognitionem ascendit,
tanto clarius sunt humilitatem & miseria-
m intelligit. Idcirco posita in Canticis ait:
Nolite me considerare, quod fuscus sim,
qui decoloravit me Sol. Sicut enim ille,
qui solis radiis obfuscatus domum suam
ingrediens ea, quæ in ipsa sunt, non videret
ita qui alta contemplatione divini Solis
elevatur, quæ sua sunt, minime respicit,
omni ei tenebræ & nihil videtur. Unde
ei quidam mæror superius ac fames & si-
tis iustitiae oritur, quia ad bona opera quæ
plurima operandum multisque virtutes
comparandas festinat. Et hoc modo hu-

milis pars est prudentiæ. Quarta deni-
que virtus quæ a h. militatu sciri esse
intendit, est iustitia, sic a doctissimis virtus
diffinita. Iustitia est perpetua & constans
voluntas, ius suum unicuique tribuens.
Et hic etiam est unus inter præcipuos iu-
militatis effectus, quoniam mediante illa
homo defectus & culpas, quas commut-
tit, sibi tribuit, & Deo gloriam bonorum
quæ agit, reddit, dignoscens se eius ve-
re & gratia adiutum illa operari. Atque
ita ubi nos legimus a facie tua Domine
concepimus, & quasi parturimus spiritum,
Septuaginta interpretes varisule-
runt. A facie tua Domine concepimus, &
peperimus spiritum salutis tuæ, quem feci-
mus in terra. Et sic etiam legit Beatus
Hieronymus. Ex quo apparet, qualiter
iusti sua bona desideria ac recta opera
Deo tribuunt, siquidem aiunt. A facie tua,
id est a virtute tuæ cōcipimus, bo-
na vero opera appellant spiritum salutis
Dei. Atque ita probatam manet, humi-
litem esse omnium virtutum parentem,
ideo a summo veritatis magistro Iesu Chri-
sto nuncupata est omnis iustitia. Nam (ut
D. Matheus narrat) cum gloriosus Bapti-
sta ipsum Dominum baptizare renuere-
t, reputans se tanto munere indignum, Do-
minus ei dixit. Sine modo, sic enim, de-
cet nos implere omnem iustitiam, id est,
humilitatem, ut ait glossa. Qui igitur
est, fratres mei, quæ hæc de humilitate excel-
lentias audiat, & illius desiderio non in-
flammetur, & ad id, iam comparandam
omnes modos, atque inventiones possibi-
les non querat?

Hæc præclarissima virtus illis deest, de
quibus facit Evangelista dicit. Qui in se
considerant tanquam iusti, & aspersionem
ceteros. Licet propter aliquam virtutis
gratiam quidam in seipsis deprehende-
bant, & se ipsos plaris quam par erat, esti-
mabant, & se præ aliis contem-
nabant. Quemadmodum enim sunt quidam adeo
imbecillo & infimo capite ut vel una vi-
na quæ in oculis, etiam & committit, ta-
nonnulli sunt, qui si aliquam virtutis scin-
tillam in nobis reperiunt, aut etiam ve-
luti pueri, aut oves stulti, & alios præ se ipsis
facile contemnunt.

Ut autem divinus magister ostenderet, in
quâto isti periculo uerterentur, & quoniam lon-

Cant. 1.
S. mile.

Mat. 3.

Simile.

peccata Tale est etiam infortunium ingenii
talis eorum laudanda conditio. Atque ita
Propheta Daniel iniquitatem turpis senis
excusauit, dicens. Species decepta re, & cō
cupiscentia subuerit, cor tuum. Et in Acti
bus Apostolorum Diuus Petrus postq̃
cuius ierosalem dixit. Vos sancti & ius
tum negastis, & peristis utrum homici
dam donari uobis, autorem uero uitæ
interfecistis, extenuauit peccatum eorū,
addens paulo inferius: Et nunc fratres
scio, quia per ignorantiam factis sicut
et principes uestri. Perpendite bonitatē
sanctissimi Apostoli qui ex omnibus pec
catis, quę in mundo commissa fuerunt,
ita maximum excusat Inuenitur ergo, fra
tres charissimi, nostrum benignissimum
Domini, sicut eū sancti iuuauit fieri:
peccata proximorum nostrorum ne ampli
ficemus, quin potius ea modis omnib.
amore & caritate excusare cōtemdamus.
Nam uinum ex nominibus, quę iacta scri
ptura diabolo imponit, est accusator fra
trum nostrorū. Nō lo dicere, quod cum
corruisus fraternam obligat ipsa cum effica
cia & ipiritus seruiore minime fiat, liqui
et alio loco. Si quis autem peccatum, de
quibus nimium frequentauit peccatum. Si
quidem autem peccatum, de quibus nimium
excusatur, si uero diu pl. uata est, & alias
egri radices, magnis uiribus, & inuena
tionibus ad eam euellendam opus est, sic
dominus peccauit, quam cū eo, qui plurib.
semineum peccatis. A ud Diuum Ma
cum legitur, quod cum dæmoniacus Chri
sto Redemptori nostro presentem uenit, ip
se Dominus patientem eius interrogauit.
Quid tui temporis est ex quo ei hoc ac
ci. Ab infamia, uidere est quo pacto exierit
dæmon ab illo mulum (ut ait sacer tex
tus, discipulis cum. Poteras quidem Do
minus Iesu dæmoni imperare, ne miserum
hominem illum sic uexaret, quare ergo
Domine id non iubes, sed permittis, ut ip
se pauperculus ita torqueretur? Hoc caele
stis magister fecit ad significandam uim
& uolentiam, quę ad expellendā demo
nem, qui a multo tempore in mentem ali
quam dominatur, necessaria est.

Postquam Phariseus dixit, se non illa
scelerata perpetrare quæ alii homines com-
mittunt, cepit enumerare bona, quæ fa-

[illegible]

Heb 10

 H_2CO_3

Simile.

Job 19

us Simile.

5C1D

Page 3

Алты.

3.

Apo.12

simple.

Mar. 9

C

I

Heb 10

 H_2CO_3

Simile.

Job 19

us Simile.

5C1D

plum, ut orarens. Ecce fratres mei causam. A
ob quam ad Ecclesiam quondam pergere de-
bemus, non ad colloquendum, aut noua
quedam pertractando, sed ad orandum &
ad Dominum ipsum laudandum. O nos
beatos, si domum Dei aducentes nihil nisi
orationi iustemus. nec semel tantum in
die ad illum ire contenti simus, sed quib-
opportunitas est, se penumero hoc facere
debeant. Nam S. David ait: Vespere & ma-
ne & meridie narrabo & annuntiabo, &
exaudiet vocem meam. id est: Omni tem-
pore ad Dominum confugio, quia semper
ipse paratus est, ut in me beneficia confer-
rat. Si igitur omne tempus orationi aptum B
& opportunum est, & locus magis illi cō-
ueniens est templum, profecto necessarium
erit ad illud se penumero cōfluere. In Añi-
bus Apostolorum sic legitur. Petrus & Iō-
nes ascendeabant in templum ad hora ora-
tionis nonam. Ex quo apparet sacros Apo-
stolos non solum mane in templum, ve-
rum etiam alijs diei horis ad orandum cō-
fluendisse.

Phariseus Hanc hac apud se orabat Deus
gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hu-
minum raptores, adulteri, velut etiam hic Pu-
blicanus. Videre petulantiam Pharisei ora-
tis. Apud se orabat, nō apud Deum, qui su-
perborum prelationem ut ipendit. Apud
se orat (inquit D. Basilii) ille, qui cogitat,
preces, quas fundit, eo quod suæ sunt, me-
re ut ex iudicantur, & si Dominus in eum
beneficia cōfert, id propterea esse, quoniā
ipse illis dignus est. Quam quidem oratio-
nem Deus omnia cōcedit. Dicitur huius
modi orationibus sic scriptum est apud S. le-
remiam. Opposuit nubem ubi ne trans-
ferat oratio. Quid superbia detestanda est,
nisi nubi cula quod in terra orationis no-
stræ obstitens ne caelos ipsos penetraret, &
ad conspectum Dei nostris perueniat?

Gratias tibi ago Domine. Aut hic Phari-
seus. Oluauissimum omnium verbū & se-
per, atque ubique, tum in corde tum in ore
nostrum uersandum. Gratias tibi ago Deus
meus. Quid obsecro dulcius sperie ortho-
doxus poterit, quam Deo gratias? Hinc vi-
ri religiosi, tam in cœnobis, quā extra in
uicem salutantes, Deo gratias dicere cōue-
neunt, Quod uerbum (ut se tu) ex ore sa-
cratuli & V. g. i. M. i. x. D. o. n. i. c. o. s. t. i. t. u. t.
p. o. d. i. s. e. n. p. e. g. u. l. e. c. s. i. n. e. p. e. n. i. t. u. r. i. l. l. o.
ne orare, in omnibus gratias agere, admo-

net B. Paulus. Perpendite quomodo dicat,
ut in omnibus gratias agamus. Iamtu. d. u-
ensis quam in prosperis. Et alibi idem S.
Apostolus nos admonet, ut orationes do-
stræ incipient sicut oratio huius Pharisei
incipiebat, dicens. Cum gratiarum actio-
ne petientes uestri & innotescat apud Deū.
Quid plura, fratres? Tam mirabile est
exordium orationis huius Pharisei, ut Sal-
uatori eo usus ita orauerit. Gratias tibi
ago Patri Domini & ceteris. Vnde in
Augustinus pulchre hunc locum expli-
cat, sic ait. Non quod e. d. i. t. u. r. P. h. a-
r. i. s. e. u. s. , quia Deo gratias agebat, sed quia
nihil sibi addi cupiebat, tanquam si iam
plenus & abundans esset, nec haberet,
cur diceret. Dimittite nobis debita nostra.
Si forte legerat Isaiam dicentem, Omnes
iustitiae nostræ sicut panis mensuaturæ,
non tamen legendo intelligebat amore
suo excæcatus. O si illud Salomonis ob-
oculos ille haberet. Iustus in principio
accuatus est sui, & se, & non alios accu-
re moliretur, nec magnifice de se loquens
diceret. Non sum sicut ceteri hominum.
Quod est Non sum sicut ceteri hominum.
Augustinus, nisi, non sum sicut omnes ho-
mines? Ego quidem iustus sum, ceteri au-
tem peccatores, alij sunt raptores, inuasti,
adulteri, velut etiam hic Publicanus. Satis
optime huic superbo quadrabat illud Job.
Vsq̃ue quo loqueris talia & spiritus multi-
plex sermonis oris tui, id est, uentus multi-
plex sermo oris tui. Et illud eiusdem. Non
quid habebunt finem uerba uentosa? Heu
quot hodie infelicem Phariseum imitantur
qui cum Publicano peccatore se com-
parans se ipsum iustum reputabat. Qui
speculum lutulentum inspicit, faciem
suam terram uidere nequit, sic peccator,
qui alios nequiores se conspexit, cōdignatē
D suam agnoscere non ualeat. Ideo S. David
aitbat. Lauabo inter innocentes manus
meas, & si aperte dicat. Non speculum lu-
tulentum unquam aspiciam, id est, impro-
borum hominum praua respiciere no-
lo, sed candidam iustorum uiram, & eorū
facta cōspiciam, quo uelut in spe-
culo lucidissimo me ipsum contemplan-
tibus meas, id est, opera mea, exemplo
iustorum commotus uiuam. Sed, prob-
dolor, quot huiusmodi Pharisei hodie
nequiores se cōducant, ubi blanditur,
&

Psalm. 54.

Act. 3.

Thre. 4.

1. Thef.

3.

1. 1. 4.

Matt. 11.
1. Aug.
11. de uel-
lus Do-
mini.

Pro. 18.

D. Aug.
11. de uel-
lus Do-
mini.

Job. 16.

Simile.

Psalm. 21.

Phili. 2. numerum, quæ uocat ore alienis, pro
 pitas: uirtutes autem appellat opera Spiritus
 sancti, nam. 1. id in Apostolo asuit,
 Deus est, qui operatur in nobis & uelle, &
 perficere pro bona tua uoluntate. Qued
 cum ita sit, de nihilo misit homo se po-
 test aduere qui potius de uultu se con-
 fundere & humiliare. Nemo in mensa re-
 gi apponi iussit, quæ ex alio no. men-
 to cæci derūt, sed qui manu & opportuno
 tempore decerpti sunt. Sic Dominus nullo
 modo offerenda sunt opera uento inanis.
 gloriæ percussa uel contaminata.
 Simile. Primum bonum opus, de quo Phari-
 seus iste gloriatus ē, fuit, *Ieiunio bis in sab-
 batho*. Id ē in hebdomada, & in hoc, licet
 superbus er. t recte fecit. Ieiunium enim,
 abinentia, & mortificatio carnis sunt
 quidam tons, ex quo quamplurima bona
 procedunt, sicut contra a gula & intem-
 perantia quamplurima mala oriuntur. V-
 tiam namq. ex crudelioribus inimicis no-
 stris est ipsa caro, & illi uires pugnare, ut
 spiritum superet, magnum est inconue-
 nient. In diuinis literis scriptum est, q
 Gen. 22 cum uidisset Sara filium Agar Aegyptiæ
 cum Isaac dixit ad Abraham: Ecce an-
 cillam & filium eius. At D. Paulus hunc
 Gal. 4. uisum expositum sit. Sed quem dicit
 dum tunc is, qui secundum carnem na-
 tus fuerat, persequatur eum, qui secun-
 dum spiritum, nō & nunc. Videtur non
 coherere hoc, quod S. Apostolus inquit,
 cum eo, quod in Genesi dicitur. Ibi enim
 ait facit textus, Ismael cum Isaac iussisse,
 at uero sanctus Apostolus hic ait, Ismae-
 lem persecutus fuisse puerum Isaac. O ad-
 mirabile mysterium! Merito D. Paulus lu-
 dus uocat persecutionem: nam uerē ille-
 cebat uisum, delinze, & recreationis carnis
 sunt grandes spiritus persecutiones. Lu-
 dos Ismaelis B. apostolus persecutionem
 appellauit, quoniam puerum Isaac ad co-
 stituta idola decebat, cui malo si mater
 obuiam nō ret fortassis puer efficeretur
 idololatra. Nunc e iam uolui preces & ludi-
 2. Co. 9 carnis in camento sunt spiritus, ut crea-
 turas diligat, & eis itaquam Deo obedi-
 at & obtemperet. Quapropter hanc misera-
 bilem carnem ieiunio & exercitiis pœna-
 libi & nox uexare oportet, ne spiritum per-
 sequatur, & de se faciat, dicens: Castigo corpus
 meum, & in seruilem redigo, ne cum

A alius predicauerim, ipse reprobus efficiar.
 Quæ quidem uerba, si perspicue expli-
 cantur, stuporem magnum nobis age-
 rent, cum qui rapitur usque ad paradysum
 Dei fuit, is sane sic neq. dat & carnem
 suam uigilis & ieiuniis edomat ne uero
 mole peccatorum oppressi delinzi indul-
 gemus, & ieiunia sacrosæ Ecclies uix
 obseruamus, quin potius frequenter ea
 frangimus. Iussit rex Saul, ne qui in ca-
 stis erant, aliquid ederent, quousque ipse
 de hostibus suis Philistæis undictam lu-
 meret, quod quidem populus magna cū
 uigilantia obseruauit. Et quoniam Iona-
 than filius eius parum mellis ausus est mā-
 ducare, & parentis mandatum transgres-
 sus est, ipse pater eius imperauit, ut filius
 interficeretur. Quid igitur belluones ex-
 pestant, qui tam effrenatē epulantur &
 ieiunia sanctæ Ecclies Reginq. potentis-
 sing. potesta ē, Dei quæ in ipsa est, fran-
 guat & labet? Per immensam igitur
 Dei chum rem uos fiantes, obsecro,
 ut non solum ieiunia sanctæ Ecclies ob-
 seruatis, sed super illa & alia spiritus ser-
 uore addatis, carnemque uestram ie tam
 uili domare & macerare doceatis. Quan-
 do aliquis nobilis equus ab hostibus ca-
 prus & pud ipsos deuotus lugum quæ-
 rare intendit, hoc sibi remedium adhibet,
 uidelicet, antequam equum ascēdat, eū,
 quamuis doloire: afficiatur, uel is reuo so-
 lens terris caſceat, ita ut cum illum ue-
 niente qui putauerit, ipse uel eius pro-
 grediat, & sic decipiat hostis, qui eum
 insequitur, a uia qua captiuus pergit fun-
 ditus abierit. Sic, fratres mei, qui Sath-
 nę uinculis capti estis, & ab eius potest-
 te uultis euadere, soleas si itreas qui ue-
 stris commutatur, hoc est mores corpori-
 bus uestris, licet ipsa doloire uexentur, cū
 D mutare, & qui e molliet & firmiter du-
 ceant. Quod si feceritis, & ita
 nanque uobis conducit, si iterum ad dē
 monis potestatem redire non uultis. In sa-
 cra Scriptura i. bebat Dominus uisacifi-
 cium tibi pro peccatis oblata ab elea &
 incendio mmmi e. slet, ad significandum
 in hoc peccata debere a peccata pœnitentia
 & non odonibus & blar diuiciis curari. Mi-
 rabile cerē & notum dignum est, quod
 inter bona opera, quæ Pharisæi se per-
 sequuntur, non respiciunt, sed sibi se ce-
 mosynam etrogasse, quoniam hoc homi-
 num

Re. 4

Simile

Leui. 9.

fateris, id equidem bonum signum est, siquidem deprauato sanguine extra corpus expulso, mens tua sana & munda remanebit. Intelix Phariseus pessimā uengisse nonem fecit, foras enim bonum sanguinem proiecit, corrupto intra viscera eius remanente. Quid quidem linguam inter publicanos lecit, quise peccatorem minus iesu cupiente nonne ioculabatur. & hac humili oratione ex publicano & non diuino Desiderio & amicus est. Amicus est, rātur humilis oratio & cetera etiam apud superiorem iudicem ualeat. Leuans propheta Oteas cum israelitico populo, sic ait, Conuertere, israel ad dominum Deū tuū, quoniam corruisti in iniquitate tua. Quod autem remedium ei, sancto propheta tribuit? Ipse statim explicat, dicens. Tollite uobiscū uerba, & conuertimini ad dominū, & dicite ei Omnem aufer iniquitatem, & accipe bonum, & reddemur uirtuosos labōrū nostrorum. Verba humilia, & quæ a corde contrito exiunt, secundas Propheta hic uirtuosos appellat, quibus dominus peccatum, & quæ ad id uirtuosum, quod in uobis, ut nomen officia sunt, a rege colliguntur, exemplum uobis & priuilegiis nobiliū gaudent, & illi, qui ad aliquem ordinem promouentur, ecclesiastica immunitate fruuntur, sic qui ueram penitentiam agit, cum antea seruus fuerit Sathane, iam incipit Dei amicus esse, & priuilegiis amicorum eius gaudere. Hoc sanctus David efficacissime postulabat, dicens. Aspice in me & miserere mei secundum iudicium diligens nomen tuum. Id est: Hoc à te obsecro, & hanc misericordiam obtinere desidero, ut mecum agas sicut cum amicis tuis agere soles, & in me paternis illis oculis te patris tui coram me habereis, atque in me illa beneficia conferas, quæ n amicos tuos conferre soles. O admirabile penitentiae efficaciam, quæ ita hominem eleuat, ut ex inimico ipsum Dei amicum reddat, & ex immundo mundum efficiat atque nunc candidiorem, sicut sanctus David testatur, cum dixit Lauabis me & super niuem dealbabor. Quem admodum illi qui papam contra se habent ipsam exanimant, & uenientibus atque in sterquilino collectis pennis fac iustis, qui postquam abluti & sancti bus conuersi sunt, eandem cōditionem a papam efficiunt. Ceterum hinc eximius uirtus peccatoribus, deductis ab sterquilino cō-

A lueradus deprauate uirtutis impio lac y marum & doloris flumine abluendo, laborum istibus concutendo, & uera conditione pungendo sanctos eximios efficiens, in quorum mentibus tanquam in alba papyro singulares characteres, uidelicet, ecclesiastica dona, quæ in illis ipsius, scribis. Quapropter dicit, me obsecro hoc modo abluo, & ita super niuem dealbabor. Hanc diuinam mutationem superius aucter, Iesus Christus in istius publicani mente facere dignatus est. Ita agere immundi peccatores, et in fiducia nunc recedite, siquidem uobis per tempus licet, & nunc candidiores remansuros uos esse, pro comperto habere. Quid expectatis? Quis uos detinet, fratres, ut tantum bonum non consequamini? O Christe dulcissime amor nostrarum mentium, ignis frigida corda inflammans, per infinitam clementiam tuam pectora ac uiscera horum meorum fratrum accende, ut hunc publicanum imitantes, ad te summū bonum ibeamus, & recedant.

Sequitur etiam dicitur, quod eis equissimam sententiam dedit. Amen dico uobis, nescitis diem & horam in domum suam ab illo. Unde uero tam uariis effectus euenerit erga hos duos homines? Responsum, statim aperit. Saluator, dicens. Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur, & omnis, qui se humiliat, exaltabitur. Hæc uerba diuinus magister sæpe numero repetit, sciebat enim optime, quam necessarium esset, ut eorum superbia abicerent, ut tantam pestem, quæ diuina est superbia, omni cura & sollicitudine fugeremus, ac rem tam utilem qualis est humilitas, omni studio amplecteremur. Nam hæc ecclesiastica uirtus appetitum depumit, ne prætentionem rectam tendat in magna, id est, eo quod se non habere, & multas in mente operatur, adeo ut inter seiores mundi fluctus & seculi honores undas tumentes extranquillum reddere & prorsus sedare queat. Humilitas autem comes inuicta magnanimitas est, quippe quæ tam in uirtute omnis, ad maiora impellit secundum rectam rationem, & sic humilitas sociata magnanimitate uel abiectionibus homines super æthera exaltat. Quid si me (charissimi fratres) queritis, qualiter hanc admodum utilem uirtutem consequimur? Id hoc respondendo, duo esse ad id singularia præstat alia multa quæ alibi docuimus, inuenera.

Simile.

ps. 118.

psal 50

Simile.

D. Th. 1. 2. q. 161. art. 1.

pro adimplendo Dei mandato sustinuit cum populum illum ab Aegyptiorum servitute eduxit, ipsumque in deserto prudenterissime gubernavit. Sed propter nullum illorum operum tam illustrium, nec tanta laudatione celebratus fuit, quantum propter boni communis desiderium ac spirituale suorum proximorum remediū, quo affectus est, cum Deus ipsos propter idolo latrām, quam commiserant, voluit evertire. Et ita Domino dicere ausus est. Aut dā

Exod. 1 me de libro tuo, quē scripsisti. Quod pīa de fuit, ac si diceret. Tanu facio, te eis parcere, quantum in libro tuę diuinę pīe destinationis me scriptum ē. Patriarcha Abraham magnopere etiam commendatur propter desiderium, quod liberandi illas quinque ciuitates peccatrices habuit. Cuius rei commiseratione commotus illam seruandam orationem habuit, scilicet. Nun

Gen. 18 qui spero te nullam cum impijs. Absit a te, ut erubescas. Non est hoc tuum, qui iudicis obrem terram, neque iquum facies iudicium hoc. Optime sciebat uir sanctus, Deum posse prius bonos ex illis urbibus educere, & postea impios ac nefandos comburere. Sed hanc rationē quę fuit, ob quā improbus propter bonū uerum condonaretur. Et quamuis regius Propheta ingentes uictorias comparauit, ex illis tamen una, ob quam magis iudicatur, fuit illa, quam de seipso cum desiderio adhibendi remediū suis subditis conloquutus est, quando Deo percutienti populum se obiciens, dixit, Ego sum, qui peccauit, & ego inique egi, qui oues sunt, quid

2 Reul fecerunt? Venatur, obsecro, manu tua contra me. Optime sanctus rex intelligebat, in simile, populo etiam peccatores esse (quin potius) ut ait Beatus Gregorius (sicut egrediendo capitis ex humoribus corruptis hominibus provenire potest, sic propter populi scelera Dominus permittit, ut principes uel reges iunescant & tyranni fiant) & nihilominus dicit, se duntaxat peccasse, ut ceteri omnes liberi euaderent. Beatus etiam Apostolum in hoc admirari possumus, si incelsi desideria eius erga primos suos consideramus, quāter uir sanctus

Rom. 9 uoluntates, quibus in conuersatione Christi afflictebat propter illos, qui eum torcebat, amittere cupiebat. Optibam inquir, ana-

thema esse a Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati mei secundum carnem. Hoc unum est ex precipuis, quę Deus a Christiana uita expectat. Quādo Christus Redemptor noster paralyticum sanauit, se a calumnia sibi imposita de non obseruādo sabbatho excusauit, dices. Pater meus usque modo operatur, & ego operor. Id est, ego dū sabbatho illa operādo, Ioan. 5

quę pater meus continuo facit, & ad quę dies particulariter constitutos nunquam habuit, uidelicet, ad succurrendum hominibus & ad eorum necessitatibus auxilium præstandum, quamuis enim ab operibus creationis die sabbatho cessauit, tamen ab huiusmodi nunquam cessauit, neque usque ad finem mundi cessabit. Et hoc tam libenter, ut Diuus Paulus dicat, Rom. 11

Sine penuria sunt dona & uocatio Dei. Id est, tanta est Dei bonitas, ut nunquam eam bonorum quę in uimines conuertit, penuria Spem etiam in Cantos ait, Minus uis tornatiles, id est, torno rotundę, quę quidem dona ac diuitias munimē retinent, sed ea liberaliter impartiuntur, sicut in globo nil licet in pō est. Quamuis autem peccata, quę homines committunt, duas facies habeant, alteram, qua malitiam perpetrantium ipsa ostendunt, alteram, in qua miseria & infelicitas eorum, qui ea habent, conspicitur. Hanc tamen Deus modo respicit. Et ideo quāto peccata sunt maiora, tanto magis misericordiam commendat ipsa aperit, magisque ad pietatem inuitat, si ipsi peccatores ad eam recipiendam ex parte sua sese disponant, Atque ita quamuis peccata quę homines perpetrant, sint penē innumerabilia non ideo Dominus eis beneficere cessat, & in hoc uultu hie celestis Dominus, ut ipsam peculiariter nōt sine maximo luctu nostro inueniatur. Et sit uel ille, qui proximis suis nocere contendit, hoc semper proprio damno esset, ita ut proprium sit certum, alienum autem incertum, sicut P. Augustinus his uerbis inquit. Quod malitia tua alteri non noceat, fieri potest, quod autem tibi non noceat fieri non potest. Sic ille qui alius coram iudice peccat propter peccato efficit, licet aliquando re ipsa id quod cupit propter impossibilitatem suam opere non compleat.

Hec enim diximus occisus ne sumus, pra ex eo, quod sacer Euangelista inquit, Q 2 ubla.

docere noluerit, expellamus, a primo incipientiam, et, scilicet, quod eorum a turba separavit. In quo innuere uoluit, (cum in hoc homine ludo, & muto is de signetur, qui mentem habet surdā, & mutam) ut quisquis a peccatorum contagio immunis esse cupit, eorundem peccatorum occasiones non minori studio quam ipsa peccata fugiat. Cum enim corrupta natura utro peccatorum semina intra nos maneat, facile peccandi opportunitate oblata cupiditas, quæ uelut opus erat, excitantur, & quæ intus latebant, foras erumpunt. Cuius rei imaginem in silice ære percusso passim uidere licet. Inuenis quippe silicis quædam ignis scintillæ latent, quæ ubi silex ferro ictus fuerit, emicant protinus, quibus facile ignis accenditur. Ad hunc modum cupiditatum nostrum in silice, quæ in utroque spectore uelut in silice latent, ubi ignis accessit, hoc est ubi peccata de preceptis oblata sunt, quæ uelut in silice latent, ubi ignis accessit, ubi quædam scintilla, atque ibi foras exiit, a scintilla autem una, (ut Sapiens ait) augetur ignis, quo mens nostra ad uritur atque accenditur. Ab hoc igitur tanto periculo sub in peccati di opportunitate liberamur.

3. R. c. 6. Narrant diuini luceræ, quod domus Dei cum edificaretur, de lapidibus dolatis atque perfectis edificata est, & malleus & securis, & omnes ferramentum non sunt audita in domo cum edificaretur. Cum autem postea dedicatio eius fieret, quando, scilicet, Deo consecrande erat, ait ibi sacerdos Nebula impleuit domum Domini, & non poterant sacerdotes stare, & ministrare propter nebulam. In quo significatum est, quod ad opera corporalia, & materialia exercenda, uir impedimentum aliquod seu contradictionem inuenimus, eum autem nos ipsos Deo uolumus addicere, & consecrare, statim superueniunt obscuræ nebulæ & asperæ, quæ nos impediunt, quæ sunt homines obscures, & deprauatæ consuetudines deinceps ab illis nos segregare oportet, si mentibus nostris remedium adhibere

tob. 11. contemnimus. In sancto Iob sic dicitur. In uetro quo uolui alia celi & indicabunt tibi. Omnia nam filiorum Adæ confusionem. Anima ducitur, quæ aliter eos suæ passionibus & affectionibus præcipitarunt, ita ut necessarii, si eis uolunt alia celi pro magister da

Simile. 12. Ab illis ergo, o homo discere, & particu-

lariter ab apibus, quæ hyberno tempore unum suarum debilitatem sentientes in alucaribus latent, & quæ nuda non habent inter se cauernas se abscondunt, timentes si in publicum prodeunt, se ab aere rapiendas esse, uel a pluuiis suffocandas. Ne igitur frater sis brutis animalibus ineptior, ne permittas te ab apibus superari, fragilitatem tuam agnosce, & tempestates, quæ contra spirituales uitam insurgunt, fugere labora, quæ angulum, in quo ab hominum cetera & congregatione separatus incensus uitam agas tranquillam. De homine namque prudente apud S. Isidori scriptum est Et erit uir sicut, qui absconditur a ceno & celat se a tempestate. Quod si tantopere improborum hominum conuersatio uitanda est, quanto magis sciminari? De quibus sapiens ait. In medio mulierum non commorari, de uestimentis enim procedit tinea, & a muliere iniquitates uiri. Et quod magis in hoc admirari debemus, & nos terere debet, est id, quod in Proverbis Salomon ait, scilicet. Nunquid potest homo abscondere ignem in corde suo, ut uestimenta eius non ardeant, & ambulare super prunas, ut non comburantur plantæ eius? In chronico fratrum Minorum traditur quendam religiosum adeo castitatem coluisse, ut oculos aliquoties aliquo aperire nec personam aliquam aspiciere audere. Interrogatus autem ab alio monacho, quare cum gratia Dei adiuuante tam castus esset ita uisum obseruabat, sic respondit. Scito frater, quod cum homo id, ad quod ex obligatione astringitur, facit, Deum ipsum si ita dici potest, obligat, ut ei faueat, quando uero id, quod facere debet, minimè efficit, Deum ab obligatione (ut ita loquamur) liberat, ne ei faueat. Cum Abimelech rex Saram in domum suam adduceret (ut sacre referunt luceræ) postquam intellexit illam esse Abraham uxorem, seipsum excusabat dicens. In simplici alicuius cordis mei, & in munditia manuum mearum feci hoc Dixitque ad eum Deus. Et ego scio quia in simplici corde feceris, & ideo excusasti te, ne peccares in me, & non dimisi, ut tangeres eam. In hoc manifeste ostenditur, quod Deum ipsum per uerum non peccare aliquem postquam in occasione peccatus est, & illi, qui se per malitiam in illam inuoluit, dignum esse, quem dominus permittit cadere. Quocirca non solum ei gratias

Isa. 32.

Ecd. 4.2

Psou. 6.

Gen. 27.

et uestras deprauatas uoluntates compo-
nere & reformare contendatis, quo pecca-
torum pondus sicut oportet, sentiaris, &
sic ploratis, & gemitus edatis per ueram
penitentiam, qua comparatur gratia in
huc seculo & postea gloria, ad quam nos
perducet Iesus Christus filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA
XI. post Pentec.

Concio Secunda.

*Exiens Iesus de finibus Tyri, &c.
Marci 7.*

Abemus in hac sacra huius
dielectione mirabile quan-
tum per curatione longe
quodammodo quatinus
gelica historia legimus, qu-

sanè magnis mysteriis salutariq. doctrina
referta est. Narrat enim S. Euangelista do-
mino a finib. Tyri, & Sidonis egresso (quæ
urbes erant gentium ubi Chanaanæ fi-
liam a dæmone libauerat) oblatum ei a
quibusdam hominib. surdum quædam &
mutum deprecantibus ut illum ab his duo-
bus grauissimis incommodis soluta pietate,
qua nemini ad se confugienti saluarem
opè denegabat, curare dignaretur. Quan-
do aliquis uer facit defensus, languens, &
fame, ac siti oppressus, magnum solatium
ei esse solet, si dilectus pretiosus fructib. ple-
nus amma cindit libere esse aut pul-
simo Iesu, cum pedes fregaris, & detel-
sus iter faceret. cup. do inuenienti aliquæ,
cui beneficeret. & cum quo misericordia
uteretur, quidam egrotus & egenus obla-
tus est qui quidem et gravior & iucundior
extitit, quam fructus recentes, pulchri ac
maturi uiciorum sunt. Hic est. n. pulcherrimus il-
le dominus, de quo Ecclesiasticus postquã
plurimas hominum miseras reuelerat, sic
ait: Effundit super eos misericordiã suam.
Vbi alia translatio habet. Effundet super
eos misericordiam suam. Et alius translu-
lit. Effundit super eos misericordiã suam,
& sic est in contextu Græco, & sic et legit
Rabanus. In quo significatur Deus nua-

quam cessare erga miseros homines mis-
ericordias operari. Et ita in uerbis. Effudit.
diuinæ misericordiæ abundantia ac sana
uoluntas, qua hominum misereatur, aperte
ostenditur. Sicut hoc manifeste hic appa-
ruit, siquidem isti homines ab eo tantum-
modo postula. ut, ut ægrotos manum im-
poneret, ac liberatissimus domus, manus,
digros ac saluam suam imposuit. Largo-
res Deus manus habet, quam homines os,
siquidem plus dare solet, quam ipsi ab eo
petunt. Atq. ita inuitans nos B. Iacob. ad
petendum ab illo, inquit. Qui dat omnib.
affluenter, & non improperat. Et D. Paul.
ait Qui potens est omnia facere superabun-
danter, quam petimus, aut intelligimus. O
benedictus & glorificatus sit talis Deus,
qui sic uermiculis terræ uilissimis fauet.
Quis fratres, hæc audiens cum fiducia in
suis necessitatibus, ut a tam pulcherrimo do-
mino postulet, nõ accedet? Ad hoc B. Ioa.
nos inuitat, dicens: Si reprehende it nos
cor nostrum, maior Deus est corde nostro,
& nouit omnia. Id est. si quoniam cor no-
strum & conscientia nostra nos reprehendit,
ad Deum accedere nequaquam aude-
mus, ne animo cadamus: Deus enim ma-
ior est corde nostro, pietatè infinitam hêt
ad nos recipiendum, nobisque remedium
adhibendum. & ideo nos inuitat, ut in ip-
so confidamus. Quemadmodum, cum ali-
quis plenus est uulneribus lætidis, & cor-
ruptus, si chirurgus uulnera illa sananda
eo accedet, & ipse egrotus ei diceret: Ne
huc domine accedas, eo quod uulnera mea
pessimum odorem se ex se emittunt, ita ut
egomet meipsum ferre non possim, &
adeo corruptus sum, ut nec tu, etiam odo-
rem pessimum ferre possis, ipse uerò chi-
rurgus pietate commotus ad eum accede-
ret dicit: Si tu de teipso horrorem habes,
ego certe de te non habeo. Maior est Deus
corde nostro. Quoties ego peccator, acce-
de, & postula, remedium enim opportunum
inuenies. Vbi nos legimus apud
sanctum David Exaudiat illum de cælo san-
cto suo, alii transulerunt. Exaudiet illum
de loco sancto suo. Et sic est in contextu
Græco,

Eph. 3.

1. Ioa. 3.

Simile.

Simile

Ecl. 18

[illegible]

A digros in aures, quis (ut diximus) agros hic fecit. & mox obduratum hominem representat, quisquis autem hoc modo sic obduratus est, exarsit omnia diuinorum uoluntatum oracula aures illum propius, nihil prorsus aures cordis accipiet. Et sic de illo dicitur. Cor tui, quasi uas contritum, omnem sapientiam non tenebit. Et rursum. Quasi in percussura cribri remanebit puluis, sic aperit (id est scoria) hominis in cogitatu illius. Hoc est. Non percipit, nec cogitat aut amentum indiget, ut in basim munda, & scorus huius seculi. Istius autem miserandum stuporem dominus per Ieremiam Prophetam designauit, cum ait. Audi popule stulte, qui non habes cor, qui oculos habentes non uidens, & aures, & non audis. Quod uero ait stultum populum non habere cor, significat, ita sensu ac mente obrutum esse, ut nec periculi, aut morbi sui magis, rudinem agnoscat nec eius remedium. Quia illi contriti uisus inter leues, & graues corporis morbos distat, quod leues quidem, nec multum sentimus, nec admodum diligenter eius remedia quaerimus, at quo grauiores sunt, et maius cum nobis tantum doloris incutit, & ad quaerenda remedia acius incitant. Longe tamen aliter in animis morbis euenit, prope uelut perfectiorique uitae studiosos leuia etiam peccata non leuiter angunt. Quod quidem longe aliter in grauissimis leceis, contingit quae quanto grauiora sunt, tanto minus sentiuntur, quoniam ipsam uis. sentend in hominibus impediunt. Quod aperte Salomon significauit, cum dixit. Impius cum uenit in profundum malorum, contemnit, hoc est. Pro nihilo ducit grauisima etiam delicta committere. In hac igitur aures necesse est in te. Et si aures digros, immutat, id est, spiritus sui dono ad recte audiendum idoneos efficit. Quo quidem bene testatur. Act. 16. p. 16. cum uenit nam quandam nomine Lydiam dominus affecit, cuius ipse aperuit eorum, ut perciperet quae a Paulo dicebantur. Ergo fratres est. ad concionem conuenitis eorum uestigia. Deo autem hoc, illi in supplicem exorantes, ut digitos suos, id est dona spiritus sui in aures mentis uestre in mutat, quibus intendere eis, quae dicuntur possitis, & ut ad salutem auditis. Sic enim audierit

Ecc1.21
Ecc1.27

Simple:

FIG. 13.

Ad 1°

ras & malitia dixerunt esse digna infamia, & semper in peccato uoluerunt esse. In pugnat, cuius bonitas & maiestas est infamia. Quod in malitia non est in qua, quanta esset ex hac parte peccati deformitas, adeo perfecte nouerat, ingentem ex animo peccatore gemitum duceret. Quod perinde fuit ac si cum peccante homine sui uerbis ageret: O si sciret miser, in quem barathrum, cum Deum offendis, praeceptum. In gemit Dominus, ut tu etiam cum te in aliquo peccato uideris, cum te in genibus, & nunc, siquidem per tempus licet, lacryas, & gemitum, nonne huiusmodi habere contendas. Euenire solet ut in pomum pulchrum cadat, & rebus duntaxat ruri & lapidum, ita ut cor aspicientis lætetur, ut in uiculus ingrediatur, & ipsum breuissimo temporis spatio corrumpat, atque ita totum putrum absque odore, sapore & pulchritudine remaneat, sic ut ad nihilum prosit, nisi ut in sterquilinum mutetur. Tu uero, qui illum pulchrum odori feramque uidisti, dolore afficeris, cum ipsum corruptum reperis, & eo frui minime poteris. Quanto igitur maior cum ratio & tu peccator corripitur, uita tuaque pulchritudinem, dum in gratia erat, & quantum odorifera ac sapida Deo, & angelis, eum autem in eam peccatum introiit, quam corrupta & inutilis remansit, ita ut ad nihilum prosit, nisi ut in infernum torquenda mutetur, poteris lamentari? Quare ergo non iugennicis, & ploras? O detestabilem amentiam! O execrandum stuporem! O spiritum ailem animi frenesim, quæ hominem in tanto periculo constitutum uidere, ludere, epulari, & lætum diem agere facit. Quæ igitur uis ista est, quæ sic te obstupescit, & a mente deducit, ut nolis exiguo huius uite labore redimere quod nullis unquam cruciatibus postea redimendum est? Ad hanc sine peccatoris cogitationem explicandam uerba defunt, mens d. sicut, affectus succumbis, & omnes ingenti humani uires fatiscunt. Quocirca mirandum non est, si magnus ille humanæ salutis amator, dum obstinatum in sceleribus hominem in hoc surdo & mutum mentis oculis contemplatur, pœnam illi diuino iudicio decretam animaduertens ex imo pectore gemitum ducat, ut nos exemplo suo mala nostra genere, atque lamentari doceat.

Postquam uero agrotum sanauit, uerus

A non steri humilitatis illis praecepit, ne cuiusque seipsum praeceperat, ut magis plus predicabatur. Vbi obsequendum est quod impensum beneficium predicantes non contra preceptum fecerunt: quam potius uehementer si dei & gratiæ uirtutem annuntiatione hæc declaret, & gratos se se ostendunt. Nec uerbum hoc ut sonat accipiendum est, eo quod uoluntate absoluta rem hanc non recusat uoluit Saluator. Vnde Beatus Augustinus ait Si sciebat eos, sicut notas habebat & praeferentes, & iustas hominum uoluntates, tanto magis predicatos, quanto magis ne predicarent eis praeceperat, ut quid hoc praeceperat? Pigritudo uolebat ostendere quanto alacrius, quantoque feruentius eum predicare debeant, quando illi, qui prohibeantur, tacere non poterant. Mirabile dictum! Dominus uetabat, eos loqui opus singulare, quod paupertas, & ipse inter eos excurabat ut uoce magna tonarent enconia illius. Quod uero uerbum dicitur, quod praecepit, quippe quæ talis est, ut etiam aduersari, Dei laudes tacere acquirat. Hoc peruenit illud Ad 7. Non per se in ea quæ aduersari & uideri, non loqui. Vbi memore corporis huiusmodi arguitur, qui Dei innumerabilia beneficia predicare uult. Relata d. 1. Cor 9. Paulus, cum ad Corinthios scriberet, imitatus, quæ a diuitiis ac liberis manu beneficia acceperant, inquit Non estis ueluti empti enim estis pretio non propter gloriam & potestatem, sed ut seruati sitis. Glorificet Deum ad internum & æternum & oris elationem: portare uero eum in corpore ad externum opus attinet, ita ut uterque homo Christo Iesu seruiat fide uitæ, & opere, & obsequi et offerens, & summus eum laudibus extollens, iuxta illud Ecclesiæ

D. Aug. de concordia euangeliorum.

Audi 4

1. Cor 9

Eccl 45

stici Exaltate illum quantum potestis, maiore est omni laude. Exaltantes eum replemini uirtute, & repleti uirtute & gratia, postea replebimur gloria, ad quam nos perducetis. Mane filius. Amen.

ipsum iustum, nam uirtus laudata crescit, si uera uirtus est. Vt enim in Proverbis dicitur. Quomodo probatur in statorio argentum, & in fornace aurum, sic probatur homo ero laudantis. Id est: Sicut argentum ignis fornace purificatur, ita ut falsum & adulterium in spumam & tumum uertatur, optimum uero purificetur, sic uirtus laudata, *Passando per el crisol del leor*, si falsa est, inani quadam gloria consumitur, si autem pura & uera, solidatur atque ad crescendum habet occasionem. Quādo te gerens multum creuerunt ita, ut ipse iam prouulerint, quæ iam iam ad maturitatem peruenire uolunt, cupiunt earū domini, ut uenti sufflent, quibus ipsarum gratia tumescant, & augeantur. Sic laudum uerti iustus crescere & augere faciunt. Laus etiam iustorum aliquando peccatoribus prodesse solet, sicut D. Gregorius testatur, dicens. Infimæ mentes cum bona de aliis audiunt, aliquando ad operationem rectam non amore uirtutis, sed delectatione laudis accedunt, qui licet non bono fine incipiant, postea uirtutem ipsam amore amplecti & recta intentione operari sepe uero contingit. Verum est tamē prudentiam & temperantiam in humanis laudibus necessariam esse, ut profint & non nocent. Solet oluorrecenter plantas irrigare ut crescant & fructus proferant, at si eis tantam aquarum copiam infundit, ut radices earum putrescant, non olitor, sed horti & plantatum pestilentia dicitur. Bonus ac prudens uir iustum ita laudibus effert, ut ipse ad ulterius progrediendum & ad dominum glorificandum propter talentum sibi ab eo concessum animum accipiat, adulator uero tot tamque excessi uas laudes coniungit, ut humilitatis radices faciat putrescere. Laudauit ergo diuinus Magister suos sacros discipulos, D ut ipsi dignitatem suam intelligentes sese ad utilia & caduca huiusmodi non abicerent, & propter hunc finem eos apud Matt 5. Deum Mattheum ita laudibus amplificauit, dicens. Vos estis sal terræ, & uos estis lux mundi, & non potest ciuitas abscondi super montem posita. O quantum nobis prodesset, hanc celestem doctrinam omni studio & diligentia amplecti, nos ipsos a iniuicem incitantes memoria lucis fidei quam dominus nobis donauit, atque eam recordatione beneficiorum, quæ in Domin. Tom. 4.

A nos contulit. Adolescens Tobias spem suam Saram incitabat, ut per tres noctes integras orationi uacarent, dicens. Filii sanctorum sumus, & non possumus ita coniungi, sicut gentes, quæ ignorant Deum. Antiquissimus Philo Iudæus inquit, hominem secundum spiritum id est imaginem & similitudinem Dei fuisse procreatum, ut scilicet, ob hanc causam incontaminatum se ab omni peccato seruaret propter honorem illius, ad cuius imaginem & similitudinem fuerat formatus, & ut paderet se imaginem Dei delere & sordare. Quanto igitur maiori obligatione ad hoc astringimur, siquidem Deus hanc imaginem, quæ per culpam hominis sordata erat, suis donis & ceteris uirtutibus restaurauit. Nam (ut inquit Osius) per fidem, spem, & charitatem imago Dei in homine restauratur.

Beati oculi, qui uident, quam nos uidentis. Non loquitur hic dominus de illa beatitudine, de qua dixit D. Augustinus. Beatus qui habet omnia, quæ uult, & nihil mali uult, quæ in uisione & fruitione Dei consistit. Est tamen alia beatitudo in hoc calamitoso seculo, ubi homines mortali corpore grauati oculis fidei creatorem cōtempluntur, & contemplantes unice diligunt, diligentes mandatis eius diligenter obediunt. Tales erant S. Apostoli. Postquam uero dominus eos felices & beatos uocauit, beatitudinis huius magnitudinem ex sanctorum patrum desiderio exponit, cum subdit *Dico enim uobis, quod multi Prophetae & reges uoluerunt uidere, quam uos uidetis, &c.* Tamen enim uidentem salutis huius de fide uocantes suadent et achantur, ut ipse dñs desideratus cunctis gentibus, & desiderium colli iæ eternorum, id est, sanctorum omnium, qui ueluti ediri colles inter alios homines uirtutis altitudine eminent, in li eius sanctis appelletur. Merito ergo discipuli domini beatipiscatores, qui desideratum cunctis gentibus uident, & tam larga manu huius gratiæ primitias acceperunt. Nec hac benedictione orthodoxi nunc priuantur, quia non ut patres aut qui typis umbrisque Christum intuentur, sed reuelata facie gloriam Dei speculantes, in eandem imaginem transformantur, a claritate in claritatem tanquam a domini spiritu, scilicet, edocti & adiuti. Ideo ore suo sacro dñs ipse eos benedixit, ubi Thomæ i

Philo in de opificiū mūd.

Osius in confess. Apollo: nica. B. Au. ll. 3. Je. ciu. Dei. c. 30. & 8.

Aggei 2

2. Co. 1

R uul-

putore coram eius conspectu affectum.

Et hæc erit una ex ultionibus, quæ de ingratis sumetur, uidelicet, illos uisuros esse se- sum Christum, a quo tot tantaque benefi- cia acceperunt, & quem maxime offende- runt factum iudicem & omnium uniuersi- leam Dominum. Atque ita inquit D. Ioan- nes. Videbunt, in quæ transfixerunt. Quod si ingens malum & grandi supplicio dignum est, quælibet pro acceptis beneficiis legratum non præbere. (propter quod sacra scri- ptura in confusionem nostram nobis pro- ponit exemplum Sodomitarum, qui cum essent pessimi & nefandi homines, grati ta- men extiterunt, Rege eorum nomine om- nium subditorum offerente Patriarchæ A- brahæ omnia spolia, quæ in prælio a qua- tuor regibus exceptis animabus ceperat, ac

Ioan. 29

Gen. 14

que ita ei duxit: Da mihi animas, cætera tolle tibi) quid erit benefactori ipsum ho- nis ab eo acceptus offendere? Quibus uer- bis tanta abominatio amplificari poterit: Hæc est anima præcipua, quæ deus Dominus de gente peccatrice conquiritur uti propheta Ezechiel patet, maxime il- lis uerbis Perfectoras in decore meo quæ posueram super te, & habens fiduciam in pulchritudine tua fornicata es. Propter hæc te a conspectu Domini reges ab- ipso regnis. Atque ita in Leuitico, ubi Dominus populo Hebræorum dixit, ut si- bi cauere, ne cum illis bonis, quæ ab ipso acceperant, eum offenderunt, imitantes in abominationibus illius regionis incolas,

Ezech. 16
Per totum

adiecit Ne polluamini in omnibus istis, qui- bus contaminato sunt uniuersæ gentes, quas ego creauimus ante conspectum uestrum, & in uos polluti estis, cuius consue- ra uisitabo, ut euomat habitatores suos. Et paulo inferius. Cauete ergo ne & uos simi- lites uos in corruptione feceritis, sicut eno-

Leu. 18

mut gentem, quæ fuit ante uos. Hæc solet esse ratio, & origo omnium errorum. Atque ita Diuus Paulus loquens de philosophis ait. Quia cum cognouissent Deum non sicut Deum glorificauerunt, aut gratias egerunt, sed euauerunt in cogitationibus suis, & obscuratum est insipiens cor eorum. Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt, & mutauerunt gloriam incorrupti- bilis Dei in similitudinem imaginis corru- ptibilis hominis, & uolucrum, & quadrupè- dum, & serpentum. O stupendum & scen- dum iustitiæ Dei supplicium. Quod adeo

Rom. 1

lapideum erit cor, quod hoc audiens non contremiscat? ut uidelicet in poenam in- gratitudinis homines prudentes in tantam cæcitatem deuenissent, ut bestias ac seip- tes pro Deo adorarent. Si autem quæris, quid sit glorificare Deum, sicut Deum est ipsum Summe glorificare & super omnia dilige- re. Aliud est seruire regi, & aliud ei tan- quam regi inseruire. Seruire regi est te eius licet nolis esse seruum & subditum, utque ei tributum licet coacte persolvere, quam- uis nunquam eum uideas, nec audias. Ac ei tanquam regi inseruire, est ei seruutem adhibere cum amore, obedientia, atque diuitiis. Et sic aliud est glorificare Deum, & aliud glorificare ipsum tantam Deum. Glorificare Deum est esse opus manuum eius, in omnibus enim creaturis, licet irra- tionales & insensibiles sint, Deus glorifica- tur, quoniam in eis bonitas, sapientia, atque potentia eius ostenditur. Sed glorificare ipsum tanquam Deum est illum diligere, honorificare & ei tanquam patri, & hilari uoluntate obedire. Quia uero phi- losophi eum hoc modo non glorificau- runt nec ei gratias pro sibi impensis benefi- ciis egerunt, ideo ipse Deus eos tanquam

ingratos in abominabilem errorem tene- bras permisit incidere. Glorificate igitur (fratres mei) Deum sicut Deum, & ei pro- fidei luce, quam uobis donauit, & pro al- iis innumeris beneficiis, quæ a liberali ma- nu eius accepistis, gratias agite & hæc gra- tiarum actio ueluti quadam clauis ma- gnificentiissimi Dei uiscera aperiet, at- que ab eis thesauros misericordiarum eius co- seruationis, & augmenti illorum depro- nentis.

Hæc ubi Dominus dixit, quidam legispe- ritus quæstionem ei bonam non tamen sa- no animo proposuit. Magister, inquit, quid faciendo uitam æternam possidebo? Utinam hi nostri omnes essent sermones, uidelicet tractare quid ad salutem animæ comparandum agendum sit, siquidem hoc unicuique & singulare omnium negotium est, atque omnia alia respectu huius imperientia ap- pellari possunt. Apostolus enim ad Gala- tas scribens, ait. Quæ semina uerit homo, hæc & metet qui eum seminauerit in car- ne de carne metet corruptionem, qui autem in spiritu de spiritu metet uitam æternam. Cuncta uero in perditionem erant hic & il- lis, quæ in illud non diriguntur, sicut in carne

Simile.

Gala. 6.

R. 2. femi.

sunt, si autem ab eo procedant eū debitis circumst intus, tunc vere bona sunt, licet enim manus eleemosynam erogat, & lingua bonū cōsular, si id ad eorū de nō exeat nihil prodest deo postquam rex David peccauit, a Domino magno affectu postulat, dicens. Cor mu. dum crea in me Deus, & spiritum rectum innoua in uteribus meis. Nequaquam perit, ut Dominus in eo alios pedes ad recte ambulandum crearet, nec alias manus quibus bonum operaretur, nec aliam linguā qua sanam doctrinam diceret, & alios alios, quibus uerba sancta audiret, nec alios oculos, quibus necessitates proximorum suorum inspicere, nam hęc omnia parui sunt ualoris ac momenti, si cor immundum est, & spiritus inueteratus & debilitatus cum peccato. Idcirco cor mundum & spiritum nouum a Deo postulat: hoc. n. modo omnes alie potentie innouabuntur, earumque operationes utilissimæ erūt. Cor istud, (quod ut M. Augustinus ponderat, est ipsa uoluntas) sō est & origo, unde exeat duo uberrima flumina. Nā cum per appetitum ad exteriora profuit, dicitur cupiditatis aut concupiscentia: eū ad spiritalia uel diuina labitur, charitas appellatur. Veluti cum duo flumina ab uno fonte oriuntur, alterum in unam partē fluit, propriumque nomen retinet, alterum uero in aliam, quod diuerso nomine nūcupatur, una tñ est ex eodē fonte aqua dimanans, quæ cū per diuersa loca labatur, diuersos etiam sapores accipit, sicuti & uari nomina sibi uendicant: ita humanum cor est amoris fons, à quo flumina oriuntur, alterum cupiditas dicitur, alterum charitas appellatur, & hęc quidem diuersimode sapiunt, nā charitas Dei saporem habet, cupiditas uero carnis. Cum autem iubemus Deum diligere ex toto corde, præcipimus quidem, ut omni studio & diligentia carnalia extinguere, aque odio habere cōtendamus, & tantummodo diuinum amorem amplectamur. Deus enim non uult semicorde aut tercia eius parte, sed ex toto corde ab hominibus diligit. Et quamuis ipse nobis imperet, ut proximos nostros amore prosequantur, hoc tamen propter eundē Deum esse debet. Atque ita amor proximi in unumque quod uelut est ab amore Dei, sed idem, siquidem finis maxime

Domini. Tom 4.

A diuiditur aut mutatur, quia (ut sic philosophus) Vbi unum propter alterum, utrobique tantum unum. Diligimus potestatem amari, propter sanita em & totum ius una amoris ratione. Sicut etiam ies amici propter ipsum charas habemus, & ita utrobique tantum unum, ex eo enim quod res illius diligimus, amorem erga ipsum non minuius quin potius illum augemus, ita quiduid propter Deum amatur, intra amorem, quo ipse diligitur, continetur. Non solum autem uult Dominus ex toto corde diligi, sed ex toto corde tuo. Sed forsitan sedices, Curus, obsecro, cor eū nūc meum? Nonne illud mecum habeo? Aliquando minime. Idcirco non uacat asserere Dominum dixisse, Ex toto corde tuo. Cum regis Propheta precibus Deo funderet, sic eum a locutor iussu dicitur, lauentis se uisus cor meum, uocaret te hac oratione. Nunquid rex salū te, cor tuum in terra, inducueris? se dicat? Ita profecto, quoniam cor ea quæ diligit insinuat, & ideo idem Sanctus Propheta dixit, Cor meum dereliquit me. Atque ita ubi nos legimus apud S. Isaiam. Audite diu cor de, septuaginta interpretes translerunt. Audite me, qui perdidisti cor. Oculi solent esse cā amissionis cordis. Sunt aliqui famuli, qui dominis suis in hoc dūtaxat seruīūt, ut ipsos uidelicet iaduunt, quod postquā adimplent, statim discedunt. Sic oculi ubi primum aliqua re sibi placita uelutina tui, hoc est, uidentes aliquid pulchrum, quod eis placeat, statim illud sequuntur, oculos uero ipsum cor sequitur. Denique cor meus festinat, illa namque plus esse in amantem dicitur, quam ubi amat, atque ita homo si cor & absque anima aliquo mō remanet. Quocirca fratres mei, ne sinas obsecro oculos uestros pulchra festinare siquidem tantum molorum causa sunt, illos diuini amoris clauē occludi. O carnalis, qui Deum toto corde tuo non diligis quā tuū non est, quin potius illud ate alienatum, & in persona, quam dūpiter diligis, collocatū habes. O auare, qui Deū toto corde tuo non diligis, quā illud in te habes, ubi bas potuit. Quare ergo frater cor de

R 3 ueltra

psa 50

Simile.

Simile.

2 Re 7

psa 39
Eiat 46

Simile.

num diligere debeo. quomodo inquit. Diliges proximum tuum sicut teipsum. Respondeo quod illud, sicut teipsum, nō dicit omnimodum equalitatem, sed significat, sicut teipsum, id est, ad quod teipsum, uidelicet, ad gratiam & gloriam in opere & in ueritate sicut teipsum diligens, in amore tuum erga proximos ordo est in 2. q. 26. debet esse. Ideo B. Thomas egregie docet artic. 7. meliores magis esse diligendos. Atque ita Psal. 14 interrogatus David. Non me quod habita Psal. 45 in tabernaculo tuo, iter illa, quę respōdet, unū est, Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus, timentes autem Dominum glorificat. Et alibi: Sancti, qui sunt in terra eius, misericorditer cernes, uoluntates meas in eis. Pro quo alii uertunt. Erga sanctos, qui sunt in terra eius, & patet claris omnis uoluntas mea in eis. Ille uero qui nobis magis coniunctus est, plus a nobis est diligendus sicut idē B. Thomas testatur. Quod aliqui eccl̃a faciunt, qui suorum obluntentur, & extraneos beneficiis quā implurimis afficiunt. Hi similes sunt oculis, qui sibi comuncta non possunt uidere. sed quę ob ipsis sūt separata. Et quamuis Dominus Paulus dicat Operemini bonum ad omnes, sicut sanctus Iob faciebat, qui inquit Foris rō mansit peregrinus, ostium meum uiatori prout, tamen hic ordo obseruandus est uidelicet, plus nobis consuectos diligere, & prius in medium querere, ac uel auxilia debemus, quam extraneis. Quod si hūc ordinem obseruauerimus, diuites meritis & gratia tandem consequemur gloriam, ad quam nos perducatur Iesus Marię filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA
XII. post Pente.

Concio II.

Beati oculi, qui uident quę nos uident, &c. Luca 10.

Primum aduertendum est, quod B. Lucas ait, Cōuersus, scilicet, Dominus ad discipulis suos dixit, Beati oculi, &c. At uero B. Mar-

theus & B. Marcus indicant seorsum Dominum hęc dixisse, ipsis poscentibus declarationem parabole de satore. Itaque seorsum a turbis quadam affabili cōuersatione, & dulci uultu sui cōuersatione hęc suauissima uerba ad discipulos dixit. In hoc docemus debere nos solitudinem querere, ubi Dominus talia tamque sublimia sciuis suis cōmunicat, ut licet ea sentire possint, tamen ipsa nequaquam sciunt explicare. Hoc idem Dominus per Oseam Prophetam preclarissimis uerbis testatur, inquit, ecce ego laudabo eam. O singularia uerba. Quando in aliquo libro calamo signatam manu uel aliquod huiusmodi signum inuenieris, statim animo concepitur aliquod ibi latere mysterium. Sic ubi in sacra scriptura ponitur hoc aduerbiū, Ecce, ab auditoribus attentio postulatur, quoniam ibi mysterium late, sicut uere hic est. Et ideo ait Ecce, id est animaduertite hoc profunda animi consideratione. Et quid nobis Dominus est in modum tenentis? Iacob enim, ego, qui Deus in finem potest & pietatis sum dabo animę pię & de uotis lac diuinę cōsolationis, sicut pia mater illud infanti suo tati animi tenerit digne sugendum erogat, ut omnia uiscera sua in eo posita habere uideatur. Et ut magis expedita sit ad hos super nos ac diuinos fauores accipiendos, Locum eam in solitudinem, & loquar ad cor eius. Et dū separata fuerit pons mea a cōsortio hominum, atq; in oratione mecum cōuersata fuerit, tūc arcana secretorum reuelabo ei, & letabunda ac mirum in modum iucunda uerba n. e. audiet. Inuelligēs hoc regius Prophetā ubi in oratione uel uita traheretur, dicens, Quis dabit mihi pennas sicut colūbe, & uolabo & requiescam? Et non consumpsit omne tempus in trahendis suspensibus, & desideris tantūmodo sicut aliquibus contingere solet qui se penumero dicūt, O quis esset in soli uidine, o quis se ab hominum cęru & congregatioe se paratum uideret, ipsi uero quoti die in huius mundi rebus cadues & inanibus se immergunt. Non sic S. David fecit, sed statim sua bona desideria opere cōplete conatus est. sicut ipse ibidem testatur, adiciens, Ecce longius fugies & mansi in solitudine. id est, illico mea bona desideria studiū executioni mandare. Et quid ibi faciebat,

Mat. 13

R 4 ciebat,

libro, & in aliis testamenti ueteris leguntur ostēdisse, quales Deum super omnia diligebant, quamplurimas, & crudeles mortes pro ipso patientes. Tempore uero, quo summus mundi in gulis Iesus Christus filius Dei legem gratiæ hominibus prædicabat, de hoc diuino præcepto uerbificatus multè disputat. *1. Ho. fac. & mures.* Vbi aperte docuit neminem posse uitam gratiæ æt gloriæ uiuere, nisi hæc duo præcepta amoris adimpleat, in quibus, ut ipse Dominus asseruit, uniuersa lex pendet & propheta.

Mat. 22 Super his omnibus ualde notandum est, quod loquens Dominus in ultima cœna de amore, inquit, Mandatum nouum

Jo. 13 do uobis. Quomodo mandatum nouum appellas Domine, quod tantis iæto temporibus præceptum fuerat? Illud nouum appellat ad significandum rationi consensaneum esse, ut nouo modo adimpleatur. Nam postquam Dominus tam singularem amorem erga homines ostendit, ut propter ipsos crudelissimam mortem crucis subire non recusauit, oportebat certe, ut homines ipsum nouo modo diligere addiscerent, quibus tam nouum, & inauditum desiderium modum demonstret. Sed o ingentem consolatione nostrâ, talesse futurum sumus, ut cum Dominus iter nos d. lexem, & tam singularem beneficia in nos conuulit, oportet ut nobis arctissimo præcepto imperet, ut ipsum diligamus? Perpendite hoc in quodam potentissimo rege qui eum ex pulvere tenet hominem aliquem ad summum dignitatis gradum euehent, ipsumque multis bonorum affluentis diuerti, si ei diceret: Dilige me quod si nolueris, caput tuum abscindi mihi habeo. Nunquid Domine diceret ille) adeo me ingratum esse existimas, ut id mihi imperes? Mea profecto ignominia est, Domine, ut cogites opus esse mihi præcipere ut te diligam. O fili Adæ quare rubere, & necesse est non afficiat, ut necessarium sit, Deum uobis absolute præcepto imperare, ut ipsum amore prosequamini? O Deus in fine maiestatis, adeo ingratus sum regi Domine, ut postquam me creasti, & rati redemisti, & postquam mihi tot tamque beneficia impediti, ita te præceptum impone ne cessarium sit? Domine qualiter me ueridique hoc mand. dato non confundis? Si mi-

A hi præciperet, ut te non diligeres, hoc mihi impossibile & intolerabile uideri debbat, at uero cū imperas, ut sub pœna eternæ damnationis te diligam, cum hoc facies mea pudore conficienda erat. Certe trater in hoc ratione minime cœres, nam si peccatum non esset, amoris præcepto nequaquā egeremus sicuti & modo non opus est præcepto, ut unusquisque seipsū diligat, & de am. p. l. uia facilius & pluiquam oportet facit. Et quamvis hominibus magis natura Deum diligere, quam seipsum, tamen præceptum habemus de diligendo Deo & eodē diligendo nos, cuius rei causā est peccatum, quod oculos animæ ita retorsit, ut ipsos a Deo auerteret, & in seipsa figeret, atque ita fluxum amoris, qui in Deum fluebat, in se retinuit. Itaque si homo in puritate perfectus uet, non opus esset hoc præcepto. Sed propter peccatum adeo alienati a nostra propria natura, & adeo corrupti remanemus, ut uix præceptis, promissionibus, minis & conuinis beneficis in nos collatis in amorem possumus Dei nostri adhaerere. Sed quænam modum magnum pondus plumbi, si sui sum per uolentiam mutari, ubi primum omittitur, deorsum redit, ita mens nostra, si ad celestem contemplationem atque diuinum amorem aliquando ascendit, hoc magna uolentia facit, & cum ille impetus ac uolentia deficit, iterum ipsa cadit, seque per creatura miseriam spargit, quia (ut in Sapientia dicitur) corpus, quod conuenit, aggruat animam, & tenetia u. habetatio depumit se sum multa cogitantem. Quapropter fratres, & ponet uos conuenio hac uolentia, ut si quidem Dominus ait Regnum celorum uis patitur, & uolenti rapiunt illud.

D Diliges ergo Dominum Deum tuum. In his duobus uerbis scilicet Deum & Tuum, clauditur amoris ratio. Atque ita Diliges Dominum Deum tuum, pendet est ac si dicat, Dilige eum, quia Dominus tuus est & quia Deus tuus est. Picus Mirandus in quadam questione, quærit, quomodo Deus hominem postquam omnia creata sunt, uoluit creare? Creauit celos, & ipsos angelis impleuit, creauit terram, & illam animalibus impleuit, creauit aquam, & eam piscibus impleuit, creauit aerem, & illum aëribus impleuit, postquam autem omnia.

Simile.

Simile.

Sap. 9.

Mat. 12

Pic. Mi
adu in
q. de ho
mine.

gem regulemus. Et B. Greg. elucidans hec
 uerba ait. dicens. Cor, substantiam cor-
 poralem significauit, uidelicet, uitam nu-
 trituam, dicendo uero animam, sensitiuā,
 dicendo autem mentem, intellectiuam po-
 tentiam in de qua. Vbi sane illud intelli-
 gimus expedire, quod oportet nos omnem
 animam uirtutem amoris diuino subijcere,
 & hoc uiriliter & non remissē. Atque ob
 hanc causam ait, Ex totis uiribus tuis, &
 proximum tuum sicut teipsum. Olini Ro-
 mani tamet in hac forma depingebat, si-
 tu uenem putabat, utrum habentem caput
 discoopertum, ueste abiecta & hirta indu-
 tum, & in sinibus uisibilem uisceribus
 erat, Vita, & mors, in fronte uero ipsius li-
 teris exaratum erat, Aestas, & Hyems. Ma-
 gebat latus usque ad cor apertum, brachiū
 uero reuertum, illud digito demonstrabat
 in corde. Denique hec uerba supra conti-
 nebat in Longe, & prope. Damantissima
 figura in uisum arietis, agnificat amorem
 amici semper debere esse recentem, nun-
 quam uero ueterascere. In hirta ueste de-
 notatur semper animi debere esse para-
 tum ad perferendos pro amico suo labo-
 res. Discoopertum interpretatur, nuquam
 propter pudorem amicum negandum,
 imo semper confidendum esse. Duo uerba
 supra. Vita, & mors, designant ipsum
 tam in uita quam in morte amicum esse
 diligendum. Vbi autem sunt, Aestas,
 & hyems, in uisum et animum tam ad
 ueritate, quam in periculis esse dan-
 gerium. Latus usque cor discoopertum
 significat amicum uerē & sincere & abs-
 que maia ex corde esse carum, & con-
 fidum. Damantissima comitatio uisus
 amorem qui in cor est operari esse ma-
 nifestum. Denique, duo autem in Longe,
 & prope, designant amicum, uiciniorem
 sue a se sit, maximo tempore amice
 prosequendum esse nam diutius a se
 debet amorem impedire. In somnibus con-
 ditionibus debemus & nos ipsos non
 distare propter Deum, ut non diuine, imo
 eadem de causa in se habemus ad Deum
 & propter Deum. In eundem animam incli-
 nat ut schola theologorum asserit. Dixit
 autem legum perito dominus. Respondeisti,
 hec fac & uiues. Ille autem nolens iustificari
 seipsum dixit ad Iesum. Et quis est meus pro-
 ximus? Existimabat solos gentes sue homi-
 nes in proximorum numero esse habendos.

A dos Cuius ignorantiam dominus insigni
 quadam parabola curare uolens, omnes
 homines inter proximos ratione esse
 declarauit. *Suspiciens enim Iesus dixit.* In cō
 textu Græco uerbum significans, suspiciens
 autem Iesus Vbi denotatur cælestis magi-
 ster inter agnoscere & suspicere accep-
 tit. Sicut dixit de Hieronymo. *Quem
 debat ab Ierusalem in Iericho, & incidit in
 latrones, &c.* Quæ sequuntur usque ad finē.
 Ex hoc loco apparet, minorem pietatē in
 aliquibus ecclesiasticis sæpenumero, quam
 in sacris uirginitatibus. Oportet enim
 imprecariarum tempora illa quo ad hoc
 facit. *Interfectus est Iesus in latrone inter
 tres saltem in uno reperta est misericordia
 nunc ueris inter eos cum uisus esset
 conuictus. Inter eos pariter uisus esset
 ut oportet succurrat. Videbitis plateas &
 uicos egentis uulneris. Inter eos egentis,
 & interfectus est. & cum illo uisus
 populus perueniat, inter tot unus est,
 qui sit non interfectus. & cum illo
 uerit. Vt huiusmodi obduratis corde,*
 qui conuictus est. Quod uisus est
 suam ad clamorem pauperis, & ipse cla-
 mabit, & non exaudietur.

C Notaueriam dignum est, quod hic de
 hoc Samaritano. *Interfectus est. & cum
 se omnia, quæ ad pauperis agnitionem
 necessarii sunt, &c.* Quod uisus est
 grotum pauperem ad domum tuam acce-
 dere ut ei subueniret. *Interfectus est. & cum
 nunciat. &c.* Quod uisus est
 cessitati suæ remedium adhibebit. *Interfectus
 est. & cum nunciat. &c.* Quod uisus est
 tur domui tuæ excipe, sicut S. I. *Interfectus
 est. & cum nunciat. &c.* Quod uisus est
 ner dicens. Egenus uisusq. induc in do-
 mum tuam. Et ab hoc Samaritano discet,
 posthac horrorem de pauperibus uulnerans
 non habere. Animaduerte te qua pietate ad
 hunc uulneratum accessit, eumque curauit.
 D & propter ipsum fatigatus pedes iuit, ut
 proximus eius in iumento ipsius sedens
 iter faceret. Tu ita agere contende, &
 dominus hic suam gratiam ti-
 bi largietur, qua com-
 paratur gloria,
 &c.
 nos
 perducatur Iesus Mi-
 ræ filius.
 Amen.

DOMINICA XII. A post Pentecosten.

Concio I.

Cum iret Iesus in Ierusalem, transibat per mediam Samariam & Galileeam, &c. Lucæ 17.

Lucæ ii.

Simile.

Psa. 33.

Psa. 35.

Psa. 26.

Simile.

Explicās Beatus Augustinus, quomodo Spiritus sanctus in sacra scriptura uocetur digitus Dei, (ut apud Diuum Lucam, Si in digito Dei es) Bacio daemona inquit, huius rei causam esse ad significandum magnum discrimen, quod inter dona, & bona iustis a Deo in alia uita communicata, & inter illa, quæ eis sem in hac uita communicantur, uersatur. Nam cum Spiritus sancto diuilio bonorum tribuatur, nunc digitus Dei appellatur, ut significetur, quod quamuis dona, quæ in hoc mundo ab Spiritu sancto communicantur, magna sint, tamen respectu eorum, quæ in alia communicantur, sunt ueluti gutta alicuius liquoris, qui digito ex aliquo loco educitur. Centum est etiam, quod quamuis aliquis in uita mare sit, si ex abundantiissima eius aquarum copia digito distubere uult, id minime poterit efficere, nisi guttaum. Atque ita sanctus David animaduertens quod quamuis gratia, charitas, & diuinitas, quas iusti in hac uita a liberali manu Domini accipiunt, magnæ sint, tamen si cum illis, quas Dominus in alia eis elargitur, compararentur, minime sunt, omnia inferiora quendam gustum appellat, superiora uero ebrietatem, & satietatem nuncupat. Et ita inquit. Gustate, & uidete, scilicet, hac quoniam suauis est Dominus. Sed de superius bonis uis. Iteb iheru m ab ubertate domus tuæ, & torrente uoluptatis tuæ potabis eos. Et alibi Strabor, cum apparuerit gloria tua. Multum distat, si ubi dicatur. Begasta parum huius liquoris, an si tibi proponatur magnum pelagus aut flumen abundantissimum eiusdem liquoris, ut quantum potens bibas. Multo ergo plus differat id, quod in hoc mundo iusti degustant, ab eo, quod in alio accipiunt. Illa autem bona cum tanta sint, a-

liametiam admirabilem excellentiam habent, uidelicet, secura esse, & perpetua: nam ut Regius Propheta inquit. Non commouebitur in æternum, qui habitat in Ierusalem. Hæc est una ex præcipuis circumstantiis illius perfectæ felicitatis, ob quam Sanctus David illam cælestem ciuitatem inuitat, ut peculiariter suum factum collaudat, dicens. Lauda Ierusalem Domum, lauda Deum tuum Sion, quoniam confortauit seras portarum tuarum, & benedixit filius tuus in te, qui posuit fines tuos pacem, & adipsiuenti satiate. Ad persumens, id est diuinitate. Subtilis Scorius inquit, hanc firmitatem, & stabilitatem bonorum beatus oritur ex securitate, quam a Deo habent, qui non consenti ipsos ab aliqua re, quæ non sit beatitudo tangi. Atque ita Dominus ait. Bate, & dabitur uobis, mensuram bonam, & confortam, & coagitatam, & superfluentem dabitur in sinum uestrum. Per hæc omnia uerba Dominus insinuat præmium cælestis superaturum esse iustorum merita, & inquit: In sinu eorum futurum esse, quoniam ab eis nunquam incidet. E contra uero una ex magnis miseris bonorum huius uitæ est, quod cum parua sint, stabilia non sunt, nec firma aut secura, siquidem omnibus horis, ac momentis amittendi, in periculo uersamur. Apertum huius rei in sacro hodierno Euangelio testimonium habemus in quibusdam leprosis, quos Dominus sanauit, & qui in corporibus, & membris ditati omnes præter unum ab illa spiritali prosperitate, quam cunctissime ceciderunt.

Marrat igitur Beatus Lucas, quod eum te Iesu in Ierusalem, Transibat per mediam Samariam, & Galileeam &c. Quemadmodum Sol h'c oculis nostris obiectus nunquam quiescit, nec mineri sui cursum aliquando remittit, sed incessabili motu uertat, & manū lustrat, quo rebus omnibus, quæ hoc inferiori mundo continentur, lucis, & caloris beneficium impetrat. Ita Sol iustitiz Christus Dominus, cum primum doctrinæ suæ lucem spargere in homines cepisset, & ceteris deinde, non quam destitit omni ratione morales iurare, eosque doctrinæ suæ luce, & clarissimis uirtutum exemplis, maximisque beneficiis ad diuinarum rerum cognitionem, & amorem excitare. Petant aliqui Christi-

Sc. in 4.

d. 49. q.

6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

Lucæ 6.

A domibus effert. Si autē omnes occasiones sunt fugiendæ, inter illas una præcipua est malorum cōuersatio, & familiaritas, & inter ipsas, quæ magis adhærere solet, est car-
1. Co. 5. naliū cōsuetudo, de qua Dominus Paulus inquit: Nescitis, quia modicum fermentū totam massam corrumpit? Expurgate uestris fermētum, ut sitis noua creatura, id est voluptuosos homines, & sensuales fugere contendite, ut uos mundi, & pudicitis. Luxuria est, ueluti quædam lepra, inficiens, foecida, & alijs facile adhærēns, hæc totum fere mundum penetrauit. Dicebat quidam uir Sanctus parabolicè lo-
Puens, demonium uxorem duxisse iniquitatem, & in ea nouem filias genuisse, quarum octo particularibus octo maritis in matrimoniu dedit, una uero noluit uiro peculiari nubere, atque ita omnes uniuersaliter aggreditur. Prima Sathanæ filia est superbia, hæc particulariter regibus, principibus & mūdi magnatibus nupsit, quoniam in his ipsa plerumque regnat. Secunda est Simonia, hæc particulariter clericis nupsit, quoniam hoc peccatum communiter ab illis cōmunitur. Tertia est hypocrisis, q̄ religiosis nupsit, illa enim in ipsis magis quam in alijs regnare solet. Quar-
D.ta est rapina, quæ militibus & ijs, qui in exercitijs uisuntur, nupsit. Quinta est uisura, hæc mercatoribus nupsit. Sexta est inuidia, & hæc agricolis & mechanicis operarijs nupsit, qui uix sciunt uerū dicere. Septima est pergritatio, hæc nobilibus nupsit, qui ab illa lege pœnali, scilicet, in sudore uultus tui uisceris pane tuo, immunes esse uolunt. Octaua est murmura-
Gene. 6. tio, & hæc rusticis agricolis nupsit, quoniam congregantur, uix unum uerbum edificationis loqui sciunt, sed omnes ad inuicem tanquam canes se ipsos mordent, & de alijs detrahunt. Nona autem filia, quæ luxuria est uino peculiari nubere uoluit: ipsa enim in omnes status ingreditur, paruos, & magnates, diuites & pauperes, ecclesiasticos, & seculares. Insuper aggre-
D.ditur, & pauci sunt, quos aliquo modo elapsos. Hæc p̄. e. Iacobus dicitur: *ga presa* De hac D. Hieronymus ait: O infernalis ignis luxuria, cuius materia gula, cuius scintilla praua colloquia, cuius flamma turpitudine, cuius fumus infamia, cuius cruas inopia, cuius sinitis gehenna. Deus nos à tanto igne, & tam pestifera lepra cū
 Dominice. Tom. 4.

piat. Hoc adeo perniciosum malum est, A ut sæpenumero Dominus permittat homines spirituales tentationes pati, & infirmitur ipsos perficere corporales labores, ut in his occupati ac detenti carnalis tentationes, in quibus casus certior esse solet, superent & extinguantur. Sicut populo Israelitico sanctus Moyses dixit, Deus magnus, & terribilis ipse consumeret nationes has in conspectu tuo paulatim atque per partes, non poteris eas delere pariter, ne forte multiplicetur contra te bestiarum terræ: In hunc modum Deus non uult, ut omnes tentationes spirituales superemus, & ab alijs laboribus nō liberari, ne bestiarum, uidelicet, carnales tentationes multiplicentur, siquidem scriptum est: Malitia (id est labor) horum obliuio Eccl. 11, nem facit luxuriæ magnæ. Omni igitur cura & studio fratres nos à peccatoribus, & præcipue ab effeminatis & luxuriosis ieparare contendamus, siquidem luxuria uitium est, quod tam facile hominibus ad hæret.

Hi ergo leprosi *Leuantemur* uocem, dicentes, *lepra præceptor magister nostri*. Notandum est, unumquemque eorum non sibi soli, sed sibi & alijs omnibus à Domino salutem postulasse: Nam charitas (ut ait Apostolus) non querit, quæ sua sunt. 1. Co. 13. IACO D. Iacob nos ad moner, dicens: Oia Iacob. 5 te pro inuicem, ut saluemini. *Quos ut uidet, ut ostendit nos sacerdotibus*. De hoc eodem Dominus in p̄. D. Paulo. Not. 1. Hebr. 4. *ulla creatura inuisibilis in conspectu eius omnia autem nuda & aperta sunt oculis eius*. Hoc peccatores confunderet, si profunde animadueneret, se abominationes suas coram oculis, & conspectu illius magni Dei, & maiestatis infinitæ committere. Quod idem Dominus uolebat, ut Hebr. 4. *brai cogitarēt, cum eis per Prophetam dicitur* Ego cognosco Ephraim, & in hac uocem est absconditus à me, quia nunc fornicatus est Ephraim, cōtaminatus est Israel. Vbi septuaginta interpretes translulerūt: Ego cognosco Ephraim. Et uerbum, scio, plus importat, quam uerbum, cognosco, & sic translatio Chaldaica habet, Palam mihi nota sunt opera Ephraim. Idem autem est, scio Ephraim, quod intus & in corde cognosco illam, p̄. e. Iacobus dicitur: *scio* Ego cognosco optime, A. Iuliano, y se sus malitas. Et per Hieronymum prophete.

A Vir obediens loquetur uictorias. Nisi enim vir obediens in diuinam uoluntatem intentos semper oculos habet, ideo summus ille obediens amator piam eius uoluntatem & sancta desideria adimplenda curat.

Vnus autem eorum, ut uidet, quia mundatus est, regressus est cum magna uoce magnificans Deum, & cecidit ad pedes eius & hic erat Samaritanus, Respondens autem Dominus ait. Nonne decem mundati sunt, & nouem ubi sunt. Non est auentus qui redierat, & daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.

Tob. 13. Ecce humana in serua, isti omnes bene ceperunt, siquidem ad Dominum fide clamant, & diuina eius precepto prompte obediunt, sed accepta gratia & salute minime persecuturunt, siquidem statim in peccatum ingratiitudinis ceciderunt. Inter miseriam & infelicitates, quas S. Iob de homine recenset, una est, quod nunquam in eodem statu permanet. Quot homines uidebitis, qui uitam optime institutam & nimis studiosam incipiunt, post duos uero dies defatiscuntur & retrocedunt. Statua illa, quam in somnis uidit Nabuchodonosor habebat caput aureum, pectora argentea, uentrem zincum, tibias autem eius ferree erant, denique quidam pars pedum si-

Dan. 2. cilis erat, itaque incepit in auro, & delit in luto. In hac statua, multorum inconstantium uita denotatur, qui initio ardetes fuerunt in Deum amore, paulatim uero deteriores fiunt, quousque ad uitiorum lutoque miserrime perueniunt. Per aurum, quod omnia metalla antecedit, charitas intelligitur, quae omnes uirtutes superat.

Apoc. 3 De illo in Apocalypsi sic dicitur, Suadeo tibi emerge aene aurum, ut locuples fias. Hoc aurum iusti lacrymis, suspiriis, orationibus, elemosynis, atque aliis bonis operibus enunt. Per argentum bona uerba designantur, atque ita Regius Prophetia inquit. Eloquia Domini eloquia casta, argentum igne exaratum. A capite autem aureo descendit homo inconstans usque ad pectora argentea, quoniam amissa charitate adhuc tamen ei bona uerba remanent, sed ipsum argentum paulatim efficitur, quoniam bona uerba, quae loquitur bona intentione solebat, postea cum uanitate, ut uidet, cer, bonus ab aliis reputetur, loquitur, postquam autem res factum fuit, ferrum efficitur, quoniam cum quis uanus & superbus est, plurimae du-

Psal. 13 ras & crudelis efficitur. Denique in mendacium lutum redditur, quoniam tandem usque ad turpissimas abominaciones accedit. Huius inconstantes lugebat S. Ieremias dicens. Filii Sion in clypeo & amicti auro purissimo, quomodo comparati sunt in uasa testea, opus manuum figuli? Et quanuis inconstancia sit quedam communis miseria, plerumque tamen qui uoluptatibus & illecebris assuefacti sunt, inconstantiores esse solent. Bombyces, uulgo. *Cusanas de suda*, cum folia uiridantia continuo edant adeo delicati sunt, ut minimo quoque tonitru leui fulgure commoti, subtilissimam illam telam, quam paulatim fabricant, texere desinant, & statim moriantur, ideo qui eos alere consueverunt, inuentiones quae sunt, ne ipsi tonitru audiant, aut fulgura videant. Sic homines in uariis uitiis, id est delictis & uoluptatibus humanis educati, adeo teneri & delicati sunt, ut si aliquando opus aliquod studiosum incipiant, minima quaeque oblata est occasione ab incepto desistant & peccata committentes, moriuntur. De quibus illud psalmi dici potest. Filii Ephraim intendentes arcum, conuersi sunt in die belli. Filii Ephraim, id est, diuites & prosperi huius mundi. Hoc autem in hac materia maximeplorandum est, quod cum homines in bono ualide cohaerentes sint, in malo solent magnopere persecutari. Atque ita Dominus de illis, quae cum superbia infernali, turrim Babylonis aedificabant, dixit. Coeperunt hoc facere, nec desinere a cogitationibus suis, donec eas opere complerent. Vbi aperte conspicitur, qualiter homines contendunt, ut in incepus sceleribus ultra progredantur, maxime quando plerumque ad unum deprauatum opus concurrunt, ipsi enim se ad inuicem adiuuant. Idcirco Deus illos diuisit, ne cum le uisusque solum uideret, malitiam suam opere compleret. Atque ita inquit sacer textus, Diuisit illos Dominus ex illo loco in uniuersas terras, & cessauerunt aedificare ciuitatem. Ipsi autem contra in bono perueuerantes sunt. Et hoc est unum ex signis, quae sancti praebent diuinae praedestinationis. In sacra Regum scriptura legitur, quod cum Philisti arcum Domini in captiuitate haberent, magna plaga a Domino uapularunt. Ut autem intelligerent, quam ille exgritudinem esset

A **B** **C** **D**

Psal. 13

C

Gen. 11

D

rerum desistere debemus. Hinc intellige-
tis legumum sensum illorum uerborum
Apoc. 7. Apocalypsi, quæ uisus de senioribus ad
D. Ioannem de iustis gloriis loquens, di-
xit. Hi sunt, qui ueniunt de tribulatione
magna. Quæ quidem uerba uidentur esse
contraria illis sancti regis David, scilicet:
Multæ tribulationes iustorum. Si plures
sunt iustorum tribulationes, quomodo
eas ille uir unam tantummodo appellat?
Quoniam omnis Christi iustis hominis uita
debet esse quæ tam ad tribulationem, &
crucem perpetuam, quæ eius laboriosus.

Sed id in uita iustorum est, dicitur, non ex
do & suspensa trahendo, nunc lugendo, &
gemitu edendo, nunc ieiunando, nunc
corpus flagellis opprimendo, nunc inu-
rias persequendo, nunc carceres, & hospita-
lia uisitando, & in aliis pietatis operibus

se exercendo. Hæc sunt namque tri-
bulationes, quæ illa magna tribulatione
comprehenduntur, ut corpus humanum,
quod licet unum sit, diuersa tamen mem-
bra habet, quod maioris eius pulchritudi-
nis causa est. Hanc autem perseveran-
tiam commendauit etiam Beatus Paulus,

cum dixit. Induimini Dominum nostrum
Iesum Christum. Id est, ita ad Dominum
Iesum Christum accedere, & uos illi unire,
ut nunquam ab eo discedatis. Proprium
ac peculiare est Hebrææ lingue ad deno-
tandum perseverantiam, & durationem
alicuius dicere illum ea re, in qua perseue-
rat, esse indurum, ut in Psalmi dicitur:

Fiat ei maledictio, sicut uestimentum quo
operitur, id est semper maledictione con-
tegetur, & inferius. Operiantur sicut di-
placide confusione sua, id est, Nunquam
ab eis confusio & ignominia auertatur.

Et ita intelligendum est illud Is. 55. Et erit
iustitia singulorum lumborum eius, & fides
cractiorum renum eius. Hoc est. Om-
nes uirtutes ita Christo Saluatori mundi
adhererunt, ut ab eo nullo modo distun-
gantur, & ipse continuo se in studiosis
operibus exercebit. Sic cum hic dicit
Beatus Apostolus, induimini Dominum
nostrum Iesum Christum, uult diceret:

Diligite Dominum nostrum Iesum Chris-
tum, & eam perseveranter seruite & ab-
temperate, ut nunquam ab eo discedatis.
O felices illos, qui hac firmitate, & stabi-
litate ei inferuntur, siquidem ipse ait.

Qui perseverauerit usque in finem, hic

Saluus erit. Itaque ideo excellens est per-
seuerantia, ut Dominus ipsam acut in
pietatem alturum uirtutum elargiatur.
Hoc aperte in sacra Regum historia con-
spicitur ubi propheta Samuel Hebræus di-
xit. Scimus, etiam Dominum & ieracitatis
ei, & audientis uocem eius & non ita ipe
rauentis Dominum. Et ista & ita quæ
impetit uobis, sequentes Domini uiam De-
uotam. Ecce quomodo sequi Deum per-
seueranter, hic pro primo illi uirtuti
tum promittitur. Exorta uero in peccato
iniquitate, et Dominus inconstans. Thre. 1.

permittere secretis. Scimus, Pecca-
tum inquit peccantem. Scilicet, propterea
tunc ubi dicitur, Peccatum peccare, est
corde animi quod in peccato com-
mittere. In hoc sapienter sic dicitur.

Tantum momentum lateris, hic & est
ante eos, et uirtutem ubi aperit & omni-
fieri in Adæ loco ubi uirtutem ostendit, ut
examentum inquit hinc uirtutes est subtili-
tate, quæ uirtutes eam inquit licet nimis
inquit dicitur in manu uirtutem in ip-
sius est etiam pietatem. Sic alios Adæ quæ-
que res, quamuis parua sit, ad se attrahit
& adducit, sed hoc multo apertius perditur
& corruptis hominibus præ multitudinem
peccatorum conuenit. Et ideo postquam

S. David de iustis perseverantia egreditur, &
quod fructum suum dabit in tempore suo,
& quod solium eius non defluet, dicit. Non
sic impatiens sit, sed in quibus uirtutibus
propter uentus a facie terræ. O appo-
sitissimam similitudinem. Quod obsecro
in mundo in uirtutibus, ut inquit, quæ a pu-
re et in parte est inquit. Demum uirtutem illa-
tos cum dispergit, & penitus euerit. Pars

hucus inconstantia ipsi peccatoribus
ex humanis timoribus. Lepus adeo
timidum animal esse sentitur, ut quædo cur-
rit, caput in regum uentat, quod aliquando
amissionis uirtutis eius causa est: nam hoc de-
tentus, a camb. uentatibus obtrinetur & inter-
ficatur. Sic quam plurimum ex his, licet ali-
quoties à dæmone fugere incipiant, &
uirtutes insequantur, tamen præ timore in-
cirandis in moribus, paupertatem, aut amif-
sionem honoris, & auctoritatis retroce-
dunt, & in erud. lissimos dentes ac horri-
dum Sathanæ os incedunt. Et quamvis di-
uina sacramenta recipiant, tamen cum sta-
tim ad eadem peccata redeant, signum est
manus eorum ipsa exacte non fuisse

5 4 con-

Simile. 1. Sap. 1. 6. Simile. 1. Psalm 1. Simile. 1.

Simile. 1. Simile. 1. Simile. 1.

Simile

ex ihus, nec ex uere re iquile. nec po
talibus morbis experimento apparet. Si
enim quis postquam ab ægitudine exi
uit, iterum in eam incidit, dicere solemus,
cum non periclitam sanitate fuisse cõle
quatum.

do promanabat, omnino expurgata. Hęc
autem coniectura adeo uenemens est, ut
lex sit, qua iubetur, quod si ægrotus alicui
medica centum pecuniarum summam ea con
ditione dederit, ut ab ægitudine, in qua
est, sanetur, si facile in eadem infirmitate
incidit postquā sanus factus fuerat, re
neatur medicus ipsi a gero de nouo medi
cinam adhibere, quoniam lex præsumit
eum perfecte non fuisse curatum. Ita hic
præsum potest, & hoc ponit Dominus p
uno ex reprobationis signis dicens. Nemo
mittens in ignem suam araturum & aspi
cians retro, aptus est regno Dei. Quocirca
(fratres mei) ego ad pedes uestros proue
ctus uos oro, & per sanguinem iesu Chri
sti & per amorem, quo ipsum profudit,
adiuro, ut si ueni uestri in & remedium
ueritateque omnis illi idio curate & adhibe
re contendatis, & in hac uitam omni per
seuerantia consumamini, nec sius sit uirile
profi de quibus hodierna agitur. Ecce
g. In lectio, qui ad auctore uirg. Iesum Chri
stum.

Lucæ 9

um ingredi uolo, aut ex hoc amigro
umra huius arboris mihi placeat? Nequa
quam proleto, qui potius e contra qui
libet urbanus honori faceret. Si enim co
gnoscis eum te expectare in comitatu di
cis. Non oportet me in aliqua te detinere,
nec in dulcissima fontis aqua, nec in gra
tissima arboris umbra, & quin potius te
stinabo, donec illum consequar, inurbani
tas enim esset, tantum unum & tam nobilē
qui me expectat p p me detinere. Hoc est
qd D. Paulus impresentiarum ait. A te
de peccator, Deum immanem ac maxi
mum Deum te expectare, & inurbanum rem

mana & uoluntatem salutem neque si in ua
lem eam, cedit sunt, sed & inquam in gra
inconstantes in ipsis diuino amore mi
t.

Deus si illi magnam cura querendi re
medium habuerit, antequam Dominus
castellum ingrederetur, na postea nulla eis
esset opportunitas, quoniam ingressus in
illud eis prohibuit eire. Intelligitur hoc
fratres mei? Ecce finit modus, siquidem per
te ipso licet, ad in te cordiam postui, an
da n. Nō postquā spūs s. cõsules nuptias
ingressus fuerit & inuas clausisset, nō po
teris eo ingredi, nec remedium aliquod
inuenire. Ecce nūc uos expectat & inquit
est uos hanc benignitatem ac patientiam
conseruare erit enim hoc ad maiorem
uestram confusionem ac damnationem.

Rom 12

Sic D. Paulus testatur, dicens. An diuinas
bonitatis, & patientiæ & longanimitatis
eius contemnis? Ignoras, quoniam benig
nitatis Dei ad peccatorem te adducit. Se
cundum autem diuinitatem tuam & impo

A
& reuelationis iusti iudicii Dei, q reddet
unicuique secundum opera eius. O terribi
lia uerba, Quod tam lapideum cor est, qd
ita audians timore nō frangatur? Ad quo
rum intelligentiam oportet uos meminis
se eius, quod aliquando uobis fortasse cõ
tigit. Cū quis uestrum iter facit cū aliquo
uno nobili, & magna autoritate prædi
to, si ob aliquā necessitatem longe ab eo
remansisti & ille, qui ultra progrediui te
in comitatu expectat nunquid postquam
intelligis ipsū te expectare id tibi in causa
est, ut propter expectationem eius intē
dicas, siquidem ille me expectat, ego in

Simile

B
um ingredi uolo, aut ex hoc amigro
umra huius arboris mihi placeat? Nequa
quam proleto, qui potius e contra qui
libet urbanus honori faceret. Si enim co
gnoscis eum te expectare in comitatu di
cis. Non oportet me in aliqua te detinere,
nec in dulcissima fontis aqua, nec in gra
tissima arboris umbra, & quin potius te
stinabo, donec illum consequar, inurbani
tas enim esset, tantum unum & tam nobilē
qui me expectat p p me detinere. Hoc est
qd D. Paulus impresentiarum ait. A te
de peccator, Deum immanem ac maxi
mum Deum te expectare, & inurbanum rem

C
Et mala exipecta habere sperar. Annua
vere quod si ipse te expectat, nō deo est,
ut in eadem per afflictione te detineas,
in illis uoluptatem capias, sed ut testetur,
dicens. Heu, ueneris illi celi ac terra
Domini me expectat, & magna inurban
itas ac inueneris esset si sum expectat
te.

D
nec in dulcissima fontis aqua, nec in gra
tissima arboris umbra, & quin potius te
stinabo, donec illum consequar, inurbani
tas enim esset, tantum unum & tam nobilē
qui me expectat p p me detinere. Hoc est
qd D. Paulus impresentiarum ait. A te
de peccator, Deum immanem ac maxi
mum Deum te expectare, & inurbanum rem

2
& na

quod in te sit miseria pupillo, & tu etiā
erantulerunt septuaginta interpretes. Et
est scilicet, quod Deus tantā misericor
dia, ut per eum seruentur etiam infirmi
mi In hoc etiam res quædam cōsideratio
ne digna est, uidelicet, in diuinis literis so
lere sæpè uero duplicari nomen, quod

Psal. 85 de misericordia Dei loquitur, ut apud S.
& 101. Dauid dicitur: Misericors & miserator
Isai 30. Dominus, & apud S. Ieremiam Misericors mi
serator dicitur. Huius autem rei manifestum
est, quod Hebraica lingua superlatius ca
ret, & ut illa formet, nomen duplicat. Ita
que, Misericors, & misericors, idem est qđ
multum misereor. Et miserans miserabitur
scilicet idem est qđ misericors in gentili
ma cōfiteri te Domine. Qui ergo hæc u
diens ad hunc pūissimum Dominum cōfi
denter in suis necessitatibus misericor
diam postulando non accedet? Ita S. Da
uid faciebat, qui ait: Et ueniat super me
misericordia tua Domine, secundum elo
quium tuum iustificā me. Vbi alia trans
latio habet: Et ueniet super me misericor
dia tua Domine, & sic est in Paraphrasi
Chaldaica. In quo significatur fiducia quæ
hic sanctus rex Domino petens fundebat,
siquidem petens, ut super se diuina mise
ricordia ueniret, adeo certus erat illam ef
se uenturam ut dicit: Et ueniet super me
misericordia tua Domine. Velut etiā fra
tres, ut notetis in præsentiarum, quid est
qđ od petis cum a Domino misericordiā
postulatus. Non ab eo mutuum petitis aut
commodum, sed aliud aliud ab eo pos
tulas. Non uero, si eius, Mille & ex oibz,

Simile. perinde est ac si diceretis. Domino ob
secramus te, ut leges, quas contra peccato
res, qui mandata tua transgrediuntur, san
xisti, frangere digneris. Magna profecto
audacia prædictus ille esse diceretur, qui ad
Regem se cōfiteret, & ab eo hoc munus
& beneficia postularet, ut uidelicet, le
ges, & statuta sui regni erga ipsum irrita
fieret, mereretur profectio iste, ut magna

Ephes. 5. confusione sua reprehensus, grauius puni
retur. R. Paulus ad Ephesios scribens, in
quit, Deum legē posuisse qđ omnis forni
cator, aut inmundus & auarus, qđ, aut idolo
rum seruus, non habet hereditatem in
regno Christi. Et ad Romanos etiam scri
bens, postquam catalogum quodam mul
torum, & hominū peccatorum fecit,
adiunxit statum. Qui talia agūt, digni sūt

A morte, scilicet æterna & temporale. Cum
ergo tu, o peccator, aliquid horum scelerum
commisisti, & a Deo misericordiam
postulas, profectio in eo exigit, ut erga te
legem illam, quam aduersus eū, qui tale
peccatum commisisti, condidit, contingat,
ipse autem adeo misericors est, ut uelit te
ab eo id postulare, quod si ut oportet po
stulas, sine dubio tibi concedet, ac nō pro
ter sed p. unigeniti filii sui meritis. In exo
do legimus quod S. Moyses ex monte S. **Exo. 32**
nati portans leges tabulas descendisset, cū
appropinquaret ad castra, uidit populi
abominabiles, & idololatram, aratusq.
ualde prorepti de manu tabulas, & eas ad
radices montis contregit. Si quidam in
quisitor per Diploma Regium, quod ha
bebat de oibus aliquis prouincie delin
quentibus cognoscēs, & quoniam aliquos
regis productores inuenit, ita commodus
diploma ipsi inuenit poterit conacipere
hoc, & ad p. dignus edat, eo qđ signū
a diploma regis ita parui fecit? At cum
sanctus Moyses hoc fecisset, ob id a Dño
iratus erat, & ait: Quare regis? O mē
labien y te tam & ad. moile facramen
tum. Non fecit repræsentat. S. S. M. y
les, quoniam diuina ordinatio e tabulis
illa ad radices montis contregit, ut si
gnificat non tua peccata t. n. m. m. m. m.
quam uenialia, quæ a principio mundi
usque ad fidem eius fuerunt & erunt con
donande, fuisse condonata, quoniam
diuina leges ad radices montis contregit
fuerunt. O C. iste uix reparatur, simul
dulcissime iumentum non trahit, u. m. m.
m. m. de quo Regis p. p. h. a. u. m. m. m.
Dei, n. o. p. p. g. u. s. n. i. s. c. o. u. l. u. s. n. o. s.
in quo bene p. u. e. m. est. Deo ha. o. u. a. i. a.
eo. Huius montis altitudo est diuinitas,
radices uero sunt fin. i. i. u. s. m. o. n. t. i. s. p. u. s.
est l. i. m. a. n. a. & u. d. i. a. t. i. g. e. s. c. o. n. t. r. a.
d. i. t. u. e. u. t. m. o. n. t. i. s. q. u. e. d. i. u. i. n. i. t. e.
t. u. e. h. e. l. l. a. s. i. n. C. r. a. c. e. p. a. u. e. n. i. t. e. m. e. n. t. i.
c. a. c. e. t. u. e. n. i. t. m. p. e. c. c. a. t. o. r. u. m. o. m. n. i. u. m. q. u. e.
c. o. n. d. o. n. a. t. u. m. i. n. i. t. & qđ diuina leges cum
peccatoribus, quæ scelera commiserunt,
fuerunt.

**Quos ut uidis, dixit. Ite, ostendite nos se
cedentibus.** Fors in num. uidetis demen. **Pla 67**
uelut oculis quibus populum tuum in
ge. n. e. t. e. n. i. n. A. e. g. y. p. t. o. c. o. m. m. p. l. a. u. s.
est, n. b. i. (ut a. i. n. f. a. c. e. t. s. e. n. s. u. s.) u. d. e. n. s.
a. f. f. l. i. c. t. i. o. n. e. m. p. o. p. u. l. i. d. e. f. e. c. e. r. u. t. u. t. l. i. b. e.
r. a. r. e. t.

eraret eum Vnde scribit S. David orabat, cū
Psal. 24 q. 10 & nos orare debemus. Respice in
 me & miserere mei, quia unicus & pauper
 sum ego. Et in sacro Misa scriptum
Isa. 64. est: Ecce, respice, populus tuus omnes
 nos. O quantum nos sit preces fundere
 oportet, potissimum his temporibus, quan-
 do undaque barbaries, hæretici, & homines
Psal. 79 procaces nos premunt, & la. Nam Ro-
 manam Ecclesiam proliis evellere con-
 tendunt. Nos igitur cum Sancto David
 dicamus: Respice Domine in misericordiam,
 quam plantavit de cetera tua, & perfice
 eam, quoniam exterminavit apertæ sylva, (id
 est ipurissimus Mahometus) & lingua-
 ris tui de passus est eam (id est Imperator B.
 Lutherus)

Et factum est, dum irens, mundari sunt.

Noneis Dominus dixit, Vbi primum eos
 vidit Sani estote. Propter quod ipsi cāquā
 homines ducere possent, quando iusti sunt
q. Re. 5 ab eo, ut irent, & ostenderent te sacerdoti-
 bus: Nos in conspectu tuo minime san-
 nat, qualiter in absentia sanabit? Nec indi-
 gnati sunt, sicut Naaman, ille princeps mi-
 liæ regis Syriæ, epistolas per te quod eli-
 feus ei per simulacrum dixit, Vade & lavare
 septies in Iordane, & recipiet sanitatem ca-
 totus, itatus recedebat, dicens. Putabam
 quod egredieretur ad me, & stans invocaret
 nomen Domini Dei sui, & tangeret ma-
 nus in hoc um lepræ, & curare me. Maho-
 metum isti dixerunt, sed magna animi
 promptitudine ei obediunt.

Et factum est dum irens, mundari sunt.

(1) insignis obedientie vis, statim ut Christo

D. Basil.
 lib. 12
 in Pro-
 verbia.

subiit, & ceteris in eam obedientie ex-
 pectant. Hinc D. Basilus memio an. Pie
 clara est obedientie merces. Obediamus
 igitur bono patri, certaminum præmia no-
 bis ea spiritus oraculis proponens, qui in
 stat venatorum in locis multis, quasi catuli
 cunctis in ne ante indugio, cuius ne sit
 experientiam vult capere. E. nemum, Ani-

D. Basil.
 I. mon.
 lib. 12
 situr.

maldoer ne, inquit, quid in Fungo. Do-
 minus licet cum de obedientia terat suis
 adhibenda legem sanciret. Qui vos au-
 da, me vult, & qui vos perit, in e sper-
 nit. Quod de Apostolis dixit, in e ligen-
 dum est in communis sinisse in posteros,
 qui in omni tunc a morte ante. Hec

R. Th. 2.
 2. q. 186
 artic. 3.

le. Huiusmodi doctoris in eueniam B.
 Thomas consi. mat.
 Vnus autem ex illis ut videt, quia munda

aus est regressus est, ut magna hoc magnifi-
cans Deum, & cecidit in faciem ante pedes e-
ius gratias agens, & hic erat Samaritanus.
 Sed quætio, quis hunc Samaritanum cum
 Iudæis communis? Nam apud D. Ioan. Ioan. 4.
 nē dicitur. Non contumtus Iudæi cū Sama-
 ritanis illos enim velut excommunicatos
 reputabant Ad hoc responderet, inter sa-
 quæ magis dupeles congregant, & con-
 coides efficiunt esse laborum, paupertate
 tem, atque arguitudinem. Et contri-
 to unum ex his, quibus humana corda
 magis separantur, est corporalis prosperi-
 tas & diuitiarum affluentia. Quamob-
 rem licet huius mundi bona aliud præ-
 ter hoc malum non haberent, videlicet,
 homines mutuo ab aliis separant partem
 a filio, diuitem coniungunt eum a paupe-
 re, hoc solum sufficeret ut illa n. erio odi-
 remus, & parui faceremus Et quamuis la-
 bores aliud etiam bonum præter hoc non
 haberent, videlicet, concordiam tacere &
 confraternitatem quandam in homini-
 bus gignere, satis esset ut illos diligere-
 mus. De Patriarcha Abraham & consan-
 guineo eius Loth in sacra pagina sic legi-
 tur. Nec poterat eos capere terra, ut ha-
 bitarent simul, erat quippe substantia eo-
 rum multa, & nequibant habitare com-
 munitate: unde facta est rixa inter pastores
 gregum Abraham & Loth. A nequam
 putinas iunctas possidebant, in bo-
 mul incedebant, ambo de terra sua egres-
 si sunt, & regione Palestinæ peragrantes,
 & seiplos simul adiuuicem consolaban-
 tur. Cum vero diuites & opulenti facti
 sunt, nequibant habitare communiter.
 Diu sūque est Loth, & factus est incola
 in regione S. domorum. & quoniam a
 sancto Abraham se disunxit, et quā-
 plurimum casus & infortunia eueniunt.
 Etenim non post multum temporis à
 quibusdam barbaris captus est, postea
 vero facultates eius in Sodomia incensa
 fuerunt denique post hæc mala inebua-
 tus est, & stuprum du-bus filiis suis tur-
 pissime intulit. Ne quod mala homini-
 bus euenire solent, eo quod a bonorum
 societate segregantur. Male uide de dicitur,
 quæ tot malorum cuncti sunt & occasio.
 Illæ non solum hominem ab alio separant,
 & efficiunt, ut filius cum patre, & frater
 cum fratre, iungat, sed ipsum hominem
 a Deo auertunt, Atque ita Salomon in
 Prover.

Gen. 13

P. 10. Procerus dicitur Dominus dicitur A ad eum est dicens, ait S quis in me? Co. 14.

Actu 4 primis fidelibus in principio nascentis ec-
clesiæ legitur. Multi enim dicitur autem in cre-

nec quisquam eorum quæ possidebat, ali-
quid se habere de his quæ sunt in omni
communia. Aterdite, quomodo
de illis, qui aliquid proprium non habuit
sed dicuntur, etiam dicitur, quod erat ipse
eorum unus, & anima una. Aterum ex al-
tero sequitur. Diligamus ergo fratres
pauperem etiam & labores, siquidem in cor-
dibus humana pacem & concordiam in gi-

Tob 12 commovebatur magna voce magnifica
re Deum. In sacra lectione legimus quod
cum Tobias & filius eius intellexissent,
angelum Raphael esse illum, qui ex parte
Dei totum ipsorum beneficium contulerat pro
sua per horatiles uerba, benedice-
runt Deum, & exurgentes narraverunt
omnia mirabilia eius, in quo gratitudinem
ostendebant. Hinc modum lau-
dandi Deum uocibus, & canticis cele-
stis magister Iesus Christus nos docuit.
Qui postquam sacros discipulos in sacer-
dotes constituit, & admirabile Euchari-
stie sacramentum instituit, suam fan-
tibus æterno panem quantum homo
dignus, quæ ubi universo mundo impedit. At-

Mat 26 quæta D. Matheus inani. P. 10. 11.
D. Ang. An exierunt in. P. 10. 11.

72. cum & signifi. P. 10. 11.

3. 10. 11. P. 10. 11.

no. 10. 11. P. 10. 11.

34. 10. 11. P. 10. 11.

Ad. 16. bus. P. 10. 11.

plagis imp fuerunt, ip-
sique miserunt in carcerem. media no-
die adorantes, laudabant eum, & indie-
bant eos, qui in custodia erant. Illi au-
tem laudes Domino rati acceptæ fuerunt,
quod subito tergentibus fides est na-
gnus ita ut mouerentur fundam. 10. 11.
centis. Et si itum aperta sunt omnia ostia, & i-
versorum uacula soluta. Et ad Apostolus

ad eum est dicens, ait S quis in me? Co. 14.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

Aug. 10. 11. P. 10. 11.

A Dominus propter eorum ingratitudinē salutem quam dederat, auferret, eosque iterum lepra inficeret, sed noluit, ut nos doceret, ne undictam sumere de inimicis curaremus. Sicut aliqui qui undicti non sibi pro collatis beneficiis gratias reddo, ipsa omnia destruere uolebant.

Cant. 5. Discamus igitur ab hoc supremo Magistro, & id quod ipse in cantibus ait, ut edamus. Crura eius columnę marino rē, quę fundatę sunt super bases aureas. Ac si dicat, pedes eius non esse faciles ad motū, sed grauissimos ubi patientia eius denotatur. Et quod crura eius, id est, a gēbus usque ad pedes sicut columnę, quę fundatę sunt super bases aureas, significat, quod patientia Dei & eius erga scelera nostra tolerantia oīs in diuino eius amore fundantur. Per hunc ergo amorem nos etiam commoueri debemus, ne malum pro malo reddamus.

Respondens autem Iesu dixit Nonne derelicti sunt, & noui ubi sunt. Non est inuentus qui rediret & daret laudem Deo, nisi hic ubi erigam.

1. Re. 6. O quam damnata hęc reuerſa net Christiani hominis ingratitudo per huius infidelis ingratitudinē. Voluit Dominus tempore Heli reares testantem ueritatem in bellum duceretur, & Philistis caperetur, & eam in templa ista asportarent, ut uideretur reuerſa, quam ipsi et adhuc habebant, & ut nequitia sacerdotum Hebraeorum magis confunderetur, qui in domo Dei coram ipsa arca comedeabant, & habebant, furabatur, & fornicas in turpitudinem prouocabant. Nunc etiam grandis confusio est Christianis, contemplati feruorem ac deuotionem, quę gentes Indicę sanctissimam fidem Iesu Christi accipiunt. Animaduertite etiam hic licet eximiam Domini largitatem & beneficentiam, qui pro impenso oblatissimę salutis beneficio solam gratiarum actionem a leprosis exigit. Nec minor in uos, sed multo maior eadem domini benignitas est, qui cū tam eximia quotidie nobis conferat beneficia, adeo exiguum a nobis requiritur.

Colof. 3. & beneficii memorem. Pax Christi exultet in cordibus uestris, in qua uocati estis, & grati estote, inquit Beatus Paulus, id est ipsa pax, quę est donorum Christi abundantia, moueat & illuminet corda uestra, ut grati sitis. Vult sane dominus, quę parces

benignissimus est, nos debitum gratitudinis adimplere, ut maxima occasione maxima atque potiora uobis dona ipse in personam dat, qui non donis acceptis bene uincitur, ne e tur copiosiora accipiat. Contra uero (ut ait & Beatus Augustinus) gratia domini in carnis animę, exinanitio meritorum, uentus, & siccatio fontem pietatis. Ecce quam sit gratia eius in gratia, quę licet non semper mortale peccatum est, nisi interior adit contemptus, (ut egregius Beatus Thomas docet) tamen non dubitū, hos Beatus Thomas docet) tamen non dubitū, hos homines mortaliter deliquisse, quos saluator noster eam acriter querens in maiorem facit. Pudet me, fratres, eos uerba in commendatione gratitudinis tantorum beneficiorum, qualia accepistis, consumere, si quidem etiam in brutis hęc reperitur. Narrat etenim Aelianus, quod cum mercator quidam in mundinas, quę in urbe Theoponte apud Gręcos fiebant, se conferret, quidam eius famulus, qui nuntius portabat, casu propter necessitatem quidam a via declinauit, rediens autem in iter oblitus est marsupium nuntii pleuromicenis uero, qui ipsum comitabatur, uidentis marsupium remanere, remansit & ipse illud seruans. At cum postea mercator & famulus eius marisupium cum nuntio amisi se sensissent, illud cursus querere contoderunt, & cum peruenissent ad locum ubi id remanserat, inuenerunt ibi mortuum canem, qui potius fame ibi mori uoluit, quam marsupium heri sui deserere. Quod uobis de hac fidelitate uideret, quam iustus ille nature author in creatura irrationali ad nostram confusionem posuit. Si ergo tot tantisque beneficiis, quę a diuina manu accepimus, grati non extiterimus, Ne, obsecro fratres permittamus, ut bestię nos in hoc antecellant, laudemus & glorificemus hunc summum benefactorem, quoniam nos ipsos hac uia disponentes merebimur dona maiora accipere & uiuam

gratiam, quę comparatur gloriam, ad quam nos perducatur Iesus Christus filius. Amen.

DOMINUS

Mat. 11 fratres uidistis, quam sceleratus & quam grauis dominus Sathanas sit, & quam difficilia suis imperat: Deus autem est contra dominum est infinita bonitatis, & qui suis facilissima imperat. Et ita ait: Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam uos. Tollite iugum meum super uos, & inuenietis requiem animabus uestris, iugum enim meum suauis est, & onus meum leue. O Christe uniuersis illis coeli ac terrae domine, benedicta sit lingua tua, benedictum os qui tam sancta & gloriosa uerba locutus es, quibus fragilitatem nostram, ut te sequamur, roboras. Et quoniam maxime conducit, ut praedicatores facilitatem diuinæ legis ostendant, ne infirmi atque imperfecti terreamur, quo potius animum concipiant, & ad diuinam eius obseruantiam incitentur, notandum est diuina praecepta merito indulgentiam, *Y des mandami uos*, appellari posse.

Scot. 14 Pro curas intelligentia obiciendum est, subtilem Scotum, cum de satisfactione ageret opinionem Dni Anselmi recitare, qua probat, nos Deo uix posse satisfacere quoniam satisfactio est redditio uoluntaria æquiualeus alias indebitis, sed nos nullum bonum possumus operari, quod Deo non debeamus. Nam secundum Aristotelen satisfactio est summo benefactori. Sicut, cum aliquis omnes diuitias & facultates suas tecum consummeret, magisque simul pateretur labores, ut te a misera capauitate eriperet, aut si cum maximo uix lux discrimine te e manu pene submergunt educeret, ubi nescis ab eo adiutus, sine dubio perires, tunc apertissimum est, te ei maxime obligatum fore, quapropter nihil facere posse quod ei non debeas.

Simile Cum igitur Deus propter creationem, conseruationem, redemptionem, & iustificationem nostram sit summus noster benefactor, manifeste constat hoc quidquid propter eius seruitum fecerimus ei debere. Quod si non est, locum non habebunt opera, quæ theologus uocat subpærogonis, uidelicet illa, quæ absque aliqua obligatione fiunt. Cum enim Deus sit uerus benefactor, summa ei obligatione reuenimur, & per consequens nihil addere possumus, quod grauius sit, & quod ei prius non debeamus, atque ita nihil nobis

A bis remanet indebitum, quo ei possumus pro præteritis nostris sceleribus satisfacere. Hinc argumento Scotus sapientissimè satisfacit, dicens, quod quamuis Deus sit summus benefactor, & ei summe obligemur, ipse tamen per infinitam bonitatem a nobis plene non postulat, quam decem præcepta, & diuinorum sacramentorum usum necessarium, atque sacrosanctæ manûs Ecclesiæ obedientiam, cuius in terris caput est summus Pontifex. Et cum ad hoc nos obligat, ab aliis innumerabilibus debuit, quæ in illa summa obligatione includebantur, nos liberat. Et si ad hoc attendimus, præcepta Dei uocamus de præceptis, hoc est, *Des mandamientos*, quoniam à pluribus rebus nos exonerant, quam onerant. Nam si Deus præcepta nobis nequaquam dedisset, obligati maneremus ad omnia, quæ propter eius seruitum facere possemus. Est tamen aduertendum, hæc decem præcepta prius fuisse in lege naturæ & in lege scripturæ dedita, itaque antequam dominus existeret, & ipse eam dixit, eandem nunciat. Si uis ad uitam ingredi serua mandata, iam ad illa teneberis, & cum ei iussit obsequari, nihil nouum præcepit, sed id, quod antea de lege naturali, & de lege scripturæ ex te seruare conueniebat, atque ita ad illa lege naturali & lege diuina positiua attingimus obligationem. Grandis profecto hæc sit Dei misericordia, nam cum ipsi tuo in mundum adacti fuisset homo, nobis tam singularem benedictionem impendit, cogitare possemus, illum à nobis magna seruitio postulare ille autem ut nos securos & quictos redderet, eadem præcepta, ad quæ antea lege naturali obligabamur, iterum nobis præcipit, nos ipsos (ut supra diximus) ubi summa obligatio non liberans.

C Hoc autem patum, quod nobis imperat, iugum appellat, quod est onus solum semper duobus imponi, annuens in hoc nunquam Christum hominibus suis humeris hoc onus imponere absque eo quod idem de minus eadem simul non coniungitur. Atque, ut suis sacris discipulis in horum dixit Sustinere hic & uigilate mecum. Non inquit, sustinere & uigilare tantum, sed addidit, mecum, quoniam hic pissimus dominus non solum in uigilijs & laboribus suos desistere sed ibi cum eis est, ipsis fortitudo non ad uos pertinet sed ad uos id est ad uos

Mat. 11.

Mat. 10

111,6

Since

Roll 2

Simple

A. *Q. uia dicitur in Genesi 1. 1. In principio creavit Deus caelum & terram. & in Genesi 2. 1. In diebus illis creavit Deus hominem. & in Genesi 3. 1. In diebus illis creavit Deus serpentem. & in Genesi 4. 1. In diebus illis creavit Deus Cain & Abel. & in Genesi 5. 1. In diebus illis creavit Deus Noe. & in Genesi 6. 1. In diebus illis creavit Deus Aram. & in Genesi 7. 1. In diebus illis creavit Deus Abraham. & in Genesi 8. 1. In diebus illis creavit Deus Isaac. & in Genesi 9. 1. In diebus illis creavit Deus Jacob. & in Genesi 10. 1. In diebus illis creavit Deus Esau. & in Genesi 11. 1. In diebus illis creavit Deus Moyses. & in Genesi 12. 1. In diebus illis creavit Deus Aaron. & in Genesi 13. 1. In diebus illis creavit Deus Samuel. & in Genesi 14. 1. In diebus illis creavit Deus David. & in Genesi 15. 1. In diebus illis creavit Deus Salomon. & in Genesi 16. 1. In diebus illis creavit Deus Roboam. & in Genesi 17. 1. In diebus illis creavit Deus Abasam. & in Genesi 18. 1. In diebus illis creavit Deus Asa. & in Genesi 19. 1. In diebus illis creavit Deus Josaphat. & in Genesi 20. 1. In diebus illis creavit Deus Joram. & in Genesi 21. 1. In diebus illis creavit Deus Ozias. & in Genesi 22. 1. In diebus illis creavit Deus Joas. & in Genesi 23. 1. In diebus illis creavit Deus Achaz. & in Genesi 24. 1. In diebus illis creavit Deus Manasses. & in Genesi 25. 1. In diebus illis creavit Deus Josiam. & in Genesi 26. 1. In diebus illis creavit Deus Sennacherib. & in Genesi 27. 1. In diebus illis creavit Deus Esarhaddon. & in Genesi 28. 1. In diebus illis creavit Deus Assurbanipal. & in Genesi 29. 1. In diebus illis creavit Deus Nabuchodonosor. & in Genesi 30. 1. In diebus illis creavit Deus Belshazzar. & in Genesi 31. 1. In diebus illis creavit Deus Sardanapalus. & in Genesi 32. 1. In diebus illis creavit Deus Croesus. & in Genesi 33. 1. In diebus illis creavit Deus Darius. & in Genesi 34. 1. In diebus illis creavit Deus Xerxes. & in Genesi 35. 1. In diebus illis creavit Deus Alexander. & in Genesi 36. 1. In diebus illis creavit Deus Augustus. & in Genesi 37. 1. In diebus illis creavit Deus Nero. & in Genesi 38. 1. In diebus illis creavit Deus Titus. & in Genesi 39. 1. In diebus illis creavit Deus Vespasianus. & in Genesi 40. 1. In diebus illis creavit Deus Constantinus. & in Genesi 41. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 42. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 43. 1. In diebus illis creavit Deus Gratianus. & in Genesi 44. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 45. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 46. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 47. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 48. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 49. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 50. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 51. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 52. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 53. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 54. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 55. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 56. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 57. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 58. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 59. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 60. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 61. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 62. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 63. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 64. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 65. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 66. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 67. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 68. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 69. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 70. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 71. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 72. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 73. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 74. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 75. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 76. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 77. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 78. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 79. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 80. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 81. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 82. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 83. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 84. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 85. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 86. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 87. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 88. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 89. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 90. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 91. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 92. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 93. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 94. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 95. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 96. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 97. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus. & in Genesi 98. 1. In diebus illis creavit Deus Theodosius. & in Genesi 99. 1. In diebus illis creavit Deus Arcadius. & in Genesi 100. 1. In diebus illis creavit Deus Valentinianus.*

[The page contains dense handwritten text in a cursive script, likely from a historical manuscript or letter.]

appellauit, quoniam iugum bouum capi-
tib imponitur quodam puluillo, uulgo
Melena, ne eis noceat, sic diuina lex fide-
bus imponitur cum puluino, quæ est cha-
ritas, de qua D. Paulus inquit Chancas
pariens est benigna est, omnia sustinet, om-
nia sustinet Diabolus autem suum excosa-
dam, & maledictum iugum super colla
suorum abique puluillo collocat ad usum,
& consuetudinem Italix, ubi iugum cer-
uicibus bouum abique puluillo adhibetur,
& ideo ceruices eorum excoriantur,
& uulnerantur. O miser peccator qui dia-
bolo tanta grauitate & molestia uulnera-
tus, sicut bos Italus, uulneris, nam Satha-
nas non habet puluillum, quod suo iugo
adhibeat, hoc est, non habet consolatio-
nem, qua labores tuos, quos pro eo pate-
ris, leuare possit. Hi duo domum tam di-
spares, & contrarij, quique tam diuersa im-
perant, suis seruis disparia etiam præmia
largiuntur, Deus. n. suos eterne gloriæ mu-
nere condonat, diabolus uero sempiternis
æternæ damnationis supplicis. Atque ita
D. Paulus agens de fructu, quem probi at-
que improbi de suis operibus percipiunt,
inquit Supendia peccati mors, gratia Dei
uita æterna in Christo Iesu Domino no-
stro. Gratiam Dei uocat hic S. Apostolus
sanctam iustorum uitam, quoniam ipsa est
per gratiam Dei clementiam per Iesum Chri-
stum dominum nostrum, hæc autem pro
præmio habet uitam æternam. O uita in
hoc ineffabili præmio oculos continuo
poneremus, quanta facilitate per eum
dumtaxat legem habuimus expectantes eme-
re. Ita B. Aug. totum, quod est, uis
omni articulo. Et in. Quia per, uo-
rem in præcepto, & adducens illa D. Pau-
li uerba, Id enim, quod in presenti est mo-
mentaneum, & leue tribulationis nostræ,
sic ait. Quibus momentaneum? quibus le-
ue? Non contemplantibus quæ uidentur,
sed quæ non uidentur. Quæ enim uidentur,
temporalia sunt, quæ autem non uidentur,
eterna. Quoniam autem oculos consi-
derationis in æternis non figimus, sed in
temporalibus, tanta ignauia & negli-
gentia uiuimus. Velemus autem uos, fratres mei,
hoc sanguine lacrymis deplorare, quod
cum Deus infinitæ bonitatis sit, & uobis
tam honorifica, tam facilia. tamq. sua uia
præcipiat cum infallibili ueritate præmia
æternæ gloriæ promittens. Sathanas autē

A inter omnes creaturas scelere, & malitia
uicissimus cum hominibus, ignominiosi, &
laboriosa iubeat, suisq. æternis supplicis
persoluit, omnes fere mundi homines os
interuunt. Deo autem, qui summus bonus
est pauci sunt, qui uelint inspicere. O terri-
bilis exercituum, o detestanda abomi-
nationem, o homines bruti animi uobis
rudior. Quis uobis iudicium, & intello-
ctum, & scientiam, & uelint inspicere?
qui uos tanto amore persequitur, relin-
quatis, & impium Sathanam, qui tanto pe-
re uos odit, & uelint inspicere? O qui nomen ip-
se Deus per Michæam prophetam cōque Mich 7.
iuratur, dicens. Vg. omni, quia factus sum, si-
cut qui colligit in Autumno racemos unde
mug. Non est bonus ad comedendum, præ-
coquas ficus desiderauit anima mea, perit
sanctus de terra, & rectus in hominibus, non
est. O uerba ad maximam commiseratio-
nem prouocantia. Quod adeo lapideum
cor est, quod illa audiens, dolore non fran-
garit? ta illis namq. significatur, quod si
Deus tristitia, & amantudine posset effici
illam sine dubio, & ualde incomparabilē
acciperet, uidens, quod cum ipse tam ma-
gnam uineam, quantam hic mundus est,
plantauerit, ipsamq. tot tantisque benefi-
cijs coluerit, eam fere totam diabolus uia
demerit. Ferendumne est, ut præcipua ro-
tus orbi pars, reges uidelicet, principes,
duces, illustres ac potentes huius sæculi,
tam abominabili domino inserviant, &
uix unus dumtaxat maturus racemus ad
mensam domini reperitur? Summu hic
metaphora ab eo, qui uineam suam unde-
miare uolens illam tam ab arboris undemia
tam inuenit, & gemens ac plorans colligit
paucos racemos, quos latrones relin-
quit. Quare fratres hæc audientes pudore
non conficimur? Videntes, quæ ad hanc
D. hoc hodierna die adimpleri, siquidē no-
stris propriis oculis tot improbos ac nefa-
rios homines, & tam paucos bonos ac uir-
tutis studiosos uidemus? Hoc mystice S. Iſai 24.
Iſai. prophetauit, dicens. Sic erūt in medio
terræ, in medio populorum, quō pauci ra-
cemi, cum finit undemia. Hi pau-
ci racemi sunt pauci, qui in mundo repe-
riuntur iusti, & recti. Et uelint inspicere
de deo est. Deus, qui est, & uelint inspicere
dominus est, paucos quos in mundo fer-
uos habet magis, & maxime est.

1. Co. 13

Rom 6.

B. Aug.
10. 11.

2. Cor. 4.

sticis, utique & minora prestabit. Hac ratione monemur, ut in maiora Dei beneficiis oculis coniciamus, & ex prateritis salutis, & ex maiore sua misericordia sperare dicamus. Si enim tu, o homo, credas, Deum te creasse, & tuo peccato sitis gurgite replemisse, atque in tuum remedium diuina tibi sacramenta plenam gratiam & sanctificationem dedisse, qui fieri potest, ut qui tam magna in te peccata feceris, non sis subsidia, quae brutis non negantur, tibi negauius? Quis, pueri, si in istis, quomodo fructum panis in ulam tuam non miranda habet? Confide ergo, frater in eius diuina providentia, & cordis quietudine te totum eius seruitio committe, & ipse tanquam si deus simus, ad te instabis, proinde de ceteris corporalibus ad corpus & de spiritalibus ad animam, uidelicet, cum gratia, qua comparatur gloria, aequam nos perducatur Iesus Mariae filius Amen.

IN EAD. DOMINICA
XIII. post Pentec.

Concio II.

Nemo potest duobus Dominis seruire. Matthaei 6.

B. Greg.

l. 31 n. 10

ra

B. Th. 2

2 q. 140

art. 7.

1. Ti. 6

Simile

Fatus Grego in suo lib. Moralium, auarum in capite uitium appellat, nepe quia alia uita ex eo orator, quod est B. Thomas illent, & an-
tiuside docuit B. Paulus dicit, Radix omnium malorum est cupiditas. Nam, si cut terra, quae autem ex se producit a lege
tera omnia sterilis est, ita in ser homo auaritia & acquirendi auium cupiditate plenus ad nihil aliud, quam ad ipsum comparam, prodest. Ob hanc causam Christus Redemptor noster in sacra hodierni Euange'ii lectione nihil intentatum relinquit, quod hanc pestem in radicem, ex qua propriamodum numerum mali hauriant, penitus a pectoribus nostris euellat.

Est autem haec sacra lectio pars quaedam diuinissimi huius sermonis, quem ipse dominus ad sacros discipulos in monte beatitudinis T. 4.

buit, in quo tota pene Euangelica uita per seculo diceretis ab eo uerbis atque documentis traditur, quae sic incipit. Nemo potest duobus Dominis seruire, & ita enim unum odio habebit, & alterum diliget, aut unum suum habebit & alterum contemnet. Vbi notandum est, quod loquens hic dominus de diabolo, dicit: Peccator eum sustinebit. In quo uerbo significauit ingens onus, quo maledictus ille & execrandus princeps suos uerbo & oporent hanc necesse est, si in proprio potestatem ostendat, & eum in ista similitudine eorum bestiarum & iumentis, onera uestra graui pondere usque ad lassitudinem. Contabuerunt & corruerunt simul, non potuerunt illa neportantem. Quibus uerbis docemur, quod sicut idola Babylo-nica, (quae adeo graua erant ut uix a iumentis ferri possent) ab hominibus in humeris maxima tristitia & labore, atque sine aliquo lucro portabantur, quae cum tam graua essent, non poterant saluare portantem, ita diabolus illis, qui ei inserunt, grauisimus est, eo quod humeris eorum onera intolerabilia imponit, & non potest transportare. Et de Deo loquens, non inquit. Eum sustinebit, sed ut. Eum diliget, quoniam Deus seruos suos graui onere nec uerac, nec affligit, si autem improbis eius diuina lex grauis uidetur, hoc propter eorum malitiam est, & quoniam illi libenter ei se minime uolunt subicere. De praeceptis Dei dicitur in Ecclesiastico. Vincula illius alligatura salutis. Et quemadmodum sumus, quibus animal ligatur, & uolens libenter molestiam afferunt, si ipsum pacifice, & absque uiolentia gradiatur, at si resistit, quanto maiorem uim adhibet, maioremque resistentiam ipsam habentibus ferit. magis affligitur & ueracur ab ipsis sumibus, si a homo magna enim animi promptitudine diuini praeceptis obtemperat, & ab eis seduci permittit, nullam ei molestiam afferunt, quia potius suauissima uideatur, at uero si illis resistit, quanto maiorem eis resistentiam fecerit, tanto maiorem afflictionis & molestiae ei causa erunt. Nec enim de Deo loquens, ait. Alterum odio habebit, sed: Alterum contemnet. In primo enim Deum contemnit delinquens, in utrumque odio habet, qui Deum est primum & essentiam bonitatis, nullus a rem potest odiare bonitatem, & puram ueritatem, ut egregie

T. D. Tho-

vobis similes per prophetam Sophoniam A
minatur, dicens: Disperdam eos, qui adorant & iurāt in domino, & iurant in Melchom, & qui auertuntur de post tergū domini, & qui non quæsierunt dominum.

Quauis autem seruitus, quæ omnibus vitiis adhibetur, sic incompatabilis cū seruitute, quæ Deo exhibetur, tamen diuinus Magister hic cupiditatem diuitiarum peculiariter recei, set, dicens. *Non posses Deo seruire & mammona.* Nā, ut diximus hæc

radix omnium malorum est, hinc omnes litæ, cōtentiones, inimicitie, inuidie, iræ, homicidia, latrocinia, furæ & cordis anxietates orientur, tor enim amaritudines

cupido animo occurrunt, quos negotia

gent itaque ex diuitiis ipse diues de eno-
rem partem, uidelicet peccata quæ pro il-
lis acquirendis committit & iustitiam ac
molestiam, quam ex illis accipit, sibi com-
parat. Nam omnes serui eius & filii come-
dunt, induunt & illis magna cum uolupta-
te fruuntur, solus infelix diues miseriam
patitur, ut ali gaudentes deliciis persua-
tur. Ideo in Ecclesiastico dicitur. Noli an-

Eccl. 9.
xius esse in diuitiis iniustus, non enim pro-
derunt tibi in die obductionis & uindi-
ctæ. Vocat, hic Sapiens diuitias iniustas, C
quoniam iusti iæ causa sunt, sicuti etiā
dominus eis ipas propter eandem ratio-
nem mammonam iniquitatis appellauit,
atque illas non profuturas in die obdu-
ctionis & uindictæ hoc est, nec in uita,
nec in morte. Non in uita siquidem in cor-
de possidentis tot amaritudines & mole-
stias gignunt, nec etiam in morte, quoniā
(ut ait S. Propheta) Diues cum interierit,
non sumet omnia, nec descendet cum eo

Psal. 48
gloria eius. Vbi maxime perpendendum
est, non dixit sanctum Dauid: Nihil su-
met, cum interierit, sed, Nō sumet omnia.
In quo significauit, illum partem eam
esse reliquit partem ei, eo porta uitæ.
Relinquet quidem diuitiis, peccata autē,
quæ cum illis commisit, asportabit. Vbi
profecio delectabile est, uidere in Oceano

Simile.
nauem multis mœrebus oneratam passis
uelis, ac multis uexillis adornatam nau-
gantem, cum autem ad portum peruenit,
uelia eius dimittuntur, uexilla aufertur,
deniq, omnibus quæ portat, diuitiis exo-
neratur, ita ut in ea nihil præter fœtorem
& immunditias, quæ ex diuitiis in ipsa por-
tatis productæ fuerunt, remaneat. *O uala-*

me la beatissima Trinitas, quam ad uitium
in hoc diues ac potens huius mundi re-
presentatur. Quam gratum & delectabile
est humanis oculis intueri illum pulchre,
elegantibus uestibus indutum, multis fa-
mulis conitatum, & magna pompa i re-
dentem, per mare huius seculi nauigan-
tem, sed cum ad mortis portum peruenit,
ea pompa atque illis omnibus denu-
tatur diuitijs, & nihil ei præter immunditias
& peccata, quæ cum illis commisit, rema-
net. O Christe uera lux, quæ illuminas om-
nem hominem uenientem in hunc mun-
dum, illumina obsecro hos cæcos ac cupi-
ditate sua, ut hæc, quæ nomine tuo eis
prædico, intelligant, siquidem aliqui ex-
tere infideles, qui solo san ine naturali il-
lud aliquo modo intellexerunt. De Dio-

nyfio tyranno narrat Marcus Tullius, qđ Cicer. in
cum ei qui am hie mo nomine Damocles
Tuscul.
diceret. O te felicem, quā dulci ac sua-
ui tot diuitijs ac famulis, tanta pompa &
apparatu frueis, quod die pretiosos cibos
manducans, & multis uoluptatibus per-
siuens, ita ne (inquit tyrannus) mea tibi
uita dulcis uideatur: ergo eam tibi faci. m
experiri. Et ad hoc iussit in aula magna
nensam insternere, epulis suauissimis ple-
nam, cui solus Damocles accumberet, &
ei omnes ipsius famuli reueren ei mini-
strarent, ac pluri cantores, quæ uiu
fica & diuersis melodiar instrumentis ei
caneient, super ipsum uero dum manda-
cari capite discooperto & audato, acutis-
simus ensis euaginatus a subtilissimo filo
ita penderet, ut caput ipsius si filum defi-
ceret, transfoderet. Postquam autem ibi
per magnum temporis spaium: sunt, angus-
sus rex, ipsum sic interrogauit: Nunc, o
Damocles magno solatio ac lætitia affi-
ceris, siquidem tam splendida nensa ho-
nonificè accumbis?

Cui ipse respondit, Ve mihi misero,
qui nunquam in tanta afflictione nec col-
locatum aspexi sicut postquam hic sedi,
nec quidquam manducaui, nec trusica fa-
mularum uioum sum quæ nū singulis
momentis uidebatur nū fili illud
delicissimum frangi, & enseni acutissi-
mum caput meum trāspere. Inde ait Dio-
nyfius, intelliges quales afflictiones cordis
mei sunt in medio honorum & mūdū pro-
spiciturum siquidem tanta lora occurrunt
dego, continuo expectans tempus, in quo

interim nō præbet. Si multo, ag' impu-
dens est ille, qui cum lychnum uncto-
sum, fragilem, ac brevisimum habeat,
et lychnum durius adhibet. I. c. enim cu
prehensibilis quiescat. Et per hoc tam

Simile. *Propter hanc quæ ætæ, & per bonam famam non illuminauit. Sic etiam est ille prudens ille, qui cum uellet ascendere in tacum alicuius asperissimi montis, & grauiſimum onus ſuis humeris ſuſtinere; modum quereret, quo ſe plus oneraret. Profecto ille inueneret, ſeu mortem uel le aſcendere, ſiquidem talia quæſibat in pedimenta. Ceterum mons eſt altiſſimus, quæ tu, o Chæſtine, uiam dings & cum acer, & laborioſus lit aſcer ſis, & mæſua*

Sap 9.
 enim S^{ap}ientia. Corpus quod de carnis pi
 tur, aggregat animam, ut in gis bonis
 temporalibus oneretur, quondam laboris.
 Nonne undes hoc imprudens in, & infu
 mam esse? Conare, conare frater, teipsu
 exonerare, ut facilius ascenderis per
 quo desideras. Sic D. Aug. te inuicem in
 uenire. Sic ille qui te in gis dices,
 ale pauper, ego queratur, alleluia. Pon
 das tuum laudis, o onerare. Quid te la
 di. Mune de forma tua, da con uito,
 ut te relinquit.

DOMINUS autem statim adiecit, dicens: Ideo dico vobis. Ne solliciti sitis anima vestra quid manducetis, nec corpus vestrum quid induamini. Super quo B. Aug. inquit, Non dicit, ut sit non procuretur, quoniam ne cessarius est, ubi honeste poterat sufficere, sed ut sit non intueamur, & propter illi faciant, quod non facere iubetur. Non vult dominus, ut onerosus sit, & cum famulatu filios sustentandis habeat, ideo inquit dicit sub devotionis titulo in hac, & illi utique, alium. Ecce si me conferas non laborans, ad nutum filiorum tuorum sustentandis. Nam D. Paul postquam dixit: Nihil tibi eorum dare diabolo, statim corporale laborem commendat, significans, otiositatem esse aditum amplius, quo Sathanas ingreditur, atque ita ait: Qui furabit, iam non furetur, magis autem labores operando manibus suis, quod bonum est, ut habeat unde tribuat necessitatē parienti. Quod vero hic dominus prohibet, est nimia honorum temporalium sollicitudo, ad non dicit: Ne laboreis, sed ait, Ne solliciti sitis, non enim oblitus est verbi sui, quod prius per u. post, ipsum dixit. In iudore

Адрес: Москва, ул. Мухоморова, д. 10

Atque ita exemplum apponens in amb
no, inquit, nam tu non adducis
quærendū, sed ait: *Respice nolantia teli,*
quæ a pueris committuntur, et cetera.
Itaque ita referat talis passus illa
in qua dicitur, et cetera. Itaque
necum aues ad cibum querendum ad-
volant, ita oportet homines laborare, &
aliquam honestam diligentiam, ut parce-
& conomode sustententur; adhibere scilicet
non homines ac diuites dici possent, si
cunilibus tantum modo necessariis con-
tenti essent. Quapropter luculenter Sene-
ca ait dicitur, uti epistola non vltima,
quam diues tuis, si uicio secundum natu-
ram, nunquam pauper, quomodo optimo
nunquam inuitatur, natura autem paruo con-
temta est. Erhæret esset monstrum aues
seuere, metere, & in horrea congregare,
ita etiam qui filium efficit ac multo maius,
homines per inedia silex, & per inuolâ
stium querere. Quot nefarii patres &
abon inuidia patres filias suas uendit,
ut eisborad quænt sustentandam & uices
ad inducendum habeant. Quid obsecro,
de patre illo dixerem, qui filium suum

[illegible]

Ne ergo felicitati suae, &c. Estote fratres
mei solliciti ad veras divitias, videlicet vir-
tutes comparandas Ita D. Gregorius ip-
sique Si fratres christianissimi divites esse cupi-
tis.

luores & uoces incidit, & explicari possunt, huiusmodi enim homines in foueam uitiorum & in uæ æternæ damnationis delabuntur. O infelices uos, qui in indulgentis corporibus uelutis occupati estis, qui o modo moris hora uidebitis quam inanis & frustraneus uester labor erit. Tunc enim uelut miserima corpora, quæ tantis fecistis, uerantur uelut dabitur. Ibi aspicietis, qualiter solliciti uerimentorum coqui extruistis quibus id, quod plus diligebatis, uidelicet corpora uestra in cibum præparastis, quod certe magni est stultiæ. Quapropter si, cum uiri auctoritate prædixissimus afflicti erant si uos aliquis inuenerit, ut coqui alicuius regis aut imperatoris essetis, quomodo non erubescitis, & ignominia confundimini, uos immundorum uerimentum coquos esse, eis corpora uestra præparantes, & conderentes? Cum quo occasione præbetis, ut passionibus uestre, & appetitibus corporales uires accipiant, & sic animam eueant, nam quo magis imbecillior est caro uestra, eo debiliores sunt passionibus, quæ ab illa procedunt, & econtra.

Simile. Quemadmodum in terris aridis plantæ tenues, & imbecillæ oriuntur, in fertilibus autem & inguis plantæ roboreæ ac potentes, sic passionibus, & appetitibus sunt, qui ex corporibus debilibus, & præ abstinentiæ co sumptis nascuntur, & illæ, quæ ex pinguibus, satiatibus, & nimia uoluptate affectis oriuntur. Quando finis peritium simul cum claua lignea hoc est, *Contra ad presens, incedit, non ipsa est, quæ regias frangit, & damnum ipsi tedio infert, sed claua lignea quam secum portat.* Sic præcipua mala, quæ in uis de sunt, ut plurimum non tantum ab anima licet per consentium eius committantur, quantum a claua lignea uidelicet, a corpore, quod tecum ipsa affert, procedunt. A uerimentorum autem ab usu quæ lingua potest explicare, quanta mala oriuntur: Et hoc maxime in feminis, quæ ut prophane induantur, uiros suos cogunt, ut medium filiorum auferant, & omnes facultates in ipsarum uanitatibus consumant: ipsæ autem tenues, & uice in domo uia, quousque miseri homines, ne a uicinis sentiantur, mille se debitis onerant, & mille offensione Dei committunt, ut appetitui suorum mulierum satisfaciant.

Cum uero alia uiciorum uos, & prophane

mulieres, sic ornatas uident, statim uolunt, ut id ipsum secum a maritis sumagatur, denique tot eius molestus afflicti, ut illi per omnibus eorum tandem consentiant. His etiam accedit occasio, quam præbetis, ut de uobis alia, quæ similibus uelutibus propter pauperatatem indui non possunt, detrahant, & moribus (ut arant) a sepulchris extrahant, publicantes qui fuerint maiores uestri, & quod peris est, miseros homines uestis indigentiorum elegantis incitatis, ut uos igne concupiscentiarum ardentes insequantur. Scitatem igitur Domini silentium audire, quam per istum prophetam ipse portendit in uos Dominus contra quædam mulieres in uanitate uobis similes fulminant, quæ quidem sententia super uos etiam incidet, si uos ipsas in meliorem uiuendi formam non recipitis. Pro eo, inquit, quod eleuatis sunt filia Sion, & ambulauerunt erecto collo & nutibus oculorum ibant, & pedibus suis compositio gradu incidebant, decaluarit Dominus uerticem filiarum Sion, & Dominus cinem earum nudabit, & erit pro sua in odore fetor, & pro uona surniculus, & pro crispanti erine caluitium, & proficiet pectorali cilicium. Quamuis autem hæc comminatio in feminas lata fuerit, non ideo æternæ supplicia hominibus deficiet, qui, ut corpora sua ultra modum adornent, grauissima scelera committunt. Qui autem in his prophane tantibus delinquant, eis qui ipsos reprobentur respondere solent: Mei etiam uicini hoc modo induuntur, quare ego si quidem per facultates mihi licet, licet illi non faciam? Sed quero a uobis, coram quo scribitur facta est talis obligatio, ut uos sicuti reprobati, qui in se & prophane uestibus induuntur, indui debeatis? Certe denotantur scribae, superbia autem uelut, & præsumptio, & istas horum obligationis sunt, tandem in inferno hanc hitem dñemptam, & conclusam uidebitis. Dicite, mihi, obsecro, si uester uicinus se interficat, nunquid uos ad id faciendum obligatione stricti estis? Et si in puerum se conuertit, uos etiam illum forassequi debetis? Ad hoc nulla est obligatio, si uero in infernum se conuertit illum sequi uultis? O execranda, & maledicta ista pietas, omnes contem in infernum sociare uultis. Vestrum igitur miseremini, & facies

orationis hanc tantam piorum hominum dignitatem (quod, uidelicet, Deum patrem habeant) pro meritis valeat amplificare? Satis erat ad singularem hominis dignitatem habere eum in regem, Dominum, magistrum, ductorem, requeutorem, & uicq nostræ eustodem, sed quanto maius & mirabilius est habere eum patrem? quas enim affinitas conuincitior? Quanta est ergo hæc felicitas rerum omnium Domino tam arcto necessitudinis uinculo conuinctis, ut ipse dicat per S. Ieremiam, Si filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus. Pro quo alius interpretes uenit, an non filius mihi prætorius Ephraim? An nō puer solariorum sine delicta uini? Quod si de populo Israelitico rebeili (qui Ephraim hic appellatur, quoniam pro Rege habuit Hie roboam ex tribu Ephraim) Dominus ait uerba hæc tanto amore, & tenetudine plena, quid de populo Christiano fidei, & diuinæ uoluntati obtemperante dicet? Quæ uero, ut modice fecerim, o qui Deum agnoscat patrem, ingerit? Cur de iusto iudicium dubitat? Cur uanis curis animum discerpit, sollicitè cogitans quid mandabo? quid bibam? quo operari? Quæ quæso, de re dubitæ? Si de eius potentia, Deus est. Si de eius uoluntate, pater est. Si de iustitiam nostrarum scientia, hæc plene filius eius declarar, eum dicit: Scie enim pater uester, quia his omnibus indigeus. Quid ergo habet pius homo eius de rebus, quæ ad uitæ usum sibi estant, sollicitus esse debet? Sed uix, uix, quam parum hæc omnes rationes in cordibus multorum infidentia filiorum operantur. Quibus illud

Ier. 31.

hæc prophete dici potest. Ecce cor. fid. s. si p. bacu. un. arundin. un. cor. f. sum, cui si maxus fuerit homo mirabit in n. ann. eius, & perforabit eam. O quam egregiū innoxium & profoluitum habet miser ille, qui confidit Dominum suum temporale. & ut illi placeat, Deum offendit, & cum eius auxilio, & fauore sibi opus facit, nullum inueniet, quin potius in pernam fore culpæ temporales Dominus contra illum uerget. Deus enim ipsum pro tortore contra humifumet: sic in saeculæ Amari quia maiori necessitate Regem Assueti. Dominum suum contra seipsum indignam rem expertus est. Idcirco merito Sana-

Eccl. 6

Psal. 17.

Quæ David ait: Bonum est sperare in

A Domino, quem sperare in p. accepti

bis.

Quærite ergo primum regnū Dei, & iustitiam eius. (ut. p. c. us Magister, & c.) ad omnia adiicientur uobis. Prius nominat regnum Dei quod finis est, & postea iustitiā quæ est medium ad illud obtinendum nā finis prius in intentione debet esse, quam media, per quæ ipse comparatur. De hoc solummodo minus solenti esse debemus, quam enim maiorem sollicitudinem in hoc adhibuerimus tanto melius erit, quia (ut ait Philosophus.) illa, quæ propter se quæuntur in infinitum quæuntur, beatitudo autem est propter se quærenda, ergo nullus finis nec terminus in illa inquirendus.

B.

Sed quæro, qualiter hic summa Veritas dicat. Et hæc omnia adiicientur uobis. Si quidem quam plurimos uidemus, qui regnum Dei & iustitiam eius inquirunt, & tamen quamplurimus sunt corporalibus necessitatibus oppressi? Ad hoc respondeo quod si ad eis quæras, utrum illa paupertate, & ceteris, quæ in pauperibus contenti, sine dubio ingenuè fatebuntur, se illam pro totius mundi diuitiis commutare nolle. Insuper, & dicent, sciantiam quærem, & tranquillitatem in cordibus suis habere, ut nullæ diuitiæ cum eis possint adæquare.

C.

Exterior quæ ex nihilo omnino creauit facere potest, uno & seipsum facit, ut iustus patris magis sit contentus quam rex suo impero. Si egrotus magna febri laborat, & simul infatigabiliter sum paritur, dupliciter eius sit sanari potest, uel si ei tanta aquæ gelidæ copia tribuatur, quousque ipse saueretur, uel si a febri ipsa liberetur, a qua sine illa dimanabat. Si uero aegrotus optio ducetur,

D.

quid potius de let, an aqua frigida satietur ea cor diuore, ut quæmuis suis eius tunc exi gneretur manente febri statim iterum finit, an uero ut omnino a febri liberaretur, ut unum horum egeret? profecto, nisi infans esset ac demens, egeret potius a febri liberari: hoc enim multo magis ei quam illud expediebat. Ergo maius beneficium Deus in illum confert, a quo firmiter & cupiditatem bonorum temporalium auert, quam si ei diuitias tribuat, quæ desiderium ipsarum magis accendere, & inflammare faciunt.

1. Polia.

Simile.

Idco

Psal. 36

[illegible][illegible]

1 Co 10

Rom 8.

Smile.

priores esse. Antea et ar. sacra Scriptura) uidens se a Regina Esther simul cum Rege ad manducandum fuisse inuitatum conuocauit, inquit scierat textus, ad se amicos suos & Zares uxorem suam, ut eis bonum euentum suum nuntiaret, & quanta cum gloria super omnes principes & seruos suos Rex cum eleuasset. Et post hæc ait. Reginaque quoque Esther nullum alium uisum habuit coram Rege præter me, apud quam etiam cras cum Rege pransurus sum. Quia igitur maior dignitas & excellentia sacerdos est, quem summus Rex Iesus Christus exaltauit, eam sublimem dignitatem præbens ut dignus sit. Penitus notandum est quod sacerdos illa enim ordinatur ad hoc, ut super corpus illius cum eorum corpore staret habere potestatem super corpus uerum Domini Iesu Christi, qui sedet ad dexteram Patris, habet potestatem. At sacerdos sanctæ Ecclesiæ, quæ Regina est, sacerdotem inuitat, ut per potestatem, quam habet, in sacra altaris mensa manducet, ad quam etiam Rex Iesus Christus non inuitatus accedit, sed etiam in quibus. Et cum etiam es non priores dignitatem inueniuntur. Beatus Ioannes (ut in Apocalypsi legitur) uidens Angelum quendam cecidit, ut adoraret ante pedes eius. Angelus uero ad eum dixit: Vide nesciens, conseruus eorum tuus sum. Non sic his temporibus domini temporales faciunt, qui a sacerdotibus se iurati permutant. Non conuenit Angelus, ut sacerdos Diuus Ioannes ei reuerentiam. Nam ad id uerum, quod habet, ad dominum temporalem, & quod perius est, etiam quilibet domina inuenit consentit, ut Dei sacerdos, coram illa genua flectat. O miser sacerdos qui hoc fecit & cetera. Nonne etiam quod dicitur. O Deus, Deus, Deus, qui omnes, qui altissima maiestatem digne uidentes sacerdotes, quos Angeli uenerantur, tanto ludibrio & despectui haberi. Mouit Spiritus sanctus corda uicino rum Ierusalem, ut aliam super quam Dominus se lebat, ira honoraret, ut uestibus se exuerent, & super illis ipsi incederet, quodiam Iesum Christum uniuersalem ierum omnium Dominum ueliebat, quanto magis digni sunt sacerdotes, ut honore afficiantur, quorum manus quod uide

Antea et ar. sacra Scriptura) uidens se a Regina Esther simul cum Rege ad manducandum fuisse inuitatum conuocauit, inquit scierat textus, ad se amicos suos & Zares uxorem suam, ut eis bonum euentum suum nuntiaret, & quanta cum gloria super omnes principes & seruos suos Rex cum eleuasset. Et post hæc ait. Reginaque quoque Esther nullum alium uisum habuit coram Rege præter me, apud quam etiam cras cum Rege pransurus sum. Quia igitur maior dignitas & excellentia sacerdos est, quem summus Rex Iesus Christus exaltauit, eam sublimem dignitatem præbens ut dignus sit. Penitus notandum est quod sacerdos illa enim ordinatur ad hoc, ut super corpus illius cum eorum corpore staret habere potestatem super corpus uerum Domini Iesu Christi, qui sedet ad dexteram Patris, habet potestatem. At sacerdos sanctæ Ecclesiæ, quæ Regina est, sacerdotem inuitat, ut per potestatem, quam habet, in sacra altaris mensa manducet, ad quam etiam Rex Iesus Christus non inuitatus accedit, sed etiam in quibus. Et cum etiam es non priores dignitatem inueniuntur. Beatus Ioannes (ut in Apocalypsi legitur) uidens Angelum quendam cecidit, ut adoraret ante pedes eius. Angelus uero ad eum dixit: Vide nesciens, conseruus eorum tuus sum. Non sic his temporibus domini temporales faciunt, qui a sacerdotibus se iurati permutant. Non conuenit Angelus, ut sacerdos Diuus Ioannes ei reuerentiam. Nam ad id uerum, quod habet, ad dominum temporalem, & quod perius est, etiam quilibet domina inuenit consentit, ut Dei sacerdos, coram illa genua flectat. O miser sacerdos qui hoc fecit & cetera. Nonne etiam quod dicitur. O Deus, Deus, Deus, qui omnes, qui altissima maiestatem digne uidentes sacerdotes, quos Angeli uenerantur, tanto ludibrio & despectui haberi. Mouit Spiritus sanctus corda uicino rum Ierusalem, ut aliam super quam Dominus se lebat, ira honoraret, ut uestibus se exuerent, & super illis ipsi incederet, quodiam Iesum Christum uniuersalem ierum omnium Dominum ueliebat, quanto magis digni sunt sacerdotes, ut honore afficiantur, quorum manus quod uide

A sunt etiam Domini monitus, lingue uero celorum clauis, pectora autem tam inest huius sacramenti sacrarium? In Numerorum uolumine Dominus ad Moysen sic dixisse legitur. Tolle Iosue filium Nun utrum, in quo est spiritus Dei, qui stabit coram Eleazaro sacerdote, ad uerbum eius egredietur & ingreditur ipse & omnes filii Israel cum eo. Antequam reuerentiam, & obediuntiam, quam Dominus uolebat ut princeps, & omnis populus in lege ueteris sacerdoti adhiberet. Quam igitur obediuntiam ac reuerentiam sacerdotibus legi graue debent putari? Si quidem ergo priores dignitate, & maior sunt, priores etiam debent esse imitatione, & sequela illius magni Domini, qui sic eos magnificauit, tantisque honoribus affecit. Si uita domibus regum ac principum maior puritas, & elegancia in illis requiritur, qui ei in camera & in mensa seruiunt, & coram eius cõs, estu semper assistunt, quam in illis, qui in culina stabulis & in præsepibus ei seruiunt, sic in sacerdotibus, qui Domino in fine maiestatis seruiunt, & coram eius diuino conspectu, nunc orantes, nunc diuina sacramenta ministrantes sunt, maior puritas ac sanctitas desideratur. Cum igitur munus eorum sit alios mundare, & sanctificare, quales eos oportet esse? Beatus Chrysostomus inquit illi, qui pro uniuerso mundo officium obsecrandi habet, & deprecatur Deum, ut non solum uiuorum, sed & mortuorum misereatur, qualem debere esse exultantem? Pato, quod fiducia sancti Moyse, & prophetæ Iesæ, & cetera, non est sufficiens. Corde uerba ista huius tanti doctoris magnam in cordibus sacerdotum timorem incutere debebant. qui totius mundi salutem, & cetera. Ad quod orationem existimat hic sanctus Doctor minime esse fiduciam sancti Moyse & Eliæ, quorum alter uentum exercens Hebræorum, qui per desertum ibat, a Domino obruit, alter uero coram Domino regebat, & cetera. Ad quod orationem existimat hic sanctus Doctor minime esse fiduciam sancti Moyse & Eliæ, quorum alter uentum exercens Hebræorum, qui per desertum ibat, a Domino obruit, alter uero coram Domino regebat, & cetera. Ad quod orationem existimat hic sanctus Doctor minime esse fiduciam sancti Moyse & Eliæ, quorum alter uentum exercens Hebræorum, qui per desertum ibat, a Domino obruit, alter uero coram Domino regebat, & cetera.

Apo. 22

D

tes

fratres sacerdotes quid de nobis erit, cum in
 tremendo Dei iudicio apparuerimus, no-
 bisque bella, pestilentie, sterilitates, atque
 hæretes quæ in mundo iunctimpositæ suc-
 curunt, eo quod non fecimus id quod debe-
 bamus, scilicet, Deum efficaciter deprecari,
 ut illa omnia extingueret. Quid dice-
 mus? Heu, heu, quam multis tunc amaram
 erit, se sacerdotes fuisse. Dura res est, quod
 cum ego aptus non sim ad orandum pro
 me, & auxilio omnium meorum ad
 placandam Deum iram egeam, cumque
 cum patrum ipsorum sim, ut deus
 meos nec sentiam, nec sciam deplorare
 petatur à me, ut habeam viscera maximo
 seruo exharitate & amoris incensa, & ma-
 la totius mundi perinde sentiam, ac si pa-
 ter sim omnium uiuentium, tantamque
 actalem sinceritatem habeam, ut iuxta Dei
 me opponere ausus sim, ipsumque ex ira-
 to pacificum & ex ultore condonatorem
 reddam. De sacerdote legis naturæ Mel-
 chisedec sic inquit Beatus Apostolus. Mel-
 chisedec Rex i. e. sacerdos Dei tummi
 sine matre, sine genealogia assumilatus au-
 tem filio Dei, manet sacerdos in perpetuum.
 Doctores Hebræi testantur, Mel-
 chisedec fuisse primum patriarchæ Noe fi-
 lium uocatum Sem eumque cum benedi-
 xit Abraham, fuisse ætatis trecentorum &
 nonaginta annorum, & ipsum Abraham
 suum octauum pronepotem triginta quin-
 que annis superasse, hoc est postquam
 Abraham mortuus est, trigintaquinque an-
 nos uixisse, & cum Dominus diluuium mi-
 sit in mundum, centum annos iam egisse.
 Semper autem sacra scriptura hunc sacer-
 dotem, Sem appellat, præterquam cum
 unus sacerdos exercetur, tunc enim Mel-
 chisedec, id est, rex pacificus, uel rex iustus
 appellatur. Quædo etiam sacra scriptu-
 ra mentionem facit de origine & proge-
 nie huius sacerdotis, illum sub nomine
 Sem facit, & non sub nomine sacerdotis,
 quoniam sacerdos de progenie & suorum
 nobilitate curare non debet, atque (ut im-
 præsentiatum ait D Paulus) existimare de-
 bet, se in mundo nullum habere consan-
 guineum, & super omnia contendere, ut
 filius sit Patris. Quod si D Paulus hæc de sacerdote legis naturæ prædica-
 bat, quanto magis oportet ut de sacerdoti-
 bus legis gratiæ prædiceretur, siquidem eorū
 sacerdotum ac dignitas ita Melchisedec

dignitati præstat & antecellit. Sancti ita-
 duh loquens cum sacerdotibus, ut popu-
 lum docerent ad pauertiam præstandam
 & fiduciam in Domino habendam, eos sic
 est allocuta: Vos, q. estis presbyteri in po-
 pulo Dei, & ex uobis pendet anima illorū
 ad eloquium uestrum, corda eorum erigi-
 te, ut memores sint, quia temari sunt pa-
 tres nostri, ut probarentur si uere colerent
 Deum suū. Notate, obsecro, fratres per im-
 mensem domini charitatem, quæ uerba
 tanta admiratione digna sancti hæc mul-
 tier illius temporis sacerdotibus dixit, quæ
 multo magis euangelis sacerdotibus con-
 uenire debent, ut uerè & non tantum no-
 mine sint presbyteri in populo Dei, id est,
 præbentes iter uerbu, operibus, ac sanctis
 exemplis, & illud præfacientes omnibus
 in cœlum, atque ita uiuere debent, ut di-
 cere possit: Hæc uia, qua ego incedo, uos
 etiam incedere debent, sicuti Beatus Apo-
 stolus faciebat, cum dicebat. Imitatores
 mei estote, sicut & ego Christi. Eisdem Sā-
 ctus Apostolus, qui nuper conuersis dico-
 bat, ut ipsum sequeretur, de se faceret, ani-
 mum concepissem, uiresque ac robur ad se-
 quendum Christum filium Dei accepissem,
 oculos collocans in alijs sanctis uiris, qui
 ipsum præcesserunt, dicens: Gratias ago
 Deo meo, cui seruo à progenitorib. meis
 in cœlo & in terra. Idcirco modo uos
 eximios Patriarchas tot uirtutum ornāmē-
 tis præcellosos se imitari fuisse faceret. Nos
 ergo ita faciamus, nec animum demittam-
 us, & si illos in omnibus sequi nō potue-
 rimus, saltem in aliquo imitari conenda-
 mus. In sacra scriptura legitur, quod Ange-
 lis in figura inuentum peregrinorum. So-
 domam introeuntibus. S. I. oth. bi primum
 eos uidit introit & erat sacerdos u. p. ut
 oblatam eis. A uero antea eadem sacra pa-
 trina de Patriarcha Abraham, cum ei An-
 gelus apparuit, ait ei. Quis cum ui-
 disti, o cum. I. o cum. I. o cum. quod
 maiorem charitatem & deuotionē deno-
 tat & tamen sanctus Loth laudatur, quo-
 niam licet non in omnibus, in multis sal-
 tum patrum suum Abraham secutus est.
 Ad hunc modum, si cum sanctis currite
 nō possū nusquam & ut melius potuerimus,
 uel ad hunc modum, si cum sanctis
 si dominici erant primum, qui suum cœlestē
 magistrum sequebantur, & postea seque-
 batur cum quibus copiosa, ita nunc in spi-
 rituali

Hebr. 7.

Gen. 14.

Gen. 12.

in tali sequela oportet, ut ecclesiastici pri-
mi sint, & ipsorum bono exemplo totus
populus ad id faciendum commoveatur.

Ibat Iesus in ciuitate, quæ uocatur Naim.

Namquam Dominus quandiu inter homi-
nes uersatus est, promouendæ salutis hu-
manæ officium intermisit. Interdum enim
docebat in templo, noctu pro nobis pro-
& ibat in oratione Dei, circuebat etiam ci-
uitates, uicos, & castella, ubique regnum
Dei euangelizans, ubique dæmones ab ob-
fessis corporibus peliens, & salutis benefi-
cia omnibus impetrens. Hæc autem adeo
solicitam salutis humanæ & paternæ glo-
riæ curam declarauit, cum discipulis ci-
bum ipsi offerentibus respondit. Meus ci-
bus est facere uoluntatem Patris mei.

Hæc autem exemplum sequentes sancti omnes ita
tam temporis rationem habeant, ut ne mo-
mento quidem à diuinis operibus & man-
datis Dei exequendis uaceant. Et hæc non
solum eis ex Domini exemplo oritur, di-
ligentia, uerum etiam ex illi sua uirtutem

Ecd. 1. exercitatione nam in Ecclesiastico dicitur,
Religiositas custodiet & iustificabit cor,
iucunditatem atque gaudium dabit. Reli-
giositas est quædam uirtutis ad omni-
bus malis abstinentia, & quædam omni-
um mandatorum De obediens, atque opera-
tio. Hæc autem non solum cor custodit, &
ipsam paulatim iustificat, & in dies perficit,

Pl. 118. uerum in eo iucunditatem & gau-
dium gignit, sicut in corde David facie-
bat, qui sic ait. In uis mandatorum tuo-
rum delectatus sum, sicut in omnibus di-
uitiis. Et B. Augustinus inquit. Dulciores
sunt lacrymæ orationum quam gaudia
theatrorum. Ex hac uero iucunditate & gau-
dio oritur quædam grandis in mente tor-
tudo, atque ita sacerdotes ad populum
dixerunt. Gaudium Domini fortitudo no-
stra est, eorum autem uoluptates carnales

animam debilem & inconstantem reddunt.
Hoc uero gaudium non solum fortitudi-
ne nungit ut ad non retrocedendum & ulte-
rus progrediendum, quia, ut ait Philoso-
phus, Delictio conseruat operantem in
opere, uerum in anima singularem quan-
dam diligentiam generat. Atque ita ubi
nos legimus, Religiositas iustificabit cor,

alia translatio habet. Religiositas uiuifica-
bit cor, hoc est, cor seruandum ac diligens ef-
ficiet. Idcirco quidam sanctus Abbas dice-

bat, si quæ uiam cuiusque hominis Chri-
stianam uirtutem consistere in hoc quod ip-
se sibi non placeat, & seipsum continuo
reprehendat, non contentus solis benefi-
cijs, quæ diuina manu accepit, sed plura
quotidie postulans, & totius uiribus con-
tendens se nouis seruendi modis gratum

præbere. Quod quidem in sancto Moyse
maxime floruit, qui (ut ait sacra pagina)
quando incepit cum Deo loqui, abscondit
faciem suam, non enim audebat aspiciere
contra Deum. Postquam autem cum illo
conuersus est, ab eo postulat abar, Domine

ostende mihi gloriam tuam. Quid ais uir
sanctus? Nonne tibi satis erat cum Domi-
no per quadraginta dies conuersari, &
quod ipse tecum, uelut cum peculiari ami-
co locutus fuerat? Ad hoc respondeo, hanc
esse seruiterium Deo & efficaciter eum a-
mantium conditionem, atque ingenium,
uidelicet, non estimare quod habent pro-
pter deservium eius quod expectant, &
quæto plus eis communicatur, plus deside-
rant, prius expectant, & maiorem diligentia
ad illud obtinendum adhibent. In huius

sententiæ confirmationem sanctus ille Ab-
bas dictum illuc D. Pauli scilicet, Om-
nia munda mundis, sic interpretabatur, id

est, iustus quidquid in se & in alijs uident,
maior putant animæ ipsorum & humi-
litas occasio est. Quando enim uidet pro-
ximum suum peccatum aliquod commi-
tentem, ut homicidium, adulterium, blas-
phemiam, &c. Seipsum summittunt & hu-
milant, & considerantes se non bene con-
spondere tanto beneficio, quod deest illud
peccatum per Dei misericordiam non com-
mittere, si autem in se uirtutem aliquam
aspiciunt seipsum etiam humiliant, cogi-
tantes & animo euoluentes se humilem & ab-
iectum locum obtinere, cum in sublimiori
& magis excelso esse possunt. Quis autem
hoc in loco ceciderit & socordiam alio-
rum hominum satis deplorare ualeat, qui
tempore præterito in uirtute dei inuenerat, in re-
bus nihil consumunt, in quo sempiternæ
gloriæ uice compari possunt. Quod
illos memorem, qui tempus omne in char-
tarum & aleæ similibus rerum ludis
consumunt? Quid isti, quæso, cum ante su-

peritiam in uirtute dei inuenerat, in re-
bus nihil consumunt, in quo sempiternæ
gloriæ uice compari possunt. Quod
illos memorem, qui tempus omne in char-
tarum & aleæ similibus rerum ludis
consumunt? Quid isti, quæso, cum ante su-
peritiam in uirtute dei inuenerat, in re-
bus nihil consumunt, in quo sempiternæ
gloriæ uice compari possunt. Quod
illos memorem, qui tempus omne in char-
tarum & aleæ similibus rerum ludis
consumunt? Quid isti, quæso, cum ante su-

peritiam in uirtute dei inuenerat, in re-
bus nihil consumunt, in quo sempiternæ
gloriæ uice compari possunt. Quod
illos memorem, qui tempus omne in char-
tarum & aleæ similibus rerum ludis
consumunt? Quid isti, quæso, cum ante su-

peritiam in uirtute dei inuenerat, in re-
bus nihil consumunt, in quo sempiternæ
gloriæ uice compari possunt. Quod
illos memorem, qui tempus omne in char-
tarum & aleæ similibus rerum ludis
consumunt? Quid isti, quæso, cum ante su-

minum conditionem, qui cum ad sempiternam beatitudinem a Deo conditi sunt, sic se abiecerunt, sicque uitam suam in se uenerunt, ut per eundem more uentis solui, & uoluptatibus nati esse uideantur. Vnde

D. Aug. in quinquagesimo.

Simile.

B. Aug. ait, quam plurimos esse Christianos adeo pigros & socordes, ut de uoluptate fiat mulus ethnicus, qui in u. fidei uia sua in melioribus operibus, quam illi se exercent. Considerate & animo concipite duo agmina. Tolerum iter facient a ea obligatione, ut ante noctem illuc perueniant, quorum alterum uiam non ignorat, alterum uero peritus iter quo eundum sit, nescit. Hoc omni celeritate per uales & cunctum abierant, tandem propter uiam ignorantiam qua, necedebat, in precipitum deuenit, ubi omnes miserrime perierunt. Illud uero agmen quod iter non ignorabat, existimans diem uernum longum esse, ac proinde satis temporis ad iter conficiendum habere, iuxta quemcunque fontem & ad umbras arborum, quas inueniunt, otiose se tenet, & cum ad aliquam propinquam perueniunt, inquirunt omnes. Comedamus & bibamus, atque otio hac uacemus. Postquam autem cibis, uino, ac ludis saturati sunt, nunc aiunt. Somnum parum percipiamus, multam enim temporis ad iter conficiendum nobis restat. Denique ita se ipsos quies tradiderunt, ut cum de somno extiglarunt, obscura nox esset, nec per tempus eis iter facere licebat, atque ita sicut aut Tolerum minime perueniunt. Quapropter uiri horum maiorem culpam committunt, & maiori culpa digni sunt, eo quod ad destinatum locum non perueniunt? Placitum profecto est, & manifestum, illos qui iter non ignorant, maiorem culpam agnosce esse. Ex his duobus agminibus alterum sunt philosophi naturales, qui fide cauerunt, alterum uero sunt pigri, socordes & ignari Christiani. Illi quidem maiores ad gloriam extiterunt, ad illam uero creati fuerunt, & naturaliter beati esse cupierunt. In die uero uite sue per uitutes morales mirabiliter currebant, fuerunt namque abstinentes, cisti, patientes, & bonorum temporalium contemptores, sed quia propter superbiam fidei iter nescierunt, nihil eis ipsorum profuit diligentia. Atque ita de illis illud psalmi dici potest. Errauerunt in solitudine, uiam ciuitatis habraculi non inueniunt, & antequam ad illam perueniant, ceciderunt in detestandum inferni precipitum. Hi uero, qui alienus sunt agminis, recte se fidei iter nesciunt, obliuiscuntur diuinam legem, qua ad ciuitatem glorie eundum sit, non ignorant, sed putant ipsi multum temporis restare ad iter illud conficiendum, loquunturque esse uiam diem existimant & hac fiducia in quolibet fonte, hoc est, in quibus ei uoli prae deueniunt & uix creator est, in qua ipsi non sistant se ipsos adiuuantes inuitantes, atque ut facia scriptura testatur dicentes. Veni te, fruamur bonis, quae sunt, & utamur creatura tanquam in inueniente celeriter, coronemus nos rosis antequam marcescant, nullum pratum sit, quod non permisceat luxuria nostra. Atque in his temporibus inuenter consumentes spe ducuntur, se in posterum perueniunt esse facturos. Illis autem haec facientibus & cognatibus obscuramoris nox superuenit, atque ita ad urbem inquam iter faciebant, minime ualent peruenire. *O sancta Maria sehora* Quanta stragem in mundo spes facienti in futurum perueniunt in metum. Quomodo odum uenator uindi colore indatur ad uocor des bestias auesq. capiendas, sic dæmon uindi falsae spei colore se coniegit, ad quam plurimos miseros capiendos, eis persuadens, fateri potius ad uoluptates capiendas futurum esse & quod nunc de uinis, & pavidis, licet contra Deum sint, siui possint, postea uero penitentiam agere. Atque ita non opinanter a morte rapiuntur, & sicut alii in infernum descendunt, nullum modum educerent ex eo, quod iter non ignorauerunt, quia potius quia illud sciuerunt & nunc uolunt recte conueniunt gratioribus apud inferos suppliciorum generibus torquentur. Quia uero per quod de D. Tho. docet. Peccati infidelium magis merentur ueniam quam fidelium propter ignorantiam. Et ita D. Paulus dixit. Miseri cordium consequutus sum, quia ignorans sciam incredulitate mea & per consequens minora tormenta patienti infideles uentis paribus, quam fideles.

Sed tam ad historiam redeamus. Cum ergo dominus appropinquaret porta ciuitatis, & deam se eorum esse dicit. *Non uenit matris sue* Non erat mos apud Hebraeos in Synagoga, ubi ad audientiam legem consuebant, sed in capis mortuus se pelue, & ideo hic delundus extra m. & c.

Sap. 2.

Simile.

D. Th. 2. q. 89. a. 5.

T. 1.

Pf. 106.

etque ipsum portans conseruare, ut ita
 104 32. na ut retere D. Ioannes) pedes domini Ie-
 su Christi ungeret, & celeratius Iudas murmu-
 rat. Dominus uero dixit. Sinite illam, ut in
 diem sepulture meę seruet illud. Quasi di-
 ceret. Tacete ibi enim me nequaquam un-
 get ideo nunc sinite illam pro deuotione
 sua hac pira legitiua. Efficit, & hac uolupta-
 te perfundi, nam die mortis meę illud sol-
 uet. O bone Iesu, celestis nostrarum ani-
 marum magister, quam utilem hic nos do-
 ctrinam doces si quidem in hac tam mini-
 ma uoluptate mortis tuę recordaris & de
 ea loqueris. In quo certe nos erudis debe-
 te nos in ludis & recreationib. nostris mor-
 tis meminisse, ne iudicium nostrum quer-
 rat & usque perdat. Sed cum uideret
 & recordationibus, ut in his rebus ad prime
 remissionem, sed & ceteris, & ceteris & ceteris
 & ante nos ut in hac uideret, & cum ta-
 tembre spectacionibus, & ceteris, & ceteris
 nuntur, ipsam in memoriam nostris non im-
 primimus Nabuchodonosor (ut ait S. Daniel,
 somnium uidit, & conterritus est spiritus
 eius, & postea suis Magis & ariolis dixit:
 Vidi somnium, & mente confusus ignora
 quid uiderim. Vt autem ex eodem sacro
 textu apparet, Rex statuam gradem
 uariis ac diuersis metallis conflata uide-
 rat, cuius pedes, qui fideles erant, lapis ab-
 scissus de monte percussit, & statuam com-
 minuit. Et quoniam Nabuchodonosor,
 cum hanc uisionem uidit, dormiebat, fa-
 ctum est, ut eius quod in somniis uiderat,
 obliuisceretur, & quod pauor duntaxat rema-
 neret, quousque Daniel propheta Dei, li-
 neamenta statuę, quam uiderat in memo-
 riam reuocauit. dem nobis nunc quondam
 contingit. Videntur hominem potentem,
 diuitem, honore affectum, & pretiosis ue-
 stibus indutum, (sicut hac statuam diuersis
 erat conflata metallis) in flore autem suę
 ætatis, & in maiori prosperitate uitę suę
 uis uelut & cum centum annos uiuere pu-
 tabat, ecce, quia fundamentum, quo nite-
 batur tota illa machina, fideleerat, mors
 illum reigit, & tandem ipsum interiecit.
 Pulsantur cymbala, & nos timore correpti
 interrogamus. Quis mortuus est? Responde-
 tu, Iesus, Iesus, Iesus, Iesus. illa inuenius
 la pulchritudo, illa nobilitas, & illa pot-
 104 32. Dominie. Tom. 4.

p mortuus est? Quisquam in uita uisibilis
 mus, siquidem uelut aer sumus? At cum si-
 nem admirandi facimus, tam amplius ho-
 rum omnium non recordamur, & tanquā
 si non fuissent, illorum obliuiscimur, quo-
 niam in somno sumus. Itaque ex his om-
 nibus representationibus nihil nobis re-
 manet præter pauorem & timorem quem
 cum audimus aut uidimus de aliquis
 morte concepimus. Et ad hoc Dominus
 B pro uidet, ut sanctus Daniel, uidelicet con-
 cionator hac uisionem in memoriam ho-
 minum reuocet, qui illius adeo obliuiscuntur.
 Hinc etiam rei uisetur, mortuos in eccle-
 siis sepeliri. Quapropter, siquidem templa
 sunt mortuorum domus, in illa deberis eo
 animo conuenire, ut non solum Deum ui-
 deas, sed etiam tanquam in speculis cla-
 rissimis, uidelicet in mortuorum sepul-
 tis uos ipsos aspicias.

Quam cum uidisset Dominus, miseretur
 dea motus super illam, dixit. Noli flere. Com-
 mouit fontem pietatis matris uiduę cala-
 mitas, & solitudo, & ad misericordiam fle-
 xit. Quam uiam, ac uiam cordi in
 Christo domino fuerit, expendendum est.
 Scire igitur oportet, esse misericordiam uir-
 tutem, quæ a fraternæ charitate procedit,
 & ceteris, & ceteris, & ceteris, & ceteris
 gnō diuinę prouidentia beneficio huma-
 nis animis ingenerato. Hunc misericor-
 dię affectum conditor & amator homi-
 num Deus hominum piteoidis in fuit,
 quo tantum serē de aliena calumnie, quā
 tum de sua dolorem concepuit, & quæ ita
 periclitantibus omni ratione subuenire
 cor tendunt Christus igitur Saluator no-
 ster cum uerus esse homo, hac affectu eg-
 terisque similibus affectu, licet aff. dūs,
 qui in nobis passione appellatur, in eo
 non passionis sed pro passionis appellen-
 tur, eo quod erant plenissima obediētia
 rationis in pectore, & uel repugnantia su-
 biectione. Cum ergo dominus in hoc loco
 misericordia egi uiduam commotus fuis-
 se dicatur, ut nunquam intelligere debemus,
 & misericordia affectum & eum etiam mi-
 sericordiam, quam uirtutem a charitate
 manantem esse diximus, nam utraq. res in
 eo uice nititur ac singulariter. Et ita dicit
 per Sanctus David. Factum est cor meum
 Psal. 13
 tanquam cera liquefens in medio uentris
 mei, id est, in medio uiscerum meorum,
 Cera naturaliter dulcis est propter mel
 unde

unde depromitur & parum igne liquefit.

Simile. ita cor nostri Redemptoris nostri suapte natura misericors est, eo quod à dulcissima uirgine s. imprum est. & parum igne dissolutionis, quam in nobis inuenit, liquefit. Quod etiam in Canticis significauit, dicens. Vulnera s. cor meum in uno oculorum tuorum, in uno crine colla tui. His

Cant. 4. ue bis dominus tenerrudinem cordis tui mirabiliter explicat, siquidem una duntaxat bona cogitatione, uel altera sancta cordis affectione uulneratur. Parum profecto resistentia habet res illa, quæ una pilo lauiatur. Et quam uis uicio huius concionis diximus oportere nos hunc celestem sponsum cunctis uirtutibus imitari, & ei similes effici, tamen in eis omnes una; quæ magis ei similes efficiuntur, est misericordia charitate informata. Cui enim quis alteri similis esse dicitur, pietasque non ideo est quæ similes manibus aut pedibus sunt sed facie

Simile. quæ sicut in parua penitentiâ corpore huiusmodi s. cor. De i. l. c. huiusmodi est, ut facit id quod dicitur nomine magis patens & manifestum est. & ideo facit. Dicitur autem dicitur. Si qui sem Reg. us propheta de Misericordia eius tu per omnia opera eius. Hoc est id quod magis in Deo elucet, est eius ineffabilis misericordia quæ in omnibus ipsius operibus nitet, & in ea ei similes effici contendere debemus; illa erga omnes pauperes & egenos & maxime erga pupillos & uiduas uidentes, sicut bonus Iesus fecit, qui misericordia amicum, hanc naturam confortatus est.

Pf 144. Prius ipsi compassus est, deinde ad illam accedens uerbis huiusmodi lenire uoluit, eum dixit. *Noli flere*, postremo ad locum deueniens, adolescentem à morte ad uitam reuocatum uidua matri laceranti atque minanti, restituit. Cordi igitur & uerbo & opere uidua subuenit. Surre autem huiusmodi qui iam, quos perfecta uirtutis misericordia complectitur. Primum enim erga alienam misericordiam miserationis affectu commoueri debemus, nisi enim & uerba & facta nostra ex pio cordis affectu prodierint, inania sunt. Deinde blanda & amica oratione laborantem fratrem alloqui, & consolari debemus. A. postremo, si ultra suppet, benignitatis officium eius misericordiam subleuandam curamus. Qui bus itaque rebus animas nostras gratia di-

tabimus, quæ comparatur gloria, ad quam nos perducatur Iesus Mariae filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA XV. post pentec.

Concio II.

Ibat Iesus in ciuitatem, quæ uocatur Naïm, & ibant cum illo discipuli eius, & turba copiosa. Luca 7.

Ezec. 1.
& 10.

Nulla mihi uisitatione, quam & 10.
S. Ezechiel uidisse refert (ubi hæc monarchia & Christiana Respublica, quam Deus in mudo habet, repleta est) conuenientissime per illa quatuor animalia quæ rotas cutis trahebant, prælati sancti & sanctæ g. i. uentur, per totos uero, subditi insinuantur, ille enim proprium motum non habent, eadem namque facilitate in unam atque in aliam partem mouetur. Et ideo S. Propheta ait. Rotas uocauit uolubiles audiente me, hoc est. Faciles ut in unam & in aliam partem uoluerentur. Et inter notabilia quæ ibi de illis animalibus ac rotis dicuntur, hoc unum est, cum ambularent animalia, ambulabant pariter & iuxta ea, & cum eleuantur animalia de terra, eleuantur simul & rotæ. In quo significatum fuit, bonum exemplum maiorum efficacissimum esse ad commouendum minores ad uirtutem se aduadum. Si enim prælati in uia uirtutis antecedunt, & iuxta ea, & cum eleuantur animalia atque amorem in celo collocantes, statim subditi & inferiores eadem maxima cum pietudine faciunt, quamuis uerum sit, quod dominus cum illis, pulchris loquens, eosque ad prædicandum mittit, dixit. Quia uos audis, me audis, & quod uos sperat, me sperat. Iuxta sententiam B. Paulus enim dixit. Non enim uocauit nos Deus in immunditia sed in sanctitate & bonitate hæc est, Deus non uocauit nos ut homines immundos, sed ut ipsos sanctos se habemus iniqui, quæ hæc sperat, non hominem sperat, sed Deum.

Luc 10

1. Th. 4.

Deum, qui etiam dedit spiritum suum sanctum in nobis. Et ante hæc S. Moyses loquens ad Coré, & ad tribum Leui, dicitur.

Num. 16. **1at.** Num parum vobis est quod si parauit uos Deus Israel ab omni populo, & c. ut vobis et sacerdotum uideretur, & ois globus tuus staret contra dominum? Non autem staret contra Aaron pontificem, sed contra dominum, quoniam obedire prælati, est Deo obedire, & ipsum spernere est et dominum spernere, tamen ut prælati obediantur, & ipsi subditi sint, quales esse debent, oportet prælatos in domini Iesu Christi sequele subditos antecere, eosque suis bonis exemplis incitare. Idcirco dominus per Ezechielem prophetam iussit, quando sacrificia essent offerenda, & lex audienda, Princeps, inquit, in medio erit aliorum, cum ingredientibus ingreditur, & cum egredientibus egreditur. Hoc dominus imperauit, ut princeps ac prælati intelligeret ipsos esse cor populi, & quod sicut cor, dum in medio corporis est, omnibus membris motum præbet, sic prælati suo bono exemplo omnes subditos ad uirtutem mouere, & incitare debet. Quam autem efficaciter sit talium exemplum, ex eo patet, quod D. Paulus ad Romanos scribens, ait. uandæ ego iam periculum Apostolus, ministerium meum honorificabo (uidelicet perfectione operis ac uitæ meæ) si quo modo ad emulandum prouocem caranam meam (idest Iudeos) & saluos faciam aliquos ex illis. O admirabilem potentiam iussit, qui uere dicere potest, se peccatores saluos facere, quoniam ad eorum saluationem magnopere adiuuat, maxime si Prælati princeps, aut pater familiaris est. Hoc et comprobatur ex illo Iudeum, si seruiunt filii Israel Domino cum

Ezec. 46 **Simile.** diebus Iolue, & seruiunt ei, qui longo post eum uixerunt tempore, & nouerunt omnia opera domini, quæ fecerat cum Israel. Itaque dum in illo populo si actus principis prælati, ac senes iussit exciterunt, ipse fideliter domino seruiuit, illis autem deficientibus rursus quam plurimis peccatis corruptus, & deprauatus est.

Rom. 11 **Judic. 2** **Jer. 10.** Atque ita S. Ieremias ait. Quia stulte egerunt pastores, & dominum non exquisierunt, propterea omnis grex eorum dissipatur est. Inquit. Stulte egerunt, quoniam magna infamia est, ex Dei beneficio quemlibet maleficium facere, & in-

A de occasionem sumere in suam damnationem. Eodem gladio, quem Saul ad propugnandum populum Dei habebat, ipse se interfecit, ut ex sacra scriptura patet. Sic ingenii acies, literarum scientia, & dignitas, quam Dominus alicui pro meritis ad se inuoluit proximos ab infidiis demonis defendendum præbet, se penumero sunt in causa, ut ille, qui ipsi prælati, se ipsam illis interficiat, dum eis abutitur, & alius peccandi occasionem præbet. Quando canis in capite percussus est, uita eius in maximo periculo uersatur, quoniam uolens suum linguam lambere non potest, ac si in alio membris uulneratus est, cum ipse uulnera possit lingua perungere, primo tempore spatio sanitatem consequetur. Sic cum prælati, qui caput est, imperfecti sunt, cum non sit lingua, quæ eum possit lambere, hoc est, non sit qui uita, & defectus eius, atque imperfectiones carperet audeat, difficilis est eius correctio. Si uero prælati uitæ sanctitate præfulget, quantum subditis inprobrat, lingua eius, hoc est, bonum exemplum, reprehensiones, & sana eius doctrina eos curabit, & sanos reddet. Spiritus sanctus inspirauit sancto Euangelistæ narranti quomodo uerba copiosa sequebatur Christum Redemptorem nostrum ut prius diceret discipulos cum secutos fuisse, ut in hoc hæc celestis doctrina, quam modo predicamus, significaretur, scilicet, maiores dum ad sequendum suum ducem præcunt esse causam, ut minores ipsi sequantur. Quapropter (fratres mei) a Domino summi precibus postulemus, ut nobis principes ac prælatos tribuat, qui omnibus uirtutibus alios antecedant.

Ante eiofacer Euangelista: Ibat Iesus in ciuitatem, &c. Pergebat celestis Dominus per uicos, castella, & ciuitates, in ubique celestem doctrinam diffunde et, morbosque omnis generis pelleret, & diuissimis operum suorum miraculis ad fidem homines excitaret; in hoc erudiens nos, ut in uirtutum operatione, & proximorum remedio, si diuinæ maiestati placere uolumus, maxime diligentes esseamus. In scriptura legitur sanctum Regem Iosaphat suis ministris sic dixisse. Cum diligentie curata facere. Et proloquens eis iterum dixit. Confortamini, & ague diligenter, & erit Iesus uobiscum in bonis. Vbi alia trans-

latio habet: Et erit Dominus vobiscum cum bonis: & sic est etiam in contextu Græco, in quo significatur Deus cum bonis ac iustus esse, non solum dum ipsi bona operantur, verum etiam dum in bonis perseverant. Idcirco sanctus Rex totius diligentiam suis ministeris reperit, & commendavit, utpote rem futurum Dei maxime necessariam, qua deficiente tam pa-

D Bern. num in virtute proficimus. **D. Bernardus** semper quandam maximam commiserationem dignam refert, dicens, Plures uidi qui ex malis boni effecti sunt, quam qui ex bonis ad perfectionem culmen perueniunt. **Huius amentem** res dūg solent. c. ult. assigna-
n altera est diuina dispensatio, quæ sic aliquando disponit, ut, uidelicet, homines habeant, in quo humilientur. Vadebitis plurimos ad Dominum eductos, qui ab atrocibus, & horrendis seculis se se auerterunt, & tamen alia minima peccata penitus a se non expellunt, in quo certe maximam motionem habent ad seipsos summittendum, & humiliandum. Atque ita **D. Augustinus** ait. Humilitatis magister verba illa in oratione sua posuit. Dimittite nobis debita nostra, ut hanc quotidie uocem repentes, infirmitatis nostræ admoneremur, & ut debita nostra, & non merita commemorantes lamentandi magis, quam gloriantis causam habere intelligeremus. Altera uero, quam magis assidue esse credo, est ignauia, pigritia, & uero-

Haba 1. **Loquens Dominus per Habacuc** prophetam de Chaldeis, qui ad eueniendum Hebræorum populum uenerat erat, inquit, **D** Ecce ego suscitabo gentem amaram, & uelocem ambulantiem super latitudinem terræ, ut possideat tabernaculum suum, leuiores pardis equitibus, & uelociore lupis uespertinis, equites namque eius uolubus, quasi aquila festinans ad comedendum. **O incommutabilis Deus,** & quæ diligentia hominum ad alius nocendum hic commemoratus, quem autem desideria, & pigritia in nobis ad bene operandum reperitur. Et quod peius est plurimi sunt, qui nec de si-
cero feruere uolunt, uidentes propriis oculis non tantum suos maiores, uerum, & sanctos suos ipsi præcedere. Causa, quæ reddi solet, ob quam Rex David in tantum malum incidit ut crudeli homicidio turpissimum adiecerit adulterium, hæc fuit, ut sacra refert historia, quoniam tempore, quo solent Reges ad bella procedere, misit David Iobab, & seruos suos cum eo, & uniuersum Israel, & uastauerunt filios Amon. David autem Rex mansit in Ierusalem. Itaque cum exercitus eius in capis fugus, & zelum patiebatur, ipse domum suam illecebris, & uoluptatibus secta debat. **O** miser peccator quæ spes tuæ saluti restat, si tempore, quo alii Christiani ieiunius, ciliciis, orationibus, uigiis, & lachrymis bellum cum carne mundo, ac diabolo committentes se tradunt, tu uoluptatibus ludis, & comestationibus te committis. Pudeat pudeat te frater, ex bonis exemplis tuorum proximorum nullam utilitatem educere & noui spiritus seruitore ipsos totius uulbo sedari incipe.

Cum autem appropinquaret porta ciuitatis **matris sue.** Et hic quidem a dolescens erat, emigras, & sibi & matri longioris uitæ spem præbebat, hæc autem spes multos sæpe fallit. Quoties n. patres filiorum magis, quam filii parentum heredes sunt? Ideo omnis spes trepida esse debet, frater, & de morte, & de genere mortis, & hora mortis sollicita. Alii enim naufragio, alii ferro, alii casu aliquo, & fortuna intereunt, alii longa egitudine, alii celeratque inopinata morte capiuntur, quibus nec testamenti cordendi, nec sacramenta percipiendi, quod est maxime formidandum, sacras superuenit. Propter peccatum mors uniuersis ter in oēs filios Adæ ingressa est. Atque ita **S. David** ait, Quis est homo, qui uiuit, & non uidebit mortem? Nullus. Magnis ac singulandis priuilegiis Deus sanctos suos, qui omnem naturæ facultatem superababāt affectu, & donauit. Alios quidem, ut absque cibo & potu sine domo, ab omni hominum commercio separati inter bruta animalia manerent, & inter serpentes uirum degerent, alios, ut in medio ignis non comburerentur, & totæque domus, & uisus, & uisus in bu-
lantes non suffocarentur. Sed hoc nec per homines, uolens sapientia non est cre-

1 Re. 1

Ps. 38

B. Tho. fed ipſe diuini literæ, ut aſſert **B. Thom.**
ſu. Apo. reſtantur, illos aliquando eſſe morituros.
ca. c. 4. Eſt quæſtus, quare alicui ſanctorum præ-

rogata hæc ſingularis non fuit conceſſa,
 reſpōdetur, id propter duas rationes. **Ca.**
ſcila eſt, quoniam diuinum illud uerbum
 ſociè ſcripturæ, ſi in quarunque hora co-

moderis, morte mouens, in æternum ueris
 hinc remaneret, aduersus quod dæmon
 impudenter dixit: Nequaquam moriemini
 in, æque ita manifeſtiſſime apparet quam

mendax ſit ipſe diabolus, & quam uetus
 inimicus Deus. Aliqua ueſtigatio eſt au
 mundum & omne quod in eo eſt, parui

ſunt. **Gen. 2.** **ſu. Apo.** **ca. c. 4.** **ſcila** eſt, quoniam diuinum illud uerbum
 ſociè ſcripturæ, ſi in quarunque hora co-
 moderis, morte mouens, in æternum ueris
 hinc remaneret, aduersus quod dæmon
 impudenter dixit: Nequaquam moriemini
 in, æque ita manifeſtiſſime apparet quam

mendax ſit ipſe diabolus, & quam uetus
 inimicus Deus. Aliqua ueſtigatio eſt au
 mundum & omne quod in eo eſt, parui

ſunt. **Gen. 2.** **ſu. Apo.** **ca. c. 4.** **ſcila** eſt, quoniam diuinum illud uerbum
 ſociè ſcripturæ, ſi in quarunque hora co-
 moderis, morte mouens, in æternum ueris
 hinc remaneret, aduersus quod dæmon
 impudenter dixit: Nequaquam moriemini
 in, æque ita manifeſtiſſime apparet quam

mendax ſit ipſe diabolus, & quam uetus
 inimicus Deus. Aliqua ueſtigatio eſt au
 mundum & omne quod in eo eſt, parui

ſunt. **Gen. 2.** **ſu. Apo.** **ca. c. 4.** **ſcila** eſt, quoniam diuinum illud uerbum
 ſociè ſcripturæ, ſi in quarunque hora co-
 moderis, morte mouens, in æternum ueris
 hinc remaneret, aduersus quod dæmon
 impudenter dixit: Nequaquam moriemini
 in, æque ita manifeſtiſſime apparet quam

brum perſolueret, alii eundem eam, de
 cem annos ageant, alii cum duodecim,
 alii cum quindecim, alii cum uiginti, &c.
 Ne ſci ſcet, alicuius ignariæ aut incuriæ
 occaſionē habere, quā potius cōiunco
 eſſent parari. Idcirco cum Dominus dice-

Mat. 24
 tor, Vigilate ergo adieci ſtatim, Quia ne-
 ſcitis, qua hora Dominus ueſter uenturus
 ſit. Quasi diceret. Si quidem horam neſci-
 tis, omnibus horis uigilate. Si rex domum
 quandam ædificari iuberet, tam altis fun-
 damentis ac tam fortibus muris circumda-
 tam, ut nullo modo perfodi poſſet, & ibi
 magna delinquentium multitudo eſſet in-
 cluſa in quorū iam mortis ſententia lata ef-

ſet, & ipſe rex diceret, ſuam eſſe uolunta-
 tem, ut omnes ſimul non interſicerentur,
 ſed una die quinq; e domo educerētur, &
 eorum capita abſcindereatur, alia decem
 necarētur, alia quindecim, & ſic paulatim
 omnes morte conſumerentur, ita ut nul-

lus eorū ſciet, qua die eſſet morti traden-
 dus, dicite obſecro, mihi, quales eſſent illi
 miſeri homines? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-

rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-

rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-

rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-

rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-

rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-
 rum animis? quid cogi teneant in quo-

Simile.

> 10

B. Am.
lib. de
de reſ.
re. & im
mortalit.

D

mult.

munt. O puer luninum & Deus immen-
sæ charitatis, illumina, obsecro, per infinitam
clementiam tuam hos cæcos, ut tem-
pus sciant consumere, & ab eo, siquidem
modo licet, utilitatem educere, antequam
eos furor tuus abiorbea, & nullum sibi

Exo. 14 remedium inuenire possint. In facio Exo
di uolumine legatur, quod cum Pharaon
& famuli eius ac sequaces morti propin-
quos se aspicerent, voluerunt ab incepto
desistere, & a persecutione Hebræorum
retrocedere. Dixerunt namque (ait sacer-
textus) fugiamus Israël, dominus enim
pugnabit pro eis contra nos. At eos spue-
runt, nam (ut statim dicitur) fugientibus
Aegyptiis occurrerunt aque, & involuit
eos dominus in mediis fluctibus. O quot
miseris hominibus hoc contingit, quos
cum dominus ad poenitentiam, sicut Pha-
raonem læpenumero uocauerit ipsi surdi
efficiuntur, postea uero quando ulionē
Dei ac supplicium fugere uolunt, portas
remedy oclusas inueniunt, sicut Pharaon
undas maris obsecratas comperit, & inter-
clusas. Deus nos minime creauit, ut in so-
la mortis hora ei seruieremus, sed ut oem
uitam nostram in eius seruitute impen-
deremus, & nihil faceremus nisi de quo
postea nos poeniteret, quod si fortasse egi-
mus, nunc illud lugemus. Sicut S. David
fecit, qui, postquam peccauit, dixit: Anima
mea turbata est ualde, sed tu domine us-
quequo? Conuenere domine, & enipe ani-
mam meam, saluum me fac propter mise-
ricordiam tuam, quoniam non es in mor-
te, qui memor situi. Nunquid Rex san-
cte, nullus est qui Dei in morte sua recor-
deretur? Expe-
tiam quæ uide contrarium
uidemus, siquidem non solum probi, ue-
rum etiam improbi & scelerati homines
qui in uita sua quamplurima flagitia per-
petrarunt, Deum ne recordantur, & Chri-
stum crucifixum amplectantur, suorum
peccatorum uentem humili et postulante.
Ad hoc responderetur, sanctum Regem
ibi montem appellare infernum. Et ita sta-
tim se explicuit, dicens. In inferno autem
quis confitebitur tibi? Sed quamuis mor-
tis tempore peccatores Deum non in scan-
tur, & in memoriam reuocent, tamen san-
cti maxime de hac recordatione trepidant,
quoniam in illa hora nimis parua oppor-
tunitas est, ut sicut oportet Deum recorde-
ntur. Et quoniam tempus illud adeo impor-

A tunum est, sicut S. David oratur dicens,
Exaudi Deus orationem meam, & ne des-
pexeris deprecationem meam, intrede mihi,
& exaudi me. Contristatus sum in exer-
citatione mea, & conturbatus sum a uoce
ignis, cor meum conturbatum est in
me, & formido mortis cecidit super me.
Timor & tremor uenerunt super me, &
contererunt me tenebræ. O uitam spiri-
tum D. Pauli & uocem sonoram habiendam
ad excludendum, & cum spiritus sermore
hæc sancti Prophete uerba explicando,
quæ unumquemque nostrorum dicere
oportet, in memoriam reuocando illud
sermo in domo & per curiam tuam mortis
spectaculum.

Hæc omnia occasione huius adolescen-
tis defuncti diximus, ne quis in gratia con-
fidat, nec se ullo temporis momento secu-
rum putet, quin potius illam continuo an-
te oculos habeamus. Maxime uero, qui
adolescentes sunt hoc si æno plus egent,
ut suam rebellem sensualitatem cohibeant,
& in corda sua uirtute ac bonis mundi-
tia uiuant, quæ domino creatori suo ma-
gnopere placebunt. Atque ita Dominus

per prophetam Chetum ait. Quia puer Is-
rahel & iuuenis S. uenerunt ad me. Do-
minus elegit Saul, quando ita puerus, & mi-
nus erat, ut cum esset adolescens de eo sa-
cerdos scripsi dicat. Eiusus uero antecedit
Saul, cum regnare cepisset. Et in paraphrasi

Ch. dicitur. Inter Saul & regem innocens
sicut puer unius anni, in quo nulla sunt
peccata. Puerus etiam erat nobilis quidam
adolescens, dicitur de delicatissimis & pre-
tiosissimis odoramentis, & multis fustibus, &

enim quæ ab imis conuenerunt in uirtutem,
nam, quæ sunt ex erant iniquitatis futurum
in, erat, ut ipse, qui tot illecebris educatus
fuit, & ab eis in illa sancta religionis

minime perferre posset, ipse respondit di-
cens: Quin potius ob id huius sanctæ reli-
gionis habitum suscepi quoniam, inquit,
consideraui me esse nimis delicatum &
quemcumque laborem licet paruum, diffi-
cile sustineo, & quælibet asperitas mihi
grauis est, & ideo, quæ recitatio uerbi
sumas & æternas inferni penas potero to-
lerare? Satiatur igitur mihi erit, hos breues
ac paruos labores, & liberos propter illos
æternos gehennæ perferre. Itaque ipsum
delicatum esse uix pro adolescente uisa
fuit, ut mundum deliceret, & in corda pura-
tate

Ose. 12

Re. 12

in alia uita nullum aliud accepturus erat. A
Hic autem eremita licet in uita sua uir-
tute præditus fuerit, tamen aliquot defectus
commissi, ob quos hanc poenam in hac
uita sustinuit, ut per illam penitus munda
recurreret. Ecce igitur fratres . qualiter nec di-
nes, quia multitudine stipatus in sepul-
crum ducitur, saluabitur, si in peccato mor-
tali obiit, nec pauper si in grauia decellit,
damnabitur, ex eo quod funera eius sine
pompa & absque hominū conuictu hāt.
Fateor tamen bonorum orationes maxi-
me adiunxere illum, qui in purgatorio ali-
quid satisfacturus est . .

[illegible]

Hic etiam maxime ostenditur, qui sunt
 celesti consolatione digni, non plane illi
 qui ducunt in bonis dies suos, qui tenent
 tympanum in manu, & gaudent ad so-
 Job. 21. num organum, ait Sanctus Iob, sed eos uisi-
 tat Christus, & eorū lachrymas abstergit,
 qui labores patienter sustinent, & in crea-
 turis solatium nullum habere uolunt. O
 nos beatos, si quisque nostrum cum Rege

Psal. 77. David corde & ore, dixerit. Renuit confolari anima mea Et quid ex hoc sequutum fuit, nempe. Memor fui Dei & consolatus sum, & exercebatur sum, & defecit spiritus meus Videte scalam Iacob, per quā quodtidie & angelici uiri super aethera contendunt, & (ni fallor) horum quinque gradus prior est & quāsi basis aliorum nenuit. Vae gaudus fucaris huius seculi Delicata est enim consolatio diuina, ait D. Bernardus, & non paritur alienam. Ideo orabat

1 6 S Iob dicens Hæc mihi sūt consolatio, ut
 aff igeas me dolore non parcat tū Beatus
 Aug sūper eundem spūa inflammatus
 P. Aug. aiebat Domine huc uis, huc fecit, & nihil
 mihi parcat ut in æternum parcas. O ui-
 ros robustos, & Gigantes succuros, quoniam

[illegible]

nem compellit ad patrocinar dnm eo mo
 do, am. c. i. h. e. du. b. omnis.
 qui toas est misericordie, uicem ploran-
 tem inducet em. p. t. r. s.
 c. i. h. e. du. b. omnis.
 re de dormientibus, ut non conuiscunt
 fiam de eorum. p. s. m. n. p. l. e.
 c. i. h. e. du. b. omnis.
 per seculum adducit cum eo. N. o. m. s.
 c. i. h. e. du. b. omnis.
 p. s. m. n. p. l. e.

ut cohereret. Ecce
productum lacrimarum
meritum eius. Et
erat, amore dilexisse. Ideo
is iustum est, ut glories, et
me. cum illius facio. Et
tunc. ut Respondeat. Et
erat.

Isob.

D T
2 9 10
A 7 1 2
Ruston

The following table shows the results of the regression analysis for the dependent variable "Number of children" (Table 1). The independent variables are "Age", "Gender", "Marital status", "Education", "Income", and "Religion". The table includes the coefficient, standard error, t-statistic, and p-value for each variable. The overall F-statistic and p-value are also provided. The adjusted R-squared value is 0.12. The table is as follows:

Ecc. 38

erat ipsum ob detrimentum, & iacturam, A
quæ ex eius morte proveniret, deplora. Si
enim Rex Iosafat esse à sacri scriptura nâr-
ratur. Qui cum sanctus Ihuſeus morti ef-
fere propinquus, descendit (ait sacer-
tus) ad eum, & flebat eorû eo, dicebatque,
Pater mi Pater mi, curius Iſaaci, & auſi
ga eus. Hoc est Tu iſraelicum populo
murus es, tu defensor, & aux manu ſi-
ma plus tuâ regi munimentum, quâ
omnes currus, & equites, omneſq. homi-
num armatorum phalanges conſereb. s. Ex
eo autem ſp obitum iuſtorum non ſenta-
mus, & magnopere deploramus, ſeſtut.

151 57.

monium; & non est qui recogitet in corde suo, & cum in misericordiam colligatur, qui non est, qui intelligat, a facie. n. malitiae collectus est iustus. Ex his uerbis inferunt, debere nos iustorum mortem lugere, cum quia ipsi de se sentibus maximam inde nobis incommodum prouenit, tum etiā, quia ipsi propter peccata nostra ab hac uita in cœlum rapiuntur. Si uero peccator erat, & in peccato obiit, tunc multo minor ad ipsam lugendum sese offert occasio fieri.

2.RC.12

D. n. p. n. i. o. b. r. A. b. d. o. r. p. o. r. t. u. m. e. i.
ce. s. F. i. l. i. u. m. A. b. s. l. o. n. , A. b. s. l. o. n. f. i. l. i. u. m. i. ,
q. u. i. m. i. h. i. t. r. i. b. u. a. t. , u. t. e. g. o. m. o. r. i. a. t. p. r. o. t. e. :
A. t. e. u. m. p. u. e. r. , q. u. i. e. x. B. e. t. h. s. a. b. b. e. e. t. i. o. r. i. u. s.
f. u. e. r. a. t. E. u. n. a. m. i. g. r. a. u. t. q. u. e. d. a. m. i. n. o. c. e. n. s.
e. r. a. t. p. r. o. e. o. i. a. c. h. y. m. a. s. p. r. o. f. u. d. i. s. s. e. n. t. e. m. l. e. g. i.
t. u. r. : I. t. e. m. e. n. i. m. q. u. a. n. d. o. i. n. f. a. m. i. l. i. a. g. e. n. t. i. b. a. t.
d. e. a. i. f. l. e. c. t. u. s. t. e. x. t. u. s. : D. e. p. r. e. s. s. u. s. e. i. t. D. a. u. i. d.

2 Re'12

[illegible]

huic viduae dixit. Noli flere, lacrimas mi
nime dampnauit, quæ cum respectibus,
quos diximus profunduntur, sed ideo hoc
ei dixit, quoniam filium eius defunctum
reliquit se volebat. Quæ quidē uerba nos
illis dicere possumus, qui filios, cū adhuc
in tenebris ætate erant, antequam eos trun-
dus contaminaret amiserunt. Licet. n. ue-
rum sit, Deū sepe numero uitam perneri so-
rum, & impiorū abbreuiare, ne plura se-
leia committant (Et ad hoc propositum
explicat Titelmanus uerba illa Psalmi, Titelm.
Prin quā intelligenter spiritus uestram sup. Ps
num, sicut uiuentes sicut in nā, absorbet 17.

e. R'. n. u. p. u. q. u. d. d. e. s. t. s. p. i. r. i. t. u. m.
quæ postquam crescunt, sunt uelut acutis-
sime reus, & cum S. David ait, quod ante
quam terebra spina iocundescat, eam furor
domini consumet, & absorbet, perinde
est ac si diceret, Deum plurimum telerans
iram esse abbreviaturum, ne deteriores Job. 31.
fiant. Hoc etiã aperte S. Job ait de peccato-
re loquens: Ante quam dies eius implea-
tur, peribit & manus eius arescent, idest,
opera, & machinæ ipsius in nihilum redi-
gentur, & morte eius arescent. Et in con-
textu Græco atque in paraphrasi Chal-
daica habetur. Et ramus eius. Et in transla-
tione S. iacobi legitur. Arescet, idest, om-
nis pompa, & pulchritudo eius immature
arescet. Iquamvis inquam Deus eum impie
tate agat tamen alios, qui puri, & sinceri
sunt, antequam macula inficiantur, & in-
Simile

Simile:

quintum a rebus mundanis, ad te per
mortem attrahit, sicut cum quis vineam
aliquam iuxta iter habet, fructus eius non
dum maturos colligit, ne maiores, qui il-
lic transeunt, vas ipsius fruantur, & ip-
se cum sit dominus, eas penitus amittat.
Atque ita de iuvene iusto in sapientia di-
citur, Vivens inter peccatores translatus
est iustus est, ne in iustia mutet intello-
ctum suum, aut relictio desperet animam
illius, placita enim erat Deo anima illius,
propter hoc properavi educere illum de
medio iniquitatum. Ille, qui noctu amicum
suum ludentem uidet si ius si ludus in lon-
gum differatur, illum omnes sua diuitias
ac numos esse amittit, cum ingens in eum
beneficium conferret si candela exingue-
ret, ne ultra ludas progrediretur & suam
dilectis amicus pecuniam amitteret.
Sic, quia Deus est non solum fidelis amicus, &
scilicet, quod si aliquotum dies in longum

Sapi. 5

Simple

AD LECTOREM.

PRO hac Dominica decimaquarta duas conciones inuenies in Quadragesima nostro, in feria quinta post quartam Dominicam Quadagesime.

DOMINICA XVI.
post Pentecosten.

Concio prima.

Cum intraret Iesus in domum cuiusdam principis Phariseorum Sabbatho manducare panem, & ipsi obseruabant eum. Luc. 14.

Deu. 13.

IN sacro Deuteronomio volumine Sanctus Moyses nomine Dei populum Israhel sic allocutus est. Si audieris in uia urbium tuarum dicentes aliquos: Egressi sunt filii Belial de medio tui, & auerterunt habitatores urbis tue, & dixerunt, Eamus, & seruamus Deus alienis, quos te sollicit, & diligenter rei ueritate perspice, si inuenies certum esse quod dicitur, & abominationem hinc opere perpetratam statim percutes habitatores urbis illius in ore gladii, & delebis eam, omniaque.

Quidquid etiam suppellex illius fuerit congegetis in medio platearum eius, & cum ipsa e uitate succendes, ita uniuersa consumis, non edificabis amplius. Quid quod si fratres hac lege seuerius? Quid agis Domine? Quid quod hac lege precipi? Quod nam huius legis æquitas, & iustitia est: Satis enim esse uidebatur, ut rei criminis huius ferro atque igne interirent. Quid pueri infantes commiserunt? Quid uiria domus suppellex? Quid pecora? Quid parietes domorum, & maxima ciuitatis, uerba destrueret, solo equare, & comburere iubeas? Quid si iudicia Domini uera sunt, & iustificata in semetipsa, qui hanc adeo seueram legem iustificabit? Sed quæro a te, quis illam contra primum primum latam sententiam iustificabit, per quam om-

Anis eius posteritas æternæ pœnæ damnata fuit, propter unam duntaxat rem tam faciliem quam facere non potero uento manducare? Equis etiam obsecro legem iustificabit quæ iubet ut propter unum tantummodo peccatum mortale, quod breuissimo temporis spatio committitur, ille, quod per totam uitam in infelicitatibus patiat? Nullus profecto eam, nisi in seipso, & in mente Dei bonitas iustificet. Quæ etiam hanc legem iustificat, ut uidelicet, non solum peccator, sed quidquid suis manibus tetigit, & quidquid ei inferuit, penitus destruat. Ex quo pater, &

B immensa sit Dei bonitas, siquidem qui eum offendit, tanta pœna dignus est. Hinc etiam inferitur, quantum malum sit peccatum, & quod si uirum peccatum totam unam urbem, quin imo, & totum mundum Deo odibilem reddit, sicuti peccatum Adæ primi parentis fecit, quanto magis quodlibet opus, licet bonum sit, cum peccato coniungitur, odibile reddet? Hoc D. Paulus 1. Cor. 10. mirabiliter ad Corinthios scribens docet. Nolo inquit, uos ignorare fratres, quoniam Patres uostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moyse baptizati sunt in nube, & in mari, & omnes eandem escam spirituales manducauerunt. Id est, omnes sancto Moyse crediderunt, & obtemperarunt, omnesque uerbis eius consilienter per medium maris transierunt, ac doctrina ipsius periti fuerunt, eamque secuti sunt, sed nec in plerisque eorum bene placitum est Deo. Hoc est. Quia uis hæc bona opera egissent, tamen Deo non placuerunt, quoniam cum illis bonis operibus quam plurima scelestia miscerent. Quæ quidem statim. Sanctus Apostolus incipere, ense dicens. Hæc autem in figura facta sunt nostri, ut non simus concupiscentes malorum, sicut illi concupierunt, nec idololatæ efficiamini, sicut quidam ex ipsis, nec fornicetur, sicut quidam ex ipsis fornicati sunt, &c. Ecce igitur qualiter peccatum uenerum est, quod opera, licet de se studiosa sint, ita fiunt.

Ecce lens profecto opus erat, Christum Redemptorem nostrum ad manducandum inuitare, sed peccato deprauatæ intentionis hoc opus corruptum, & uisatum est, siquidem sacrosanctum hodiernum Euangelium inquit. Ipsi obseruabant eum. Quasi dicat princeps Phariseorum, qui

Domini-

imus, recideremus. Mos apud mercatores
 simile est, ut diuersis in locis positi, mutuas sibi
 operas præstent, ut ille me, ego contra il-
 lius negotium, cum enim ego sum Sal-
 manu, ille Cæsaraugustus, dum ille Cæ-
 saraugustus agit, quæ mea sunt, ego Sal-
 manu, diligenter, quæ illius sunt, exe-
 quor. Cur ergo non præstem ego Deo
 quod hominibus præsto? Si in cælo relin-
 des indefessa cura & providentia salutis meæ
 curam gerit, cur ego, qui in hoc inferiori
 mundo vitam ago, non illius cultus, &
 honoris rationem habeo? Et si propter
 dona corporalia hoc facere debeo, quan-
 to maiori obligatione hoc propter spiri-
 tualia beneficia faciam, quæ ille sua acer-
 bissima morte mihi lucratus est? Inensu-
 rabilis creaturas sanctus Isaias inuitat di-
 cens: Laudate eum, quoniam misericor-
 diam fecit Dominus, & in paraphrasi Chal-
 daica habetur, Laudate eum, quoniam
 salutem populo suo fecit Dominus. Vbi
 apparet, quæ si in indicium misericordiam
 absolute mundi redemptionis per antono-
 massiam intelligitur. Dum autem sanctus
 Propheta cælos inuitat, ut propter illam
 Dominum collaudent, perinde est, ac si si-
 gnificaretur, beneficium redemptionis
 adeo magnum fuisse, ut etiam creaturæ
 insensibiles, & quæ uulgi minime sunt ta-
 paces obligatione (si ita dici potest) ad ip-
 sum Dominum propter illud collaudan-
 dum, astringuntur. Quod profecto est
 magna exaggeratio ut hinc homines ra-
 tiones præditi, et in quorum uultu item il-
 lud collatum fuit, summam obligatione,
 quam ad hoc habemus, intelligamus.
 Quamuis autem magna sit ingratitudo
 nos continuo in diuinis laudibus, & ubi-
 que non occupari. multo tamen maior
 est, nos debere sollemnibus, qui ad hoc pe-
 culiarius destinati sunt ab operibus ces-
 santes diuinis colloquiis & contemplationi
 minime uacare, quin potius illos in mille
 negotiis, & uanitatibus consumimus adeo
 illius superni benefactoris nostri oblit, ac
 si nihil ex eis, quæ fides nos docet credere

Exod. 1. In sacro Exodi uoluntate legitur,
 quod mortuo Ioseph successit rex bonus,
 qui filio Israel crudeliter cepit odio pro-
 sequi. Mortuum illum, regem nouum ap-
 pellat, quippe qui adeo erat ingenio dis-
 tinctus ab eo, qui regni sceptrum tenebat
 eo tempore, quo Israel in Aegyptum in-
 ductus est.

Agressus est, ille enim extraneos iustos re-
 gis suo benignè excepit, hic eodem ius-
 tos, qui in terra ipsius in eo ætate, & y-
 rannide persecutus est, idcirco illi omnia
 ex animi sententia ac prospere euenie-
 bant, huic uero mille casus & infortunia
 congerere, ita ut ipse cum suo exercitu in
 mari summersus fuerit. Mortuum autem
 infortuniorum causa fuit, quoniam igno-
 rabat Ioseph, id est, immemor erat bene-
 ficiorum, quæ in Aegyptum ipse sanctus
 Ioseph conulerat, cum illa in eius me-
 moria continuo deberent residere. Ecce-
 rat enim sanctus Ioseph, ut omnis Aegy-
 ptus quantam suorum bonorum partem
 Regi persolueret, atque uassitam potens
 erat rex ille, ipse sanctus Ioseph in causa
 fuerat. Et quoniam horum omnium non
 est recordatus, eo demeruit uenit, ut mul-
 tas tyrannides, quibus, & se, & regnum suum
 perdidit, exercere non dubitauerit: Ecce
 igitur (fratres mei) omnium malo-
 rum nostrorum fontem & originem, illa
 enim ex eo profluunt & dimanant, quia
 uerum Ioseph Iesum Christum Saluato-
 rem nostrum, & eorum, quæ ipse pro no-
 bis fecit, ac beneficiorum, quæ in nos con-
 tulit, obliuiscimur, atque ita horum om-
 nium immemor res tanquam in ingratum
 omni tempore & maxime illis diebus, qui
 ad Deo salute dum, & ipsi uero glorie in-
 dum dedicauimus, impudenter offendimus

His præhabitis oportet nos scire, apud
 Iudeos uetus est, non quod deus diuina
 religionem, sed ex eorum superstitiosa obser-
 uatione in die sabbatho egrotos curare.
 idcirco Dominum in Iherosolymis, ut in I. y-
 dropicum, quem ante oculos habebat eo
 die sanare. Tanta enim erat Domini mis-
 ericordia, ut ipsi etiam aduersarij hoc sibi
 deciperent, ut in die sabbatho in pio curio ha-
 bebant ipsum posse ab eis curari, id quod
 diem festum non seruabat.

Cum ergo Saluator consilijs eorum in-
 telligere, quæ ab eis *Sabbatho*
curare? At illi tacerunt, ne, uideli-
 cet, responsione sua aditum insidus suis
 præcluderent, cogitabant enim intra se.
 Si diximus, licet, non poterimus illum
 testimonio nostro damnare, quin & nos
 ipsos damnemus, qui factum ante proba-
 uimus. Si uero dixerimus: Nō licet, fortasse
 se nostrum metu, a curando egrotis desistet,

prorem, & secundum voluntatem suam inueniet comparationē, hoc est, aliquam apparentem rationem qua sibi imponat, & mendacium pro ueritate amplectatur, nemo tamen hac ignorantie errore suū apud æquissimū iudicem defendere posse arbitretur. Quapropter oportet nos in nostris negotijs nobis ipsis minime confi-

B. Bern. dere, quoniam (ut ait D. Bernar. / Amos & de gradi odium nesciūt iudicium ueritatis: & ideo bus hic in extortibus iudicis non admittuntur mili.

iudices, aut testes, qui contrarie partis sūt amici, quanto igitur minus erit bonus iudex quilibet in propria causa, siquidem superius adeo imitatus est. Unde fit corte- quens, ut homo sibi suspectus sit, atque alieno consilio & iudicio utatur, diuinam elementam exorans, ut ipsum sua diuina illuminet luce & gratia, qua comparatur gloria, ad quam nos perducatur Iesus Mar- tie filius. Amen.

IN EAD. DOMINICA
XVI. post pentec.

Concio Secunda.

*Cum intraret Iesus in domum cuius-
dam principis Pharisæorum Sab-
batho manducare panem, & ipsi
observabant eum. Luc. 14.*

Discretio & modus loquendi est Hebraicæ lingue quæ-
cunq; cibum panem ap-
pellat, ut patet in 1. Reg. 10.
Regū uoluntate. Vbi Rex

1. Re. 4.

Saul edictum in hunc modum legitur ius-
sisse profert. Maledictus uir, qui comede-
rit panem hodie, & qm Ionatas filius eius
fruum mellis manducauit, eum itaquam
edisti regni transgressorem panne uolo-
bat, quoniam sub nomine panis quicunq;
alius cib intelligebatur. Et alibi: Accessi-
to Diuid Miphiboseph filio Ionatæ dixit
ei: Ne timeas, quia ego faciam mihi in
te, tu comedes panem in mensa mea sem-
per. At in legali mensa non solum panis,

2. Re. 9.

A sed alia cibaria apponebantur. Et uisus, quærenti Regi Israel ab Eliseo, an famu-
los regis Syriæ, qui ad ipsum capiti dum
uenerant, interficeret, ipse respondit. Nō
percuties, sed pone panem & aquam co-
ram eis, ut comedant & bibant, & uadant
ad domum suam. Et sequitur ista im-
A Appositioque est eis ciborum magna præ-
paratio. Unde in oratione, quam Salua-
tor noster nobis edidit, quod die preca-
mur dominum, panem nostrum quoti-
dianum da nobis hodie hoc est, Da nobis
hodie necessariam sustentationem. Ex hoc
infertur hic, ubi S. Euangelista inquit de

41. Re. 6.

A

B minum in cædes cuiusdam principis Pha-
risæorum ingressum fuisse ad manducan-
dum panem, nomen panis alios etiam ci-
bos intellexisse, uel dicere possumus, qd
licet hoc conuiuium spicidum fuerit,
sacer Euangelista noluit abundantius in ci-
Lut. 11
borum referre, qua princeps ille Phari-
Matt. 6.
sæorum dominū iniuriat, sed potius mo-
destiam & temperantiam, qua bonus Ie-
sus ibi manducauit, uoluit recensere. Ideo
ait Cum intraret Iesus sabbatho mandu-
care panem. Nam adeo parum fuit, quod
manducauit, ut in hiis præter panem eum
manducasse dicere possimus. A b hoc eg-
C lesti magistro seraphicus noster Pater D.
Franciscus sobrietatem didicit, qui licet
aliquando Cardinalium mensis accumberet,
tamen nullis panis ostium emendi-
catis nesciebat, & pueris cibos, qui ip-
si ab illis principibus apponebantur, mi-
nime curabat. Hoc Ecclesiasticus consu-
lit, dicens. Nol. audis esse in omni epu-
latione, & non te confundas super omni em-
escam. In multis enim escis erit in humi-
tas, & auditas ad propinquabit usque ad
choleiam. Propter crapulam multi obie-
runt, qui autem abstinentes est, adiciet ui-
tam. Vnde 1. Cor. 10. 21. Ne per
infirmitatem & per mortem, in similitudinem
& mortem corporalem & spiritualem e-
ciam intelligi, hec enim omnia secum in-
temperantia afferit. Nam sicut ex humida
Simile.
terrâ exhalationes & uapores Solem per-
turbantes ne illuminet, ascendunt, sic
ex corpore ciborum pleno uapores ra-
tionem obscurantes ascendunt quod qui
dem occasio est homini ad multa scelera
committenda Vbi etiam cum hic dici-
tur, Qui autem abstinentes est, adiciet ui-
tam, uita spiritualis intelligi potest. Sicut

Id vero quod in nostris operibus dominus
à nobis precipue postulat, est conscientia
tę puritas & recta ac sana intentio. Opor-
tet etiam super hunc locum adnotare, quò-
dum sponsus sponsam laudaret, eam à
hunc modum alloquitur: Pulchra es am-

Cant. 6. ca. m. f. up & dec. 1. Q. lib. m. cro. do

D Aug and D Aug 1000 & parent ulf co po
Simile. ralis in proportione convenienti partium

adulcentem confutit. Si enim quis confor
me os habeat, nares uero disformes, & si
oculos pulchros, frontem uero rugatam,
& maxillas rubicundas, dentes uero nigros
ac purpuros, pulcher minime dici potest.

Ad hoc enim ut pulcher & decorus heat, omnes corporis eius partes conuenienti proportionem debent componi. Idem in spirituali possumus dicere. Nā qui in intellectu plurimam scientiam habet, in uo-

lunare autē nullum amorem, cui mens
pulchra nequaquam dici potest. Qui elec-
mosynas rogat, & luxuriosus est, u qui
castitatem colit, & elemosynas facit, id
superbus est, eius anima minime pulchra

appellabitur. Itaque omnes virtutes ani-
ma iusta habere debet, ut corā diuino cō-
spectu pulchra & decora reperiatur. Hæc
est querela, quam Deus aduersus episco-
pum Iphigiam habebat, cuius Apocal.

diu, Scio opera tua & laborem & patientiam tuam, & quia non potes sustinere in les, sed habeo aduersus te pauca, quod charitatem tuam primam reliquisti, memoresque uerum unde existeris & age pe

nitentibus, & prima opera fac. Attendit,
obsecro, quod uirtutibus prius ille in-
fignitus erat, et nihilominus Deo non pla-
cebat, quoniam in suam priorem chauratem
reliquerat. Quocirca, fratres, ne ita secuti

fitis, nec aliquibus vestris bonis operibus
decepiamini, nulla alia deprauata opo-
ribus torrens, sicut isti Pharisei agebant,
qui elemosinas orationes, & sacrificia,
malitia, superbia, atque inuidia nol-

Eccce homo quidam dypropicus erat an

guineis lac ymis nobis deplorandū erat,
si uerē res ac negotia diuina sentiremus,
Nam eo demeruit totus mundus perue-
nit, ut cum in omnibus artib. & mechani-
cis offusis hominibus imperaret, maxi-

in omnibus linguis: in educatione quotidiana reperiantur, videlicet, in mercaturis, in vestimentis, in prædiciis, in modis loquendi, in excellentiis, in mutimutationibus, in productionibus &c. in his denique omnibus (sunt, vel de, foris, &c. tria) se

Jerem 7 Eius sunt illi Ieremix, scilicet, Primum est cor hominis & inscrutabile, quis cognoscet illud? Ego Dominus scrutans corda, & probans renes. Idcirco cognationibus illorum, qui cum malitiose interrogabāt, hac etiam quaestione, Si licet sabbatho curare? dūm u. respondit. O Chreste summa patris sapientia, uideas Dominus in hoc interrogare, an liceat charitatis opera exercere, ac si facultatem ad id faciendum postulares? Is uidetur esse mundi stylus.

Nunc in more positum est, ut multi opus habeant facultatem petendi ad bona opera exequenda, ad opera autem uanitatis inanis, totum enim hoc exercere, offiant. Vultis hoc experientia uidere? Itē ad rectores & gubernatores cuiusque urbis, & dicite illis. Domini, hospitale quoddam ruinam minatur, & pauperes, qui ibi recipiuntur, nigram patiuntur necessitatem, tale piū opus in hac Republica necessarium est: tale monasterium iocensum, & commendatum est, hic obsecro, necilitatibus siquidem uobis per facultates licet, prouidere & consulere. Respondebunt ipsi.

Oporet ad hæc bona opera Regem cōsulari, & ab eo copiam impetremus. Si autem uolunt tauros agitare, aut æquos hastis certamen habere, aut alios profanos ludos exercere, ad hæc omnia nulla opus est facultate, liberè illa agunt magnos sumptus ex ærario publico facientes, atque ita ad malum licentiam habent, ad bonū uero minime. Fateor quidem aliquas iustas esse causas, ob quas ciuitatū gubernatores facultatem postulent ad pietatis opera exercenda, sed eadem causæ, & multo plures extant, ut ipsi ad impendendum munus in operibus uanus licentiam petere, ac libertatem habeant, ut pro libito ærarium publicum in profanitatibus cōsumant. De eo enim Dominus in propheta ieremiam non postulasse facultatem ad opera pietatis exercenda, sed interrogasse, ut uis liceret die sabbatho egros curare? Quis quis ueteris Testamenti uolumina paulo diligentius euo uerit, non satis mirari poterit, quanta cura Dominus sabbathi religionem commendauerit, maxime in sacro Exodi libro, ubi sic ait. Vide, ut sabbathum meum custodiatis, quia signum est inter me & uos. Hoc est. publico signo uolo, ut ab omnibus nationibus religio-

Exo 31

meæ cultores, cæterisque hominibus

ad. Imiles agnoscamini. Arguet a hoc præceptum in cordibus quorundam religionum Iudeorum impressum est, ut ne arma quidem, quibus se ab inuasoribus tuerentur, die sabbathi capere auderent, pñuque ab hostibus, si incidant, quam Iacobitarum uiolare mallet, quod ex sacra scriptura manifeste patet. Exterum cum Christus Dominus ait. Deus spiritus est, spiritualium etiam præcipue uirtutum hoc est, charitatis, & benignitatis iustitiarum, misericordiarum, & humilitatis, cæterarumque similium uirtutum est amator, cur ergo exter- nam seruilium operum cessationem in die festo commendauit. Ad hoc respondemus hanc cessationem & otium nō admodum Deo gratam esse, sed illud tamen officium esse illi gratissimum, quod sine aliorum uacatione commodè exerceri non potest. Hoc autem est mentis in Deum salutis, & uitæ nostræ authorem eleuatio, quæ animi requirit uacantem, liberum, ut qui illum, & ab omnibus non modo curis, sed etiam externis occupationibus expeditus. Ideo ipse Dñs ait. Vacate & uidete, quoniam ego sum Deus. Ad hoc ergo dies festi diuina & humana auctoritate sancti,

& consecrati sunt, ut contractis cæteris diebus peccatorum sorde in illis expemus. Sed uæ, uæ, & milles uæ usque adeo enim uulgi Christianorum Dei & ecclesiæ præceptum inuenit, ut nullo die licentius uiuat. Vnde merito cū sancto Dñs clamare possumus. Tempus faciendi, I amine, dissipauerunt legem tuam, ubi alii transiuerunt. Tempus faciendi Dño, & sic est in contextu Græco, & sic et legunt B. Augustinus & E. Hilarius. Et iuxta hæc transla- tionem in præsentiarum significatur quod homines tempus Dei seruitio paru- hauster dedicatum, & quando ipsi sese in eius laudibus atq; illis ipsius diuini amoris actibus exercere debeant, si ista consumunt, eum offendentes, & diuinæ legis legem dissipantes. Hoc enim tempus ad epulas, ad conuiuia, & ad ludos præstolatur, in quibus sancti & iuxta & contentiones, & iuramento & periuria, & interdum etiam horrendæ blasphemiarum in Deum sanctum, siue in sanctum Dei etiam sacro festo puellæ se diligentius comit & ornant, uariisque pigmentis naturæ colore adulterant, ut formosus diaboli laqueus efficiatur, cum scriptum sit in sacro Ecclesiastici

Psal. 5.

Psal. 138

Augrft

11111

gratiam posse cui libet concupiscendi re-
sistere, & omne peccatum mortale, quod
committitur in hoc seculo, & in saecula saeculorum
Dei, utare. Hinc intelligitur, quare sa-
era scriptura saepenumero uictoriam, quam
Christus Redemptor noster de daemone
ac de peccatis reportauit, exaggerat, ut eum

Apo. 17. & 17. 10. dominus dom. norum est, & Rex regum.

Et alibi idem dominus inquit, Confide-
te, ego uici mundum. Prima enim facie
uile & abiectum esse uidebatur, filium Dei
de hoc laudant, cum eius potestas omniū
dæmonum uires ac fortitudinem longe
superet. Sed tamen quia omnis haec tur-
pernatus Iesu Christi uictoria in uirib.
& gratia, quam ipsemet nobis meruit, ni-
tetur, ut nos etiam uictoriam conseque-
remur, hoc mirabile est, scilicet, in mem-
bris debili carne & ossibus compactis tan-
tam esse fortitudinem, ut omnia, quae
natura renuit, facile contemnat & asper-
neretur, atque ita omnes uictoriae Iesu
Christi totius gratiae fontis, praecipue tri-
buuntur. Quoniam tamen peccatores licet
scientia polleant gratiam tamen non
habent, idcirco debiles sunt, & miserimè
superantur. De huiusmodi inquit Sanctus
Ieremias. Stultus factus est omnis homo
à scientia sua. O incommutabilis Deus,
quid est hoc? Nunquid albedine homo
niger efficitur, & calore frigidescit, hoc est,
scientia imprudens redditur? Ita sanè, quo-
niam sapiens sine Deo ab ipsa sapientia oc-
casionem sumit ut superbus fiat, tyrannus
ac malitiosus, & ut proximo suo fraudu-
lenter noccat, quod quidem maxima iusta
ma est. Nonne nobis insanus uidetur ille,
qui ex se tam excellenti tamque praecla-
ra, qualis est sapientia, gladium acutum ef-
ficat, quo se atque alios interminat? In hanc
miseriam ducebat, infelix ille leg. s. doctor,
de quo factus est Iudaeus. Igitur impietati
agitur, cuius occasione haec omnia
diximus. Iste curusdam turmæ Phari-
seorum dux factus cum illis uelut lupus ad
mansuetissimum agnum Iesum Christum
mordendum accesserunt. Deus nos (fratres
mei) à tanto malo eripiat. Qui iteris ope-
ram datis, dominum obsecrat, & ab eo
summis precibus contendit e, ut uos ueros
sapientes efficiat, ut stramine scientiam
sua diuina gratia uiuificet, uos autem quā

Dominic. Tom 4.

A tum in uobis fuerit, ad hoc uos ipsos di-
sponite, in duobus libris, quos ego dicam
continuo legentes. Alter est propria con-
scientia, cuius tria folia praecipue lectitabi-
tis, attente quilibet uestrum considerans,
qui fuerit, quis est, & quis erit. O quantum
utilitatis, & commodi ex uera sapientia
periciperes, si saepenumero tibi in mentem
ueniret, quam male praeteritum tempus con-
sumpsisti, & quoties in eo creatorem tuum
offendisti, atque amaritudine cordis hoc
deplorares, quo perlecto folio secundum
aggredieris, animo euoluens quam im-
perfectus, & miseris plenus nunc es, tan-
dem tertium euolueres, maximo timore
dicens. Heu mihi, quid in posterum de me
erit? Si plurimi, qui cum sanctitate ince-
perunt, infeliciter uitam suam finierunt,
ego, qui tam improbe caepi, & tam parum
in uirtute profeci, quo perueniam? Deus
te o frater, illuminet, ut huius libri haec
tria folia seias perferutari, à qua lectione
singulare tuo spiritui commodum resulta-
bit. Alter liber est Iesus Christus Dei filius,
Cruci affixus, & in omnibus membris suis
cruciat, liber inquam duorum foliorum
humanitatis, uidelicet, ac diuinitatis.

C Prius in eius sacratissima humanitate
legere debes, contem-planis paupertatem in
qua natus est, & usque ad mortem uixit,
obedientiam, humilitatem, charitatem, ac
que aliis singulares uirtutes, quae in eo cla-
rissime emuerunt, contemplas et am-
quant liberalitate amantissimus ille tuus
sponsus omnem sanguinem suum pro te
effudit, & nunc, si ad salutem cuiusque
animae opus esset, uerum libentissimè ef-
funderet. Postquam uero hoc folium euol-
ueris, aliud, uidelicet, diuinitatem eius dili-
ge percontaberis, & de ea, qui
haec omnia pro te passus est, Deum infini-
tè gloriæ esse atque maiestatis. O felicem
illum ac nimum felicem, qui partem dei
ac noctis sent in his utilissimis lectionibus
consumere, superans continuo impu-
sathanæ contradictiones, qui omnibus uis
ac modis haec sancta exercitia impedire
contendit. Quidam crudelis tyrannus no-
m. e. Naas (ut sacra refert historia) inimi-
cis suis sic dixisse legitur. In hoc serui uo-
biscum secundum, ut enim omnium uestra
oculos dexteros. Hoc eum infestissimus Sa-
thanas intendit. Nam cum interior hominis
duos oculos habet, alterum quo ad lectum

1 Re. 2

Y

con-

Ignitantes impietatis & tot hæresum ea
ita apprehendi & incendit, ut propter di
uinitatem hæresum, ipsi parentes filios,
& fratres adinuicem seipso corrodant, di
lacerent ac deuorent, & ipsi simul contra
Iudam, uidelicet, contra Iesum Christum,
qui ex tribu Iuda secundum carnem or
tus est. Faxit Deus optimus maximus, ut
ad hoc tam necessarium negotium (fra
tres mei,) aduentus, & intelligamus, quod,
quia homines uepres & spæx sunt, suc
censa est in eis quasi ignis impietas, hoc
est, in pœnam suorum horribilium sceler
um seipso perueniunt, & hæretici facti
sunt, cognita autem causa, uiderantur
malum oritur, uestras conscientias ne in il
lud incidatis, emundare & abstergere la
boretis. Si esset pestis & causam eius in
telligeretis, omni cura & uigilantia ab il
li uos ipsi saluaretis contemderetis. Idcir
co, si quidem hæc spiritualis pestis a super
bia, ambitione, luxuria, & cupiditate &c
oritur, multo maiori cura & sollicitudine
oportet uos hæc omnia mala ordinino de
ponere, & si quidem hæretici contra Iesum
Christum & eius sacrosanctam spon
sam Ecclesiam unanimes sunt, nos etiam sin
gulari amore, spiritu, & efficacia ad eius
horem detrahendum, & pro eo pœ
gnandum simul conuocamus. Quando
duo canes in id impetunt inter se iungantur,
& adinuicem sese mordeant, si cum in hoc
conflictusunt, lupum in ore eorum portan
tem in se uident, statim pugnam incho
quant, & ipsum uno animo, ut prædā de
ponat, contendunt. Sic istis temporibus, si
quidem uidemus infernales lupi regna
Germaniæ, Vngariæ, Angliæ, & Flandriæ,
& magnam Galliæ partem in ore portan
tem, oportet nos lites, contentiones, se
ditiones, atque alia huiusmodi relinquere,
& omnes uno animo & uoluntate hunc
crudelissimum lupum lactrois, suspiria,
ieiunia, cilicia, atque orationibus, ne tan
tum illis miseris animabus damnum infe
rat, persequamur. Nam hæc sunt præcipua
arma, quibus nos ab illis infestissimis hæ
reticorum regnis, qui tanta rabie sacrosan
ctam Ecclesiam euertere conantur, tunc ac
defendere ualeamus.

2. Reg. 4. Cum filii Israel ut facta referat historia)
a Philistinis in quodam prælio superaren
tur, iterum cum illis bellum committere
decreuerunt, se cum arcem Domini, ut ip

cos defenderet, portantes, sed factum est,
ut uerum uincerentur capta domini arca
& interfectis sacerdotibus. Videns autem
ingentem stragem, quam Philistini in
Hebron fecerant, ait Samuel ad uiam cisā : Reg. 7
domum Israel, inquit facit textus.) Si in
toto corde uestro reuertimini ad dominum,
auferet deos alienos de medio uestro, &
preparare coram uestro domino, & seruire
eis soli, & euertuos de manu Philistinum.
Ipsi autem dictis Prophete obtempera
uerunt, & deos alienos a se abiecerunt, hau
seruntque aquam, & stiterunt in conspe
ctu domini, in signum quod quemadmo
dum aqua ex illis uasis effundebant, ita
a cordibus suis iniquitatem expellebant.
Ficiuauerunt in die illa, atque dixerunt :
Tibi peccauimus domine, quibus pera
ctis statim uisionem reportauerunt. Ante
quam peccata a se expellerent, & ueram
pœnitentiam agerent, nihil eis profuit, ar
cam testamenti secum portasse. Sic nunc
fratres mei plurimæ sunt per uisiones, seu
litanias facimus, sacrosanctum altaris sa
cramentum a sacris educimus, & illud
in Ecclesiis ad suscitandum deuotionem
nostram publicè exponimus, & nihilomi
nus fructum per uisionem, hæretici uero
& infideles. Buius de nobis uisionem
cum opprobrio nostro conuenit. Hu
ius autem rei causa est, quoniam malitiā
& iniquitatem a cordibus nostris per ue
ram pœnitentiam non auertimus, quin
potius cotinuo in nostris idololatriis per
seueramus, detestanda uia sicut Deos
adorantes. Conuertimini igitur uerè ad
dominum, fratres mei, & ueram non uam
peccatorum uisionem pœnitentiam agi
te, & hoc modo supellicioses erudici
mus & saluati eritis, quibus uiuimus,
nobis prodeunt, & dominum Dei optima
maximè laudandam, ac ne hostium nostro
rum infidelium contradictiones nobis no
cere ualeant.

Accesserunt ergo ad Iesum Pharisæi. Et
sceleratus de horum uoluntate dux ques
tionem pro omnibus proposuit. Et respondit
eum dixit: Magister, quid est mandatum ma
gnum in lege? At illi Iesus: Diliges dominum
Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ani
ma tua, & ex omni mente tua. Hoc est maxi
mum & primum mandatum. Dominus in
hoc præcepto tot conditiones apposuit ut ali
qui dixerint, ipsum Deum uel dedisse, ut

Et quoniam Dominus infinita bona habere cum non possumus, amore desiderii, sed amore complacentie diligere, letantes & nobis ipsis complacentes, quod ipse bona, quæ habet, quib. plura esse nequæ, possidem. Hoc amore beatus Augustinus inflammabatur, cum dicebat. Si qualiter ego sum Annullimus, esset Deus, &c.

D Aug. Domine uniuersarum creaturarum Augustinus
sup. lo. effes, ego me uenerem in Augustinum, ut

in effus Deus meus omnipotens. O admirabilem charitatis inflammationem Hanc phrasim & loquendi modum fragidi atque amore carentes non intelligunt, ideoque idem S. Doctor aiebat : Da desiderantem, da ferventem, da in ista solitudine peregrinantem, atque sumentem, & ad fontem æternæ patrię suspirantem, da talē, & sciet quid dicam. Res plane celsissima est eum, qui non diligit, nequaquam possit intelligere, quali et homo ad tantum tantque ethicæ amorē perueniret, ut diceret quod si ipse esset Deus, deprecaretur Deitatem, ut Deus esset Deus. Hinc etiam intelligitur, fratres: quantum pietique homines huius sæculi decipiantur, qui plurimos dies continent abique memoriam bonorum Dei atque exerceant lenitatem eius. Nam si Deus amore complacentiæ diligendus est, qualiter de bonitate infinita, de ineffabili pulchritudine, de immensa misericordia, de incomprehensibili sapientia, de innumereabili perfectione boni eius letabitur & complacebit sibi ille, quia iniquitatis cogitationes non habet. Oportet nos, & quàm cæcos nos diabolus reddidit Respicite fratres & aliquot diei & noctis horarum consideratione admirabilem excellentiarum Dei confutite, atque ita eius amore flagrabitis, & maxime gaudetis, quod ipse ea bona possideat, & hoc

D. Au. ¹ **folio** ² **loq** ³ **6.28.** ⁴ **6.28.** ⁵ **6.28.** ⁶ **6.28.** ⁷ **6.28.** ⁸ **6.28.** ⁹ **6.28.** ¹⁰ **6.28.** ¹¹ **6.28.** ¹² **6.28.** ¹³ **6.28.** ¹⁴ **6.28.** ¹⁵ **6.28.** ¹⁶ **6.28.** ¹⁷ **6.28.** ¹⁸ **6.28.** ¹⁹ **6.28.** ²⁰ **6.28.** ²¹ **6.28.** ²² **6.28.** ²³ **6.28.** ²⁴ **6.28.** ²⁵ **6.28.** ²⁶ **6.28.** ²⁷ **6.28.** ²⁸ **6.28.** ²⁹ **6.28.** ³⁰ **6.28.** ³¹ **6.28.** ³² **6.28.** ³³ **6.28.** ³⁴ **6.28.** ³⁵ **6.28.** ³⁶ **6.28.** ³⁷ **6.28.** ³⁸ **6.28.** ³⁹ **6.28.** ⁴⁰ **6.28.** ⁴¹ **6.28.** ⁴² **6.28.** ⁴³ **6.28.** ⁴⁴ **6.28.** ⁴⁵ **6.28.** ⁴⁶ **6.28.** ⁴⁷ **6.28.** ⁴⁸ **6.28.** ⁴⁹ **6.28.** ⁵⁰ **6.28.** ⁵¹ **6.28.** ⁵² **6.28.** ⁵³ **6.28.** ⁵⁴ **6.28.** ⁵⁵ **6.28.** ⁵⁶ **6.28.** ⁵⁷ **6.28.** ⁵⁸ **6.28.** ⁵⁹ **6.28.** ⁶⁰ **6.28.** ⁶¹ **6.28.** ⁶² **6.28.** ⁶³ **6.28.** ⁶⁴ **6.28.** ⁶⁵ **6.28.** ⁶⁶ **6.28.** ⁶⁷ **6.28.** ⁶⁸ **6.28.** ⁶⁹ **6.28.** ⁷⁰ **6.28.** ⁷¹ **6.28.** ⁷² **6.28.** ⁷³ **6.28.** ⁷⁴ **6.28.** ⁷⁵ **6.28.** ⁷⁶ **6.28.** ⁷⁷ **6.28.** ⁷⁸ **6.28.** ⁷⁹ **6.28.** ⁸⁰ **6.28.** ⁸¹ **6.28.** ⁸² **6.28.** ⁸³ **6.28.** ⁸⁴ **6.28.** ⁸⁵ **6.28.** ⁸⁶ **6.28.** ⁸⁷ **6.28.** ⁸⁸ **6.28.** ⁸⁹ **6.28.** ⁹⁰ **6.28.** ⁹¹ **6.28.** ⁹² **6.28.** ⁹³ **6.28.** ⁹⁴ **6.28.** ⁹⁵ **6.28.** ⁹⁶ **6.28.** ⁹⁷ **6.28.** ⁹⁸ **6.28.** ⁹⁹ **6.28.** ¹⁰⁰ **6.28.** ¹⁰¹ **6.28.** ¹⁰² **6.28.** ¹⁰³ **6.28.** ¹⁰⁴ **6.28.** ¹⁰⁵ **6.28.** ¹⁰⁶ **6.28.** ¹⁰⁷ **6.28.** ¹⁰⁸ **6.28.** ¹⁰⁹ **6.28.** ¹¹⁰ **6.28.** ¹¹¹ **6.28.** ¹¹² **6.28.** ¹¹³ **6.28.** ¹¹⁴ **6.28.** ¹¹⁵ **6.28.** ¹¹⁶ **6.28.** ¹¹⁷ **6.28.** ¹¹⁸ **6.28.** ¹¹⁹ **6.28.** ¹²⁰ **6.28.** ¹²¹ **6.28.** ¹²² **6.28.** ¹²³ **6.28.** ¹²⁴ **6.28.** ¹²⁵ **6.28.** ¹²⁶ **6.28.** ¹²⁷ **6.28.** ¹²⁸ **6.28.** ¹²⁹ **6.28.** ¹³⁰ **6.28.** ¹³¹ **6.28.** ¹³² **6.28.** ¹³³ **6.28.** ¹³⁴ **6.28.** ¹³⁵ **6.28.** ¹³⁶ **6.28.** ¹³⁷ **6.28.** ¹³⁸ **6.28.** ¹³⁹ **6.28.** ¹⁴⁰ **6.28.** ¹⁴¹ **6.28.** ¹⁴² **6.28.** ¹⁴³ **6.28.** ¹⁴⁴ **6.28.** ¹⁴⁵ **6.28.** ¹⁴⁶ **6.28.** ¹⁴⁷ **6.28.** ¹⁴⁸ **6.28.** ¹⁴⁹ **6.28.** ¹⁵⁰ **6.28.** ¹⁵¹ **6.28.** ¹⁵² **6.28.** ¹⁵³ **6.28.** ¹⁵⁴ **6.28.** ¹⁵⁵ **6.28.** ¹⁵⁶ **6.28.** ¹⁵⁷ **6.28.** ¹⁵⁸ **6.28.** ¹⁵⁹ **6.28.** ¹⁶⁰ **6.28.** ¹⁶¹ **6.28.** ¹⁶² **6.28.** ¹⁶³ **6.28.** ¹⁶⁴ **6.28.** ¹⁶⁵ **6.28.** ¹⁶⁶ **6.28.** ¹⁶⁷ **6.28.** ¹⁶⁸ **6.28.** ¹⁶⁹ **6.28.** ¹⁷⁰ **6.28.** ¹⁷¹ **6.28.** ¹⁷² **6.28.** ¹⁷³ **6.28.** ¹⁷⁴ **6.28.** ¹⁷⁵ **6.28.** ¹⁷⁶ **6.28.** ¹⁷⁷ **6.28.** ¹⁷⁸ **6.28.** ¹⁷⁹ **6.28.** ¹⁸⁰ **6.28.** ¹⁸¹ **6.28.** ¹⁸² **6.28.** ¹⁸³ **6.28.** ¹⁸⁴ **6.28.** ¹⁸⁵ **6.28.** ¹⁸⁶ **6.28.** ¹⁸⁷ **6.28.** ¹⁸⁸ **6.28.** ¹⁸⁹ **6.28.** ¹⁹⁰ **6.28.** ¹⁹¹ **6.28.** ¹⁹² **6.28.** ¹⁹³ **6.28.** ¹⁹⁴ **6.28.** ¹⁹⁵ **6.28.** ¹⁹⁶ **6.28.** ¹⁹⁷ **6.28.** ¹⁹⁸ **6.28.** ¹⁹⁹ **6.28.** ²⁰⁰ **6.28.** ²⁰¹ **6.28.** ²⁰² **6.28.** ²⁰³ **6.28.** ²⁰⁴ **6.28.** ²⁰⁵ **6.28.** ²⁰⁶ **6.28.** ²⁰⁷ **6.28.** ²⁰⁸ **6.28.** ²⁰⁹ **6.28.** ²¹⁰ **6.28.** ²¹¹ **6.28.** ²¹² **6.28.** ²¹³ **6.28.** ²¹⁴ **6.28.** ²¹⁵ **6.28.** ²¹⁶ **6.28.** ²¹⁷ **6.28.** ²¹⁸ **6.28.** ²¹⁹ **6.28.** ²²⁰ **6.28.** ²²¹ **6.28.**

O ignis, qui semper ardes, & nunquam
extingueris. O amor, qui semper vis &
nunquam repescis, accende me & accen-
da. accendat inquam, ut totus diligam te
solum, minus enim te amat, qui tecum
arguit. n. c. O. de div. 1. 4. 11.
considerationum tam fugitivorum, repidi in
amore Dei uiuimus, ac si uoluntatem non
haberemus. O ingentem confusionem &
Dionisi. Tom. 4.

A igrominiam hominū , qui se Christianos esse iactant. Nonne, o homo, magna miseria est, te amorem & affectionem erga vicinam, erga domum, erga equū erga pālium, & etiā erga calcem habere, & erga ille Deum qui gloriā iustificat atque inueniat bonitatis est, nullam affectionem in te sentire? O celi, o terra super tanta ingratitudine obstupescite. Pudeat uos (si aures mei) in uobis ipsis tantum amoris defectum sentire erga illum, cui tantum debetis, & eius amore in sanctis exercitiis, suspiriis, lachrymis, & orationib. acquirere contendere. Et scire, tantā excellentiam inter alias uirtutes amorē habere, ut aliæ uos homines efficiāt, hæc uero Deos. Sine temperantia enim, sine castitate, sine prudentia, sine misericordia, quid aliud estis quam bruta animalia? & his uirtutibus homines efficiamini. At uero amor uos ad altiorē dignitatē gradū euehit, nam per illum Dī f. & c. estis, sicut B. Apostolus testatur, dicens: Qui autem adhaerēt Domino, unus spiritus est scilicet cum eo.

Diligas ergo Dominum Deum tuum ex toto corde tuo. Super hoc **B. Augustinus** perpendit, ex parte Dei, o uide, non quod ipsum da gimus, sed cum aliquis cogitat, Deum uelut patrem diligendum, propter hoc multo magis diligendus est, qui non solum merito uel conuictus, sed etiam modum conditionum seruatur, si reus neque esse, neque uincere, neque spirare, neque loco moueri potest. Hac ratione Daniel Propheta Regis Assyriorum impietatem amplificauit, quod illum ad iracundiam prouocaret, quia latum ipse habet in manu sua. Si autem cogitas, Deum sicut filium diligendum esse, certe multo magis diligendus est, si tanquam uxorem tuam, multo magis, si sicut tuum fratrem, aut amicum, multo magis Deum, cui omnis potestas et omnia creaturae eum diligere debes.

Quoniam ex parte Dei non potest exponi qualiter à nobis diligendus sit, ex parte uero nostra hic nobis declaratur, cum dicitur, *Diligas Dñm Deum tuum ex toto corde tuo.* At, Dñm Deum tuum, ut sic te ad amorem inuocet, si quidem Deus iratus est, ut nemo illum à te si uolens, auferre possit. Melius ut refert sacra scriptura, ploramus si quæramus filios Dei. Qui cum reipressent, dixerunt ad eum, Quid tibi uis Iudi, qui clamasti, Qui respicis. Nos uos,

Y 3 quos

quod habeo, & dicis Quid tibi est? O
Micha, Micha, si tu, Deum, qui te fecit &
creavit haberes, nemo illum a te iusto au-
ferret. sed quoniam fiduciam tuam & a-
mo em in Deo, quem manibus tuis con-
tasti, posuisti, ideo contra uoluntatem tuā
ipsum surreptus & sublatus est. Dilige ergo,
o homo hoc summum bonum, si quidem
ita tuum est, illudque ex toto corde tuo
amo & protsequere. Deus ex alius, quæ cor
nō sunt partem postulat postulat, inquā,
partem diuitiarum. Quod superest, dare
electis sibi nam, postulat partem frugum,
id est, decimas postulat partem tempo-
ris, dies sabbate festos, at uero ex corde non
postulat. Non enim quoniam ex corde non
postulat, sed quia ex corde non postulat.
Et anima, tota mente, ac denique to-
to homine esse contentum, si quidem ho-

Luc 11

Pf. 2

Plat 16

2019

P. A. 17

1110

Auto construction, Inc. Buena Vista, N. J.

querum est cor nostrum, donec peruenia-
mus ad te. Non est mirandum, Deum non
nisi cum toto homine esse contentum.
(Quæ circa, o frater, dilige Dominum. Desi-
tuum ex toto corde tuo, animo euoluere
quantum Deus meretur, & considera pa-
rum, quod tu ei potes offere, & id parum
desi- dere noli, quia potius illud integrum
et libentissime tribue. Cor uum adeo par-
uum est, ut ipsum quilibet passer in suo ro-
stello portare ualeat, & tu illud diuidere i-
tendis & partem Deo, partem uero mun-
do, & partem diabolo uis tribuere? Ma-
gnam profecto illi summo Deo, qui ipsu
totum integrum uult, & cui uis optima de-

B

(

1

Ofc 40

Result

S. m. 5.

15c

6, 24,

1045

19

verbis, iam non dicam uos seruos do-
Ibidem. **A**ti nos a de crudeli captiuitate redem-
 ptos fuisse, ne iam amplius serui essemus,
Ioã. 20. illis autem uerbis. Vos amici mei estis, os-
 tendisti, qualiter nos amicos eieceris, &
Ibidem. illis, Alitudo ad patrem meum, & patrem
 uestrum, manifestasti, quia nec nos, ut fra-
 tres elegisti, & illis, Alitudo ad Deum meum,
 & Deum uestrum, nos docuisti. qualiter
 nos tuos socios, & coheredes fecisti ut si
 n uocemur in possessionem. **Quia**
 ergo nos tanti beneficii auxilium, æquum
 est, ut in eo duntaxat totum cor nostrum
 collocemus. Sed heu, heu, heu, & quã ali-
 ter serẽ omnes faciunt, siquidem ubi pri-
 mum ad rationis uolum perueniunt, cor
 suum, quo dominus diligere uult, ab ipso
 auerunt, & alienant, illud uisus, & uolu-
 ptatibus tradentes, atque ita erga res di-
 uinas adeo siue corde uiuunt, ut de eis illud
 quod propheta Osas de aliis tan nephari-
 us sicut ipsi inquit, dici posset, f. Ephraim
Oseã 7. Quasi columba seducta non habens cor.
 O miserii homines, qui rem tam pretio-
 sam, qualis est cor, pro uilibus, & cadu-
 cis rebus huius seculi commutastis. Redi-
 te præuicatorum ad cor, sicut S. Isai. hor-
Isai. 46. tatu, hoc est, cor uestrum inquit, nec
 quiescat donec illud inuentatis, & a tri-
 sera, in qua est seruitute ipsum redimatis,
 ut totum in Deo amore impendere pos-
 sius. Postquam autem redemptionem fuenit, u-
 nusquisq; id, quod sapiens consulit, am-
 pletur, & studet, f. Omni custodia serua cor
Prout 4 tuum, q. cor tuum, h. q. fons procedi. Si
 enim coluber tam astute caput suum ob-
 seruat, illud omni corpore protegens (ab
 ipso non quicquam perit, si in cuba
 procedit.) Et si natura arborum radices
 sub terra abscondit, quoniam ex illis ra-
Simile. m, & folia uegerantur, floresque ac fru-
 ctus producantur, ut ita latentes, a nolla
 re ledantur, ne sic arbor ipsa arescat. &
 pereat, quanto maiorem in te cor tuum ser-
 uare debes, quippe quod pater præcipua
 est, quo Deus uult diligere, atq; ita ex eo ali-
 quo modo uita oritur. Et sicut impossibi-
Simile. le est uas quod manibus alicuius tenetur
 perfecte adimpleri, si tiemens est, & non
 quiescit, sic impossibile est humanum cor
 perfecte Deum diligere, & amore charita-
 tis adimpleri, si inquietum est, & mutabi-
Heb. 12 le. Idcirco Sapiens ait: Omni custodia ser-
 ua cor tuum. Et B. Paulus inquit. Bonum

est per te stabilire cor. Satis hoc tene-
 mus Satanas intelligit, & ideo omni cura
 & sollicitudine nos a quiete & tranquillita-
 te remouere conatur. A. q. ita ubi nos
 legimus: In domino confido, quod dicitur Ps. 110
 anima mea, Transmigre in montem sicut
 passer: alta transiitro habet, Quo dicitur
 anima mea, Transmigre in montes sicut
 passer, & sic est in contextu Græco, & sic
 legunt etiam B. Hier. & B. Aug. Vbi signu
 B. Hier. B. Aug.
 ficatur, quod interea, quæ diabolus ma-
 gnopere contendit, unum est hoc, uideli-
 cet, ut inquieti & instabiles reddamur, ex
 monte in montem, & ex uno negotio in
 alia negotia, & ex una uoluptate in alia
 uoluptatem tran euites, ut ita cor nostrum
 Dei amore nequaquam ualeat adimpleri.
 Quidam pater eremita a domino conti-
 nue postulasse legitur, ut eum doceret,
 in quo magis ad æternam salutem conse-
 quendam ipsi placere posset. Ad quæ dia-
 bolus in angelum lucis transformatus ue-
 nit eum; sic allocutus est. Oratio tua exau-
 dita est, ego a domino missus sum ut te
 docerem, si saluus esse uis ita facere oport-
 ere, & ita pro peccatis tuis offerre, f. Lu-
 nam nouam, & Solis circulum, & quantã
 rotã pariem, & ita hec tria coniungis, &
 C. ipso Deo offers, si uis ueris. Quibus dictis
 amplius non apparuit. Erumta autẽ hæc
 impossibilia reputans, excepit de salute
 sua desperare. At uero Deus misericor-
 dia commotus Angelum lucis ad eum
 misit, qui ei se dixit. Ille qui antea tibi ap-
 paruit, diabolus erat, qui te ipsum in si au-
 dem & ad desperationem adducere uo-
 lens illa, quæ humano uideat in possibili-
 bus uidebantur, hæc non sunt, si recte intel-
 ligantur, tibi proposuit Per lunã nouam
 hanc literam C, quæ figuram lunæ præ se-
 fert, intellexit, per si lis cuculum intellexit,
 literam O, per quartam deniq; partẽ
 recte hanc literam R significauit, hæc. n.
 est prima si era huius romani Rota, qd
 qua uos caracteribus conuincit. unge ergo
 has tres literas, C, O, R. & ex illis hæc
 dictio, Cor resulabit, & scid, quod ipsa
 significant, uidelicet Cor Deo amore plon-
 num ol uletis, saluus eris, si uero n inus
 dominaberis. Offeram igitur fratres hanc
 tam acceptam superueni coram nostro
 uolatione, eum ex toto corde, ex tota ani-
 ma, & ex tota mente hoc est on nibus ui-
 ribus, & possibiliter nostra diligentes.

utriusque coriux fuit, & manus gratifi-
catus, sic oportet nos, licet, ad contempla-
tiam uitam perueniamus, non ideo acti-
uam relinquere, sed in utraque pro tempo-
ris opportunitate, nos ipsos exercere. Nā
si in exterioribus uitæ actiue exercitiis
nos prudenter gubernare scimus, optime
etiam uitæ contemplatiua uenire. Cum
enim in corporalibus operibus exerce-
mur, oportet animum & cor nostrum ex-
peditum ad cogitandum in Deo relinque-
re, ad instar auris, quæ mare uolando trans-
meant, & (ut aiunt Naturales) cum deseri-
scuntur, in aquam descendunt, & alteram
alarum sub seponunt, alteram uero in al-
tum porrigunt, quæ sit uelut luteum (id
est recta) sed & uelut a uigilantiis & ne
omnes earum plumæ madescant. Si enim
hoc eis contingeret, postea uolare non
possent. Sic qui per mare huius mundi in
genua positi sunt, & in gremio, post quam
descendiuerimus uolantes per contempla-
tionem, descendere debemus in mare ui-
tæ actiue insipidæ atque amarissimæ, sed
non omnino, oportet enim semper alam
desideri in celum extendere. Ad
est pluma uo co regum, & uelut uox
duplex alam habet, & uelut uox
tam habemus & uelut uox recta & uox
genua potentium animæ, altera uero est
etiam sensuum corporis congregatio. Et
ita alam sensuum corporalium in mune-
ritæ actiue summere debemus ut alam
potentiarum spiritualium in altum, hoc
est, in diuinam contemplationem eriga-
mus, ne omnia pluma nostra madescat,
quod si ita fecerimus, remis & uelis nau-
gabimus.

Interrogauit itaque legis doctor. *Quid
est mandatum magnum in lege?* At misisti-
mus agnus qui è caelo in terram uenerat,
ut non solum hominum Redemptor, sed
etiam iustitiæ doctor esset quamuis non
ignoraret, qui mente atque consilio Phari-
sæ hanc illi questionem proposuissent, ni-
hilominus tamen docendi officium, nec
hac quidem occasione intermisit, ut si il-
lis minus prodesset nostra, enī quib præ-
cipis consule im esse uolens hanc respō-
sione erudit & ut et scirent quales esset
maius præceptum maiorem curā in eius
obseruatione adhiberemus.

Atque ita ei, qui interrogabat respon-
dit: *Dilige Deum tuum Deum tuum ex toto*

*A cordis tui, & ex tota anima tua, & ex omni
mentis tua. Hoc est maximum, & primum
mandatum. Vbi, & non notandum est,
Beatum Marcum, cum hæc sacram histo-*

Mar. 12

*riam referret, dixisse, quod postquam diui-
nus magister hanc responsionem dedit,
dixit illi Scriba. Bene magister in ueritate
dixisti, quia unus est Deus, & non est al-
ius præter eum, & ut diligatur ex toto cor
de, & ex toto intellectu, & ex tota anima,
& ex tota fortitudine, & diligere proximum
tanquam seipsum, maius est omnibus ho-*

*locutionibus, & sacrificiis. Et sequitur
istum. Iesus autem uidens, quod sapien-*

ter respondisset, dixit illi non es longe re-

gno Dei, super quod Beatus Augustinus

accessit ad ens Christi Iesu uerbi conuer-

sus est, & idem responsionem Sacerdotis

uehementer audiuit. Allusio est ad illud

Ioan. 7.

quosdam uo uisse ipsum Redemptorem

etiam in uerbis admiracione rapti, & mira uirtute uer-

bi dei. & uelut uox recta & uelut uox genua

tuse est homo. Ex hoc intelligere poterit

ur, quam utilis ac necessarius res sit, cum

le u Christo agere & conuersus sit. Etenim

si hic depiaua intentione ad ipsum Do-

minum accedens tantam ex hoc accessu

utilitatem eduxit, ut ei summa Veritas di-

xerit, Non longe eris a regno Dei qualiter,

obsecro, commo dum non reparabit ille

quis sine accrecta intentione ad hunc cæ-

lestes. Tunc uero accrecta, utique ad

audiendam conuersionem eo animo ad ec-

clesiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

audiam. Tunc uero accrecta, utique ad

Exod 2

Sapientia

Exod 2

triduum conuiuius illius, sed latinitatem, & gaudium. O felices, ac perbeati illi, qui tantum tamque singulare bonum sciunt apprehendere, nam ex hac una aeterna illam in animabus suis incipiunt sentire beatitudinem, cuius dulcedinem, ac suauitatem capiti & illis ab ipso domino nec per temporis momentum discedere sciunt.

Joan. 6. Quando Iudæi scandalizauerunt, eo eo quod donatus eis dixit. Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo, eo relicto abierunt, coram illis Magister dixit decem discipulos tuos sic allocutus est. Nondum, & nos uisus abire? Cui Beatus Petrus respondit. Domine ad quem ibimus? Verba tuæ æternæ habes, & nos credimus, & cogouimus, qui tu es Christus filius Dei. Vbi alia translatio habet. Et nos credidimus, quia tu es Christus filius Dei uerum, & sic est in contextu Græco, & sic legit etiam Beatus Augustinus. In quo significatur illorum Apostolorum uirum perseverantiam, ut & ex illis ab ipso filio non desererent, licet plurimos etiam ex eis, qui peculiari domini erant discipuli, de fecisse uiderant. Mansuetudo, qua innoceatissimus agnoscere legem doctorem respondit, & illi in corde suo non conueneretur, & odium, quo ipsum prosequeretur, deponeret, hæc enim unus corda uirum laudata mitigare solet, ut aperte in facie Iudicum libro conspicitur. Vbi legitur qualiter sanctus Gedeon eos, qui ex tribu Benjamin erant, in ipsum indignantes humilitate, & mansuetudine peruenit, dicens Nonne melior es tuum uindemus Abiezri? Id est, melior es sunt illi, qui ex tribu tua, quam qui ex mea originem trahunt. Quod cum loquens resisteret, quicquid spiritus eorum, qui tu

Judic. 8. mebant contra eum, nam (ut in Proverbiis dicitur) Responsio mollis frangit iram. O quot uas proximorum nostrorum mitigauerimus, & quot offensiones in Deum uerteremus, si cum eis leniter, blandè, & mansuetè loqueremur.

At ergo Dominus: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c. inquit Deum tuum, ut te ad ipsum diligendum inuaret, si quidem ille qui summum bonum est & qui te maximo amore prosequitur, tuus est. Hoc sponsum docuit, ut ipse faceret, dicens: Introduxit me Rex in cellam uiuam

ziam, ordinauit in me charitatem, & alia translatio habet. Introduxit me Rex in cellam uiuam, cuius uexillum erga mecharitas. Quod perinde est, ac si diceret. Ostendit mihi Dominus uiscera sua, & in eis charitatem eius sicut uexillum pro me extensum, & quodammodo me mutans aspectum. Et quemadmodum cum in arce uexillum Regis Castellæ, aut Regis Galliarum aspiciat, intelligitur, ac cum illum esse illius Regis, cuius est uexillum, sic ego uidentem in uisceribus Dei uexillum positum pro me, intelli uiscera Dei mea esse. O admirabilem excellentiam pietatis ac iustitiam animæ, quæ uisceribus Dei dominatur.

Quis ergo non diliget illum, qui sic amant ut cor suum, & uiscera infiniti amoris diligentibus tribuere non dubitet? Hoc igitur summum bonum homo diligit, quippe qui Dominus Deus tuus est. Volens

Exo. 20. Deus præcepta decalogi Hebræis ferre, ut populum suum ad se inclinaret, incepit, dicens: Ego sum Dominus Deus tuus. Vbi ualde notandum est omnes excellentias ac perfectiones in se includas in hoc nomine, Deus, includi, qui (ut aliquibus placet) dicitur a Dando.

At uero secundum alios dicitur Deus, quia ei nihil de se ulla denique putant, dici a uoluntate, & ad gloriam, &c. quoniam Deus omnia uidet, & contemplantur. Et non ait, Ego dico Deus, sed Ego sum Deus, eo quod suapte natura infinitas perfectiones essentialiter habet. At ne homines curiosi eius diuinam essentiam scrutari uellent, adiecit. Qui eduxit te de terra Aegypti, de domo seruitutis, ut uideret, eos ab hac cogitatione auerteret, & in suorum operum considerationem duceret, nam ipse per se laus hanc uult cognosci. Atque in ibi per illa opera, quæ tunc recentiora erant, se nominauit, cum antea Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob appellatus fuisset. Quasi diceret. Non solum sum Deus, qui creauit omnia, sed Deus, qui per opera sua se ostendit, quod opus admirabile est. Nunc autem

Ephes. 2. per Dominum nostrum Iesum Christum, ut magis nos ad agnitionem inuaret, ex admirabili eodem in omni beneficio nomen accipere. Vnde sequitur nullam diligendi rationem esse, quæ non acies nobis ad eum diligendum stimulantes addat. Si enim iustitia debet.

tota anima, ut omnem niam tuam ex tota mente, ut omnem intellectum in illum cōferas, a quo habes ea, quæ cōfers. Nullam ergo uiam nostræ rationi reliquit, quæ uacare debeat, & quasi locum dare ut alia re frui uelit, sed quidquid aliud diligendum uenerit in animum, illuc rapiatur, quo totius dilectionis imperius cumit, tunc enim opum est homo, cum tota uita sua in incommutabile bonum pergit.

Glossa uero sic ait Ex toto corde id est, ex toto intellectu. Ex tota anima, id est, ex tota uoluntate. Ex tota mente, id est, ex tota memoria. Adeo ut nihil ei contrarium ue i, sentias, aut recorderis. Huc pertinet

Pro. 7.

quod Dominus in Proverbiis inquit, scilicet. Fili præbe mihi cor tuum O uerba quouis igne ardentiora. Quid hæc eloquia sunt fratres, nisi facies quædam accensæ, quibus pectora nostra gelida in summi numinis dilectione incalescant? Fili præbe mihi cor tuum, hoc est, gratis da quod gratis accepisti. Nec uendas, quamuis ego in te plurima beneficia contulerim (*Y le tuisgo bien comprado.*) Nec accommodes illud mihi, sicut quamplurimi faciunt, qui Quadragesimali tempore conuertuntur, & peccata sua confitentur, ipso autē transeunte ad illa redeunt, quoniam cor suum mihi non præbuerunt sed accommodauit. Quapropter tu illud omnino mihi trade, ut nunquam amplius ipsum a me auferas. Hoc est, in amore meo persevera, sicut faciebat sponsa, quæ in Canonicis ait. Num quem diligit anima mea uidisti? Vbi alia translatio habet, Num quem dilexit anima mea uidisti, & sic est etiam in cōtextu Græco: Et paulo inferius ubi nos leuimus, Inueni quem diligit anima mea, alia translatio habet, Inueni quem dilexit anima mea, & sic est etiam in cōtextu Græco. Vbi sanctæ sponse perseverantia manifeste ostenditur, si quidem ait, quod dilexit, & diligebat. Quando rex Babilonis ierosolymam euenit, quis dubitat, potuisse sacerdotes plurima abscondere, sed (ut sacra Machabæorum historia refert) ignem tantummodo absconderunt. S. e iustorum præcipua cura, licet tyranni illos persequantur, & quidquid possideret, ab eis auferant, debet esse in conseruando amoris igne. Rapiatur autem, comburatur domus, destruantur prædia, & omnia temporalia amittantur, siquidem tam

Cant. 3.

parum ualent, & ignis charitatis non amittatur, hic maxima cum uigilantia obseruetur: Præbe mihi, inquam, cor tuum, non mundo fallaci, non Satanae cruento, non honoribus funilibus, nec sordibus carnis oblectamentis. Quid tibi uis in uia Aegypti, ut bibas aquam turbidam, (inquit Sanctus Irenæus) & quid tibi cum Ierem. 2. Assynorum, ut bibas aquam fluminis? Depone, deponc, fili, hæc omnia, & ab eis cor tuum aufer, & illud mihi, qui uita tua & omne bonum sum præbe. O felix, & nimium felix ille, qui suo cœlesti patri in hoc obtemperat, & ei cor suum præbet, ut quidquid agit, propter eius diuinum amorem faciat. Hæc omnia uisibilia Deus ad hominis seruitiū & utilitatem creauit, atque ita ipso homine deficiente illa in quatuor elementa resoluuntur, nec pisces erunt, nec aues, nec animalia, nec plantæ, nec herbe, nec denique cetera in orbem ut. Nunc cum haec omnia ad hominem ordinemur, ipso deficiente omnia deficient. Insuper est ergo, ut siquidem Deus hæc cuncta propter hominem fecit, ipse homo omnia, quæ egerit, propter Deum faciat, & ipse amor cum mouebit ad faciendū opera munda & ab omni peccati macula aliena: hæc enim est una ex rationibus, ob quam amor mortis comparatur, cum dicitur: Fortis est, ut mors dilectio. Nam licet, qui aliquo uicio in capus est, ut nullus sit, qui eum ab eo auerteret, mors potens est ad ipsum ab eo separandum, nec prædicatores, nec incertatiores, sed sola mors eum a peccato auertere poterunt, sic ergo (ait Spiritus Sanctus) in homine amor operabitur illud, quod mors facitura erat. Fortis est enim, ut mors dilectio. Itaque tu, qui per mortem a sceleribus & peccatis auerendus eras,

a. Ma. 1.

nunc per amorem, qui potens est, ad id in tuo corde operandum facere contende. Atque ita dicere possumus amorem esse uelut ignem comburentem & inflammantem. Dominus (ut in sacro Exodi libro dicitur) Moysi apparuit in flamma ignis de medio ubi, & uidebat quod rubus arderet & non combureretur. Hoc fuit quoddam cœlestis gloriæ exemplar, ubi quilibet iusto uisus est uelut rubus in amore igne ardens, sed ipse ignis, qui eum inflamat, illum non consumit, ibi enim nihil est imperfectum, quod consumi aut

perit.

Cant. 8. Simile.

Exod. 3

perit.

1 Co. 9. Quis Dignum Paulum ita amplianit, ut ipse diceret, Omnibus omnia factus sum? Charitas profecto. O admirabilem Apostolici cordis amplitudinem? Hic Sanctus vir de omnibus rebus proximis suis serate benevolentiam erat pater, viduarum refugium, infantum consolator, & gloriarum magister: Si in hac fornace essemus (fratres mei), iaculi, sufficeret certe, Deum illud nobis iussisse, ut corda nostra ita ampliantur, ut proximos nostros capere possent, & necessitates eorum reputaremus. ipsisque remedium diligentissime quaeremus. Sed quia in hac fornace non sumus, inde oritur, ut in uisceribus nostris tanta sit eiga proximos nostros frigiditas. Denique, quod postremo hic sese notandum offert, est, quod cum homines maiori obligatione adstringantur ad Deum diligendum, quam proximum nihilominus Deus Optimus Maximus, hominibus tria tantum praecepta eiga se posuit, ac uero eiga proximum, quoniam in quo uoluit significare quantum sibi placeat, ut homines sese adinuicem diligant non se mutuo interficiant, nec alter alterius bona furetur, nec denique alii alius noceant, siue in mente siue in honore aut denique in facultatibus. Atque ita quando aliquis in Deum peccat, nihil habet, quod restituat. Si enim cum non diligit, si iurauit, aut blasphemauit, aut festi eius non seruauit, solum de quolibet horum penitere debet, & illud cum in animo & humo proposito sese in meliorem fugam recipiendi confiteri: at uero si contra proximum peccat, hoc non sufficit, quinimo tenetur damnum proximo suo illatum rescire: uel eum ab eo opes, uel famam aut aliud aliquod bonum abstulit, quod quidem ei satisfacere debet.

In his duobus mandatis (inquit celestis magister) Vniuersa lex pendet & propheta. O Christus superne cœli ac terræ imperator, qui cum immensus esses, intra puissimam viscera Sanctissimæ Virginis Mariæ matris tuæ claudi dignatus es, & uerbum abbreviasti, cum dixisti. Porro unum est necessarium. Abbreviasti consilia, cum iussisti, ut homo relinqueret omnia, & seipsum regens te cum cruce sua sequeretur. Abbreviasti cœremonias, & innumera legis ueteris sacrificia, & ea in septem sacramen-

Dominic. Tom. 4.

ta reduxisti, Abbreviasti sexcenta & uedecim praecepta illius grauissimæ legis in hæc tantummodo duo suauissima. Abbreviasti obsecro passionem nostram: abbreviasti uires & appetitum nostræ sensualitatis, & auge uires spirituales nostrarum animarum, ut hæc perfectissime obseruemus, & obseruati illorum mereamur plurimam gratiam, ut postea fruamur ingenti gloria. Amen.

DOMINICA XVIII. post Pentecosten.

Concio I.

Ascendens Iesus in nauiculam trans fretauit, & uenit in ciuitatem suam. Math. 9.

Elaboratissima uero itas est in sacra Scriptura, quod licet Christus ana charitas in omni uel extendi debeat, multo magis tamen erga propinquos, uicinos & amicos ipsos extendenda est, ad hoc enim non solum caritas, gratia & fides non uariatur, sed et iam ipsa natura sic a Deo uero instituta. Quia propter Beatus Ambrosius explicans illa Cant. 7. Cant. 7. uerba, Introduxi me Rex in celam uinariam, ordinauit in me charitatem, sic ait: Scire quid facias & ordinem ignorare, non perfecta scientia est, ergo ad perfectam scientiam pertinet, modum in rebus tenere. Atque ita Dignus Paulus licet omnium improborum maxime doleret perditionem, multo tamen magis Israelitarum, a quibus ipse originem traheret, ut aperte ex eis colligitur, quæ ipse ad Romanos scribit. Vbi sic ait, Veritatem dico in Christo Iesu, non mentior, quoniam tristitia mihi magna est & contumax dolor cordi meo, optabam enim ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati mei secundum carnem, qui sunt Israelitæ. Et quamuis pro omnibus peccatoribus orabat, multo magis pro Israelitis precabatur. Erat in eadem epistola inquit, Voluntas quidem cordis mei & ob-

Z secreta-

secratio ad Deum si pro illis in salutem.

Gala. 6. Et ad Galatas scribens, Nolite, ait, errare. Deus non invidetur. Quæ cum sentinauerit homo, hæc & meret. Et paulo inferius concludit, dicens Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes maxime ad domesticos fides. Quam ob causam cum Christus filius Dei quam peculiariter Hebræos dilexerit & honore affectu, ex eis carnem assumens, & ad ipsos

Mat. 15 prædicandum personaliter uenisset & ita dixit Non sum missus nisi ad oues, quæ perierunt domus Israel, cum inquam eos sic dilexerit, ut utraqueque ciuitas Hebræorum, posset ciuitas Iesu Christi appellari sed nulli hoc titulo insignita est præter Capharnaum, ut in sacra hodierna Eucharistia lectione apparet, ubi sic dicitur, *Ecce ego mitto te in Capharnaum.* Non dicitur,

Ecce ego mitto te in Bethleem nam Bethleem natus fuit Iesu, & multo superius tempore in Nazareth conuersum: sed dicitur ciuitas sua, quoniam incolæ eius deuotione audierunt, cumque maxima cum animi promptitudine & fide in eum uenerunt.

C In quibus hoc fit, Dominus suos appellare, uult, non autem rebelles & inobedientes. Atque ita quando Hebræi debitam amicitiam diuinæ Maiestatis seruabant, populi Dei uocabantur.

Exod. 3 In sacro Exodi uolumine, ubi ipse Dominus sic ait, Vidi afflictionem populi mei in Aegypto. Et in sacro Isai, Sedebit, inquit populus meus in pulchritudine pacis, & alibi in Aegyptum descendit populus meus in principio, ut colorus esset ibi. Denique nunquam finem faceremus, commemorandi, quoniam in sacra Scriptura uocatur populus Dei.

1 Sed postquam in deserto per adorationem uiculi peccauit, Dominus ad Moysen dixit, Vade de cende de loco isto tu.

Exo. 33 & populus tuus, quem eduisti de terra Aegypti quate Don ne Hebræos populum Moysi uocas. Quoniam inquit peccauerit, & ideo nolo, ut populus meus uocetur, siquidem mihi non obtemperauit. Et propheta Osæ etiam dixit, Voca nomen eius, non populus meus, quia nos non populus meus, & ego non ero uester Deus. O reuilem comminationem, quomodo peccatores tam seueram sententiam eo-

A tra se audientes, non perhorrescunt? Vultis, fratres mei, tene cuius estis, attendi re curseris, si Deo an diabolo, & si lius tene seruastis. Si quando sese offert iuratum lucrum, aut inuictum ultio, aut turpis voluptas, &c. & ipse Sathanas uos ad hæc inuitat, & uos illum auditis & sequimini, res quidem certissima est, uos populum eius esse. At si ipsum contemneris magna cum animi afflictione diuina colloquia auditis, & illis libenter obtemperatis, euident argumentum est uos esse Dei populum: nam summa Veritas inquit, Qui ex Deo est, uerba Dei audit. Atque ita nos illa benedictio psalmi comprehendit: Beatus populus, cuius Dominus Deus eius. Ut autem hoc modo auditis diuina uerba, oportet uos ad concionem præparatos accedere. Cum quia ignem incendere uult, filicem ferro percutit, & ex uenis ipsius filicis cadentes semina prodire uidet, & cum omni, id est

Ecce ego mitto te in Capharnaum. Non dicitur, *Ecce ego mitto te in Bethleem* nam Bethleem natus fuit Iesu, & multo superius tempore in Nazareth conuersum: sed dicitur ciuitas sua, quoniam incolæ eius deuotione audierunt, cumque maxima cum animi promptitudine & fide in eum uenerunt.

C In quibus hoc fit, Dominus suos appellare, uult, non autem rebelles & inobedientes. Atque ita quando Hebræi debitam amicitiam diuinæ Maiestatis seruabant, populi Dei uocabantur.

1 Sed postquam in deserto per adorationem uiculi peccauit, Dominus ad Moysen dixit, Vade de cende de loco isto tu. & populus tuus, quem eduisti de terra Aegypti quate Don ne Hebræos populum Moysi uocas. Quoniam inquit peccauerit, & ideo nolo, ut populus meus uocetur, siquidem mihi non obtemperauit. Et propheta Osæ etiam dixit, Voca nomen eius, non populus meus, quia nos non populus meus, & ego non ero uester Deus. O reuilem comminationem, quomodo peccatores tam seueram sententiam eo-

Ioan. 8,

Ps. 133

Simile.

operis nullus. n. ait Sāctus sibi soli, sed totum in illo corpus bonum opus operatur. ad: si corpus naturalis, cuius oculis cum ui se, nō sibi soli uidet, & lingua nō sibi soli loquitur, & pes non sibi soli ambulat, sed ad totius corporis utilitatem. Sic in corpore in illo ui uo eodē spiritu nō sibi soli sibi soli operatur. Atq. ita non inquit, Pater mi qui es in celis, sed Pater noster, & panem nostrū quondiam uida nobis hodie, & dimitte nobis debita nostra, &c. Hoc in uirtute charitatis fundatur, & ideo nos D. Paulus admonet, ut simus solliciti seruare unitatem spiritum in uinculo pacis, cuius idēem reddit. Quia

Iue. 17
Eph. 4

Ale. b1
supra.

Non solum autem probis societas fructuum utilis est & fructuosa, sed et in impiis. Atq. ita Alexander A. en sis ubi supra inquit, qd in cōione & societate sanctorū sit remissio peccatorū Idcirco mysteriosē Simon Chananæus Apostolus hūc articulū pronuntiauit his uerbis: Credo sanctorum cōmunionem, remissionem peccatorū. Quod ad hūc modū est intelligēdū. Licet remissio peccatorū & uolūntas agnitiua Christo Iesu, quia si gratia ex meritis non est, gratia tamen a tota societate Sanctorum adiuuatur peccator, ut resurgat. Et ideo postquam dixit, Credo sanctorū cōmunionem, addidit statim, Remissionē peccatorum. M. ximē tamen opōnet, qd ut fides, ac merita aliena peccatorū pōnt, ipse ex parte caritatis, ut in, ut in, ut in. Atq. tanēbē hoc. Videns Iesus fidem illorum a 163. et sēp salutē ēē reuerdum est, qd si fide non haberet, se a Domino sanandum fore, non serauit laboribus, ac periculis exponeret, ut egregie B. Chrysostomus super hunc locum adnotauit. Est et notandum, qd licet Christus Redemptor noster hoc uerbo fidem, omnīū fidem comprehendere, nō inde sequitur, fidem in eis omnibus fuisse æqualem & eiusdem ualoris, Nam (ut Origēnes inquit) licet res a facie dī sō si in gūis discernen est inter corda & uoluntates, & inter uirtutes, quę cū ipsis excentur. Atque ita fides & quæcumque alia uirtus, quæ in uno est, habet nescio quid, in quo differt ab alia, quæ in alio est. Explicat ipse hoc per quandam similitudinem: Lire-

B. Chry.
sup. hūc
locum.

Or. sup.
numer.

simile. 1m, inquit, Alphabeti uiginti quatuor

sunt (quod in lingua Græca reperitur, de qua ipse loquebatur, & omnes quotquot sunt scribæ, his caracteribus Alphabeti scribunt, non enim aliæ sunt, sed unusquisque diuerso modo ab alio scribit, omnes quidem scribunt, A, B, C, D, &c. sed diuersusquam reperiens characteres ab uno scriptor, qui omnino cum characteribus aliorum similes in omnibus existant. Sic, ait, uirtutes Sanctorum septem sunt, tres Theologicæ, & quatuor cardines, aruitutes uirtus qualdam (ut ita dicam) peculiaritates, habent, per quas ab aliis aliorū differunt. Sed quoniam in huius regionis, & multorum aliorum, curatione Dominus fidei uirtuti edita miracula tribuit, quam in hac fides sit, discere oportet, constare enim uariam esse ac multiplicem huius uocis significationem. Et quidem in his locis non debet fides accipi simpliciter pro credulitate firmoque assensu eorum, quæ de Deo Christo credenda sunt: Nec rursus accipi debet, ut idem si quod fides, quæ utpe nō anticipatum differt, quomodo multum multis locis exponunt, & quomodo uidetur accipi, ut in 1. Cor. 13. Si ad ueritatem fidem sicut granum sinapis, dicens montheuica Transi, &c. Et alibi, Si scenum ager, quod hodie est & cras in cibarium mutatur, Deus sic uelut, quanto magis nos modicæ fidei? Num cum dicitur de Centurione? Non inueni tantam fidem in Israel, fides Centurionis tribuitur, non tam propter si luciam, quam habuit, quoniam propter opinionem, & estimationem, quam habuit de Christo filio Dei, credens illum tantæ esse uirtutis, ut absens egrum sanare posset. Sic & postea cum apud eundem Euangelistam duobus egeris dixisset: Credens, quia hoc possum facere tibi &c. Et deinde illis dicens, Vtique Domine, responderat, Secundum fidem uestram fiat nobis, manifestum est nomine fides credulitatem, & firmam persuasionem potentiam Christi Iesu fuisse, quoniam in hunc modum uoluntatem pertinet est credere qd Christus p. 11. uirtutis, uirtutis, uirtutis, quæ ad rationem & intellectum attinet. Proinde rectissime, ut apparet, dicitur nomine fidei in Euangelio sacris, cum ei tribuitur salus, aut consecratio omnium, quæ uolumus, completi utrumque.

Mat. 19

Luc. 17

Mat. 8

Mat. 9

que, nempe, & assensum illum firmum in
credend. de Deo, ac Christo Iesu, & fidu-
ciam ex illius omnipotenti bonitate con-
ceptam, quamuis in quibusdam locis ma-
gis uideatur haberi ratio ad credulitatem,
& assensum illum mentis, in quibusdam
uero ad ipsam fiduciam. Ita enim duo
hæc adinuicem coherere, ut nec fiducia
esse possit sine credulitate, nec credulitas
sine fiducia quidquam impetret à Deo,
utque fiduciam magnitudo ex credulitatis
perfectiōe nascatur. Equidem dum di-
cimus. Confido huic uerbo Dei, Quorum
remissis peccata, remittentur eis, in uer-
bo illo, Confido, duo illa simul compre-
hendi uidentur. Est enim sensus. Adeo per
suasum sum, illud esse uerum, ut inde etiā
mihi cerō sperem per sacerdotes remissio-
nem peccatorū. Si ergo & hoc loco fides
accipitur, cum dicitur Dominus uidisse eo-
rum fidem. Magnam de Christi potentia
simul & bonitate conceperant opinione,
arque ex hac opinione summaque credulita-
te magnam etiam fiduciam, & spem con-
sequendæ salutis, quam desiderabant, quā
de Christo opinionem & fiduciam decla-
rabant, dum tantum laboris & molestiæ
subire non dubitarent, ut ægrum Christo
Domino præsentem exhiberent. Et enim
(ut fieri narrant Euangelistæ) Cum præ-
turba per ostium domus, ubi erat Sal-
uator, ingredi non ualere, sublati
regulis paralyticum submittentes, coram
Domino posuerunt. O quam operosa
est fides charitati adiuncta. Sanè nihil
est quod obsistere possit. Ideo B. Pau-
lus ad Hebræos scribens, ait: Sancti per fi-
dem uicerunt regna, operati sunt iusti-
tiam, adepti sunt promissiones, obtinuerunt
ora leonum, extinxerunt imperium
ignis, En trophæa fidei quam sint
miranda & stupenda. Huius celestis uirtu-
tis, quæ exterius est fundamentum, ni-
mis cupidi, eaque diuites fieri, totis uirib.
cōtendere debemus Nam (ut D. Thomas,
& Theologi testantur) ad hoc q̄ homo
perueniat ad perfectam uisionem Dei, ubi
eius felicitas sita est, præexigunt, qđ cre-
deret Deo tanquam d. scipulus magistro do-
centi. Sed fides hæc oportet, quod sit ope-
iosa, ut scilicet, quoniam illi homines habue-
runt, qui tanta pietate erga illum ægro-
tū uisunt. Et hæc ita Dño placuit ut sa-
cer. Euangelista dicat, Videns Iesus fidem
Dominic. Tom. 4.

A. Horum, dixit, &c. Quenam erat illa fides?
equidem charitati coniuncta, de qua Bea-
tus Apostolus inquit Fides, quæ per dile-
ctionem operatur. Estote fratres charita-
te pleni, & erga proximos egenos miseri
cordes, quoniam Dominus defectus huius
uirtutis leuissimè punire solet, cuius rei
nobis exemplū esse potest synagoga, de
qua Propheta Oseas inquit, Abiit aui-
cam, quæ erat absque misericordia. Ose. 11.
Verba Dei sunt diuina eius beneficia, quibus ipsi immisericordes priuati. O tremendam ultionem. Cum Dominus a te peccata sua auferit, uidelicet, quod cum sis monachus, uitam monachalem perinde degustes, ac si esse Turca, aut infideles, & cum sis sacerdos, res diuinas & rem sacrā facere perinde gustes, ac si esses barbarus, & cum sis Christianus, de lege Iesu Christi perinde sentias, ac si esses paganus, & cum ad conuersionem uenias, nullā inde uoluntatem percipias, & cum te conuersionator intepet, & tibi gehennam minetur, uel cum gloria inuiuet, nihil horum tibi profit, nec tu ex eis commodum aliquod elicias, hoc est abiectam eam, quæ erat absque misericordia. Quamobrem de crudelibus peculiariter in Pro-
uerbiis dicitur. Abominantur impii eos, qui in iustia sunt uia. Pro quo in contextu Græco habetur. Abominantur impij uiam iustam. Impii omnia quæ iusta sunt, odio habent, uirtutem & uirtutis studiosos qui ipsos incipiant uel docent, abhorrent, & in penam suę immanitatis intestino odio prosequuntur. Quis ergo adeo lapideus est, qui tam magna namque noctua supplicia nō pertimescat, & misericors esse totis uiribus non contendat? Econtra uero animaduertite, quia de misericordia de sacra scriptura dicat. Qui miseretur pauperi beatus erit. Et paulo inferius. Misericordia & ueritas præparabant bonum. Et postea, Honorat eum (scilicet Deus) qui miseretur pauperi. O sancta Maria uirgo qui in te multa bona Spiritus Sanctus in presentia tum uiro misericordie pollicetur. Quis ergo ut tanta mala fugiat & tot bona consequatur, hanc uirtutem ex integra animi & cordis affectione non diligit.

Confide fili, remittuntur tibi peccata tua, O infinita fili Dei elementia! Be edicta sit lingua tua, & benedictum os tuum
Z 3 dul-

Joan. 2.

Mar. 2.

Lucæ 5.

Heb. 12.

D. Th. 2.

2. q. 2.

ar. 3.

Theol. i.

3 d. 24.

Galat. 2.

Ose. 11.

Pro 29.

Pro 14.

d mensura nō Chit te mēdi. S. uasor, A
q ro tam sancts tamq; gloriosa uerba lo-
cutus es. A tendite, fratres, qualiter bonus
Iesus pauperculum petra dū, euoluit Sa-
crofandi Euangelia, & non reperit eū
pecuniariter aliquem Apostolorum filium
occupasse, hinc hunc paralyticum filiū
appellat, cu plane uideatur, quantum ipse
Domini pauperibus fauere, i quidem si-
mil. in huc tuarum nec regibus, nec im-
pētoribus dedit. Bened. & sit paupertas
& agnatio, quę patienter tolerantur, quā
diu eadem eorum diuini oculis respici-
uānt.

D. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25.

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered.

Dei liberalitatem, qui sicur, plus quam p
mitur, donat, et plus quam ob eo petunt,
prebere solet. Promittit Ego, hujus Regi, nul
lus. 447

furem esse legitur aliquantulum et non suum
hoc praestitit, sed per munus Angeli ceteris
omnibus quinquaginta milia annorum ca-

[illegible][illegible]

ti fuerunt, & nobis dicerent, quid preme-

relinquerent? Relinquit e go fratres
mei, relinquit dæmo
pu. & liberalissimum Domum leum
Christum sequuntur. quoniam

postularur, elargitur. Petebat Centurio à Domino saltem seruo suo, ipse autem saltem et diuini confessoris.

ocum Petebat Chanana, ut e-con

cessit, verum ipse hospes animae eius re-
manebat. Petebat denique paralyticus iste

lam e in anima prebet, & postea in corpore. Super quod Beatus Augustinus ait. Morte penit nectici curam morbi piius expellit. Solet enim aliquando Deus corporalibus morbis atque aliis quum pluri

Cum enim essent Gentes, & nihil eorum,
quæ in divinis literis comprehenduntur in-

relligreat, crediderunt nauigantium sec-
lerat, tempestatis illius, et usum fuisse, atque
etiam foribus sene conati sunt, quos tamē
embabusque iussit, et ab eis conuenit.

Nos autem Christiani, cum tot uniusque
Tumens, tot hemicus, tot pestilentis, tot
x... tot fluctuantibus, tot infor

adeo illi sumus, ut hae omnia casu eue

procedit, ipse nemo committit. . .
anyque recordatur, nec cogit . . .
alium ex ob . . .

racino Innocentius Papa suber, ut medi-

hortari, ut scelera sua sponte tali medico
confiteatur. Quae lex ad oculum uerum, ego
et non teneantur, cum peccata sua con-
fiteantur. *De peccatis*

re solent dicentes: **Quem, & Auctorem**
sententiam istę ne egros istius munerentur,
ego uero uobis domini mei dico. **Gale-**
num, & Anton-

deus, & uos si illos non sequimini, &
& quod debetis non facitis. eadem poenas
& tormenta ostendit. *Ex. 17. 11.*

gouum, licet medici uos ad id facere adu-
non admoneant, sit uobis corporalis egri-
tudo oratio ad animę salutem¹ conse-
quenda im. hoc.

quoniam in eo cum Dominus incidit,
cum propter peccata homines agnudi-

10. Rex qui argenti depromitur. si in ca-
 rabo aqua ebulliente ignis apponatur.
 plumbum cuam. educi hoc modo. nam

ipsa terra in aqua deorsum partem suam
ascendit & in superficie ipsius aquæ ena-
tar, & ex hac argëum efficitur, partem ue-
ro deorsum in luto & ex eo, unum
conficitur. Omnes homines eiusdem natu-
re sumus, ex luto namque seu ex terra nos
fecit Deus. Atque ita Iob inquit, Ego
& me sicut & te fecit Deus, & de eodem lu-
to ego quoque formatus sum. Princeps,
Rex, Imperator, & rusticus ac pastor de
eodem luto formati sunt. Atque prius lu-
tum & terra dicuntur, cum in peccato lu-
tum ad terrena & immunditia proclues &
inordinata affectione propensum. Ideo Sa-

Iob. 33.

Isai. 57.

Isaias ait: Corimpr quasi mare feruens,
quod quiescere non potest, & redundant
fluctus eius in conculcationem & lutum.
Venustissima similitudo comparare ho-
minem impium cum maris inquietudine,
nihil enim eo similis mari, cum uir impius
sit amarus contentionibus, nihil in eo dul-
ce reperitur, nec unum bonum uerbum,
tumidus superbia, luridus inuidia, spumidus
libidine, mutabilis inconstantia, tur-
bulentus fluctuosus, & aliarum maris quali-
tatum imitator. Et hunc inquit S. Prophe-
ta, ignominia & contemptus tanquam im-
mundum lutum dignum esse. Hanc ergo
terram & lutum Deus in cacabum & igne
egritudinis & tribulationis includit, & ibi
pars huius terre in ima descendit tanquam
plumbum, hi sunt praesentis, qui in summa-
tibus, & in tribulationibus magis
peruertuntur & tanquam graue plumbum

Exod. 15.

Exod. 15. potest, summersi sunt quasi plumbum in
aquis uehementibus. At uero praedestina-
ti cum a domino in tribulationes inclu-
duntur, & iam sese erigunt, & ex luto in
pulcherrimum argentum conuertuntur.
O admirabile Dei artificium, qui dolores
& angustias tanquam uoces & reprehen-
siones suis hominibus mittit. Atque
ita S. Iob dicit. Incipit quoque per dolo-
rem in lectulo, & omnia ossa eius marce-
sce & siccat. Fortes illi, qui dolores mor-
bi sui tanquam uoces & reprehensiones
Dei acceperunt, & per illas a suis sceleribus
se se auerterunt. Nam Spiritus sanctus per
cuius audiuit, si autem se custodierit, ani-
mam suam saluabit. Vnde & in hoc habet
etiam in contextu Graeco & in paraphrasi

Iob. 33.

Ezec. 33.

Ezechiel inquit. Sonum buc-
cinæ audiuit, si autem se custodierit, ani-
mam suam saluabit. Vnde & in hoc habet
etiam in contextu Graeco & in paraphrasi

A Caldaica, In quo significatur eius sal-
uatio adeo certa esse, ac si iam accepta
fuisset, quod quidem admirabilis est am-
plificatio.

Celestis igitur medicus paralytico di-
xit, Confide fili. Super hoc uobis re quan-
dam dicere uolo, quæ in hominibus per
magnam generat uisitationem, & utinam uos
ex ea tantum fructum percipiat, quantum
ego ipse desidero. ingens profectio celus
est, ut homines malum ad haec mala exe-
quenda ut medium assumant sed non
valde illud admittit & quod ex creaturis,
quas dominus fecit, ut homines ipsum
dominum redderentur quod debent,
& quod ex eis, quæ dominus fecit tanquam
quædam calcaria, quibus homines cele-
stius ad ipsum uias suas per cognitionem,
& amorem dirigerent, ex his inquam ipsi
homines fixa efficiant, ne ad ipsum
Deum accedant, hoc maius malum est, sed
nec hoc multum admittit. Quod autem
me in magis rapit admirationem, & in-
genti stupore afficit, est, quod ex ea re,
quam Dominus fecit, ut peccata nostra
condonarentur, homines adeo peruersi
& nefarii sint, ut ordinem, quæ Deus insti-
tuit, subuerterent, illa longe aliter utatur,
ne, uidelicet, peccata eorum remittantur.
O diabolicam abominationem. Ferren-
dumne est, ut medicum, quæ ad sanan-
dum, & ad præbendum uitam ordinata
est, nos ipsi eam ad accipiendam mortem
applicemus.

Aut dominus huic paralytico, Confide fi-
li. Et paulo inferius dixit cuidam mulieri,
Confide filia. Quorsum domine. Iustitia
da, & dimittenda peccata hanc fiduciam
postulat. Vult dominus ut quæuis pecca-
tor sis, confidens tamen te sanandum esse,
impossibile est, ne peccatorem sanari, nisi
fiduciam habeat, se salutem fore consecu-
turum. Nam licet a corporali salute homines
sepe numero discedant, & postea sanitate
consequantur, tamen in salute animæ longe
aliter se res habet, nunquam ne peccator
spiritualiter sanitatem comparabit, nisi in
domino confidat, se illam esse consequu-
turum. Quod autem hac fiducia homines ita
abutantur ut pleraque peccata, quæ com-
mittunt, ideo perperant, quoniam confi-
dunt magnam esse Dei misericordiam, qui
facile ea omnia condonabit, hæc est in-
fernalis peruersitas. Proinde te, o pecca-

Et accepimus beneficia: propter quod fir-
miori obligatione astringimur, ut in ea fi-
duciam nostram sitam, ac positam nostris
in necessitatibus tam spiritualibus, quam
corporalibus firmiter habeamus.

Cum:gitur dominus peccatorum remissionem paralytico donasset, Scribæ, qui tunc aderant, *Dixerunt irasci, hic blasphematur*, quia quod Dei proprium est, scilicet peccata dimittere sibi arrogare uult Deus

1. Sai. 4. 2. in. pei. S. I. I. t. a. ar. Ego sum, ego sum ipse,
qui deleo iniquitates propter me. At do-
minus Iesus occultas cordium eorū cogi-
tationes diuina uirtute inspicies, dixit :
*Quid cogitatis mala in cordibus uestris ?
Quid est facilius dicere, Dimittuntur tibi
peccata tua, an dicere, Surge, & ambula ?
Quod perinde est ac si diceret, Vos me
blasphemum iudicatis, quod hac remis-
sionem peccatorum mihi Dei uendicem
potestatem, sed uestrum hac requiritur iu-
dicium, utrum horum minoris sit potesta-
tis uerē accessio dicere. Dimittuntur tibi
peccata tua, an dicere, Surge & ambula ?
Non dubitem, quin utrumq. sit æqualis
in idē eiusdem potestatis, utpote diuinæ,
cum solus Dei sit quidquid uoluerit solo
uorbo efficere Cum ergo uideatis me mo-
do hac tātū ut possit, ut solo uerbi im-
perio paralyticum hunc subitē sanitati re-
stitui, cum cōfiteamur uobis, ut hoc op. est
re potest. possit, & peccata condonare, cū
atrumque eiusdem sit potest. uis. Hoc igitur
finitissimo argumēto te dominus re-
mitte in peccata potestatem habere fauile
comprobauit Ad eum ergo omnes cō-
fugiamus, ut peccata nostra remittat, &
gratiam nobis largiatur, qua acquiritur
gloria, ad quam nos perducatur idem p̄fissi-
mus Iesus Marię filius. Amen.*

A Exodi, scilicet. Si pignus a proximo tuo acceperis uestimentum, ante Solis occasum reddes ei ipsum est enim solum, quo operiuntur, indumentarium carnis eius, nec habet aliud, in quo dormiat. Si clamauerit ad me, exaudiam eum, quia misericors sum. Velim Domine te interrogare (siquidem hic iubet, ut cum alicui pauperi mutaueris numi super aliquid pignus, quod uestis essent aurindumentum, cum quo dormiret & operiretur, ante solis occasum ei redderetur, si enim ob defectum pignoris ipse pauper frigus de nocte patiretur & conarer de credendo concu-

Beretur, & coram te de creatore conque-
reretur, & ipsum audiretur promissis, &
tunc ad agendum. Quotam interioris
es: in quo iunius quod ex eo quod tu mi-
sericors es, tibi prouenit, ut nobis necessi-
tates proximorum nostrorum tantopere
commendes. Velim inquam, te interro-
gare, quid misericordie genus sit, homi-
nem quare, & quod pauperis necessita-
tibus, non succurrit, siquidem tu ipse eum
in illis collocas, & illarum causa es? Si
tantopere pauperum necessitates doles,
facile ei remedium poteris adhibere, &
autem eum possis, ei remedium non adhi-

bee, quare me supplicio afficis, eo quod
ei non succurram? Impone domine huic
aliud nomen, uoca illud iustitiam, rigo-
rem, iram, non autem misericordiam. **Q**
incomprehensibilia Dei mysteria. Dominus
eius spiritus nos illuminet, ut aliquid il-
lorum ad utilitatem animarum nostrarum
possimus intelligere. In hoc, quid hic De-
mus præcipit, duo nobis singularia ma-
nus festinant.

Alterum est, Deum maxima misericor-
dia erga diuites uti in hoc, quod paupe-
res sint in mundo, erga quos ipsi tanta
pietate utantur. Alterum utio est, in ge-
nita esse spiritualia bona, quæ Deus in
anima tribulantibus operatur, siquidem,
cum tam misericors sit, corpora pauper-
tate, fame, & angustia opprimat. Quid
enim ex eo quia misericors est, me punit,
eo quod corporalibus proximis mei non
sub venio laboribus, quorum ignem
Deus est causa, sine dubio maxima fu-
tura sunt spiritualia bona, quæ per hoc
medium ipse non solum patientibus ne-
cessitates, sed etiam in illis fruuentibus fa-
cere vult. Hoc (fratres mei) equum est, ut
quilibet vestrum, cum laboribus circum-
datus

INFAD. DOMINICA
XVIII. post Pentecosten.

Concio II

Ascendens Iesus in niviculam trans-
freranit, & venit in civitatem
suam. Matth. 9.

¶ Nec notabilia, quæ dominus in ueteri testamento iussit, unum est illud

nihil bonū in cordibus fuit cogitare fecit. A
unde eis oritur, ut quāplurima scelera, &
atrocia flagitia committant. Res quidem
certissima est, q̃ cogitatio dilatare, volun
tatem inuolat, ut consentiat, quā intel
lectus cogitat. Atque ita cogitatio in malo
extensa peccatum est, & tale quāvis fuerit
tentur est. Itaq̃ si inateria est mortalia pec
catum erit mortale, & si veniale, veniale,
quā se periculo exponit, ut volens tali ma
lo se committere. Ita, & dilatoriem, & mo

Micro. 4. rā S. Hieremias repitendit, dicens, ulque
B Gr. li quo morabūtur in te cognationes noxiz?
27. mor. Non increpat, (inquit B Gregorius) eo q̄ B
cap. 2. ueniat sed quia morētur, qui p̄m uisito

Mich. 2. *La prima affumada*) prauæ cogitationis nō est in manu nostra & si stat in illā expellimus, minime percamus, quin potius mereamur. Atque ita illa communis uo prophetæ Michæ scilicet, Vg, qui cogitatus murde, & operamini mali, in uobis uelutis, de cogitationibus dilatais intelligendi est. Quod aperte constat ex eo, quia Sanctus Prophetia cum illis loquitur, qui cogitationes impias in proximo rursu eas tandem o, ere conpieuerint. Et aduocit statim, In luce matutina faciant illud, nam deprauæ cogitationes ita uoluntate inuadunt ut impios ad improbe operandum ante lucem surgere faciant. O ingentem si iorum Adq̃ consilio nem, qui cum ad bonum exequendum tam pigri, & ignaui sint, ad malum diligētissimi sunt. Fons, & origo tanti mali est bonarum cogitationu defectus, & impio

Pro. 12. *batum abundantia. Sicuti egregie tenetur
Sapientia esse. Qui cor suum in cogitationibus suis, sicut et pessimum impie agit, &
in eo e. in Greco habetur impie agit. Qui
in cogitationibus suis e. sicut sit signum est,
q. in ipsis delectatur. Ex quo fit, ut non solum opera impie de periculis operetur, sed
quod et in persequendo. et in laudat utum*
et in persequendo. et in laudat utum

Rom. 2. Operabatur autem etiam in gentibus ad Romanos scribens. Vbi cum naturalibus philosophis loquens, inquit: Qui cum Deum cognouissent, non sicut Deum glorificauerunt aut gratias egerunt, sed eauerunt in cogitationibus suis, & obsecraturum est insipiens cor eorum. Ecce quid inquit S. A. est, & est deus, fons, & originem malorum omnium illis hominibus fuisse, seipso uanis ac pessimis cogitatio-

Ambustrad. d. Ite. Atque ita sicut cogitatio
impia in scelera prolongata voluntati oc-
casionem praebe, ut consentiat, ex quo alia
plurima mala oriuntur (nam ut ait B. Iudo-
rus cogitatio parit delectationem, delecta-
tio consensus, consensus opus, opus con-
suetudinem, consuetudo legem, ut cogi-
tatio sancta dilatat occasionem praebeet
voluntati, ut illi se per affectionem adiun-
gat, & illam desideret, atque opere com-
pleat. Ideo ait Regius Propheta: Et medita-
bar in mandatu iuris, quae dixit, & exerce-
bar in iustificationibus tuis. Id est, ex me-
ditatione divinorum praeceptorum, et exip-

sum ad ipsorum obsecrans. in tacuit. Deut. 6.
Idcirco postquam dixit S. Moyses, Diliges
Domino. in Deum tuum ex toto corde tuo,
subiecit proutus et uniusq. verba hæc, quæ
ego præcipio tibi hodie in corde tuo, nar-
rabis ea filiis tuis, & meditaberis si dens in
domo tua, ambulans in itinere domiens
arque confingens, & ligabis ea quasi signum
in manus tua, eruntque, & membo-
raberis eos. Hæc enim ait, in Pro-

B. Hier.
 su. c. 2 §
 Math. 5.

na inquam recordantur? Ve per hoc facile
appareat, quod aculeis a propheta ad
hunc rei memoriam excitentur. totidem
eos fraudibus a diabolo excitoꝝ, & ad
obliuionem tantarum rerum induci. Vos
ergo obsecro, fratres, per viscera miseri-
cordiæ Dei nosti, huius tantę miseriæ, &
calumnias remedium adhibeatis. Aule-
re (ut inquit Sanctus Isaias) malum cogi-
tationum vestrorum de cordibus uestris
& uestre (ut ait Dominus Iacobus) diabolo,
& fugiet a nobis. Et sicut Sanctus Abraham
tempore sacrificij uoluit a omni cura abi-
geret.

Pr 118.

Deut. 6.

B.Hier.
fu.c. 23
Munich

- If aia, n

Dr. J. H. Mac.

10

74

simo Domino per id, quod visibile erat & bane, quod etiam innumeris istis uan q peccatorum ab hominibus uideri non potest, paralyticum autem fuit in alecto surgere uideri potuit, et in hoc egregio miraculo clauissime se Deum omnipotentem indicauit eo, quod non orando, ut patet antiqui, & Apolloli miracula operabatur, sed tanquam ex propria uirtute imperando paralytici, ut recte docet B. Thomas.

A. v. etiam cum hic dicitur, quod Saluator quatenus Deus, propria potestate non uultu sic etiam uirtute, non est, potestate excellens id faciebat, ut idem etiam S. Thomas dicit. Aque ita quod si non apertum a eandem magnitudine propofitae scilicet. Quid est factum dicere, Remittentur tibi peccata tua auertere. Surge, & ambula. Respondetur, quod ex parte

Dei tam facile est unum fieri, & alterum, & ex parte uero ipsius rei inquit Beatus Augustinus, magis est imperium in facere, quam coelum, & terram creare. Si autem quis obijciat dicens. Contrarium omnino ueritatem esse, nam iustificatio impium, est gratia in illius anima creare, at coelum, & terram creare, est etiam aliquid ex nihilo facere: ergo non minus est unum, quam alterum, responsetur minus esse peccatorem iustificare, si ad ipsum opus, & ad modum, quo efficitur a tendamus. Quem admodum, si iuxta aliqua uirtute etiam domum nemine contradicente edificaret, & exigeret, atque construeret aicem fortissimi, ipsi eadem urbe renuente: hoc secundum effectum absque dubio maius

tum ex parte operis (plus enim arx inexpugnabilis, quam domus lutea ueritatem etiam ex parte contradictionis: sic dicimus, esse maius opus peccatorem iustificare, quam mundum creare primo quia gratia coelos ac terram multis antecellit. De illa enim in sapientia dicitur, Propositi illam regnum & sedibus, & diuinitas nihil esse dixit in comparatione illius, neque comparant illi lapidem pretiosum, quoniam omne aurum in comparatione illius, uena est exigua. Deinde maius opus est, peccatorem iustificare propter modum quod si nimirum iustificatio est obstatulum est, & contradietio, quoniam in celi creatione non fuit. Si autem queritis, Quis hunc operis obstat, illud quod impedit? fortasse peccatoris uoluntas? De hoc obstaculo

non loquor, quoniam si peccatoris uoluntas contradicere et, nunquam Deus posset iustificare. Nam ut inquit Iohannes Augustinus, Quis creauit te sine te, non iustificabit te sine te. Obstaculum autem, de quo hic agimus, est peccatum mortale, quod in anima resistit & hoc, licet ipse peccator ad Dominum se conuertere uelit, & ad iustificationem disponatur, obstaculum impeditur est. Mirabile proinde factum, quod cum peccatum nihil sit, (ut idem Beatus Augustinus etiam super illa D. Augustini uerba D. Iohannis. Sine ipso factum est nihil id est peccatum hic est, de quo impeditur, & obstat peccatoris iustificationem.

Ex quo apparet, quam perniciosum sit id nihil. Dico mihi, obiecto, non quid est? Est tenebrae & tenebrae quid? Est priuatio lucis. Non est quid posituum nec habens esse, sed est nihil. At uox est quoddam nihil, quod impeditur, ut sicem, & quemcumque alium laborantem ac cunctis terroremineunt. Sic peccatum mortale, quod in anima situm est quod est maior, atque in tenebris & quod est maior, quod Augustinus terret, sanctis timorem inficit. & diuinam potentiam impedit, ut ac iustitiae uoce operetur, & propter hanc contradictionem est etiam minus iustificatio peccatorum, quam coelum, & terram creare. Ex parte uero hominum quoniam ab ipso iustificatione non conspicitur magis in admiratione sapienter, cum uiderent aliquid corporale creati, & paralyticum repente sanitate consequi, quam cum audirent Dominum dicentem Remittentur tibi peccata tua. Vt uere in huius paralytici miraculo cogit.

Ideo sequitur. Videntes autem urbes rimauerunt, & glorificauerunt Deum, qui dedit potentiam talium hominibus. Hic est unus ex principibus fructibus qui percipiendus est ex uirtute operis. De quo Iohannes Augustinus dicit propter illam glorificationem, & collaudationem, si cum David dicitur uirtute imple fatetur, dicens. Memor fui operum Domini, quia memor ero ab initio mirabilium tuorum, & medabor in operibus tuis, & in aduersionibus tuis exercebor. Deus in sancto uirtus. Quis Deus magnus, sicut Deus noster? Tu es Deus, qui facis mirabilia. Notam fecisti in populo uirtutem tuam. Oseruida uerba, & grati cordis atque in igne diuini amoris incensum signum iudicantia. Omnia illa maxima

B. Th. 3.
E. q. 64.
a. u. 3.

B. Aug.

Simile.

Sap. 7.

D. Aug.
sup Ioa.

Simile.

Psa. 76

xima

vim ponderatione digna sunt, sed pra-
cipue ego. Mas in intellectu tuo, id est,
uia qua nos ad te o Deus, peruenit est in
finito tuo, id est Christo, qui sumus adma-
biles operibus bonis, illum uicimus, mouit,
et in amore suum attraxit. Atque uia in-

B. Aug. quod Augustinus. Multitudo credentium
 l. de ul. miraculis Saluatoris congregata est Admi-
 li. cred. rabilis certe fuit Dei providentia, & sin-
 cap. 17. gulare beneficium in nos contulit, cum

in diuina lienis prodigia, quæ a principio
mandi operatus est nobis reuelauit, hæc
enim reuelatio magna diuinarum laudum
inuenta est. Nihil durius ac lapideus ho-
mo est, qui admiranda creationis mundi,
& ineffabilia redemptiois nostræ mysticia,
arque mira cula, quæ tunc Dominus edi-
dit, contemplant, celestis quodam amore
non inflammatur cum Sancto Propheta
dicens. Repleatur os meum laude, ut can-
tem gloriam tuam, tota die in magnitudi-
nem tuam. Nec cogitare debemus hæc admi-
rabilia opera usque ad finem sæculi defutura,
nam quoties uaque necessitas postulaue-
rit. *Psalmus 145. Ps. 145. Ps. 145.*

.Co. 12 m. Dominus ius sanctæ Ecclesiæ cum illis facieb. Ant enim D. Paulus. Deuotione gratiam sunt. ali gratia finitum, ali operatio autum, idest miraculorum. Vbi illud uerbum fuit, quod presens tempus significat, maxime perpende. idam est quoniam in sanctæ Ecclesia semper sunt

102. 14. gratiarum dñi. hñones & Christus Redemptor noster dixit: Qui credit in me, opera, quæ ego facio (id est miraculosa) faciet, & maiora horum faciet: quia ego ad Patrem uado, id est propter meam absentiam corporalem nomine meo ministros meos operantes miraculorum in Ecclesia relinquo. Veli' inter qui ad patrem uado, ubi mea presentia fidelibus meis, ut miracula possint facere usque ad sæculi consummationem impetrabo, atque ita noui credentes semper ad Dominum glorificandum, & collaudandum incitabuntur. Oportet autem (fratres mei) ut hæc laudes coram dñi nrm iustè resur acceptæ, a pura con-

Gen. 3. scienti procedant. G'offi ordinata per
pe idit, quod primus, qui nomen Dei no-
minauit, fuit diabolus, qui (v' pater ex di-
uinis I reus) mulieri dixit, Cur praecepit
vobis Deus &c. Erprimus, qui Christum
Redemptorem nostrum Iesum Nazare-
no nuncupauit, fuit etiam diabolus, (v'
pater apud D. Lucam) ubi dicitur. Etia

homo habens demonium immundum
 & exclamavit voce magna, dicens. Quid
 nobis, & tibi Iesu Nazarene? Venisti per-
 dere nos. Sed Domino non placuit, ut res
 tam improba, immunda, atque execran-
 da, quæ sit diabolus, ipsum nominaret.
 Quapropter sanctissimum nomen Dei,
 atque eius divinas laudes, non sicut dia-
 bolus corde immundo pronunciare stu-
 deamus, sed illud corde mundo, & amo-
 ris pieno nominemus, recte, cum est laus,

quæ illi placet, & quæ animam laudat-
ris lætæ. A quo ubi nos legimus,
Lauda sterilis, & quæ non parit, alia trans-
latio habet, quare sterilis, & quæ non pa-
rit, & sic est etiam in contextu Græcæ. Vbi
significatur, quod laus animam lætificat,
sed hoc intelligitur, dummodo anima ip-
sa mundum, & mundum petat. Ex his au-
tem, ob quæ maximo cum gaudio Dei m-
gionificare debeat, manifestum est, quæ talē
potestatem, scilicet, ad murendū peccata
dedit hominibus. Magnas Deus amicis
suis olim communicauit potestates. Pro-
pheta mysteriosas reuelationes futuro-
rum dedit, & aliquibus hominibus po-
tatem suscitandi mortuos, & alia miracu-
la facienda contulit.

la faciens iuribus, sed aequal ante legem
gratiae dimittendi peccata, quousque ip
se ueniat mundum, concessit potestatem
quam sacerdosibus tribuere dignatus est,
dicens. Accipite spiritum sanctum, quo
rum remiseritis peccata, remittuntur eis.
Quae quidem potestas (ut docet B. Tho
mas) non consistit in potestate collata a Chri
sto, & nusquam Angelis collata. Sed ob
ferui, quod licet bona sit definitio pecca
ti, quam tradi D. Augustinus dicens. Peccatū
est dictum, uel factum, uel concupiscum
contra legem D. i., quae definitio co. fir
ma ut ex illis uerbis Ecclesiastici. Ve do

plurimae cordis, & labis Ecclesis, & manibus
malis facientibus, ubi aperte Spiritus san-
ctus docet esse peccatum cordis, & linguae,
& praeteritum operum, sed tamen non om-
ne dictum, vel factum, vel concupitum
contra legem Dei est peccatum mortale,
quoniam saepenumero propter interioris
puritatem multa dicta, vel facta, vel con-
cupita contra legem Dei sunt peccata ve-
nialia, ad quae in sacrosancta Ecclesia prae-
ter confessionem alia multa remedia col-
locata sunt. Et D. Thomas ad idem tria
adhibet. Primum est, quatenus gratia, quam

15. 345

101.26

B.Th.,
p. 964.

D Aug.
14. cōtra
Faustū.
Ecc. 1.

quam Dominus animæ tribuit, peccatum ueniale dimittitur, uerbi gratia cum quis mortalia confiteatur, ei graua tribuitur, & ibi eius uenialia condonantur. Secundum remedium est, interior cordis dolor. Exempli gratia, audis rem facram, & cum recordaris tuorum peccatorum, ex intimo corde suspiria trahis, eo quod Deum offendi sit ob hoc a deo peccata remittuntur. Tertium denique remedium est propter quācunque reuerentiam Deo & sacris Ecclesiæ rebus adhibeamus, aut propter aquam benedictam, aut propter cinerem prima feria quarta Quadragesimæ Christi nris impositum, aut propter benedictionem episcopi, & his exceptis propter quemcunque laborem aut afflictionem, quā quis pro Dei amore patitur. Hoc aperte constat in iis, qui in purgatorio sunt, ubi purgantur, & poena, quæ in hoc mundo pro mortalibus non est purgata, licet isti contra uoluntatem suam patiantur, malent enim in gloria, quam ibi esse. Igitur fratres mei omni puritate, affectione, & amore affectum misericordiarum patre glorificemus, qui tot remedia ad peccata nostra nos contulit, & his uariis meritis, non abundantiā gratiæ, quā comparatur gloria, ad quam nos perducat Iesus Mariæ filius. Amen.

DOMINICA XIX. post Pentecosten.

Concio prima.

Loquebatur Iesus principibus Sacerdotum & Phariseis in parabolis dicens, &c. Matth. 22.

**Dicatur tota parabola usque,
Multi enim sunt uocati,
pauci uerò electi.**

Eph. 1.

Occasione Ultimorum horū verborum uobis rem quandam maxime cōsolationis dicere uolo, scilicet quod licet D. Paulus ad Ephesios scribit de diuina electione & prædestinatione, loquens, agere illi perueniunt de p. Domin. Tom 4.

terito, dicens: Benedixit Deus pater Dominum nostrum Iesum Christum, qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in ecclesiis (id est, ut bona ecclesia suauissimæ gloriæ conseruemur) in Christo (id est, per merita Christi) sicut elegit nos in ipso, ante mundi constitutionē, ut essemus sancti & immaculati in conspectu eius in charitate, qui prædestinauit nos in adoptionē filiorum per Iesum Christum, Vbi uerbum illud, Elegit, & prædestinauit, non ad præteritum tempus, sed ad æternitatem referendum est, ut sic sensus, Elegit nos & prædestinauit nos in æternitate sua, i qua omnia sunt præsentia, & in ea nihil præteritum aut futurum est. Ideo plurimi (ut inquit Scotus) decipiuntur, quoniam de diuina prædestinatione tanquam de re præterita loquuntur, existimantes ipsam iam præteritam esse, & tanquam rem præteritam non posse non esse. Idcirco dicunt isti, Si Deus nos prædestinauit, securus est campus, dormire possumus tranquille & quiete, si autē nos reprobauit, quid nobis prodest laborare, siquidē infallibiliter in æternas gehennæ flammās iuri sumus? Si Deus ita constitutum habet non mutabit, quia inuariabilis est apud quem (ut ait D. Iacobus) non est transmutatio, nec uicissitudo obubrario. Falsi opinioe ducimur, fratres, & nimis decepti uariis, metuentes Deū ad modum creaturæ. Cogitatione, quod sicut, quæ fecit, iam transierunt, & id quod præteritum est de necessitate præteritum est, sicut etiam diuina electio, uel probatio est iā præterita, & siquidem præterita est, quod necessitate uos saluabimini aut condemnabimini! Non ita est, ut existatis, hoc enim opus Dei tempore non metitur, sed æternitate, & ideo non habet finem, ut aut præteritum. Atque ita inquit ibi Scotus, Deum tam libere modo nos eligere, ac sinuquam uoluntatem suam ad aliquam partem determinatam haberet. Quocirca (fratres mei) sancti & immaculati esse contendite, in charitate & in omni uirtute perseverantes, & eritis electi ad æternam salutem, & post hanc uitam, illis celestibus perennis gloriæ nuptiis fruemini. Quoniam in illa triumphante Ecclesia habitari iſūt, oportet ut prius se disponant, & in hoc mundo illa addiscant, in quibus postea coram diuino conspectu se exercere debent, uidelicet, in

Scor. in
1. di. 40.
ad 1.

D. Jac. 1.

A a cogn-

B. Aug. do humana corda fati sunt, idcirco. In-
quiritur in B. A. ut est cor nostrum,
donec ueniamus ad te. Si igitur illam su-
pernam hereditatem optatis, & illam cō-
sequi cupitis, uos ipsos diuina lege uelut
per matrimonium coniungere debetis.

Quid autem est cum illa uos coniungere,
nisi in obseruatione eius uiuere, & onera
ipsius humeris uestris imponere, ac tandem

Luc. 13 ab illa gubernari. Propter hoc reliquit
homo patrem, & matrem, sicut illi faciūt,
qui habitum alicuius sanctæ religionis su-
scipiunt. Hinc intelligitis mysterium, ob
quod cum Christus Redemptor noster in
cruce penderet, suam sacratissimam matrē
dulcissimo matris nomine non appella-
uit, sed eam mulierem uocauit. O Christe
humanæ uitæ reparator, superne nostrarū
anima tuum magister, quare loquēs in cru-
ce cum querno patre, ei dixisti, Pater dimit-
te illis quia nesciunt quid faciunt. Et po-
stea dixisti etiam, Pater in manus tuas cō-
mendo spiritum meum, at uero loquens
cum illa in manu, etiam inquit. Mulier
ecce filius tuus. Quare illam matrem non
uocas, sicut, & patrem tuum uocasti? Hoc
fecit, ut nos doceret, quod postquam in
cruce religionis positi fuerimus, nec patrē,
nec matrem si fieri posset, nominare debe-
remus, & quod nec pater, nec mater, nec
affines nos a quiete, & tranquillitate ip-
sius religionis temerare debent, quin po-
tius Deum instanti obsecrare debemus,
ut a nobis amorem ipsorum auferat, quo
eos non plus quam alios proximos diliga-
mus, atque ita maiori cum libertate spiri-
tus dicere possimus, Pater noster qui es in
cœlis. Qui autem religiosi non estis enim
proprio more diuine legis, quæ est pro-
pria mulier, cum qua usque ad mortem uo-
bis est coniuncta debetis in eo, qui uos tue-
ri impeditur ad eam, ut illam in pa-
trem, & matrem liberrimè relinqueretis.

Hæc est mulier illa, de qua in Proverbiis
dicitur, scilicet. Letare cū muliere adoles-
centæ tuæ, ubera eius inebrient te omni
tempore, & in amore eius delectare ingre-
deris. Quare seduceris, fili mi, ab aliena & fo-
ueri in sinu alterius? Respicit Dñs niam
hominis, & omnes gressus eius cōsiderat.
O uerba petenti memoria digna, quæ si
attento animo euoluantur nimis efficacia
sunt, ut quodcumque cor, licet diuinum, &
lapideum sit, emoliant, & effingant: for-

A lialle qui mundinas, & eruducas uos in
res sūgit, & se a terrenis, & imperinenti-
expediens, a prima sua exitate diuinam le-
gem maximo cum delectamento, & amo-
re amplectitur, & dulcia eius peccata su-
git, hoc est, altissima ipsius mysteria intelli-
gere conatus ut sic in diuino amore absor-
ptus, & inebriatus remaneat. Et hoc est,
nō seduci ab aliena pernicietate, & non fo-
ueri in sinu alterius. Ad hæc autē omnia
ei magnopere lauet, perpendere, quod re-
spicit Dominus uiam beatitudinis, & omnes
gressus eius cōsiderat.

Vultis ergo fratres mei siquidem glo-
riæ hereditatem cupitis, hanc mulierem
ducere? Quid respondeis? S. d. quid mea
uerborum uisusum. Patrum refectus os di-
cere, sic, si opera uestra, negocia, ac merces
uestri respondent, uos sicut Hebræum il-
lum Dominus hereditari em uelle, sed diui-
næ legi coniungi nolle. Vult, & non uult
piger, ait Salomon. Vult hereditatem, &
non uult onus hereditatis. Vniuersusque
in se oculos figat, & hoc uelissimum esse
inueniet. O quam paucissimi sicut Booz,
qui hereditatem & mulierem uoluerunt
estimantes, & reputantes eam grauem esse
diuinæ legis obseruationem, seque uires nō
habere ad tantū onus subeundū, & ad uo-
luptates deponendas. Hanc ignauā, & timo-
rē. B. Augustinus ante conversionem suam
habeat, cui impossibile uidebatur cōcubi-
nā, cum qua diu uixerat, posse relinquere,
sicut ipse in suis confessionibus humiliter
fateretur. O quā multæ adolescentiæ dicitur.
Ego castitatem seruare uolebam, sed me cō-
tinenti nō potero. & hic diffinita in con-
tinuo peccata os nūc in se cognātes, se hoc
opus per se solus aduersus esse ac si non ef-
set Deus, qui peculiari suo auxilio eis uere.

Inter ea ob quæ Dominus de Hebræis
maximè reuerentia est, quia
nam fortissimos terræ promissionis gā-
tes se superare non posse didicerunt, ac si
ipsum Deum aduersum non haberent.
Et ita Dominus P. nūc inquit. Propter quod
uenit ira Dei in filios dissidentie. Ne cogi-
tes hominem te solum dissidentem, quod in
obseruatione legis diuinæ sint, posse supe-
rare, confide te diuino favore ipsius, licet
inigni Gigantis fieri uicturum esse. Caleb
quid, ut in Numerorum uolumine dicitur. Num. 13
fidelis terræ promissionis explorator, &
etiam fidelis contemplator mysterii, quod

Ios. 1. non factus est homo quia solum uerbum caro factum est, & habitauit in nobis. Fuit enim conueniens, ut filius tantum homo fieret, quia sapientia patris est in quo omnia pater condidit. Et artifex per formam artis conceptus, quia artificiarum condidit, ipsum si collapsum fuerit restaurat, ut egrege Draus Thomas docet. Si de regib.

D. Tho. 2 p. 4. 3. se nomini Regis hominem addere. Nam cum Rex tenet magnitudinem status sui considerat, uidetur quodammodo obliuisci esse hominem, & ideo oportet, ut in memoriam eius reuocetur ipsum esse hominem. Atque ita Beatus Hieronymus in quadam epistola refert, quod eu olim Romæ propter uisionem patris auctui Imperatori dabatur inumphus, tempore maioris gloriæ, & laudum ipsius populi, quadam uoce magna clamabat ad eum, dicens. Recordare te esse hominem, recordare te esse hominem, quando populus eum honore afficiebat, tunc homo ille ei in memoriam reuocabat, ipsum esse mortalem, ne uidelicet, honores ac laudes iudicium eius peruertere. Ent. Et si quidem modo cum per Dei infinitam misericordiam Christiani sumus, nullus est, qui hoc regibus, & principibus mundi dicere audeat, ipsi utpote Deum timentes, & suæ saluationis cupidi, illud sæpenumero deberent memoriam euoluere. At si quidem Christus summa sapientia loquitur de Patre omni potens Rege, qui non est homo, quorsum illum hominem appellat? Ad hoc respondendo, non ab re hoc dictum esse. Primo, quia pater amantissimus hominis est, ideo nomine amici sui gaudet nuncupari. O quam nos unice amat, qui nullus hominis dolore intrinsecus talis quondam dixit. Delebo hominem, quem creavi a facie terræ. Quem amorem eius summa. Veritas explicuit, dicens Sic Deus dilexit mundum, ut si uim suam unigenitum daret. O nos miseros, si tantam tamque preciosam gratiam neglexerimus, creaturas magis quam creatorem tam benemeritum amantes. Qui ergo tantopere homines admauit, iure optumo homo uocatur. Secundo dicitur homo ab officio, quod quotidie exercet, quædoquid: soli uerbo celos omnes, & elementa cuncta effecit Deus, nec non inuicibili uirtute sua omnes spiritus in celo empyreo creauit, ita ut

Dom. 4.

A nullum posthac creabit unquam. At ipse mei Deus sic amator hominū est, ut quot uidet in. à quouis hora animas hominum creet, easque corporibus puerorū in utero matrum suarū existentū, inundat. Ideo ait S. David: Secundum altitudinem tuā multiplicasti filios hominū. Quid est, secundum altitudinem tuam, nisi secundum eximiam charitatem, & potentiam tuam, sic decreuisti homines, non ut Angelos uerbo uno creare, sed quasi in manibus, tuas eos tenēs semper alias, & alias denuo animas hominum creas, creandoque singulis corporib. singulas infundis. Verum si piorem cum iure appellamus, qui imagines depingit, cur non Deum patrem hominem dicemus, quia semper est hominum creator? Ad hæc homo, Rex pater dicitur, quia pius, & benignus suapte natura extat. In sacris enim literis humanum dicitur, quod lenē, & blandum est. Vnde B. Paulus, ait. Humanum dico propter infirmitatem carnis uestre. Quod penitus est ac si dicat. Rem facis suauem, & facile uobis persuadeo. Si uer exhibuisti membra uestra seruire immundit, & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibere membra uestra seruire iustit. & in sanctificationem. Equidem eu hominem dicimus, piū misericordem, & clementem præditum. significamus. En igitur quid causæ est quod Pater, homo & rex uocatur. Hic fecit nuptias si in suo quando uerbum in explicabilis ratione humanam naturam in unitate personæ ita libi coniunxit, ut in duplici natura un. tantum persona consisteret.

Psal. 50

Simile

Rom. 6.

Et misi seruos suos uocare inuitatos ad nuptias. Vocat ad has nuptias, nihil aliud est quam ad bonorum omnium communem, quæ filii Dei incarnati in mundum ad uult, inuitari. Quidquid enim gratiarum. Sacra illa humanitas recepit in salutem hominum redem dant. Christo namque seruatori uox illa Sancti Iob maxime conuenit. Si comedi buccellam meam Iob 31. solus, & alius non comedit ex ea. Quid hoc est? Nimirum quod Apostolus breui oratione explicauit, cum nos. Christi participes esset. Nos, & Christum induisse ait. Hic igitur fratres (ut uno uerbo dicam) hanc uocem, amicum, & apparat, & finitus est. Itaque in hac sancta Ecclesia sub Dei obedientia, & obseruatione eius diuina legis cum usu diuino

Aa 3 tum

ad nuptias opulentissimas vocati essent, & ire noluerunt, hoc nullo modo potest culpa uacare. O inanis diris plebs da supplicis. Vocat Satanas ad labores, quos uelint non impedi perirent in adipsa ead. honoribus, & homines eunt nulas trahentes moras, uocat mundus fallax ad atroces cruciatus, quos ulro subeunt avaritia, maria transierantes, uariaque terrarum climata perlustrantes, & sponte obediunt uocat autem Deus summæ bonitatis ad gaudium nuptiarum filii sui, & cæci homines tantum bonum negligunt. Saul ut filius Israel persuaderet, ne Dauid in Regem acciperent, eis dixit. **A** die ire nunc hinc semini. Non quid enim abisti uobis dabit filius Isai agros, & uineas, & uniuersos uos faciet tribunos & centuriones, quia conuassus omnes aduersum me? Quasi diceret. Quare hominem pauperem sequimini, quod uos dicere nemo ualeat? O Deus diuitiarum infinitarum ac potentie immensæ, quam mento de hominibus potes cõqueri, & eis dicere. Quare sequimini diabolum, qui præter terrena æterna nihil habet quod uobis præbeat, me autem derelinquitis, qui uos dicere ac potentes facere in æternum possum? Hoc plane rebellionis uestre indignitatem augeat.

Reliqui uero tenuerunt seruos eius, & cum emulys affectos occiderunt. Quis hunc tantum perducit hominum suorum non mittitur, non desectur, non exhonescat? Ferendum est, ut isti morte afficerent illum, qui eos ad æternam felicitatem uocabat? Satis antiqua & usitata semper in mundo fuit hæc infernalis abominatio. In quo infinita Dei misericordia aperussimè ostenditur, qui hominum peruersitatè cognoscens non cessauit mittere seruos suos ad uocandum ipsos cum tanto nitore corum discernere. Et hoc est quod p. Oseam Prophetam his uerbis inquit. Propter hoc dolauit Propheta, & occidi eos in uerbis oris mei, quia misericordiam uolui & non sacrificium. Pulchra iterum est uirtus omnipotens comparans se cum lapidea lapides dolante, nam eo uerbo iudæorum duritiam detexit, quorum corda lapidea erant, & piis monitis resistentia. Animi uero constantissimi, & fortitudinem uarum ostendit, qui in fracto pectore in tunden- dis iudæis desudauerunt. quamuis tantus eorum labor non profuerit. Quæmadmo-

A dum namque lapidea seligit instrumenta ferrea, constar, acui & probat, ac p. tantam operam contingere solet, ut dum lapides poliri, isti ferrei instrumenti frustum lapidis excidit, quo sibi uolnus infligit, & cap. ut contemnat, in eundem modum fieri ualeat à iudæis sunt affecti opprobriis & contumeliis actar de acerbissima morte d. illis expoliis dabant operam. Cum ait in Prophetis, significauit, se illos pro instrumentis accepisse, nam præposito, in rationem habet instrumenti, ut dixerunt Apostoli, Si percussus in gladio, & alibi dicitur, in funda & lapide. Et occidi eos in uerbis oris mei, dupliciter exponitur. Vno modo cum dicimus, *Tengo muchos los huessos á fulano con mis instrumentos.* Sic & sanctos uates dicat Deus à se occisos. Vel alio modo, occidi eos, quoniam uerè, & realiter permisit ut ipsi pro prædicatione uerbis ipsius morerentur, & rationem assignat, Quia misericordiam uolui, & non sacrificium. Iam cum Deum non colimus per externa sacrificia, & munera propter ipsum (ut per quam dicit B. Thomas obseruat) sed propter nos & propter proximos, non enim indiget sacrificiis nostris, sed uult ea sibi offerri propter nostram deuotionem & proximorum unitatem, ideo misericordiam, qua subuenitur defectoribus aliorum est, sacrificium Deo magis acceptum, utpote propinquius utilitatem proximorum inducens. O patres conecionatorem per immensam Dei charitatem uos obsecro, ut ad hæc attendatis, animaduertite uos esse Dei instrumenta, & deberet esse uelut ferro, constantes, fortes & austeros ad lapides semdendos, quod si ipsi lapides proficiunt, & uos percussent ne inueniri, ex lapidibus enim lapidum id omni solet, uos autem peccatores qui uelut lapides estis, quare non emollimini, & efficiemini tenebre audientes curam quam Dominus uenit uelut & commodi habet, & quod magis uult misericordiam, qua erga uos ministri sui uenerunt, quam aliqua sacrificia, quæ ei offerri solent. Si uero, o hæc tantam misericordiam contemnit, perit mescire huius altissimi Domini iram super uos esse uenturam, sicut uenit super illos, de quibus in præsentium ait.

Rex autem enim audisset iratus est, & misit exercitibus suis p. d. homicidas, illos, &

1. Re. 12

Ose 6.

Simile.

B. Th. 2.
2. q. 30.
ar. 4.

tio domini magna est, peccatorum meorum
misericordia n. & ita ab illo
enō proxima. Pœnitentiam age & hac
nuptialis ueste te induere, omni cura & u
g. anxia stude, aliter n. uana est fiducia,
quam habes in Dei misericordia. Et si hoc

Mich. 2

credere nolueris, attende quid per Mi
chazam prophetam ipse, licet obscure, di
cat. Ne alloquimini loquentes, dicit do
minus Iacob. Nunquid abbreviatus est
spiritus domini, aut tales sunt cogitatio
nes eius? Nonne uerba mea bona sunt cū
eo, qui recte graditur? Vt n. abatur pro
pheta Michas Hebræ s. ingentia suppli
cia, & ipse propheta in persona populi ra
tiones proponit, quibus Heb. æi seip. so
c. labantur, & prophetam prophete
repellebat dicentes, se optime nouisse Dei
ingenium, qui misericors erat, antiquam
pietatem non amiserat, & fieri non posse,
ut Deus tam pius pateretur, quod cū ipsi
populi eius essent, & fidem in ipso habe
rent, ab eo euerterentur. Et hanc uanam
fiduciam dominus increpat, dicens. Non
ne uerba mea bona sunt cum eo, qui recte
graditur, i. erratis toto celo, si uobis per
suaderis bonitatem meam scelerib. uestris
esse futuram. Verē ego sum talis tam bo
nus sicut uos dicitis, sed cum eo, qui recte
graditur, at cum proteruis, & impiis du
rus sum atq. asperum. Hoc satis in pre
sentiarum apparuit, siquidem hunc nō ue
strum ueste nuptiali in æterna infernō
supplicia mitti iussit. O incommutabilis
Deus, nunquid possibile est ut hoc in cor
dib. eorum, quæ infallibilis ueritatis esse
credunt, nullam faciat impressionē? Qua
re fratres meritori utib. non conueniē
tibus, audientes diuinę iustit. s. feneritatem?
Quid ergo in cogitationib. uestris enolui
tis? Quid apud uos constituit? Vultisne
in uestris scelerib. sic perseverare, ut in me
dio sp. uos art. uocisima mors rapiat,
& in ignem perpetuū arduos detrudat?
O Deus infinitę pietatis illumina, obsecro
hos fratres meos & eorum corda efficaci
ter moue, ut per ueram pœnitentiam ad
te reuertantur, & ita adornati charitate &
gratia, paradisi gloriam obtinentes, ibi te
suauissime persuantur. Amen.

A

INEAD. DOMINICA
XIX. post Pentecosten.

Concio II.

Loquebatur Iesus principibus Sacer
dotum & phariseis in parabolis,
dicens, &c. Math. 22.

B

 N hac parabola sacri hodie
ut euangelii nobis Dei boni
tas aperius ostenditur, &
quanta liberalitate sua ineffa
bilis dona nobis cōtreat, si qui

C

dem non expectat ut illa ab eo postule
mus, quia potius ipse nos inuitat & ad ea
uocet. Ita illa et ostenditur, quia in uisum
pu. parantur, quando quidem tam singu
laris bona conueniunt. Conuicti glorię
merito appellat post nuptias Regis,
quas superius Rex alius s. suo facit,
ita n. inueniuntur Deus quolibet iusto gau
det, & si alium pre. erillum non habet,
quod illi d. ad in. uer. u. & singu
laris est. Itaq. nuptias esse & nuptias Regi
les quas. g. Rex non seruo suo, sed
filio facit, circūst. ant. sunt, quę glorię &
lectis mag. iudiciem ostendunt. Quapro
pter sicut, qui in hoc seculo sumus, illud
Plalmi dicere possumus, & respondere
me in illa quorum nō est numerus, multip
maior. cum ratione quilibet beatorū dice
re potest. Circūdederunt me bona, quorū
nō est numerus. Ex malis autem, quę
nos in hoc mundo circūdant, maiora sunt
illi, quę anym. nocere & inter hec maio
ri sunt peccata mortalia, quibus diabolus
corda n. istra opprimit. Et ad hoc applica
ri possunt uerba illa Proverbiō. Quan
do summiserit uocem, hoc est, quando
diabolus te tenuerit, & te uide. & c.
quoniam septem nequię sunt in corde
illius, & ab. in. uer. u. & c. & c.

D

Atibus nuptiis liberi sumus. Hic nosti
perbia & desiderium honoris asserit, in
c. glo. uero maiores esse non optabimus,
ibi n. tam magni sunt iusti, ut minor sit
maior. D. Ioanne Baptista cum in terris
conuocatus dicit Christus Red. p. o.
noster

Psal. 124

Pro. 26

+

- n. i. i. r. e. f. e. r. u. r. q. u. i. p. e. s. t. q. u. i. m. i. g. e. s. t. a. u. d. e. i. l. l. o. c. o. e. l. e. s. t. i. u. r. o. d. i. x. i. , a. d. i. c. i. t. s. t. a. t. i. m. ? Q. u. i. a. u. t. e. m. m. i. n. o. r. e. s. t. i. n. r. e. g. n. o. c. o. e. l. o. r. u. m. , m. a. i. o. r. e. s. t. i. l. l. o. . H. i. c. n. o. s. c. u. p. i. d. i. a. s. t. o. r. q. u. e. t. , s. e. d. i. b. i. n. i. l. i. e. r. i. t. q. u. o. d. d. e. s. i. d. e. r. e. t. u. r. e. r. u. n. t. n. i. b. i. t. o. r. t. a. n. i. a. q. ; b. o. n. a. , q. u. a. a. c. c. i. p. i. e. m. u. s. , u. t. d. e. s. i. d. e. r. a. n. o. s. t. r. i. p. e. r. f. e. c. i. s. s. i. m. i. m. o. d. i. p. e. n. i. a. A. d. i. c. i. t. u. s. p. r. o. p. h. e. t. a. m. n. i. S. i. m. o. . c. o. n. a. p. p. e. t. u. r. g. e. n. t. i. a. t. u. a. V. b. i. a. l. t. r. a. t. r. a. n. s. l. a. t. i. o. h. a. b. e. t. s. a. n. c. t. a. s. d. e. t. i. c. i. a. m. e. r. i. t. c. u. m. u. l. s. u. t. u. o. . H. i. c. i. n. t. e. r. e. a. , q. u. a. i. u. s. t. o. s. m. a. g. i. s. o. p. p. r. i. m. u. n. t. , e. s. t. i. t. m. u. l. o. r. u. m. c. a. r. n. a. l. i. u. m. m. o. l. e. s. t. i. a. , i. b. i. u. e. r. o. o. m. n. i. n. o. e. r. i. t. a. b. h. a. c. p. e. s. t. i. l. i. b. e. r. a. c. o. r. p. o. r. a. n. o. s. t. r. a. A. d. i. m. p. l. e. b. i. t. u. r. n. q. u. o. d. i. n. P. r. o. v. e. r. b. i. s. B. i. t. u. i. s. u. n. t. s. e. i. t. e. n. b. e. c. o. m. i. t. i. c. a. s. u. a. l. i. a. n. i. t. u. s.) & i. n. i. g. i. t. a. t. i. o. o. s. s. i. u. m. t. u. o. r. u. m. , a. l. i. a. n. a. m. q. . e. r. u. n. t. n. e. l. u. t. a. r. u. d. i. n. e. s. e. x. q. u. i. b. . s. a. c. c. a. r. u. d. e. p. r. o. m. i. t. u. r. , u. l. g. o. (C. a. n. a. s. d. e. a. z. n. a. c. e. r.) & h. o. c. u. o. l. u. p. t. a. t. e. , q. u. a. e. x. a. n. i. m. a. e. g. l. o. r. i. a. i. n. c. o. r. p. u. s. r. e. d. u. n. d. a. b. i. t. . H. i. c. m. o. t. i. o. n. e. s. n. a. n. o. s. o. p. p. r. i. m. u. n. t. , i. b. i. o. m. n. e. s. c. e. s. s. a. b. u. n. t. : a. n. i. m. (u. t. a. p. u. d. S. I. s. a. r. a. d. i. c. i. t. u. r.) S. e. d. e. b. i. t. p. o. p. u. l. u. s. m. e. u. s. i. n. p. u. l. c. i. t. u. r. d. i. c. e. p. a. c. i. s. & i. n. t. a. b. e. r. n. a. c. u. l. i. s. f. i. d. u. c. i. t. & i. n. r. e. q. u. e. o. p. u. l. e. n. t. i. a. T. a. b. e. r. n. a. c. u. l. a. f. i. d. u. c. i. a. e. r. u. n. t. c. o. r. p. o. r. a. g. l. o. r. i. f. i. c. a. t. a. . I. n. h. o. c. m. u. n. d. o. c. o. r. p. o. r. a. s. u. n. t. t. a. b. e. r. n. a. c. u. l. a. a. n. i. m. a. r. u. m. , s. e. d. n. o. n. t. a. b. e. r. n. a. c. u. l. a. f. i. d. u. c. i. a. . s. i. q. u. a. n. d. e. q. u. o. n. d. a. p. a. u. l. a. m. c. o. r. u. m. p. o. n. u. n. t. H. e. c. e. n. i. m. q. u. e. o. c. u. l. o. r. u. m. i. n. l. u. m. e. n. a. i. m. i. t. u. s. , m. a. n. e. d. e. n. t. a. s. , a. l. i. a. d. i. c. i. t. u. r. e. s. & c. o. r. p. o. r. a. l. e. m. p. a. l. c. h. r. i. s. t. i. a. n. i. t. u. m. , q. u. a. o. m. n. i. a. i. n. u. n. i. v. e. r. s. a. l. i. r. e. s. u. r. r. e. c. t. i. o. n. e. r. e. s. t. a. u. t. a. b. u. n. t. u. r. , u. t. n. o. n. a. m. p. l. i. u. s. a. m. i. t. t. a. n. t. u. r. H. i. c. n. o. s. g. u. l. a. u. e. x. a. r. , & a. d. d. e. s. i. d. e. r. a. u. m. m. u. l. t. o. r. u. m. e. h. o. n. o. r. p. r. o. m. o. c. a. t. , i. b. i. u. e. r. o. d. i. u. n. a. e. s. t. e. n. t. i. a. e. r. i. t. c. i. b. u. s. n. o. s. t. r. i. s. a. p. p. e. t. u. b. u. s. p. e. r. f. e. c. i. s. s. i. m. i. d. e. s. u. s. t. e. n. t. i. a. s. A. r. q. u. e. n. t. a. S. D. i. c. i. t. e. c. l. e. a. . l. i. m. i. t. u. s. l. e. m. , u. n. q. u. a. n. t. D. o. m. i. n. u. m. c. o. r. a. d. d. e. i. n. p. u. l. c. i. t. L. a. u. d. a. c. e. l. e. s. t. i. l. e. m. d. o. m. i. n. o. , l. a. u. d. a. D. e. u. m. t. u. u. m. S. i. o. n. . E. t. i. n. t. e. r. e. a. , q. u. a. i. b. i. r. e. c. e. s. s. e. t. , o. b. q. u. a. i. p. s. u. m. i. n. t. i. b. i. n. e. s. s. e. d. e. b. e. t. i. n. e. m. e. s. s. e. , Q. u. a. n. t. i. p. e. f. r. u. m. e. n. t. i. s. s. a. t. i. a. t. e. G. r. a. n. u. m. f. i. u. m. e. n. t. i. e. s. t. C. h. r. i. s. t. u. s. , & a. d. e. p. s. h. u. i. u. s. f. r. u. m. e. n. t. i. e. s. t. d. i. u. i. m. e. a. s. i. n. q. u. a. f. e. l. i. c. e. s. i. l. l. u. s. I. e. r. u. s. a. l. e. m. c. i. u. e. s. b. e. a. t. i. f. i. c. a. n. t. u. r. H. i. c. i. n. u. i. d. i. a. n. o. s. t. o. r. q. u. e. t. , & c. a. u. s. a. e. i. u. s. e. s. s. e. s. o. l. e. t. , e. o. q. u. o. d. u. n. u. s. p. o. s. s. i. d. e. t. i. d. q. u. o. d. a. l. i. u. s. e. x. o. p. t. a. t. , a. u. t. e. t. i. a. m. q. u. i. a. a. l. i. u. s. i. n. p. a. t. i. d. , q. u. o. a. l. i. u. s. e. g. e. t. i. n. c. e. l. o. u. e. r. i. t. n. u. l. l. u. s. a. r. r. i. p. i. e. t. q. u. o. d. a. l. i. i. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. m. e. s. t. , n. e. c. q. u. i. a. u. n. u. s. m. u. l. t. u. m. p. o. s. s. i. d. e. t. , i. d. e. o. a. l. i. i. s. q. u. i. d. p. o. s. s. i. d. e. a. n. t. d. e. f. i. c. i. e. t. , o. m. n. e. s. i. b. i. m. a. n. u. s. p. l. e. n. i. t. u. d. i. n. e. s. h. a. b. e. b. u. n. t. . O. p. e. l. a. g. u. s.
- A. i. n. f. i. n. i. t. u. s. c. l. e. m. e. n. t. i. a. , q. u. a. n. d. o. i. n. a. q. u. i. s. t. u. i. d. i. u. i. n. i. a. m. o. r. i. s. n. a. t. a. b. i. m. u. s. ? O. m. a. r. e. i. n. h. i. n. i. t. e. p. a. r. t. i. a. s. , q. u. a. n. d. o. i. n. c. e. l. o. m. e. r. g. e. m. u. s. ? O. a. l. y. n. e. i. b. i. i. t. e. d. u. l. c. e. d. i. n. u. s. q. u. a. n. d. o. i. n. t. e. b. i. c. a. d. m. u. . i. n. s. a. n. t. i. r. e. n. o. s. e. n. l. o. s. e. l. o. s. f. u. a. . I. m. o. s. a. e. i. n. g. l. o. r. i. a. . I. b. i. i. n. l. q. u. o. d. d. e. s. i. d. e. a. i. p. r. i. s. t. e. d. e. f. i. c. i. t. q. u. o. m. a. m. i. n. a. t. D. A. i. c. i. t. e. s. e. s. t. q. u. i. n. a. b. e. t. o. m. n. i. u. q. u. a. u. u. l. e. & i. b. i. m. i. n. i. l. A. d. e. n. t. a. d. m. a. c. i. s. d. e. n. n. i. h. a. m. i. s. t. e. c. l. i. a. i. n. t. e. r. , u. t. h. o. n. o. p. r. i. a. t. u. r. q. u. a. n. o. u. n. t. u. t. e. l. g. a. l. e. B. F. r. o. m. i. c. i. s. & f. d. o. c. e. & i. n. t. e. n. t. u. r. i. n. p. i. e. m. u. n. t. a. t. e. r. . D. T. h. i. q. u. i. n. o. n. p. a. t. i. e. a. j. u. x. t. e. p. r. o. m. i. t. C. e. r. t. q. u. o. d. i. s. s. i. m. i. l. i. m. e. s. t. , q. u. o. d. s. i. p. l. u. r. i. m. a. d. f. o. n. t. e. m. a. r. t. i. a. l. i. q. u. e. m. p. e. r. g. a. n. t. a. l. i. a. m. a. q. u. a. i. n. p. o. r. t. a. t. e. s. , c. u. m. r. e. d. i. e. r. i. n. t. , a. l. i. u. s. a. l. i. i. n. o. n. m. u. l. d. e. b. i. t. , e. o. q. u. o. d. m. i. n. u. s. a. q. u. a. i. n. s. u. o. u. a. s. e. , q. u. a. a. l. i. u. s. p. o. r. t. e. t. , s. e. d. u. n. i. t. a. s. q. u. i. s. q. u. e. c. u. m. a. q. u. a. q. u. i. m. f. e. c. i. t. c. o. n. t. e. n. t. u. s. u. e. n. i. t. , n. o. q. u. i. d. e. o. m. n. e. s. u. a. s. a. s. u. a. p. l. e. n. a. d. e. f. e. r. u. n. t. . S. i. c. u. l. t. i. i. n. g. r. e. d. i. e. n. t. e. s. i. n. i. l. l. u. m. i. n. f. i. n. i. t. a. t. e. r. i. t. a. t. i. z. f. o. n. t. e. m. , q. u. i. e. s. t. D. e. u. s. , u. a. s. a. s. u. o. r. u. m. m. e. i. o. r. u. a. d. i. m. p. l. e. n. t. , & i. t. a. o. m. n. e. s. c. o. n. t. e. n. t. e. r. r. e. m. a. n. e. n. t. . N. u. n. q. u. i. d. m. e. t. r. e. t. z. , q. u. i. b. u. s. c. a. u. p. o. r. e. t. u. r. a. d. u. e. n. d. e. n. d. u. m. u. i. n. u. m. , c. o. n. q. u. e. r. e. n. t. u. r. , e. o. q. u. o. d. i. n. u. n. q. u. a. m. q. u. i. p. s. a. r. u. m. t. a. n. t. u. m. u. i. n. i. q. u. a. m. i. n. a. l. i. a. s. n. o. n. i. m. m. i. t. t. a. t. u. r. ? M. i. n. i. m. e. p. r. o. f. e. c. i. d. o. . I. t. a. n. o. n. c. o. n. q. u. e. r. e. n. t. u. r. i. u. s. t. i. , e. o. q. u. o. d. u. i. n. u. m. g. l. o. r. i. a. e. n. e. q. u. a. l. i. t. e. r. D. e. u. s. n. o. i. m. p. a. r. t. i. a. t. u. r. . A. c. t. e. i. n. u. s. p. a. t. e. r. o. m. n. e. s. s. e. r. u. o. s. s. u. o. s. , q. u. i. s. u. n. t. b. e. a. t. z. m. e. n. t. e. s. i. n. c. e. l. o. i. n. d. u. i. t. . D. e. u. n. a. m. e. s. s. a. p. i. e. c. a. d. e. b. r. o. c. a. d. a. d. e. t. r. e. s. a. l. t. o. s. , u. n. d. e. i. c. e. t. , g. l. o. r. i. a. , q. u. a. e. s. t. t. e. t. i. o. , u. i. s. s. i. o. , & f. i. n. i. t. o. i. l. l. u. s. s. u. m. i. b. o. n. i. . Q. u. a. n. t. u. s. q. u. i. m. a. i. o. r. e. s. s. u. n. t. m. e. r. i. t. o. m. a. i. o. r. e. m. g. l. o. r. i. a. u. e. u. e. s. t. e. m. i. n. d. u. i. t. , m. i. n. o. r. e. s. u. e. r. o. d. m. i. n. o. r. e. , T. a. s. o. d. o. r. l. e. s. m. i. n. e. a. l. i. a. l. l. e. , A. b. s. q. u. o. d. a. l. i. q. u. i. s. e. o. r. u. m. c. o. n. t. e. n. t. u. s. n. o. n. s. i. t. s. i. c. u. t. i. l. l. i. c. o. n. t. e. n. t. i. s. u. n. t. , q. u. i. c. u. m. s. i. n. t. p. a. r. u. e. s. t. a. t. u. r. z. , u. i. d. e. n. t. a. l. i. o. s. h. o. i. e. s. m. a. i. o. r. i. s. s. t. a. t. u. s. e. m. a. i. o. r. i. b. u. s. u. e. s. t. i. b. u. s. i. n. d. u. i. t. . I. n. h. o. c. m. o. r. t. a. l. i. c. o. r. p. o. r. e. n. o. s. t. r. o. l. i. c. e. r. i. p. l. u. m. d. i. f. f. i. c. i. l. e. s. a. t. u. r. , & q. u. e. r. e. t. a. t. u. r. , n. u. n. i. o. a. u. i. d. e. m. u. s. u. n. u. m. m. e. m. b. r. u. m. d. e. a. l. i. i. s. c. o. n. q. u. e. r. i. , n. o. n. n. p. e. d. e. s. q. u. e. r. a. n. t. u. r. , q. u. o. d. m. a. i. o. r. h. o. n. o. r. c. a. p. i. t. i. h. e. a. t. u. r. , n. e. c. q. u. i. i. b. i. t. a. c. c. e. l. e. s. t. a. m. i. s. t. a. s. i. t. , h. o. c. i. g. i. t. u. r. p. e. r. f. e. c. i. t. u. s. i. n. c. o. r. p. o. r. e. m. y. s. t. i. c. o. I. e. s. u. s. t. u. l. i. t. q. u. o. d. p. e. r. c. a. l. i. o. n. e. s. e. s. t. c. u. m. i. n. c. o. r. p. o. r. e. t. a. m. , a. l. i. a. p. a. r. t. i. u. s. i. b. i. t. u. s. . N. a. l. i. c. e. t. u. t. d. o. m. i. n. u. s. a. i. t. , I. n. d. o. m. o. p. a. t. r. i. s. m. e. i. m. a. n. t. i. o. n. e. s. m. u. l. t. a. s. u. n. t. , t. a. m. e. n. a. l. i. i. n. s. a. c. t. u. s. h. a. b. i. t. a. c. u. l. u. m. a. l. t. e. r. i. u. s. n. o. n. o. p. t. a. b. i. t. , q. u. i. a. s. i. i. l. l. u. d. h. a. b. e. r. e. t. , n. o. n. m. e. l. i. u. s. q. u. a. m. s. u. i. c. i. q. u. a. d. r. a. t. e. . S. i. c. u. t. e. n. i. m. l. i. m. a. x. , u. l. t. i. m. o. ,

Simile

Single

Simić

Smile.

Hic etiam notandum est, Dinum Augu-
stinum, & Alexandrum Alesensem quare
re utrum corpora martyrum cum uulneri-
bus resurrectura sint. Et respondent affir-
matue, dicentes partes illas, que pluri-
bus uulneribus sauciatae, & uulneratæ fuerint
maiori cum splendore ad ostendam
animi uirtutem resurrecturas esse. Illa e-
nim signa, & cicatrices in corporibus glo-
riosius apparebunt uelut pulcherrimæ
aureæ rosæ, in pretiosa purpurea uulgo.
(Come dicitur a se, et croen flos carni si)
Quis ergo hæc audiens ex intimo cor-
de suo suscipit non trahit incensus desi-
derio uidendi se in rima foeliciter, &
gloria constitutum? Lacrimam fletus,
quoniam ad hæc regias nuptias uos Deus
inuitat, & singulis momentis uos diui-
nis inspirationibus uocat. Et non a? uos
esse pro rata soluturos, uulgo. *Præter
a fescote*. Sicut apud homines fieri solet,
Que

tiens. Et ita merito dicimus, ipsum gratis nobis gloriam & gratiam donare. Quis ergo adeo sui ipsius inimicus erit, ut tam superbum bonum contemnat? Licet mille uitæ uobis cōcederentur, & dominus nobis præciperet, mille mortes subire ad illam obtinendum, omnes illas libenter offere debemus, nedum rem tam facilem, qualis est decem præceptorum obsequium, perfectè adimplere.

Quæro à uobis o fratres, si uobis natiueretur, Christum Redemptorem nostrum simul cum sacratissima Virgine matre sua forma uisibili, & gloriosa in urbe Ierusalem nunc esse, & uos illos uidere posse, & alloqui, & cum eis cōsolari, quis uestrum licet debilis, claudus, & pauper esset, qui iter statim libenter non aggrederetur? Omnes labores & pericula ipsius iuneris atque expensas, quæ necessitate futuræ erant, parui faceret. Quam plenum esse iter hominum ac mulierum, multitudinem? Quam diligentia omnes ambularetis, ut uno saltem die, aut hora, rem tantam & tantæ consolationis uideretis? Si ergo tot labores subire non recusaretis, ut gloriosas illas facies cælestis filii & sanctissimæ matris, uel una dūtaxat hora contemplaremini, quid obsecro equum est, facitis, ut in æternum sanctissimam Trinitatem, & gloriosam eandem Iesu Christi humanitatem uerbo diuino uniam, & beatissimam matrem eius cū tota cœlestia curia ipsa diuina essentia fructus, intueamini? O pater luminū, & Deus infinitæ pietatis, illumina obsecro, & doce hos fratres meos, ut hæc sicut oportet intelligant & illa omni studio & possibilitate adipisci contendant. Quamuis beatissimus & ceteris uisibilibus angelis potest, ut initio diximus, tamen hoc sacrum euangelium ad hieram de illis nuptiis nō loquitur, sed de illis, quæ in hac militanti ecclesia celebratæ sunt & celebrantur. Hoc B. Hieronymus & D. Chrysostomus hanc parabolam explicantes reserunt, & illa uerba

Pro cuius intelligentia notandum est, fuisse ingens, & ineffabile beneficium, quod æternus pater Rex uniuersalis mundo impendit, cum ei unigenitum filium suum factum hominem dedit, & talem hominem, ut esset Ecclesiæ spōsus. Hoc beneficium in præsentium uocamus, nuptias, quæ

A dēque fuerunt tam uerbū diuinū a uobis sibi, & coniunxit naturam humanam pater unionem hypostaticam, & personalem, & statim in illo instanti anima illa sanctissima fuit effecta gloriosa, quia diuino uerbo fuebatur, imo (ut egregie D. Th. uus Thomas ait) habuit scientiam beatorum, quæ in Dei uisione consistit. Si autem alia sponsalia præter hoc non essent, hæc licet nobis nimis honorifica essent, non tamen uitalia, si enim quis regis consors uideretur, & quædam in nobis beneficium confert, hoc certe honor est, absque utilitate tamen. Ita Christus Redemptor noster ecclesiam sponsam non accepisset, & nobis merita sua non communicasset, licet fuisset magnus honor noster, esse tota ecclesia non sine modo, ac cum ecclesiam sponsam accepit, & ei diuitias suas, ac merita communicauit, hoc fuit honor cum utilitate. Ut autem homines in cognitionem horum beneficiorum ueniant, & his nuptiis fuerentur, misit Deus seruos suos Patriarchas, & Prophetas, qui Aduentum Iesu Christi Saluatoris mundi prædicarunt. Atque ita Beatus Stephanus de omnibus prophetis loquens dixit, Qui præannuntiabant de aduentu iusti. Quod autem fecerunt? quæ celeritate ad has nuptias properarunt? noluerunt (inquit) uenire. O stupendam hominum dementiam, o detestandam humanæ mentis excitatem. In si uices summa Dei nostri bonitas & summa filiorum Adæ pietas. Deus homines inuenit, ut diuinitis filii sui perfruantur, & ipsi uenire nolunt. Omnes huius mundi res nos inuitant, & ad se a trahere uolunt, & nos omnia sequimur, & ad omnia præterquam ad Deum confugimus sicut alibi quædam foram pergit ad aliquid erendum, & uocatus ab una officina seu taberna & ab alia atque ab alia ipse confusus, nescit quo uadat, & tandem in eam se confert, ubi deterius & carius enutrit. Sic nobis euenire solet, honor namque nos inuitat, inuitat uoluptas, inuitat iudicium, inuitat odium, inuitat denique quodcumque scelus huius mundi.

Et cum Deus ad gloriam suam nos inuitet, plerique homines deterius amplectuntur, & quod carius est uidelicet res inuadunt, Deum autem, qui infinitum bonum est,

D Th. 1
p. q. 9. a.
2.

Simile.

Ad. 7.

Simile.

B Hier
D. Chr

non potest & idcirco non potest. A
est, & tunc haurum nuptiarum laudissima
fercula manducamus, cum Saluatoris do
et nunciamus. Et tunc haurum nuptiarum
atque mysteria consideramus, cum tunc
sacramenta sequentur, cum in eius no
mine a cœ estis patre diuinam opem, &
gratiam postulamus. O infelices illos, qui
tantorum bonorum non sunt scilicet uti a
te non edicere. Chisti namque doctrina mē
tem illuminat, beneficia autem uolunta
tem diuinam amoris igne facit. Sacra
menta uero animarum morbos sanant,
oratio cœ estem opem, & gratiam impe
trat, gratia denique uirtutes omnes secum
affert, quibus homo ad omniū uirtu
tum officia exercetur. Ex his omnibus,
que amplissima sunt, mihi erant, qui
hoc laudissimo conuiuio sum nolunt. Hi
secundi uirtutis sunt iusti lesu Chisti;
discipuli, qui hæc omnia Hebræis prædi
cunt.

Illi autem neglexerunt &c. usque & con
tumeliosos affectos occiderunt. Vereor maxi
me nos his temporibus, sicut decet, ad po
pulum non concionari, siquidē totus mun
dus adeo perditus & corruptus est, nihil o
minus tamen nullus est, qui prædicatores
persequatur, omnes (ut aiunt) cursum
suum in pace eo faciunt. Hispani (*Passan
en paz su carrera.*) Fortasse causa est, quo
nam uici, ut debemus, non incipimus.

Iosue 4

Iosue 4. A. A. m.
filius Carmi ex ciuitate Iericho regulam
auream fuisse furatum, eamque ad castra
Hebræorum portauisse, ob quod ab om
ni populo lapidatus fuit. Et ubi nos legi
mus, Regulam auream, in Hebræo habet
tur, *linguam auream*, quia lamina illa
etiam in linguæ similitudinem facta. Et si
cut ille Achis ab infidelibus in exercitu.
Hebræorum linguam auream furto subla
tam asportauit, propter quod grauer pu
nitus fuit, sic nunc quamplurimi prædi
catores profana, Gentilium & inanum
librorum uerba ac modos loquendi su
rantur, & eos in sanctam Ecclesiam affe
runt. Euangelium doctrinam profanantes,
ob quod si se in meliorem frugem non re
ceperint, grauissime illos puniendos fore
non dubito. Animaduente obsecro pa
tres, concionatores id quod Sanctus Da

Psalm. 119. ait. Eloquia Domini argentum igne

multum. Nam in sacra scriptura sicut uer
merus dualis, parum significat, & ita se
ptenarius pluriūm. De duali patet ex
illo Euangelistæ Lucæ, ubi dicitur: Vidit Lucæ 21
quandam uiduam pauperculam mittentem
zeta minuta duo, id est parum. Et in
libro Regum uidua illa Prophetæ Elizæ di
xit. En colligo duo ligna. Et apud Sa
lūm Iſaiam: Sicut excussio oleæ duarum; Re. 17
uel trium oliuarum in summitate rami. In Iſa. 13.
his omnibus locis, duo significat parum,
sicut & alibi, Septem, significat multum.
Quale est illud in oratione Annæ, in qua 1. Re. 2.
ubi nos legimus. Donec sterilis peperit
pluuios, in Hebræo habetur, Donec ste
rilis peperit septem, quod idem est. Sint
igitur eloquia uestra non plena floribus
uana rhetoricæ, sed purgata & ab omni
errore ac uana curiositate aliena. Alii au
tem ex fuggeſſis, in quibus concionantur,
cathedras uarietatum efficiunt omne
tempus consumentes in uenulandis quæ
ſtionibus scholasticis, atque ita nulli eorū
de moribus agunt, & uix est qui ui
cia quauis grauissima, audeat increpa
re, ne autem ſtudioſos moleſtia afficiat. Fere om
nes, (*D ſparamos los tiros sin pelotani per
dugones fino solo con papeles uicios.*) Arque
ita corda auditorum non percutimus, &
ſolum ſtrepitum inanem atque inuilem
facimus. Maledictus, qui prohibet gladiū
ſuum a ſanguine, inquit Sanctus Ieremi. 9.
Hoc est, maledictus, qui auertit linguam
ſuam a peccatorum reprehensione: Non
ex horum numero erat D Paulus, qui in
Actibus Apoſtolorum dicebat, Confeſſor
uos hodie etiam die, quin mundus ſum a
ſanguine omnium, non enim ſubſeſſigi
quo minus annuntiaſſem omne conſilium
Dei uobis. Perpendite obſecro qualiter
Sanctus Apoſtolus inquit. Mundus ſum
a ſanguine, quia in quo uisus, pec
cata illorum omnium animam ſuam eſſe in
ſeſſura, ſi ipſe eos, ut decet non ince
piſſet non inquit. Quia non inquit
ſet. Nullus timor ſanctum uirum terre
bat, quo minus a prædicatione ueritatis
deſiſſet. Et ita paulo ante dixerat: Via
cula & tribulationes Ieroſolymis me man
ent, ſed nihil horum uxor, nec facio
animam meam præſoſiorem quam me,
dummodo conſummen curſum meum,
& miniſterium uerbi, quod accipi a Do
mini. o

habere unum aut alterum de istis vestibus
eius pretiosissima est. Sic iusti esse debent,
qui exterioris cultus & abiectionis uestibus in
duti debent, (nisi aliud dignitatis & status
eorum conditio postulauerit) interioris ve-
ro coram diuino conspectu pretiosis vutu-
ribus adornari. At vero improbi sum ne-
scitunt, quid per istos vestes non solum
habent, sed et eius caro non nisi caribus

perit. Si ergo istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus
perit. Si ergo istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus

putat.

Ma. Pueri & senes, & omnes
uigiles, & locustis ornatae sunt.
quam simplici et sterili eorum & gemmis &
auro magis dehonorentur quam ornantur,
eo quod uestium luxur arguit animi
parum & sobrium: decet enim ut uirgo to-
ta & undique uirgo sit, nec ulla parte detor-
rupta: motus significatiui. Sed quæro

Dominus, si istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus
perit. Si ergo istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus

Quinto & pauperes licet uelint, nullo
modo pretiose indui possunt. In hoc Do-
minus innuit, se nequaquam de exteriori
ueste loqui; melius est enim ut homines
eius, & istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus

Iere. i. i. carui, nec fides illi unum nec

Ad istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus
perit. Si ergo istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus

Ad istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus
perit. Si ergo istos vestes non solum
sed et eius caro non nisi caribus

A. Accusabunt. Iamque istos ad
accusabunt. Alterumque attarumque do-
norum celestium dignitas gratis a Deo
oblata, quam contempserunt, alterum re-
rum uilnas & indignitas, propter quas tā
magnificas dona despexerunt. Hæc autem
accusatio adeo illos in iudicio premet, ut
omnes aliæ quamuis grauissimæ sint, hu-
ius comparatione fideant. Quod iudex ip-
se testatur, cum ait Hoc est autem iudiciū,
quia lux uenit in mundum, & dilexerunt

Ioan. 1

B. redempti. Iamque istos ad
accusabunt. Alterumque attarumque do-
norum celestium dignitas gratis a Deo
oblata, quam contempserunt, alterum re-
rum uilnas & indignitas, propter quas tā
magnificas dona despexerunt. Hæc autem
accusatio adeo illos in iudicio premet, ut
omnes aliæ quamuis grauissimæ sint, hu-
ius comparatione fideant. Quod iudex ip-
se testatur, cum ait Hoc est autem iudiciū,
quia lux uenit in mundum, & dilexerunt

C. Ligatis manibus & pedibus misit
in tenebras exteriores. Iamque istos ad
accusabunt. Alterumque attarumque do-
norum celestium dignitas gratis a Deo
oblata, quam contempserunt, alterum re-
rum uilnas & indignitas, propter quas tā
magnificas dona despexerunt. Hæc autem
accusatio adeo illos in iudicio premet, ut
omnes aliæ quamuis grauissimæ sint, hu-
ius comparatione fideant. Quod iudex ip-
se testatur, cum ait Hoc est autem iudiciū,
quia lux uenit in mundum, & dilexerunt

D. nox est. In his tenebris miserimus peccato-
rum ligatis manibus ac pedibus in æternū
erit. Inter homines & bruta hoc discrimen
est, quod bruti animantia quando parui sunt,
non ligantur, sed libere incedere permit-
tuntur. Si autem parui fuerint, & post
ea aligari solent, homines autem e con-
tra, cum parui sunt & infantes, fasciati &
ab illa infamia ac pueritia exierunt, li-
berati sunt. Iamque istos ad
accusabunt. Alterumque attarumque do-
norum celestium dignitas gratis a Deo
oblata, quam contempserunt, alterum re-
rum uilnas & indignitas, propter quas tā
magnificas dona despexerunt. Hæc autem
accusatio adeo illos in iudicio premet, ut
omnes aliæ quamuis grauissimæ sint, hu-
ius comparatione fideant. Quod iudex ip-
se testatur, cum ait Hoc est autem iudiciū,
quia lux uenit in mundum, & dilexerunt

sti, dum in hac uita sunt, quæ est pueritiæ & infantie status, diuini præceptis uincuntur, in alia autem liberi & solati uidentur, uelut homines magni & perfecti. Peccatores uero instar brutorum in hac uita liberi & solati uiuunt; in omnibus enim uoluntati suæ placere uolunt, nec a diuinis mandatis se ligari aut gubernari permittunt: in alia uero manibus & pedibus in æternum alligabuntur.

Ibi eris sicut & fridor dentium Metaphorico sermone hic omnes pene sensus describuntur: erit enioribus sicut magnus ob cruciatum atrocem æte et igitur, fridor uero denuum, eò quod transibunt damnati ab aquis uiuunt ad calorem in mortuum. Verè equidem nescio quomodo hæc audientes non contremisimus, & stupescimus atque attoniti remanemus: Quod

Dan. 4. quidem longè dissimili supplicio Danieli Prophetæ contigisse legimus. Vbi enim profecto Nabuchodonosor uisum in auditum illud supplicium, quo rex ille percellendus erat, Deo reuelante cognouit, & insignem illum orbis monarcham ab illa tantæ celsitudine deiecit inter bestias agri more pecudum septennio uitæ astrum & rore cæli tingendum esse intellexit, adeo perterritus est, ut unus horum spatio attonitus & elinguis effectus, nec unum quidem uersum ipsi Regi exigenti, sed dere potuerit. Quale autem hoc supplicium est, si eam damnatorum hominum supplicij conferatur? Quanto enim grauius est inter demones, quam inter terras uitam agere? Quanto atrocius flammis flammis cruciari, quam rore cæli tingi? Quanto acerbius in omni æternitate, quàm septem annorum spatio torqueri? Si illud Prophetam tantopere perterritum fecit, ut unum horum spatio mortuus & elinguis fuerit, quid homines facere debent, cum in æternitate iudicij de tot mundi principes & monarchas ad nunquam finendos cruciatus cum demonibus damnandos esse audierint? Sed heu, heu, quia licet hoc credimus, non tamen profunde illud animo enoluimus: & ideo in cordibus nostris sicut equum erat, non operatur.

Concludit igitur diuinus magister parabolas, dicens. *Multi sunt uocati, pauci uero electi.* O Christe summa ueritas, quomodo inquit Pauci electi? Et contra multum uidetur, siquidem in nuptijs unum dun-

A taxat non indurum uelle nuptiali expulsi & repudiati. Ergo multi sunt electi, siquidem unum tantummodo reprehendis, eò quod non uestitus fueris nuptiali ueste? Huius rei mysterium est quod omnes peccatores licet innumere abies sint, merita unius nome obtineant, quoniam omnes necdum pro uno uidentur ad subueniendum proximo. Ad faciendum, ad decipiendum, & ad nocendum atque alia quam plurima scelera perpetranda unus pro multis ualeat: uero ad bene operandum multi pro uno non possunt. Si auxilium quis ab igni probu postulet, & ignis respondeat, se non posse, satisque efficere si sibi ipsi subueniat, itaque ad omnia bona opera se exersat, dicens, vix sibi sufficere decedam alij. Iustus autem longè aliter procedit, est enim unus sibi, ergo proximum uelut plurimum. Si quis ægrotat, eum libenter uisitat, si quis eget, ei necessaria prouidet, si quis tristitia affligitur, eum consolatur, si quis ignorans est eum docet. Atque ut unus daret, ut iustus pro multis & ad multam Republica deferret, ita ut cum Diuo Paul. 1. Co. 9.

lo merito dicere possit, Omnibus omnia factus sum. Quapropter iure optimo hic per unum omnis improborum congregatio designatur, licet ipsi reuera plurimi sint, sicut summa Veritas in præsentia testatur, dicens, *Multi sunt uocati, pauci uero electi.* O terribile uerbum. Quis hoc conitum audiens, non stupefactus sit ut istum reprobum in se esse, ut iustus que apud se cogitare debet dicens, uix mihi si unus ille ego sum. At pauci sunt qui ad celestem gloriam eliguntur, multi qui in gehennam ad seculum, uis. p. h. do. or, somno indulgemus, sterimus, & uoluptatibus sæna laxamus. Ex his uerbis Domini inferitur, quantus error sit, quid eduxit ab aliquibus dici solet qui eos siles alij eis dicunt, Relinque singularitatem, & uitam communem & non uitam paucorum sequimur, siquidem pauci sunt electi. Communiter euenire solet, ut etiam aliqui homines ab aliquo de desertibus suis reprehenduntur, respondeant, Domine id de quo me increpas, omnes faciunt. Ita ne multos amulatus, certa sine dubio erit damnatio tua, quia Ecclesiæ dicens Eccl. 7. nos sic hortatur. Non pecces in multitudine ciuitatis, nec te mittas in populum id est. Quia multos peccare uideas, non id eo

vero omnes noctis ac tēporis iniurias patientes perferunt, limenque domus suae charissimae tuamissimam cūctam reputat. Quod huius rei causa est? Amor. O anima Christiana, si celestem amorem haberes, si diligeres, & expectares eternam vitam, sicut ipsa n̄ ueretur, quomodo omnes labores, & difficultates huius mundi abenter subires, & audacter perfereres. Quomodo S. Iacob benedictionem Angeli expectabat, non multum tensit per totam integram noctem cum illo lustrari. Quoniam tu o homo summa spe benedictionem Dei expectas, qualiter cum uiuis lustreris, & te per totam noctem huius uitae sanctis exercitationibus committeres, auderesque cum angelis de sanctitate contendere. Ideo S. Ioseph ausus est sanctissimum Christi corpus à Pilato petere. Qui hoc modo nobilis est, cum ipsa nobilitate non monetur, ut imperet, sed ut in Republica uirtutis sit exemplum. Aliis autem superbis a dignitate, in qua constituti sunt, oritur. Nam sicut qui in locis altis ambulat, licet a nemine impellantur, ipsam multitudinem in causa est, ut euaneſcant, & sic incidunt: ita sublimes dignitates homines prouocant, euaneſcant, & in superbiam incidunt. Idcirco optime nobis Ecclesiastici cur consulti, dicemus: Noli querere ab homine ducatum, nec a Rege cathedram honoris. Qui in dignitatibus & honoribus sunt collocati oportet magnopere attendant, ne euaneſcant, & in superbiam cadant, & ex illa in infernum. Saul uir iustus fuit, & ita ut de eo dicat sacra scriptura:

Gen. 32

Ecc. 7.

1. Re. 9.

2. Re. 11

Mal. 16

Brat Saul electus & bonus, & non erat uir de filio Israhel melior illo. Postquam autē Rex factus est, superbus inobediens, ac tyrannus exiit, & innocentem Dauid iniuste persequens est. Dauid, etiam dū pauper fuit, & ab ipso Saule odio habitus, bonos exercitus, tantamq; patientiam habuit, ut cū ipsum Saul inimicū suū interficere posset, id facere noluerit: ac postquā regnum obtinuit, & in prosperitate erat Viam scitū suū fidelissimū uitā priuari iussit. Cū pauper erat et qui morte dignus fuit, peperit, in prosperitate uero eum, qui uitā optime meretur, tyrannice necauit. Natura nostra adeo debilis & fragilis est, ut eum fauoribus, & etiam dei fauore numero deterior fiat, ipsius fauoribus abutens. Laudauit Christus Redemptor no-

ster beatum Petrum, dicens: *Beatus es Simon Bariona, quia caro & sanguis nō reuelauit tibi, sed pater meus, qui in caelis est. Sed forsitan hoc fuit illi motiū, ut posita passionem Saluatoris mundi uoluisset impedire, dicens: Absit a te Domine, nō enim tibi hoc, ob qd̄ meo a Domino grauius reprehensus fuit. Si ergo fauoribus Dei tam male utimur, quid in nobis mundi fauores efficiant? Si coram imagine recenter depicta fax incensa ponatur, figuram realiter admittere uideretur, ut minime uideri possit, an sit imago necne, perfectio enim pennicilli, & colorū uarietates nequaquam dignoscuntur. Idem contingit homini, in quo Deus imaginem suam effinxit. Cū ei splendor gloriæ mūdi ab ipso Deo donetur, ille nitorem, gratiam, ac pulchritudinem amittere solet, ut uix imago Dei appareat, & ipse homo se ipsum non cognoscat. Quapropter quidā deuotus uir, curiali seu aulico homini dixit. Attende frater qd̄ non semper in curia uno uento nauigabis, aliquando enim a principe faueberis, aliquando uero minime, cum fauoris ventus flauerit, tu te ipsum non cognosces, & omnes te cognoscere curabunt, ac stante a ducto fortunae vento, tu te ipsum agnosces, & alii autem, nec notitiam sui habuisse uidebuntur, ut plane uideas quid tibi uisum malum excidat. Idcirco B. Chrysostomus inquit. Superbiam nobis existente omnis uita nostra immunda fit, & si sobrietatem, & si uirginitatem, & si ieiunium, & si orationes, & si elemosinā, & si quodcūq; aliud perficiamus, oēs isti colores pulchritudinem amittunt in animae imagine, quando splendor fauoris humani in ea superbiam generat. Quia ergo hec audis uirum, a conuulſe Plal. magnopere non execratur, & cum S. Ioseph David dicit, Non ueniat mihi pes superbiae, hoc est, Enipe me domine, ne salum prius superbiae innotuit ad me accedat! Omnia quae haecenus dicta sunt occasione huius hominis diximus, de quo i sacro hodierno euangelio agitur, qui maxima eū necessitate, & afflictione ad Christum Redemptorem nostrū accedēs in modo, quo locutus est, superbiae & elationis cor. Mat. 8. dicit sui ostendit. De leproſo sic ait B. Mat. 15. theus. Ecce leproſus uenienti adorabat eū, Mat. 20 & de Chananea. Nulla uenit & ad iherosolam, dicens. Domine adiuua me. Et de mu-*

Mat. 16

Simile

B. Ch. 1. 102.

Plal. 1

Lucian.

dit & i nullis sedet. Sed sequens iste solax est, quod iam heri in summa te expellit, & pedibus conculcat & alia. Cum autem relinquit. Nam omnes res mundi non possunt hoc, in eis ab afflictionibus oblaui in uita humana cernere. Sed (ut ait Lucianus) quemadmodum statua exterius depicta aurata, & composita, intus uero clauis, paleis, pice ac glutine plena est, sic principes ac potentes Reges, licet foris aurati atque adornati appareant, intus quamplurimas sustinent molestias & afflictiones. Idcirco non immerito Regum coronæ in summitate pinnas, seu flores quosdam habent, qui non conuincit. Sed si per uita huius sunt, ita ut inter florem & florem sit quidam posticus, (*Quede un postillo*) In quo significatur, quod licet in regum statubus sine flores, delituit ac uoluptates humane, non tamen una uoluptas adeo iuncta est alii, nec una consolatio ita alteri adhæret, ut molestiæ & angustia locum non inueniant, quo in ipsorum Regum corda ingrediantur, nam uere ac reipsa inter flores & florem sunt postici, per quos in eos intrant, (ut aiunt, *amontones*.) amaritudines labores ac molestias.

1. The.

Hic cum audisset, quia Iesus ueniret a Iudæa in Galileam, abijt ad eum. & rogabat, ut descenderet et sanaret filium eius. Perpende uerbum illud, Cum audisset, in quo denotatur hunc hominem noluisse occasionem amittere, quin potius animaduertens opportunitatem eundi ad Domisum. At cum illum arripuit. Maxime oportet homines tempus & bonam occasionem capere, ut inde utilitatem educant. In quo maxime deploranda est hominum miseria, siquidem tot occasiones, quos modo habemus ad Dominum eundi & ab ipso singularia dona ac beneficia obtinenda, facile amittimus. Quod etiam meminit D. Paulus notatur, dicens: Detinere poribus & momentis, fratres, non indiguit, ut scribamus nobis, ipsi enim diligenter fecitis, quia dies domini sicut fur in nocte ita ueniet: cum enim dixerint, Pax & securitas, tunc repente eis superueniet interitus, sicut dolor in utero habentis, & non est fugiens. Vos autem fratres non estis in tenebris, ut uos dies illa tanquam fur comprehendat. O effugacissimi uerba, sicut uelut gladio acuto humana corda penetrantia. Vos (inquit Sanctus Apostolus,) o fratres charissimi,

prudentes estis, cogitatio, qui non solum tempora, annos, mentes, dies, horas, atque etiam momenta male non consumetis, sed omnia ita mortis uelut præparationem dispendetis, quæ quidem tanquam latro ueniet. Mortem appellat latronem, in qua furatur nobis id quod melius in hoc mundo habere possumus, uidelicet, uitam & merendi opportunitatem. tum etiam, quæ ueniret solet, quædo miser homo se magis securum esse putat, & tunc dolores eius erunt ad instar parturientis. Et hoc est, quod ait Apostolus, quod in illa die improbis repentinus superueniet interitus, sicut dolor in utero habentis. Hoc est: Exibunt animæ eorum a corporibus. omni bono nudæ & destitutæ, ut in æternis flammis crucientur. Eia peccatores, qui d agitis! Quomodo non contemiscitis, hæc sancti Apostoli stupenda uerba audientes! quæ ex opportunitate, quam nunc habetis commodum non educitis! Si sicut ergo uobis modo prædico, & uos ad penitentiam uocor: Deus me in infernum ad ibi prædicandum mitteret, & uoces sonora uelut præ sic clamarem. Iubet omnipotentissimus Deus & misericordiarum pater, ut omnes, qui penitentiam agere uoluerint, illam faciant, & sceleribus suis remedium adhibebitur. Quid obsecro maledicti illi agent! Sed quid non agerent, ut ab illis æternis suppliciis liberarentur! Qui in peccato mortali estis, & iuxta præsentem iustitiam ad æternas flammis damnati, animo concipite uos iam in terribili illo inferno rumigare crudelissima tormenta pari, siquidem ab que dubio, si scelera uestra non depolitis, quæ citissime ibi eritis. Et simul etiam animo concipite quod postquam in inferno fuistis, uobis nec eritis, qui nunc habetis concessi est, & ab ipsis gehennæ faucibus ad quendam perueniet, ut eritis & educati estis, facite ergo, obsecro, id quod tunc o cili diligentia facietis. Vnusquisque uestrum consilium Ecclesiastici capiat, & sic ait Memor esto, quoniam mors non tardat. Et paulo inferius. Ante obitum tuum orare iustitiam, quoniam non est apud inferos inuenire cibum. Omnis caro sic ut fenum ueretur a fret & sicut folium fructificans in arboris uind. A bonis uadis est homo, dum gratia diuinam habet, sanctarum intentionum ramis adornatus. folijs bonorum uerborum, ac florib. sanctarum cogita-

Ecd. 14

Ioh. 1.

gitarum, & fructibus bonorum operum generatus, qui sic in hoc statu ab hac vita dimittitur, ut in diebus ac pueris in eternum remaneat, sed per peccatum ita torquetur & arescit, ut ad nihil aliud deseruiat, nisi ut per mortem abscissus in perpetuas inferni flammis arsurus mittatur. Hanc ariditatem, & sterilitatem optime propheta Iosaphat depinxit, dicens. Residuum erucæ comedit locusta, & residuum locustæ comedit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo. Hi quatuor uermiculi, qui eundem arborem modo etolent, & arescunt, quatuor peccatorum genera insinuant, quæ animæ uirtutem euertunt, aresciant, & debilitant. Eruca solum comedit, locusta fructus, bruchus, id est, *Fragula*, cortice exteriorem, & rubigo, id est, *Carcoma*, in eorum medullâ. Ideo eruca, quæ corpore repletur, luxuriam significat: quoniam appetitus sensualis hominem continuò reptare facit, & cogitationes in cælum tenere prohibet. Hic omnem spirituales uirtutem consumit corpus, marcescere facit, & amissionis bonæ estimationis causa est. Locusta, quæ pedes habet, & ambulare non uult, & expedire alas non habet, & aduolare comendit ut statim in terram incidat, & superbiâ, & inanem gloriâ designat, quæ fructum bonorum operum edit, & corrupti Bruchus qui maiorem uertit totum corpus habet gulam denotat, quæ efficitur, ut non cibus uelut uenter, de quibus D. Paulus dixit. Quorum deus uenter est. Hæc corticem destruit, uidelicet, diuitias, & gentitudinis in corpore generat præter alia spiritualia dâna, quorum ipsa est causa. Rubigo, quæ medullâ edit, auaritiâ insinuat, quæ interiorem cordis quietudine corrodit, ut uidelicet, homo ad ea quæ bona sunt, ne quicquam attendat. Et his malis miser uelut arbor arida remanet, dispositus quid ut in æterno ardeat. Est ne hic aliqui, qui hæc in se dâna sentiant? Ego per uulnera Iesu Christi cum ora, & confessor, ut siquidem modo opportunitatem habet, eis remedium adhibeat. Ne prætermittas, obsecro, frater tale occasionem, ante mortem tuam operare iustitiam, quoniam non est apud iustos inuenire cibum.

Hic cum audisset quia Iesus ueniret à Tiberiâ in Galilaam, abiit ad eum, & rogabat eum, ut descenderet, & sanaret filium eius, incipit

bat enim mari. Attendite, quæso, quo modo & quæ uis n. o. d. s. b. m. g. illius Dns hunc hominem ait, ut uideat, & ei filius eius egredietur. O infinitam bonitatem Dei, qui omnes uideat, & omnes querat, alios autem modo, alios autem alio, & non celsitatis cuiusque ratione: alios quidem per labores auxilium, alios uero per fauores, & denique.

Sed dicit aliquis, o pater, uideo uicino meo omnia ex animi sententia euenire, mihi uero quotidie mille casus, & infortunia contingunt. O haec, ea est Dei prouidentia: nam si illum per asperum iter laborum ducere, statim cum uis uideretur, te autem si per flores & suauitates cuceret, talis uideretur, ut tuum alio impatentia, alterum incerta liberaret, uerbis diuersimode prouidet. Incolæ ciuitatis ierico ad Prophetam Elisæum de aquis illius urbis conquirentes, uenerunt, dicentes illa, insipidissimas esse: at sanctus Propheta sal illas prouidens, si sal sapidas reddidit. Postea uero filii prophetarum ad eundem Prophetam accesserunt, dicentes. Mortui in olla uiui Dei, & hoc ideo dicebant, quoniam olla, in quam herbas agrestes nomine colocyntidas infuderat, amarissima erat, & cibum, quem in ipsa coxerant, edere non poterant, at sanctus Propheta parum salinis misit in ollam, & statim non fuit amplius quidquam in ea amaritudinis. Anima duem obsecro, quam diuersa sunt sal, & farina, & sanctus Propheta hoc fecit, ut diuersis modis, diuersis remediis applicaret, olla namque insipide cum farina remedium adhibuit, aquis uero cum sale. Sed Deus homines sanat alios quidem farina, alios uero sale, hoc est, alios cum fauoribus & deliciis, alios uero laboribus infortuniis. Scilicet etiam in sacra pagina repetimus, Deum enim creator, & creator, & alteri Tobias enim cum cecus esset, cum uisum per se sanatus est. De locustis uero filiis sanctis facit referentiam. Extendit summitatem uirgæ, quam habebat in manu, & intinxit in aquam melis, & conuenit in aquam ad os tuum, & illuminati sunt oculi tui. O admirand Dei potentia, & quam diuersis modis, & quodammodo creos ille in manu, & quodammodo uarios modos, quibus & quædam peccato

4. Reg.

4. Reg.

Tobias.

4. Reg.

Aulti, ulti, Deus vos respicere faciat, ut. rācum malum animaduertatis, & illud omni cura, & diligentia curare curetis.

Incepit enim mori. Homo iste domum adiuit, cum iam omnia humana remedia quæsiuere, & hanc diligentiam adhi-

B.Chry. buir (ut ait D Chrysost., licet absq. fide, sup. hęc & desiliu sui salute desperans, ac cū hac uerba.

molesia, & anxietate remaneret, uidelicet, qd omnem possibilem diligentiam non adhibuerit, quæ quidem contra nostram incuriam, & negligentiam est quædam aspera reprehensio. Magna profecto misericordia est, uidere qualiter ad corporalia negotia nullum lapidem relinquimus, quæ non moueamus, ad spiritualia uerò quæcunq. diligentia, licet parua sit, nobis magna uidetur. Quis non esset sanctus, si tantam curam ac diligentiam in comparanda diuina gratia, & uitæ quantam adhibet in adquirenda salute corporali adhiberet?

Simile. Quis non esset diues, si tam facile corporali diuitiis, seu q. fides, & cetera posset? Quæ mulier non esset paup. si tanta facilitate corporalem pulchritudinem si-

Simile. cut spiritualē, obtinere posset? Dicite mihi, o domine, si ad hanc urbem medicus ueniret, qui fixis in angulis uicorū, & placentiis schedulis hortaretur feminas, ut illa, quæ ex uetula fieri uellet adolecētiola, & ex nigra olba, & ex lipposa pulchra oculis, pergarin domum talem, & ibi remedium inueniret, quæ uestrū remineret, absque eo quod illud pergeret? Qualiter adiuuarem eo inuitarem? Quæ diligentia numos quærere ad tribuendum illi medicō? Qualiter deniq. illuc omnes confluereis? Et quædam medico diceret: Domine, da mihi faciem albam, colorem rubicundum, dentes albos, ac proportionatos: alio modo diceret, Da mihi frontem amplius, collū altius, & manus delicatas, &c. Quæ uenia, & quo gaudio in domos uestras redieris medico ipsi bene præstantes? Vobis igitur annuntio per quam excellentem medicinam cælo uenisse, qui schedulas figit, dicens: Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam uos. Seruate obsecro fratres, & sutores huius cælestis medici schedulas, uulgo, *Receptas*, quæ sunt diuina eius præcepta, & Angelos Dei pulchritudine æquabiles, & ceteris quindecim diebus spiritum, *Conuenerat his, & micis, Delibant eis,*

ut una die pulchre uideamini. ita parum uicæ, quod uobis restat, antiquos mores commutare. Vagrite uos selle perueniunt, & suauis orationis melle iugum sanctissimi Euangelii uestris humeris imponetes, & his uindictibus pulchriores sole apparebitis in illa die quo omnes, uel bonorū operum premium accipient, uel deprauatorum dignissimas pœnas dabūt. Sed cum spiritualia non ita diligamus, licet corporalia, uideor certe, ac hoc, quod uos moueo, facere nolitis. In sacro Leuitici uolumine legimus, fuisse in Sanctuario quoddam particulare pondus seu statera, quæ res ipsius Sanctuarii ponderabantur, nolebat enim Deus, ut communis Reipublicæ statera, quæ non tam subtilis, & delicata erat, apperderentur. Itaque in lege ueteri res sanctæ statera communi non appendebantur, nec profanæ subtili statera Sanctuarii ponderabantur. In quo significatū est Deum uelle ut tam in rebus ad suum seruitutem, & cultum pertinens, quā in illis, quæ ad uitam humanam pertinent, cum mensura, & statera uiuamus, *7 que*

C *ayat esto para lo uno & para lo otro.* In sapientia enim dicitur: Omnia in mensura, & numero, & pondere disposuisti. Sed oportet, habeamus duo pondera, alterum subtile, quo spiritualia, & diuina appendamus, alterum uero non ita deligatum, quo corporalia pōderamus. Videbitis hominem qui quoriam filium, aut amicum amisit, aut aliud ei accidit infortunium, adeo tristis est, ut nullo modo lenius affici possit, si autem mortaliter peccauit, & Deum amisit, non tristatur quin potius ridet, & sicut antea contentus est. Videbitis alium, qui, ut aliquam rem huius mundi consequatur, neque comedit, neq. dormit, nec diu se nosse quiescit, ut autem criminata sua confiteatur, & conscientiam purget, existimat in his sufficere cogitare, dñi confessor uocatus ē cella descendit. Unde hoc oritur? Protestor ex eo, quia res huius sæculi subtili pondere appendunt, res uero diuinas pondere non subtili. Qui uita agunt, longe aliter, quam appendendum sit, pondera. *Id est, eos d. & J. & c.* Mendaces filii hominum astatens. Ne igitur, si res necesse uentias cælo pondere appendatis, & ita illa, quæ digna sunt, ut quæramur, maxima cum diligentia, & affectione aueruegabitis.

Sap. 12

Psal. 66

Dicit ergo Iesus ad eum. Nisi signa & pro-
digia uideris, non credis. Quod perinde
est ac si diceret. Vique adeo adamantinu
cor tuum non potest moueri, ut credas. Ad he-
c uelutis, nisi potenter coram uobis patra-
mus. Id est, nisi ueremur facere magis uisibi-
lia est, qui nudo sermone nullis miraculis
confirmato credant. Vbi notandum est,
quod signa, & miracula sunt communia,
prodigia uero miracula maiora. In mira-
culis autem duo sunt, unum quidem id
quod fit, & hoc excedit facultatem natu-
re & ob id miraculum dicitur. Aliud est
propter quod fit, uidelicet, ad manifestan-
da signa, & prodigia, & miracula.

D Th. 2

2 q. 71

2 a. 11

et O Christe māsueni, & igitur & 111.
et 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111.
stos in omni tribulatione sua, Qualiter
domine, tam aspere reprehendis hunc ho-
minem, qui in tanta cordis sui angustia
ad te solaminis causi uenit? Cū filius eius
mortui appropinquabat, (quo quidem tē-
pore parentes nec per horum momentum a
filterum capere discedere solent) hunc ipse
eum deseruit, & bonam iocundis distātam
ad te querendum conseruit, & dedit ut
ambularet, quæ omnia non parua sunt fi-
dei signa, & tu domine ita eum trahis?
Scito, fratres mei, esse quædam peccata
uisibilia, alia uero quæ non uidentur, quæ
dam statim apparent esse peccata, alia
que statim apparent esse peccata, alia
ta sunt. Exempli gratia adulterari, furari,
interficere, blasphemare, peccata quidem
sunt uisibilia, & facile cognoscuntur. At
uero cum quis sub specie rusticitæ inā suā
exercere, & inuicem sibi illatam uiscerū
mult, aut sub habitu Sancto ambitiose ho-
nores ac dignitates intendit, uel cum sub
specie elemosinæ suos turpissimos appe-
titus cum propter uirginem aut mtera
uoluntate exercere, & 111. 111. 111. 111.
similia peccata sunt occulta, quæ non ni-
si a Deo & ab ipso committente, conspi-
ciuntur. Hæc flagitia curatu difficillima
sunt. Atque ita ubi nos legimus, qui atro-
mitis oculis cogitat praua, mordens labia
sua, perficit malum, alitāstulerunt, Perfi-
ciet malum, & sic etiam legi uenerabilis
Beza: in Hebræo uero habetur. Persecit
malum. In quatuor temporum differentia si-
gnificatur, nunquam in peccata assidue, &

Rede

et ueracitiam eius, qui ex proposito suo
malum facit, ut dicitur in Psalmo. Non co-
gites, siquidem ait, perfecit, perfiat, & pfi-
ciet malum. Si igitur una duntaxat impro-
ba cogitatio tantam in homine stragem
facit, estque tam difficilis curatu, (ut dicat
hic Spiritus Sanctus, Mordens labia sua
perficit malum, ubi denotatur, quod uix
impius libertatem habet ad peccatū suū
relinquendū, quid obsecro, efficiet quæ-
dam deprauata intentio, quæ nimis conti-
nuatur? hoc enim significat Mordens la-
bia perficit malum. Inter causas autem,
ob quas hoc malum tam difficile cura-
tur, una est, quia nec proximus nec piala-
eus ex medicinis aliquam adhibere possit,
sunt, quippe cum occulunt, & secretum
est. Quædam uero sunt peccata, quæ o-
mnibus uisibilibus peccatis aucta. Huiusmodi
peccata sunt, quæ sunt, quæ sunt, quæ sunt,
ad exteriorem fidem habere uidebatur, eam
tamen nequaquam habebat, quoniam
Christum Saluatorem nostrum uerum
Deum esse, qui egrotos absentes sanare
poterat, & mortuos resuscitare minime
credebat, adeo a pulchro magistro tan-
ta seueritate reprehensus fuit. At ut erat
peccator, & 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111.

C

hensionem ferre non potuit, & ita de illa
non curans, dixit. Domine, descende primum
in uisum meum, & 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111.
hunc cum illis, & 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111.
ut huc tua uisum meum, & 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111. 111.
Quando medicus ferre uult, an homo om-
nino mortuus sit, pulsus eius, brachia, ac
tempora ipsius tangit, sentiens autem ibi
nullum esse motum, absolute ait. Mortuus
est hic homo. Sic inter signa ad cognoscē-
dum, an quis ex numero horum mortuo-
rum sit, de quibus B. Apost. hic agit, hoc
unum singulare est, uidelicet, Si cum pul-
su eius tanguntur, nullus motus est in
eis. Si n. aliquid pulsus honoris tangatur,
aut cupiditas, aut uoluptas, & ipse nul-
lo modo ad hæc mouetur, signū euidentis
est, eum mortuum esse mundo, & uiuum
Christo. At inter ceteros i. Toques qui hanc
mortificationem magis ostendunt, unus
est asperitate reprehensio. Si n. qui se uere in
creperit & ad irā, uel indignationē non
mouetur, quin potius illud patienter p-
ferat, euidentis profecto est signum, quod mor-
tuus est, & una eius cum Christo abi con-
dua. Sed pro dolor, quis est hic, & 111. 111. 111. 111.
dabimus.

Colo. 3

Simile.

cum universale nō esse celebrandi, quo usque electorum numerus adimpleatur, sciatque corporis salutem ad id quod non esse glorificanda, hoc eis præter amorem quo nos prosequuntur, singulare incrementum est, ut pro nobis ad Dominū efficaciter deprecetur, quanta. n. plures sancti extiterint, tanto citius uniuersale iudicium, atque resurrectio corporū appropinquabit, & tanto citius ipsi integre glorificabuntur. Hæc omnia diximus occasione sumpta ex hodierni sacri Evangelii historia, in qua agitur, qualiter quidam homo nobilis ad hunc cœlestem consolationem Iesum Christum filium Dei maxima consolatione cordis suis accessit, & sibi fidem obtinuit suo autem filio egrotō salutem. Si enim hic sine fide accedentem multā a Domino Iesu Christo adeptus est, quid iusti plebs charitate non consequentur?

At igitur facit textus. *Erant quidam Regibus, transiit in Galilæam Captiu. ait. Hic cum audisses, quia Iesu ueniret in Galilæam abiit ad eum.* Constat uero, Iesus dominus Iudæam p. malitiam atq; ingrati tudinē Pharisæorū deserere, & in Galilæam pergere, ubi, & magno honore habitus erat, & eius sacratissima doctrina libenter audiebatur. Loca quærebat piissimus Iesus, in quibus homines ipsum honore afficerent, nō quia honoris cupidus erat, sed quia bonū animarum magno, & re exoptabat. Et quoniam si ipse non æstimaretur ab hominib; salutaria eius doctrina illi utilitatem non educerent, ideo uolebat honorari & magnificari. Et hoc fuit mysterium, quare cum in medio illorum sanctorum patrum testamenti ueteris, uidelicet, Moysi, & Heliz & in cōspectu trium principalium Apostolorum nō figuratus & gloriosus esset, Pater æternus protulit illa uerba. Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacet, ipse uidue O admirabile mysteriū. Quō hæc uox non audita fuit, quando sanctissimus Iesus in præsepe Bethlehem inter duo animalia sigore tremebat, aut quando inter duos latrones in cruce pendeat? Nūquid pater æternus, tu es sicut alii parentes, qui cū filios pauperes & ignominia affectos uident, eos filios negant & dicunt. Hic filius meus non est, si aut diuites & prospectos aspiciunt, statim se recedant, dicentes,

A Hic est filius meus. Quare ergo, d. Pater æternus Iesum Christum cum gloriosus & honore condecoratus erat, filium suum? Huius rei causam esse dico, quoniam ibi eternus pater ei gradum doctoris & magistri tribuit, *Gradus de Doctor*, dicens ipsum audi e & ideo tūc cum uoluit auctoritate confirmare, & filium suū charissimū nuncupare, affirmans omnia sibi in eo gratissima esse. In quo docuit, quod, ut doctori eius in hominum cordibus operaretur & fructus faceret, oportebat, ut filius eius naturalis crederetur, atque ut talis ab omnibus honoraretur, atque in magna haberetur ueneratione. Ob defectum huius rei sacratissima eius doctrina non multū in Iudæa proficiebat. Ideo ipse Iudæis dixit: Vos inhonorastis me, ubi alii trāstulerūt, uos inhonoratis me, & sic est etiam in cōtextu Græco & in translatione Syriaca. Vbi significatur, qualiter execrandi illi & maledicti homines Regem gloriæ ignominia & dedecore afficere nunquam descebant. Hæc uelut in g. Iude euangelicos concionatores annotat, ut uidelicet, bonis operibus & sanctis ex Epilis in populis nomen & auctoritatem acquirere curent, non propter id, quod eos tangit, sed propter audiētiā utilitatem. Nam (ut ait B. Gregorius) cuius uita despiciatur, restat ut eius prædicatio contemnatur. Dum autem Christus reparator noster ex provincia in provinciam, & ex uno loco in alium ambulabat, significatur, Ecclesiā suam atque fidem ex regno in regnum & ex provincia in provinciam esse transiuram. *Infando reputatione yesima.* Fuit Ecclesia & fides in Palestina, & quoniam ibi in honore & in æstimatione, ut decebat, habita non fuit, in Græciam atque in alia plurima regna & provincias se transiit, in quib; per multos annos sedet & ibi magnis honoribus afficitur. Multis operibus & multis uirtutum exercitiis. Quoniam autem i. Iarum regionum homines honorem illum fidei & Ecclesiæ tandem non tribuerunt, ideo inde translata est, atque ita experientia, uidemus quam plurima regna, quæ ob scelera sua sine fide remanescunt. Quapropter fratres siquidem fidē ex uno in alium locum migrare cōspicimus, eam de iure contendamus, & sanctis exercitiis atque operibus charitatis honoremus. Simus charitate incensi,

This new...
 appears...
 that...
 a...
 the...
 the...
 the...
 the...

2 Co 1.

[illegible]

1141.12

[illegible]

Синица

[illegible]

ut descendere & sanare filium eius. Ex dili-
gentia, quia homo hic de salute filii sui cu-
ravit. Idcirco ait. Et de amore, quia
1. omnia. Item 4.

[illegible]

meditatione Deceptum & recense filio-
rum multiplicationem Atq; ut postquan-
S David dixit, Sean omnes qui time-
munum, quæ ambulant in uis tuis, paulo
dans in laterib; domus tuæ, filii nri sicut

C
hom... me D ... Sum
rum... ed ...
pop...
the...
the...
pl...
of...
pe...
e...
the...
en...

cinque pates
 all'ingommi
 eorum cord

les quatre

multi sunt, qui non solum eos non hono-
rant, sed ipsos ita affligunt, ut a domibus
suis exultare faciant. O miseri homines, ut
quid non pertimescis iram Dei pro tan-
ta ingratitude? quia aduenit quod Spi-
ritus sanctus circa hoc dixit, ut sic conue-
nit, & in meliorem uos fugem reci-
piatis. Qui affligit Patrem, & fugit ma-
trem, ignominiosus est, & infelix. Et in
contextu Græco, & in Paraphrasi Chal-
daica habetur: Qui affligit patrem & fu-
gat matrem, ignominiosus est, & infelix.
Vbi denotatur, quod non solum, ille qui
matris conspectum fugit, sed etiam ille, qui
talem uultum ei ostendit, & talibus open-
ibus illum commouet, ut eam fugere faciat,
ignominiosus est, & infelix. O quam mul-
ti casus, & infortunia quotidie illis eue-
niunt, qui tam horrendum scelus perpe-
trare audent: & inter alia unum est Deum
permutare, quod filij eorum eis non obe-
diunt, sicut ipsi parentes suos non honora-
runt. Hinc Salomonis ipsum monuit, ut
a mulieribus caueret, & pauperes magno pe-
reco solueret. Ne decideris, inquit, mulie-
ribus substantiam tuam. Ne siceram me-
rentibus, & uinum iis, qui amaro sunt
animo. Quoniam autem mulieres non
obtemperauit, mulieres illum euicerunt.
Et ipse Salomon consulens filio suo Ro-
boam, & dicens ei: Filium, si te laetue-
runt peccatores, ne acquiescas eis. (hoc est,
caue ab adulatoribus, Domino permittente
sicut matris suæ non obtemperauerat,
sic a filio suo non est auditis: qui, quo-
niam a matribus fidem adhabuit, in uo-
rem sui regni perit amittit.)

*Dei et Jesu ad eum. Noli signa &
prodigia uideris, non credis.* Hæc uerba
asportantem quondam in pax se ferre ui-
dentem, que regem tunc uiderentem arguit.
Fugatus odoriferis licet folijs arboris con-
tegatur, ipse se per odorem, quem se se emi-
tisse manifestat si uictus uero mali odoris, li-
cet folijs arboribus contegatur, ipse etiã
se illo malo odore manifestat. Sic uirtus
& peccatum sunt. Nam uirtus, licet iustis
eam folijs humilitatis opere contendant,
ipsa ut est odoriferi, semper ostendit, pec-
catum uero, cum sit abominabilis odo-
ris, quamuis ille, qui illud perpetrat, ipsū
contegere studeat, suo malo odore se de-
tegit, siue per os, siue per oculos, aut alios
sensus corporales: sicuti huic homini

contigit quæ suo proprio ore inexcusata-
tem, quam habebat in corde, propalauit.
Dominum orans, ut descenderet, & tana-
zi filium eius. Quæ quidem increduli-
tas ipsi Domino adeo molesta erat, ut
uerus discipulos suos ex-amando dixe-
rit. O gentes quo incredula, quando apud
uos ero? Quando uos patri? Hæc ob-
urgatio perinde declarat, quanto ma-
ior seruatori nostro animarum quam cor-
porum cura sit, qui non corpora, quæ ue-
limus nolumus, paulo post intentura sunt,
sed immortales animas creaturas aduen-
rat. Regulus namque de filia morbo, Do-
minus uero de patris infirmitate sollicitus
erat, utpote qui bene mouerat, quāto mor-
bus hic grauior erat, & perniciosior, ideo
eum prius ab infirmitatis morbo, quam fi-
lium a febri curare cepit, cum ait. *Nisi si-
gna & prodigia uideritis, non creditis.*

Sed hic non leuis insurgit questio, quæ
ratione incredulitatis arguitur. Regulus,
cum simili modo archy nagogus laborā-
ti filia salutem à Domino petierit, dicens.
Veni impone manum tuam super eam, & ui-
uet, aduersus quem nihil Dominus
asperere respondit, sed cum eo benigne
profectus, ipsum etiam in fide uacillātem
in tuore confirmauit. Noli timere (dixit
illi,) crede tantum, & salua eris. Cur igitur
in tam simili causa tanta in responsio-
ne disparitas esset, utque saluem petebat,
& uterque presentiam Domini necessariā
esse, & credebat, & postulabat. Nullum
hic discrimen intercedit, nisi quod alter
filiū alter filie salutem implorabat. Cur
ergo Dominus ille obsequatur, cum eo de-
scendit, & nutantem confirmat & conso-
latur, ad hunc uero neque uenire uoluit,
& cum uerbis grauissimis exacerbat?
Quis pro dignitate huic questionem respon-
dere potest? O quam meritis. Dicit Petrus
inquit. Quis cognouit sensum Domi-
ni aut consiliarius eius fuit? Hoc igitur in
loco fatendum est aliquid aliud, uel in fi-
de, uel in oratione uel in humilitate acce-
tus fuisse, quod nos legentes non ui-
demus. Videntur tunc illi oculi, de qui-
bus dictum est. Nunquid oculi carnei tibi
sunt, aut sicut uidet homo, & tu uides?
Hinc Salomon ait. Omnes uis hominum
patent oculis eius, spiritum ponderator
est Dominus, homines enim ex uisum
operis speciem conueniunt. Appendit au-

Pro. 19

Pro. 31

Simile

Marc. 9.

Matt. 9.

R 11

Iob 10
Pro. 16

in oculis eius malignis) timentes autem Dominum glorificat. Hoc est, ut iustus improbos quavis genere, opibus, & graua florentes, pro nihilo ducat, colentes autem Deum uideatur & obseruat, licet pauperes sint, & apud homines abiecti & contemp-
 3. Re. 18. tu. Hoc autem Abdias ut iustus regisq; domus possideret, cum illis moraretur, qui cum Heliam prophetam uulsum oculis atq; habitu indutum in sinere obu-
 uium habuisset, tanta illum reuerentia at-
 que honore affecti, ac si nomen aliquod celeste in illo cerneret, nam & in faciem suam coram eo procedit, & scilicet seruum, illum uero dominum suum appellauit. Nunquid, ait, non indicatum est tibi do-
 mino meo, &c. O ut nam in nobis amor Iesu Christi Saluatoris nostri ardentissime regnaret, quo ad oēs prosperos honoran-
 dos, in quibus ipse representatur, monere-
 mur, & uiam a nobis hanc inhumanita-
 tem auerteremus, quia locum non amus.

Secundum spōm quæ super ipse quæ-
 sita edidit, a Regulo & a Regi-
 tis, Dominum in domum Reguli non iuis-
 se eo quod illum errorem habebat, ut exi-
 stimaret, ipsum Dominum absente egroto
 salutem non posse tribuere, ut autem ipsū
 à tanta infidelitate curaret, noluit filium
 eius in absentia curare.

Iam uero considerante sermo occurrit
 1. bi, dicentes, quia filius eius numerus. Intro-
 gatus ergo ab eis, quia hora melius habuisset.
 Ex hoc loco quādam celestem doctrinā
 educere possumus, uidelicet, ut nunquam
 uelimus scire quis nos odio prosequatur,
 aut quid nobis nocuit. In sacro Genes.
 1. uolumine Deus ad Abraham sic dixisse
 legitur. Scio quod peregrinum futurum
 sit germen tuum in terra non sua, & subu-
 cientes eos seruauit, & affligent quadrin-
 genis annis. Vbi ualde perpendendū est,
 non ei dixisse Dominum qui in terra pe-
 culiariter captiuitas illa futura erat, an in
 Aegypto. an in Syria an uero in Babylo-
 nia, sed solum dixisse in terra aliena, ne
 uidelicet Patriarcha Sanctus haberet occa-
 sionem, odio prosequendi illam Aegy-
 ptiorum nationem Benefactor uero inqui-
 rendus est, ut beneficia, quæ fecit ei, gra-
 ti-
 si-
 entur, & ut etiam diligatur. Quod lon-
 ge aliter communiter fieri solet, non enim
 homines inquirunt, quis in eos beneficia
 contulit, & si aliquod malum eis eue-

nit mundum euoluunt, quousque res e-
 riant, qui ipsi damnum intulit, ut postea
 de illo iudicium sumant. O Christus lu-
 perne mundi magister, te omnes huc ar-
 ce, & de te, & de te, & quæ per te ut
 sacratissimi oculi tui tibi operirentur, cum
 te ignominus & alapis ludat affliciebant,
 & in tuam pietatissimam faciem sputa
 conticiebant. In quo nos docuisti, ut cum
 nobis iniuriæ illatæ fuerint, cæci effici-
 mur, & nolumus scire qui illis fecerit. Si-
 quidem adeo ad iracundiam procliuus su-
 mus, ut quæcunque minima occasione in-
 dignemur. Regulus iste horam interroga-
 uit, in qua melius habuerat filius eius, ut,
 uidelicet, curior factus esset, an Christus
 Redemptor noster eum sanasset, & sic ei
 gratias pro beneficio ageret.

Et dixerunt ei, quia hæc hora septima re-
 quæ-
 hora erat, in qua dixit et Iesus, Filius tuus
 uiuit, & credidit ipse, & domus eius tota. An
 non iam crediderat cum dictum est de eo:
 Credidit homo sermonem, quem dixit et Iesus, &
 Crediderat plane, sed tamen cum modo
 dixit, uero, uisum erat, non tunc dum est,
 fidem eius edito miraculo auctam fuisse.
 Antea enim credidit sermone Christi, mo-
 do uero credidit in Christum, ipsum esse
 uerum Messiam, ac mundi Saluatorem
 proficiscens, nec modo ipse credidit, sed etiā
 domus eius tota, Domini sui fidem imi-
 tata eodemq; miraculo conuicta. In quo
 uidere est, quantum ad euiditionem seruo-
 rum exempla conferant dominorum.

In sacra Regum historia legitur. Antiqui
 Saul gladium suum, & inuit super eum.

Quod cum uidisset inuenerat, uidit
 ei, quod mortuus esset Saul, inuit etiam
 ipse super gladium suum, & mortuus est
 cum eo. Exultauit infelix ille, & quum
 esse, quod siquidem Dominus ipsius se
 interfecerat, idem etiam ipse faceret. Et
 cum Dominus ante Herodem præsen-
 tus fuit, inquit B. Lucas, quod uidens ipse
 eum in conspectu suo nullum miraculum
 facere, nec ad quæstiones propositas re-
 spondere, spreuit illum cum exercitu suo,
 & illuc indutus ueste alba, infidelis enim
 dominus, & illis infideles, & illis
 quoque seruos suos fecit. Et in libro Sa-
 piencie dicitur, quomodo idololatram in
 mundo inuenta est. Olim namque quoniam
 Sap. 14
 do alicuius filius dilectus moriebatur, pa-

Luc. 23

sista. Tunc accedēs Petru, dixit. Quoues
 peccabit in me frater meus, & dimittam
 ei? usque septies? Existimauit sanctus Apo-
 stolus, *Que se ania alargado mucho, y que
 ania urado la barra hasta lo ultimo donde se
 p dia urar. Y uerte conf yme al, que agora
 hazemos hario se alargo. Tã aista, & angus-
 tia est charitas nostra ut si aliquando inu-
 riã condonemus, dicere soleamus, Esta
 yola perdono, Sed si ille aliam mihi intule-
 rit, non impune abibat, & simul uniuique
 penas lucret. Quis est, qui proximo suo se-
 cundum iniuriam parcere uelit, si primam
 ei condonauit? Perfecto difficile reperie-
 tur, qui hoc agat. Idcirco diximus, quod
 iuxta charitatem nostram, *Se alargo mucho
 Sant Pedro, pero con todo quedo corto, secun-
 dum charitatem, quam Dominus, postu-
 lat, habeamus. Et ideo ei ipse Dñs respon-
 dit? Non dico tibi usque septies, sed usque
 si p. uagies septies, ubi numerus determi-
 nus pro indetermīnato ponitur. Quod per
 inde est ac si diceret, debes iniuriam proxi-
 mo tuo condonare, quoniam neque te of-
 fenderit. Ita facit Apostoli facere, & nos,
 ut idem faciemus docuerunt. Atque hoc
 significat, quod ait D. Paulus, Cor nostrū
 dilatarū est, tãquam filius dico, dilata-
 mi, & uos. Inquit suus Apostolus, se suos
 que socios corda dilatare habere, nō solū,
 quia ipsa amicos, & inimicos capiebāt, &
 erga omnes amplius in illis erat amor, utrū
 enim, quia omnes iniurias capiebant. Tã
 amplum enim cor habebant, ut omnes si-
 bi illatas iniurias libenter perferrent, &
 eos, qui ipsos persequerentur diligerent,
 in quo cerē uera patientia consistit, ut B.
 Gregorius egregie testatur, dicens; Pau-
 ena uera est, cum amas persecutorem tuū.
 Et de his omnibus sanctus Apostolus nos
 ammonet, cum ait. Tanquam filius dico, di-
 latamini, & uos, & ut melius hoc uobis
 persuaderet, adiunxit pau'd inferius, Vos
 enim estis templum Dei uiui, sicut dicit
 Deus. Quoniam inhabitabo in illis, & ero
 illorum Deus, & ipsi erunt mihi populus.
 O admirabilem dignitatem Christianæ
 gentis, siquidem illis Dominus pollicetur
 se in illis habitare, ut in templo suo
 erunt. Si ergo huius summi Dei templa
 sumus, oportet magnam in cordibus no-
 stris amplitudinem habeamus. Sanctus
 Ezech. 4. p opheta Ezechiel refert, se quoddam per
 magnum ædificium in montis cacumine**

ædificatum uidisse. Et ecce, inquit, murus
 fortissecus in circuitu domus ur dique. Et
 uidisse ait, uirum, qui æd. ficiū illud me-
 tiebatur & in manu uiri calamus mentu-
 ræ sex cubitorū, & primo, & mensus est la-
 titudinem ædificii, calamo uno, altitudi-
 nemque calamo uno. Hoc ædificium, &
 hæc domus Dei est iustus, qui domiciliū
 suum ac fundamentum in monte alto ha-
 bet, suam enim ædificationem, & uoluntate
 in celo retinet. Tal: est fundamētum ho-
 minis, qualis est affectio. Etenim qui affe-
 ctionem suam in uoluptatibus, diuitiis, &
 bonis temporalibus sitam habet, ibi etiam
 suum fundamentum habet, qui autem in
 Deo affectionem suam collocat, ibi, & fun-
 damentum eius est. Qui hanc domum cir-
 cundat, est Christus Saluator noster, sicut
 P. opheta Elias dicens: Saluator ponetur
 in ea murus, & antemurale Et quamuis ad-
 lueram hic sanctus uir de sancta Ecclesia
 loquatur, recte tamen de quolibet iusto-
 rū intelligi potest. Mensura uero, qua hoc
 ædificium mensuratur, est uirga sex cubi-
 torum, & unus palmi, perquam uita æti-
 ua, & contemplatiua significatur Nam p
 sex cubitos uita ætiua denotatur, sena-
 rius enim numerus operationem, & labo-
 rem designat, siquidem sex diebus omnia
 Deus fecit: per septimum uero otium, &
 tranquillitas intelligitur, die namque septi-
 ma requieuit Deus ab omni opere, quod
 patrarat. Atque ita per septimum, qui est
 palmus, significatur uite contemplatiue
 quies, & tranquillitas. Sed quæro quare
 sanctus ille uir septimum non fecit cubitū
 sicut, & sex priores? Certe ad insinuandū
 omnem adimptionem uite ætiue in hac
 uita futuram esse, in gloria enim nullæ mi-
 serie nullæque sunt necessitates, quibus
 subuenire oporteat. Non est timor, qui
 satari debet, siquidem omnes satura-
 ti sunt, non est ægrotus, qui uisandus sit,
 quoniam omnes perpetuam habent salu-
 tem, & cetera. At uita contemplatiua econt-
 ra est, hic enim incipitur, & in celo perficitur.
 In nullo namque puro homine con-
 teplatio in hoc seculo perfecta fuit, quia
 (ut ait Apostolus) Videmus nunc per spe i. Co 13
 eulum in enigmate, uinc autem facie ad
 faciem. Idcirco non per cubitum, sed per
 palmum, qui nunquam ad cubitū magni-
 tudinem accedit, significatur Dum autem
 inquit Propheta ædificium in amplitu-
 dine

2 Co. 6

B Greg
 hom 7

Ezech 4.

malum, quod proximis facimus quā-
tendendum est seruiniū, uel iniuria, q̄
Deo irrogamus. Cum enim pauperem in-
duis, aut illum cibus, uel ægritudine eius
curas, &c. non tantum attendendum est ad
illam necessitatem, qua fratri tuo subuenis,
quantum ad uoluntatem Dei, qui tibi præ-
cipit, ut hoc pro eius amore facias. Sic cū
peccatum committis, non tantū considera-
re debes malum, quod proximo intersit,
quantum ad obedientiam Dei, & transgres-
sionem diuinorum mandatorum. Atq̄ ita
S. David cum uxorem fidelissimam sui. Vir-
giniolam, ipsumque interficere iussisset, pos-
tulans a Domino ueniam, inquit. Tibi so-
li peccaui, cum et alios offendisset. Quod
ideo fecit, quia licet iniuria, & iniustitia,
quam aduersus illos uirum, & uxorem cō-
misit, magna fuerit, tamen respectu iniu-
riæ, quam Domino fecit, ea omnia ferè ni-
hil erant. Et ob hoc asserunt Theologi, a-
uersionem a Deo in peccato cum maiori
supplicio, uidelicet pœna damni punien-
dam esse, quam conuersionem ad creatu-
ras, quæ pœna sensus puniendæ est. Hoc
etiam uerbum, Tibi soli peccaui, plus ma-
nifestauit merum, quem rex sanctus habebat,
se a Deo puniendum esse, eo quod u-
num, qui solus est Deus, offenderet. Nam
si ut Romani etiam existimabant pluri-
mi essent dii, ille, qui unum illorum offen-
deret, si alios tamen placatos, & amicos
habebat, posset a talibus recurere sed cum
unus duntaxat Deus existat, si hunc amit-
tis, illum offendendo, nō est alius, ad quē
confugas. Et hic est uerus ac legitimus sē-
sus illorum uerborum Diui Iacobi? Qui-
cunque autem totam legem seruauerit, of-
fendat autem in uno, factus est omnium
reus. Et subiunxit statim Apostolus singu-
larem rationem, inquit: nī. n. dixit, Nō
nā habet, dixit & non occidet qui si
non moechaberis, occidis autem, factus es
transgressor legis. Quod pernicie est, si
diceret: Attende, o homo, Deum tuum ne
in puncto quidem legis offendas, unum
enim tantummodo Deum habes quem
si læseris, non est alius, ad quem placatū
possis confugere. Si sicut decem sunt legis
præcepta, essent, & decem dii, licet unum
confingeres, uel duo, aut tria, & Deos il-
lorum, & ceptorum offenderes, ad uer-
men alii placati remanerent. Sed cū Deus,
qui unum præceptum dedit, dedit, & om-

Mal. 50

Iacob. 2

A nta alia, quoniam unus solus est Deus, si-
cuti si esset decem dii, & decem præcepta,
si omnia decem confingeres, nullū Deū,
ad quem confugeret, placatum haberet:
sic modo, si unum tantummodo præcep-
tum non seruas, remanes, ut amica re-
maneres, si omnia decem continge-
res, non habens aliquem Deum placatum,
cum unum tantum sit Deus, qui omnia de-
cem præcepta seruare iubet. Idcirco ait S.
Apostolus, offendat autem in uno, factus
est omnium reus. Quapropter, o pecca-
tor uide quid agas, quando peccas aduer-
sus unum Deum, qui infinita potentia, &
B iola uoluntate hanc mundi machinam fa-
bricatus est. Quod si res facilius dissol-
uuntur, quam sunt, & ipse Deus tam faci-
le totum mundum ex nihilo creauit, unde
quanto facilius te euertere, & annihilare
potent, qui serè nihil est respectu totius
mundi. Et si unum solummodo pecca-
tum tam magnum debitum est, miser ille,
qui plurima, & atrociora perpetravit, quo-
modo dormire poterit? quomodo ridere, quo-
modo manducare, cum tantis sibi oneri-
bus oppressus? O insane, insane, Deus te
faciat resipiscere, & te a pestifero somno
suscitet. Narrat Macrobius fuisse Romæ
C quendam equitem, qui cum multis debi-
tis oppræssus esset adeo inuenosus, & ma-
ximo cum gaudio ac uoluptate uiuebat:
Facta autem post mortem eius de bonis
ipsius æstione, id est, (Athenode) Traianus
Imperator famulo suo iussit, ut stragu-
lum seu culcitram ueterem, in qua eques
ille dormiebat sibi enecet. Cuius uul-
Nunquid, ait, imperator potenssime, &
mundi monarcha in culcitra ueteri, & ab
alio trita dormies? Itaque protecto, respon-
dit Imperator, siquidem eques ille cum
tanto ære alieno oppressus esset, tam læ-
tus & contentus uiuebat, nō dubitasti
D culcitram illam uitæ aliquam ad con-
uersionem generandam habere. Hoc prudēs
Imperator dicebat, illum hominē deridēs,
qui cū tantis debitis oneratus esset, ita o-
tiose uiuebat, ac si nullū haberet. O in-
felicis nos, quæ culcitra nos cooperit, & in
nobis tantam obliuionem efficit, siquidē
cum tot scelera, & peccata cōmiserimus,
ac tantis debitis onerati simus, ita ride-
mus, gaudemus, & tanta incuria uiui-
mus, ac si quidquid sacrosanctum Euāge-
lium docet, ridiculum, & mendacium esset.

Macro-
bius in Satur-
naliibus.

ratores, qui scelentibus pleni nunquam po-
nuerunt egerunt, perhorrescere debeat.
Cum B. Petrus Pater Agathon inter Ae-
gypti patres celeberrimus in extremo vi-
tæ agone constitutus, timere ualde cœpisset,
& ab eo discipuli timoris causam quæ-
rent, (quem sciebant innocentissimè
uixisse) respondit. Longe alia sunt filii iu-
dicia hominum, & iudicia Dei, est enim vi-
ta quæ uidetur homini recta, nouissima
autem eius ducunt ad mortem. Hinc etiã

Ps. 129. Regius Propheta ait. Si iniquitates obser-
uaueris Domine, Domine quis sustinebit?

B. Aug. Non ait, Ego non subinebo, (ut B. Augu-
hoc loco adnotauit) sed quis, hec pius &
iustus sit, sustinere poterit? u. n. laudabili
est uita, si remota pietate iudicetur. Quare
ergo tu, o peccator, non pertimescis id qd
sancti timuerunt? Pius, quem celestis
magister Iesus Christus habuit cum hanc
horribilem parabolam & alias similes pro-
posuit, fuit, ut homines timorem conciperent,
& per illum ad agendam poenitentiam
excitarentur, & à peccatis in posterum ab-

stinerent. Quemadmodum uenenum ubi
primum ad eor accedit, statim & non an-
tea necat, sic peccatū non interficit, quo-
usque ad cōsensum uoluntatis perueniat.
Et hinc oritur, quod sicut animalia, quæ
uenas angustas habent, cū ueneno nō faci-
le pereunt, qm̄ uirus locum non inuenit,
quo ad eor fūere queat, qd aut uenas am-
plas sortita fuerit, facilius cū ueneno mori-
untur, sic qui conscientiam angustam
propter uicium timorem habent, diffi-
culter cū peccati ueneno moriuntur, qm̄
coarctatio conscientie illum ad cōsensū
uoluntatis accedere non sinit, qui uerò am-
pla sunt cōscientia, & absque timore, faci-
le cum hoc ueneno perebūt, quoniam illud
ad uoluntatis cōsensū accedere permittunt.
Idcirco Christus R. N. tot artes, & inuen-
tiones quæsiuit, ut in cordibus humanis di-
uinus timor regnaret.

Cum autem nō haberes, unde reddere, ius-
sit eum Dominus eius uenundari, & uxorem
eius, & filios, & oia quæ habebas, & reddi.

Simile. O stupendam, & ualde mirandam summi
Dei iustitiam. Merito dictum est, horren-
dum esse incidere in manus Dei uiuentis.
Quorsum, o æternæ Deus, siquidem uerba
huius hominis filios diuendi, imperas
etiam uxorem ipsius uenundari? Quid
mulier uetula ualebit? Quis pro illa ali-
Domin. Tom. 4.

A quid pretiū reddere uolet? Sine dubio ma-
ioris erant pretiū, & æstimationis oli-
uul. cres, quam nunc sunt, atque ita legi-
mus homines feminas, quas uxores ducere
uolebant, emisse. De Patriarcha Iacob Gen. 20
inquit sacra Scriptura. Seruiuit ergo Iac-
ob septē annis, & statim inferius alius se-
ptē annis pro eadem seruauit fertur, nunc
autem pareures, ut illas in matrimonium
collocent, numos præbent, & uix homines
illis seonerare uolunt, tam multas enim
expensas faciūt, ut thesauro magno opus-
sit ad earum pompas ac uanitates susten-
tandas. Nihilominus Iacob Dominus, ut exi-
stimo, de his corporalibus uenditionibus,
nō loquitur, sed uoluit in hoc significare,
quod nō solum peccator, sed omnes eius
complices, & coadiutores sup̄ peccatū in
non egerint, cum ipso in æternis flammis
cruciabuntur. Si uetulla gallinam cum
pullis habens, & uident miluum super
illos uolitantem, pertimescēs, ne aliquem
illorum unguibus raperet, eos omnes si-
mul cum gallina funiculo ligaret, ipsa au-
tem terga uertente, miluus descenderet, &
unguibus funiculum illum prehenderet,
& attraheret, certum est, quod siquidem
mater cum filiis una uincti erant, miluus
omnes simul arriperet. In hunc modum, si
uī & uxor filii ac famuli eius unius crimi-
nis participes sunt, & oēs eodē peccati sa-
ne ligati, omnes absq; dubio, si peniten-
tiam non egerint, ab impij Satane unguib-
us rapiuntur. Diuinit per usum, & cū pec-
cato cōparatæ sunt uelut funes ligantes
eos oēs, qui ipsas tēgunt, & ipsi fruuntur,
& sicut oēs in eadē culpa sunt, oēs eadem
pœna punient. Narrat Cæsar ius qd ægro-
tans quidam magnus peccator, iussit uo-
cant scribā, & ab eo petiit, ut testamentum,
eo ordine, quo ipse disponeret, scriberet.

D. Scriba autē eo consentiente illi, sic orsus est.
Mādo, ut hæc anima mea, quoniam creato-
rē suū offendit, à diabolis in æternas flam-
mas cruciata eripitur Itē mādo, ut uxor
mea, quoniam scelerā mea nunquā impedi-
uit, quin potius uisuris meis, & latrociniis
gaudebat, quibus postea abundantius ui-
neret, & haberet, quo melius se compo-
neret, & ornaret, uolo inquam ut à diabo-
lis rapiatur. Item, quia fili mei contende-
bant, ut ego plurimis uersutis, & technis
multo ære alieno me opprimē irritaret,
ut postea plures eis diuinis, & seculares re-

Simile.

Cæsar

nit, & aliquas in eo inuenit rationes, quibus diligi meretur, quando ad ultimum finem, uidelicet Deum accedit, iam eius vis debilitata est, quoniam in amico aliquantisper quiescit (ad est, *Perque se perso- en ad amico*) Procedit alius ex charitate ra- dius, qui est amor inuicem, & ad ultimum finem, scilicet, Deum tendit, abique eo quod inimico detineatur, quoniam nullā in eo inuenit uirtutem, quā ad eius amo- rem ipsum attrahat, & commoueat, & sic

Simile. efficacius in Deo reuerberat, Cum pluri- mi cantores simul suauiter canunt, licet inter eos unus sit, qui ceteris uocis suauitate premineat, non tamen placide ea fruens eo quod aliorum uocibus conlun- da sit, idcirco si cupis illa perire, fac ut ceteri taceant. Sic perfectio amoris Dei in amore amici non recte conspicitur, eo quod aliis quamplurimis respectibus, propter quos illum amas inuoluatur, at in di-

Simile lectore inueniet, totus is qui per amor interuenit, cuius sic perfectio clarius, & fulgentius apparet. Magnes, qui libram ferri ad se attrahit, perfectior est, quam qui solum acū attrahere potest. Sic amor, qui perfert & diligit inimicum nimis gra- uem, perfectior est illo, qui diligit amicum

Sunt e. qui minus non est. Igis quam uide, & humidum comburens efficacior est, quā qui aridum comburit. Sic cum animus sit instar ligni uiridis, & humidi respectu amoris, multo maius efficacior est amor, qui in ipso operatur. Maior ignis est ille, qui in eos qui procul sunt, calidior, quam qui tantummodo eos, qui prope sunt, po- test calefacere. Solent in domibus diuitū tam magni ignes fieri, ut, qui procul, qui- que prope sunt, omnes calefiunt, at in do- mibus pauperum uix quoque tales ignes re- tinere possint reperiuntur, super quas, ut u- bi suum calorem communicent, ut oportet ponere, & cingent, qui eas contegit, stando amare, iusti similes sunt diuitū ac potentissimorum domibus in quibus, usque adeo ingens est ignis charitatis, ut cum ipso diligant, & calefaciant eos, qui prope sunt nempe amicos, & qui procul, scilicet, inimicos, at peccator est uelut pauperis domicilium, ubi adeo exiguus uiget amoris ignis, ut nō nescios qui prope sunt, hoc si amicos & calefacere, & in a-

Simile re possit Multo etiam praest inuor est ini- micorum dilectio, quam amicorum ob-

A maiorem quam in illo uoluntas potest ef- ficere, nam ubi maior inferitur uis, ibi perfectius opus, & maioris meriti esse re- putatur ob ingentem laborem, quem uo- luntas patitur, nam (sicut B. Apostolus ad 1. Co. 3

Corinthios scribens ait, Vnusquisque pro- priam mercedem accipiet secundum laborem, si ergo unusquisque secundum suum laborem praemium, & remuneratio- nem est accipiens, certum est, laboriosius esse diligere inimicum, quam amicum Et sicut maioris meriti est credere mysteria, in quibus maior inest difficultas, & quā aliquo modo rationi nostrae uidentur re- pugnare, ita maior meriti est diligere id quod amoris nostro magis contrarium est Nihil autem est, quod amoris tantum contra dicat sicut odium, haec enim duo

B (nempe amor & odium, magis contraria sunt ac discrepantia quam aqua, & ignis. Excellentior etiam hic amor est, eo quod tam singularis boni, uidelicet, conuersio- nis, inquit, te ad uitam regem, sicut Di. Rom 12 ubi Paulus dicit, Si uolueris amicum tuum, erba illam, si sit oportum da illi, hoc enim faciens carbonem ignis congeries super caput eius. Hoc est. Peccator licet da- rus sit ac lapideus, amore tamen, & bene- ficus a te in illum collatus, efficiet, ut eius cor patet in multis amoris uident, & in- flammetur. A. inquit, dictum est, qui deus

C uiperarum genere est, nimis uenocolum est, sicut Cuiuslibet, & in uiperula septuaginta, seu plura saluifera medica- menta coniungit & admiscet ipsam ani- malis uenocum, quā est uiperarum quoddam aduersus uenenum mirabile, conuenitur. Innoxius tuus uipera est ue- neno plena, & sicut uipera, & se canit inuicem uenocum ac salisum in te crumum Cupisne hanc uiperam in- uentum salutare conuertere, & cum ex malo bonum reddere, permisce cum eo multa materialia medicamenta, amoris si- gnū ostende, hilarum ei, & beneuolum te praebere, quibus cum uerbis saluta, sin- gularibus auge beneficiis, ac denique tot tantaq. medicamenta illi uiperæ potius a libidine inuicem ex catho- rac amittas, hoc est tot in cum ac tan- ta possunt conferri beneficia, ut excusilla tur ipse, & confundatur, in cogitatione, sui criminis ueniens a Domino summa cū humilitate veniam postulet. Ex omnibus

D his

Ecl. 9.

diuine scientiæ decreto statuendū esse, quid de se in tota æternitate futurum sit. Quod enim tum semel statutum fuerit, æternum mutari non poterit, quid autem illud futurum sit, prius ignorat, quandoquidem nemo scit, utrum odio vel amore dignus sit. In quo obsecro perplexitate & in quo agone se tunc peccator videbit qui totum seculum tunc etiam tã segner & ignauiter peregit? Nulla certe uel horum uis, nulla dicendi facultas huius desiderii magnitudinem satis explicare poterit. Si hoc semper ob oculos habemus, non ita prolate & distolite uiueremus. Sed pro dolor, sumus utque adeo mœrit, ut uix fore in tota uita hec doctrina tantum utilis & necessaria recto de mori, in quum fortasse hodie aut mane possumus deuenire, Quãdo in academiis super aliqua primaria cathedra seruntur suffragia, quæ quidem plura habenti confiteor, ad hoc totum uicissim, tota uirtus ad hoc, ut omnes suspensi sunt, & ancipites existentiæ expellunt. Quare in anxietate oppositorum & efforacruantur? Qua animi inquietudine & qua afflictione afficiuntur, expectantes an eligantur, an uero repulsi ferant? Et si hoc cū momentaneum & caducum sit, ita nos sollicitos reddat, qualiter ergo incertitudo æterni ignis aut æternæ gloriæ nos anxios, & nimis sollicitos faciet? O terribilem, & diabolicam ætatem? Deus sui diuini luminis radius nos illuminet, quod deinceps nos ad illam, usque adeo laboriosam horam præparemus. Sed quæro, quid sibi uelut quod Dominus paulò inferius ait, loquens de seruo, qui talenta illa debebat scilicet, cum non haberet unde redderet, in officium Domini uicem uenundat, & uxorem eius, & filios? Ad hoc respondeo, uoluisse hic diuinum magistrum nos erudire, filios & uxorem illius hominis peccatorum in ipsius fuisse participes, & fortassis ad illa committenda ei fuisse incitamento, & ideo æquum esse, ut omnes eademque pœna puniretur. Unde patet, a quam multis inconuenientibus eripiat homo ille qui se huius religioni omnibus rebus recto relinquit. Verum est tamen in sacris religionibus multos esse corporales labores nempe ieiunia, uigilias, flagella, aliaque id genus sancta pœnalitæ exercitia, quoniam nec mancipia,

A nec seruos qui in uera iustitia, habent. In sacro Numerorum libro refertur Dominum iussisse piaustre, & boues Leuiti da Num. 7. xi ad portanda instrumenta a sanctuario remota, sed de Caathicis ibi dicitur: Filii autem Caath non dederunt piaustra, & boues, quia in sanctuario seruum, & ouera propriis portant humeris. Sic in periculis religionibus omnes religiosi, uelut serui aliorum obsequio mancipantur, maxime cum adollescentes sunt. Hoc etiam in uenit lege ad umbra tumuit, ubi Leuitæ quinquæ annos nominatus in addiscendis extremis diuinis peregris, uidelicet, a uigesimoquinto anno ulque ad trigésimum, & cum quinquagesimum agerent, non amplius elaborabant, florem suæ ætatis in subeundis laboribus consumebant, postea uero in aliis sanctis exercitiis sacris, & suauibus sese exercebāt. Verum licet tot in sanctis religionibus ac tantis sint labores, maxima tamen securitas est, si quidem homines alie sunt ac remotæ ab omni uis occisionibus, qui coniuges cum libere, uxoibusque, & filiis inuocat, propter quas ingratia sæpenumero contra Deum peccata committunt. Voluit etiam hic Dominus docere peccatorem ob peccatum mortale deuinum manere, & obligatum, ut totus, in anima, uidelicet, & corpore, damnatus in æternis uisitationibus & mortificationibus ac torquendus tradatur. Præcipuus debitor est anima, in qua est uoluntas, quia peccatum ideo peccatum, quia uoluntarium, uxor uero est caro, & filii eius appetitus sensusque corporales, qui quidem non nos in æternam uitam ad peccandum incitant. Vnde apparet quomodo di- Scilicet. scrimine miserabilis anima in carne incensa uiuat. In quo obsecro periculo uisaretur uirgo illa, quæ inter lasciuos, & impudicos adollescentes commoraretur, a cuius re & iudicio eas scirent quem ipse teneret, si pegeret, ut quædam uirgo faceret, qui quamuis hater eam sæpenumero sollicitaret, & quasi compelleret ad turpissimam cum eo committenda? Simili ergo periculo anima nostra exposita est, quam diu in hoc infelici seculo fuerit, quam non solum ad malum res exteriores, quæ sensibus offeruntur, inuitant, & allectant, sed ex eadem etiam carne ab ea tam dilecta, quamplurimè erumpunt in-

Aliga-

tis omnia debita mea plenissime potero
perfoluere. Hoc est erum, quod passim in
Theologorum scholis ictonat, nempe
Christum Dominum primam nobis gra-
tiam promeruisse. Sed o quantum in his
vulgatissimis uerbis caelestis philosophia
lateat, quam tamen ego breuissime at-
tingam, ut intelligat qui à Deo decem
millium talentorum remissionem perce-

Vrautem huius beneficii magnitudinem (quam nulla, neque hominum, neq. Angelorum, licet pro dignitate poterit amplificare) aliquo modo intelligatis, cogitate Christum Dominum in cruce pendentem, sic ad præteritæ orasse. Præter mi, ego ubi hoc passionis meæ sacrificium, hanc crucem, hunc sanguinem, hæc acerbissima vulnera, verbera, vincula, spinas, clauos, sputo, iniurias, & opprobria, ac ipsam denique mortis supplicii offero, ut peccatorum mulereris, ut illis crata condones, eosque accelerata via ad pietatem, ad tui nominis cultum & amorem trahas. His igitur precibus atque hoc in finitæ uirtutis sacrificio placatus Pater æternus ad gratiam, & amicitiam suam uocet, quoscunque uocet. Hoc est & go, quod Theologi dicunt Christum Dominum. Tom. 4.

A num primum uocationis, & iustificacionis
grauam nobis promeruisse.

Nunc ad uos fratres, si quis est inter
uos, qui aliquando in profundo uisorum
guisq; fuit meritis. Superas autē exu-
it, & ab illa malorum collusione emerit
& iampietatem, & iustitiam, quam ante
despexerat, rebus omnibus, antefert, sequē
his indicis ad Dei grauiam & amicitiam
& celestem hereditatem Dei filius p. om. f
sam uocatum conuenit, intelligit p'ane
Christi meritis & sanguini hoc tantum te
beneficium debere, humique proflatus
sacratissima illa Domini uulnera oscule-
tur, illique immortales grauis agat, quod
per illa tantum hoc beneficium sibi suc-
cit collatum, & quod ille cum lachrymis
seminauit ipse cū gaudio, & exultatione
metat. Cum ergo hic seruus prostrat s
ante Dominum patientiam petet, et, mi-
serentis Dominus illius, dimisit eum & de Eph. 3
bitum dimisit ei. O mirabilem Dei co-
memoriam ac summam liberalitatem. O
beneficentis sit totis Deus, qui, ut ait Be-
atus Paulus Potens est omnia facere super-
abundanter, qui un peccatis aut in iugi-
mus. Quae uerba magnam en phiam
habent. Mos ut puerper & h. g. es n. i-
nora petimus bonam, sent out ing. i-
cessum maiora erogare toler. quinimo
(ut ait Sacerdos illis) s. h. mar. populus ille, Mai. 4. 0
duplica suscepit. p. om. abus iniquitab.
suis. O stupenda res. Reges terrae pio-
obsequit sibi imp. illis seruatis, ut mal-
tum donatribuunt, rex autem noster ele-
mentissimas & lib. & dimis pro re. i-
bus nostris de m. & ad emas, p. uen-
tiam agentes, duplicia bona impem, dāe
enim s. h. m. & u. g. a. m. ut post hoc
exilium praebeat gloriam. Inducite uos
hic petierat, & omne debitum dimisit ei.
O quāta est uis & energia humilis oratio-
nis. Vos ch. missimi, precationibus iustā-
te, ut uobis quod uis debitum Saluator re-
mittat. Et peccatorum remissione, quae in-
hunc seruum collata fuit, inferatur, Domi-
num hic non loqui de ratione, quam red-
diturus sumus, cum primum a iudice nostris
a corporibus nostris exierint, quoniam in
illo iudicio non erit remissio peccatorum,
sed loqui de ratione, quam peccatores in
hac uita coram deo agunt, cum in dei gloriam
suorum ueniunt cognitionem, & cum
uero dolore eorum ueniunt impetulant. Et

comperito habentes, illos unde possint solvere, nequaquam habere: alios denique non minus vexant, dum eorum peculium & exiguas opes iniquis executionibus destrunt & consumunt.

Hic. 30. Chaldeis per Prophetam Ieremiam horribilibus supplicijs Deus minatus est, rationem assignant, dicens. Quoniam exultatis, & magna loquimini, disprentes Ierusalem, & dicitis. Quoniam Ierusalem sicut utulus super herbam, & mugillus sicut taurus. Vbi alii transulerunt, & uoniam effusi estis sicut utuli super herbam: & sic est etiam in contextu Græco. In quo illorum tyrannorum crudelitas magis aggrauatur, Notate obsecro, fratres, qualia hic Domini nomina tyranni imponat, sentiet, utuli & tauri super herbam, qui eam pascuntur & animino comedunt, nam sic ipsi pascuntur, & comedunt inopes ac pauperes. Cum igitur Deus temporalibus & æternis illos gentiles tyrannos afflicto supplicio, timendum est, ne isti Domini grauioribus poenis puniantur, siquidem, cum sint Christiani, utuli & tauri super herbam sunt. Nonnulli etiam mercatores hunc forum imitantur, qui debita creditoribus soluere nolunt, atque ideo creditores ipsi bonis erga uos utuntur commoditatibus, eos expectantes & debitorum partem dimittentes, ipsi uero pauperibus debitores suos nolunt exequi, quin potius eos suffocant, delerunt, & in carcerem detrudunt. De tyrannis, qui urbem Ierusalem euerunt, inquit Propheta Ieremias. Aperuerunt super eos suum omnes inimici sui frenuerunt dentibus suis, & dixerunt. Deuorabimus ea si est dies, quam expectabamus, inuenimus, & uidimus. Vbi alia translatio habet. Deuorauimus, & sic est etiam in contextu Græco, & in paraphrasi Chaldaica. In quo denotatur illos, dum hinc tanto desiderio & tanta rabie illius crudeli aus excquendæ incensos fuisse, ut iam eos deuorasse existimarent, tanta est peccatorum inhumanitas. Et nunc aliquos inter Christianos non desse credo, inhumanitatem illorum imitantes, qui nisi ad meliorem se uidendi statum non receperint, ueramque egerint poenitentiam, non eunt ad Iesum supplicis liberi, quibus Sanctus David unumquemque eorum inibat, dicens. Con-

A stitue super eum peccatorem, & diaboli stet a dextris eius. Cum iudicatur, exeat condemnatus, & oratio eius fiat in peccatum, sicut dies eius pauci. Cumque hæc horribilia, & alia huiusmodi dixisset adiecit, rationem designans. Pro eo quod non est recordatus facere misericordiam, & persecutus est hominem inopem & meum, & compunctum corde mortificare, scilicet, noluit. O Deus infinite maiestatis, & quam graue peccatum hoc est, siquidem illud tot actantibus flagellistum in hac una punis? Omnia quæ Rex Sanctus per modum impietatis & deprecationis hic uident, ne deprecatio quidem est, sed Prophetia ubi præiungit supplicia, quibus Deus inhumanam tyrannum afflicto. Atque ita, Constat super eum peccatorem, perinde est ac si dices, Constitues super eum peccatorem, uidelicet, Bathanam (qui per ananiasum uocatur peccator) & diabolum, id est, Abiel, a dextris eius, hoc est quilibet minorum demonum de eo reportabit uictoriam. De iusto enim inquit idem Propheta, Cadem a litere tuo mille, & decem milia a dextris tuis. Hoc est, omnes demones, & omnes iniquitates. **C** Derad dexteram, & dextram tuam corruet, & per eam dextram tuam ad iustum, quoniam non in te, caritas, & pietas tua est, sed in te, caritas, & pietas tua est, & pietas tua est. Et hoc modo caritas tua, pietas tua, & pietas tua est. Quis igitur tam hominem peccatum patiare non potest, & qui non potest, & qui non potest, & qui non potest. **D** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **E** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **F** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **G** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **H** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **I** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **K** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **L** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **M** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **N** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **O** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **P** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **Q** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **R** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **S** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **T** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **U** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **V** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **W** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **X** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **Y** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem. **Z** Apertis tuium, decere quod iustum est, & iudicia inopem, & pauperem, ubi alii transulerunt, iudicia inopem & pauperem. Inuenimus, & uidimus, & uidimus temporales, & eorum iudices debere reuerentiam, & pietatem, & pietatem, & pietatem.

Contristati sunt valde conserui illius de-
bitoris. Cum contemplati fuerunt illum,
qui paulo antea coram Rege humillime
& nunc a terra fixo prostratus erat, pau-
lo post alium pauperum oculis flammule
ris acra & furore plenus suffocare uelle.
Et nos istius affici debemus, animad-
uercentes quomodo hoc in mundo quo-
tidie opere completur. Videbitis quen-
dam hominem ante imaginem crucifixi
proiectum, ingentes lachrymas profun-
dentem, & cordis dolore ac amaritudine
plenum, cui si aliqua dum primum illinc
exit utrogetur iniuria, eam non uult con-
donare, sed moribus offendorem laedere,
& suffocare, atque e medio tollere cupit.
Videbitis quoque & aliam feminam, san-
ctam communionem humiliter ac deuote
suscepientem, que in tertio celo quo-
dammodo posita esse uidetur, ob mini-
mam quicunque iniuriam sibi factam, cum
primum illinc est egressa, in serpentem
conuerit, & ira & odio excandescit & in-
flammati. O mortaliu cor, quis in te
confidet? Non credebat semetipsum ait
Diuus Ioannes de Christo Redemptore
nostro ipse enim sciebat, quid esset in ho-
mine. Quamuis enim illi summis laudibus
effluerebant, non tamen de eis confidebat,
haud enim ignorabat quam uariabile &
uolubile solet esse cor hominis. Prauum
est cor hominis, quis cognoscat illud?
Quis ludam uidit, qui filium Dei diu no-
tante maximo cum labore sequebatur,
eum postea triginta denariis uendere? Quis
Petrum promittentem prius se emossi-
turum in pectore agnoscere, cum eum
miserat, eundem postea in prima ora
rationis solum negare. Non est proinde,
cur uerbis & propositis hominum confi-
damus, cum ipsi cum a Deo ipsi ue-
niam impetrant, mox proximos suos suf-
focant. O nefanda, & uehementer dete-
standa ingrati hominis scelerata. O duris
supplicii plestenda ingratitudo. Hoc ui-
ro, fratres, maxima hominum caterua la-
tent. Si enim Seneca inquit Ingratus est qui
a deo beneficium accepit, qui non reddit, &
neficius, qui non est communis qui beneficii obli-
vis. Item inquit Seneca Quam per beneficii pium est. In
2. q. 106 grati spes tanquam hybernalis glacies ta-
renti 4. beneficii deo per quod doctores diffinit B Tho-
mas, ab ingrato, ulciscenda esse beneficia,
ubi mala eis uisur,

A Tunc uocatis illum Dominus suus, & ait
illis Seruati estis mihi, omne debitum dimisi-
bi, & a. an uocauit me, nonne ego oportuit
& te mereri? seruati sunt & ego in mi-
serationibus? Perpendite, fratres, hoc uerbu.
Omne debitum utique uideri. Afficiam illi, q.
dimidium autem modo debuit dimitti. Tunc
Cum enim aliquis uultum cuiusdam pauperis
uultu precibus exoratus, tunc uultu patere
uult, id conditione apposita facere decer-
nit, dicens Pater ego tu agnosce, ea tamen
legem, ut uultum me in eo habeat semper.
Id non est omne debitum de pietate non
fidem, ut & uultum illius. Non sufficit
ut cor in uultum deponas, uero quodam
obligationis ut & uultum illius iudicem
di signis exterioribus, te nullo cum odio
ac malevolentia prosequi, & si ipse per te
uel alio quouis modo a te uultu uen-
it, & iustitiam agnosce. Magis uero etiam
occurrat considerandum uerbum illud, Quo-
nam rogasti me, ut confundamini, qui
parcere renuitis, nisi prius a personis no-
bitibus & principalibus rogati fueritis,
Deus in hora rationis reddenda te inter-
rogabit, Condona sine iniuria? Tu uero
respondebis, Ita Domine, sed cuius (inquit)
amore? Et tunc Dominus Committit illorum
que multorum grauissimo uultu hominu,
qui me id regere aut. Item propter
eius iniuriam remisisti, nunc ergo ad eos
perge, ut tibi gratiam referant, gloriam
que prabeant, siquidem eorum aduersus
precibus, in uultu tuo ueniam dedisti. Il-
lus autem, qui eius causa pepercerunt, sic
ipse dicit. Siquidem amore mei commo-
ti, iniurias remisisti, equum & iumentum
est, ut ego nos premio & remuneratione
afficiam.

In hoc quoque uerbo, Quoniam &
firme docentur, quod quamuis quos
D. offe id in ueniam accipere debemus, &
multo tamen magis illis, quos in ueniam
cognouerimus peruenisse & qui a nobis
ueniam humiliter postulant. Quapro-
pter ubi nos legimus in sacro Genesio so-
lumi & quod mortuo Iacob filius eius per-
tinere, & quod Iacob de ipso ul-
cisci uellet, sic dixerunt. Nos quoque
oramus, ut seruo Dei patri tuo dimittas
iniquitatem hanc, & alij transiunt.
Nos quoque oramus ut seruis Dei pa-
tris tui dimittas iniquitatem, & sic est
etiam in contextu Græco, & in paraphrasi
Chaldaica

Seneca li. 1. Seneca inquit Ingratus est qui
a deo beneficium accepit, qui non reddit, &
neficius, qui non est communis qui beneficii obli-
vis. Item inquit Seneca Quam per beneficii pium est. In
2. q. 106 grati spes tanquam hybernalis glacies ta-
renti 4. beneficii deo per quod doctores diffinit B Tho-
mas, ab ingrato, ulciscenda esse beneficia,
ubi mala eis uisur,

Chaldaica. Et iuxta hanc translationem voluerunt in hoc dicere, id peccati, quod commisimus, nos poenitet, atque Dei sumus, ideo potiori iure nobis uenia debetur.

*Esraus eius Dominus tradidit eum tur-
coribus. Super hoc uellem notetis, Deum
in alia uita illos, qui suis inimicis parere
nolunt, eterno supplicio non solum puni-
re, sed in hac uita in supplicio eosdem affi-
ceri. Solere dum uerumque ut plures adue-*

scit, tollere, cum perirent in primo saeculo
fuerunt infirmi inimici, qui eos uexerunt,
opprimant, & affligant. Nam sicut he-
rus temporalis puerum seruum suum su-
stulit, ut non si uideretur, nec se in
censum in uirgam inuacit, & eam in fini-
stra confringere, & discerpere, maiori eū
cum aspernate iterum flagellat, & si antea
cum quatuor uerbis uenerat flagellis, po-
stea quadraginta ei infligit, sic inimici no-
stri uirga sunt, quibus Deus nos corrumpit
& castigat. Quocirca S. Ieremias agens
de Pharaone aduersus Palæstinam aciem
dirigente, sic dixit. O mucio Domini us-
quequo non quiescis? Quomodo quie-
sces, cum Dominus præcepit ei, & inui-
xerit? Et pereundem prophetam inquit
Deus Hebreis timorem iniiciens. Assumā
Nabuchodonosor Regem babilonis ser-
uum meum. Vocat Dominus illum idolo-
latram seruum suum, eo quod cum aduer-
sus illos peccatores erat in flagellum acce-
pturus.

Cum igitur inimici virgæ sint , & flagella Dei, utendum est illis , qui se his virgibus cæcos conspicientes earum ira, rabie & furoris accensi frangunt, & in frustra dissolant de ipsis virgibus sumentes (permittente Deo) si antea unum solum inimicum habebat , postea unum habere, qui eos infestetur, agereut, & flagellent. Et sicut bonus pater postquam titulum suum verberavit, ei dicit. Osculate fili & amplexare virginem hanc, si puerulus cum mansuetudine accedit, virginem sumit, amplectitur, & osculatur, cum, sic optime indolis erat specimen illius (re) ipse met pater sibi complacet , & ei bene editionem impartitur, quod tam obediens extiterit, sic Deus postquam nos inimicis nostris flagellavit, nobis inquit Diligite inimicos vestros benefacite eis, qui oderunt vos, quod perinde est, ac si diceret. Osculamini & amplectimini libentissime ista Dominice Tom 4.

A flagella. Illis autem, qui hoc amoris
uisceribus commoti faciunt, hic gerendis
pater suam elargitur benedictionem.
O quam libenti animo Sanctus David Psal. 22
illa amplectebatur, quis sic aiebat. Vir-
g tua & baculus tuus ipsa me consolata
sunt. Baculus meus est ille qui meis in ne-
cessitatibus mihi subuenit, uirga uero ini-
micus, qui me molestus & uerbisui 1.
sestatur & opprimit. Tantoque solami-
ne hic Sanctus Rex effluiebat, ex eo quod
essent inimici, qui eum persequerentur,
quanto quod essent amici, qui ei ut bacu-
lus ad seipsum in uirtute sustentandum
operirentur, qui amob eum in utroq;
amicos & inimicos ultro amore comple-
ctebatur.

Et tradidit eum tortoribus, quoad usque redderet uniuersum debitum. Quod sane nunquam in inferno persoluet, quia sine dono gratiæ nulla potest esse solutio quâ doquidem per charitatē culpæ purgatur, & reatus tollitur, ut docet beatus Thomas. Et ita cum iussit, ut ille usque ad ultimum quadrante solueret, cum primum quod debet, ut cito iussit, non erat pænæ aternitatem, quam in inferno persoluitus est. Omnes omnium damnatorum pænæ coniunctæ, non sufficiunt ad persoluendum Deo primum obolum debiti, quod peccator debet. Nam cum ad solutionem debiti opus sit, ut Deus id, quod datur acceperit, & cum ipse illas pœnas nequiquam acceperit, cum eos, qui illas patiuntur, odio habet, sequitur eos nūquam posse soluere atque ita ipsi miteri in perpetuum æternis flammis cruciabantur. Cum uero dicitur, regnum huius & iteruisse debita, quæ iam diu illi erant non significat, Deum peccata à se sibi melius remissa punire, sed uult innere, quod si secundum hominum iustitiam & iuxta plurimum, quod in ista meretur grauando, id faceret, ita sanè id ab ipso faciendum erat. Et ideo illud inferni in hac parabola, ut cōtemplaueris summam eius bonitatem quia non secundum & aequantes nostras retribuit nobis.

Et ecce quia tota hec parabola ad
inhumanitatis deteriorationem referenda
est in fine Dominus aperte ostendit, cum
dixit, Quia si non fuerit interfectus
Iesus, non fuisset exaltatus in celum
et sedet ad dexteram Patris. Quia si non
fuisset exaltatus, non esset in celis
sedes Patris. Et ecce quia tota hec parabola ad
inhumanitatis deteriorationem referenda
est in fine Dominus aperte ostendit, cum
dixit, Quia si non fuerit interfectus
Iesus, non fuisset exaltatus in celum
et sedet ad dexteram Patris. Quia si non
fuisset exaltatus, non esset in celis
sedes Patris.

Ecd 28 his verbis: Homo homini refertur iram, & a Deo quærit medellam, in hominem suum sibi non habet misericordiam, & de peccatis suis deprecabitur, quis exorabit pro peccatis eius. Quis enim à misericordia unum parit per te audeat, ut erga im-

multum eodem modo, tenetis esse velit, & ueniam negat, ueniam tribuat: Hoc plane non sanctis, qui in cælo resident, non angelis, non & angelorum & hominum Regina facere audebit, cum frustra se id tentatu rosciant. Contra uero si quis placabilis & facilis fratri ad exorandum fuerit, facilem quoque & placabilem Donnum ex-

perietur, eodem **Ecd 28** ibidem testatur, qui ait: Relinque proximo tuo nocentem, & tunc deprecanti tibi peccata maxima

reputa. Hoc idem uult Deus, ut, cum te passus & ad uindictam de aliquo laudanda

ueni, tanto magis deique, Qui pro

4. Reg 9 iniecit uix membris dilacerata uiam si ui-

it, quam cum sic uideret Iehu, dixit famula

Ita in inimicum tuum dicitur, si maledictus,

honestus est, & deus deus

Gen 27 que. Nolo uindictam sumere de fratre

meco, ne patrem meum maiori pena affi-

ciat, ne patris tuo molestiam inferas,

potius illas dimittas, Deus ipse, quando uident oportere, pro te ultionem sumere. Lacet Sanctus Dauid dicens, dicitur (ut patet ex sacra Regum historia, Obsecru te mihi pueram Absalon, Deus tamen **2. Reg 12** iussit equo, super quo incedebat, Absalon, ut sub quercu transiret, & iussit acie, ut capillos engeret, eosque in ramis exoluere, & iussit capillis, ut cum suspensum haberent quousque ueniret Ioab, & tribus eius cor lanceis confoderet, atque eum de medio tolleret. Sanctus Dauid ei ueniam præbet, & pro illo obsecrat, & Deus illius iniuriam suscepit uindictandam sic enim promiserat, dicens, Mihi uindictam & ego retribuam. Si cui autem, quæ hæc ueniam diximus, ad ignoscendum non sufficere

dat, Memerito nouissimum, & de hoc imitari. Magnam certe in his uerbis ad placabilitatem arguendum est. **Ecd 2** Recordare illam ex ieiunio horam, in qua strictiores reddimus rationem, & sicuti Deus

in

A

DOMINICA XXII.

Gen. 39

21.

Ecd. r.

C

D

Gene x:

Matt. 4:

Ecc1 7.

Smile.

105. 8. 11

temus te non se noscens facimus corpus
es ad nos tu non nunc domini, non audie-
mus abs te, sed facientes faciemus omne
verbum, quod dege dicitur de ore nostro,
ut sacrificemus Regi . ꝑ celi, & libemus ei
libamina, sicut fecimus nos, & patres no-
stri, Reges nostri, & Principes nostri in ur-
bibus iuda, ex eo autem tempore, quo ces-
samus sacrificare ei, id agimus omni-
bus, & gladio, & fame consumpti sumus.
O diabolice existas: em hominum, qui

se melius habere, dū in peccatis & offensionibus Dei summe fuerant, quā cum in gratia ipsius. Perpēdē re, obsecro, illud modum loq̄endi Faciētes faciemus omne uerbum, uti Imperius & efficacia, quā nesciunt illi Hebrę. sunt excoꝛanda opēra facere uolebant, apert illud ostendit. Nā hec gentium non eiusdem uerbi, Facientes faciemus, significat operari aliquid magna cum efficacia, atque ita iusti bona op̄ra magno cum seruiore operantur, (& ideo ubi nos legimus. Tuli Aaron uirgē coram Pharaone, & seruis eius, in comex

tu Græco, & in paraphrasi Chaldaica habetur, Proiecit Aaron uirgam coram Pharaone, & seruis eius, in quo denotatur efficacia, quæ in istius uir opere complebat illud, quod fides a domino præcipiebatur sic peccatores sua impia opera efficiunt operantur. In pertinacia horum improborum hominum apertè conspiciatur quæ parum diuina uerba & flagella Dei in cordibus plurimorum peccatorum efficiant, & ideo in ipsorum penam, & diuternam soler dominus iustos a suis flagellis priua-

re. Arq̄ue ita ubi nos legimus, Super quo
Ic̄m̄ m̄ uos ultra addentes p̄uazifica-
tiones in Hebr̄eo habetur, siue a ad quid
percutiam uos ultra, si quidem uos ip̄os
tot flagellis in maiorem frugem nō estis
recepturi Quapropter qui ex nobis flagel-
lati estis & nunquam uos correxistis, non
efficiamini lentia cum uos a flagellis libe-
ros uideatis, hoc enim manifestum est ue-
stræ damnationis signum.

Consilium interant, ut caperent eum in ser-
mone. Procurauerant isti perditii homines.

B. Chry.
A p n u c
luc.

(continued)

maligonas ex una parte confusa, aliunde sibi adicum adimant. isti suum patrem Sathanam emulabantur, qui hoc ingenium habet, quod sicut illi, qui curatorem aliquam euertere, & solo equare contendunt, eam per infirmiorum partem ag-grediuntur, ubi muri minus fortes appa-reant. Sic diabolus per debilitatem par-tē homines inuadit: nam, ut est magnus scrutator, sic ut studet ad quam rem quili-bet homo animum inclinet, & per illam utpote debilitatem illum tentare, & euertere contendit. Inimici oculos lynceos ha-bere dicuntur, ut deus suorum aduer-sariorum intrucantur, & eorum vias scruten-tur. Hoc voluit Regius Propheta si-gnificare, cum dixit, Super inimicos meos prudentem me fecisti manda-to tuo.

Et paulo inferius. Super omnes docen-
tes me iudexi, quia testimonium tuum me-
diano in caeli. Et iterum. Super senes intel-
lectu meum. Et iterum. Super omnes doctores meos.

Honoribus ac sensibus sapientia conuenit, &
 hos omnes Sicut uir superauit, eo quod
 diuinae legis contemplationi se tradidit.
 Sed quid significat dicere se hac medita-
 tione factum fuisse suis inimicis pruden-
 tiorum? Nescio cur hanc exaggeratio-
 nem.

ros habere oculos apertissimos ad inspi-
ciend. & m. etas, & delictum suorum ad-
versariorum? & multo maiorem pru-
dentiam ingenio aciem, & solitudinem
habeat ille, qui diuinam legem in eo, quod
ad uitam, & conscientiam suam attinet,
meditatur. Cum igitur inimici lucidos
oculos habeant ad scrutandum suorum
adversariorum misseas, diabolus quoque

pē qui crudelissimus aduersarius noster
est. ornos multo clariore simul cum in-
genti agitate, & astuta habet ad sen-
tandum ingenium nostrum, & complo-
xionem, & ut inde ad quid magis pro-
pensissimus, inde nosmet, & fundi-
tus evertit. Quocirca oportet nos habere
oculo lyceos, ut ab eius insidiis & as-
tutis liberemur. Ideo Beatus Iohannes

sancta plena efficit oculis ante, & retrò. In-
tus & in circuitu. In quo docemur iustos
retrò, ad præteritam vitam aspicere,

taxat. an in oris nostro a thibemus sed
plura, quæ sunt diuinus amor, sanctus ti-
mor, atque utilis uerecundia. Adhuc
eniam quomodo peccatum linguæ lac ta-
sum insaniabilem appetit. Damna enim
quæ inaledicta, & effigæta linguæ secum
affert, curari difficillima sunt. Atque ita
Beati Iacobus de eo loquens sic ait Ec-
ce quamuis ignis quam magnam syluam in-
cendit, hoc est, quamuis lingua res priua
sit, magnam damnum inferre solet, sicut
scintilla ignis totam urbem solet aliquan-
do incendere, & inflammare. Vnus artem
ex fontibus, unde peccata linguæ dimi-
nare consuecunt, est ostentat. Nam sicut
cum caballum onera uehentes iter faciunt,
omnes demissis capite & ceruice, manue
te ambulant, sese adinuicem nequaquam
mordentes, cum uero exonerati ducun-
tur, mutuo seipsum mordent. Sic dñ Chri-
stus. a suis exercitationibus sua
egregia, uel honestis occupationibus sunt
que eo, quod de uitis aliorum agant, at si
onosi sunt & tanquam equi exonerati ab
aliqua honesta occupatione liberi, statim
se adinuicem distractionibus, murmura-
tionibus atque infamiis crudelissime mor-
dent.

Quamquam uero hoc uitium, omni-
bus commune sit. multo tamen frequen-
tius in feminis reperitur. Vnde in Nu-
merorum uolumine sic legimus: Locuta
est Maria, & Aaron contra Moysen pro-
pter uxorem eius Aethiopsim, & dixe-
runt. Num per solum Moysen locus
est Domini? Et nobis similiter est locu-
tus. O rem stupendam. Animaduertne
personas adeo notabiles, & dono Prophe-
tiæ illustratas, in tantam miseriam incidisse.
Aaron ille, per quem Dominus tot mi-
rabilia in libertate filiorum Israel de Ae-
gyptiæ seruitute operatus est, Maria il-

lympanum in manibus sumens, post e-
gressum ab Aegypto cecinit, dicens: Can-
temus Domino, gloriose etenim magnifi-
catus est, ecce qualiter ambo facti sunt
contra sanctum Moysen fratrem suum
detractores, qui alias eos, qui de illo mur-
murare uellent, carpere & seuerè increpa-
re debebant. Sed quis adeo iustus est,
qui non delinquit, maxime in lingua?

dedi, & periculosæ patiuntur omnia
corporis summi & humani membra prædo-
minari. Atque ita 5. dñ dixit: Si mei Psal. 18.
(scilicet sensus) non tuerint dominari,
tunc miraculatus ero, & emundabor a
delicto maximo, & erunt ut complacent
eloquia oris mei, & meditatio cordis mei
in conspectu tuo semper. Domine adiu-
tor meus & redemptor meus. Id est, Si ego
meis sensibus dominatus fuero, & ipsi
non de me, sine dubio qui in plurimas ut
lites educam, uidelicet, Immaculatus e-
ro, & etiam a superbia, quæ est uitium ma-
ximum, a quo pauci euadunt, me eripiam,
& emundabor a delicto maximo. Et erunt
ut complacent eloquia oris mei, hoc est,
Meæ hi Domine orationes erunt acce-
ptæ. Et meditatio cordis mei in conspectu
tuo semper, id est, cor meum dispositum,
& præparatum erit, ut semper in te ac-
tus diuinus mysterium cogitem, qui enim
ianuas sensuum claudit, uix habet in quo
in Deo mediteretur, quoniam
autem hoc per difficile est ideo Sanctus
Propheta illud a Domino efficaciter pos-
tulabat dicens, Domine adiutor meus,
& redemptor meus. Quasi diceret, A te
Domine hoc tantum bonum in me uentu-
rum est. Idem nos facere debet & præci-
pue suorum implorare debemus, ut pe-
culianter ex omnibus sensibus linguam
nostram prædominemur, siquidem quod
die uidemus quamplurima mala, quæ et-
iam sanctis illa abutentibus cucurrit so-
lent. Sed est maxime notandum in his sa-
cræ scripturæ uerbis, Mariam fratris sui
Aaron antepositam fuisse, cum ipsa scer-
mina & ille summus sacerdos esset. Hoc
non i seo fuit, ut plus, quam fratri suo ho-
nori tribueretur, sed ut significaret sacer-
dotis, illius murmurationem inceptisse,
& fratrem suum ad id faciendum prouo-
casse, nam (ut diximus) scemur in hanc
miseriam plerumque propensiores esse so-
lent. O incommutabilis Deus, & quem
mulier ad hoc uitium non inducet, &
deurbabit, siquidem illa sufficit, ut tan-
tum uinum, qualis erat Aaron, deiceret?
Hic etiam ostenditur, quæ non se pericu-
lo exponit, qui digaretur, & prælaturas
acceptæ. Quis enim est, qui omnibus
ualeat satisfacere, siquidem sanctus Moy-
ses, quem Dominus Paulus in tota domo
Dei

Ite 3

Simile

Nu. 12.

Exo. 15

mentiffimus Deus ad peccatores uenit largiendam eugni, ut conuerteretur ad ipsum, quo ipse conuertatur ad nos, ita hoc in loco studium, diligentiam, & curam nostram requirit, quo opem suam nobis ad hanc uirtutem obtinendam largiatur.

Emittit ei, ne capere eum in sermone,

Simile. *discipulos suos cum tederant.* Tales discipuli erant, quales magistri. Si sors insipidus, & turbidus est, quomodo muli, qui ab eo proficiunt, dulces, & clari erunt? Et si alacres iuste, & crescente delicto non resistit la profe becha da argamassa, como resistit la profe becha de mimbres uernos? Hoc est, sic torrenti passionum non resistit senectus, expectantia, & dignitas magistrum, quomodo efficitur iustitiam uentus resistit? Iugum, quod

Simile. fortis bos terre non potest, qualiter uentus tenet illud sustinebit? Idem, si illi, qui sunt magistri, & praelati colla sua iugo sancte legis non submitunt, quales erunt subditi, & discipuli eorum, uidentes in eis tam deprauatum exemplum, se illi subiacent? O quam magnum Reipublice damnum inferunt impu magistri, & praelati, de contra uero quantum utilitatem probi Reipublice afferunt. Idcirco Domi-

Iere. 7. nus per Ieremiam Prophetam pro lugubri beneficio populo Israelitico hanc promissionem facit, Deo, inquit, uobis pastores iuxta cor meum, & pascet uos scientia & doctrina. O Deus infuit misericordia, & si hinc his temporibus promissionem idimpleret, quor. quantique malis remedium adhiberetur. & quam multa bona peruenirent. In sacro Exoduolumine iussit idem Dominus sancto Moyse dicens. In uestre summi sacerdotum deorsum, uel ad pedes eius dem tunice percurratur, qui si mala punice facies mixtis in medio tintinnabulis, ita ut tintinnabulum sit aureum, & malum punientem, & uestretur in ea Aarō in officio ministeria, ut audiat sonitus, quando ingreditur, & egreditur in Sanctuarium in conspectu Domini & non moriatur. O immense Deus ut quid Domine tantam penam pro re, que tam parui penderis, & momenti uideretur, esse imponis? Quid enim prodest, ut tintinnabula uestis summi sacerdotis personent necne, ut dicas, Vt non moriatur? Grande mysterium hic latet. Cum Dñs iubet, ut sacerdos, quando in

Exo. 38 Sanctuarium ingressus fuerit, ueste pon-

A tificali induatur, significat, sacerdotem, qui tum alium ministerium exerceat, charitate debere indui. Atque ista Propheta Dñs dixit. Sacerdotes eius induantur iustitia. Per tintinnabula uoces predicatorum denotantur, quibus omnes ad seruitutem Dei conuocant, & inuitat. Per mala punice fructus bonorum operum designantur, & conpredicationis ministerium. Quod enim audiat, quod si non fecerit sacerdos, peruenit ad peritiam peritiam. Quod explicat acti iubere, ut sacerdos populum inciperet, doceat, & arguat. Iō Beatus Paulus ad Timotheum, qui Episcopus erat, scribens, sic ait: Testificor coram Deo, & Christo Iesu, & cetera. Predica uerbum, in ista opportune importune, argue, obsecra, increpa in omni patientia & dectina. Super quod Venerabilis Beda, & Beatus Chrysostomus perpendunt agonem uim, & conatum, quo Sanctus Apostolus hoc discipulo suo commendauit, in quo magis huius negotii insinuat necessitatem. Personent ergo, & partes sacerdotes, & praelati uestri tintinnabula, & uerbis feruidis conclamare. Sed oportet, ut ipsa tintinnabula malis punice misceantur, si interponantur, hoc est maxime conducit, ut uestri sermones, & colloquia cum bono exemplo Sanctorum operum, & perseque uirgine coniungantur, ut non moriamini. Naaman princeps militum Syrie (ut sacra scripta hystoria) propter merita Prophetarum, Elisaeon sola a lepra, sed ab infidelitate sanatus fuit, atque ita cum fide dixit, Vere scio, quod non sit talis Deus in ueris terra, nisi tantum in Israel. Et statim infans, ut dem Sardoniam prophetam sic est allocutus Obsecro, cōcede mihi seruo tuo, ut tollam onus duorum burdonum, non enim faciet ultra seruus tuus holocaustum aut uictimam diis alienis, nisi Domino. Miraris, adeo iste bono sui sancti magistri exemplo commotus fuit, tamque fiduciam in eius sanctitate sic habebat, ut existimaret, terram illam, quā Sanctus Propheta pedibus suis calcauerat, sibi futurum esse refugium, quo se à peccatis defenderet. Animo quæso perpendite, quanti faceret princeps iste illius iusti foret, siquid terram, quam pedibus conculcauerat tanti pendebat. Quanti dispares ac diuersi erant isti Pharisei a sancto Elisaeo, & tales ipsi erant, quales discipuli

alibi mentem faciens ad Hebræorum egressione, inquit. Eadem die egressus est Exo. 12 omnis exercitus Domini de terra Aegypti, nox ista est obicruabilis Domini. Certe hoc factum fuit ut Spiritus sanctus doceret nos, non esse letitiz dies, cum peccas, sed maxime tristitiz, siquidem in crudelissimum demonis captiuitatem ingredieris: ut cum per ueram penitentiam egredens, & per uirtutes incipis in terram promissionis gloriæ, idelicet, tendere, is dies iubilatiois & lætitiæ est.

Ex supradictis, intetur, quod una ex magnis infolentibus, quas Reges habent, id est quod ipsi maximam sollicitudinem & tranquillitatem reputant, scilicet, non habere in terris aliquem, cui de factis & operibus suis rationem reddant, & neminem esse, qui eos de malis ipsorum reprehendat, quin potius ea laudet, & ideo ipsi perquam raro seipsos corripiunt. Quid plura, etiam in planctu & ploratu principibus ac magnatibus huius mundi solent homines adulari, sicut contigit Sancto Ioseph. Nam (ut in sacro Genesis libro scriptum est) postquam mortuus est Patriarcha Iacob, Fleuit eum Aegyptius septuaginta diebus, & quamuis uniuersum regnum patris Ioseph morem deplorauit, non tamen depiorasse legimus nec per unum diem mortem ipsius sancti Ioseph. Ex quo apparet illos luxuriam pati, ut filio tunc Aegyptum gubernanti complacerent, at in morte filii iam non habebant, cui assentarentur & ideo non plorauerunt. Amicitia enim huius uitæ communiter mercenaria est, & in lucro fundatur, & ideo non nisi presentibus ostenditur. Hic etiam adnotatione dignum est, non solum improbum esse laudare peccatorum uitia, sed etiam reprehensibile esse iustorum uirtutes, plus quam merentur, commendare. Nam sicut merito reprehenduntur illi, qui uestem magnam et, qui corpore pusillo est, cõficiunt, sic iure optimo reprehensione digni sunt, qui magnas laudes et, qui parua merita habent, tribuere solent.

Jam uidistis quam benemerito Dominus huius improbis hominibus dixerit. Quid me terrens hypocrisis? & adiecit statim. Ostendit mihi nimis me cersus. O Chie superne imperator celi & terræ, aperis Domine oculos meos, & ex eis monebam deprome, in qua imitorem, quam ipsa habet.

1^a op. l. 6. Tom. 4.

Aber uacari possis quorsum tam ab his necessariis hominibus petis? O singularem diuini Saluatoris paupertatem, de quo sanctus propheta dixit. Pauper sum ego, & in laboribus à iuuentute mea: Tanta erat eius inopia & paupertas ut ad soluendum tributum, quod ab eo exigebatur, Beato Petro sic dixerit. Vade ad mare, & mitte hamum, & eum piscem, qui primus ascenderit, tolle & aperto ore eius inuenies staterem, illum assumens dabis pro me & te. Hanc paupertatem ipse (sui sacris discipulis pro sponsa reliquit. Atque etiam Beatus Petrus cuidam elemosinam à se petenti, dixit. Argentum & aurum non est mihi. Quare, o fratres, uos ipsos non confunditis, hæc audientes, & cupiditatem, quæ in cordibus uestris regnat, ac sollicitudinem diuitiarum contemplantis? Beatus Thomas, inquit, inter omnia bona in finem unum locum terere diuitias ac non in eis adeo inimi & amari testantur, ut propter hæc in finem bona summa & optimum bonum, uidelicet, Deum amittere uelint. Amittunt etiam pacem & tranquillitatem, quæ sanctis pauperibus sociæ sunt. Sanctus Esdras in suo libro, sic ait. Precatio nostra apud Dominum Deum non fructum, ut dicitur nobis pax illius in loco sancto eius, & illuminaret oculos nostros.

Deus noster, ubi alii transulerunt, ut daretur nobis pax illius in loco sancto eius. Vbi apparet, quod ad pacem consequendam & ad illuminandos oculos habendos multum conducit tenues opes in hoc mundo possidere. Et quoniam homines paupertatem despiciunt, maximo cum labore uiuunt, & tanquam cæci quamplurima mala perpetrare, ut diuitias, quas morte uolunt nolint, relinqui sunt, comparent, ipsi autem cum peccatis remanebunt, quæ ad ipsas acquirendas commiserunt. Quando aliquis princeps uel Reipublicæ primarius uult alteri lectum celebrare, iubet, ut omnes agricolæ rus petant ad cuniculos capiendos. Ipsi uero rebus & aliis ad benationem pertinentibus onerati, iussu domini adimplent, & postquam defessi & sangui sunt, omnes cuniculos, quos ceperunt, domino offerunt, & ipsi defessi rebus onerati absque aliqua utilitate remanent. Sic aui rebus fraudum & mendaciorum onerati incedunt, ut perituras diuitias consequantur, at morte appropinquante quid quid

ff

uena

Joan. 6. nem faceret. Et apud D. Iohannem, cum Iudei per contemptum Saluatori mundi dicerent. Quod tu facis signum, ut uideamus, & credamus tibi? Quid operaris? quod ei inde fuit, ac si diceret, Opera, quae tu facis, non a te sunt, sed a patre, & a his, qui in te credunt, tunc quando propter tantam blasphemiam annihilari credebantur, eius clementissimus dominus dixit, Parus, quē ego dico eum meae esse pro mundi uitae, & ipsius altissima mysteria ad eorum obiculatoris intellectus illuminandos ostendit. Et cum etiam dominum Paralytico, qui in piscina erat, salutem tribuere uoluit, ait sacer textus. Hunc cum uidisset Iesus uacantem, & cognouisset, quia iam multum tempus haberet, dicit ei, Vis sanus fieri? Ex quo apparet. Dominum ex magnitudine misericordiae illius hominis occasionem sumpsisse, ut in eum misericordiam faceret, qui propter peccata sua in illam egreditur inuidiam.

In hoc etiam sacro Euangelio hoc manifeste conspicitur. Nam cum Pharisaeorum discipuli ad ipsum nocuus & odio commotis uisceribus accederent, ut caperent eum in sermone, cognita nequicia eorum, respondit illis Iesus. Iudicare contra me dedit, ut & cum Deo & cum hominibus pacem haberent. *Roddere inquit, quae sunt Caesaris, Caesaris, & quae sunt Dei, Deo.* Ecce igitur qualis erga homines Deus est, qui ex ipsorum peccatis occasionem sumit, ut in eos beneficia conferat, ipsi autem homines ex acceptis a Deo bonis occasionem ad illum offendendam capiunt. De hoc diuina manifestas per Ezechielem Prophetam con-

Eze. 16. quae non loquebamur in synagoga, & in ipsa cum peccatoribus, qui ex salute, ex pulchritudine exultabant, & ex uisum bonis, quae a domino acceperunt, & ex doctrina, quam eos docuit, occasionem ad ipsum offendendum sumunt. Periclitantur in decoro meo, quem posueram super te, & habens fiduciam in pulchritudine tua, fornicata es. Tales isti Pharisaei extiterunt, qui domino Saluatoris grauisimos eorum morbos salutem doctrinam suae medicamentis curare uolente, aduersus ipsum medicum infunderunt, & cominus illi insidias moliti sunt; plures namque, malitiae suae machinis eius uitam petere, & gloriam obsecrare conati sunt. Quapro-

Iob 41 pter de quolibet eorum illud S. Iob dicit

A potest, scilicet. Cor eius indurabitur tanquam lapis, & frangeretur quasi malleus sineus, quae uidelicet, frequentibus ictibus concussa, a deo non emolliuntur, ut magis etiam obduretur. Sic tamen dominus se in omnibus eorum calumniis gerebat, ut ipsius quidem gloria illustrior, eorum uero malitia magis conspicua fieret, nec tamen cor autibus frustra retatis, finem sceleratis suis conatibus posuerunt. Quia in re a patiente suo diabolo minime degenerabant, quae nec multoties quidem uictus & superatus defangatur, nec lacerandi atque tenandi officium intermittit, sic enim a Salvatore in deserto primo corrigi flu superatus, iterum in tertio nouis illud machinis aggreditur. Quae ex multis momentis, facies, ut ait, quam post se habet, aliquam rationem, & quidem & anima deponimus, sed eniper uictus in acie stantes, ad noua pericula excedimus, quae parati habemus. Hic de negotio Antonio post demones ab ipso profectos, Beatus Athanasius scribit, quod neque Antonio uincendi securitatem dedit primus idem uictus, neque dubitasti in hac de re detestari. Hoc igitur animo ac mente Pharisaeorum, quid ab eodem spiritu acti patientis sui moles imitabantur, toties enim a Domino sapientias suas atque uires nocendantes excogitabant.

C Itaque nunc abentibus consilium inueni, ut a deo in istis inueniatur. Qui cum praeterea uires opae acculare non poterant, ut in hoc conuenientiam, in quibus facilius facerent, inueniunt. Et qui in populo Domini facta inueniunt, in oculis unitate desperabant, cuius neminem minas ab illis non uidebant, modo apud Reges & Principes inuisum & cere uidebantur, si eum ad hoc inducerent, ut Caesar solucunda tributa esse negaret. Ecce qualem isti Sathani homines ab illo celesti ac efficacissimo sermone, quem summus ei mundi coneronator predicauit, utilitatem eduxerunt. Videns Deus illis rebellis populi pertinaciam & obstinationem, dixit Propheta Osee. Verumtamen unusquisque non inducet, & non arguetur uir. Hoc est, tam alii alios non corrigan-
Osea 4 nec peccatori in eo populo reprehendatur, eos desine, & unusquisque ad librum & arbitrium suum uiuat. O terribile malum, ob peccatum grauissimum, Deum illos homines ab-

trist. Tr non minois efficacia est damnu. A
quidam iohes nre dicit qd absit
eo quod ipse casu eruditus sit, teneriores
ac deo. ex illis sent

A tu te. P. A. nre dicit qd uia
Dominum, bladiis illam uerbis com-
p. ac ceo. nre dicit qd uia
quidam iohes nre dicit qd absit
eo quod ipse casu eruditus sit, teneriores
ac deo. ex illis sent

Psal 31

Cur ergo fraudulenter illi uirpes
qua i. nre dicit qd uia
quidam iohes nre dicit qd absit
eo quod ipse casu eruditus sit, teneriores
ac deo. ex illis sent

tribue. e. flumini, ipse si sic el. oc an su-
tant. a. nre dicit qd uia
quidam iohes nre dicit qd absit
eo quod ipse casu eruditus sit, teneriores
ac deo. ex illis sent

B

C

D

Mat. 6.

Ex h. s. uentibus. sicut enim generi-
bus putum. nre dicit qd uia
quidam iohes nre dicit qd absit
eo quod ipse casu eruditus sit, teneriores
ac deo. ex illis sent

bus diligere, reuereri honorare illi obse-
 quibus diuini praeceptis obtemperare,
 tunc illum semper ante oculos habere, il-
 lius maiestatis conspectum pauere, il-
 lius uocem audire, illiusque imperia
 tueri, utram profundere, omninoque ho-
 minum, & regni totius linguas optare, ut
 eius magnificentiam, & innumera benefi-
 cia meritis laudibus, & uocibus effende-
 re possimus. Quae omnia ubi praestiterimus, cer-
 tamen non, in hoc immense eius bonitas
 & quales praestitisse, solus enim ipse,
 quae plenius comprehendendi, dignum se
 habet, & regere potest, omnis autem

sint, expendiue nūc,
 et, mecum, fratres, quale sit, quod pas-
 scimur, demus, non pe hanc tantam in-
 iuriam ab hominib. contemni, leges eius
 pers. ingi. iura conculeari, bene s. iorum
 eius obliuisci, nullam neque inuestigari
 in te mortales faciūt, quam peccatis
 erim quisque conditorum suum atque pa-
 rentem super omnia diligit? Quis letha-
 peccatū super omnia dereliquit? Quis diui-
 nā leuicariis idcirco metuit? Quis in-
 firmam uilitati praeferet? Quis uirtutem
 magis quam pecuniam diligit? Quis diui-
 mas leuicariis.

pro rebus nihil, pro sedis pecu-
nia diuina in uia praetergredi non ue-
rentur. Quo fit, ut orem rebus omnib.
antefere debere, et, rebus omnibus postero
rem habeant. Quo quid indignius quid
imustius, quid execrabilius esse potest? Ve-
niuntque eos stuporis multi h. mines uene-
rant, ut nihil sit quod minus meruerit, ni-
hil cuius auctoritas minus apud eos ualeat
nihil cuius offensionem minus pertime-
scant, nihil cuius gratiam, & amicitiam
quid uellat ut cuiusque uoluptas ean-
sa amittere non ueretur. Hic in se fratres,
desunt animo uerba, sensus deficiat, meus
super, inxellatus bebescat, atque omnia

A anime, & corporis uires plane flaccet scilicet
& horrent, idcoque quod satis digne deplora-
re non possumus menibus uestris ponder-
andum atq; cogitandum relinquamus.
Quisquis igitur tantum hoc nefas pro me-
ritis detestatur, atq; hinc tam magno in fi-
dei debito satisfacere cupit, res illas iusti-
tiae partes, quas propheticis uerbis initio
certitudinum, ubi est misericordia, &
solummodo ambulare cum Deo suo, & sic
quae sunt Celsus, Celsus & quae sunt Dei,
Deo redder, hoc est quae sunt debita Deo
& hominibus persolver.

Hic quoque perpendendum est, domi-
num secus dum imaginem, quæ in illa mo-
stratur, ut si quidem imago continet

1. *Per linguas cum animabus actus est,*
 cum coram ipso domino co- spectu in re
 dieo communi.

C
 notandum, quod creaturæ intel-
 lectuales sunt ad
 secundum natur
 imaginem Dei

1. in alicuius
non est in a-
similitudinem gloriæ
degitur. D. n. o Per. p. Rec.

audinem Deum dicimelle, sic inter-
tatur, ut in regno ad bona mereat, An i
do autem ad boni genus referatur. Et
homofubftantia uel. Anus imitari
lis libera, & actionum fuarum domina,
quib. uelut Dei imaginem referat. De
que dicitur a Imaginem Dei cordibus:
a d. a. l. uelut in uero, qui in ocs. f. m.
p. uis, & in malis. uis a Deo con-
ditus est & in gloria conftitutus. Eft autem

in participatio, ut enim sciam igne succensum

Tuius est hæc imago? quid ei responde-
rems? O immenso Deus, & in quam mul-
tis imaginem Cæsaris inuenies Cæsar y-
sannus fuit, superbas, carnalis, Gens illo
solari, undique cupidus, & tu peccator,
qui eadem scelera abominationesq; com-
mittis, inquit, Cæsar, & tu peccator
medum, quàm crassimè non adhiberis,
una cum eo in infernum perperno com-
bustendū descendes O quam celeriter Cæ-
sar in infernum, & tu peccator
tyrannice compoxtæ transierunt, roman-
æ uerò, quæ pro his modo patiunt, nun-
quam finitæ, quod quidem tibi sine du-
bio, si penitentiam non egeris, conuincet.

Psalm. 38. Quocumque iuraveris dicit David. Inma-
gine nescit transire homo, sed & frustra eorū

[illegible]

hoc seculo remanentibus Ergo frustra con-
turbatur homo, ait Regius uates, in acqui-
rendis per modos, & uias illicitas bonis
rebus, siquidem in imagine per-
petua non habebitis, in gloria
nis Delere igitur ex uobis fratres, & radice
Cesaris imaginem, ne uos Deus cum ea in
hominibus, qui in uobis sunt, re-
pant in uitam per se diffiniam superius no-
tam, ut in gloria ascendamus ad quam
extremam expectamus horam, quia Deo
fructui in gloriam ascendemus, ad quam
nos perducet Iesus Mariæ filius. Amen.

DOMINICA XVIII.
[Perseverance.]

Conclusions.

Loquens. I. f. ad ambas, & cepit
cepit in eis accipit, & ad ambas cum
dicens. Matth. 9.

[illegible]

est, quare non estimas inimicum tuum, & ei beneficias, siquidem est instrumentum, quo anima tua mundatur? In hoc instrumentum, te plures facere uestis tuæ pietatem, quam animæ, siquidem uirgam sectus, & inimicum tuum confingis, et dant nam in illis, per quos te fecit, de quo in quo impium Satanam omnis nequius parentem imitaris, qui perditionem hominum a deo dilexit, ut se periculo expofuerit accipiendo totum male. Quod in sacro Genes. 3. libro ipsum, ut eos deciperet, accepit referretur. Sed tu ut Deigrati priuari, ut inimicum tuum honore, diuitis, ac salute priuarum uideas Ne obsecro frater, tam excedant ut cretulam ampueris, imitare mansuetissimum agnum Iesum Christum, admodum uenit, quo amore us, qui publicos inimicos eius se ostendebant, benefecit.

Insuper obseruandum est, Dominum aliquando uerbis homines reprehendisse, sicut Regubim in eptik legat, aliquando operibus, quem admodum hunc uir cepem reprehendit, dum uisum cum illo pergit, ut fado eius salutem tribueret Singularis reprehensionis modus est cum Deus in eum qui internum meretur, nota beneficia contemnit, ut sic pudore afficiatur, & deat, Magna profecto ingratiuudo mea est, dum tam pro Domino, qui tot beneficiis me auge, non terreo Cum eo autem, qui ita durus est, ut ex hoc sua reprehensionis modo ut fratem edacere nequit, loquitur Beatus Paulus, cum dicit Anduitas bonitatis eius contemnis Ignoras quoniam de re uas Dei ad poenitentiam te adducit Hoc etiam reprehensionis modo Gen. 4. S. Ioseph in fratres, quos uisus est, simul cum illis mensæ accumbens, qui cum ipsum grauiter offendissent, nescio quomodo uerecundia non perierunt, uidentes se ab illo tantis illecebris, & delictis affecti, quem in cisternam incluserant, & tanquam uisum fratrum uendiderant Hoc modo uult Deus optimus maximus, ut in nos nostros reprehendamus, eis beneficia impendentes, quibus ipsos amore inflammabimus.

Cæterum dum pergit dominus ad mortuam puellam suscitandam, Ecce mulier, quæ sit in fluxum parietat, in decem annis a cetero, & tergo, spulsi amentis eius. Hæc enim mulier parum ce-

leberima miraculorum domini fama permota, parum etiam diuini spiritus beneficio illuminata tantam de uirtute, & potentia domini fidem conceperat, ut ibique uiam mentis hæsitacione iuuale diceret, Si cetero per o tantum ne fumentum etus saluero, & tango simi abiliari inata est.

Multa sunt in hac uis mulieris curatio- ne notari digna. Primum est, quo, pacto dominus omni tempore, & in omni loco diu ac noctu in domibus, & in itinibus quæra pietatis faciebat, nunc prædicans, nunc uero egenus ius in necessitatibus tubueniens. In quo docuit nos quoque debere in sanctis exercitiis nos ipsos omni loco ac tempore exercere. De anima sancta hic in Proverbis dicitur. Consideraui semitas domus suæ, & panem otiosum non comedit. Quibus uerbis Spiritus sanctus nos singulare iter erudit ad otiositatem uitandam unde etet, considerationem nostram uisum uisum, & bonorum quibus egenus, & qui profundè animo euoluatur an- me suæ semitas, otiosus non erit, quoniam tam multa, quibus remedium adhibeat, inueniet, ut longum tempus ei breuissimum ad tantum opus conficiendum uideatur. Perpendite, qualiter non inquit, consideraui semitas domus alienæ, sed domus suæ, quoniam prima ac præcipua iusti uiri cura est, suæ propriæ anime mederi postea uero aliis remedium adhibere contendit. Considera ergo frater semitas domus tuæ, & panem otiosum non comedes, ex eo enim, quia eas, ut oportet, non consideras, otiose, & maximo cum discriminetur saluauonis uiuis. Aqua, quæ non fluit, sed in aliquo lacu detenta est, faciliè corrumpitur, & uenenosa, quæque in se generat, quæ autem præterlabitur, clarificatur, & sapidos pisces alit Hoc etiam altissimum est in hoc lumen otiosum, & cum, qui in sanctis operibus diligenter exercet, quod ille est uelut lacus uitiorum, diligens uero quotidie magis perficitur, clarior, & pluribus meritis impletur. Et sic deest in eorum, quando cum lacu otio, uel acis factæ molitina autem otiosi rubiginem contrahunt, & nigritie a uisum. Idem soler hominibus erga sensus ac potestates eorum in sanctis exercitiis aspu- rificant, & purificant. Et sicut uenato- dis trahunt, & deprauant. Et sicut uenato-

Gg 2 res

in otanium cordibus imprimere posse.

Feb. 12 parvuli fluctantes, & circumferamus
omni uento doctus; & turis: In disci-
plinam peruenit. Hoc tpe uento repe-
tit eo quod membris nostris maxime con-
ducit. Eodem tpe

Job. i. *dicat. Eloquens Dominus de tanto Job inquit, Numquid considerasti servum meum Job, quod non sicut similitudo in terra, vir simplex, & rectus, ac tamen Deum & recedent a malo, & adhuc retineat innocentiam? Quasi cumulus esset aliarum virtutum perseverantium, & in ultimo loco dixit: Et adhuc retineat innocentiam.*

Ac esse retro, et reusis fimbriam uestinē

inquit Ezechias filius eius, talis eris huius mu-
liens uerecunda, & ideo, *Accessi retro*, Et
Dominum cum deuotione rangens, filiu-
tem ab ipso obtulit. O utinam nos hoc
modo etiam tangere, & certe quoniam al-
ta bona ab eo consequeremur. Virgini
in fontem ite conditur, & ostendit prius
silem ferro percutitur, a quo, dicitur

Samie. *bi perca rui, fandi, r exenit ex qui
bus lomes, idest, la y-fca ignem concepit,
& pofter i g i s t i c e r d i n u r l a, i s e f t C h a r i s
filius Dei, quem fi per confideratio-
nem aluffimorum eius myfteriorum cum
intellectu tangimus, protinus diuini amo-
ris ignis in uoluntatibus noftris inflam-
marur. Et hoc debet effer continuum exer-
citium noftrum Sed ideo miferi & regre-
gentes fumus, ut dies, menses, atque anni*

[illegible]

Dom. ic. Tom. 4.

A deuiantes, & terrenis rebus animum in-
strum tanta affectione adiungentes, De
miseraibili urbe Ierusalem S. Ieremias plo-
rans dicebat Sordes eius in pedibus eius,
& non est recordata finis sui. Idem possu-
mus de omnibus peccatoribus dicere, si-
quidem affectiones suas in stercore huius
mundi fixas habent, & finis ad quem sit
creari, non remanescunt. Non sic iusti
non sic, sed terrenis affectionibus sen-
satis, recordantes ad quod fuerunt creati, uide-
licet, ut summum bonum intelligerent, in-
telligendo amarent, amando possiderent,
seipsum integro corde in sanctis operibus
excit. Plato in libro, quem de republica Plato l.
edidit, animo concepit domum, quandam
reminis obscuram, unum centrum, quod lu-
p.

B et ercēt. Plaro in libro, quem de republica Plato
edidit, animo cōcepti domum, quandam 7. de re-
nimis obscuram, unum tantummodo lu-
pū.

minuere habentem, in qua essent homines
annullis ferreis per colla ligati & ad colli-
nam postquam rationis usum habuerant,
confecti, a quibus aliquis quæ eret, Quid
miseri uidetis? responderent utique, Vm-
bræ quæ istam conspiciuntur & putamus
non esse alium mundum nisi hanc obscu-
ram & tenebrosam domum quoniam hic
nati fuimus, & hic unam finemur. At si
aliqui ex illis ab illo retro carcere exiret,

quam perieriti manent, videntes autem
pulchrum cælum, tam splendidum Solē
et virides arbores, tot diuersa animalia
et tot formosos homines, tā pulchris u
sibus aduersus quos odorate cibus,
insolentes illos, qui in teterrimo illo cai ce
re inclusi sunt, siquidem his bonis, quæ
nunc uidentur minime fuit potuerunt. Si
uero eis, tenebrosam domum descendē
tes eis, quæ uideant, nuntiarent, & ipsi si
dem adhibere nollent, quin potius con
tinue eam & desiderant diceret, de potius
ibi commorari uelle, quam ferre ut uia
id, quod dicebant, uerum esset, nec ne, quæ
ob hoc his homines intus & in car
ceres non indicarent. Hæc imaginatione ma
gnus illi Philosophus discrimen, quod in
ter iustos & peccatores uersum, explica
bit, de quo, si non uideretur, esse in re
mundum, in quo nihil præter umbras est,
dicitur enim, quod uisus spiritus in re
bus & quod si uidetur quod in bono
rum bonorum, quæ in aliis uisus est
in iustis, quod bono bono in rebus pe
ccatis, nec bonum & si in bono
et in rebus in rebus in rebus
et si totum per contemplationem in rebus

Isa. 45.

Eucharistiam sumite, tunc enim uellem Christi tangere, eam nimirum qua sacramentum eius corpus regitur. In sacra enim Hostia uerū Christi corpus latet, in quo d. panis substantia uersa est, quod tamen in uisibilibus, hoc est in panis uisibili, et atque speciem uisibilem acueratur, ut propheticum illud dicere possimus: Vere tu es absconditus, Deus Israel Saluator. Inter mirabiles autem sacramenti huius uirtutes & effectus, præcipue numeratur somnus miragatio, a quo somne omnes prauæ cupiditates tanquam fluxus sanguinis deuoluantur, quæ tunc in uisibilibus & in uisibili uirtute uirtutis uirtutis. Hæc Beatus Bernardus ad monachos suos ait: Si quis uestrum iracundiæ, aut libidinis, aut inanis gloriæ turbidis moribus minus agitur atque uertitur, gratis agit corpori, & sanguini Domini, quoniam uirtus sacramenti in eo operatur, quæ cupiditatem nostram fluxus repulsiuit & continet.

Sed ad historiam hæc uenimus, cum Dominus in principis domum deuenisset, turbamque lamentantem, & tumultuantem compescuisset, solumque Petrum, Ioannem, atque Iacobum dilectissimos discipulos, & parentes in super puella secum ingredi permisisset, ad iaceantem eam duxer accedens, apprehensa eius manu ait. *Tu es Cami*, hoc est. *Puella surge*. O mira diuinitatis potentis uirtus! Ad hanc uiam uocant uero exierat puella, periciens oculos, parentes, qui aderant, summo stupore luminoque gaudio compleuit. O quam merito potuit dicere illud Psalmi: Dextera Domini fecit uirtutem, dextera Domini exaltauit me, nō moriar, sed uiuā, & narrabo opera Domini. Res qui dem notabilis fuit, quod Dominus ad hunc deum & inuoluit & inuoluit & inuoluit num eius. O summe Deus, quid sibi uult, uirtus benedicta manueius manum apprehendas? Nonne eim solum uerbo excitare poterat? ut quid tenuisti manum eius? Voluit in hoc ecclesiis magister nos docere clementiam, qua singulis diebus erga peccatorem uirtutis, qui cum per peccatum mortuus sit, & iumentus eius factus, ipsum ad ueniam, & amicitiam suam inuitat dicens Sumus posthac amici. *Da aca la mano y no ay a mai peccado de aq ade hinc*. O benedictus, & glorificatus sit talis

A Deus. Talis profecto clementia talē maiestatem decebat. Ea miser peccator tam ineffabile bonum nō contemnas, attende quid ubi dicat omnipotens Deus, culpam tuā cognosce, & qua pœna dignus sis, nisi tantis beneficis & tam singulari clementia te gratum præbueris, contemplare.

In hoc etiam significata fuit infinita immani Dei misericordia, qui cum hominem in morte peccatis summe sum uidet, ei manum fauoris sui porrigit, ut ille sub Ps. 143.

leuetur. Hanc manum S. David postulabat, dicens. Emite manum tuam de alto, eripe me de aquis multas. At non sufficit, quod Deus misericordiam suam porrigat, sed oportet ut ipse peccator manum suam extendat, & inque cum Dei potentia manu coniungat, id quod in se est, faciat.

Sed uē, uē, uē, & milites, uē, & qui in multitudine sunt a quibus cum Dñs manum petat, ipsi chirothecani, seu manicam (quæ manus duntaxat similitudinem habet) porrigunt. O infelix hypocrisis, a quo cum Dñs manum honorum operum, & non fidei, sed ueræ sanctitatis postulet, ut manicam operis, & sanctitatis fidei præbeas. Depone has hypocrises, & porrige manū ueram, quæ est uera penitentia, a qua uitam accipies. A Dñs edito hoc insigni miraculo. *Quid est L. Marcus*, uelut ceteris parentibus præcepit, ut nemo id sciret. O incomutabilis Deus, & quam profunda & secreta sunt iudicia tua. Mulierem illam, quam nullus uidit, uirtutem te reuigilaret, & an sanitatem accepisset, tu ipse statim publicasti dicens. *Quis me tetigit?* Hæc uero, quam nullu uiderunt te reuigilaret, ubes ut a uermine manifestetur. In Matt. 6.

hoc ostenditur aperte Dñi munusque, quod plures conueniunt imperare. Cuius enim inquit apud S. Mathēu. Te faciente cecidit, & in eam iussit, quod faciat dextera tua, illi namque, qui uanitatis amicus est hoc modo oportet admonere, Apostolis uero, qui uirtutis perfecti erant ait. Sic luceat lux uestra coram hominibus, ut uideant opera uestra bona, & glorificent panem uestrum, qui in celis est Christus Redemptor noster, ut erat ieiunissimus, & sapiensissimus medicus diuersis Pro diuersitate ægrotantium uerba tur remedii, quibusdā enim imperabat, ut tacerent, aliis uero, ut loquerentur. Sancto propheta Osee iussit, ut meretricem Osee i

rens apud Deum Matthaeum. Respiciendo
 Matt. 6. unda iusta cori &c. Quis uult in cogitans
 potest adiacere ad stauram suam cubi-
 um unum, &c. Considerate lilia agri quomodo
 crescunt, &c. Omnia hæc non tantum re-
 sultat Dominus, ut uos securos redderet, se
 uobis pmanere id eo pus. Idem de
 panem ad manducandum & alia corpori
 necessaria pmanere in eis, sed ut ille de-
 zet qui in immerito uos ipsos affligitis &
 pie angustia oppressi estis quando hæc
 uobis deficiunt, siquidem Deus, qui ue-
 strarum rerum singularem sollicitudinem
 habet, & qui facile uobis providere po-
 test, opume scire illa uobis deficere, crede-
 re enim debetis, quod si de illis uobis nō
 providet, ideo est, quia uos has necessita-
 tes pa. decet. Singulare etiam exemplum
 fidei fuit Abimelech Aethiops, cui
 Jerem. 39. Prophecia Ieremias, antequam Nibacho
 donosor Hierosolymam euerteret, nomi-
 ne Dei sic est allocutus. Ecce ego indu-
 cam sermones meos super ciuitatem hanc
 in malum, & non in bonum, & hoc uo-
 te in die illa, ait Dominus, & non trade-
 ris in manus uirorum quos tu formidas,
 sed eruens liberabo te, & gladio non ca-
 des, sed erit tibi anima tua in salutem,
 quia in me habuisti fiduciam. O admi-
 rabilem huius sanctæ uirtutis efficaciam.
 Notare obsecro, fratres, quomodo Deus à
 tanta strage mortuorum quantam in urbe
 Ierusalem fuit, hunc hominem Genulem
 propter fiduciam ipsius eripuit. Hæc au-
 tem tanta spei & fidei uirtus non ad
 mortuam & informem, sed ad uiuam per-
 tinet quam Christus Dominus (ut Beatus
 Petrus ait) resurrexerit sua nobis conu-
 lit. De qua etiam beatus Paulus dicit.
 Rom. 8. Spei autem non confundit (hoc est) nun-
 quā frustra, & inaniter iustus sperat. Ideo
 Sanctus David unumquodque nostrum
 admonet, dicens Spera in Domino & fac
 bonitatem, Nam super hac bonitate om-
 nes Dei promissiones funduntur. Hoc
 Rom. 9. Diuus Paulus erudit, dicens, non quod
 exierit uerbum Dei, non enim omnes
 qui ex circuncisione sunt Israel hi sunt
 Israelitæ, neque qui semen sunt Abraham
 omnes sui, sed in Isaac uocabitur tibi se-
 men. Id est, non qui filii carnis hi filii
 Dei, sed qui filii sunt promissionis esti-
 mantur in semen. Hoc est, tam infalli-
 bilis est diuina promissio de hereditate

A cœlesti conferenda filiis Israel, ut quan-
 tum est ex parte Dei nunquam sit defec-
 tura, sed firma, esto, quod in magna
 Iudeorum parte non compleatur propter
 eorum incredulitatem. Hic nobis osten-
 ditur quam iusta sit Iudeorum & malo-
 rum Christi morum damnatio, quoniam
 sicut Abraham, & Isaac atque eius poste-
 ritati in umbra, & figura promissa fuit
 gloria, sic in nouo testamento eadem
 gloria non in umbra, sed in ueritate pro-
 missa. At quia Iudæi in fide defecerunt,
 & multas in uia operibus, ita me-
 rito atque ab æterna hereditate expel-
 la tur, si uia tempore Dei promissio-
 ne remanente. Atque ita assignans beatus
 Paulus rationem ob quam in his Dei
 promissio non adimpletur, inquit: Non
 qui filii carnis hi filii Dei, sed qui filii es-
 timantur in semen, id est, in ueros Dei
 filios. Iustos hic Sanctus Apostolus si-
 lios promissionis appellat, quoniam ui-
 tuum meritis Deum. Exempla gratia. Promissio Dei
 est illa quæ apud Diuum Mattheum na-
 beatur, Regnum cœlorum dabitur genti
 f. c. entis uictus eius, ergo fructus pœnitent-
 iæ necessarii sunt ad hanc promissionem
 accipiendam. Et apud eundem Euangelis-
 tam dicitur, Regnum cœlorum uim pa-
 uitur. Et à quo uim patitur, & cum infra
 explicatur, scilicet, uolens rapuit illud.
 Et alibi, Qui diligit me, diligetur à pa-
 tre meo, & ego diligam eum, & manife-
 stabo ei meipsum, & facta uirgine Virgo
 mater Dei apud Diuum Lucam in-
 quit. Et misericordia eius à progenie
 in progenie timentibus eum. Vbi mi-
 sericordia Dei ipsum timentibus promit-
 titur. Denique ipse Dominus eundem
 adolescenti & in eo omnibus dixit. Si uis
 ad uitam ingredi, serua mandata. Qui
 autem hæc præstiterit, filii sunt promissio-
 nis, quoniam adimplent conditiones, qui-
 bus Deus dona sua pollicetur. Idcirco ho-
 ram fiducia uita est atque firmissima.
 Idcirco de quoquoque illorum in Prouerbis
 dicitur, iustus qualiteo confidens absque
 terroribus. O singularem metaphoram
 Lei omnem suam fiduciam in capite & Simile,
 in pectore habere eo quod ibi præcincta ui-
 res retinet, & sic iustus omnem fiduciam
 suam in tu capite, quæ est Iesus Christus, in
 & pectore suo, uidelicet, in bona con-
 scientia

Iet enim, Cruzar les manos como Iaco Na
 ti tibi hodie prospere successerit, pertime
 sce, ne mane quid aduerſi in cōtingat, uel
 e contra Ad hoc propositum S. Propheta
 psalmum illum composuit, qui sic incipit
 Confitebimur tibi Deus, confitebimur
 & inuocabimus nomen tuum narrabimus
 mirabilia tua. Afflictus erat rex Dauid &
 populus eius, eo quod in quodam praelio
 ab hostibus superati essent, & illi nimis
 elati Dns suis pro uictoria reportata gra-
 tias agerent, Ipse uero sic ait. Confitebi-
 mur tibi Deus, &c. Hoc est aliquando Do-
 mine tibi gratias agemus pro uictoria,
 quam de hostibus, qui nos modo supera-
 runt, tuo auxilio reportabimus. Nam hic
 est potentissimi Dei stylus, scilicet. Hunc
 humiliat, & hunc exaltat, ne quis cum
 prosperitate in superbiam effertur, uel
 cum triboribus in desperationem uertat.

Dan. Profecto factis Daniele in lacum conſu-
 17. sacerdotes idolorum, & peiora elati & ma-
 xima latro affecti sunt, eo quod ex ista ma-
 hantiam accedibus suis spinam ablatam
 esse non post multos dies sanctus Daniel
 liber & incolumis euasit, ipsi autem
 nefarii sacerdotes in lacum missi, bre-
 uissimo temporis momento a leonibus de-
 uorati fuerunt.

Ceterum Dñs, quippium mulieris fur-
 tum placidissime tulit, miraculum quod
 patratum erat, latere noluit. Itaque con-
 spiciens, ait. Quis me tetigit? cui Petrus
 Præceptor (inquit) turbæ te comprimunt,
 & dicis, quis me tetigit. Cui Dominus. Te-
 uigit me atque uero enim leni de me uir-
 tute exiit. Ab illa ergo femina, quæ pie hu-
 militer, ac fidenter solam uestis eius sim-
 briam tetigit, se tactum fuisse ait, non ab il-
 lis, qui corpore tantum, non etiam mente
 ac spiritu ipsum comprimebant. Quo
 exemplo (ut alia prætermittamus, quæ in
 superiori cōtione diximus, hoc etiam aliud
 colligere possum quod Apostolus ait. In ec-
 1. Co. 14. clesia malo quinque uerba sensu meo lo-
 qui, quam decem milia uerborum in lin-
 gua. Hoc quod Apostolus de prophetiæ
 atque linguarum donis intellexit, non in-
 comode ad prædicandi rationem trans-
 ferre possumus. Quisquis enim precibus
 suis ac fide & reuerentia te humiliare at-
 que siue ia (quibus hæc femina instructa
 erat) diuinæ misericordiae uiscera pulsat,
 uere Dominum tangit eiusque in se spiri-

tum & uirulentem trahit. Felix ergo ille qui
 uere cum sancto propheta dicit. Holocau-
 sta medullata offeram tibi Ille holocausta pfe-
 medullata Deo offert, quæ orationes amo-
 ris, humilitatis fiduciam, ac deuotionis ple-
 nas offert, & ille holocausta sine medulla
 offert, qui orationes absque amore & ab-
 sque deuotione atque attentione offert. Hi Io. 19
 uero siue clerici siue laici sint, licet ma-
 gnum psalmarum, aliarumque precario-
 rum numerum, uelut pensum quoddam
 sine ulla animi attentione exoluit, ore
 quidem Dominum benedicentes, corde
 autem per circulos & plateas delictis
 operam nauantes, premunt quidem in se
 minimum, non autem tangunt, quia solo cor-
 pore & non spiritu tangunt, idcirco spiritu-
 tem & gratiam ab eo minime percipiunt.

Quæritur superest fratres. Nempe 1. Co.
 B. Pauli. Orabo spiritu, orabo & mente, &c.
 psallam spiritu, psallam, & mente. Cæte-
 rum ad eorum solatium qui dum pie atque
 religiose orare proponunt, necesse est, ex
 infra naturæ fragilitate huc ac illuc sine
 consensu uagatur, hoc adiiciendum puro,
 scilicet, quod horum oratio usque adeo in-
 grata Deo non sit, ut etiam merito suo &
 impetrandi uis non careat. Hoc enim a pri-
 ma illa animi destinatione habet, quæ nisi
 consensu nostro reuocetur, præ orationis
 fructum acque meritum retinet. Est etiam
 super hunc locum ualde notanda miseri-
 ma fors scelerati Christiani & improbi sa-
 cerdotis. Nam mulier hæc ex simbra uesti
 menti Iesu Christi. Saluatoris mundi me-
 dicinam ad uitam aegritudinem salutem, ipsi
 uero ex sacratissimo corpore huius super-
 ni Domini uenenum faciunt, quo se ob-
 suam malitiam intermunt, ad ipsum mor-
 tali peccato accedentes. Nisi cum mandu-
 caueritis meam carnem, & biberitis meum
 sanguinem, non habebitis uitam in uo-
 bis, dixit summa ueritas. Res qui Io. 6
 dem certissima est, carnem nostram esse
 multorum malorum radicem & funda-
 mentum. Quamobrem merito beatus Apo. Ro. 8
 stolus inquit. Debitores sumus non carni,
 ut secundum carnem uiuamus, si enim se-
 cundum carnem uixerit, moriemini. Id
 circo cum nobis primus patens Adam car-
 nem suam communicauit, simul etiam trā-
 situm, id est (passio & conuictio) deduxit, quo
 mala eius ac miseria in nos fuerent. Deus
 optimus Maximus aliam

figeret, in memoriam namque erant ca-
bat ingenia beneficia, quæ in populum
3 Re. 9. Israel cum eo uenit. Hæc enim uen-
tos ex isto, quod in Regum historia legi-
tur comprobatur. Vbi Dominus cum Si-
fomona sic locutus est: Si autem euer-
sione uerfi fueritis nos & filii uestrorum se-
quentes me, neque euadentes mandata
mea, sed abibitis, & co. eritis Deos alie-
riorum, auferam Israel & perficere reman-
quam dedi eis & templum quod exiit a
ui non uincit, peruenit. A cor. sed
nino. Et uia proleci sup. cum sit.
Habitu. Et uia. Et uia. Et uia. Et uia.
erit templum, & quod Deus co. audi uia
se esse. Et uia. Et uia. Et uia. Et uia.
auditione uerfi fueritis, significat, se non
ob quæcunque peccata hoc supplicio ho-
mines puniri solent, sed ob illa, quæ ipsi
non uincunt, & ex. Et uia. Et uia.
per seueritatem committunt, hoc enim in
a uerbi reduplicatione denotatur. Est au-
tem hic ualde ponderandum, Dominum
peccatores, antequam eos cum diluuium ph-
uaret, per centum annorum spatium expe-
ctasse. Nam licet in sacro Genesis libro di-
xerit, Non permanebit spiritus meus (id
est anima, quæ a me creata est) in homine
in eternum, (id est, per longum tempus)
quod uero est, nocet etiam, utique
diebus centum & uiginti annorum, id
est, eos ad peritiam expectabo per ce-
sum & uiginti annorum spatium, antequam
ipsos cum diluuium eueriam, tamen quo-
niam ab illa Dei paucitas, & comminatio
nitur, quibus dum fabricaretur arca Noe,
eis minabatur, uultuare educere nolue-
rit, ideo ex illa tota summa centum, &
uiginti annorum Deus uiginti abstulit &
abbreviauit, sicut beatus Hieronymus si-
per arca, & uia. Et uia. Et uia. Et uia.
et uia. Et uia. Et uia. Et uia. Et uia.
octoginta expectauit ut ex facio Exodi uo-
lumine colligitur, ubi uolens facra scipu-
ra recensere flagella & euerisionem illius
infelicissimum regni, inquit Erat autem Mo-
yses octoginta annorum. Domini annos fr-
at Moysi Prophete commemorat, noluit
Spiritus sanctus in hoc duo significare. Al-
terum, ut uideremus, cli Deus populum
suum commendabat, uidelicet, Viro ser-
& non adolecentibus profanis, & inex-
peris. Atque ita per Isaiam Prophetam mi-
nistratur, sed ob populi peccata pueros prin-

A cipere esse durum. Alterum uero, ut in-
ligeremus quam longo tempore Deus Ae-
gyptios expellauit, antequam ipsos pu-
neret. Nam cum S. Moyses in laqueis eductus
fuisset, in Aegyptum cum illis euenit
eandem, qua pueros Hebraeos in laqueis habuit.
& alias quam plurimas tyrannides commi-
tebant, ob quas funditus euerit. Interbani-
tu et regum. Per eos octoginta annis
in Aegyptum, et in circuitu expectat. Minus
spemuit, ne posset eis concedere, quam illis
quod dicitur, subuenit, eo quod maiors
regi si sua esset, et uideretur cum in p-
perio habet. Hebraei uero, ut quid agita-
rentur, auaritia et cupiditate, quoniam
in Aegyptum eo denuntio, et quin Aegy-
ptiorum res, & his quadraginta annis
innumerabilis potentia, & miracula Do-
mini in omni ista terra operatus est, ut
et Apostolorum Atribus apparet, a quib.
per paucos in ista tempe eduxerunt, se ipsos ad
fidelitatem huius Christi fidem conuer-
tem et seipsum plus inueniunt, qui in ista
terra in ista tempe, quam obierunt
eos Dominum in hoc mundo contra seueri-
tate punire noluit.

Exponens ergo celestis magister magnitudinem dñi uastationis, inquit, Tunc qui in Iudea sunt, fugient ad montes: Tota. n. erit usque potentia inimicorum, ut nihil supererit, cum perierit ad solam deitatem. Fugiant, inquam, ad montes, ut inter montes, ubi erant homines, homines nullus erit, totus erit locus.

Exiggetat deinde fugæ necessitatem
cum ait. *Qui est in agro non re-
uertatur tollere tunicam suam* Tanta enim
fugiendi necessitas erit, ut relictis, omnib.
utæ suæque consula. Quid igitur,
qui fugere non poterit? Horum miseri
autem præcipue, & inuicem ut
in illis diebus, Quæ, uidelicet, dum uel u-
ti gestant, uel pueros lactant, ad fugiendū
minus expedit: & sunt. Atque ad ipsam fa-
cit, quod deinde sequitur. *Orate, ne suga-
nestis in hyeme, uel Sabbato.* Quando
non licet longum iter conficere. His om-
nibus modis uastationis huius magnitu-
dinem Dominus significat. In hoc osten-
sum fuit odium magnum, quo Deus pec-
catum insequitur, siquidem populus ille,
quem elegerat ob suam infinitam clemen-

H h 4 uam,

44719

